



 WYDAWNICTWO  
UNIWERSYTETU  
ŁÓDZKIEGO

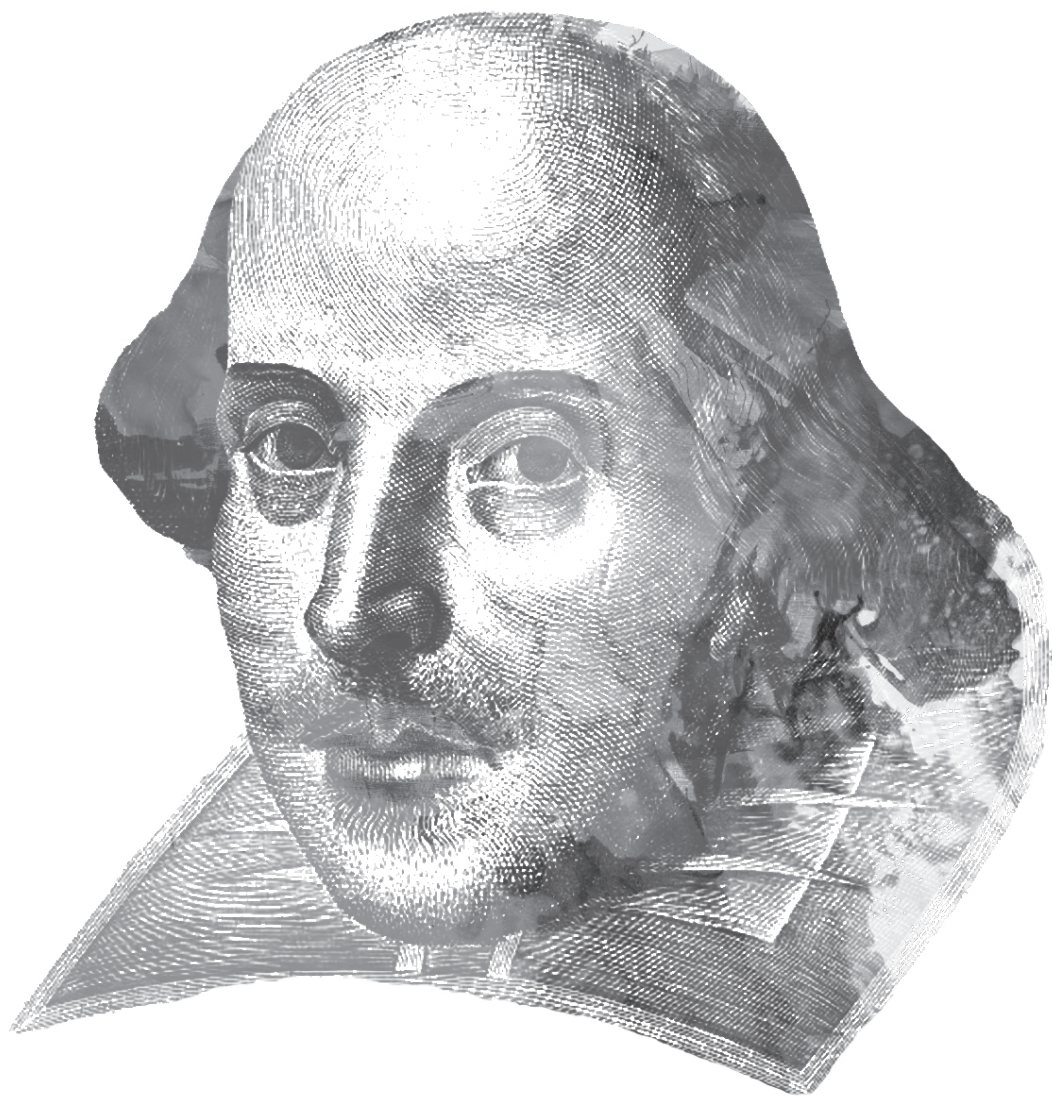
# **Polska bibliografia szekspirowska 2001–2010**

pod redakcją Agaty Dąbrowskiej

**Polska bibliografia szekspirowska  
2001–2010**



WYDAWNICTWO  
UNIWERSYTETU  
ŁÓDZKIEGO



WYDAWNICTWO  
UNIWERSYTETU  
ŁÓDZKIEGO

Łódź 2016

# **Polska bibliografia szekspirowska 2001-2010**

pod redakcją Agaty Dąbrowskiej

Agata Dąbrowska – Uniwersytet Łódzki, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych  
Katedra Studiów Europejskich, 90-131 Łódź, ul. Narutowicza 59

#### AUTORZY

*Agata Dąbrowska* (Uniwersytet Łódzki), *Jakub Parnes* (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach)  
*Ewelina Chodakowska* (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu), *Olga Bogdańska*  
(Uniwersytet Łódzki), *Agnieszka Szwach* (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)  
*Aleksandra Budrewicz* (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), *Dorota Buchwald* (Instytut  
Teatralny im. Zbigniewa Raszeńskiego w Warszawie), *Monika Krawul* (Instytut Teatralny  
im. Zbigniewa Raszeńskiego w Warszawie)

#### RECENZENCI

*Daniel Kalinowski, Zbigniew Kopeć*

#### REDAKTOR INICJUJĄCY

*Agnieszka Kałowska*

#### OPRACOWANIE REDAKCYJNE

*AGENT PR*

#### SKŁAD I ŁAMANIE

*AGENT PR*

#### KOREKTA JĘZYKOWA

*Monika Szablowska-Zaremba*

#### INDEKSY

*Agata Dąbrowska, Jakub Parnes*

#### KOREKTA TECHNICZNA

*Leonora Wojciechowska*

#### PROJEKT OKŁADKI

*Katarzyna Turkowska*

Zdjęcie wykorzystane na okładce: <https://commons.wikimedia.org>  
Title page William Shakespeare's First Folio 1623

Publikacja powstała w ramach zespołowego grantu finansowanego  
przez Narodowe Centrum Nauki. Projekt zrealizowany w latach 2011–2015  
na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego

© Copyright by Authors, Łódź 2016

© Copyright for this edition by Uniwersytet Łódzki, Łódź 2016

ISBN 978-83-8088-067-2  
e-ISBN 978-83-8088-068-9

# Spis treści

Wstęp .....	7
Wykaz skrótów .....	9

## SZEKSPIR PIERWSZEJ DEKADY XXI WIEKU

Szekspir w nauce, literaturze i sztuce .....	13
Szekspir postpamięciowy.....	16
Szekspir (nie)zapomniany.....	21
Podsumowanie .....	23

## TŁUMACZENIA UTWORÓW SZEKSPIRA NA JĘZYK POLSKI

### TŁUMACZENIA

1. Utwory dramatyczne.....	27
1.1. Wydania zbiorowe.....	27
1.2. Wydania pojedyncze.....	28
2. Poezje, poematy i wiersze .....	30
3. Fragmenty przekładów w periodykach.....	31

## PRACE O SZEKSPIRZE I BADANIA NAD JEGO TWORCZOŚCIĄ

### PRACE ZWARTE

1. Prace zbiorowe.....	35
2. Monografie oraz monografie tłumaczone.....	41
2.1. Wydanie pełne.....	41
2.2. Fragmenty monografii publikowane w czasopiśmie .....	54
3. Bibliografie, słowniki, leksykony, pomoce szkolne i przewodniki.....	55

### ARTYKUŁY I RECENZJE W PRACACH ZBIOROWYCH, PERIODYKACH I PRASIE CODZIENNEJ

1. Artykuły w pracach zbiorowych .....	57
2. Artykuły w periodykach i prasie codziennej.....	102
3. Wywiady.....	119
4. Recenzje i zapowiedzi festiwalu teatralnych .....	128
5. Recenzje monografii, prac zbiorowych i esejów .....	144

6. Recenzje i zapowiedzi przedstawień teatralnych, operowych i telewizyjnych.....	155
7. Recenzje filmowe.....	299

## **TWÓRCZOŚĆ INSPIROWANA OSOBĄ LUB DZIEŁAMI**

### **WILLIAMA SZEKSPIRA**

#### **PRZEDSTAWIENIA TEATRALNE, TELEWIZYJNE I OPEROWE**

1. Przedstawienia teatralne i telewizyjne .....	305
2. Przedstawienia operowe .....	394
3. Przedstawienia teatralne, telewizyjne i operowe oparte na wybranych sztukach.....	403

## **INDEKSY**

INDEKS DZIEŁ SZEKSPIRA .....	423
INDEKS AUTORÓW I REDAKTORÓW .....	425
INDEKS TŁUMACZY .....	441
INDEKS REŻYSERÓW .....	443

## WSTĘP

*Polska Bibliografia Szekspirowska 2001–2010* powstała w ramach grantu finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki, realizowanego na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego. Wpisuje się ona w studia bibliograficzne nad twórczością Szekspira w Polsce, które zapoczątkował Wiktor Hahn. Jego praca *Shakespeare w Polsce* (1956) obejmuje okres od pierwszych wystawień scenicznych w Gdańsku w XVII wieku do roku 1956. Kolejna publikacja, *Polska Bibliografia Szekspirowska 1989–2000* (2007) pod redakcją prof. dr hab. Krystyny Kujawińskiej Courtney, rejestruje recepcję twórczości Szekspira w ostatnim dwudziestoleciu XX wieku. Niniejsza bibliografia stanowi zatem kontynuację obydwu tych opracowań, uzupełniając stan wiedzy o pierwsze dziesięciolecie XXI wieku.

Praca nad powstaniem *Polskiej Bibliografii Szekspirowskiej 2001–2010* przebiegała w kilku fazach. Pierwszy etap polegał na stworzeniu witryny internetowej. W jej projektowaniu i testowaniu uczestniczyły prof. dr hab. Krystyna Kujawińska Courtney i dr Monika Sosnowska z Uniwersytetu Łódzkiego, którym autorzy niniejszej publikacji pragną serdecznie podziękować. Wyrazy wdzięczności kierujemy również do Pana Rektora Uniwersytetu Łódzkiego prof. dr hab. Włodzimierza Nykiela, Pana Prorektora ds. nauki prof. dr hab. Aleksandra Różalskiego, Pana prof. dr hab. Tomasza Domańskiego (Dziekana Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ), Pana prof. dr hab. Andrzeja de Lazari, Pani dr Bożeny Walickiej, Pani mgr Aleksandry Siwińskiej oraz Pani mgr Beaty Gradowskiej za okazaną pomoc i wsparcie w realizacji projektu.

Następnie zespół badawczy kierowany przez dr Agatę Dąbrowską w składzie: mgr Olga Bogdańska, mgr Dorota Buchwald, dr Aleksandra Budrewicz, mgr Ewelina Chodakowska, dr Agnieszka Karczewska, mgr Monika Krawul, dr Jakub Parnes, dr Monika Szablowska-Zaremba, dr Agnieszka Szwach zebrał, opracował merytorycznie oraz wprowadził do systemu materiały analizujące dorobek literacki angielskiego barda w Polsce w latach 2001–2010. Powstała w ten sposób elektroniczna baza danych, umożliwiająca wyszukiwanie informacji z uwzględnieniem takich preferencji, jak: autor, tytuł, hasło przedmiotowe, typ publikacji, rok wydania, język, wydawnictwo.



Efekty pracy zespołu zostały także zamieszczone w niniejszej publikacji. Jest to bibliografia adnotowana poświęcona recepcji Williama Szekspira w Polsce w latach 2001–2010. Składa się z dwóch sekcji. Pierwsza z nich to wykaz polskich tłumaczeń dzieł Szekspira, w tym dramatów, poematów, sonetów. Uwzględniono zarówno ich pojedyncze i zbiorowe wydania, jak i fragmenty dzieł. Druga część zawiera prace o Szekspirze i badania nad jego twórczością. Znajdują się w niej opisy prac zbiorowych, monografii, bibliografii, słowników, leksykonów, pomocy szkolnych i przewodników. Rejestruje również eseje, artykuły, wywiady oraz recenzje (monografii, prac zbiorowych, esejów, przedstawień teatralnych, telewizyjnych, operowych, festiwali oraz filmów) publikowane w pracach zbiorowych, periodykach i prasie codziennej. Sekcja ta obejmuje także twórczość inspirowaną osobą lub pracami Szekspira oraz zawiera listę przedstawień teatralnych, telewizyjnych i operowych wraz z ich obsadą i recenzjami. Bibliografię wieńczy indeks dzieł Szekspira, autorów, redaktorów, reżyserów i tłumaczy.

W celu rzetelnego opracowania materiału badawczego, który okazał się przeogromny, konieczne było wprowadzenie pewnych ograniczeń. W bibliografii uwzględniono prace opublikowane w Polsce w języku polskim i angielskim. Nie rejestrowano natomiast tych, które wydane zostały za granicą przez polskich autorów. Decyzja ta spowodowana była brakiem możliwości dotarcia do większości zagranicznych publikacji. Artykuły, wywiady i recenzje pochodzą z periodyków branżowych, czasopism oraz prasy codziennej o zasięgu ogólnopolskim („Gazeta Wyborcza”, „Polityka”, „Wprost”, „Tygodnik Powszechny”). W przypadku zapisów zamieszczonych w prasie lokalnej uwzględniono te, które nie miały jedynie charakteru jednozdaniowej wzmianki.

W prezentowanej bibliografii przyjęto podział tematyczny oraz zapis bibliograficzny użyte w *Polskiej Bibliografii Szekspirowskiej 1980–2000*, ponieważ stanowi ona niejako jej kontynuację. W celu ujednoczenia wpisów posługiwano się spolszczoną wersją nazwiska Szekspir oraz tytułów jego dzieł. Zachowano natomiast odmienności widniejące w tytułach prac zwartych, tłumaczeniach, artykułach, recenzjach oraz w opisie obsady spektakli teatralnych, operowych i telewizyjnych.

Agata Dąbrowska

## WYKAZ SKRÓTÓW

adapt.	– adaptacja
aranż. muz.	– aranżacja muzyczna
asyst. dyrygenta	– asystent drygenta
asyst. kier.	– asystent kierownika
asyst. reż.	– asystent reżysera
b.a.	– brak autora
inscen.	– inscenizacja
kier. chóru –	kierownik chóru
kier. muz.	– kierownik muzyczny
kost.	– kostiumy
muz.	– muzyka
oprac. muz.	– opracowanie muzyczne
oprac. tekstu	– opracowanie tekstu
prem.	– premiera
projekcje multim.	– projekcje multimedialne
przepr. wywiad	– przeprowadzający wywiad
przyg. chóru	– przygotowanie chóru
przygot. wok.	– przygotowanie wokalne
rec.	– recenzje
reż.	– reżyseria
reż. światła	– reżyseria światła
reż. wideo	– reżyseria wideo
ruch scen.	– ruch sceniczny
scenogr.	– scenografia
tłum.	– tłumaczenie
współpr. dramaturgiczna	– współpraca dramaturgiczna
współpr. kost.	– współpraca kostiumologiczna
współpr. reż.	– współpraca reżyserska
współpr. scenogr.	– współpraca scenograficzna

Agata Dąbrowska



# **SZEKSPIR PIERWSZEJ DEKADY XXI WIEKU**



## Szekspir w nauce, literaturze i sztuce

Pierwsza dekada XXI wieku w Polsce to czas burzliwych przemian politycznych, społecznych i kulturalnych, jak również renesans polskiej szekspirologii. W okresie tym powstało szereg prac, tłumaczeń oraz dzieł inspirowanych twórczością Williama Szekspira, które prezentowały nowe spojrzenie na osobę dramaturga, a także jego dorobek literacki i dramatyczny. Ich autorzy zajmowali się przede wszystkim recepcją dzieł angielskiego barda w teatrze polskim. Przykładem są cztery monografie Andrzeja Żurowskiego. *Prehistoria polskiego Szekspira* (2007) analizuje miejsce Szekspira i jego twórczości w Polsce od XVI do końca XVII wieku. *Szekspir w cieniu gwiazd* (2001) prezentuje teatralny żywot dramaturga w latach 1860–1913. *Szekspir ich rówieśnik* (2003) omawia m.in. polskie premiery w dwudziestoleciu międzywojennym, ze szczególnym uwzględnieniem wielkich kreacji stworzonych przez ówczesnych aktorów i aktorski: Bolesława Ładnowskiego, Stefana Jaracza, Karola Adwentowicza, Wandę Siemaszkową, Stanisławę Wysocką i in. Ostatnia monografia, *Szekspir i wielki zamęt* (2003), zajmuje się recepcją dzieł Szekspira w latach 1980–2000, ukazując zmianę w ich odczytywaniu w okresie komunizmu i demokracji.

Ważny wkład w rozwój polskich studiów nad Szekspirem wnoszą dwie prace prezentujące nowatorskie spojrzenie na jego twórczość. Pierwsza z nich, *Polish Televised Shakespeares. A Study of Shakespeare Productions within the Television Theatre Format* (2005) autorstwa Jacka Fabiszaka, poszerza stan wiedzy o badaniach nad rozwojem szekspirowskiego Teatru Telewizyjnego. Druga monografia, *Deforming Shakespeare: Investigations in Textuality and Digital Media* Katarzyny Williams, analizuje zmiany spowodowane postępującym procesem cyfryzacji i ich wpływem na recepcję dramatów angielskiego barda. Badaczka omawia format i sposób publikacji jego prac w mediach cyfrowych oraz prezentuje różne aspekty ich wizualności.

W latach 2001–2010 przedmiotem zainteresowania polskich naukowców stał się także dorobek sceniczny znanych aktorek i aktorów szekspirowskich. Przykładem są liczne prace poświęcone Helenie Modrzejewskiej (znanej z kreacji Desdemony, Porcji, Ofelii, Julii, Lady Makbet, Kleopatry, Beatrycze, Rosalindy, Violi oraz Imogen). Należą do nich *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki* (2009) pod redakcją Michała Niezabitowskiego, *Modrzejewska Shake-*

*spearestar* (2010) Andrzeja Żurowskiego oraz *Modrzejewska: życie w odślonach* (2009) Józefa Szczublewskiego. Opublikowano również monografię *Ira Aldridge (1807–1867). Dzieje Pierwszego Czarnoskórego Tragika Szekspirowskiego* (2009), w której autorka – Krystyna Kujawińska Courtney – omawia ścieżkę zawodową pierwszego czarnoskórego aktora, który zyskał sławę dzięki szekspirowskim kreacjom. Badaczka umiejscawia życie i karierę teatralną artysty w szerokim kontekście jego czasów, koncentrując się na niewolnictwie, ruchu abolicjonistycznym, emancypacji, polityce, państwu, państwu w Rosji oraz dążeniach liberalizacyjnych w wielu krajach europejskich.

Na rynku wydawniczym w pierwszej dekadzie XXI wieku pojawiło się także kilka biografii światowej sławy reżyserów dramatów Szekspira oraz wywiady z nimi. Grzegorz Niziołek omówił dorobek Krzysztofa Warlikowskiego w monografii *Warlikowski: extra ecclesiam* (2008). W roku 2001 ukazał się *Ruchomy punkt. Czterdzieści lat poszukiwań teatralnych 1946–1987* Petera Brooka, a w 2008 roku *Szekspir i uzurpator* Piotra Gruszczyńskiego. W pracach tych Warlikowski i Brook podsumowali efekty swej wieloletniej przygody scenicznej z szekspirowskimi dramatami.

Wiele miejsca poświęcono również analizie adaptacji filmowych dzieł Szekspira i ich recepcji. W tym kontekście należy wymienić dwie monografie: *Filming Shakespeare, from Metatheatre to Metacinema* (2008) napisaną przez Agnieszkę Rasmus oraz *Próby wrażliwości. Szekspirowskie ekranizacje Laurence'a Oliviera i Kennetha Branagha* (2005) autorstwa Olgi Katafiasz. Polscy krytycy literatury zajęli się analizą wybranych dzieł bądź motywów z nich zaczerpniętych. Przykładowe prace to: Małgorzaty Sugierey *Inny Szekspir* (2009), Jacka Mydli *The Dramatic Potential of Time in Shakespeare* (2002), Marty Gibińskiej i Agnieszki Pokojskiej *Kłamliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare'a* (2005), Małgorzaty Grzegorzewskiej *Kamienny ołtarz. Horyzonty metafizyczne w tragedii antycznej i dramacie Williama Szekspira* (2007) i *Scena we krwi. Szekspira tragedia zemsty* (2006). Analizowano również twórczość Szekspira w ujęciu globalnym i lokalnym. Ową problematykę podjęła m.in. Krystyna Kujawińska Courtney w pracach *The Globalization of Shakespeare in the Nineteenth Century* (2003) oraz *Shakespeare's Local Habitations* (2007). Ukazały się drukiem bibliografie, encyklopedie i leksykony poświęcone życiu i twórczości Szekspira, m.in. *Szekspir. Leksykon* autorstwa Marty Gibińskiej, Marty Kapery i Jacka Fabiszaka. Na szczególną uwagę zasługuje *Polska Bibliografia Szekspirowska* (2007) pod redakcją Krystyny Kujawińskiej Courtney, omawiająca obecność Szekspira w kulturze polskiej w latach 1980–2000.

Ważny wkład w rozwój polskiej szekspirologii XXI wieku wnoszą wydawane co roku zbiory esejów *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance* pod redakcją Krystyny Kujawińskiej Courtney i Yoshiko Kawachi. W 2007 roku ukazał się numer tematyczny *Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, dedykowany europejskim studiom nad Szekspirem.

Warto zauważyć, że twórczość Szekspira stała się także w pierwszym dziesięcioleciu XXI wieku źródłem inspiracji dla polskich poetów. Cykl wierszy opartych na motywach zaczerpniętych z jego dramatów opublikowali Roman Taborski oraz Krystyna Konecka.

W latach 2001–2010 ukazało się w Polsce również wiele nowych tłumaczeń dzieł Szekspira (w szczególności autorstwa Stanisława Barańczaka), ich recenzji oraz polemik prasowych. Opublikowano ponadto opracowania krytyczno-literackie poświęcone historii oraz analizie tych przekładów. W tym kontekście należy wymienić pracę Agnieszki Romanowskiej *Hamlet po polsku: teatralność szekspirowskiego tekstu dramatycznego jako zagadnienie przekładoznawcze* (2005), Anny Cetry Smak *morwy. U źródeł recepcji przekładów Szekspira w Polsce* (2009) i Stanisława Egberta Koźmiana *Tłumacz Szekspira* (2009) Aleksandry Budrewicz-Beratan. O popularności angielskiego dramatopisarza i poety świadczy też liczba prac doktorskich, których autorzy zajmują się polską recepcją twórczości Szekspira. Przykładem są rozprawy pisane pod kierunkiem profesora Jerzego Limona, profesor Marty Gibińskiej oraz profesor Małgorzaty Grzegorzewskiej.

Ponadto przetłumaczono na język polski dzieła zagranicznych badaczy Szekspira, m.in. Petera von Matta, Stephena Greenblatta czy Petera Brooka. Pojawiły się także przekłady prac opartych na motywach zaczerpniętych z dramatów Szekspira, jak na przykład powieść *Gertruda i Klaudiusz* (2001) Johna Updike'a (omawiająca wątek miłosny między królową i królem Danii), *Dwunasta noc* (2008) Allana Gordona (oparta na wątkach *Wieczoru Trzech Króli*) czy też *Tragedia sycylijska* (2008) Ottavia Cappellaniego (nawiązująca do tragedii *Romeo i Julia*). Opublikowano tłumaczenia książek dla młodzieży i dzieci, w tym: *Zły książę Karolek* (2008) napisaną przez Johna Moore'a (nawiązująca do *Hamleta*) oraz *Opowieści Pana Szekspira* (2009) autorstwa Anne Claybourne (zawierająca streszczenia jego najważniejszych dramatów). Jednym z głównych motywów współczesnej powieści stała się tajemnica zaginionych manuskryptów Szekspira. Pisali o tym m.in. Erlend Loe i Peter Amundsen w *Organiscie* (2008), Virginia Fellows w *Kodzie Szekspira* (2008), Jennifer Lee Carrell w *Szyfrze Szekspira* (2007) oraz Michael Gruber w *W księdze powietrza i cieni* (2009).



W pierwszej dekadzie XXI wieku zorganizowano także wiele konferencji naukowych o charakterze międzynarodowym i ogólnopolskim. Ich pokłosiem są liczne publikacje zbiorowe, w których znaleźć można prace autorstwa wybitnych badaczy twórczości Szekspira, m.in. *PASE Papers in Literature and Culture. Proceedings of the Ninth Annual Conference of Polish Association for the Study of English, Gdańsk 26–28 April 2000* (2003) pod redakcją Joanny Burzyńskiej i Danuty Stanulewicz, *British Drama Through the Ages and Medieval Literature* (2003) pod redakcją Jadwigi Uchman i Andrzeja Wichra czy też *Dyskursy i przestrzenie (nie)tolerancji* (2007) pod redakcją Grzegorza Gazdy, Ireny Hübner i Jarosława Płuciennika.

Niezwykle istotna dla rozpropagowania twórczości Szekspira w Polsce była i jest działalność dwóch instytucji: Polskiego Towarzystwa Szekspirowskiego oraz Fundacji Theatrum Gedanense. Placówki te organizują szereg spotkań naukowych, seminariów i konferencji, których efekty przedstawiane są w pracach pokonferencyjnych. W tym kontekście należy wymienić *Czytanie Szekspira. Interpretacje* (2004) pod redakcją Marty Gibińskiej, Ewy Nawrockiej i Jacka Fabiszaka. Ponadto corocznie odbywają się w Gdańsku Dni Szekspirowskie. W sierpniu to miasto staje się światową stolicą kultury, do której zjeżdżają teatry z Niemiec, Japonii, USA, Wielkiej Brytanii, ale także naukowcy oraz miłośnicy twórczości angielskiego dramaturga i poety. W ciągu ostatnich kilkunastu lat Gdańsk gościł wiele znakomitości świata teatru (np. Roberta Ciullego z Niemiec). Na przełomie 2006/2007 roku w Warszawie powołano Uniwersytet Szekspirowski. Słuchacze wzięli udział w kilkunastu wykładach poświęconych recepcji dramatów Szekspira w Polsce.

W pierwszej dekadzie XXI wieku zaprezentowano nowe spojrzenie na Williama Szekspira i jego dorobek literacki i dramatyczny. Prawdziwa rewolucja dokonała się jednak na scenie. To właśnie teatr był miejscem, które wyznaczyło nowe trendy w polskim myśleniu o Szekspirze, traktując go jako najbardziej współczesnego pisarza.

## **Szekspir postpamięciowy**

Polski teatr szekspirowski XXI wieku odegrał szczególną rolę w postpamięciowym dyskursie o Zagładzie, traktowany jako medium służące do upamiętniania przeszłości oraz jej rozliczania. Misję taką wyznaczili mu m.in. Tomáš Svoboda, Krzysztof Warlikowski i Redbad Klijnstra. W nurt ten wpiął się spektakl *Kupiec wenecki* wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie

w marcu 2008 roku. Svoboda ukazał w nim korzenie i skutki nazizmu oraz analizował wydarzenia, które odcisnęły piętno na XXI wieku. Odwołał się do rzeczywistości pełnej nienawiści wobec Żydów. Reżyser przeniósł akcję dramatu do Polski. Świadczyła o tym biało-czerwona sceneria nawiązująca do kolorystyki polskiej flagi. Na środku sceny zaś umieścił klatkę symbolizującą żydowskie getto. Jej ściany pokrywały antyżydowskie napisy, takie same jakie widnieją na murach w niektórych polskich miastach. Klatka ta nie była symbolem zniewolenia narodu żydowskiego, ale pełniła funkcje obronne. Zrobiona była ze szkła i przypominała hermetycznie zamknięte pudełko, w którym Żydzi mogli czuć się bezpiecznie – odizolowani od zepsutej rzeczywistości.

Krakowska inscenizacja *Kupca weneckiego* nawiązywała do zdecydowanie do wystawień szekspirowskiego dramatu z lat dziewięćdziesiątych. Wenecja w interpretacji Svobody, przedstawiona jako kolebka obłudy i nonszalanckiej, to miejsce gdzie trwał wieczny karnawał, festiwal gier, zabaw i umizgów. Mieszkańcy Wenecji – mężczyźni – byli poubierani w damskie peruki, szale i koronki. Ich życie, zdaniem Joanny Targoń, kręciło się wokół pieniędzy i seksu<sup>1</sup>. Swym wyglądem i zachowaniem przypominali grupę transwestytów lub amatorów berlińskiej parady miłości. W przeciwieństwie do nich emanujące wyuzdaną seksualnością kobiety potrafiły jednak skutecznie działać. Mieszkały w pałacu, który według Izabeli Oleksik kojarzył się z agencją towarzyską lub „dobrze prosperującym burdelem”, prowadzonym przez „skąpo odziane kurtyzany”<sup>2</sup>.

Krzykliwy wygląd, makijaż i wyuzdane zachowanie chrześcijan stanowiły niejako kontrast dla postaci żydowskich: Jessici, Tubala i Shylocka. Poubierani w czarne chałaty i nieumalowani poświęcali się pracy i pomnażaniu bogactwa. Żyli w ascezie, unikając wszelkich rozrywek i weneckiego przepychu. Woleli pozostać w izolacji, gdyż dzięki temu mogli zachować osobowość. Odosobnienia nie mogła znieść tylko Jessica, która zdecydowała się na ucieczkę. Podczas nieobecności ojca założyła suknię kurtyzany, depcząc żydowski chałat. W ten oto sposób zerwała jednoznacznie z tradycją i historią narodu żydowskiego. Dokonała wyboru, poddając się swoim żądzom i uwalniając od narzuconych jej ograniczeń.

1 J. Targoń, *Ciotki weneckie*, „Gazeta Wyborcza” – Kraków, 10.03.2008, <http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/52458.2.2008> (dostęp: 11.10.2014).

2 I. Oleksik, *Kupiec wenecki*, <http://www.teatry.art.pl!/fmk/pzdr.htm,12.12.2008>

Głównym bohaterem inscenizacji *Svobody* był Shylock, w którego wcielił się Kajetan Wolniewicz. Był on jedyną pozytywną postacią, której manieri i prostota kontrastowały z przejawionym zachowaniem i strojem Antonia, granego przez Jacka Stramę. Jednak pomimo swojej przewagi Shylock przegrał decydujące stracie. W scenie sądu, w której uczestniczyła również zgromadzona w teatrze publiczność, doszło do linczu na Żydzie.

Shylock w wykonaniu Wolniewicza był postacią zarazem groteskową i tragiczną. Brak mu było jednak siły, jaką posiadał Shylock lat dziewięćdziesiątych. Bohater nie potrafił skutecznie walczyć z nienawiścią, która ostatecznie stała się przyczyną jego śmierci.

Spektakl *Svobody* był komentarzem reżysera na temat braku tolerancji we współczesnym świecie. Wszyscy bohaterowie krakowskiej inscenizacji mieli problem z tożsamością: Porcja cierpiała, bo ojciec pozbawił ją możliwości wyboru – jej rękę dostanie kandydat, który wskaże właściwą z trzech szkatuł. Homoseksualny Antonio zrezygnował z walki o swoje szczęście. Mimo że sam był społecznie odrzucony, wyśmiewał i upokarzał Shylocka. Córka lichwiarza – Jessica – wstydziła się, że jest Żydówką. Chciała zaprzeczyć swojemu pochodzeniu, przyjmując chrzest. Każdy z bohaterów grał kogoś innego przed ludźmi i samym sobą. Każdy, by ukryć swój strach, atakował i piętnował inność. *Svoboda* stworzył uniwersalną, choć nieprostą, opowieść o korzeniach nietolerancji, w której antysemityzm czy homofobia były jedynie pretekstem do zmanifestowania własnego „ja”.

W prasie ogólnopolskiej pojawiły się liczne artykuły o wiele mówiących tytułach: *Nagość już nie szokuje*, *Ciotki weneckie*, *Wylansowani geje kontra średniowieczny Żyd*, *Gej walczył z Żydem i wszyscy klaskali*, *Spotkania teatralne w świecie fobii*. Najwięcej kontrowersji wzbudziła recenzja zamieszczona w „Dzienniku Polskim”, której autor pisał:

Memento dla Shylocka: jeśli, Żydku, nie odpuścisz – do końca życia wieprzowinę zrec będziesz na śniadanie, obiad i kolację! Dalej – wszystko jasne, ale jednak powiem. Katolicy zwyciężą! Nie będzie szlachtowania Antonia. Dla Żyda – kara chrztu i widmo permanentnej golonki od jutra... Jako niezręcznie słowo to akurat w takich okolicznościach wypowiadać, ale niech tam... Amen. Wszystko jasne. Pejsy przyjdzie odciąć, kutwo! Świńskie ucho w galarecie na śniadanie wsuniesz bez szemrania. I dobrze ci tak!<sup>3</sup>

---

<sup>3</sup> P. Głowacki, *Epistemologia raciczki*, „Dziennik Polski”, 10.03.2008, <http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/52490.html>

Oczekiwań krytyków nie spełnia również wrocławska adaptacja *Kupca weneckiego* w reżyserii Gabriela Gietzky'ego. W porównaniu do krakowskiego przedstawienia spektakl raził prostotą dekoracji oraz kostiumów. Wenecję symbolizowała pusta wanna, a Belmont – stare krzesło.

Wydaje się jednak, że zabieg ten był celowy. Prawdopodobnie reżyser chciał skupić uwagę widzów nie na otoczeniu, lecz przeżyciach wewnętrznych bohaterów i formie ich wyrażania, uwzględniając doświadczenia Holocaustu. W kontekście debaty o wydarzeniach w Jedwabnem spektakl Gabriela Gietzky'ego stał się przypowieścią na temat granic i genetyzacji nietolerancji. Żaden z bohaterów nie był pozytywny. Wszyscy się nienawidzili i oskarżali o najgorsze zbrodnie. Nawet mniejszości wyznaniowe i narodowe, chociaż łączył je podobny los, zwróciły się przeciwko sobie. Nie były w stanie się porozumieć, ponieważ każda z nich mówiła w innym języku: Shylock posługiwał się archaicznym przekładem Leona Urlicha, Porcja i Nerissa tłumaczeniem Macieja Słomczyńskiego, Antonio i młodzież wenecka zaś – Szymona Wróblewskiego, Księżę Aragonii rozmawiał po hiszpańsku, a Księżę Maroka po arabsku.

Owa różnorodność językowa i narodowa nie wyrażała idei wielokulturowości, lecz symbolizowała obcość i podział świata. Zdaniem Aleksandry Czaplino-Oslislo była „prerażającą historią o współczesnym człowieku, który samotnie musi radzić sobie z niekończącą się rzeszą wrogów na targowisku próżności”<sup>4</sup>.

Nie mniej kontrowersji, co krakowski *Kupiec wenecki*, wzbudziła inscenizacja *Burzy* w reżyserii Warlikowskiego. Jego twórczość teatralna – jak twierdzi Hanna Krall – opiera się na czterech filarach: antyku, Szekspirze, Biblii i Holocaustie, które zawsze stara się ze sobą połączyć<sup>5</sup>. *Burza* była scenicznym komentarzem bieżących wydarzeń politycznych. Artysta w jednym z wywiadów przyznał, że inspiracji szukał w książce Jana Tomasz Grossa pt. *Sąsiedzi* (2000). Reżyser w swej inscenizacji odniósł się do mordu dokonanego na Żydach w Jedwabnem, współodpowiedzialności Polaków za te wydarzenia, a także kontrowersji związanych z obchodami rocznicowymi<sup>6</sup>.

<sup>4</sup> A. Czaplino-Oslislo, *Gej walczył z Żydem i wszyscy klaskali*, „Gazeta Wyborcza” – Katowice, 11.03.2009, <http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/68715.html>.

<sup>5</sup> R. Pawłowski, *Rzecz, która nie lubi być zabijana. Rozmowa z Hanną Krall i Krzysztofem Warlikowskim*, „Gazeta Wyborcza”, 18.05.2009, <http://www.dzienikteatralny.pl/artykuly/rzecz-ktora-nie-lubi-byc-zabijana.html>, 13 IV 2014 (dostęp: 12.12.2014).

<sup>6</sup> M. Ruda, *Tajemnice Prospera. Komedia i prawda przebaczenia*, „Dekada Literacka” 2003, nr 3–4, <http://www.dekadaliteracka.pl/?id=3812>, 10 IV 2014 (dostęp: 12.12.2014).

Innym przykładem „Szekspirowskiego teatru Zagłady” jest spektakl *Makbet* w adaptacji Klijnstry. Reżyser wystawił dramat w całości, ale, jak sam pisze:

Jedyną zmianą, jaką zastosowałem, pracując nad scenariuszem spektaklu, było dodanie kilku wypowiedzi Marka Edelmana, przywódcy powstania w warszawskim getcie. Zdecydowałem się na ten krok, bo uważam, że sztuki Szekspira nie da się uwspółcześnić, nie biorąc pod uwagę Holocaustu. Po nim epatowanie jakimkolwiek okrucieństwem nie ma większego sensu. Trudno sobie wymyślić coś straszniejszego<sup>7</sup>.

Polski teatr szekspirowski pierwszej dekady XXI wieku stał się potężnym orężem służącym do rozliczania z własną historią, jak i komentarzem do bieżącej sytuacji polityczno-społecznej kraju. W ten nurt wpisała się inscenizacja *Hamleta*, której reżyser – Jan Klata – przenosząc akcję do Stoczni Gdańskiej, postanowił zmierzyć się z legendą miejsca narodzin „Solidarności”. Podczas spektaklu publiczność wędruje z aktorami po zakamarkach stoczni, obserwując wyławianie ciała Ofelii z portowego basenu, poszukiwania zabójcy Poloniusza w hali suwnicowej oraz Ducha Starego Hamleta stylizowanego na polskiego husarza. Całą uwagę przyciąga jednak Hamlet, współczesny buntownik, z książeczką do nabożeństwa. Roman Pawłowski na łamach „Gazety Wyborczej” pisał:

Klata na motywach *Hamleta* napisał własną opowieść. Jej tematem jest dzisiejsza Polska, w której rządzący woleliby zapomnieć o przeszłości, a duża część młodej generacji czuje się oszukana i odrzucona, jak Hamlet. Pokoleniowy konflikt rozsadzający państwo Klata świetnie pokazuje w scenie ucztę weselnej, podczas której goście powtarzają za Klaudiuszem nazwy francuskich apelacji niczym litanie. Smakowanie wykwintnych win w otoczeniu ruin – trudno o bardziej gorzki komentarz do polskiej rzeczywistości. Za chwilę przy stole siada Hamlet i goście krztuszą się winem, które plami ich białe stroje jak krew<sup>8</sup>.

Polski teatr szekspirowski jawił się zatem jako jeden ze sprawdzonych sposobów komunikacji społecznej, odwołując się zarówno do przeszłości, jak i teraźniejszości.

---

<sup>7</sup> J. Weryńska, *Słowacki pokaże współczesnego Szekspira*, „Dziennik Polski”, 22.09.2010, [http://www.dziennikpolski24.pl/arttykul/310848\\_slowacki-pokaze-wspolczesnego-szekspira\\_id\\_t.html?cookie=1](http://www.dziennikpolski24.pl/arttykul/310848_slowacki-pokaze-wspolczesnego-szekspira_id_t.html?cookie=1), 13 IV 2014 (dostęp: 13.12.2014).

<sup>8</sup> R. Pawłowski, *Premiera „H.” według „Hamleta” Szekspira w Stoczni Gdańskiej*, „Gazeta Wyborcza”, 4.07.2004, <http://wyborcza.pl/1,75475,2163889.html#ixzz3R KgW9uxl> (dostęp: 2.01.2015).

## Szekspir (nie)zapomniany

Jednakże Szekspir pierwszego dziesięciolecia XXI wieku to nie tylko dramaturg współczesny, nowoczesny i postpamięciowy, ale przede wszystkim Szekspir odkrywany na nowo. W latach 2001–2010 wystawiono wiele dramatów niegranych w Polsce od ponad kilkadziesiąt lat. Ogromne emocje wzbudziła premiera *Ryszarda II*. Dramat ten można było podziwiać ostatnim razem na scenie narodowej w pamiętnej inscenizacji Kazimierza Dejmka, w której postać tytułową zagrał Gustaw Holoubek, a Bolinbroka – jego antagonistę – Ignacy Gogolewski. Po czterdziestu latach na tej samej scenie tragedię tę postanowił wyreżyserować Andrzej Seweryn. Sztukę wystawiono w konwencji teatru monumentalnego, przez co reżyser widowiska wyraźnie nawiązał do koncepcji „teatru ogromnego” Stanisława Wyspiańskiego i Leona Schillera. „U Seweryna scenografia przytłacza swoim pięknem, rozmachem, wielkością – pisał Antoni Winch – nie tylko widzów, ale i samych twórców spektaklu, którzy musieli robić krótkie przerwy między kolejnymi scenami, w celu zmiany dekoracji”<sup>9</sup>.

Na środku sceny zbudowano ogromne schody, na szczycie których zasiadł król Ryszard II grany przez Michała Żebrowskiego. Był młody, piękny, z insygniami koronnymi i w królewskiej purpurze. Monarcha ten niczym Boży pomazaniec emanował światłem, przez co skupiał na sobie całą uwagę. U jego stóp, na schodach tłoczyli się dworzanie, a niżej tajemniczy tłum. Dekoracja ta pojawiła się również w ostatnim akcie spektaklu, tyle że schody obróciły się o sto osiemdziesiąt stopni, a na ich szczycie w błękitnym płaszczu i koronie zasiadł nowy król Bolingbroke, który obalił Ryszarda i stał się Henrykiem IV. Scena ta jest dosłowną ilustracją tezy Jana Kotta o Wielkim Mechanizmie Historii, który z przerażającą konsekwencją obala i wynosi władców.

Głównym bohaterem tragedii był oczywiście Ryszard II w wykonaniu Żebrowskiego. Okazał się on postacią niezwykle skomplikowaną, która przeszła liczne metamorfozy. Z zakochanego w samym sobie, bezkarnego i pełnego chuci młodego monarchy stał się bogobojnym biedakiem. Ryszard Żebrowskiego miał w sobie – jak podkreślał Jacek Wakar – rysy Chrystusowe<sup>10</sup>. Pozbawienie go władzy nie oznaczało, że poniósł klęskę, ale dawało mu poczucie wolności. Uwolnił się od pałacowego przepychu, knozań podwładnych i hipokryzji pseudo

<sup>9</sup> A. Winch, „Dziecko”, [www.teatr.dlwas.com](http://www.teatr.dlwas.com) (dostęp: 12.12.2014).

<sup>10</sup> J. Wakar, „*Ryszard II*”, czyli *dułknienie*, „Teatr” 2004, nr 10, s. 42–43.

przyjaciół. Tylko poprzez wyrzeczenie się wszystkiego i samoupokorzenie Ryszard II mógł pozostać człowiekiem.

Większość recenzentów oceniła spektakl bardzo krytycznie, podkreślając, że wymagało to od reżysera nielada odwagi i pewności siebie, żeby wystawić jedno z najtrudniejszych dzieł Szekspira. Tego samego argumentu użyto, analizując gdańską inscenizację *Tytusa Andronikusa*. Dramat ten był grany na scenach polskich niezwykle rzadko. Miał swoją prapremierę w teatrze w Łodzi w 1987 roku i od tego czasu nikt nie podjął się jego wyreżyserowania. Prawdopodobnie dlatego, że *Tytus Andronikus* jest jedną z najbardziej brutalnych sztuk Szekspira. Należy jednak pamiętać, że stanowi on zapowiedź wszystkich wielkich tragedii, wraz z rysem najważniejszych bohaterów, począwszy od Hamleta i Lady Makbet, a na królu Learze skończywszy, oraz najciekawszych fabularnych i psychologicznych motywów.

Z wyzwaniem, jakie stawia przed reżyserem szekspirowska tragedia, poradziła sobie Monika Pęcikiewicz, nadając swojej inscenizacji mroczny charakter. W wywiadzie udzielonym „Didaskaliom” tłumaczyła, że poprzez spektakl chciała:

dać widzowi szansę na to, żeby doświadczył różnych stanów emocjonalnych, skrajnie odmiennych, od przejęcia i grozy po śmiech. Taką sceną jest ta, w której Chiron i Demetriusz upokarzają i dręczą zgwałconą Lawinię. Na początku nieodmiennie rozbrzmiewa śmiech – a potem jest cisza. Ta możliwość płynnego przejścia z jednej emocji w drugą jest dla mnie ogromnie istotna. W teatrze pociąga mnie możliwość doświadczenia wielu stanów w sposób skondensowany. Nie obawiam się obojętności ze strony widzów *Tytusa*... Nie sądzę, żeby medialne zainteresowanie przemocą znieczuliło i zamykało nas na cierpienie drugiej osoby. Do tego nie można się przyzwyczaić. Dla mnie jest to udręką, że muszę pamiętać twarz człowieka, którego samobójstwo obejrzałam w telewizji. Nie noszę w sobie wszystkich obrazów przemocy, ale ekstremalność owych zdarzeń jakoś mnie z tymi ludźmi wiąże, w jakiś sposób zostają oni ze mną na długo, może nawet na zawsze. Kiedy zostajemy zderzeni z przemocą i cierpieniem, jesteśmy zupełnie bezbronni. Problem z okrucieństwem w *Tytusie Andronikusie* polega raczej na tym, że sceny śmierci i tortur następują po sobie bardzo szybko. Dla tej kondensacji ekstremalnych zdarzeń trzeba znaleźć właściwy czas sceniczny, bo inaczej widz bardzo szybko się do nich zdystansuje, a wówczas kolejne sceny śmierci ulegną dewaluacji, staną się głupie, śmieszne, niewarte tego, by zaangażować w nie emocje<sup>11</sup>.

---

<sup>11</sup> M. Żółkoś, *Niczego mężczyznom nie zazdrozczę*, „Didaskalia” 2006, nr 75, s. 22–24.

Motywy przewodnim spektaklu było wszechobecne zło. Widz stał się świadkiem jego triumfu nawet w ostatniej scenie. Rzeź dokonaną podczas wieczerzy, na której Tytus zaserwował pasztet z ciał synów Tamory, przeżyli nieliczni. Wydawać by się mogło, że Markus Andronikus, jego syn, nowy cesarz i jego wnuk, zagwarantują powrót do normalności i rządów prawa, ale tak się nie stało. Walka wcale się nie skończyła, bowiem udało się zbiec Aronowi – wcieleniu wszelkiego zła, który uruchomił spiralę śmierci na nowo.

Inscenizację *Tytusa Andronikusa* uznano za doskonałą, a reżyserkę za wybitną przedstawicielkę młodego pokolenia artystów. W podobnym tonie wypowiedzi się recenzenci oceniający *Opowieść zimową*. Chwalili zespół za swoisty akt odwagi, przejawiający się w rezygnacji z współczesnienia szekspirowskiej sielanki. Temida Stankiewicz-Podhorecka dziękowała na łamach „Naszego Dziennika” reżyserowi Januszowi Kilianowi oraz scenografowi Adamowi Kilianowi za to, że w ich *Opowieści zimowej* nie ma dzikiego pędu do stawiania na scenie jakichś uduziwnionych, nikomu niepotrzebnych konstrukcji czy nakazania aktorom wygłaszania kwestii w pozycji leżącej itd. Tutaj jest normalnie. I całe szczęście<sup>12</sup>.

Głównym bohaterem spektaklu uczyniono Czas i jemu podporządkowano wszystkie działania sceniczne, zarówno te tragiczne, jak i te zabawne. Nadał mu rolę przewodnika, który pojawia się na początku, w środku i na końcu przedstawienia, dyrygując całością. Czas, w postać którego wcielił się Olgierd Łukaszewicz, przypominał stracha na wróble, w sfatygowanym cylindrze, przykrótkich spodniach i w towarzystwie trupy kuglarzy. Ten farsowy wygląd nie pozbawił go jednak autorytetu. Czas był postacią wpływową, ponieważ wystawiał ludzi na próbę. Płynął nieubłaganie, przenosząc ich z każdą minutą w inną, nową rzeczywistość<sup>13</sup>.

## Podsumowanie

W odniesieniu do polskiej tradycji badań nad Szekspirem, począwszy od roku 1989, widać coraz śmielsze próby dyskusji nad jego dramaturgią, co też ukazuje niniejsza bibliografia. Jednakże o ile lata dziewięćdziesiąte ubiegłego wieku to okres rozwoju polskiej szekspirologii, w dużej mierze zakorzenionej w ideach i metodologiach zachodnich, o tyle wraz z początkiem nowego tysiąclecia

12 T. Stankiewicz-Podhorecka, *Nic dwa razy się nie zdarza*, „Nasz Dziennik”, 25.11.2009, s. 25.

13 T. Miłkowski, *Przepaść czasu*, „Przegląd” 2009, nr 46, s. 10.



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

następują istotne zmiany w odbiorze i interpretacji twórczości Szekspira. Zaświadcza o tym liczba powstałych w pierwszej dekadzie XXI wieku monografii popularnonaukowych, opracowań krytycznoliterackich, tłumaczeń, a także utworów inspirowanych sztukami angielskiego pisarza, które prezentują nowatorskie podejście do jego spuścizny.

Jednakże prawdziwa rewolucja w polskim myśleniu o Szekspirze dokonała się na scenie. To właśnie teatr stał się miejscem, które wyznaczyło nowe trendy, czyniąc z Szekspira jednego z najbardziej współczesnych pisarzy XXI wieku.

Agata Dąbrowska

**TŁUMACZENIA  
UTWORÓW SZEKSPIRA  
NA JĘZYK POLSKI**



# 1. TŁUMACZENIA

## 1.1. Utwory dramatyczne

### A. Wydania zbiorowe

*Romeo i Julia. Hamlet.* Tłum.: Sito, Jerzy. Poznań: Polskie Media Amer.Com, 2002, s. 414.

*Wieczór Trzech Króli. Burza.* Tłum.: Sito, Jerzy. Poznań: Polskie Media Amer.Com, 2002, s. 302.

*Komedie 1. Dwaj panowie z Werony. Poskromienie złoŹnicy. Komedie omyłek. Stracone zachody miłości. Sen nocyletniej. Kupiec wenecki.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. „Komedie”. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2004, s. 597.

*Komedie 2. Wesołe kumoszki z Windsoru. Wiele hałasu o nic. Jak wam się podobaba. Wieczór Trzech Króli. Troilus i Kresyda. Miarka za miarkę.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. „Komedie”. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2004, s. 597.

*Komedie 3. Wszystko dobre, co się dobrze kończy. Perykles. Zimowa opowieść. Cymbelin. Burza.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. „Komedie”. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2004, s. 604.

*Kroniki 1. Henryk VI cz. 1. Henryk VI cz. 2. Henryk VI cz. 3. Ryszard III. Król Jan.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2004, s. 636.

*Kroniki 2. Ryszard II. Henryk IV cz. 1. Henryk IV cz. 2. Henryk V. Henryk VIII.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2004, s. 627.

*Tragedie 1. Hamlet. Juliusz Cezar. Otello. Romeo i Julia.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2004, s. 645.

*Tragedie 2. Tymon Ateńczyk. Król Lear. Makbet. Antoniusz i Kleopatra. Koriolan.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2004, s. 684.

*Pięć dramatów.* Tłum.: Koźmian, Stanisław; Paszkowski, Józef; Ulrich, Leon. Posłowie: Staniewska, Anna. Warszawa: Bertelsmann Media, 2005, s. 812.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

*Romeo i Julia. Hamlet. Makbet.* Tłum.: Barańczak, Stanisław. Kraków: Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 2006, s. 555.

*Romeo i Julia. Makbet. Hamlet.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. Krytyczny komentarz: Latusek, Arkadiusz. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2009, s. 414.

*Sonety.* Tłum.: Meissner, Marek. Rzeszów: Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, 2009, s. 143.

*Makbet. Romeo i Julia. Hamlet.* Tłum.: Paszkowski, Józef. Poznań: Wydawnictwo Ibis, 2010, s. 448

## **B. Wydania pojedyncze**

### **Hamlet**

*Hamlet, królewicz duński.* Tłum.: Paszkowski, Józef. Wrocław: Oficyna Wydawnicza „Promocja”, 2001, s. 143.

*Hamlet.* Tłum.: Paszkowski, Józef. Kraków: Wydawnictwo Greg, 2003, s. 184.

*Hamlet.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2003, s. 194.

*Tragiczna historia Hamleta, księcia Danii.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2004, s. 174.

*Hamlet.* Tłum.: Paszkowski, Józef. Warszawa: Polskapresse, 2005, s. 160.

*Hamlet.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 162.

*Hamlet, królewicz duński.* Tłum.: Paszkowski, Józef. Olsztyn: Edytor, 2006, s. 160.

*Hamlet.* Tłum.: Paszkowski, Józef. Kraków: Wydawnictwo Greg, 2009, s. 184.

*Hamlet.* Tłum.: Paszkowski, Józef. Krytyczny komentarz: Sabak, Agnieszka. Kraków: Wydawnictwo Skrzat Stanisław Porębski, 2009, s. 238.

### **Jak wam się podoba**

*Jak wam się podoba.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. Kraków: Zielona Sowa, 2001, s. 114.

### **Juliusz Cezar**

*Juliusz Cezar.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 110.

### **Komedia omyłek**

*Komedia omyłek.* Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 74.

### **Koriolan**

*Koriolan.* Tłum.: Barańczak, Stanisław. Kraków: Wydawnictwo Znak, 2003, s. 234.

### **Król Henryk IV**

*Król Henryk IV*. Tłum.: Drozdowski, Bohdan. Warszawa: tCHU doM wydawniczy, 2004, s. 244.

### **Król Lear**

*Król Lear*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 105.

*Król Lear*. Tłum.: Barańczak, Stanisław. Kraków: Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 2008, s. 206.

### **Kupiec wenecki**

*Kupiec wenecki*. Tłum.: Barańczak, Stanisław. Kraków: Wydawnictwo Znak, 2004, s. 157.

### **Makbet**

*Makbet*. Tłum.: Libera, Antoni. Przedmowa: Mroźek, Sławomir. Warszawa: Noir Sur Blanc, 2002, s. 189.

*Makbet*. Tłum.: Barańczak, Stanisław. Kraków: Wydawnictwo Znak, 2003, s. 161.

*Makbet*. Tłum.: Paszkowski, Józef. Warszawa: Wydawnictwo Prószyński i S-ka, 2003, s. 147.

*Makbet*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2003, s. 106.

*Makbet*. Tłum.: Paszkowski, Józef. Warszawa: Orkla Press Polska, 2005, s. 105.

*Makbet*. Tłum.: Paszkowski, Józef. Warszawa: Polskapresse, 2005, s. 105.

*Makbet*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 102.

*Makbet*. Tłum.: Paszkowski, Józef. Krytyczny komentarz: Sabak, Agnieszka. Kraków: Wydawnictwo Skrzat Stanisław Porębski, 2009, s. 169.

### **Miarka za miarkę**

*Miarka za miarkę*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 116.

### **Otello**

*Otello, Maur wenecki*. Tłum.: Barańczak, Stanisław. Kraków: Wydawnictwo Znak, 2002, s. 215.

*Otello*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 146.

### **Poskromienie złościcy**

*Poskromienie złościcy*. Tłum.: Barańczak, Stanisław. Kraków: Wydawnictwo Znak, 2002, s. 168.

### **Romeo i Julia**

*Romeo i Julia*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2003, s. 130.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

*Romeo i Julia*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 124.

*Romeo i Julia*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Krytyczny komentarz: Mikołajczewska, Karolina. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2009, s. 149.

*Romeo i Julia*. Tłum.: Paszkowski, Józef. Kraków: Wydawnictwo Skrzat Stanisław Porębski, 2010, s. 90.

*Romeo i Julia*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2010, s. 174.

### **Ryszard II**

*Ryszard II*. Tłum.: Kamiński, Piotr. Wstęp i komentarz krytyczny: Cetera, Anna. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2009, s. 235.

### **Sen nocy letniej**

*Sen nocy letniej*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 85.

### **Stracone zachody miłości**

*Serc starania stracone*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 120.

### **Wesołe kumoszki z Windsoru**

*Wesołe niewiasty z Windsoru*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 105.

### **Wieczór Trzech Króli**

*Wieczór Trzech Króli, albo co chcecie*. Tłum.: Barańczak, Stanisław. Kraków: Wydawnictwo Znak, 2001, s. 166.

*Wieczór Trzech Króli, albo co chcecie*. Tłum.: Barańczak, Stanisław. Kraków: Wydawnictwo Znak, 2008, s. 155.

### **Wszystko dobre, co dobrze się kończy**

*Wszystko dobre, co dobrze się kończy*. Tłum.: Barańczak, Stanisław. Kraków: Wydawnictwo Znak, 2008, s. 195.

### **Zimowa opowieść**

*Zimowa opowieść*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Warszawa: Elipsa, 2006, s. 126.

## **2. Poezje, poematy i wiersze**

*Sonety*. Tłum.: Barańczak, Stanisław. Kraków: Wydawnictwo a5, 2003, s. 200.

*Poezje. Sonety. Poematy i wiersze*. Tłum.: Słomczyński, Maciej. Kraków: Wydawnictwo Zielona Sowa, 2004, s. 309.

### 3. Fragmenty przekładów w periodykach

[b.a]. „Od Szekspira do Shakespeare’a i z powrotem. Nowe przekłady Piotra Kamińskiego z komentarzem Andrzeja Seweryna”. *Teatr* 7–8 (2007), s. 102–105. [Zawiera fragmenty (monologi) z *Henryka V*, *Henryka IV*, *Romea i Julii* i *Makbeta* Szekspira w tłumaczeniu Piotra Kamińskiego. Każdy fragment opatrzony jest komentarzem Andrzeja Seweryna].





**PRACE O SZEKSPIRZE  
I BADANIA NAD JEGO  
TWÓRCZOŚCIĄ**



## II. PRACE ZWARTE

### 1. Prace zbiorowe

#### 2003

Burzyńska, Joanna; Stanulewicz, Danuta (Red.). *PASE Papers in Literature and Culture. Proceedings of the Ninth Annual Conference of Polish Association for the Study of English, Gdańsk 26–28 April 2000*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2003, s. 495. [Zbiór referatów zaprezentowanych na dorocznej konferencji Polish Association for the Study of English, zorganizowanej w Gdańsku 26–28.04.2000; zawiera cztery prace poświęcone studiom szekspirowskim].

Uchman, Jadwiga; Wicher, Andrzej (Red.). *British Drama Through the Ages and Medieval Literature*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2003, s. 180. [Zawiera artykuły wygłoszone podczas konferencji British Drama Through the Ages, zorganizowanej przez Katedrę Dramatu Angielskiego, Instytut Anglistyki, Uniwersytet Łódzki w 2003 roku; siedem z nich zostało poświęconych zagadnieniom recepcji i interpretacji dramatów Szekspira].

#### 2004

Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka Ewa (Red.). *Czytanie Szekspira*. Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 632. [Zbiór wykładów wygłoszonych w ramach cyklu *Czytanie Szekspira*, odbywającego się na Wydziale Filologiczno-Historycznym Uniwersytetu Gdańskiego; prezentuje interpretacje tekstów Szekspira napisane przez znawców jego twórczości w Polsce; przedstawia najważniejsze polskie inscenizacje oraz omawia miejsce twórczości Szekspira we współczesnym świecie].

Rec.: Baniewicz, Elżbieta. „Interpretacje”. *Twórczość* 11 (2005), s. 134–137; Kaliszewski, Wojciech. „Czas czytania Szekspira”. *Nowe Książki* 2 (2005), s. 44.

Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 1. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2004, s. 124. [Zbiór artykułów poświęconych życiu i twórczości Szekspira; omawia tłumaczenia jego prac na różne europejskie i azjatyckie języki; bada interpretację i recepcję jego dramatów na całym świecie; omawia teatralne i filmowe adaptacje dramatów Szekspira; recenzuje książki i eseje dotyczące Szekspira i jego twórczości].

## 2005

Bursztyńska, Halina (Red.). *Od strony Kresów. Studia i szkice. Część trzecia*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2005, s. 318. [Zbiór artykułów poświęconych kulturze Kresów Wschodnich; jeden z nich dotyczący przekładów dzieł Szekspira].

Bystydzieńska, Grażyna; Harris, Emma; Lyons, Paddy (Red.). *PASE Papers in Literature, Language and Culture. Part One: Papers in Literature and Culture*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2005, s. 403. [Zbiór artykułów poświęconych studiom anglistycznym; cztery z nich dotyczą Szekspira i jego twórczości].

Gibińska, Marta; Pokojska, Agnieszka (Red.). Wstęp: Gibińska, Marta; Pokojska, Agnieszka. *Kłamlliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare'a*. Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 256. [Zbiór piętnastu artykułów poświęconych analizie *Sonetów* Szekspira].

Rec.: Sadowska, Joanna. „Kłamlliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare'a, eds. Marta Gibińska and Agnieszka Pokojska, Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, vol. 3, s. 100–103.

Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red. Wstęp. Posłowie). *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 184. [Zbiór artykułów poświęconych życiu i twórczości Szekspira; omawia tłumaczenia jego prac na język japoński, chiński, rosyjski, hiszpański i rumuński, bada interpretację i recepcję jego dramatów w Europie i Azji; omawia teatralne i filmowe adaptacje dramatów Szekspira; recenzuje książki i eseje dotyczące Szekspira i jego twórczości].

Sosnowski, Jerzy (Red.). *Ach*. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2005, s. 248. [Zbiór artykułów poświęconych dylematom religijnym i rozterkom etycznym, pytaniom o sens wiary i własnego zwątpienia, o obecność w Kościele katolickim; zawiera jeden artykuł poświęcony studiom szekspirowskim].

Rec.: Żuchowski, Jakub. „Jak w tyglu”. *Opcje* 3 (2005), s. 77–78.

## 2006

Dziubalska-Kołączyk, Katarzyna (Red.). *IFAtuation: A Life in IFA. A Festschrift for Professor Jacek Fisiak on the Occasion of His 70<sup>th</sup> Birthday*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 2006, s. 871. [Księga pamiątkowa ku czci prof. Jacka Fisiaka; zawiera jeden artykuł poświęcony twórczości Szekspira].

Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Russo, Brian C. *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 124. [Zbiór artykułów poświęconych życiu i twórczości Szekspira; omawia tłumaczenia jego prac na różne europejskie i azjatyckie języki; bada interpretację i recepcję jego dramatów na całym świecie; przedstawia teatralne i filmowe adaptacje dramatów Szekspira; recenzuje książki i eseje dotyczące Szekspira i jego twórczości].

Łubieniewska, Ewa (Red.). *W świecie literatury i teatru. Sztuka współuczestnictwa*. Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2006, s. 586. [Zbiór artykułów poświęconych recepcji i interpretacji dzieł światowej sławy pisarzy, zawierający jeden artykuł poświęcony studiom szekspirowskim].

Olędzki, Marek; Stępień-Kuczyńska, Alicja (Red.). *Cultura et Politica. Studia i rozprawy dedykowane Jerzemu Kmiecińskiemu*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 463. [Zbiór artykułów dedykowanych profesorowi Jerzemu Kmiecińskiemu; zawiera dwa artykuły poświęcone Szekspirowi].

Pestka, Dariusz; Sobieraj, Jerzy (Red.). *Enjoying the Spectacle: Word, Image, Gesture. Essays in Honour of Professor Marta Wiszniowska*. Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2006, s. 206. [Zbiór artykułów dedykowany profesor Marcie Wiszniowskiej, wybitnej polskiej badaczce literatury angielskiej; kładzie szczególny nacisk na analizę ewolucji angielskiego dramatu od czasów Francisca Bacona, przez epokę Williama Szekspira, aż do drugiej połowy XX wieku].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Piotrowska Maria, Szczerbowski Tadeusz (Red.). *Z problemów przekładu i stosunków międzyjęzykowych*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2006, s. 217. [Zbiór artykułów poświęconych tematyce przekładów; zawiera jeden esej dotyczący Szekspira].

## 2007

Gazda, Grzegorz; Hübner, Irena; Płuciennik, Jarosław (Red.). *Dyskursy i przestrzenie (nie)tolerancji*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 516. [Omawia zjawisko (nie)tolerancji i jego różnorodną interpretację w kulturze; zawiera dwa artykuły poświęcone recepcji twórczości Szekspira w Polsce].

Kalaga, Wojciech; Kubisz, Marzena; Mydla, Jacek (Red.). *PASE Papers 2007. Studies in Culture and Literature*, vol. 2. Katowice: Para, 2007, s. 428. [Zbiór artykułów poświęconych studiom anglistycznym; cztery z nich dotyczą Szekspira i jego twórczości].

Kazik, Joanna (Red.). *Studies in English Drama and Poetry. Reading English Drama and Poetry*, vol. 1. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007. [Zawiera sześć artykułów poświęconych zagadnieniom recepcji i interpretacji dramatów Szekspira oraz ich adaptacjom teatralnym i filmowym].

Kujawińska Courtney, Krystyna; Łukowska, Maria (Red.). Wstęp: Goddard, Michael; Konopacki, Stanisław; Kujawińska Courtney, Krystyna; Machnikowski, Ryszard; Łukowska, Maria; Romanowski, Łukasz. *Multiculturalism at the Start of 21<sup>st</sup> Century*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 516. [Zbiór artykułów poświęconych analizie zagadnienia multikulturalizmu na świecie w XXI wieku; cztery z nich dotyczą studiów nad Szekspirem].

Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R. S. (Red.). *Shakespeare's Local Habitations*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 265. [Zbiór siedemnastu artykułów poświęconych różnym zagadnieniom dotyczącym Szekspira, jego teatru, twórczości dramatycznej oraz obecności we współczesnych środkach masowego przekazu; tom podzielono na trzy sekcje: „National Shakespeares”, „Local Shakespeares” oraz „New Media and the Global Village”].

Rec.: Maszewski, Piotr. „*Shakespeare's Local Habitation*. Ed. Krystyna Kujawińska Courtney. Łódź: University of Łódź Press, 2007”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*. Kawachi, Yoshiko;

Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 101–106.

## 2008

Cieślak, Magdalena; Rasmus, Agnieszka (Red.). *PASE. Studies in Literature and Culture*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2008, s. 436. [Zbiór artykułów poświęcony studiom anglistycznym, w tym literaturze, kulturze i językowi; trzy z nich dotyczą studiów nad Szekspirem i jego twórczością].

Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 341. [Zawiera zbiór artykułów, napisanych przez autorów polskich i obcych, poświęconych szeroko rozumianej twórczości Szekspira w jej europejskim kontekście. Praca podzielona jest na cztery części: „History and Histories” (teksty o historii w sztukach Szekspira oraz o kontekście historycznym), „History and Memory: Criticism and Reception” (m.in. brytyjska, hiszpańska i polska recepcja Szekspira, w tym odczytanie S. Wyspiańskiego), „History, Memory, and Ideological Appropriation” (rumuńskie interpretacje Szekspira, Szekspir w polskim przekładzie Piotra Kamińskiego, trauma i pamięć w dziełach Szekspira) oraz „Theatre: the Act of Memory and History in the Making” (Szekspir i teatr)].

Gosk, Hanna; Karwowska, Bożena (Red.). *(Nie)obecność. Pominięcia i przemilczenia w narracjach XX wieku*. Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa, 2008, s. 532. [Zbiór artykułów poświęconych pisarstwu kobiecemu; jeden z nich dotyczy Szekspira].

Herbert, Zbigniew. Oprac.: Toruńczyk, Barbara. *Mistrz z Delft i inne opowiadania*. Warszawa: Wydawnictwo Zeszyty Literackie, 2008, s. 208. [Zbiór wierszy, opowieści mitologicznych, esejów, zapisków z podróży, autokomentarzy i portretów; jedno opowiadanie poświęcone jest analizie postaci Hamleta].

Rec.: Franaszek, Andrzej. „*Hamlet na granicy milczenia*”. *Zeszyty Literackie* 1 (2009), s. 196–197.

## 2009

Kalaga, Wojciech; Mydla, Jacek (Red.). *Mapping Literary Spaces: Memory, Place, Locality*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2009, s. 199. [Zbiór artykułów poświęcony zagadnieniom tożsamości; zawiera jeden artykuł dotyczący Szekspira].



Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 135. [Zbiór artykułów i recenzji poświęconych studiom szekspirowskim; prezentuje tłumaczenia dramatów na języki europejskie oraz ich międzykulturowy odbiór; recenzuje spektakle teatralne oraz książki dotyczące twórczości Szekspira].

Kuik-Kalinowska, Adela (Red.). *Wielkie Pomorze. Mit i literatura*. Gdańsk: Instytut Kaszubski; Słupsk: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej, 2009, s. 210. [Cykl artykułów opisujących przestrzeń literacką, artystyczną, kulturową, socjologiczną i antropologiczną Pomorza; jeden artykuł dotyczy recepcji teatralnej twórczości Szekspira].

Niezabitowski, Michał (Red.). *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki*. Kraków: Wydawnictwo Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 2009, s. 304. [Zbiór artykułów opublikowanych z okazji setnej rocznicy śmierci Heleny Modrzejewskiej, światowej sławy aktorki znanej z wielu ról kobiecych dramatów Szekspira; prezentuje biografię i historię kariery artystki; omawia jej wpływ na popularyzowanie Szekspira i jego twórczości w kręgu polskiej i amerykańskiej kultury; przybliża słynne role Modrzejewskiej: Dezdemony, Porcji, Ofelii, Julii, Lady Makbet, Kleopatry, Hero, Beatrycze, Rozalindy, Violi, Katarzyny i Imogen; zawiera obszerną kolekcję fotografii, szkiców oraz projektów kostiumów scenicznych autorstwa Heleny Modrzejewskiej, dokumentów, afiszy, plakatów teatralnych i zdjęć oraz pamiątek aktorki, pokazujących jej artystyczne zainteresowania].

## 2010

Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). *Topics in Shakespeare's English*. Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 245. [Zawiera siedemnaście artykułów poświęconych szeroko rozumianym studiom szekpiologicznym, poczynając od badań nad składnią i socjolingwistyką, na literaturoznawstwie kończąc; książka jest podzielona na dwie części – przedruki i nowe prace].

Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Motohashi, Ted. *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 6/7. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010, s. 169. [Zbiór artykułów poświęconych Szekspirowi i jego literackim osiągnięciom; prezentuje tłumaczenia jego dzieł na języki krajów Europy i Azji.

Omawia interpretacje dramatów i ich przekłady z całego świata oraz ich filmowe i teatralne adaptacje. Przywołuje publikacje dotyczące dramaturga i jego dorobku oraz poświęcone tej tematyce eseje].

## 2. Monografie oraz monografie tłumaczone

### a. Wydanie pełne

#### 2001

Fabiszak, Jacek. *Shakespeare's Drama of Social Roles: Character Grouping in the Last Plays*. Piła: Bingo Reklama-Promocja na zlec. Wyższej Szkoły Biznesu, 2001, s. 215. [Analizuje sposób konstrukcji postaci ostatnich dramatów Szekspira; interpretuje kreacje bohaterów w świetle współczesnej socjologii].

Tomasi di Lampedusa, Giuseppe. *Szekspir*. Tłum.: Kasprzysiak, Stanisław. Warszawa: Czytelnik, 2001, s. 85. [Omawia twórczość Szekspira, poruszając problemy zarówno formalne, jak i interpretacyjne; wprowadza w tematykę teatru elżbietańskiego oraz odwołuje się do wpływu twórczości Szekspira na literaturę i sztukę].

Żurowski, Andrzej. *Szekspir w cieniu gwiazd*. Gdańsk: Tower Press, 2001, s. 513. [Omawia historię inscenizacji dramatów Szekspira w Polsce w latach 1860–1913; określa okoliczności powstania spektakli, sposób ich realizacji i odbiór; odwołuje się do notatek prasowych, recenzji, omówień].

#### 2002

Bolewski, Jacek. Przedm.: Salij, Jacek. *Objawienie Szekspira*. Warszawa: Wydawnictwo „Więź”, 2002, s. 310. [Analizuje motywy chrześcijańskie zawarte w dziełach Szekspira; w myśl tezy o prawdzie zawartej w jego dramatach określa rolę objawienia w ich interpretacji].

Rec.: Gomala, Aleksander, „Objawienie Szekspira”. *Znak* 6 (2003), s. 138–144; Owczarski, Wojciech. „Objawienie Szekspira”. *Dialog* 7 (2002), s. 152–157; Prussak, Marta. „Szekspir jako exemplum (*Objawienie Szekspira* Jacka Bolewskiego SJ)”. *Teatr* 9 (2002), s. 70–72; Urbański, Piotr. „Objawienie Szekspira”. *Przegląd Powszechny* 7/8 (2002), s. 169–172; Zielińska Maryla. „Objawienie Szekspira”. *Nowe Książki: przegląd nowości wydawniczych* 9 (2002), s. 46–47.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Komorowski, Jarosław. *Piramida zbrodni: „Makbet” w kulturze polskiej 1790–1989*. Warszawa: Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, 2002, s. 341. [Omawia recepcję *Makbeta* w kulturze polskiej na przestrzeni wieków; prezentuje historię przekładów dramatu na język polski; wspomina najważniejsze inscenizacje teatralne i opracowania krytyczne dramatu].

Rec.: Adamiecka-Sitek, Agata. „*Piramida zbrodni. Makbet w kulturze polskiej 1790–1989*”. *Pamiętnik teatralny* 3–4 (2003), s. 466–473; Pałach, Joanna. „Polskie myślenie *Makbetem*”. *Teatr* 7–9 (2003), s. 90–91.

Mydla, Jacek. *The Dramatic Potential of Time in Shakespeare*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2002, s. 176. [Analizuje sposób wykorzystania przez dramaturga kategorii czasu; jest to zarówno problem wewnętrzny – filozoficzny, wpisany w obręb świata przedstawionego utworów, jak i zewnętrzny – konstrukcyjny, umożliwiający Szekspirowi osiągnięcie konkretnego efektu napięcia dramatycznego].

## 2003

Gruszczyński, Piotr. *Ojcobójcy. Młodszy, zdolniejszy w Teatrze Polskim*. Warszawa: W.A.B., 2003, s. 360. [Prezentuje i porównuje osiągnięcia wybitnych współczesnych polskich reżyserów szekspirowskich: Grzegorza Jarzyny, Krzysztofa Warlikowskiego, Krystiana Lupy, Piotra Cieplaka, Zbigniewa Brzozy, Anny Augustynowicz; recenzuje ich inscenizacje dramatów Szekspira].

Rec.: Dziewulska, Małgorzata. „*Ojcobójcy. Młodszy zdolniejszy w teatrze polskim Piotra Gruszczyńskiego*”. *Tygodnik Powszechny* 9 (2003), s. 12; Majcherek, Janusz. „Krytyk jako stwórca. O książce *Ojcobójcy. Młodszy zdolniejszy w teatrze polskim Piotra Gruszczyńskiego*”. *Res Publica Nowa* 5 (2003), s. 103–105; Mościcki, Tomasz. „Hymn burzymurków”. *Odra* 3 (2003), s. 56–58; Nowak, Joanna. „Teatr niebezpieczny. Piotr Gruszczyński, *Ojcobójcy. Młodszy zdolniejszy w teatrze polskim*”. *Czas Kultury* *Czas Kultury: kultura, literatura, filozofia* 4 (2003), s. 108–109; Sieradzki, Jacek. „Zwolnienie z interpretacji?”. *Dialog* 4 (2003), s. 112–121; Węgrzyniak, Rafał. „*Ojcobójcy. Młodszy zdolniejszy w teatrze polskim Piotra Gruszczyńskiego*”. *Teatr* 3 (2003), s. 76–79; Zielińska, Maryla. „*Ojcobójcy. Młodszy zdolniejszy w teatrze polskim Piotra Gruszczyńskiego*”. *Nowe Książki: przegląd nowości wydawniczych* 6 (2003), s. 30–31.

Walaszek, Joanna. *Teatr Wajdy. W kręgu arcydzieł: Dostojewski, Hamlet, We-sele*. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2003, s. 420. [Omawia dorobek artystyczny Andrzeja Wajdy; analizuje m.in. jego teatralne i telewizyjne inscenizacje *Hamleta*].

Rec.: Lubelski, Tadeusz. „Czterdzieści cztery w czternastu”. *Didaskalia* 54/55/56 (2003), s. 122–124.

Wicher, Andrzej. *Shakespeare's Parting Wondertales. A Study of the Elements of the Tale of Magic in William Shakespeare's Late Plays*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2003, s. 159. [Omawia motywy baśniowe w późnych sztukach Szekspira (*Hamlet, Cymbelin, Perykles, Zimowa opowieść, Burza, Henryk VIII, Dwaj szlachetni krewniacy*); analizuje nawiązania do angielskiego folkloru w szekspirowskich dziełach oraz wskazuje na podobieństwa w sposobie opisywania bohaterów oraz motywów zaczerpniętych z podań ludowych].

Żurowski, Andrzej. *Szekspir – ich rówieśnik*. Gdańsk–Pelplin: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego/Wydawnictwo Bernardinum, 2003, s. 482. [Prezentuje obraz polskiej sceny szekspirowskiej lat 1913–1939; charakteryzuje główne tendencje w teatralnym aktorstwie, reżyserii oraz scenografii od założenia Teatru Polskiego w Warszawie po kres II wojny światowej; opisuje przeobrażenia teatru szekspirowskiego w tym okresie oraz omawia tropy inscenizacyjne; zawiera wykaz polskich inscenizacji sztuk Szekspira w latach 1913–1939 oraz podczas II wojny światowej].

Rec.: Stomma, Ludwik. „Szekspir w Europie”. *Polityka* 28 (2003), s. 90.

Żurowski, Andrzej. *Szekspir i Wielki Zamęt*. Pelplin: Wydawnictwo Bernardinum, 2003, s. 312. [Prezentuje teatralne dzieje Szekspira w Polsce; omawia konwencje wystawiania jego sztuk na przestrzeni ostatniego dwudziestolecia XX wieku; recenzuje inscenizacje dzieł Szekspira wystawiane w teatrach polskich; zawiera spis spektakli prezentowanych w Polsce w latach 1980–2000].

## 2004

Brook, Peter, Tłum.: Guderian-Czaplińska, Ewa; Ziółkowski, Grzegorz. *Ruchomy punkt. Czterdzieści lat poszukiwań teatralnych 1946–1987* (Tyt. oryg. *The Shifting Point. Forty Years of Theatrical Exploration 1946–1987*). Wrocław–Poznań: Poznańskie Studia Polonistyczne, 2004, s. 276. [Omawia czterdzieści lat artystycznej pracy reżysera (od końca lat czterdziestych do realizacji *Mahabharaty*); podkreśla rolę twórczości Szekspira w karierze filmowej i teatralnej Brooka].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Rec.: Baltyn, Hanna. „Świat, Szekspir i jeszcze parę szczegółów”. *Nowe Książki* 5 (2005), s. 38–39; Duniec, Krystyna. „Doświadczenie Petera Brooka”. *Konteksty. Polska Sztuka Ludowa* 1 (2005), s. 39–41; Hoczyk, Julia. „Czterdzieści lat poszukiwań”. *Scena* 1 (2005), s. 23–25; Kosicki, Dariusz. „Rucho-my punkt”. *Didaskalia* 67/68 (2005), s. 140–141; Mikołajczak, Małgorzata. „Wielokropek...”. *Próba. Nieregularnik Teatralny* 1 (2005), s. 146–149; Orski, Mariusz. „Punkt widzenia”. *Teatr* 1–3 (2005), s. 27–29.

Kuchtówna, Lidia. *Karol Frycz*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Errata, Instytut Sztuki PAN, 2004, s. 559. [Biografia słynnego polskiego scenografa Karola Frycza; omawia m.in. scenografie jego autorstwa do wybranych inscenizacji sztuk Szekspira].

Rec.: Winnicka, Bożena. „Fantastycznie wielki pan”. *Twórczość* 11 (2005), s. 127–131.

Wójtowicz, Agnieszka. *Od Orfeusza do Studium o Hamlecie. Teatr 13 Rzędów w Opolu (1959–1964)*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2004, s. 273. [Prezentuje dorobek Teatru 13 Rzędów w Opolu (1959–1964) oraz osiągnięcia jego dyrektora – Jerzego Grotowskiego; analizuje sztuki wyreżyserowane przez Grotowskiego, w tym jego inscenizację *Studium o Hamlecie* Stanisława Wyspiańskiego (1905)].

## 2005

Bulhak, Ewa. *Palę Paryż i wyjeżdżam. Wywiady z Jerzym Grzegorzewskim*. Izabelin: Świat Literacki, 2005, s. 176. [Zbiór wywiadów z reżyserem teatralnym Jerzym Grzegorzewskim, który omawia swoje metody pracy i przebieg kariery; analizuje wybrane spektakle wyreżyserowane przez Grzegorzewskiego, w tym inscenizację opartego na *Burzy* dramatu *Morze i zwierciadło* Wystana Audena].

Rec.: Pawlak, Aneta. „92 walizki”. *Nowe Książki* 5 (2006) (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/25272,druk.html>); Pieszczyk, Marcin. „Teatr eleganckiego pana”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 102–103.

Fabiszak, Jacek. *Polish Televised Shakespeares. A Study of Shakespeare Productions within the Television Theatre Format*. Poznań: Motivex, 2005, s. 318. [Prezentuje i analizuje adaptacje dramatów Szekspira wystawione w Polsce w Teatrze Telewizji w latach 1959–2004].

Katafiasz, Olga. *Próby wrażliwości. Szekspirowskie ekranizacje Laurence'a Oliviera i Kennetha Branagha*. Kraków: Societas Vistulana, 2005, s. 264. [Prezentuje i porównuje szekspirowski dorobek filmowy Kennetha Branagha i Laurence'a Oliviera; omawia *Henryka V* (1944), *Ryszarda III* (1955) i *Hamleta* (1948) w reż. Oliviera oraz *Henryka V* (1989), *Hamleta* (1996), *Wiele hałasu o nic* (1993) i *Stracone zachody miłosne* (2000) w reż. Branagha].

Rec.: Burzyńska, Anna R. „Prawda iluzji”. *Tygodnik Powszechny* 35 (2005), s. 17; Grad, Izabela. „Filmowy Shakespeare. Uwagi o książce *Próby wrażliwości: szekspirowskie ekranizacje Laurence'a Oliviera i Kennetha Branagha*”. *Studia Filmoznawcze* 27 (2006), s. 241–253.

Prussak, Maria. *Wyspiański w labiryncie teatru*. Warszawa: Instytut Badań Literackich PAN, 2005, s. 256. [Omawia dorobek literacki Stanisława Wyspiańskiego (1869–1907); analizuje m.in. dramat *Studium o Hamlecie* (1905) Wyspiańskiego, prezentując jego recepcję w kulturze polskiej].

Rec.: Czartoryska-Górska, Lidia. „Wiek Wyspiańskiego”. *Dialog* 4 (2006), s. 184–189; Popiel, Magdalena. „Wyspiański czytany od nowa”. *Didaskalia* 70 (2006), s. 22.

Romanowska, Agnieszka. „*Hamlet*” po polsku. *Teatralność Szekspirowskiego tekstu dramatycznego jako zagadnienie przekładoznawcze*. Kraków: Księgarnia Akademicka, 2005, s. 278. [Prezentuje polskie tłumaczenia *Hamleta*; analizuje różnice strukturalne, językowe i gramatyczne między tłumaczeniami a oryginalnym tekstem; ukazują, jak modyfikacje dokonywane w trakcie tłumaczenia dramatu wpływają na relacje między jego bohaterami oraz na recepcję sztuki].

## 2006

Brook, Peter. Tłum.: Ziółkowski, Grzegorz. *Wywołując (i zapominając) Szekspira* (Tyt. oryg. *Evoking and (Forgetting) Shakespeare*, 2002). Wrocław: Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych, 2006, s. 56. [Prezentuje zapis dwóch spotkań reżysera Petera Brooka z publicznością teatralną, zrealizowanych 28 października 1994 roku w Paryżu i 12 maja 1996 roku w Berlinie; analizuje utrzymujący się wciąż wpływ twórczości Szekspira na światową kulturę].

Rec.: Hoczyk, Julia. „Szekspir okiem Brooka”. *Scena 2/3* (2006), s. 33; Kubikowski, Tadeusz. „*Wywołując i (zapominając) Szekspira*”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 104.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Ciechowicz, Jan. Współpraca: Ratkiewicz, Anna. *Gdańsk jest teatrem. Dziesięć lat Festiwalu Szekspirowskiego 1997–2006*. Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2006, s. 248. [Omawia dorobek pierwszych 10 edycji Międzynarodowego Festiwalu Szekspirowskiego, organizowanego przez Theatrum Gedanense w Gdańsku od 1997 roku; wzmiankuje werdykty jury i nagrody przyznane poszczególnym spektaklom i aktorom, analizuje recepcję i interpretację szekspirowskich dramatów prezentowanych w trakcie Festiwalu].

Rec.: Marszałek, Agnieszka. „Gdańsk jest teatrem. Dziesięć lat Festiwalu Szekspirowskiego 1997–2006”. *Didaskalia* 75 (2006), s. 113.

Duda, Artur. *Teatr realności. O iluzji i realności w świecie współczesnym*. Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2006, s. 417. [Omawia zagadnienie ukazywania i eksponowania realności we współczesnym teatrze światowym; kreśli obraz współczesnych eksperymentów teatralnych m.in. na przykładzie dramatów Szekspira; odwołuje się do inscenizacji *Hamleta* w reż. Eimuntasa Nekrošiusa, wystawionej w Teatrze Meno Fortas w Wilnie (1997)].

Rec.: Owczarski, Wojciech. „Realność i mit czystości”. *Dialog* 2 (2007), s. 173–183.

Greenblatt, Stephen. Red. i wstęp Kujawińska Courtney, Krystyna. *Poetyka kulturowa. Pisma wybrane*. Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2006, s. 454. [Praca poświęcona nowemu historycyzmowi, rozumianemu jako kulturowa krytyka, która stawia sobie za cel rozumienie literatury jako części systemu znaków tworzących daną kulturę; bada twórczość Szekspira w kontekście nowego historycyzmu; zawiera następujące rozdziały: „Wprowadzenie. Stephen Greenblatt i poetyka kulturowa/nowy historycyzm” – przeł. Krystyna Kujawińska Courtney, „Przy magnackim stole: More’a autokreacja i negacja własnego ‘ja’. Dialog o pociesze przeciw utraپieniu: *Jego własna rola*” – przeł. Witold Ostrowski i Katarzyna Kwapisz Williams, „W stronę poetyki kultury” – przeł. Marta Lorek, „Szekspir i egzorcyci” – przeł. Katarzyna Kwapisz Williams, Łukasz Romanowski, Agnieszka Szwach, Anna Wilson, „Marlowe, Marks i antysemityzm” – przeł. Łukasz Romanowski, „Kultura” – przeł. Anna Rajca-Salata, „Oddźwięk i zachwył” – przeł. Anna Wilson, „Pośrednik” – przeł. Klementyna Karpinowicz, Maria Łukowska, „Czym jest historia literatury?” – przeł. Katarzyna Kwapisz Williams, „Zraniona ściana” – przeł. Agnieszka Szwach, „Urojenia poety” – przeł. Olga Mastela].

Grzegorzewska, Małgorzata. *Scena we krwi. Williama Szekspira tragedia zemsty*. Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2006, s. 197. [Omawia gatunek, jakim jest tragedia zemsty na przykładzie dramatów Szekspira; analizuje motyw ofiary, zemsty i kary w *Hamlecie*, *Tytusie Andronikusie*, *Koriolanie* i *Ryszardzie II*; opisuje los bohaterów tragicznych we wspomnianych dramatach].

Rec.: Świątkowska, Wanda. „Rozpoznawanie nieoczywistości”. *Teatr* 3 (2008), s. 78–80.

Paglia, Camille. Tłum.: Kuźniak, Maria; Zapędowska, Magdalena. *Seksualne osoby: sztuka i dekadencja od Neferetiti do Emily Dickinson* (Tyt. oryg. *Sexual Personae: Art and Decadence from Nefertiti to Emily Dickinson*, 1990). Poznań: Wydawnictwo Brama, 2006, s. 672. [Omawia motyw kobiecej i męskiej seksualności w wybranych dziełach literackich; jeden z rozdziałów koncentruje się na dramatach Szekspira *Jak wam się podoba*, *Antoniusz i Kleopatra*, *Wieczór Trzech Króli*, analizowanych w kontekście zagadnień dotyczących transwestycyzmu, homoseksualizmu i androgynii].

Rec.: Kuligowski, Waldemar. „Inteligencja ekscentryczna”. *Nowe Książki* 8 (2006), s. 44; Noniewicz, Janusz. „Seksualne osoby”. *Playboy* 6 (2006), s. 22; Pyzik, Agata. „Kobieta-Nietzsche”. *Lampa* 6 (2006), s. 1; Rasiński, Lotar. „Sexual Personae: Art and Decadence from Nefertiti to Emily Dickinson”. *Przegląd Polityczny* 76 (2006), s. 176–177.

## 2007

Greenblatt, Stephen. *Shakespeare. Stwarzanie świata* (Tyt. oryg. *Will in the World. How Shakespeare Became Shakespeare*, 2004), Warszawa: WAB, 2007. [Biograficzna opowieść o życiu i twórczości Szekspira, zaprezentowana na tle epoki elżbietańskiej; autor łączy elementy biografii Szekspira z niektórymi wątkami z jego sztuk (np. epizod z dzieciństwa poety oraz jego późniejsze echo w *Śnie nocy letniej*)].

Rec.: Kurkiewicz, Juliusz. „Jak Szekspir został Szekspirem”. *Polityka* 47 (2007), s. 70; Świątkowska, Wanda. „Stwarzanie Shakespeare’a”. *Teatr* 4 (2008), s. 81–82.

Gruszczyński, Piotr. *Szekspir i uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński*. Warszawa: W.A.B., 2007. [Obszerny wywiad z Krzysztofem Warlikowskim dotyczący wyreżyserowanych przez niego przedstawień – adaptacji sztuk Szekspira (*Kupiec wenecki*, Toruń 1994; *Opowieść zimowa*, Poznań 1997; *Poskromienie złościcy*, Warszawa 1997; *Perykles*, Mediolan 1998; *Wieczór Trzech Króli*, Stuttgart 1999; *Hamlet*,



Warszawa 1999; *Burza*, Stuttgart 2000; *Burza*, Warszawa 2003; *Sen nocy letniej*, Nicea 2003; *Makbet*, Hanover 2004)].

Rec.: Grzegorzewska, Małgorzata. „Uboyczny produkt przemiany materii”, *Teatr* 4 (2008), s. 77–79; Maciejewski, Łukasz. „Uzurpator”. *Notatnik Teatralny* 45–46 (2007), s. 308–311; Majchrowski, Zbigniew. „Teatr jako coming out”. *Dialog* 4 (2008), s. 13–23; Pawłowski, Roman. „Szekspir i Inni”. *Gazeta Wyborcza* 18.12.2007, s. 16; Targoń, Joanna. „Szekspir, Krum, Warlikowski”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 27.12.2007, s. 6; Targoń, Joanna. „Czytać tylko to, co jest napisane”. *Didaskalia* 84 (2008), s. 124–125; Zielińska, Maryla. „Perykles wieku średniego”. *Teatr* 4 (2008), s. 79–80.

Grzegorzewska, Małgorzata. *Kamienny ołtarz. Horyzonty metafizyczne w tragedii antycznej i dramacie Williama Szekspira*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2007, s. 168. [Analizuje różne rodzaje tragedii od Sofoklesa do Szekspira; wskazuje na biblijne źródła w twórczości pisarza].

Rec.: Świątkowska, Wanda. „Rozpoznawanie nieoczywistości”. *Teatr* 3 (2008), s. 78–80.

Osterwa, Juliusz. Red.: Guszpit, Ireneusz; Kosiński, Dariusz. „*Antyгона*”, „*Hamlet*”, „*Tobiasz*” dla Teatru Społecznego. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2007. [Omawia *Hamleta* w reż. Juliusza Osterwy, przygotowanego w roku 1940; przedstawia analizę *Studium o Hamlecie* Stanisława Wyspiańskiego dokonaną przez Osterwę podczas II wojny światowej].

Rec.: Rogacki, Henryk Izidor. „Osterwa dla Teatru Społecznego”. *Teatr* 7–8 (2007), s. 114–115; Waszkiel, Halina. „Dwa teatry, trzy światy”. *Dialog* 5 (2007), s. 236–240.

Żurowski, Andrzej. *Prehistoria polskiego Szekspira*. Gdańsk: Wydawnictwo Literatura Net Pl., 2007, s. 179. [Praca omawia wczesne dzieje polskiego teatru szekspirowskiego (wieki XVII i XVIII), które stanowią podwaliny dalszej polskiej kultury i tradycji teatralnej; składa się z ośmiu rozdziałów, w których autor opisuje pierwsze przedstawienia szekspirowskie komediantów angielskich, polonica szekspirowskie, „szekspiriady”, dzieje Szekspira w teatrach (na scenach w Gdańsku, Warszawie, Lwowie i Krakowie), a także w przekładach oraz przeróbkach niemieckich i francuskich].

Rec.: AM. „Noty o książkach”, *Didaskalia* 84 (2008), s. 127; Stomma, Ludwik. „Ptaszki i Szekspir”. *Polityka* 28 (2007), s. 92.

Żurowski, Andrzej. *Sam na sam z Szekspirem*. Wrocław: Wrocławskie Towarzystwo Przyjaciół Teatru, 2007, s. 64. [Omawia funkcje i role monodramów, zainspirowanych dramataми Szekspira oraz zawierającymi motywy i tematy z jego dzieł; analizie poddano polskie adaptacje i literackie wpływy szekspirowskie z lat 1840–2007].

## 2008

Cetera, Anna. *Enter Lear. The Translator's Part in Performance*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2008, s. 236. [Omawia zagadnienie przekładu tekstu dramatycznego na przykładzie polskich tłumaczeń *Króla Leara* Szekspira i ich funkcjonowania w polskim kontekście kulturowym oraz faktycznego (praktycznego) „udziału” tłumacza w ostatecznym kształcie przedstawienia teatralnego; koncentruje się głównie na analizie przekładów dziewiętnastowiecznych i współczesnych pióra czterech tłumaczy: Jana Nepomucena Kamińskiego, Józefa Paszkowskiego, Macieja Słomczyńskiego i Stanisława Barańczaka].

Johnson, Paul. Tłum.: Maziarska, Anna; Maziarski, Jacek. *Twórcy: od Chaucera i Dürera do Picassa i Disneya* (Tyt. oryg. *Creators: From Chaucer and Dürer to Picasso and Disney*, 2006). Warszawa: Wydawnictwo Świat Książki, 2008, s. 382. [Omawia sylwetki wielkich twórców sztuki, w tym także życie i twórczość Williama Szekspira].

Niziołek, Grzegorz. *Warlikowski: extra ecclesiam*. Kraków: Wydawnictwo Homini, 2008, s. 207. [Prezentuje sylwetkę aktora i reżysera teatralnego Krzysztofa Warlikowskiego; omawia jego adaptacje sztuk Szekspira: *Poskromienie złoŃnicy* (Teatr Dramatyczny w Warszawie, premiera 3.01.1998), *Hamlet* (Szkoła Dramatyczna Beit Zvi w Tel Avivie, premiera 5.06.1997), *Wieczór Trzech Króli* (Staatstheater w Stuttgarcie, premiera 20.02.1999), *Burza* (Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera 4.01.2003)].

Rec.: Dziewulska, Małgorzata. „W ciemności i w świetle”. *Didaskalia* 85/86 (2008), s. 136–137.

## 2009

Bałuk-Ulewiczowa, Teresa. *Goslicius Ideal Senator and His Cultural Impact Over the Centuries: Shakespearean Reflections*. Kraków: Polska Akademia Nauk i Instytut Filologii Angielskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2009, s. 265. [Analizuje *De Optimo Senatore* (1568), traktat Wawrzyńca Goślickiego (Laurentius Grimalius Goslicius); prezentuje jego miejsce

w kulturze polskiej i europejskiej; studiuje angielskie tłumaczenia pracy Goślickiego; uważa traktat za repozytorium idei politycznych obecnych w dramatach Szekspira; bada hipotezę, jakoby praca Goślickiego zainspirowała Szekspira do stworzenia postaci Poloniusza z *Hamleta*; omawia polskie odwołania w *Hamlecie*; prezentuje oryginalne interpretacje publikacji Quarto 1 i Quarto 2].

Budrewicz-Beratan, Aleksandra. *Stanisław Egbert Koźmiana. Tłumacz Szekspira*. Kraków: Dom Wydawnictw Naukowych, 2009, s. 276. [Koncentruje się na życiu i karierze Stanisława Egebarta Koźmiana (1811–1885), dziewiętnastowiecznego tłumacza dzieł Szekspira w Polsce; bada jego tłumaczenia i nawiązania do szekspirowskich dramatów, porównując je z oryginałami; prezentuje ich recepcję w Polsce; omawia podobieństwa i różnice między technikami translacyjnymi Koźmiana a stosowanymi przez innych znanych polskich tłumaczy: Ignacego Hołowińskiego, Józefa Komierowskiego, Leona Ulricha, Andrzeja Koźmiana, Józefa Paszkowskiego, Józefa Korzeniowskiego, Adama Pajgerta, Adama Pługa, Juliana Korsaka; poświęca specjalną uwagę opracowanemu przez Koźmiana tłumaczeniu *Makbeta* i *Króla Leara*].

Cetera, Anna. *Smak morwy. U źródeł recepcji przekładów Szekspira w Polsce*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2009, s. 296. [Ukazuje znaczenie opracowanych przez Ignacego Hołowińskiego (1807–1855) tłumaczeń wybranych dzieł Szekspira – *Hamleta*, *Romea i Julii*, *Wieczoru Trzech Króli*, *Makbeta*, *Króla Leara* i *Burzy*; prezentuje jego praktyki tłumaczeniowe, rejestruje teatralne próby wystawiania jego tłumaczeń dzieł Szekspira; analizuje tłumaczenia Hołowińskiego w kontekście ich oddziaływania na wpływowych polskich pisarzy i krytyków, w tym m.in. Juliusza Słowackiego i Józefa Ignacego Kraszewskiego; podkreśla kulturalne i literackie znaczenie tłumaczeń Hołowińskiego dla wczesnej polskiej recepcji dzieł Szekspira; praca oparta na nieznanym dotąd archiwalnych dokumentach].

Dziewulska, Małgorzata. *Inna obecność*. Warszawa: Sic!, 2009, s. 265. [Analizuje związki pomiędzy współczesnym teatrem i literaturą; omawia dorobek Konrada Swinarskiego (1929–1975), znanego polskiego reżysera teatralnego; odwołuje się do jego prac nad adaptacją *Hamleta* (1975), która, z powodu śmierci reżysera, nigdy nie została wystawiona; omawia możliwe źródła i inspiracje dla adaptacji Swinarskiego; koncentruje się na pomysłach i koncepcjach teatralnych reżysera].

Rec.: Majcherek, Janusz. „Teatr innej obecności”. *Zeszyty Literackie* 3 (2009), s. 173–176; Zielińska, Maryla. „Widma czekają”. *Didaskalia* 91 (2009), s. 115–116.

Gostyńska, Maria; Ratkiewicz, Anna. Wstęp: Wajda, Andrzej. *Aktorzy przyjechali*. Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2009, s. 176. [Dokumentuje uroczystości związane z wmurowaniem kamienia węgielnego pod przyszły Teatr Szekspirowski w Gdańsku; zawiera przemówienia osób związanych z projektem, zdjęcia i relacje prasowe].

Kujawińska Courtney, Krystyna. *Ira Aldridge (1807–1867). Dzieje pierwszego czarnoskórego tragika szekspirowskiego*. Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2009, s. 322. [Omawia karierę zawodową Iry Aldridge’a, pierwszego czarnoskórego aktora, który zyskał sławę za swoje szekspirowskie role; bada wpływ jego aktorstwa na popularyzację twórczości Szekspira w Europie; przedstawia wybrane kreacje szekspirowskich bohaterów w wykonaniu Aldridge’a].

Kwapisz Williams, Katarzyna. *Deforming Shakespeare: Investigations in Textuality and Digital Media*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Grado, 2009, s. 237. [Omawia zmiany w wystawieniach i recepcji dzieł Szekspira spowodowanych rozwojem mediów cyfrowych; prezentuje historię druku i edycji prac Szekspira; omawia format i sposób publikacji jego prac w mediach cyfrowych; analizuje obecność twórczości dramaturga we współczesnej literaturze i dialogu kulturowym z retoryką technologii; bada różne aspekty wizualności jego tekstów oraz związki między nimi a rolą w mediach cyfrowych; analizuje, jak technologia elektroniczna czyni z Szekspira estetyczny artefakt albo obiekt potencjalnej gry; prezentuje przeciwstawne interesy i siły ideologiczne, które determinują obecność pisarza w publikacjach internetowych].

Matt, Peter von. Tłum.: Sellmer, Izabela. *Intryga. Teoria i praktyka podstępu w literaturze* (Tyt. oryg. *Die Intrige. Theorie und Praxis der Hinterlist*, 2006). Warszawa: Prószyński Media, 2009, s. 414. [Omawia rolę motywupodstępu w wybranych sztukach szekspirowskich].

Mydla, Jacek. *Specters of Shakespeare: Appropriations of Shakespeare in the Early English Gothic*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2009, s. 265. [Bada twórcze nawiązania do Szekspira w osiemnastowiecznej Brytanii, koncentrując się na literaturze gotyckiej oraz gotycyzacji prac Szekspira w latach 1764–1800; analizuje inspiracje, które przedstawiciele gatunku gotyckiego znajdowali w Szekspirze; poświęca część uwagi

procesowi mitologizacji Szekspira i przekształcania go w brytyjską ikonę narodową; koncentruje się na tekstualnych dowodach łączących Szekspira z pojawieniem się literatury gotyckiej, która nie tylko wzmocniła jego popularność, ale przekształciła jego sztuki w sposób atrakcyjny dla poetów epoki romantyzmu].

Sobiecka, Anna. *Dzieje teatru w Słupsku 1945–2008. Zarys historyczno-dokumentacyjny*. Słupsk: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej, 2009, s. 281. [Omawia rozwój teatru w Słupsku w latach 1945–2008; analizuje wybrane inscenizacje szekspirowskie, w tym m.in. *Romeo i Julię* w reż. Bogusława Semiotuka (2005) oraz *Galaktykę Szekspira* w reż. Marcina Grotty (2008)].

Sugiera, Małgorzata. *Inny Szekspir*. Warszawa: Księgarnia Akademicka, 2009, s. 275. [Omawia wybrane dzieła Szekspira (*Dwóch panów z Werony*, *Dwóch szlachetnych krewniaków*, *Burza*, *Miarka za miarkę*, *Poskromienie złościcy*, *Romeo i Julia*, *Jak wam się podoba*, *Wieczór Trzech Króli*, *Makbet*, *Koriolan*, *Hamlet*, *Antoniusz i Kleopatra*) w kontekście teorii postmodernistycznych; ukazuje, jak feministyczne, genderowe, queerowe i postkolonialne studia oraz nowy historycyzm traktują szekspirowski uniwersalizm i ponadczasowość; poświęca uwagę postkolonialnym i społecznym uwarunkowaniom strategii interpretacyjnych wykorzystywanych na przestrzeni wieków przez reżyserów teatralnych i krytyków, które, wraz z artystycznymi konwencjami, prowadziły do postępowych, często radykalnych interpretacji dzieł Szekspira].

Rec.: Grzegorzewska, Małgorzata. „Szekspir pod włos z ukosa”. *Teatr* 1 (2010), s. 44; Żeliszawski, Żeliszaw. „Teatr w książkach”. *Didaskalia* 95 (2010), s. 13.

Szczublewski, Józef. *Modrzejewska: życie w odślonach*. Warszawa: Wydawnictwo W.A.B., 2009, s. 662. [Omawia karierę zawodową Heleny Modrzejewskiej (1840–1909), światowej sławy aktorki szekspirowskiej; koncentruje się na jej stylu gry; analizuje jej rolę w propagowaniu twórczości Szekspira w dziewiętnastowiecznej Ameryce i Polsce, omawia jej występy w roli Desdemony, Porcji, Ofelii, Julii, Lady Makbet, Kleopatry, Hero, Beatrycze, Rozalindy, Violi, Anny i Imogeny].

Świątkowska, Wanda. *Książę. „Hamlet” Juliusza Osterwy*. Kraków: Księgarnia Akademicka, 2009, s. 368. [Omawia znaczenie i rolę przygotowanej przez Juliusza Osterwę (1885–1947) adaptacji *Hamleta* (1940), inspirowanej zarówno przez *Studium o Hamlecie* Stanisława Wyspiańskiego (1905),

jak i przez rzeczywistość II wojny światowej; analizuje recepcję *Hamleta* w polskiej kulturze, porównuje pracę Osterwy z dziewiętnastowiecznymi adaptacjami tego dramatu autorstwa Jana Nepomucena Kamińskiego oraz Krystyna Ostrowskiego; poświęca specjalną uwagę prywatnemu i zawodowemu życiu Osterwy, identyfikując je z biografią Hamleta; omawia tekstualność i teatralność adaptacji Hamleta autorstwa Osterwy, a także jej odwołania do polskiej kultury i historii; analizuje wybrane sceny, monologi i postacie rozpatrywanej adaptacji].

Rec.: Kornaś, Tadeusz. „*Hamlet i mistyka*”. *Didaskalia* 97/98 (2010), s. 141–143; Kowalska, Jolanta. „*Hamlet wielkiej przemiany*”. *Teatr* 6 (2010), s. 33–34.

## 2010

Ciechowicz, Jan. *Teatr i okolice*. Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2010, s. 430. [Prezentuje różne metody analizowania i opisywania współczesnej historii teatru w Polsce; omawia fenomen popularności twórczości Szekspira w polskiej literaturze i teatrze; analizuje recepcję *Burzy* i *Snu nocy letniej* w Polsce; prezentuje historię Międzynarodowego Festiwalu Szekspirowskiego, organizowanego przez Theatrum Gedanense w Gdańsku].

Katafiasz, Olga. *Krzysztof Globisz. Notatki o skubaniu roli*. Warszawa: Prószyński i S-ka, 2010, s. 340. [Zbiór wywiadów z Krzysztofem Globiszem, znanym aktorem szekspirowskim; zawiera wykaz premier dramatów Szekspira z udziałem artysty].

Mancewicz, Aneta. *Biedny Hamlet!* Kraków: Księgarnia Akademicka, 2010, s. 269. [Omawia *Hamleta*, wykorzystując metodę dekonstrukcji Jacques’a Derridy; traktuje dzieło jako jedno z głównych źródeł inspiracji w postmodernistycznym dramacie i kulturze; omawia wybrane sztuki oparte na motywach *Hamleta: Rosencrantz and Guildenstern Are Dead* (1966) Toma Stopparda, *Hamlet Machine* (1977) Heinera Müllera, *Po Hamlecie* (1981) Jerzego Żurka, *Fortinbras Gets Drunk* (1990) Janusza Głowackiego, *Factory* (2002) Igora Bauersima, *Kitsch Hamlet* Saveria La Ruiny; ukazuje wpływ *Hamleta* na postmodernistyczne pokolenie dramatopisarzy].

Sangare, Omar. *Biały z zazdrości. Otello Williama Szekspira*. Warszawa: Nowy Świat, 2010, s. 120. [Próba stworzenia uniwersalnej biografii Otella przez Omara Sangarego, światowej sławy aktora szekspirowskiego, który buduje wizerunek bohatera na podstawie analizy tekstu dramatu oraz studiów

takich krytyków, jak Thomas Stearns Eliot, Andrew Bradley, Harley Granville Baker, Virginia Mason Vaughan, Keneth Muir czy Andrzej Żurowski; uzupełnia nieznane wątki z życia Otella poprzez odwołania do licznych adaptacji filmowych: *Othello* (USA, 1952, reż. Orson Welles), *Othello* (ZSRR, 1955, reż. Sergiej Jutkiewicz), *Othello* (Wielka Brytania, 1981, reż. Jonathan Miller); a także adaptacji teatralnych: *Othello* (Wielka Brytania, 1965, reż. John Dexter), *Othello* (Polska, 2005, reż.: Barbara Borys-Damięcka); Sangare odczytuje los Otella przez pryzmat własnego życia i doświadczeń zawodowych; opisuje stworzoną przez siebie kreację tytułowego bohatera w filmie *O!* (Polska, 2005, reż. Omar Sangare)].

Żurowski, Andrzej. *Modrzejewska Shakespearestar*. Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2010, s. 575. [Omawia karierę teatralną Heleny Modrzejewskiej (1840–1909), światowej sławy aktorki szekspirowskiej; koncentruje się na jej stylu aktorskim; analizuje jej wkład w promowanie twórczości Szekspira na świecie; prezentuje wybrane role bohaterek szekspirowskich w wykonaniu Modrzejewskiej i ich recepcję w Polsce i za granicą].

Rec.: Baniewicz, Elżbieta. „Uwiedziona przez Szekspira”. *Twórczość* 7 (2010), s. 98–103; Miłkowski, Tomasz. „Modrzejewska Shakespearestar”. *Magazyn Literacki* Książki 1 (2010), s. 44; Miłkowski, Tomasz. „Modrzejewska Shakespearestar”. *Przegląd* 35 (2010), s. 44; Stomma, Ludwik. „Opery i operetka”. *Polityka* 52 (2010), s. 145; Węgrzyniak, Rafał. „Szekspirowskie role Modrzejewskiej”. *Nowe Książki* 8 (2010), s. 44.

## **B. Fragmenty monografii publikowane w czasopismach**

### **2001**

Ziółkowski, Grzegorz. „Peter Brook – od prawdy globalnej do sekretnej wymiaru”. *Teatr* 2 (2001), s. 12–16. [Fragment III rozdziału książki Grzegorza Ziółkowskiego pt. *Teatr bezpośredni Petera Brooka*; w którym autor podkreśla rolę, jaką odegrała fascynacja Szekspirem w karierze reżyserskiej Brooka].

### **2003**

Brook, Peter. Tłum.: Partum, Pia. „Zapomnieć Szekspira”. *Teatr* 7–9 (2003), s. 16–17. [Rozdział książki Petera Brooka *Avec Shakespeare* opublikowanej w wydawnictwie Actes Sud-Papiers w 1988 roku].

### 3. Bibliografie, słowniki, leksykony, pomoce szkolne i przewodniki

#### 2001

Palewicz, Roman. *Przewodnik po dramatach Szekspira*. Gliwice: nakł. autora, 2001, s. 368. [Zawiera streszczenia dramatów Szekspira, spis postaci i najważniejszych wydarzeń].

#### 2002

Bomba, Katarzyna. *Romeo i Julia czyli Miłość mocna jak śmierć*. Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne, 2002, s. 246. [Pomoc dla nauczycieli języka polskiego; prezentuje dwadzieścia pomysłów interpretacyjnych dotyczących lektury *Romea i Julii*; zawiera projekty lekcji i wskazówki kontekstowe].

#### 2003

Gibińska, Marta; Kapera, Marta; Fabiszak, Jacek. *Szekspir – leksykon*. Kraków: Wydawnictwo Znak, 2003, s. 264. [Prezentuje życiorys Williama Szekspira; omawia funkcjonowanie teatru elżbietańskiego; przedstawia dzieje twórczości Szekspira w Polsce; zawiera uporządkowane alfabetycznie tytuły utworów wraz z datami ich powstania, genezą oraz omówieniem i krótkim streszczeniem; prezentuje notatki o postaciach, miejscach i rekwizytach występujących w dramatach; wymienia polskich tłumaczy Szekspira oraz najsłynniejsze szekspirowskie cytaty].

Vollmann, Rolf. Tłum.: Grotowicz, Viktor. *Arka Szekspira. Przewodnik po miłości i zbrodni*. Warszawa: Wydawnictwo MUZA, 2003, s. 624. [Leksykon dramatów Szekspira; zawiera streszczenia utworów oraz krótką charakterystykę postaci; prezentuje miejsca, w których toczy się akcja omawianych sztuk].

Rec.: Komorowski, Jarosław. „Czy to łoś, czy jednorożec”. *Teatr 7–9* (2003), s. 18–21.

#### 2005

Dunton-Downer, Leslie; Riding, Alan. Tłum.: Koper, Dorota; Korusiewicz, Rafał. *Szekspir*. Warszawa: Hachette Livre, 2005, s. 480. [Opisuje życie i twórczość Williama Szekspira; zawiera streszczenia dramatów i poematów, charakterystykę postaci, prezentuje recepcję twórczości Szekspira w światowym teatrze i kinie].



## 2006

Kałużyński, Zbigniew; Raczek, Tomasz. *Leksykon filmowy na XXI wiek. Perły kina. Miłość i seks*, vol. 4. Nieporęt: Latarnik, 2006, s. 320. [Zawiera rozmowy znanych polskich krytyków filmowych – Zbigniewa Kałużyńskiego i Tomasza Raczka; dyskusje dotyczą ważnych i popularnych dzieł filmowych, w tym *Romea i Julii* Baza Luhrmanna (1997) oraz *Zakochanego Szekspira* Johna Maddena (1998)].

## 2007

Kujawińska Courtney, Krystyna; Ostrowski, Witold; Wicher, Andrzej; Łukowska, Maria; Williams, Katarzyna; Romanowski, Łukasz; Dąbrowska, Agata; Sadowska, Joanna; Sosnowska, Monika; Szwach, Agnieszka; Gradowska, Beata; Mastela, Olga; Stanis, Elżbieta; Buchwald, Dorota; Krawul, Monika; Wrotnowska-Gmyz, Elżbieta. *Polska Bibliografia Szekspirowska 1980–2000*. [Bibliografia adnotowana tekstów (monografie, prace zbiorowe, przekłady, eseje, artykuły w czasopismach, wywiady z aktorami i reżyserami, spis premier inscenizacji teatralnych i telewizyjnych oraz ich recenzje) poświęconych Szekspirowi, publikowanych w Polsce w latach 1980–2000].

## 2008

Holden, Anthony. Tłum.: Sadkowski, Waclaw. *William Szekspir. Biografia ilustrowana* (Tyt. oryg. *William Shakespeare: Illustrated Biography*). Warszawa: Wydawnictwo Książkowe Twój Styl, 2008, s. 320. [Ilustrowana biografia Szekspira].

## 2009

Rybicka, Kornelia. *Zrozumieć film: świat „Romea i Julii” według Baza Luhrmanna*. Kalisz: Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, 2009, s. 189. [Pomoc dla szkół ponadgimnazjalnych; analizuje film *Romeo i Julia* w reż. Baza Luhrmanna].

## 2010

Jędrzejewski, Krzysztof. *William Szekspir. Niezwykłe biografie*. Warszawa: Bellona, 2010, s. 24. [Pomoc szkolna dla uczniów; omawia biografie Szekspira; prezentuje bardzo pobieżnie jego wybrane sztuki i zawarte w nich motywy].

## ARTYKUŁY I RECENZJE W PRACACH ZBIOROWYCH, PERIODYKACH I PRASIE CODZIENNEJ

### 1. Artykuły w pracach zbiorowych

#### 2003

Fabiszak, Jacek. „'Ay, in the catalogue ye go for men'. Persuasion in Shakespeare's plays”. [w:] *PASE Papers in Literature and Culture. Proceedings of the Ninth Annual Conference of Polish Association for the Study of English, Gdańsk 26–28 April 2000*. Burzyńska, Joanna; Stanulewicz, Danuta (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2003, s. 109–114. [Analizuje motyw perswazji w wybranych sztukach Szekspira].

Pietrzykowska, Anna. „The role of perception in *A Midsummer Night's Dream*. The dislocation between eyes and mind in Helena's soliloquy”. [w:] *PASE Papers in Literature and Culture. Proceedings of the Ninth Annual Conference of Polish Association for the Study of English, Gdańsk 26–28 April 2000*. Burzyńska, Joanna; Stanulewicz, Danuta (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2003, s. 303–309. [Omawia różnice w postrzeganiu zmysłowym oraz rozumowym na przykładzie monologu Heleny ze *Snu nocy letniej*].

Podhorodecka, Joanna. „Let the frame of things disjoint. Evil in *Macbeth* and disintegration of identity”. [w:] *PASE Papers in Literature and Culture. Proceedings of the Ninth Annual Conference of Polish Association for the Study of English, Gdańsk 26–28 April 2000*. Burzyńska, Joanna; Stanulewicz, Danuta (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2003, s. 319–323. [Omawia motyw zła w *Makbecie*; skupia się na słowach i metaforach użytych w tym kontekście].

Rasmus, Agnieszka. „Metatheatricality in *Hamlet*. Roleplaying-within-the-role”. [w:] *PASE Papers in Literature and Culture. Proceedings of the Ninth Annual Conference of Polish Association for the Study of English, Gdańsk 26–28 April 2000*. Burzyńska, Joanna; Stanulewicz, Danuta (Red.). Gdańsk:

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2003, s. 345–351. [Analizuje zjawisko metateatralności w *Hamlecie*].

Cieślak, Magdalena. „Michael Almereyda’s *Hamlet* – a millennial tribute to Shakespeare”. [w:] *British Drama Through the Ages and Medieval Literature*. Uchman, Jadwiga; Wicher, Andrzej (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2003, s. 25–31. [Omawia film *Hamlet* z 2000 roku w reż. Michaela Almereydy].

Fabiszak, Jacek. „Shakespeare and the 19<sup>th</sup> Century Setting”. [w:] *British Drama Through the Ages and Medieval Literature*. Uchman, Jadwiga; Wicher, Andrzej (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2003, s. 33–40. [Omawia wykorzystanie w teatralnych i filmowych inscenizacjach dzieł Szekspira scenografii nawiązującej do XIX w.; opisuje scenografię zaprojektowaną dla *Hamleta* w reż. Kennetha Branagha (1996), *Wieczoru Trzech Króli* (reż. Trevor Nunn, 1996) oraz *Zimowej opowieści* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego (1997)].

Janicka-Świdarska, Irena. „The Theme of Love and Forgiveness in Shakespeare’s Romances, *The Malcontent* and *The City Madam*”. [w:] *British Drama Through the Ages and Medieval Literature*. Uchman, Jadwiga; Wicher, Andrzej (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2003, s. 41–49. [Omawia *Cymbelina* i *Zimową opowieść* oraz odwołuje się do głównych tematów tych sztuk – miłości i przebaczenia].

Kujawińska Courtney, Krystyna. „Nineteenth Century Shakespeare Traveling Performers and their Influence on Polish Theatre and Culture”. [w:] *British Drama Through the Ages and Medieval Literature*. Uchman, Jadwiga; Wicher, Andrzej (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2003, s. 95–105. [Przedstawia losy dziewiętnastowiecznych aktorów szekspirowskich oraz ich wpływ na odbiór twórczości elżbietańskiego dramaturga w Polsce; m.in. omawia karierę aktora Iry Aldridge’a, pierwszego czarnoskórego tragika szekspirowskiego].

Kwapisz, Katarzyna. „The Renaissance of Shakespeare in the Electronic Age”. [w:] *British Drama Through the Ages and Medieval Literature*. Uchman, Jadwiga; Wicher, Andrzej (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2003, s. 107–113. [Omawia obecność i wizerunek Williama Szekspira w kulturze popularnej i nowych mediach].

## 2004

- Bartyzel, Jacek. „*Zimowa opowieść*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 241–263. [Omawia *Zimową opowieść*, jedno z ostatnich dzieł Szekspira; przedstawia strukturę dramatu; zwraca uwagę na problem interpretacyjny sztuki, a także prezentuje wielość interpretacji dramatu (w tym: interpretację „rewizjonistyczną”, „mimetyczną” oraz „paraboliczną”).]
- Bolewski, Jacek. „O czystości Desdemony. Wokół *Otella*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 453–484. [Interpretuje *Otel-la*; koncentruje się na elementach demonicznych w dramacie; omawia kwestię czystości Desdemony].
- Chojka, Joanna. „Prawdziwa natura chrześcijańskiej miłości”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 93–103. [Analizuje i interpretuje *Kupca weneckiego* Williama Szekspira, zwracając uwagę na baśniową aurę sztuki; podkreśla motyw maskarady oraz omawia topos theatrum mundi].
- Chojnacki, Hieronim. „Mowa niespontaniczna i kontrolowana”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 141–153. [Analizuje style mowy w *Wieczorze Trzech Króli*; interpretuje tytuł komedii oraz omawia szekspirowską grę słów].
- Ciechowicz, Jan. „O dialektyce iluzji scenicznej”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 82–92. [Analizuje *Sen nocy letniej*; omawia sposób podjęcia motywu „teatru w teatrze” w komedii].
- Fabiszak, Jacek. „*Henryk V*: o monarszej (nie)odpowiedzialności”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 329–344. [Omawia i interpretuje *Henryka V*; koncentruje się na przedstawieniu postaci władcy; nawiązuje do filmu Kennetha Branagha z 1989 roku].
- Fabiszak, Jacek. „*Cymbeline, król Brytanii* albo emocje odkryć”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.).

- Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 226–240. [Omawia genezę powstania sztuki *Cymbelin* oraz analizuje obraz nauki i odkryć w dziele Szekspira].
- Gibińska, Marta. „*Burza*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 264–273. [Analizuje pierwszą scenę z *Burzy*; podkreśla jej znaczenie dla konstrukcji całego dramatu].
- Gibińska, Marta. „Historia na scenie: trzy części *Henryka IV*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 274–289. [Omawia każdą z trzech części *Henryka IV*].
- Gibińska, Marta. „*Makbet* – poezja w teatrze”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 519–531. [Omawia sposoby interpretowania *Makbeta*; analizuje dramat przez pryzmat tropienia w tekście energii dramatu – zwraca uwagę na rolę, jaką w sztuce odgrywa poezja].
- Gibińska, Marta. „*Miarka za miarkę* – komedia o sprawach poważnych”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 176–189. [Streszcza i omawia utwór *Miarka za miarkę*; prowadzi rozważania na temat gatunków dramatycznych, klasyfikując dzieło Szekspira jako tragikomedię; analizuje motywy władzy i władcy].
- Głombiowska, Zofia. „Z Apoloniusza Perykles”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 213–225. [Omawia *Peryklesa*; prezentuje analogie między utworem Szekspira i dramatem antycznym].
- Graczyk, Ewa. „Pochwała złościcy”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 117–127. [Przedstawia interpretację *Wiele hałasu o nic* inspirowaną perspektywą feministyczną].
- Kapera, Marta. „Komediove oblicze Falstaffa w *Wesołych kumoszkiach z Windsoru*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 104–116. [Omawia postać Falstaffa z komedii *Wesołe kumoszki z Windsoru*].

- Kapera, Marta. „Sztuka i sztuczność w *Straconych zachodach miłości*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 62–81. [Omawia *Stracone zachody miłości*; polemizuje z negatywną opinią na temat niedoskonałości utworu, zwracając przy tym uwagę na język komedii oraz zainteresowanie Szekspira wielością form „teatru w teatrze”].
- Komorowski, Jarosław. „Piekielny rosół, czyli kuchnia szkocka”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 532–545. [Analizuje motyw sporządzania czarodziejskiego wywaru w *Makbecie* oraz omawia magiczne znaczenie każdego ze składników wykorzystanych do jego przygotowania].
- Kubińska, Ola. „«Powiniennem chyba znać ciebie». *Król Lear* jako lekcja słuchania”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 492–502. [Prezentuje interpretacje szekspirowskiego *Króla Leara*].
- Kujawińska Courtney, Krystyna. „*Koriolan*: interpretacje”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 562–577. [Prezentuje wybrane interpretacje dramatu *Koriolan*; koncentruje się na materiale źródłowym – dziełach Plutarcha].
- Kurek, Krzysztof. „*Król Jan*, czyli rzecz o utracie królestwa”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 345–358. [Omawia *Króla Jana*; przedstawia źródła historyczne stanowiące inspirację dla utworu].
- Limon, Jerzy. „Buty *Króla Leara*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 503–518. [Omawia scenę ściągnięcia butów w *Królu Learze*; zwraca uwagę na niejednoznaczność sceny oraz na różne możliwości interpretacyjne tekstu; omawia konsekwencje sceniczne i interpretacyjne powstałe w wyniku wyboru wariantu edytorskiego przez tłumacza i reżysera; przytacza fragmenty eseju „*Król Lear, czyli Końcówka*” Jana Kotta].
- Maciejowski, Jan. „*Jak wam się podoba* – próba reżyserskiego czytania”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 128–140.

[Przedstawia reżyserski sposób interpretacji *Jak wam się podoba* oraz omawia wybrane realizacje sztuki].

Nawrocka, Ewa. „Czy naprawdę *Wszystko dobre, co się dobrze kończy?*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 190–212. [Interpretuje komedię *Wszystko dobre, co się dobrze kończy*; prezentuje stanowisko krytyki oraz nawiązania do *Dekameronu* Giovanniego Boccaccia; omawia postacie występujące w utworze].

Nawrocka, Ewa. „Ten skurwysyn *Chamlet*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 447–452. [Omawia inscenizację *Hamleta* w reż. Krzysztofa Nazara, wystawioną przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 9.11.1996].

Ratajczakowa, Dobrochna. „*Komedia omyłek*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 7–25. [Omawia *Komedię omyłek*; analizuje funkcje, jaką pełnią środki farsy wprowadzone do komedii].

Rogacki, Henryk Izydor. „*Ryszard II* – królewskość utracona”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 299–310. [Streszcza i omawia *Ryszarda II*; nawiązuje do historycznych źródeł utworu].

Sugiera, Małgorzata. „Mit uniwersalności Szekspira zakwestionowany: *Poskromienie złościcy* we współczesnych lekturach i inscenizacjach”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 26–43. [Omawia i interpretuje *Poskromienie złościcy*; przedstawia najważniejsze inscenizacje sztuki; zwraca uwagę na figurę „teatru w teatrze”; ukazuje, jak krytyka feministyczna, gender i queer studies wpłynęły na rozumienie teatralnego dorobku Szekspira i jego uniwersalizm].

Sugiera, Małgorzata. „Nie jest mężczyzną ten, kto...: męska przyjaźń i amory w *Dwóch panach z Werony*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 44–61. [Omawia *Dwóch panów z Werony*; zwraca szczególną uwagę na rozważania szekspirologów dotyczące debiutanckiego charakteru tego utworu].

- Walaszek, Joanna. „Miłość i śmierć w Weronie”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 388–423. [Omawia motyw miłości i śmierci w dramacie *Romeo i Julia*].
- Walaszek, Joanna. „Patrząc na *Juliusza Cezara*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 424–446. [Analizuje i omawia *Juliusza Cezara*].
- Ward, Jean. „*Król Henryk IV*, czyli bezwzględność powołania”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 311–328. [Interpretuje *Henryka IV*; koncentruje się na omówieniu postaci Falstaffa].
- Wolański, Tadeusz Z. „*Antoniusz i Kleopatra*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 546–561. [Streszcza i omawia dramat *Antoniusz i Kleopatra*].
- Zajac, Joanna. „Teatralne okrucieństwo”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 379–387. [Omawia i interpretuje sztukę *Tytus Andronikus*; zwraca uwagę na rolę wszechobecnego okrucieństwa].
- Zawitkowski, Władysław. „Szekspir stanu wojennego”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 154–175. [Interpretuje dramat *Troilus i Kresyda* i występujący w nim motyw wojny trojańskiej; zwraca uwagę na problem klasyfikacji gatunkowej utworu].
- Ziółkowski, Grzegorz. „Przeklęte exemplum – *Tymon Ateńczyk*”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 485–492. [Streszcza i omawia *Tymona Ateńczyka*; analizuje postać Tymona; zwraca uwagę na rozważania szekpirologów dotyczące jedności dzieła oraz gatunkowej przynależności].
- Żurowski, Andrzej. „Żywot Ryszarda w Teatrze Polskim (ułomek portretu)”. [w:] *Czytanie Szekspira*. Fabiszak, Jacek; Gibińska, Marta; Nawrocka, Ewa (Red.). Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2004, s. 290–298. [Prezentuje dzieje sceniczne *Ryszarda III* w Polsce; omawia wybrane spektakle].



Cunha Resende, Aimara. „A Marvellous Proper Man: *Richard III* in 20<sup>th</sup> Century Brazil”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 1. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2004, s. 87–96. [Analizuje tłumaczenia i adaptacje *Ryszarda III* w Brazylii w XX wieku; omawia kulturowe problemy związane z przekładem dzieła w tym kraju].

Engelsfeldt, Mladen. „On Rendering the Music of Shakespeare’s Verse into Croatian. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 1. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2004, s. 65–74. [Analizuje rolę rytmu i muzykalności tekstu w procesie tłumaczenia dzieł Szekspira, podaje przykłady z kręgu kultury europejskiej i azjatyckiej].

Kachuck S., Rhoda. „On Mellowing *The Merchant of Venice*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 1. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2004, s. 97–103. [Podejmuje kwestię łagodzenia wymowy *Kupca weneckiego*; omawia przykłady zmian w koncepcji postaci Shylocka].

Kawachi, Yoshiko. „*Mackbeth* in Japanese Culture”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 1. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2004, s. 127–138. [Analizuje recepcję *Makbeta* w Japonii; prezentuje najważniejsze teatralne i filmowe adaptacje tej sztuki].

Makaryk, Irena R. „Calibans All: Shakespeare at the Intersection of Colonialism”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 1. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2004, s. 106–116. [Prezentuje recepcję gry pierwszego afroamerykańskiego tragika szekspirowskiego Iry Aldridge’a w Rosji; omawia spotkanie Aldridge’a i ukraińskiego poety Tarasa Szewczenki; zawiera odniesienia do krytyki postkolonialnej].

- Milanowvch, Vujadin. „On Translating Shakespeare in the Balkans”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 1. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2004, s. 17–42. [Analizuje przekłady dramatów Szekspira w kręgu kultury bałkańskiej].
- Naikar, Basavaraj. „*Raktaksi*: An Example of a Cultural Adaptation of *Hamlet*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 1. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2004, s. 75–86. [Analizuje dramat *Raktaksi* autorstwa hinduskiego poety i tłumacza, Kuvempu, który oparty jest na motywach *Hamleta*].
- O’Shea, Roberto Jose. „*Antony and Cleopatra* into Brazilian Portuguese: Purposes and Procedures”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 1. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2004, s. 51–63. [Omawia sposób przekładania dzieł Szekspira na język portugalski w Bazylii na przykładzie *Antoniusza i Kleopatry*, *Hamleta* oraz *Juliusza Cezara*].
- Rothwell, Kenneth S. „Looking for Mr. Shakespeare: Four Films in Search of a Hollywood Identity; or the Hollywood Four”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 1. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2004, s. 117–126. [Analizuje cztery ekranizacje dzieł Williama Szekspira, które powstały w klasycznym okresie kina hollywoodzkiego: *Poskromienie złoŃnicy* (reż. Sam Taylor, 1929), *Sen nocy letniej* (reż. Max Reinhardt, William Dieterle, 1935), *Romeo i Julia* (reż. George Cukor, 1936) i *Juliusz Cezar* (reż. Joseph Mankiewicz, 1953); bada, do jakiego stopnia te filmy ukazują charakterystyczne cechy kina amerykańskiego oraz omawia innowacyjne rozwiązania wprowadzone przez ich twórców].
- Zyla, Wolodymyr T. „Tarnaw’sky’s Translation Merits Careful Study”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 1. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna. Łódź: Wydawnictwo

Uniwersytetu Łódzkiego, s. 2004, s. 43–50. [Omawia historię tłumaczenia *Sonetów* na język ukraiński; podkreśla rolę Ostapa Tarnaw'sky'ego i jego przekładów w popularyzacji utworów Szekspira na Ukrainie; analizuje tłumaczenia *Sonetów* jego autorstwa].

## 2005

Budrewicz, Aleksandra. „Dwugłos o Szekspirze. Józef Ignacy Kraszewski i Ignacy Hołowiński”. [w:] *Od strony Kresów. Studia i szkice. Część trzecia*. Bursztyńska, Halina (Red.). Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2005, s. 53–61. [Omawia stosunek Józefa Ignacego Kraszewskiego do przekładów dzieł Szekspira pióra Ignacego Hołowińskiego (pseudonim Kefaliński); przytacza korespondencję między literatami; analizuje ich poglądy na temat twórczości Szekspira].

Bela, Teresa. „Queen Elizabeth, the Renaissance and the New Historicism”. [w:] *PASE Papers in Literature, Language and Culture. Part One: Papers in Literature and Culture*. Bystydzińska, Grażyna; Harris, Emma; Lyons, Paddy (Red.). Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2005, s. 14–22. [Analizuje *Sen nocy letniej* jako tekst promujący królewską ikonografię; omawia biografię królowej Elżbiety I; odwołuje się do *Queen Elizabeth* Sir Johna Neale'a oraz *Elizabeth I* Wallace'a MacCaffrey'ego; prezentuje stosunek badaczy nowego historycyzmu do Elżbiety I].

Cieślak, Magdalena. „Whose Shakespeare? Europe versus Hollywood in Shakespeare Film Adaptation”. [w:] *PASE Papers in Literature, Language and Culture. Part One: Papers in Literature and Culture*. Bystydzińska, Grażyna; Harris, Emma; Lyons, Paddy (Red.). Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2005, s. 59–65. [Omawia wybrane filmowe adaptacje dramatów Szekspira: *Hamlet* (1990) w reż. Franca Zeffirellego, *Otello* (1995) w reż. Olivera Parkera, filmy Kennetha Branagha inspirowane twórczością angielskiego dramaturga; próbuje zdiagnozować, w jaki sposób międzynarodowy skład zespołów aktorskich i realizatorskich wpływa na kształt filmowych adaptacji sztuk Szekspira].

Greiner, Norbert. „Homo ridens. Scenic Laughter in Shakespear's Plays”. [w:] *PASE Papers in Literature, Language and Culture. Part One: Papers in Literature and Culture*. Bystydzińska, Grażyna; Harris, Emma; Lyons, Paddy (Red.). Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2005, s. 124–140. [Prezentuje średniowieczne i renesansowe teorie śmiechu; analizuje rozwój szekspirowskiej idei komizmu].

- Rasmus, Agnieszka. „Metacinematic Games with the Audience: the Camera-in-Presence in Shakespeare Film Adaptations”. [w:] *PASE Papers in Literature, Language and Culture. Part One: Papers in Literature and Culture*. Bystydzieńska, Grażyna; Harris, Emma; Lyons, Paddy (Red.). Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2005, s. 281–286. [Analizuje sposób realizacji ujęć w wybranych adaptacjach filmowych sztuk Szekspira; odwołuje się do *Ryszarda III* (1996) w reż. Richarda Loncraine’a, *Otella* (1995) w reż. Olivera Parkera, *Ryszarda III* (1955) Laurence’a Oliviera oraz *Króla Leara* (1971) Petera Brook’a].
- Jakubiak, Katarzyna. „Dwóch dumnych kochanków i jeden niegodny, czyli sonet 87. Shakespeare’a w tłumaczeniu Łowińskiego, Barańczaka i Słomczyńskiego”. [w:] *Kłamlliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 175–184. [Analizuje sonet 87., omawia polskie tłumaczenia sonetu, podnosząc problem balansu między przekazywaniem (*transfere*) treści tłumaczonego utworu a umożliwianiem zrozumienia (*interpretari*) jego przesłania].
- Barszcz, Agnieszka. „Co się dzieje z oczami/okiem stęsknionego kochanka: sonet 113. w tłumaczeniu Mariana Hemara, Jerzego S. Sity, Macieja Słomczyńskiego i Stanisława Barańczaka”. [w:] *Kłamlliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 147–153. [Analizuje sonet 113., koncentrując się na „oczach/oku” jako kluczu do interpretacji sonetu; ukazuje opozycje binarne, na których oparta jest konstrukcja utworu; dokonuje przeglądu wybranych polskich tłumaczeń sonetu].
- Calma, Clarinda E. „Zagadkowy Melancholik”. [w:] *Kłamlliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 51–65. [Analizuje sonety 44. i 45. Szekspira, przyjmując melancholię jako główny punkt odniesienia interpretacji; prezentuje filozoficzne źródła teorii melancholii; odwołuje się do renesansowej teorii humoru].
- Chruściel, Ewa. „W poszukiwaniu straconych metafor. Polskie przekłady sonetu 31.”. [w:] *Kłamlliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 155–161. [Interpretuje sonet 31.; dokonuje analizy wybranych pol-

skich tłumaczeń sonetu z perspektywy problemu metaforycznego obrazowania].

Cierpisz, Małgorzata. „Poetyka idealnego odwzorowania: «Tylko ty to ty». Sonety 83. i 84.”. [w:] *Kłamiwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 99–113. [Analizuje sonety 83. i 84.; próbuje zidentyfikować ich adresatów oraz scharakteryzować emocjonalny stan podmiotu lirycznego; odnosi się do motywu rywalizujących poetów; bada problem odzwierciedlenia rzeczywistości w poezji].

Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka. „I wbrew zagładzie tylko mój wiersz ma nadzieję”. [w:] *Kłamiwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 11–49. [Omawia pierwsze wydanie *Sonetów* Szekspira z 1609 roku; prezentuje ich kompozycje, kontekst literacki oraz tło historyczne; interpretuje rolę podmiotu lirycznego, adresata i czytelnika; bada powracające w *Sonetach* motywy i metafory; analizuje schematy rymów i rytmiczności obecne w *Sonetach*].

Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka. „Wstęp”. [w:] *Kłamiwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 3–10. [Wprowadzenie do pracy *Kłamiwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*, zbioru piętnastu esejów poświęconych analizie *Sonetów* Szekspira i ich polskich tłumaczeń].

Heydel, Magda. „Tak zwana treść w przekładzie, czyli o polskich wersjach sonetu 127. Williama Shakespeare’a”. [w:] *Kłamiwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 162–174. [Dokonuje interpretacji sonetu 127., koncentrując się na osobie Czarnej Damy; odwołuje się do kwestii kanonów piękna; prezentuje wybrane polskie tłumaczenia sonetu 127., analizując je z perspektywy paradoksów obecnych w utworze].

Lewandowska, Magdalena. „Płynny więzień, czyli zapachy w *Sonetach* Shakespeare’a”. [w:] *Kłamiwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 65–85. [Analizuje sonety 5., 6. i 99., przyjmując jako punkt odniesienia metaforę zapachu; próbuje zinterpretować znaczenie „płynnego więźnia” z sonetu 5.].

- Nowakowska, Ewa Elżbieta. „Róża jest różą, jest różą, jest różą». O polskich przekładach sonetu 54. Shakespeare’a”. [w:] *Kłamliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 185–192. [Interpretuje sonet 54. Szekspira, rozpatrując symboliczne znaczenia „róży”; analizuje we wspomnianym kontekście polskie tłumaczenia utworu].
- Palmowski, Michał. „Sonet jako inwencja wieloplanowa”. [w:] *Kłamliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 85–99. [Analizuje sonet 84., ukazując szekspirowską sieć wzajemnie wykluczających się znaczeń, bada znaczenie słów „ty to ty”; podkreśla rolę dowcipu i ironii].
- Piwowarska, Joanna. „Pośród dysonansów i harmonii. Rosyjskie przekłady sonetu 29. Williama Shakespeare’a”. [w:] *Kłamliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 223–246. [Analizuje sonet 29.; prezentuje kontekst historyczny rosyjskich tłumaczeń *Sonetów* Szekspira; dokonuje oceny wspomnianych tłumaczeń, zwracając uwagę na występujące w nich zniekształcenia].
- Podhorodecka, Joanna. „Kłamliwe Posłanie: sonet 138. Williama Shakespeare’a”. [w:] *Kłamliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 113–124. [Analizuje sonet 138., koncentrując się na paradoksach i dwuznacznościach; ukazuje współwystępowanie w sonecie prawdy i kłamstwa; odnosi się do gramatycznych i pragmatycznych właściwości utworu].
- Pokojka, Agnieszka. „Szekspirowskie «a jednak się kręci» *Sonety* 153. i 154.”. [w:] *Kłamliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 125–144. [Analizuje sonety 153. i 154.; bada występujące w nich schematy rymów i rytmów, traktując je jako właściwy klucz interpretacyjny].
- Skucińska, Anna. „Zmierzch bogów, czyli Shakespeare’a sonet 38. w przekładzie”. [w:] *Kłamliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 193–208. [Analizuje sonet 38.; podkreśla znaczenie wykorzystywanych w utworze motywów biblijnych].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Teszna, Tomasz. „Od Szekspira do Shakespeare’a, czyli kilka «pięćdziesiątek»”. [w:] *Kłamiwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare’a*. Gibińska, Marta; Pokojka, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2005, s. 209–222. [Analizuje sonet 50. i dokonuje jego interpretacji; omawia polskie tłumaczenia utworu].

Bingshan, Liu. „Compiling a Shakespeare Dictionary for Chinese Students”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red. Wstęp. Posłowie). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 22–31. [Omawia trudności związane z przygotowaniem słownika szekspirowskiego przeznaczonego dla chińskich studentów; podkreśla złożoność i unikalność języka wykorzystywanego przez Szekspira; odwołuje się do XIX-wiecznych i XX-wiecznych słowników, leksykonów i glosariuszy poświęconych Szekspirowi i jego twórczości].

Chaudhury, Sarbani. „Circumscribed by Words: The Textuality of Experience in *Titus Andronicus*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red. Wstęp. Posłowie). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 125–142. [Omawia wykorzystanie źródeł klasycznych w *Tytusie Andronikusie*, wspomina wpływy klasyczne w *Tragedii hiszpańskiej* Thomasa Kyda oraz *Żydzie z Malty* Christophera Marlowe’a; analizuje problematykę gender, rasy, „inności” i zemsty w *Tytusie Andronikusie*, ukazuje podobieństwa łączące Aarona i Otella].

Elsden, Kay. „They Did Things Differently Back Then. The Problematics of Teaching Texts and their Historical Co/n/text”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red. Wstęp. Posłowie). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 143–165. [Analizuje problemy pojawiające się w trakcie nauczania w klasie tekstów literackich wraz z ich kontekstem historycznym i językowym, wykorzystując przykład dramatów Szekspira: *Hamleta*, *Króla Leara* oraz *Poskromienia złościcy*; omawia teorię nowego historyzmu; wspomina teorię formalizmu i materializmu kulturowego].

Gavriliu, Eugenia. „Shakespeare as an Intellectual Challenge in Early Modern Romanian Culture”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska

- Courtney, Krystyna (Red. Wstęp. Posłowie). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 113–124. [Prezentuje fundamenty współczesnej rumuńskiej kultury narodowej, bada najwcześniejsze rumuńskie tłumaczenia dramatów Szekspira z lat 30. i 40. XIX wieku; analizuje etapy kulturowego przywłaszczenia Szekspira w Rumunii, podkreślając zasługi Iona Heliade-Radulescu, Cezara Bolliaca i George'a Barita].
- Kawachi, Yoshiko. „Shakespeare and Japan”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red. Wstęp. Posłowie). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 67–78. [Omawia historię obecności Szekspira w kulturze Japonii; bada rolę gazet w popularyzacji dzieł angielskiego dramaturga w Japonii; analizuje pierwsze i współczesne tłumaczenia dramatów Szekspira na język japoński; omawia japońskie inscenizacje sztuk Szekspira z uwzględnieniem miejscowego kontekstu społeczno-politycznego; prezentuje filmy Akiry Kurosawy: *Ran* (1984), oparty na dramacie *Król Lear*, oraz *Tron we Krwi* (1957), inspirowany *Makbetem*].
- Matei Chesnoiu, Monica. „Thou art translated: A *Midsummer Night's Dream* and the Translation of Culture in Romania”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red. Wstęp. Posłowie). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 93–112. [Bada historię rumuńskich tłumaczeń *Snu nocy letniej*; omawia tłumaczenia w kolejności chronologicznej, analizując je z perspektywy językowej, teatralnej i kulturowej; ukazuje, jak dramaty Szekspira były i są wykorzystywane do prezentowania i komentowania zmian zachodzących w Rumunii].
- Perng, Ching-Hsi. „Chinese Hamlets: A Centenary Review”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red. Wstęp. Posłowie). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 50–66. [Prezentuje chińskie interpretacje dzieł Szekspira; omawia opracowaną przez Lin Shu oraz Wei Yi chińską parafrazę książki dla dzieci *Shakespeare's Tales*, autorstwa Charlesa i Mary Lamb; analizuje obecność *Hamleta* w kulturze chińskiej, wymienia tłumaczenia *Hamleta* na język chiński oraz najważniejsze inscenizacje tego dzieła; porównuje chińskie studia szekspirowskie z badaniami zachodnich szekspirologów].



Ruiz, José M. „Translations of Shakespeare into Spanish”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red. Wstęp. Posłowie). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 14–21. [Omawia historię tłumaczeń dzieł Szekspira na język hiszpański; prezentuje osiągnięcia hiszpańskich szekspirologów; analizuje dawne i współczesne hiszpańskie tłumaczenia sztuk: *Hamlet* oraz *Romeo i Julia*].

Sokolyansky, Mark. „The Main Trends in Russian Shakespeare Criticism: 1960–1980s”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red. Wstęp. Posłowie). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 79–92. [Prezentuje przegląd głównych trendów w rosyjskiej krytyce szekspirowskiej, począwszy od wczesnych teorii marksistowskich z lat 20. i 30. XX wieku, a skończywszy na koncepcjach z wczesnych lat 90. XX wieku; analizuje najważniejsze prace z obszaru XX-wiecznej rosyjskiej krytyki szekspirowskiej; omawia dorobek trzech nurtów rosyjskiej krytyki szekspirowskiej w okresie od lat 60. do lat 80. XX wieku: szkołę Aleksandra Aniksta, szkołę Leonida Pinsky’ego oraz szkołę Grigorija Kozintseva].

Yang, Lingui. „Cultural Transformation and Linguistic Transfer: Chinese Transplant of Shakespeare”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red. Wstęp. Posłowie). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 32–39. [Ocena wybrane tłumaczenia dzieł Szekspira na języki chiński; rozpatruje ich poprawność z punktu widzenia współczesnych teorii poststrukturalistycznych i psychologii kognitywnej; analizuje wybrane interpretacyjne tłumaczenia *Hamleta*].

Sosnowski, Jerzy. „Elsynor i Jerozolima”. [w:] *Ach*. Sosnowski, Jerzy (Red.). Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2005, s. 131–160. [Analizuje motyw grzechu, sumienia i przebaczenia w *Hamlecie*; omawia przyczyny i konsekwencje zbrodni króla Klaudiusza; prezentują nową interpretację życia króla, jego relacji z Gertrudą i Hamletem; porównuje króla Klaudiusza z królem Dawidem ze Starego Testamentu].

## 2006

Fabiszak, Jacek; Fabiszak, Małgorzata. „Images of Conflict in Shakespeare’s *Henry VI: A Cognitive Approach*”. [w:] *IFAtuation: A Life in IFA*.

*A Festschrift for Professor Jacek Fisiak on the Occasion of His 70th Birthday*. Dziubalska-Kołodziej, Katarzyna (Red.). Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 2006, s. 261–280. [Analizuje motyw konfliktu w *Henryku VI* Szekspira].

Camati, Anna Stegh. „Rereading Shakespeare’s Ophelia: Marcelo Marchioro’s Rerformance Aesthetics”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Russo, Brian C. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 69–80. [Omawia brazylijską inscenizację *Hamleta* (1992) w reż. Marcela Marchiora, koncertując się na postaci Ofelii; odwołuje się do sposobu portretowania Ofelii w literaturze i sztukach wizualnych; analizuje wykorzystany w sztuce Marchiora dwuwymiarowy sposób prezentacji Ofelii: jako niewinnej i wyidealizowanej].

D’Auria, Veronica. „The Complete Works of Shakespeare (Abridged)”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Russo, Brian C. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 105–106. [Recenzuje sztukę *The Complete Works Of Shakespeare (Abridged)* w reż. Maria Ferreiry, wystawioną w El Teatro Notarioado (Montevideo, Urugwaj)].

Georgopoulou, Xenia. „*King John; Measure for Measure; Troilus and Cressida: First Shot*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Russo, Brian C. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 106–109. [Recenzuje trzy greckie inscenizacje szekspirowskie z sezonu teatralnego 2004/2005: *Króla Jana* w reż. Nikosa Hatzopoulou (Teatro tou Notou, Ateny); *Miarkę za miarkę* w reż. Thomasa Moschopoulou (Teatro tou Notou, Ateny) oraz *Troilusa i Kresydę: Ujęcie pierwsze* (Dipylon, Ateny) w reż. Raia Mouzenidou; wspomina dwie inne greckie inscenizacje dramatów Szekspira: *Zimową opowieść* (Teatro tou Notou, Ateny) w reż. Lilio Baura oraz *Burzę* (Amphitheatre, Ateny) w reż. Spyrosa Evangelatos].

Kawachi, Yoshiko. „Shakespeare’s History Plays in Japan”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Russo, Brian C.

Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 45–55. [Prezentuje i omawia adaptacje, tłumaczenia i opracowania krytyczne dzieł Szekspira powstałe w kulturze japońskiej w okresie szybkiej modernizacji tego kraju, począwszy od lat 70. XIX wieku aż do czasów współczesnych].

Kawai, Shoichiro. „Translating the Rythm of *Hamlet*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Russo, Brian C. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 39–44. [Prezentuje i omawia własne tłumaczenie *Hamleta*, którego główną cechą jest dbałość o przeniesienie oryginalnego rytmu utworu do tłumaczenia na język japoński; odnotowuje współpracę autora z Manai Nomurą, japońskim reżyserem teatralnym i filmowym, który nadzorował proces translacji].

Lihua, Chen; Hong, Chen. „From the Humbled King to the Pitied Adulteres. Localization of Shakespeare in Cao Yu”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Russo, Brian C. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 57–68. [Bada obecność Szekspira w kulturze Chin; prezentuje wpływ dzieł Szekspira na pracę Cao Yu (1910?–1996, oryginalne nazwisko: Wan Jiabao), uważanego za jednego z najwybitniejszych chińskich dramatopisarzy pierwszej połowy XX wieku; porównuje bohaterów dramatów Szekspira z bohaterami sztuk Cao Yu; analizuje różnice między twórczością Szekspira i Cao Yu].

Mastela, Olga. „Translator as the Prime Director in the Target Language Theatre. On the Example of Polish Translations of Shakespeare’s *Romeo and Juliet*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Russo, Brian C. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 15–37. [Ukazuje podobieństwa między pracą tłumacza i scenografa; bada relację między tłumaczeniem a interpretacją; omawia wybrane polskie tłumaczenia sztuki *Romeo i Julia*, wykorzystując do analizy fragment tragedii (akt 1, scena 5, wersy 92–109); analizuje, jak różne tłumaczenia oddają formę sonetu i oryginalne obrazowanie].

Ramalho, Erick. „Scenes of Silence: *Titus Andronicus* and Nietzsche’s *Concept of Oneness*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Russo, Brian C. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu

- Łódzkiego, 2006, s. 81–94. [Analizuje rolę ciszy w *Tytusie Andronikusie*, odwołując się do rozważań Nietzschego zawartych w jego pracach: *Narodziny tragedii* (1872) i *Tako rzecze Zaratustra* (1880); ukazuje, jak cisza staje się ważnym elementem tragicznym w sztuce].
- Russo, Brian C. „Introduction”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Russo, Brian C. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 11–13. [Wstęp do zbioru esejów poświęconych Szekspirowi i jego dorobkowi literackiemu; komentuje niekończący się potencjał interpretacyjny szekspirowskich dzieł i motywów, chętnie wykorzystywanych przez badaczy, reżyserów i tłumaczy z całego świata; analizuje rolę tłumacza, aktora, reżysera i scenografa w realizacji inscenizacji sztuk Szekspira].
- Silberstein, Tali. „*Hamlet*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Russo, Brian C. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 110–113. [Recenzuje sztukę *Hamlet* w reż. Omriego Nitzana, wystawioną w Cameri Theatre w Tel Awiwie (Izrael), premiera: 2.01.2005].
- Kapera, Marta; Witalisz, Władysław. „Szekspir i jego theatrum mundi”. [w:] *W świecie literatury i teatru. Sztuka współuczestnictwa*. Łubieniewska, Ewa (Red.). Kraków: Wydawnictwo Universitas, 2006, s. 61–98. [Omawia historię teatru elżbietańskiego i biografię Szekspira; wymienia kluczowe cechy dramatów Szekspira; analizuje rolę motywów fantastycznych w sztukach Szekspira na przykładzie dramatów *Sen nocy letniej*, *Jak wam się podoba*, *Burza*, *Makbet* oraz *Hamlet*; omawia motyw theatrum mundi w *Makbecie*].
- Kujawińska Courtney, Krystyna. „Theatres, Performers and Audiences: Ira Aldridge in London (1825–1852)”. [w:] *Cultura et Politica. Studia i rozprawy dedykowane Jerzemu Kmiecińskiemu*. Olędzki, Marek; Stępień-Kuczyńska, Alicja (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 202–220. [Omawia przebieg londyńskiej kariery Iry Aldridge’a (1807–1867), pierwszego afroamerykańskiego tragika szekspirowskiego; bada recepcję gry Aldridge’a w londyńskiej prasie, ze szczególnym uwzględnieniem komentarzy odwołujących się do koloru skóry aktora; zawiera odniesienia do innych szekspirowskich tragików epoki, w tym m.in. Edmunda Keana].

Stanisz, Elżbieta. „Roman Dyboski (1883–1945) as One of the First British and American Cultural Studies Academics in Poland”. [w:] *Cultura et Politica. Studia i rozprawy dedykowane Jerzemu Kmiecowskiemu*. Ołędzki, Marek; Stępień-Kuczyńska, Alicja (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 231–236. [Prezentuje biografię Romana Dyboskiego, wybitnego naukowca i pierwszego profesora anglistyki w Polsce; omawia jego wkład w rozwój studiów szekspirowskich w Polsce; analizuje prace Dyboskiego poświęcone Szekspirowi i jego twórczości].

Borkowska, Ewa. „*Love’s Labour’s Found* or the Self (Re)Created”. [w:] *Enjoying the Spectacle: Word, Image, Gesture. Essays in Honour of Professor Marta Wiszniowska*. Pestka, Dariusz; Sobieraj, Jerzy (Red.). Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2006, s. 49–58. [Analizuje motyw mocy wyobraźni i percepcji wizualnej w sztukach Szekspira, w tym w szczególności w *Straconych zachodach miłości*; rozpatruje relacje między miłością a percepcją wizualną; odwołuje się do *Snu nocy letniej* oraz *Króla Leara*].

Lorek-Jezińska, Edyta. „The Prequel’s Subversions and Difference: *Lear’s Daughters* by Elaine Feinstein and Woman’s Theatre Group”. [w:] *Enjoying the Spectacle: Word, Image, Gesture. Essays in Honour of Professor Marta Wiszniowska*. Pestka, Dariusz; Sobieraj, Jerzy (Red.). Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2006, s. 85–93. [Prezentuje i analizuje dramat *Trzy córki Leara* (1987) Elaine Feinstein oraz Woman’s Theatre Group; traktuje wspomnianą pracę jako prequel do *Króla Leara* Szekspira; bada strategie wykorzystane w prequelu do dekonstrukcji znaczenia oryginalnego tekstu].

Tempera, Mariangela. „What You Have To Do Is All Visual: Zeffirelli’s Opera Film of Verdi’s *Othello*”. [w:] *Enjoying the Spectacle: Word, Image, Gesture. Essays in Honour of Professor Marta Wiszniowska*. Pestka, Dariusz; Sobieraj, Jerzy (Red.). Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2006, s. 76–84. [Prezentuje i omawia filmową adaptację opery Verdiego *Otello* w reż. Franca Zeffirellego (1986); odwołuje się do adaptacji *Otella* w reż. Johna Dextera (1964); wspomina inscenizację *Romea i Julii* w reż. Franca Zeffirellego (1960, Old Vic Theatre), a także jego filmowe adaptacje *Poskromienia złościny* (1967) oraz *Romea i Julii* (1968)].

Wicher, Andrzej. „The Motif of the Bear? On the Relationship between William Shakespeare’s *The Winter’s Tale* and the *Tale of Magic*”. [w:] *Enjoying*

*the Spectacle: Word, Image, Gesture. Essays in Honour of Professor Marta Wiszniowska*. Pestka, Dariusz; Sobieraj, Jerzy (Red.). Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2006, s. 59–73. [Rozpatruje motywy z baśni ludowych występujące w dziełach Szekspira; omawia wpływ baśni *Trzech złotych synów* na *Zimową opowieść* Szekspira; analizuje rolę dzikich zwierząt w baśniach ludowych; rozpatruje niedźwiedzia z *Zimowej opowieści* jako centralną metaforę sztuki].

Budrewicz, Aleksandra. „*Makbet* Williama Szekspira w tłumaczeniu Andrzeja i Stanisława Koźmianów – analiza porównawcza”. [w:] *Z problemów przekładu i stosunków międzyjęzykowych*. Piotrowska, Maria; Szczerbowski, Tadeusz (Red.). Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2006, s. 6–17. [Analiza komparatystyczna dwóch przekładów *Makbeta* pióra Andrzeja i Stanisława Egberta Koźmianów (braci)].

## 2007

Dąbrowska, Agata. „Antysemityzm w polskiej publicystyce międzywojennej a postać Shylocka z *Kupca weneckiego* Williama Szekspira”. [w:] *Dyskursy i przestrzenie (nie)tolerancji*. Gazda, Grzegorz; Hübner, Irena; Płuciennik, Jarosław (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 443–453. [Omawia wpływ stosunków polsko-żydowskich na recepcję postaci Shylocka w Polsce w dwudziestoleciu międzywojennym; przedstawia debatę w publicystyce międzywojennej dotyczącą pochodzenia głównego bohatera i jego motywacji; analizuje wybrane polskie spektakle teatralne *Kupca weneckiego* z lat trzydziestych XX wieku].

Sosnowska, Monika. „(Nie)tolerancja dla (nie)rozumu i praktyki wykluczenia kobiet stygmatyzowanych szaleństwem na przykładzie Ofelii”. [w:] *Dyskursy i przestrzenie (nie)tolerancji*. Gazda, Grzegorz; Hübner, Irena; Płuciennik, Jarosław (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 85–95. [Omawia zagadnienie szaleństwa Ofelii w dramacie *Hamlet* i jego trzech adaptacjach filmowych w reż.: Franca Zeffirellego (1990), Kennetha Branagha (1996) oraz Michaela Almereydy (2000); nawiązuje do ustaleń psychologii, rozróżniającej przyczyny szaleństwa kobiet i mężczyzn, a także do myśli Jacques’a Lacana oraz studiów feministycznych Lucy Irigaray i Hélène Cixous].

Gołuch, Dorota. „Rediscovering Roots in Derek Walcott’s *Omeros* and Marina Warner’s *Indigo*”. [w:] *PASE Papers 2007: Studies in Culture and Literature*,

vol. 2. Kalaga, Wojciech; Kubisz, Marzena; Mydla, Jacek (Red.). Katowice: Agencja Artystyczna PARA, 2007, s. 114–127. [Analizuje motyw zamiany miejsca i odkrywania tożsamości przez bohaterów poematu *Omeros* Dereka Walcott'a i powieści *Indigo* Mariny Warner; tekstach inspirowanych szekspirowską *Burzą*].

Kizelbach, Urszula. „Verbal and Non-Verbal Techniques of ‘Taming’: Communicating and Imposing Gender on Stage in William Shakespeare’s *The Taming of the Shrew*”. [w:] *PASE Papers 2007: Studies in Culture and Literature*, vol. 2. Kalaga, Wojciech; Kubisz, Marzena; Mydla, Jacek (Red.). Katowice: Agencja Artystyczna PARA, 2007, s. 184–195. [Omawia z perspektywy genderowej strategię komunikacyjne zachodzące między Katarzyną a Petruchem w szekspirowskim *Poskromieniu złośnicy*].

Rasmus, Agnieszka. „Rosencrantz and Guildenstern Are Drunk: Metatheatre Turned Metacinema in *Strange Brew*”. [w:] *PASE Papers 2007: Studies in Culture and Literature*, vol. 2. Kalaga, Wojciech; Kubisz, Marzena; Mydla, Jacek (Red.). Katowice: Agencja Artystyczna PARA, 2007, s. 344–354. [Omawia adaptacje filmowe wybranych dramatów Szekspira; analizuje na przykładzie *Hamleta* zmiany, jakie zachodzą, gdy tragedię interpretuje się jako komedię; recenzuje film *The Adventures of Bob & Doug McKenzie: Strange Brew* (1983) (oparty na motywach *Hamleta*) w reż. Dave’a Thomasa i Ricka Moranisa].

Uchman, Jadwiga. „The Domination of the Verbal in the Play-Text and the Visual in the Film Script the Case of the Presentation of the Players in Tom Stoppard’s *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead*”. [w:] *PASE Papers 2007: Studies in Culture and Literature*, vol. 2. Kalaga, Wojciech; Kubisz, Marzena; Mydla, Jacek (Red.). Katowice: Agencja Artystyczna PARA, 2007, s. 409–417. [Porównuje tekst sztuki Toma Stopparda *Rosencrantz i Guildenstern nie żyją* (1967) (opartej na motywach *Hamleta*) z jej filmową adaptacją].

Cieślak, Magdalena. „Michael Almereyda’s *Hamlet*. Abusive Parents and Rebellious Children”. [w:] *Studies in English Drama and Poetry. Reading English Drama and Poetry*, vol. 1. Kazik, Joanna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 103–111. [Omawia *Hamleta* w reż. Michaela Almereydy (2000), będącego filmową adaptacją tragedii Szekspira; analizuje kwestię dysfunkcji w rodzinie i buntu dzieci, koncentrując się na dzielącej pokolenia przepaści emocjonalnej i intelektualnej].

- Janicka-Świdarska, Janina. „Possible/Impossible Worlds in *Richard II*”. [w:] *Studies in English Drama and Poetry. Reading English Drama and Poetry*, vol. 1. Kazik, Joanna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 125–138. [Analizuje *Ryszarda II* pod kątem potencjalnych „światów” istniejących w dramacie, zagadnienia przyszłości, a także funkcji przepowiedni i gróźb w utworze].
- Kujawińska Courtney, Krystyna. „Black over White. Ira Aldridge in British Theatres 1825–1852”. [w:] *Studies in English Drama and Poetry. Reading English Drama and Poetry*, vol. 1. Kazik, Joanna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 139–153. [Omawia twórczość aktorską Iry Aldridge’a, pierwszego czarnoskórego tragika szekspirowskiego w teatrach brytyjskich; prezentuje recepcję roli Otella w jego wykonaniu w prasie brytyjskiej].
- Rasmus, Agnieszka. „Two Takes on *Othello*: from a Basketball Court to a Master Bedroom”. [w:] *Studies in English Drama and Poetry. Reading English Drama and Poetry*, vol. 1. Kazik, Joanna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 155–163. [Przedstawia współczesne filmowe adaptacje *Otella* z roku 2001: *Othello* w reż. Geoffreya Saxa (film telewizyjny) oraz *O Tima Blake’a Nelsona*; porównuje sposoby prowadzenia narracji przez obu reżyserów, kreślenia charakterów poszczególnych postaci; analizuje złożone relacje między Otellem i Desdemoną].
- Schreber, Paweł. „Under Western Eyes: The Presence of Central and Eastern Europe in Tom Stoppard’s Work”. [w:] *Studies in English Drama and Poetry. Reading English Drama and Poetry*, vol. 1. Kazik, Joanna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 221–241. [Omawia utwory literackie Toma Stopparda; porównuje je z dramatami pisanymi przez twórców z Europy Wschodniej; analizuje m.in. oparty na motywach *Hamleta* dramat *Rosencrantz & Guildenstern Are Dead* (1990) i jego filmową adaptację, napisaną i wyreżyserowaną przez Stopparda].
- Szwach, Agnieszka. „Voltaire’s Impact on the Initial Reception of Shakespeare in Poland”. [w:] *Studies in English Drama and Poetry. Reading English Drama and Poetry*, vol. 1. Kazik, Joanna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 165–173. [Omawia kwestię wpływu Voltaire’a (właśc. François-Marie Aroueta) na wczesną polską recepcję i interpretację utworów Szekspira; prezentuje niektóre postacie literackie i historyczne (Ignacy Krasicki, Adam Czartoryski, Izabela Czartoryska, książę



Stanisław August Poniatowski) i ich udział w popularyzowaniu Szekspira w osiemnastowiecznej Polsce].

Fabiszak, Jacek. „Shakespeare’s Histories / Polish History: Television Productions of *Henry IV* (1975), *Richard III* (1989) and *Othello* (1981/1984)”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 59–65. [Omawia polską recepcję trzech sztuk Szekspira: *Henryka IV*, *Ryszarda III* i *Otella*, na przykładzie ich realizacji telewizyjnych w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku; przywołuje polski kontekst polityczny i historyczny oraz jego znaczenie dla interpretacji wymienionych dramatów].

Gregor, Keith. „Shakespeare at the Espanol: Franco and the Construction of a National Culture”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 28–35. [Analizuje obecność niektórych sztuk Szekspira (*Hamlet*, *Wesołe kumoszki z Windsoru*, *Makbet*) na scenie hiszpańskiego Teatro del Espanol za czasów wczesnej dyktatury generała Francisco Franco (lata czterdzieste XX wieku); omawia sposoby interpretacji tych dramatów oraz ich rolę w hiszpańskiej propagandzie].

Guntner, Lawrence. „Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 11–15. [Zawiera wstęp do pracy zbiorowej *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4; wprowadza ogólny kontekst obecności sztuk Szekspira na scenach teatrów europejskich oraz podkreśla znaczenie pamięci kulturowej w studiach nad Szekspirem].

Hampton-Reeves, Stuart. „Done Like a Frenchman?: *Henry VI*, the Tyranny of the Audience and Spect-Actorial Adaptations”. [w:] *Multicultural Sha-*

- Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 73–87. [Omawia kwestię widza i widowni, ich funkcji w tworzeniu i zaistnieniu przedstawienia teatralnego, odwołuje się do *Henryka VI*].
- Isenberg, Nancy. „That Shakespearean Rome! Work in Progress? An Experiment in International Criticism”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 109–112. [Omawia dwunastominutowy eksperymentalny film *That Shakespearean Rome* w reż. Maddaleny Pennacchii, pokazany w ramach konferencji *Shakespeare and Rome: Identity, Otherness, Empire* (Rzym, maj 2005); nawiązuje także do *Tytusa Andronikusa* w reż. Julie Taymor (1999), *Kleopatry Szekspiraw* reż. Josepha Mankiewicza (1963) oraz do *Juliusza Cezara* w reż. Jurija Kułakowa (1994)].
- Krontiris, Tina. „Shakespearean Histories and Greek History: *Henry V* and *Richard II* at the Greek National Theatre (1941, 1947)”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 37–49. [Analizuje dwa spektakle szekspirowskie: *Henryka V* (1941) i *Ryszarda II* (1947), wystawione w Grecji (Grecki Teatr Narodowy) w reż. Dimitrisa Rondirisa. Omawia także odbiór tych spektakli przez grecką widownię oraz społeczną funkcję Teatru Narodowego w Grecji].
- Lennox, Patricia. „Romanian Shakespeare on the New York Stage: Andrei Serban’s *Hamlet*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 97–108. [Omawia spektakl *Hamlet* w reż. Andreia Serbana, rumuńskiego twórcy żyjącego i pracującego w USA, a pokazanego w ramach New York Shakespeare Festival

(grudzień 1999); przywołuje teatralne adaptacje *Hamleta* pokazywane na nowojorskim festiwalu w innych latach (m.in. *Hamleta* w reż. Ingmara Bergmana, 1988)].

Rayner, Francesca. „Between Transgression and Institutionalization: Teatro Comuna’s *Measure for Measure*?”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 89–98. [Omawia spektakl *Miarka za miarkę* portugalskiej grupy Teatro Comuna (1998) oraz uwarunkowania polityczne, historyczne, społeczne i kulturowe, które miały wpływ na ostateczny kształt i wydźwięk przedstawienia].

Reynolds, Bryan. „Afterword, EuroShakespeare and the Witness-Function: Convergences of History, Memory, and Affective Presence”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 127–135. [Zawiera posłowie i komentarz do zbioru artykułów zawartych w pracy *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4; zwraca uwagę na rolę widza w teatrze].

Schandl, Veronica. „History. Memory. Performance: *Richard III* and the Subversion of Theatre in Hungary, 1955”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 51–58. [Omawia dwie wersje szekspirowskiego *Ryszarda III* zrealizowane na Węgrzech w 1947 r. i 1956 r.; przywołuje kontekst polityczny i historyczny powojennych Węgier; odczytuje także wspomniane przedstawienia jako polityczny komentarz do ówczesnych wydarzeń historycznych i społecznych].

Sokolyansky, Mark „*Richard III* in Russian Theatre at the Twilight of the Thaw?”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Per-*

- formance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 67–72. [Analizuje przyczyny znikomej popularności *Ryszarda III* w Rosji czasów carskich oraz za rządów Stalina; podkreśla rosnące zainteresowanie sztuką w okresie współczesnym].
- Śmiałkowska, Monika. „Shakespeare in History, History through Shakespeare: *Caliban by the Yellow Sands*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance. Thematic Issue: Shakespeare and Europe: History – Performance – Memory*, vol. 4. Guntner, Lawrence; Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Guntner, Lawrence. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 17–27. [Analizuje dramat amerykańskiego pisarza Percy’ego MacKaye’a *Caliban by the Yellow Sands* (1916), oparty na motywach *Burzy*].
- Cavanagh, Sheila. „All the World’s a Stage: Shakespeare as Gateway to Multicultural Exploration”. [w:] *Multiculturalism at the Start of 21<sup>st</sup> Century*. Kujawińska Courtney, Krystyna; Łukowska, Maria (Red.). Wstęp: Goddard, Michael; Konopacki, Stanisław; Kujawińska Courtney, Krystyna; Machnikowski, Ryszard; Łukowska, Maria; Romanowski, Łukasz. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 37–48. [Omawia uniwersalną wymowę sztuk Szekspira oraz ich obecność we współczesnych badaniach; wymienia i analizuje wybrane adaptacje filmowe dramatów angielskiego barda].
- Dąbrowska, Agata. „Shylock a Villain or a Victim? *The Merchant of Venice* by William Shakespeare as an Example of Anti-Semitic Approaches”. [w:] *Multiculturalism at the Start of 21<sup>st</sup> Century*. Kujawińska Courtney, Krystyna; Łukowska, Maria (Red.). Wstęp: Goddard, Michael; Konopacki, Stanisław; Kujawińska Courtney, Krystyna; Machnikowski, Ryszard; Łukowska, Maria; Romanowski, Łukasz. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 241–255. [Analiza krytyczna *Kupca weneckiego*; ukazuje różne interpretacje postaci Shylocka].
- Mastela, Olga. „Multiculturalism in William Shakespeare’s *The Winter’s Tale*”. [w:] *Multiculturalism at the Start of 21<sup>st</sup> Century*. Kujawińska Courtney, Krystyna; Łukowska, Maria (Red.). Wstęp: Goddard, Michael; Konopacki, Stanisław; Kujawińska Courtney, Krystyna; Machnikowski, Ryszard; Łukowska, Maria; Romanowski, Łukasz. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu

Łódzkiego, 2007, s. 199–214. [Traktuje *Zimową opowieść* jako przykład koegzystencji dwóch odmiennych tradycji kulturowych; prezentuje źródła dramatu i jego krótką charakterystykę; podkreśla aktualność utworu w czasach współczesnych].

Stanisz, Elżbieta. „Three Scholars: Dyboski, Tarnawski, Tretiak, the Fathers of English Studies in Poland”. [w:] *Multiculturalism at the Start of 21<sup>st</sup> Century*. Kujawińska Courtney, Krystyna; Łukowska, Maria (Red.). Wstęp: Goddard, Michael; Konopacki, Stanisław; Kujawińska Courtney, Krystyna; Machnikowski, Ryszard; Łukowska, Maria; Romanowski, Łukasz. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 187–197. [Omawia wkład trzech sławnych badaczy literatury angielskiej: Romana Dyboskiego, Władysława Tarnawskiego oraz Andrzeja Tretiaka w popularyzację twórczości Szekspira w Polsce w pierwszej połowie XX wieku; prezentuje ich dorobek naukowy z zakresu studiów szekspirowskich].

Best, Michael. „New Silk and Old Sack: Performing Shakespeare in New Media”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 243–253. [Omawia sposoby, w jakie nowoczesne media wykorzystują dramaty Szekspira poprzez użycie takich środków wyrazu, jak Internet, film, digitalizacja, komputer].

Brideoake, Fiona. „From *Nobody* to *The Author: Shakespeare in Love* and the Rewriting of History”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 229–241. [Omawia film *Shakespeare in Love* w reż. Johna Maddena (1998), nawiązujący do dramatu *Romeo i Julia*].

Brissenden, Alan. „Australian Shakespeare”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 99–117. [Omawia teatralną recepcję Szekspira w Australii w XIX i XX wieku; wymienia najważniejszych australijskich reżyserów teatralnych i teoretyków teatru oraz wybrane adaptacje sztuk Szekspira].

Chaudhuri, Sukanta. „Shakespeare in India”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 81–97. [Omawia literacką i teatralną recepcję dramatów Szekspira w Indiach oraz problemy związane z przełożeniem języka angielskiego na język południa Indii – Kannada;

analizuje kwestie polityczne i historyczne warunkujące obecność dramatów Szekspira na scenach teatrów w Indiach; wymienia prace naukowe powstałe na uniwersytetach w Indiach, a poświęcone Szekspirowi].

Coursen, H.R. „Shakeseparean Offshoots”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 207–227. [Omawia adaptacje dramatów Szekspira, m.in. *Shakesepare in Love* (wykorzystujący motyw z *Romea i Julii*) oraz *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead* Toma Stopparda (zainspirowany wybranymi scenami z *Hamleta*); porównuje adaptacje z tekstem wyjściowym oraz omawia różnice między estetyką teatru i filmu].

Franssen, Paul. „Arawaks and Caribs: Shakespeare's *Tempest* and the Indians”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 155–164. [Omawia *Burzę* Szekspira i jej nowe interpretacje, związek z odczytaniem kolonialnymi oraz niesłabnącą popularnością; przywołuje prace naukowe poświęcone postkolonialnej perspektywie interpretacji *Burzy*].

Gaby, Rose. „Zootango's Garden Shakesepare: Hobart 1992–1996”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 197–203. [Omawia „ogródkowe” spektakle teatralne na podstawie sztuk Szekspira, przygotowane przez australijską grupę teatralną Zootango w mieście Hobart; wymienia m.in. wystawiony przez nich *Sen nocy letniej* i *Komedię omyłek*].

Habicht, Werner. „Shakespeare, the Age of Shakespeare, and Shakespeare Reception”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 33–42. [Omawia recepcję Szekspira w Europie XIX i XX wieku; szczególną uwagę poświęca recepcji Szekspira w Niemczech, gdzie kierunki odbioru wyznaczał podział na Szekspira „uniwersalnego” i Szekspira „historycznego”].

Jackson, MacDonald. „All Our Tribe: The Maori „*Merchant of Venice*”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 165–175. [Analizuje filmową adaptację *Kupca weneckiego* Szekspira pt. *Te Tangata Whai Rawa O Weniti* w reż. Dona C. Selwynava (2002), zrealizowaną

w języku maori; wskazuje na istotne zmiany wobec tekstu wyjściowego i ich znaczenie w odbiorze filmu, a także sposób, w jaki kultura i język maoryjski zostały wykorzystane w filmie].

Kujawińska Courtney, Krystyna. „From Kott to Commerce: Shakespeare in Communist and Post-Communist Poland”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 13–27. [Omawia sposób funkcjonowania sztuk szekspirowskich w Polsce w okresie powojennym; analizuje kondycję teatru polskiego oraz zagadnień politycznych, jakie współkształtowały sposoby wystawiania Szekspira w komunistycznej i po-komunistycznej Polsce].

Levith, Murray J. „Shakespeare and Mao, 1949–1966”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 43–56. [Analizuje recepcję Szekspira w Chinach w latach 1949–1966; wprowadza kontekst polityczny, determinujący ilość i jakość teatralnych adaptacji Szekspira].

MacLennan, Ian. „Puzel hath bravely played her part: National Sensibilities in English and Canadian Adaptations of Shakespeare's *Henry VI* in 2002”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 191–196. [Analizuje i porównuje dwie adaptacje teatralne *Henryka VI* Szekspira: Edwarda Halla z The Propeller Theatre i Leona Rubina (The Stratford Festival Production); wskazuje na istotne różnice i przesunięcia semantyczne między dwiema produkcjami, na poziomie tekstu oraz możliwych jego interpretacji].

Nimmo, Heather. „Writing Shakespeare”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 255–259. [Przedstawia Szekspira jako główne źródło inspiracji w twórczości dramaturgicznej i pracy dydaktycznej Heather Nimmo].

Weil, Herb. „Whose Dogberry? Or The Afterlife of John Barton's *Raj Much Ado*”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 177–189. [Omawia *Wiele hałasu o nic* Szekspira w reż. Johna Bartona (Royal Shakespeare Company, 1976) i jej związek z Indiami;

przedstawia potraktowanie tekstu wyjściowego i rodzaje zmian dokonanych przez reżysera, a także sposoby zaprezentowania poszczególnych bohaterów].

White, R.S. „Australian Shakespeare: scholarship and criticism”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 119–132. [Analizuje recepcję Szekspira w Australii na podstawie krytyki literackiej oraz prac naukowych poświęconych Szekspirowi; wymienia najważniejsze studia i prace naukowe o Szekspirze, jakie powstały w Australii w XX i początkach XXI wieku; zwraca uwagę na szczególną popularność *Króla Leara* wśród naukowców i artystów teatralnych].

Wright, Laurence. „Shakespeare in South Africa: ‘Alpha’ and ‘Omega’”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 57–80. [Omawia literacką i teatralną recepcję twórczości Szekspira w Afryce Południowej; charakteryzuje wpływ jego utworów na twórczość narodową regionu].

Yong, Li Lan. „Romeos and Juliets, Local/Global”. [w:] *Shakespeare's Local Habitations*. Kujawińska Courtney, Krystyna; White, R.S. (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2007, s. 135–154. [Analizuje fenomen *Romea i Julii* Szekspira na scenach teatrów światowych oraz w kinie; szczególną uwagę zwraca na adaptację filmową z Singapuru pt. *Chicken Rice War* (reż. Cheah Chee Kong, Raintree Pictures 2000) i problemy z przekładem językowo-kulturowym].

## 2008

Cetera, Anna. „Mulberry Taste, or the Importance of Traveling: Karol Sienkiewicz Discovers Shakespeare and Ossian”. [w:] *PASE. Studies in Literature and Culture*. Cieślak, Magdalena; Rasmus, Agnieszka (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2008, s. 77–90. [Analizuje *Dziennik podróży po Anglii 1820–1821* Karola Sienkiewicza, polskiego poety i tłumacza, w którym autor odwoływał się do dramatów Szekspira, tłumacząc niekiedy ich obszerne fragmenty, w tym *Ryszarda III*, *Makbeta*, *Otella*, *Hamleta* i *Romea i Julii*].

Cieślak, Magdalena; Rasmus, Agnieszka. „Kenneth Branagh's Full Text *Hamlet*: High Fidelity or Miss?”. [w:] *PASE. Studies in Literature and Culture*.



- Cieślak, Magdalena; Rasmus, Agnieszka (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2008, s. 91–100. [Omawia pracę Kennetha Branagha nad filmem *Hamlet* (1996); omawia stosunek reżysera do tekstu sztuki; skupia się na analizie wzajemnego oddziaływania elementów słownych i wizualnych w dramacie].
- Kozubowska-Puławska, Łucja. „Is the Worth and Angel? Angels and Coinage in Shakespeare’s *Measure for Measure*”. [w:] *PASE. Studies in Literature and Culture*. Cieślak, Magdalena; Rasmus, Agnieszka (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2008, s. 197–203. [Analizuje obecność motywu anioła i pieniędzy w dramacie *Miarka za miarkę*; opisuje znaczenie imienia Angelo].
- Moczyńska, Joanna. „Thou Shalt Never Get Such a Secret From Me but by a Parable The Traps of Education Patterns in *The Two Gentlemen of Verona* by William Shakespeare”. [w:] *PASE. Studies in Literature and Culture*. Cieślak, Magdalena; Rasmus, Agnieszka (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2008, s. 273–281. [Prezentuje różne wzorce edukacji w *Dwóch panach z Werony*; analizuje dyskursy związane z edukacją: szkolnictwa, władzy i religii, traktując ten ostatni jako dominujący].
- Bałuk-Ulewiczowa, Teresa. „The Bad Quarto Hamlet and the Polish Connection”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 35–44. [Intertekstualne odczytanie *Hamleta* Szekspira, z uwzględnieniem możliwych akcentów polskich w tragedii].
- Boecker, Bettina. „Happily They ad no Choice. Shakespeare’s Elizabethan Audience and the Ideal of a Unified Cultural Sphere, c. 1920–1950”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 163–174. [Opisuje publiczność teatralną czasów Szekspira oraz szeroko rozumiane zagadnienie przestrzeni kulturowej].
- Calvo, Clara. „Shylock and the Shrew: Victorian Shakespeare and Nineteenth-Century Spain”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 139–148. [Omawia recepcję Szekspira w Hiszpanii w XIX wieku, w szczególności bada fenomen dużej liczby przekładów dramatów Szekspira w roku 1868; przywołuje kontekst histo-

ryczno-polityczny Hiszpanii, na tle którego omawia kwestię recypowania i popularności niektórych sztuk Szekspira].

Carvalho Homem, Rui. „Cross-Histories, Straying Narratives: Anglo-Portuguese Imbrications and Shakespeare's History Play”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 45–56. [Omawia historyczne związki angielsko-portugalskie w okresie, w którym toczy się akcja *Ryszarda II*, *Henryka IV* (obie części) i *Henryka V* Szekspira, a także prezentuje sposób odczytywania tych utworów w kontekście historii i polityki Portugalii w wiekach XIV i XV].

Cetera, Anna. „Suit the Word to the Action: Shakespeare's *Richard II* (2004). A Case of (Meta)translation”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2007, s. 239–252. [Omawia *Ryszarda II* Szekspira oraz jego polski przekład pióra Piotra Kamińskiego z przedmową Andrzeja Seweryna; tłumaczenie wykorzystano w spektaklu teatralnym w Teatrze Narodowym w Warszawie (2004), do którego artykuł także się odnosi; kreśli zarys teoretyczny badanego zjawiska, przywołując rozumienie pojęcia „meta-przekład”].

Chetrinescu Percec, Dana. „Interdisciplinary Shakespeare in the Socialist Republic of Romania. A Comment on Official Censorship and Subversive Practices”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 205–214. [Analizuje kwestię wpływu cenzury na publikowanie sztuk Szekspira w Rumunii].

Cinpoes, Nicoleta. „Stillness in *Hamlet*”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 291–302. [Analizuje pojęcie ciszy/bezruchu w *Hamlecie*; posługuje się jako egzemplifikacją nawiązaniem do przedstawienia *Hamlet* w reż. Andrei Șerbana (1999)].

Clare, Janet. „The ‘Histories’ of *Henry VI*”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 79–88. [Prezentuje historyczne tło *Henryka VI* Szekspira oraz sposoby adaptowania autentycznych wydarzeń na potrzeby dramatu].

- Draudt, Manfred. „Manfred Draudt: Shakespeare’s Imperfect Memory of History”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 89–98. [Omawia sposoby wykorzystania wydarzeń historycznych przez Szekspira w jego sztukach; przywołuje refleksję Philipa Sydneya, traktującego Szekspira jako poetę, a nie historyka; ukazuje, w jaki sposób Szekspir kreatywnie opisywał fakty historyczne i jak je adaptował do potrzeb swoich sztuk].
- Franssen Paul. „Strictly Ideal: Shakespeare’s Personality as a Historical Construct in Nathan Drake’s *Noontide Leisure*”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 129–138. [Omawia sposób literackiego „wykorzystania” Williama Szekspira jako jednej z postaci literackich w *Noontide Leisure* Nathana Drake’a; nawiązuje do refleksji zawartych w studium Stephena Greenblatta *Will in the World*].
- Freifrau von Ledebur, Ruth. „Speak, Memory Anniversary Celebrations in the History of the German Shakespeare Society”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 253–262. [Omawia rozmaite obchody rocznicowe organizowane przez Niemieckie Towarzystwo Szekspirowskie (założone 23.04.1864)].
- Grzegorzewska, Małgorzata. „Blood Sprinkled or Blood Spilt: the History of Richard II Revisited in the Contemporary Theatre”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 303–312. [Omawia współczesne przedstawienia teatralne, których podstawą był *Ryszard II* Szekspira; kreśli rys historyczno-kulturowy i antropologiczny, przywołując refleksje René Girarda o twórczości Szekspira i sposobach ukazywania polityki w jego utworach].
- Hattaway, Michael. „Shakespeare Remembered by His Stuart Successors: Reflections on the 2005 ‘Gunpowder Season’ at the Swan Theatre in Stratford”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 265–276. [Omawia cztery spektakle teatralne zaprezentowane w Royal Shakespeare Company Swan Theatre w Stratfordzie

w 2005 r.: *Thomas More, Sejanus, A New Way to Please You* oraz *Believe What You Will*. Autor wskazuje na związki tych przedstawień z dramatami Szekspira].

Hoenselaars, Ton. „Towards a European History of *Henry V*”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 9–32. [Omawia kwestię „europejskości” Szekspira oraz funkcjonalności tego pojęcia; zwraca uwagę na konieczność uwzględnienia kwestii pamięci i przeszłości w badaniach nad Szekspirem; eksponuje kwestię recepcji *Henryka V* w różnych kulturach].

Höfele, Andreas. „Retail’d to All Post Erity: The Case of Richard III”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 99–112. [Prezentuje interakcje między literaturą, historią a pamięcią na przykładzie fenomenu postaci króla Ryszarda III oraz jego literackiej wersji z dramatu Szekspira; analizuje także przyczyny nieustającego zainteresowania angielskim królem].

Kowalcze-Pawlik, Anna. „Memory of the Text. Wyspiański’s *Hamlet*”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 149–161. [Omawia sposób funkcjonowania *Hamleta* Szekspira w interpretacji Stanisława Wyspiańskiego w jego *Studium o Hamlecie*].

Limon, Jerzy. „The Memory of Architecture: New Thoughts on Reconstructing old Theatres (The Case of the Gdańsk Fencing School)”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 313–332. [Omawia plany dotyczące rekonstrukcji i przyszłego funkcjonowania Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego].

Lupiń, Ivan. „Must I remember?: *Hamlet*, Memory and Shakespearean Trauma”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 187–204. [Omawia zagadnienie traumy i pamięci na przykładzie *Hamleta*; nawiązuje do *William Shakespeare u Dar es Salaam* autorstwa Julijany Matanović].

- Minier, Márta. „Claiming Shakespeare as Our Own”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 177–186. [Analizuje zagadnienie adaptowania sztuk Szekspira na przestrzeni wieków oraz kwestię ogólną, dotyczącą „zawłaszczania” Szekspira, w szczególności jego *Hamleta*; wskazuje na praktyczne sposoby literackiego „dialogu” z Szekspirem na przykładzie powieści Eriki Jong *Serenissima* (1986) oraz powieści detektywistycznej Michaela Innesa *Hamlet, zemsta!* (*Hamlet, Revenge!*, 1937)].
- Nicolaescu, Madalina. „Mingling and Separating in *Coriolanus*”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 215–223. [Omawia *Koriolanę*, ze szczególnym uwzględnieniem tła historycznego i politycznego tragedii, a także eseju Ann Barton pt. *Livy, Machiavelli and Coriolanus*].
- Pugliatti, Paola. „The Art of War in Shakespeare and in European Renaissance Treatises”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 57–78. [Przedstawia ujęcie zagadnienia sztuki wojennej na przykładzie *Henryka V* Szekspira oraz wybranych renesansowych traktatów europejskich (w szczególności omówiona została praca *O sztuce wojny* Niccolò Machiavellego, 1520)].
- Sapio Garbero, Maria del. „‘A goodly house’: Memory and Hosting in *Coriolanus*”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 225–238. [Analizuje tragedię *Koriolan*; omawia znaczenie i funkcję pamięci i gościnności w utworze].
- Siemon, James R. „Halting Modernity: *Richard III*’s Preposterous Body and History”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 113–126. [Analizując *Ryszarda III* Szekspira, autor umiejscawia sztukę w kontekście XVI-wiecznych konfliktów politycznych i religijnych oraz przywołuje alternatywne sposoby postrzegania i opisywania tego władcy (np. refleksje Zygmunta Freuda, Janet Adelman i Lindy Charnes)].

Sokolova, Boika. „Who’s there? – *Macbeth* on the London Stage 2004–2005”. [w:] *Shakespeare in Europe. History and Memory*. Gibińska, Marta; Romanowska, Agnieszka (Red.). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008, s. 277–290. [Prezentuje recepcję teatralną *Makbeta* w Londynie w latach 2004–2005].

Sendyka, Roma. „Problemy kobiecej eseistyki (Dlaczego nie ma kobiecego Hazlitta i Lamba...?)”. [w:] *(Nie)obecność. Pominięcia i przemilczenia w narracjach XX wieku*. Gosk, Hanna; Karwowska, Bożena (Red.). Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa, 2008, s. 232–249. [Analizuje eseje pisane przez kobiety; przywołuje esej Virginii Woolf *A Room of One’s Own* (Własny pokój) i słynnej hipotezy o siostrze Szekspira; prezentuje prace Williama Hazlitta – jednego z najbardziej znanych krytyków szekspirowskich].

Herbert, Zbigniew. „*Hamlet* na granicy milczenia”. [w:] *Mistrz z Delft i inne opowiadania*. Tenże. Warszawa: Wydawnictwo Zeszyty Literackie, 2008, s. 5–30. [Szkiec poświęcony rekonstrukcji osoby Hamleta, prezentuje bohatera jako symbol siły i zdecydowania, a nie synonim słabości, niestabilności emocjonalnej i wahania; autor zestawia swoje wyobrażenie Hamleta z interpretacją Goethego, porównując go do Wertera].

## 2009

Volceanov, George. „Mapping Shakespeare’s Catholicism. Spatial Clues Indicating the Bard’s ‘True’ Faith”. [w:] *Mapping Literary Spaces: Memory, Place, Locality*. Kalaga, Wojciech; Mydla, Jacek (Red.). Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2009, s. 177–189. [Weryfikuje hipotezę kryptokatolicyzmu Szekspira; analizuje zasadność tego założenia w odniesieniu do wskazówek przestrzennych, jakie zawierają dzieła i biografia dramaturga].

Colarusso, Dana Mafalda. „Towards Intercultural Dialogue with Shakespeare”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 91–98. [Analizuje pozycję języka angielskiego we współczesnym świecie; omawia wpływ kultury angielskiej, w tym szczególnie rolę dramatów Szekspira, w kanonie literatury krajów anglojęzycznych; zwraca uwagę na dominację Szekspira w programach nauczania w szkołach Ameryki Północnej oraz na jego znaczący wpływ w kształtowaniu tożsamości wielokulturowej].

Deb, Indrani. „The Doublet and Hose: The Question of Identity in *As You Like It*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 81–90. [Prezentuje żeński i męski styl ubierania się oraz pozycję kobiet w renesansie; skupia się na osobie Rosalindy, noszącej męski strój; recenzuje *Wiele hałasu o nic* w reż. Terry’ego Handsa].

Georgopoulou, Xenia. „Shakespearean Challenges on the Athenian Stage”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 134–135. [Omawia spektakle szekspirowskie wystawione w teatrach ateńskich w sezonie 2006–2007; recenzuje m.in. *Wiele hałasu o nic* w reż. Rania Oikonomidou, *Wieczór Trzech Króli* w reż. Nikosa Kamtsisa, *Komedię omyłek* w reż. Dimitrisa Degaitisa oraz *Makbeta* w reż. Giorgosa Gallosa].

Noda, Manabu. „Jovial Usurper in the Traditional *Kyogen* Style: *Kuninushibito* (based on *Richard III*) at the Setagaya Public Theatre, Tokyo”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 125–129. [Zawiera recenzję przedstawienia *Kuninushibito* [Uzurpator] (na motywach *Ryszarda III*), wystawionego w Setagaya Public Theatre w Tokio, w reż. Mansai Nomury].

Piorno, Pilar Ezpeleta. „To Love the Moor. The Representation of Otherness in Spanish Translations of *Othello*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 41–66. [Charakteryzuje postać Otella jako „Innego” w kulturze europejskiej; ukazuje różnice językowe w sposobie wyrażania jego odmienności w oryginale dramatu i tłumaczeniach na język hiszpański; analizuje hiszpańskie przekłady *Otella*, prezentując osobę tłumacza i kontekst społeczny, w jakim pracował nad tekstem tragedii].

Pujante, Ángel-Luis. „Intellectuals vs. Stars: The Case of Novelli’s *Shylock*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 9–16. [Omawia esej *Shylock* (1910) autorstwa José Ortegi y Gasset, recenzujący spektakl *Kupca*

weneckiego, w którym w roli Shylocka wystąpił Ermete Novelli; prezentuje krótką biografię aktora oraz jego szekspirowskie kreacje].

Silberstein, Tali. „*King Lear at the Cameri Theatre of Tel-Aviv*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 130–133. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Cameri Theatre of Tel-Aviv w reż. Roberta Sturua].

Sirbulescu, Emil. „Shakespeare in Romania: The Meandering Road from Adoption to Adaptation”. *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 17–40. [Omawia recepcję twórczości Szekspira w Rumunii od XIX w. do czasów współczesnych; prezentuje wkład narodowego rumuńskiego poety – Mihaia Eminescu w popularyzację dorobku Szekspira w XIX-wiecznej Rumuni; analizuje szekspirowskie spektakle wystawione przed i po upadku komunizmu, uwzględniając wpływ ideologii komunistycznej i marksistowskiej na ich odczytywanie].

Stanisz, Elżbieta. „Shakespearean Criticism in Poland in the Inter-War Period (1918–1939)”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 67–80. [Omawia recepcję Szekspira w XVII i XVIII wieku w Polsce; wymienia pierwsze przekłady sztuk Szekspira na język polski; analizuje rozwój studiów szekspirowskich na uniwersytetach w Polsce w dwudziestoleciu międzywojennym; prezentuje biografie sławnych polskich szekpiologów Romana Dyboskiego, Władysława Tarnawskiego, Andrzeja Tretiaka, Stanisława Helsztyńskiego, Leona Pinińskiego, Waclawa Borowego i Mariana Szyjkowskiego].

Żurowski, Andrzej. „Gdański sezon Aldridge’a”. [w:] *Wielkie Pomorze. Mit i literatura*. Kuik-Kalinowska, Adela (Red.). Słupsk, 2009, s. 139–150. [Omawia szekspirowski dorobek sceniczny czarnoskórego artysty Iry Aldridge’a, zaprezentowany podczas gościnnych występów w Gdańsku].

Białęcka, Monika. „Kalendarium życia i kariery scenicznej Heleny Modrzejewskiej”. [w:] *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki*. Niezabitowski, Michał (Red.). Kraków: Wydawnictwo Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 2009, s. 209–233. [Prezentuje najważniejsze daty



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

w życiu i karierze teatralnej Heleny Modrzejewskiej; wymienia jej role w szekspirowskich sztukach, w których zagrała Desdemonę, Porcję, Ofelię, Julię, Lady Makbet, Kleopatę, Beatrycze, Rozalindę, Violę oraz Imogenę].

Dąbrowski, Waldemar. „Wprowadzenie”. [w:] *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki*. Niezabitowski, Michał (Red.). Kraków: Wydawnictwo Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 2009, s. 7–9. [Krótko omawia karierę teatralną Heleny Modrzejewskiej, światowej sławy szekspirowskiej aktorki; wspomina rolę Ofelii w jej wykonaniu].

Got-Spiegel, Jerzy. „Heleny Modrzejewskiej lata krakowskie”. [w:] *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki*. Niezabitowski, Michał (Red.). Kraków: Wydawnictwo Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 2009, s. 11–43. [Prezentuje wczesne lata kariery Heleny Modrzejewskiej, kiedy zagrała m.in. Ofelię i Julię; zawiera krótkie omówienie interpretacyjne jej pierwszych kreacji scenicznych].

Kędziora, Alicja. „Nieznane listy Heleny Modrzejewskiej”. [w:] *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki*. Niezabitowski, Michał (Red.). Kraków: Wydawnictwo Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 2009, s. 165–187. [Prezentuje nieznane listy Heleny Modrzejewskiej, pisane do rodziny, przyjaciół i znajomych, w których wspomina swoje role w *Makbecie* i *Jak wam się podoba*– spektaklach wystawionych w Fifth Avenue Theatre w Londynie w lutym 1900 r.].

Kosiński, Tadeusz. „Dlaczego Modrzejewska?”. [w:] *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki*. Niezabitowski, Michał (Red.). Kraków: Wydawnictwo Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 2009, s. 109–133. [Omawia fenomen popularności Heleny Modrzejewskiej; analizuje jej kreacje szekspirowskich bohaterek: Ofelii (1867), Lady Makbet (1981), Izabelli (1885), Violi (1885), Rozalindy (1882) i Imogeny (1883/1884)].

Kowalska, Agnieszka. „Helena Modrzejewska i Antonina Hoffmann na scenie krakowskiej”. [w:] *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki*. Niezabitowski, Michał (Red.). Kraków: Wydawnictwo Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 2009, s. 45–73. [Prezentuje karierę aktorską Heleny Modrzejewskiej i Antoniny Hoffmann, słynnych dziewiętnastowiecznych odtwórczyń szekspirowskich ról kobiecych; omawia powody i konsekwencje ich rywalizacji zawodowej].

- Michalik, Jan. „Helena Modrzejewska w oczach teatromanki”. [w:] *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki*. Niezabitowski, Michał (Red.). Kraków: Wydawnictwo Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 2009, s. 71–107. [Prezentuje krytyczną analizę teatralnych ról Modrzejewskiej, m.in. Violi (1894) i Lady Makbet (1894, 1903)].
- Orzechowski, Emil. „Helena Modrzejewska w Ameryce”. [w:] *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki*. Niezabitowski, Michał (Red.). Kraków: Wydawnictwo Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 2009, s. 135–163. [Omawia osiągnięcia zawodowe Heleny Modrzejewskiej w Ameryce, dokąd wyemigrowała w 1876 r.; prezentuje jej wpływ na popularyzację Szekspira w USA].
- Palka, Małgorzata. „Helena Modrzejewska. Z miłości do sztuki”. [w:] *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki*. Niezabitowski, Michał (Red.). Kraków: Wydawnictwo Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 2009, s. 235–255. [Krótki przewodnik po wystawie „Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki”, zorganizowanej z okazji 100. rocznicy śmierci wielkiej aktorki].
- Rogacki, Henryk Izidor. „*Dobra Gioconda* albo *Chory ptak*, czyli Modrzejewska w literaturze”. [w:] *Helena Modrzejewska (1840–1909). Z miłości do sztuki*. Niezabitowski, Michał (Red.). Kraków: Wydawnictwo Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 2009, s. 189–207. [Prezentuje sylwetkę Heleny Modrzejewskiej jako postaci inspirującej powstanie powieści, wierszy, sztuk i artykułów; wśród ich autorów i autorek wymienia m.in. Teofila Lenartowicza, Cypriana Norwida, Bolesława Prusa, Henryka Sienkiewicza, Susan Sontag, Gabrielę Zapolską i in.; omawia jej występy w roli kobiecych bohaterek w *Makbecie* i *Hamlecie*].

## 2010

- Adamczyk, Magdalena. „The Formal Compositions of Pun in Shakespeare’s *Love’s Labor’s Lost*. A Corpus-Based Studies”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 11–30. [Omawia *Stracone zachody miłości* pod kątem gier językowych; analizuje użyte zabiegi językowe (homonimię, homofonię i paronimię), które stanowią ich istotę].

- Adamczyk, Magdalena. „Shakespeare’s Wordplay Gender-Wise: Punning as a Marker of Male-Female Relationships”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 185–200. [Omawia z perspektywy genderowej użyte gry słowne w komediach: *Stracone zachody miłości*, *Dwaj panowie z Werony*, *Wiele hałasu o nic* oraz *Sen nocy letniej*].
- Drazdauskiene, Marija Liudvika. „Address and the Use of Its Potential in Shakespeare’s Plays”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 31–56. [Bada wykorzystanie fatycznej funkcji komunikatu w obrębie dialogów w dziełach Szekspira; określa ich znaczenie dla rozwoju akcji dramatycznej].
- Drazdauskiene, Marija Liudvika. „The Standardization of Language in Shakespeare’s Plays”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 57–72. [Omawia fatyczną funkcję komunikatów w dialogach sztuk Szekspira; określa standaryzację języka w zakresie leksyki i gramatyki w dramatach: *Makbet*, *Król Lear*, *Antoniusz i Kleopatra*, *Henryk VIII*, *Król Jan*, *Ryszard III*, *Burza*, *Dwaj panowie z Werony*, *Wesołe kumoszki z Windsoru*].
- Górski, Tomasz. „Selected Aspects of Cultural (Un)Transability on the Example of W. Shakespeare’s *Hamlet* and Its Polish Translations by M. Słomczyński and S. Barańczak”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 73–90. [Porównuje i analizuje dwa polskie tłumaczenia *Hamleta*– Macieja Słomczyńskiego i Stanisława Barańczaka; omawia problemy translologiczne wynikające z uwarunkowań kulturowych anglosaskiego i polskiego obszaru językowego].
- Kakietek, Piotr. „Denominal Adjectives in -like and -ly in Shakespeare’s Plays”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 91–100. [Analizuje różnice i podobieństwa funkcji, jakie pełnią angielskie przymiotniki zakończone na -like oraz -ly; egzemplifikacje użycia danych sufiksów pochodzą ze sztuk: *Miarka za miarkę*, *Sen nocy letniej*, *Henryk IV*, *Henryk V*, *Makbet*, *Król Lear*, *Otello*, *Antoniusz i Kleopatra* oraz *Cymbelin*].

- Kakietek, Piotr. „The Progressive Constructions in Shakespeare’s Plays”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 235–245. [Omawia struktury semantyczne wypowiedzi bohaterów tragedii Szekspira].
- Kalaga, Aleksandra. „Morphological, Semantic and Functional Analysis of Shakespearean Agent Nonuns in -er”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 101–112. [Omawia sposoby tworzenia rzeczowników odczasownikowych zakończonych na -er w dramatach Szekspira].
- Kalaga, Aleksandra. „Shakespeare’s Neologisms: A Reappraisal”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 201–208. [Koncentruje się na zagadnieniu szekspirowskich neologizmów; zauważa, że procesy słowotwórcze są bliższe operacjom syntaktycznym niż leksykalnym].
- Kielkiewicz-Janowiak, Agnieszka. „Sociolinguistics and the Computer: Pronominal Address in Shakespeare”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 113–122. [Omawia użycie w tekście dramatów Szekspira zaimków wskazujących „thou” oraz „you” w aspekcie socjolingwistycznym].
- Kopytko, Roman. „Control Theory and the Infinitival Complementation in the Language of William Shakespeare’s Plays”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 123–134. [Analizuje użycie w sztukach Szekspira bezokoliczników tzw. gołych (*naked infinitives*) oraz pełnych (*full infinitives*) w perspektywie semantycznej i syntaktycznej].
- Kopytko, Roman. „The Impersonal Use of Verbs in William Shakespeare Plays”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 135–146. [Bada użycie przez Szekspira czasowników w konstrukcjach bezpodmiotowych z perspektywy syntaksy i semantyki].
- Mydla, Jacek. „Thou Wonder’st at My Language Some Remarks on Davenant’s *Macbeth*”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel,

- Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 209–218. [Omawia językową warstwę tragedii *Makbet* i jej interpretację w postaci adaptacji dramatu autorstwa Williama Davenanta].
- Nakayasu, Minako. „The Constructed Form of the Modal ‘Il in Shakespeare’s Plays”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 219–234. [Analizuje w aspekcie syntaktycznym, semantycznym, pragmatycznym użycie formy ‘Il w czasownikach modalnych użytych w dramatach Szekspira].
- Nykiel, Joanna. „A Glance at the True Self of Shakespearean Ellipsis”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 147–152. [Analizuje stosowaną w sztukach Szekspira figurę elipsy].
- Nykiel, Joanna. „Finding Ellipsis in Shakespeare’s English”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 153–164. [Omawia figurę elipsy stosowaną przez Szekspira].
- Stolarski, Łukasz. „Selected Shakespeare’s Metaphors in Translations”. [w:] *Topics in Shakespeare’s English*. Kakietek, Piotr; Nykiel, Joanna (Red.). Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, s. 165–184. [Analizuje metaforę jako problem translatologiczny; omawia przenośnie pojawiające się w *Sonetach* i przeprowadza komparatystyczną analizę metafory oryginalnej i jej przekładu].
- Budrewicz-Beratan, Aleksandra. „*The Comedy of Madnes*. On the Polish Translation of *The Comedy of Errors*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 6/7. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Motohashi, Ted. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010, s. 41–49. [Omawia polskie tłumaczenie *Komedii omyłek* Apolla Nałęcz-Korzeniowskiego z 1886 roku; porównuje je z oryginalnym tekstem].
- Diaz, Perez; Francisco, Javier. „Shakespeare in Galician and Spanish. On the Translation of Puns in *Hamlet*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 6/7. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Motohashi, Ted. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010, s. 21–40. [Omawia problemy związane z tłu-

maczeniem na język hiszpański i galicyjski gier słownych pojawiających się w *Hamlecie*; podkreśla znaczenie gier słownych w sztuce].

Gaby, Rose. „Open-air Appropriations: Shakespeare from Sand Harbor to Balmoral Beach”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 6/7. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Motohashi, Ted. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010, s. 115–124. [Analizuje wybrane komedie Szekspira; koncentruje się na przedstawieniach wystawionych na wolnym powietrzu].

Makaryk, Irena. „Brief Candle?: Shakespeare in Afghanistan”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 6/7. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Motohashi, Ted. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010, s. 70–79. [Omawia adaptację teatralną *Straconych zachodów miłości* autorstwa Corinne Jaber (premiera 31.08.2005 roku w Kabulu); opisuje recepcję sztuki w lokalnych i międzynarodowych mediach].

Minami, Ryuta. „Noh King Lear”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 6/7. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Motohashi, Ted. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010, s. 159–164. [Recenzuje spektakl *Noh King Lear* wystawiony przez Kanze School w Tokio, reż. Kuniyoshi Munakata Ueda, premiera 29.04.2009].

Smith, Cristiane Busato. „Ophelia and the Perils of the Sacred Feminine”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 6/7. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Motohashi, Ted. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010, s. 135–145. [Analizuje wyobrażenia oraz interpretacje postaci Ofelii z tragedii *Hamlet*, które dominowały w sztuce i literaturze w wieku XIX; omawia wizerunek Ofelii z epoki wiktoriańskiej jako kobiety zdolnej do poświęcenia i zestawia go z rozpowszechnioną później symboliką Ofelii jako „umierającej piękności”].

Sokoljansky, Mark. „The Half-Forbidden in Soviet Shakespeare Criticism of the 1920–50s.”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 6/7. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Motohashi, Ted. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010, s. 70–79. [Omawia recepcję *Kupca weneckiego* przez

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

sowiecką krytykę w latach 1920–1950; tłumaczy użycie terminu „zakazany połowicznie”, którym opatrzone sztukę z uwagi na jej kontrowersyjny z punktu widzenia dyskursu marksistowskiego wymiar etyczny i religijny].

Sosnowska, Monika. „Reflecting upon *Hamlet of Gliwice. The Rehearsal or the Touch Through the Screen*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 6/7. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Motohashi, Ted. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010, s. 125–134. [Przybliża sylwetkę Piotra Lachmanna, reżysera polsko-niemieckiego, poety, eseisty i tłumacza; omawia sztukę *Hamlet Gliwicki. Próba albo dotyk przez szybę* w jego reżyserii, stanowiącą multimedialny wideoperformans].

Tierney, Robert. „*The Tempest*”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 6/7. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Motohashi, Ted. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010, s. 165–169. [Recenzuje *Burzę* w reż. Yoshihira Kurity, spektakl wystawiony w The Ryutopia Noh Shakespeare w Tokio; premiera: 31.08.2009].

Volceanov, George. „From Printed Text to Stage Version; Reshaping Shakespeare for Performance – *Edward III* at the National Theatre in Bucharest”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 6/7. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Wstęp: Motohashi, Ted. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010, s. 51–69. [Omawia rumuńskie tłumaczenie *Edwarda III* autorstwa George’a Volceanova; bada tekst pod kątem wprowadzonych na potrzeby teatru zmian].

## 2. Artykuły w periodykach i prasie codziennej

### 2001

Adamiecka, Agata. „Przemoc, zemsta, przebaczenie: *Tytus Andronikus*”. *Didaskalia* 41 (2001), s. 51–55. [Omawia recepcję szekspirowskiego *Tytusa Andronikusa* na tle pozostałych sztuk dramaturga; recenzuje spektakl *Tytus Andronikus* w reż. Petera Brooka z 1955 roku; szczegółowo analizuje filmową adaptację o tym samym tytule w reż. Julie Taymor].

Adamiecka-Sitek, Agata. „Kennetha Branagha taniec z Szekspirem”. *Teatr* 10 (2001), s. 55–61. [Omawia twórczość Kennetha Branagha, jego ży-

cie i dokonania artystyczne; podkreśla fascynację reżysera twórczością Szekspira, którą wielokrotnie przekładał na język filmu (*Hamlet, Henryk V, Stracone zachody miłości*).

Drewniak, Łukasz. „Kolekcjoner kamyków”. *Didaskalia* 45 (2001), s. 94–95. [Przegląd i omówienie twórczości Rimasa Tuminasa, m.in. inscenizacji *Romea i Julii* wystawionej przez Wrocławski Teatr Współczesny (premiera: 20.04.2001)].

Gładyś, Justyna. „Cudzoziemiec na scenie”. *Didaskalia* 41 (2001), s. 58–60. [Przybliża sylwetkę Aleksandra Domogarowa, a zwłaszcza jego rolę tytułową w *Makbecie* (Teatr Bagatela w Krakowie, reż. Waldemar Śmigasiewicz, premiera: 29.04.2000)].

Irmer, Thomas. Tłum.: Zajas, Krzysztof. „Precz z prawicą! Bez prawa powrotu?”. *Didaskalia* 46 (2001), s. 20–21. [Wskazuje na polityczny charakter inscenizacji *Hamleta*, wystawionej przez Schauspielhaus w Zurychu, reż. Christoph Schlingensief, premiera: 16.05.2001].

Matywiecki, Piotr. „Teatr licealisty”. *Teatr* 2 (2001), s. 53–59. [Omawia *Ryszarda III* wystawionej przez Teatr Ateneum w Warszawie (reż. Jacek Woźniak, premiera: 17.10.1960)].

Morawiec, Elżbieta. „Teatr jako prawda losu”. *Teatr* 1 (2001), s. 59–63. [Omawia twórczość Konrada Swinarskiego, w tym inscenizację *Hamleta* w jego reżyserii (Tel-Awiw, 1966)].

Russell Brown, John. „Uniwersalność Szekspira”. *Didaskalia* 42 (2001), s. 60–65. [Analizuje twórczość Szekspira, próbując odpowiedzieć na pytanie o przyczyny uniwersalności i popularności jego dzieł; zwraca uwagę na wielość interpretacji niektórych wątków jego sztuk, m.in. *Otella*].

Węgrzyniak, Rafał. „Recenzent ma pomysły, czyli Kott reżyserem”. *Dialog* 7 (2001), s. 142–151. [Omawia twórczość krytyczną Jana Kotta, m.in. jego uwagi o Szekspirze zawarte w *Szkicach o Szekspirze* oraz *Listach o Hamlecie*].

Yeats, William Butler. Tłum.: Engelking, Leszek. „W Stratfordzie nad Avonem”. *Didaskalia* 41 (2001), s. 47–50. [Przekład eseju Williama Butlera Yeatsa dotyczącego życiorysu Szekspira, recepcji jego dzieł i okoliczności powstania najważniejszych utworów historycznych: *Króla Jana, Ryszarda II, Henryka IV, Henryka V, Henryka VII* oraz *Ryszarda III*].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Zielińska, Maryla. „Żona «Shakespeare»”. *Dialog* 3 (2001), s. 75–83. [Omawia szekspirowskie spektakle litewskiego reżysera Eimuntasa Nekrošiusa: *Makbeta*, *Otella*, *Hamleta*].

## 2002

Marshall, Lorna; Williams, David. Tłum.: Libucha, Iwona. „Peter Brook. Przejrzystość i niewidzialna sieć”. *Dialog* 10 (2002), s. 133–146. [Omawia karierę Petera Brooka; opisuje jego przygotowania do inscenizacji *Burzy* i wskazuje na inspiracje teatrem absurdu, wyraźne przy inscenizacji *Króla Leara*; wskazuje na związki między założeniami teatru bezpośredniego a spektaklem *Sen nocy letniej* w reż. Brooka].

Melchior, Jacek. „Szekspir współczesny”. *Wprost* 40 (2002), s. 120–121. [Przywołuje inscenizacje teatralne i adaptacje filmowe dzieł Szekspira; pyta o aktualność jego twórczości].

Rogacki, Henryk Izidor. „Zaczęło się od Puka”. *Teatr* 1–2 (2002), s. 104–105. [Omawia kreacje postaci Puka ze *Snu nocy letniej* w wybranych inscenizacjach].

## 2003

[b.a.]. „Bić albo nie bić”. *Polityka* 43 (2003), s. 14. [Omawia sposób wykorzystywania twórczości Szekspira w terapii, której celem jest łagodzenie amerykańskim żołnierzom trudów wojskowego życia].

Burska, Lidia. „Taki teatr, jaki świat”. *Gazeta Wyborcza* 1.03.2003, s. 16. [Autorka polemizuje z Przemysławem Czaplińskim na temat sztuki brutalistów; przywołuje spektakle *Burza* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego (Teatr Rozmaitości, premiera: 4.01.2003) oraz *Morze i zwierciadło* Wystana Hugh Audena w reż. Jerzego Grzegorzewskiego (Teatr Narodowy, premiera: 21.12.2002)].

Chemperek, Dariusz. „Z chłopca król Piotra Baryki – historia. Shakespeare i tradycja literacka”. *Pamiętnik Teatralny* 205/206 (2003), s. 5–34. [Ukazuje wątki szekspirowskie w polskim dramacie *Z chłopca król Piotra Baryki*].

Greenblatt, Stephen J. Tłum.: Kwapisz, Katarzyna; Romanowski, Łukasz; Szwach, Agnieszka; Wilson, Anna. „Szekspir i Egzorcyci”. *Teksty Drugie* 1 (2003), s. 173–203. [Tłumaczenie eseju Stephena Greenblatta, w którym autor bada granice między tym, co święte, a tym, co świeckie; tekst nawią-

zuje do sztuki Szekspira *Król Lear* oraz pracy Samuela Harsnetta *Deklaracje skandalicznych szalbierstw papistów*].

Groński, Ryszard. „Chomikowanie chomika”. *Polityka* 28 (2003), s. 85. [Nawiązuje do opublikowanego w *Naszym Dzienniku* artykułu „Szekspir po stronie Kościoła”, przybliżającego hipotezę niemieckiej badaczki Hildgardy Hammerschmidt-Hummel dotyczącą rzekomego ukrywania przez Williama Szekspira jego katolickiego wyznania; prezentuje zapis wyimaginowanej rozmowy Szekspira z redaktorem *Naszego Dziennika*].

Janowska, Katarzyna. „Witamy w kraju Ubu”. *Polityka* 39 (2003), s. 56. [Analiza porównawcza tytułowego bohatera dramatu *Ubu Król* Alfreda Jarry’ego z archetypem bohatera szekspirowskiego].

Komorowski, Jarosław. „Czy angielscy komedianci grali w Polsce Shakespeare’a?”. *Pamiętnik Teatralny* 3/4 (2003), s. 5–14. [Informuje o inscenizacjach dramatów Szekspira w siedemnastowiecznej Polsce; analizuje wzmianki o obecności jego dzieł w polskim repertuarze angielskich zespołów teatralnych; wspomina m.in.: *Dwóch panów z Werony*, *Hamleta*, *Juliusza Cezara*, *Króla Leara*, *Romeo i Julię*, *Tytusa Andronikusa*, *Wieczór Trzech Króli*].

Sawicka, Zofia. „Shakespeare na cienkiej nóżce”. *Dialog* 12 (2003), s. 192–196. [Przedstawia wspomnienia autorki o polskim szekspirologu Janie Kotcie w drugą rocznicę jego śmierci].

## 2004

Dobijanka-Witczakowa, Olga. „«Wielki geniuszu, drogi Williamie!» – Ulrich Bräker o dramatach Szekspira”. *Prace Komisji Neofilologicznej. Polska Akademia Umiejętności* t. 4 (2004), s. 68–92. [Omawia poglądy Ulricha Bräke-  
ra, osiemnastowiecznego krytyka literackiego i pisarza ze Szwajcarii, na temat twórczości Szekspira].

Elektorowicz, Leszek. „Epilog *Burzy* i burzy”. *Rzeczpospolita* 30.10.2004 (<http://archiwum.rp.pl/artukul/512945-Epillog-%27Burzy%27-i-burzy.html>). [Wspomina tom wierszy Zbigniewa Herberta pod tytułem *Epilog burzy* (1998); omawia niezamieszczony w zbiorze wiersz *Epilog burzy*; wyjaśnia kwestię tytułu tomu oraz wskazuje na inspiracje *Burzą* Szekspira].

Józefowicz, Janusz. „Janusz Józefowicz, choreograf i reżyser, o wyciąganiu kwintesencji z *Romea i Julii*”. *Polityka* 40 (2004), s. 50–51. [Janusz Józefowicz prezentuje w artykule podstawowe założenia przygotowywanego

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

przez siebie we współpracy z Januszem Stokłosą i Teatrem Studio Buffo w Warszawie musicalu *Romeo i Julia* (premiera: 8.10.2004 w Hali Torwar)].

Napiontkowa, Maria. „Shakespeare – rebours”. *Pamiętnik Teatralny* 209 (2004), s. 606–609. [Omawia przedstawienie *Iwona, księżniczka Burgunda* w reż. Haliny Mikołajskiej z 1957 roku; zwraca uwagę na zachowanie w spektaklu analogii zachodzących między dziełami Williama Szekspira a dramatem Gombrowicza].

Samsel, Monika. „Shakespeare Bergmana”. *Dialog* 1 (2004), s. 136–140. [Prezentuje spektakle szekspirowskie wyreżyserowane przez Ingmara Bergmana: *Wieczór Trzech Króli* (premiera: 12.03.1975), *Król Lear* (premiera: 9.03.1983), *Hamlet* (premiera: 20.12.1986) oraz *Opowieść zimowa* (premiera: 29.04.1994)].

Seweryn, Andrzej. „Szukam Szekspira w nas”. *Polityka* 28 (2004), s. 55. [Prezentuje refleksje Andrzeja Seweryna dotyczące realizacji *Ryszarda II*, spektaklu wystawionego w Teatrze Narodowym, premiera: 16.10.2004].

Stasiak, Piotr. „Post w karnawale”. *Polityka* 52 (2004), s. 60–63. [Nawiązuje do spektaklu *Romeo i Julia* w reż. Janusza Józefowicza, przygotowanego we współpracy z Teatrem Studio Buffo w Warszawie, premiera: 8.10.2004 w Hali Torwar w Warszawie].

Szwarcman, Dorota. „Jeszcze raz Szekspir”. *Polityka* 26 (2004), s. 53. [Omawia album muzyczny *Sonety Szekspira*, śpiew: Elżbieta Wojnowska, muzyka: Włodek Pawlik].

Vinaver, Michel. Tłum.: Borowski, Mateusz. „*Hamlet*”. *Didaskalia* 63 (2004), s. 31–36. [Esej francuskiego dramaturga Michela Vinavera, w którym autor analizuje i interpretuje *Hamleta* (fragment sceny 4. aktu III); przedstawia opracowaną przez Vinavera metodę analizy utworu dramatycznego].

Żurowski, Andrzej. „Romeusz i Julisia, König Lear i Makbeth, jak i ci wszyscy inni wędrowcy sceny, co to na teatrum w Warszawie oświeconych Szekspira w swoich grywali językach”. *Słupskie Prace Filologiczne. Seria Filologia Polska* 3 (2004), s. 31–45. [Omawia przedstawienia szekspirowskie grane w teatrach warszawskich przez zespoły wędrownych aktorów z Niemiec i Francji].

## 2005

Bradecki, Tadeusz. „Skrzynka na emaile”. *Dialog* 2 (2005), s. 88–89. [Prezentuje ogólne refleksje dotyczące tematyki dzieł Szekspira; podaje w wątpliwość sens dramatów *Komedia omyłek* oraz *Jak wam się podoba*].

- Komorowski, Jarosław. „Rój śmiertelnych much, czyli owady u Szekspira”. *Teatr* 1–3 (2005), s. 77–81. [Analizuje motyw owadów w sztukach Szekspira na przykładzie *Romea i Julii*, *Makbeta*, *Kupca weneckiego*, *Króla Leara*, *Snu nocy letniej* oraz *Cymbelina*; formułuje tezę, że owady w dramatach Szekspira towarzyszą zwykle negatywnym stanom i akcjom].
- Kozłowska, Justyna. „Klasyk na bezdrożach”. *Teatr* 1–3 (2005), s. 89–92. [Bada spuściznę literacką Ludwiga Holberga, duńsko-norweskiego XVIII-wiecznego pisarza i historyka; porównuje go z Szekspirem; analizuje motyw przebierania, który Holberg najprawdopodobniej zaczerpnął z dramatu *Wieczór Trzech Króli*; wspomina spektakl *Makbet* w reż. Piotra Kruszczyńskiego, wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie, premiera: 14.01.2005].
- Wakar, Jacek. „Raz pies wpadł do kuchni”. *Teatr* 7–8 (2005), s. 76–79. [Analizuje dorobek teatralny Jerzego Grzegorzewskiego, omawiając wyreżyserowane przez niego spektakle, w tym m.in.: *Sen nocy letniej* (Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 16.12.2001), *Hamleta Stanisława Wyspiańskiego* (Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 28.09.2003); przywołuje spektakl *Hamlet* w reż. Kazimierza Dejmka, wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi, premiera: 30.01.2003].
- Wakar, Jacek. „Strach i nędza Płatonowa”. *Teatr* 9 (2005), s. 53–55. [Zawiera odwołania do spektakli wyreżyserowanych przez Krzysztofa Nazara: *Hamlet*, *książę Danii* (Teatr Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 9.11.1996), *Ryszard III* (Teatr Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 10.03.2000); wspomina Daniela Olbrychskiego w roli Banka w spektaklu *Makbet* (Teatr Telewizji, premiera: 30.06.1969)].
- Żurowski, Andrzej. „Na theatrum we Lwowie i w Krakowie”. *Słupskie Prace Filologiczne. Seria Filologia Polska* 4 (2005), s. 99–109. [Omawia spektakle szekspirowskie wystawiane w teatrach lwowskich i krakowskich w języku niemieckim; opisuje wkład Wojciecha Bogusławskiego w rozwój teatru szekspirowskiego we Lwowie oraz udział Jacka Kluszewskiego w tworzenie sceny szekspirowskiej w Krakowie w XVIII wieku].

## 2006

- Müller, Heiner. Tłum.: Borowski, Mateusz; Sugiera, Małgorzata. „Szekspir różnica”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 81. [Prezentuje polskie tłumaczenie wystąpienia Heinera Müllera, wygłoszonego w trakcie *Dni Szekspirowskich* zorganizowanych w Weimarze w kwietniu 1998 roku].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Żórowska-Dobrowolska, Dorota. „Jak tu umrzeć śpiewając”. *Teatr* 6 (2006), s. 12–15. [Omawia rozwój opery w XX wieku; odwołuje się do opartej na *Makbecie* opery *Lady Makbet mceńskiego powiatu* (1932) Dmitrija Szostakowicza oraz opery *Sen nocy letniej* Benjamina Brittena (1960)].

## 2007

Borowski, Mateusz; Guczalska, Beata; Henkel, Günter; Kleczewska, Maja; Sugiera, Małgorzata; Zaimoglu, Feridun. „Teksty dla współczesnego teatru. Dlaczego przepisujemy klasyków, albo kto zastąpił dramatopisarza?”. *Didaskalia* 83 (2007), s. 43–49. [Zapis dyskusji o kondycji współczesnego dramatu i teatru, o adaptowaniu tekstów dramatycznych na potrzeby teatru, adaptacji dramaturgii pozostającej w kanonie literatury światowej; analizuje *Otella* w adaptacji Henkla i Zaimoglu dla niemieckiego Die Müncher Kammerspiele].

Bradecki, Tadeusz. „Całość jest nieprawdą”. *Dialog* 2 (2007), s. 156–157. [Zawiera refleksje dotyczące kondycji współczesnego świata, postmodernizmu oraz wszechobecnej kultury śmierci; wspomina o przedstawieniu *Henryk V* Szekspira w reż. Libby Appel, zaprezentowanym w ramach festiwalu Oregon Shakespeare Festival w Aschland w stanie Oregon w 2000 roku].

Chojnacka, Anna. „Teatr, ludzie teatru i powojenne losy Edmunda Wiercińskiego z korespondencji 1946–1954”. *Pamiętnik Teatralny* 3–4 (2007), s. 275–329. [Omawia sztukę aktorską, reżyserską i dydaktyczną Edmunda Wiercińskiego, w tym spektakl *Jak wam się podoba* w jego reżyserii (Państwowe Teatry Dramatyczne we Wrocławiu, premiera: 3.03.1951); tekst zawiera reprodukcje zdjęć ze spektaklu; cytuje następującą korespondencję: list Erwina Axera do E. Wiercińskiego (z 29.05.1951), który mówi o wystawieniu *Hamleta* Szekspira; list Leona Schillera do E. Wiercińskiego (z 22.06.1951) z prośbą o napisanie artykułu na temat pracy Wiercińskiego nad inscenizacją *Jak wam się podoba*; list Aleksandra Gąssowskiego z propozycją współpracy przy *Wiele hałasu o nic*].

Derkaczew, Joanna. „Jego Szekspir”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Stołeczna* 3.12.2007, s. 9. [Zapowiada spotkanie z cyklu *Teatr w książce* z reżyserem teatralnym Krzysztofem Warlikowskim w Instytucie Teatralnym 3.12.2007; pretekstem do spotkania było wydanie książki Piotra Gruszczyńskiego *Szekspir i uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński* (Warszawa, 2007), będącej zapisem obszernej rozmowy

z Warlikowskim, twórcą wielu przedstawień na podstawie różnych sztuk Szekspira].

Derkaczew, Joanna; Gruszczyński, Piotr; Guczalska, Beata; Plata, Tomasz. „Teatr Mai Kleczewskiej: przemoc przekazu”. *Dialog* 4 (2007), s. 61–70. [Prezentuje dorobek reżyserski Mai Kleczewskiej, w szczególności omawia sposoby wykorzystania przez nią w teatrze motywów i elementów popkultury; analizuje trzy spektakle na podstawie dramatów Szekspira: *Makbet* (Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu, premiera: 4.12.2004), *Sen nocy letniej* (Stary Teatr w Krakowie, premiera: 11.02.2006) i *Poskromienie złościny* (Teatr Dramatyczny w Warszawie, premiera: 31.12.1997)].

Iwasiów, Inga. „Redukcja, mowa i pożądanie”. *Secesja* 7 (2007), s. 104–108. [Omawia motyw pożądania i kuszenia w *Jak wam się podoba* Szekspira z perspektywy genderowej, skupia się na analizie zachowań kobiecych bohatererek, które buntują się przeciw światu, wybierając dla siebie nową/inną tożsamość].

Koecher-Hensel, Agnieszka. „Między umownością a realizmem. O scenografii polskiej lat 1944–1954”. *Pamiętnik Teatralny* 3–4 (2007), s. 330–359. [Omawia scenografię przygotowaną dla następujących adaptacji teatralnych dzieł Szekspira: *Hamleta* w reż. Arnolda Szyfmana (Teatr Polski we Wrocławiu, premiera: 17.07.1947), *Burzy* w reż. Leona Schillera (Teatr Wojaska Polskiego w Łodzi, premiera: 19.07.1947), *Snu nocy letniej* w reż. Michała Godlewskiego (Państwowy Teatr Dolnośląski we Wrocławiu, premiera: 15.05.1947), *Snu nocy letniej* w reż. Bronisława Dąbrowskiego (Państwowy Teatr Śląski im. S. Wyspiańskiego w Katowicach, premiera: 5.07.1947), *Snu nocy letniej* w reż. Wilama Horzycy (Państwowy Teatr Dramatyczny we Wrocławiu, premiera 15.01.1953) oraz *Jak wam się podoba* w reż. Iwona Galla (Miejski Teatr Wybrzeże w Gdyni, premiera: 13.05.1947)].

Kireńczuk, Tomasz. „Rzeczywistość wyobrażona. IX Europe Theatre Prize, New Theatrical Realities, Saloniki”. *Didaskalia* 79/80 (2007), s. 106–109. [Przedstawia Europejskie Nagrody Teatralne, m.in. dla niemieckiego reformatora Petera Zadka, który zaśląnął inscenizacją *Otella* (1977)].

Komorowski, Jarosław. „Wileńska Ofelia, czyli nieznaný przekład *Hamleta* z roku 1861”. *Pamiętnik Teatralny* 1–2 (2007), s. 53–68. [Omawia przekład *Hamleta* pióra K. Czarnego z roku 1861, uznany za najbardziej zagadkowy po tłumaczeniu Ignacego Hołowińskiego (1839) i Józefa Komierowskiego (1857)].

Kosiński, Dariusz. „Wyspiański i aktorzy”. *Pamiętnik Teatralny* 34 (223–224) (2007), s. 5–44. [Omawia stosunek Stanisława Wyspiańskiego do sztuki aktorskiej i aktorów, a także jego rozumienie i formułowanie funkcji teatru i dramatu; przywołuje *Studium o Hamlecie* Wyspiańskiego jako istotny tekst w odczytywaniu posłannictwa teatru i aktorów; nawiązuje do wybranych ról szekspirowskich Heleny Modrzejewskiej oraz ważnego wpływu Szekspira na dramatopisarstwo Wyspiańskiego].

Krakowska, Joanna. „Eurydyka. Halina Mikołajska w Krakowie 1945–1949”. *Pamiętnik Teatralny* 3–4 (2007), s. 217–274. [Omawia role teatralne Haliny Mikołajskiej, w tym Desdemonę w *Otellu* Szekspira (reż. Józef Karbowski, Stry Teatr w Krakowie, premiera: 10.06.1947)].

Kuraś, Marzena. „Zniewalanie teatru. Polityka teatralna 1944–1949”. *Pamiętnik Teatralny* 3–4 (2007), s. 103–138. [Analizuje stan polskiego teatru po wojnie z perspektywy kulturowej, ideologicznej i politycznej; prezentuje założenia Konspiracyjnej Rady, która wbrew władzom komunistycznym chciała ustanowić tzw. żelazny repertuar, w którym dramaty Szekspira odgrywały wiodącą rolę; wspomina o projektach dekoracji do spektakli: *Burza* (reż. Leon Schiller, Teatr Wojska Polskiego w Łodzi, premiera: 19.07.1947), *Poskromienie złościcy* (reż. Stanisław Kwaskowski, Teatr Polski w Bielsku-Czuczyszynie, premiera: 19.04.1947), *Hamlet* (reż. Arnold Szyfman, Teatr Polski w Warszawie, premiera: 17.07.1947), *Wieczór Trzech Króli* (reż. Iwo Gall, Teatr im. S. Jaracza w Łodzi, premiera: 12.04.1950)].

Limon, Jerzy. „Kneblowanie teatru”. *Notatnik Teatralny* 45–46 (2007), s. 171–180. [Omawia związki polityki i teatru oraz funkcję estetyczną teatru na przykładzie spektaklu *Makbet* w reż. Mai Kleczewskiej (Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu, premiera: 4.12.2004)].

M, PG. „Kultura w skrócie. Szekspir po kaszubsku– 443. urodziny mistrza”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto– Gdańsk* 20.04.2007, s. 9. [Zapowiada charakter obchodów 443. rocznicy urodzin Williama Szekspira przez Fundację Theatrum Gedanense, którą ze względu na kulturę regionu zatytułowano *Szekspir po kaszubsku*].

M. „Szekspir po kaszubsku– 443. urodziny mistrza”. *Gazeta Wyborcza – Co Jest Grane* 20.04.2007, s. 12. [Zapowiada charakter obchodów 443. rocznicy urodzin Williama Szekspira przez Fundację Theatrum Gedanense, którą ze względu na kulturę regionu zatytułowano *Szekspir po kaszubsku*].

- Mroziewicz, Krzysztof. „Igrzyska Pogranicza”. *Notatnik Teatralny* 45–46 (2007), s. 134–142. [Omawia recepcję dramatów Szekspira w zaborze rosyjskim w XIX wieku; odwołuje się do pracy *Szkice o Szekspirze* Jana Kotta].
- Napiontkowa, Maria. „Shakespeare Bohdana Korzeniowskiego”. *Pamiętnik Teatralny* 1–2 (2007), s. 173–183. [Analizuje dorobek reżyserski Bohdana Korzeniowskiego, w tym przygotowane przez niego inscenizacje dramatów Szekspira: *Makbeta* (Teatr Dramatyczny w Warszawie, premiera: 10.11.1960), *Sławną historię o Troilusie i Kresydzie* (Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie, premiera: 16.09.1965), *Sławną historię o Troilusie i Kresydzie* (Teatr Polski w Warszawie, premiera: 26.09.1960), a także żart sceniczny *Kwiaty dla Ofelii* (Nicea 1960)].
- Niziołek, Grzegorz. „Studium o Laertesie”. *Didaskalia* 82 (2007), s. 19–23. [Omawia postać bohatera szekspirowskiego Laertes, widzianego i interpretowanego przez Stanisława Wyspiańskiego w jego *Studium o Hamlecie*].
- Ruta-Rutkowska, Krystyna. „Przepisywacze”. *Teatr* 7–8 (2007), s. 88–93. [Omawia kondycję dramatu współczesnego, kwestię zmiany płci i języka oraz elementy genderowe w dramatach Heinera Müllera *Macbeth* (1971) oraz *Die Hamlet Machine* (1977); punktem centralnym rozważań jest zjawisko „przepisywania” dramatów, tzn. wykorzystywania dawnych motywów czy tematów w sztuce współczesnej i wprowadzania szerokiego kontekstu literackiego oraz kulturowego; określa Szekspira mianem „ikony dramaturgii swoich czasów”; analizuje spektakl *Hamlet Maszyna* w reż. Michała Zadary (PWST, Kraków 2003)].
- Rynarzewska, Ewa. „Śladem Zachodu – własnymi ścieżkami”. *Teatr* 3 (2007), s. 43–49. [Analizuje pierwsze związki między dramatem zachodnim a tradycjami teatru koreańskiego, tzw. nowy dramat koreański, pozostający pod silnym wpływem myśli teatrolologicznych z Europy Zachodniej; wymienia Szekspira jako jedną z ważnych inspiracji dla estetyki teatru koreańskiego].
- Paczocho, Radosław. „Romantyk z inności”. *Teatr* 5 (2007), s. 81–83. [Omawia sposób kreacji Hamleta w wykonaniu Jacka Poniedziałka w spektaklu *Hamlet* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego (Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera: 22.10.1999)].
- Stacewicz, Joanna. „«Już jestem taka rogata». Scenografia Teresy Roszkowskiej w pierwszej powojennej dekadzie”. *Pamiętnik Teatralny* 3–4 (2007), s. 360–381. [Omawia projekty scenograficzne autorstwa Teresy Roszkowskiej w powojennym teatrze polskim; wymienia m.in. dekoracje przygo-



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

towane dla spektakli *Jak wam się podoba* (reż. E. Wierciński, Teatr Polski we Wrocławiu, premiera: 3.03.1951) oraz *Romea i Julii* S. Prokofiewa według tragedii Szekspira (reż. Jerzy Gogół, Opera w Warszawie, premiera: 22.05.1954); zawiera ilustracje projektów sceny teatralnej oraz kostiumów wybranych bohaterów scenicznych].

Węgrzyniak, Rafał. „Kantor i Kott”. *Dialog* 4 (2007), s. 163–172. [Analizuje relację Jan Kott – Tadeusz Kantor, do której przyczynkiem stało się wydanie przez Kotta książki *Kadysz. Strony o Tadeuszu Kantorze* (Gdańsk, 1997); wspomina recenzję Kotta „Hamlet po XX zjeździe”, opublikowaną w *Przełgądzie Kulturalnym*, dotyczącą spektaklu *Hamlet* wystawionego w Starym Teatrze w Krakowie (reż. Roman Zawistowski, premiera: 30.09.1956)].

Włodarczyk, Jarosław. „Książę Hamlet, zwolennik Kopernika”. *Uniwersytet Zielonogórski. Miesięcznik społeczności akademickiej* 1 (2007), s. 42–46. [Zawiera refleksje dotyczące potencjalnego zainteresowania Hamleta teoriami Kopernika; nawiązuje do *Króla Leara* oraz *Henryka IV* ze względu na obecne w tekstach sztuk aluzje do kosmosu].

Zamorska-Przyłuska, Ewa. „Teatr elżbietański – reaktywacja”. *Teatr* 1 (2007), s. 36–42. [Prezentuje plany budowy teatru w Gdańsku, który miałby nawiązywać do tradycji dawnego teatru elżbietańskiego czasów szekspirowskich; inicjatywę tę podjęła Fundacja Theatrum Gedanense; omawia plany architektoniczne, rysunki i niektóre projekty części budynków].

## 2008

[b.a.]. „Nagrody Teatru”. *Teatr* 10 (2008), s. 2–3. [Prezentuje listę artystów nagrodzonych przez redaktorów *Teatru*; nagrodę za najlepszą kreację aktorską sezonu 2007/2008 otrzymał Ireneusz Czop za rolę Makbeta w przedstawieniu *Makbet* w reż. Mariusza Grzegorzka (Teatr im. S. Jaracza w Łodzi, premiera: 5.04.2008)].

[b.a.]. „Najlepszy, najlepsza, najlepsi w sezonie 2007/2008”. *Teatr* 10 (2008), s. 4–17. [Prezentuje listę wydarzeń teatralnych opisywanych przez redaktorów różnych polskich czasopism i gazet, którzy podsumowują sezon teatralny 2007/2008; wśród najlepszych inscenizacji wymienia spektakle na podstawie dramatów Szekspira: *Makbet* w reż. Mariusza Grzegorzka (Teatr im. S. Jaracza w Łodzi, premiera: 5.04.2008), *Otello* w reż. Agnieszki Olsten (Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 10.05.2008), *2007: Macbeth* w reż. Grzegorza Jarzyny (Teatr Telewizji); wspomina monografię

*Szekspir i uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński* (Warszawa, 2007)].

- Burzyńska, Anna R. „Sztuka wybaczenia”. *Tygodnik Powszechny* 41 (2008), s. 36. [Omawia osiągnięcia teatralne reżysera Krzysztofa Warlikowskiego, w szczególności wyreżyserowaną przez niego *Burzę* w Teatrze Rozmaitości w Warszawie (premiera: 4.01.2003)].
- Duniec, Krystyna. „Sposoby na Shylocka”. *Dialog* 9 (2008), s. 39–52. [Omawia zagadnienie antysemityzmu w *Kupcu weneckim* Szekspira; wymienia adaptacje filmowe dramatu w reż. Michaela Radforda (2004) i Jacka Golda (1980); analizuje monografię *Shylock: A Legend and Its Legacy* (New York, 1994) autorstwa Johna Grossa].
- Fazan, Jarosław. „Minitraktat o aktorze pierwszym i ostatnim”. *Teatr* 3 (2008), s. 5. [Analizuje poemat Piotra Matywieckiego *Aktor*, zawierający aluzje do teatru i epoki Szekspira].
- Gmys, Marcin. „Partytura operowa jako źródło cierpienia”. *Teatr* 9 (2008), s. 70–75. [Omawia współczesną reżyserię operową (polską i zagraniczną), w tym operę *Sen nocy letniej* Beniamina Brittena i Petera Pearsa (reż. Robert Carsen, Gran Teatre del Liceu w Barcelonie)].
- Golińska, Justyna. „Greckie święto teatralne”. *Dialog* 7–8 (2008), s. 240–243. [Prezentuje spektakle teatralne nominowane do nagrody „Premio Europe per il Teatro” w Salonikach (10–13.04.2008); wymienia *Hamleta* w reż. Oskarasa Koršunovasa (Rogaland Theatre w Stavanger; premiera: 9.09.2008), pokazanego poza głównym konkursem].
- Goźliński, Paweł. „Ropopera”. *Teatr* 12 (2008), s. 18–20. [Poświęca uwagę Janowi Kottowi oraz współczesnym możliwym sposobom odbioru i lektury dramatów Szekspira].
- Goźliński, Paweł. „TRadycja”. *Teatr* 3 (2008), s. 10–14. [Omawia działalność Teatru Rozmaitości w Warszawie; wspomina 2007: *Macbetha* w reż. Grzegorza Jarzyny oraz *Burzę* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego].
- Jasiński, Michał. „Obróbka Szekspirem”. *Polityka* 41 (2008), s. 90–92. [Informuje o możliwościach wykorzystania twórczości Szekspira w trakcie szkolenia przedsiębiorców i menadżerów].
- Kocur, Mirosław. „Czas się zapętlił”. *Teatr* 2 (2008), s. 48–49. [Analizuje szekspirowskie spektakle w reż. Petera Brooka; cytuje uwagi Philipa Davisa za-

mieszczony w magazynie „Intelligent Life”, w którym przedstawiono wyniki badań poświęconych analizie pracy mózgu osób czytających dramaty Szekspira].

Kopciński, Jacek. „Teologia w działaniu”. *Teatr* 7–8 (2008), s. 21–27. [Analizuje związek teologii i sztuki teatralnej na przykładzie wybranych polskich spektakli; wymienia twórców grupy teatralnej Reduta oraz ważny dla niej tekst – *Studium o Hamlecie* Stanisława Wyspiańskiego, zainspirowanego *Hamletem*].

Kopeć, Dominika. „Ciało dochodzi do słowa”. *Teatr* 9 (2008), s. 44–48. [Analizuje spektakle wystawione na scenach londyńskich w 2008 roku, wymienia m.in. przedstawienie *Sen nocy letniej* w reż. Thomasa Ostermeiera (współpraca: Constanza Macras, Schaubühne am Lehniner Platz, Berlin, koprodukcja z Hellenic Festival, Ateny, 2006), nazywane przez krytyków spektaklem delirycznym].

Korzeniowska-Bihun, Anna. „Łeś Kurbas, czyli Teatr Rozstrzelanego Odrodzenia”. *Teatr* 7–8 (2008), s. 79–84. [Prezentuje sylwetkę ukraińskiego tłumacza i reżysera teatralnego Łesia Kurbas; analizuje wyreżyserowany przez niego spektakl *Makbet* (Teatr Berezil), w którym wyeksponowano motyw obcości].

Kosiński, Dariusz. „Teatr oporu i krytyki”. *Dialog* 2 (2008), s. 139–153. [Analizuje *Studium o Hamlecie* Stanisława Wyspiańskiego (zainspirowane *Hamletem* Szekspira)].

Irmer, Thomas. Tłum.: Behler & Behler. „Pięć uwag o *Hamlecie* Maszynie”. *Didaskalia* 87 (2008), s. 9–13. [Omawia genezę dramatu *Hamleta* Maszyny (opartego na motywach *Hamleta*) Heinerja Müllera (1929–1995), eksponując m.in. wpływ biografii pisarza (śmierć ojca) na ostateczny kształt tekstu utworu].

Kiereś-Łach, Joanna. „Humanistyczne wykładnie *Hamleta*”. *Cultura Christiana* 1 (2008), s. 77–99. [Prezentuje filozoficzną interpretację postaci Hamleta w ujęciu Carla Schmitta, Jana Kotta i Zbigniewa Herberta].

Kocur, Mirosław. „Performanse ciała i głosu w Teatrze elżbietańskim”. *Dialog* 11 (2008), s. 5–13. [Omawia kwestię ciała i głosu w sztukach Szekspira; podkreśla funkcję narracyjną tych elementów w dramacie elżbietańskim].

- Krakowska, Joanna. „Antysemityzm – co jest do zrobienia?”. *Dialog* 9 (2008), s. 24–36. [Analizuje kwestię antysemityzmu i pochodzenia żydowskiego na przykładzie *Kupca weneckiego*; prezentuje recepcję postaci Shylocka w kulturze polskiej].
- Łapicki, Andrzej. „Iluminacja”. *Teatr* 2 (2008), s. 44. [Wspomina Tadeusza Łomnickiego i jego tytułową rolę w *Królu Learze*].
- Maciejewski, Łukasz. „Frycz, czyli anarchia”. *Teatr* 12 (2008), s. 48–52. [Przedstawia dokonania aktorskie Jana Frycza, w tym jego rolę Jakuba Stuarta w *Królowej i Szekspirze* Esther Vilar (Teatr Stu w Krakowie, 2001)].
- Nasiłowska, Anna. „Między kolekcją a kanonem”. *Polityka* 42 (2008), s. 25–29. [Odwołuje się do wybranych dzieł Williama Szekspira w kontekście rozważań nad kanonem literackim kultury Zachodu].
- Paczkowska, Agnieszka. „Bestia zielonooka”. *Polityka– pomocnik psychologiczny* 15 (2008), s. 31. [Omawia proces powstawania uczucia zazdrości u bohaterów tragedii *Otello*].
- Pszczółkowska, Dominika; Strzelecka, Marta. „Europejska kultura w sieci, polska nie”. *Gazeta Wyborcza* 21.11.2008, s. 21. [Informuje o planach Polskiego Instytut Audiowizualnego dotyczących umieszczania w Internecie informacji o przedstawieniach teatralnych; zapowiada sztuki Szekspira, które będą w ten sposób udostępnione: *Burzę* wyreżyserowaną przez Krzysztofa Warlikowskiego oraz spektakl *2007: Macbeth* w reż. Grzegorza Jarzyny].
- Schmitt, Carl. „Hamlet albo Hekuba. O historii, która wydarzyła się na scenie”. *Kronos* 3 (2008), s. 5–37. [Interpretuje Hamleta jako postać fikcyjną i rzeczywistą; traktuje bohatera jako literackie wcielenie króla Jakuba; podkreśla konieczność uwzględnienia rzeczywistości, która stanowiła kontekst powstania Szekspirowskiego dzieła].
- Sobierski, Piotr. „Gdzie jest polski musical?”. *Teatr* 7–8 (2008), s. 12–14. [Analizuje stan teatru muzycznego w Polsce; wymienia m.in. *Sen nocy letniej* Szekspira w reż. Wojciecha Kościelniaka (Teatr Muzyczny im. Danuty Batuszkowej w Gdyni, premiera: 27.10.2001)].
- Szczawińska, Weronika. „Duchy popu”. *Teatr* 7–8 (2008), s. 18–20. [Omawia związek teatru i popkultury w polskim teatrze; analizuje *Makbeta* w reż.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Mai Kleczewskiej (Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu, premiera: 4.12.2004)].

Świątkowska, Wanda. „Każdy szekspirowski twór wywołuje spór, czyli o *Hamlecie* Juliusza Osterwy”. *Konteksty. Polska Sztuka Ludowa* 1 (2008), s. 95–100. [Analizuje Szekspirowskiego *Hamleta* w adaptacji dokonanej przez Juliusza Osterwę w 1940 r.].

Węgrzyniak, Rafał. „Dyrektora Jarzyny skoki w ciemność”. *Teatr* 3 (2008), s. 6–10. [Omawia przedstawienia teatralne wyreżyserowane przez Grzegorza Jarzynę, w tym jego 2007: *Macbetha* przygotowanego dla Teatru TV (2007) z Cezarym Kosińskim w roli tytułowej].

Węgrzyniak, Rafał. „Nieprzenikniony Chyra”. *Teatr* 1 (2008), s. 62–66. [Prezentuje aktorskie osiągnięcia Andrzeja Chyry; wymienia i komentuje jego występ w roli Horacego w *Hamlecie* (reż. Krzysztof Warlikowski, Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera: 22.10.1999) oraz Antonia w *Burzy* (reż. Krzysztof Warlikowski, Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera: 4.01.2003)].

Wyszogrodzki, Daniel. „Musical rozwija skrzydła”. *Teatr* 7–8 (2008), s. 15–17. [Opisuje kondycję współczesnego teatru muzycznego na świecie; traktuje twórczość Szekspira jako jedno z najważniejszych źródeł inspiracji musicalowych librett].

Żeromska, Estera. „Śladami Chikamatsu Monzaemona – japońskiego Szekspira”. *Didaskalia* 87 (2008), s. 119–121. [Opisuje sylwetkę i twórczość Chikamatsu Monzaemona (1653–1725, właśc. Sugimori Nobumori), pisarza nazywanego „japońskim Szekspirem” i uznawanego za największego dramaturga Japonii].

Żurowski, Andrzej. „Szekspirowskie role Modrzejewskiej/Modjeskiej”. *Stupskie Prace Filologiczne. Seria Filologia Polska* 6 (2008), s. 109–117. [Omawia szekspirowski dorobek sceniczny Heleny Modrzejewskiej].

## 2009

Bradecki, Tadeusz. „Finis commediae”. *Dialog* 10 (2009), s. 170–171. [Omawia końcowe sceny wybranych dzieł Szekspira w kontekście ich specyfiki i funkcji].

Cieplak, Piotr. „Prospero”. *Dialog* 4 (2009), s. 146–148. [Wspomina rolę Jerzego Golińskiego jako Prospera w wyreżyserowanym przez niego spekta-

- klu *Burza*, wystawionym w Teatrze Kochanowskiego w Opolu, premiera: 28.01.1978].
- Duniec, Kinga. „Aktor w teatrze bez reguł”. *Dialog* 10 (2009), s. 184–193. [Analizuje współczesny teatr; wspomina *Sen nocy letniej* w reż. Mai Kleczewskiej, wystawiony w Teatrze Starym w Krakowie, premiera: 11.02.2006].
- Dziewulska, Małgorzata. „Żółć i wielkość”. *Zeszyty Literackie* 2 (2009), s. 98–111. [Omawia wpływ dramatu *Hamlet* na twórczość Zbigniewa Herberta; wspomina o *Studium o Hamlecie* (1905) Stanisława Wyspiańskiego; traktuje postać Brutusa z *Juliusza Cezara* jako pierwowzór Hamleta].
- Fuzowski, Max; Łobodziński, Filip. „Szekspir skandalista”. *Newsweek* 50 (2009), s. 20. [Omawia techniki teatralne Szekspira, które zrewolucjonizowały teatr jego czasów; prezentuje Szekspira jako skandalistę i transgresywnego dramaturga; odnosi się do wybranych adaptacji jego dzieł: *Hamleta* w reż. Elizabeth LeCompte, *Burzy* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego (premiera: 4.01.2003), *Snu nocy letniej* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego (premiera: 7.03.2003), *Snu nocy letniej* w reż. Mai Kleczewskiej (premiera: 11.02.2006), *Makbeta* w reż. Mai Kleczewskiej (premiera: 4.12.2004); nawiązuje do filmów Akiry Kurosawy: *Tronu we krwi* (1957), opartego na *Makbecie*, a także *Ran* (1985) na motywach *Króla Leara*].
- Gruszczyński, Piotr. „Człowiek czy ryba?”. *Dialog* 9 (2009), s. 122–125. [Wspomina dramaty *Hamlet* i *Burza* w kontekście dyskusji o współczesnych dylematach związanych z różnymi sposobami postrzegania zawodu dramaturga].
- Kyzioł, Aneta. „Ten czar niepojęty?”. *Polityka* 15 (2009), s. 72–75. [Omawia karierę teatralną Heleny Modrzejewskiej (1840–1909), prezentuje wybrane role artystki z repertuaru szekspirowskiego oraz ich recepcję w Polsce i za granicą].
- Lucas, Edward. „Warszawa, Warsaw i Warwik”. *Wprost* 13 (2009), s. 79. [Omawia m.in. pisownię nazwiska Szekspira w różnych językach].
- Łapicki, Andrzej. „Shakespeare”. *Teatr* 3 (2009), s. 7. [Prezentuje refleksje Andrzeja Łapickiego dotyczące jego występu w roli króla Dunkana w *Makbecie* Andrzeja Wajdy (1969), przedstawieniu Teatru Telewizji].
- Mikołajko, Zbigniew. „Lustro Ofelii”. *Tygodnik Powszechny* 30 (2009), s. 36. [Podnosi kwestię tanatologii w myśli Zachodu na przykładzie szekspirowskiego *Hamleta*; prezentuje postać tonącej Ofelii jako ikony pięknej i prze-

pełnionej erotyką śmierci; odnosi się do obrazów Ofelii autorstwa Johna Everetta Millaisa, Eugène'a Delacroix, Johna Williama Waterhouse'a, Arthura Hughesa].

Mizera, Michał. „Wyzwolenie Grzegorzewskiego”. *Teatr* 4 (2009), s. 7–14. [Omawia dorobek reżysera teatralnego Jerzego Grzegorzewskiego; odnotowuje jego inscenizację *Snu nocy letniej* w Teatrze Narodowym w Warszawie, premiera: 16.12.2001; wspomina także *Studium o Hamlecie* Stanisława Wyspiańskiego (1905)].

Nyc, Iga. „Opera w stylu pop”. *Wprost* 17 (2009), s. 80–81. [Omawia kooperację polskich filharmonii i kin ze znanymi zagranicznymi operami; wspomina o przeprowadzonej w Cinema City transmisji *Romea i Julii* z Royal Opera House w Covent Garden (premiera: 8.05.2009) oraz w Filharmonii Łódzkiej transmisji *Makbeta* z Metropolitan Opera w Nowym Jorku (premiera: 5.12.2007)].

Samsel, Monika. „Twórca obrazów”. *Dialog* 1 (2009), s. 113–126. [Opisuje scenografię zaprojektowaną dla czterech spektakli szekspirowskich wyreżyserowanych przez Ingmara Bergmana i wystawionych w Królewskim Teatrze Dramatycznym w Sztokholmie: *Hamleta* (premiera: 26.12.1986), *Króla Leara* (premiera: 9.03.1984), *Wieczoru Trzech Króli* (premiera: 12.03.1975), *Zimowej opowieści* (premiera: 29.04.1994)].

Sawicki, Piotr. „Malowanie ruchem – znaczenie obrazu w filmach Akiry Kurosawy”. *Kwartalnik Filmowy* 65 (2009), s. 170–188. [Analizuje sposób wykorzystania i rolę obrazu w filmach Akiry Kurosawy; wspomina m.in. jego *Tron we krwi* (1957), filmową adaptację *Makbeta*].

Stawiszyński, Tomasz. „Śmierć jest nieuchronna. Przygotuj się na nią”. *Newsweek* 40 (2009), s. 10. [Omawia eschatologiczne pytania formułowane przez filozofów i religijnych myślicieli; odwołuje się do szekspirowskiego *Hamleta* i fundamentalnego tematu tej sztuki – miłości i śmierci].

## 2010

Jankowska, Magdalena. „Studium postaci. *Makbet* Leszka Mądzika”. *Akcent* 3 (2010), s. 163–167. [Omawia postać Makbeta i sposób jej ukazania w inscenizacji Leszka Mądzika, wystawionej w Teatrze Juliusza Osterwy w Lublinie, premiera: 11.06.2010].

### 3. Wywiady

#### 2001

Cieślak, Jacek [przepr. wywiad]. „Niespodziewane przestrzenie poezji”. *Rzeczpospolita* 11.05.2001 (<http://archiwum.rp.pl/arttykul/336051-Niespodziewane-przestrzenie-poezji.html>). [Wywiad ze Zbigniewem Zapasiewiczem, odtwórcą tytułowej roli w spektaklu *Król Lear* w reż. Piotra Cieplaka, wystawionym w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie, premiera: 12.05.2001].

Ćwieluch, Juliusz [przepr. wywiad]. „To nie piekarnia”. *Gazeta Wyborcza-Kielce* 27.10.2001, s. 3. [Wywiad z Piotrem Szczerskim, reżyserem spektaklu *Król Lear* wystawionego w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, premiera: 29.12.2001].

Ćwieluch, Juliusz [przepr. wywiad]. „Szekspir lubił mięso”. *Gazeta Wyborcza* 28.12.2001, s. 13. [Wywiad z Jerzym Sito, tłumaczem dzieł Szekspirowskich na język polski, który komentuje pracę nad przekładem *Króla Leara*, wykorzystanym w spektaklu *Król Lear* w reż. Piotra Szczerskiego, wystawionym w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, premiera: 29.12.2001].

Ćwieluch, Juliusz [przepr. wywiad]. „Tak długo, tak dobrze?”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 29.12.2001, s. 1. [Wywiad z Piotrem Szczerskim, reżyserem spektaklu *Król Lear*, wystawionego w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, premiera: 29.12.2001].

Wyżyńska, Dorota [przepr. wywiad]. „Unikam formułek”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 5.05.2001, s. 8. [Wywiad z Piotrem Cieplakiem, reżyserem spektaklu *Król Lear*, wystawionego w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie, premiera: 12.05.2001].

Wyżyńska, Dorota [przepr. wywiad]. „Proporcje emocji”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 12.05.2001, s. 7. [Wywiad ze Zbigniewem Zapasiewiczem, odtwórcą tytułowej roli w spektaklu *Król Lear* w reż. Piotra Cieplaka, wystawionym w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie, premiera: 12.05.2001].

#### 2002

Janowska, Katarzyna [przepr. wywiad]. „Pół prorok, pół błazen”. *Polityka* 38 (2002), s. 64–65. [Wywiad z aktorem teatralnym Jerzym Trelą, który



komentuje występ Tadeusza Łomnickiego w *Królu Learze*; premiera nie doszła do skutku z powodu śmierci Łomnickiego].

## 2003

Adaszyńska, Natalia [przepr. wywiad]. „Lubię mówić w waszym języku”. *Teatr* 12 (2003), s. 64–66. [Rozmowa z aktorką Renate Jett, laureatką Nagrody im. Aleksandra Zelwerowicza, która opowiada o swoich rolach w szekspirowskich spektaklach *Hamlet*, *Król Lear* oraz *Burza*].

Celeda, Agnieszka [przepr. wywiad]. „To rzeczywistość jest skandaliczna”. *Polityka* 5 (2003), s. 58–60. [Rozmowa z Krzysztofem Warlikowskim, zawierająca odniesienia do wyreżyserowanego przez niego spektaklu *Burza*, wystawionego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, premiera: 4.01.2003].

Gałuszka, Kinga [przepr. wywiad]. „To go far”. *Didaskalia* 53 (2003), s. 10–12. [Rozmowa z Renate Jett, austriacką aktorką teatralną, która omawia swoją rolę Kalibana w spektaklu *Burza* (reż. Krzysztof Warlikowski, Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera: 4.01.2003); wspomina także role Puka w *Śnie nocy letniej* oraz Gertrudy w *Hamlecie*].

Kopciński, Jacek [przepr. wywiad]. „Granice teatru”. *Teatr* 4–5 (2003), s. 53–57. [Zapis spotkania z Jerzym Limonem, które odbyło się 27 listopada 2002 roku w ramach cyklu *Teatr jest światem*, zorganizowanego przez Teatr Polski w Warszawie i redakcję miesięcznika „Teatr”; rozmowa dotyczyła m.in. tłumaczeń dzieł Szekspira].

Nawrocka, Joanna; Wachowiak, Anna [przepr. wywiad]. „Nie wiem jak to się dzieje, że gram”. *Teatr* 7/9 (2003), s. 35–37. [Rozmowa z Magdaleną Smalareą, aktorką Teatru Polskiego w Warszawie, która opowiada o roli Mirandy w *Burzy* w reż. Jarosława Kiliana (premiera: 8.03.2003)].

Niziołek, Grzegorz [przepr. wywiad]. „Oddech przestrzeni, dusza ściany”. *Didaskalia* 54/55/56 (2003), s. 54–58. [Wywiad z Małgorzatą Szczeńniak, scenografką, która omawia swoje realizacje *Kupca weneckiego* (Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu, premiera: 18.09.1994), *Hamleta* (Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera: 22.10.1999), *Burzy* (Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera: 4.01.2003), *Opowieści zimowej* (Teatr Nowy w Poznaniu, premiera: 5.04.1997) oraz *Wieczoru Trzech Króli* (Staatstheater w Stuttgarcie, premiera: 27.01.2000)].

Rembowska, Aleksandra [przepr. wywiad]. „Teatr bez kompromisów”. *Teatr 3* (2003), s. 23–29. [Rozmowa z reżyserem Krzysztofem Warlikowskim na temat jego twórczości, w tym inscenizacji *Snu nocy letniej* (Théâtre National de Nice, premiera: 7.03.2003) oraz *Burzy* (Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera: 4.01.2003)].

Wachowiak, Anna [przepr. wywiad]. „Kim jest Kaliban?”. *Teatr 4/5* (2003), s. 4. [Wywiad z Jerzym Radziwiłowiczem na temat spektaklu *Burza* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, wystawionego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, premiera: 4.01.2003].

## 2004

Dudek, Katarzyna [przepr. wywiad]. „Wyjątkowo okrutna rzeczywistość”. *Didaskalia 64* (2004), s. 8–11. [Rozmowa z Mają Kleczewską na temat wyreżyserowanego przez nią spektaklu *Makbet*, wystawionego w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu, premiera: 4.12.2004].

Gruszczyński, Piotr [przepr. wywiad]. „Wawel na mnie nie działa”. *Didaskalia 63* (2004), s. 16–20. [Rozmowa z Janem Klatą, reżyserem teatralnym, na temat sztuki *Hamlet*].

Gruszczyński, Piotr [przepr. wywiad]. „Bardzo krótki współczesny”. *Didaskalia 63* (2004), s. 23–26. [Rozmowa z Krzysztofem Warlikowskim, reżyserem teatralnym, który omawia swoje realizacje sztuk szekspirowskich: *Kupca weneckiego*, *Hamleta*, *Burzy* oraz *Makbeta*].

Irmer, Thomas [przepr. wywiad]. Tłum.: Zajas, Krzysztof. „Pewnego długiego dnia podróż do kresu nocy”. *Didaskalia 59/60* (2004), s. 17–19. [Wywiad z reżyserem Lukiem Percevałem na temat jego działalności twórczej, w tym m.in. przedstawienia *Schlachten!* (niemiecka wersja spektaklu *Ten Oorlog*) na motywach kronik królewskich Szekspira].

Loayza, Daniel [przepr. wywiad]. Tłum.: Marszałek, Agnieszka. „Tekst i jego tajemnica”. *Didaskalia 61/62* (2004), s. 102–103. [Wypowiedź reżysera Declana Donnellana, w której opowiada o swojej interpretacji tragedii *Otello*].

Manzoni, Laurent [przepr. wywiad]. Tłum.: Zgieb, Agnieszka. „Szekspir lekko współczesny”. *Didaskalia 59/60* (2004), s. 106–107. [Rozmowa z Lukaszem Hemlebem, reżyserem teatralnym, który omawia swój spektakl *Tytus Andronikus* wystawiony przez Maison de la Culture Bourges, Francja, premiera: 7.10.2003].

Zgieb, Agnieszka [przepr. wywiad]. „Sen i pamięć”. *Didaskalia* 59/60 (2004), s. 109. [Rozmowa z Simonem Abkarianem o wyreżyserowanym przez niego spektaklu *Tytus Andronikus*, wystawionym przez Théâtre National de Chaillot w Paryżu, premiera: 5.11.2003].

## 2005

Fryz-Więcek, Agnieszka [przepr. wywiad]. „Przerwa na olśnieniu”. *Didaskalia* 67/68 (2005), s. 18–19. [Wywiad z aktorem Jerzym Trelą, który wspomina zmarłego w kwietniu 2005 r. reżysera teatralnego Jerzego Grzegorzewskiego; zawiera odniesienia do dwóch inscenizacji wystawionych przez Grzegorzewskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie: spektaklu *Hamlet Stanisława Wyspiańskiego* (premiera: 28.09.2003) oraz inspirowanego *Burzę* dramatu *Morze i zwierciadło* (premiera: 21.12.2002)].

Lichuta, Iwona [przepr. wywiad]. „Słowa ważne i nieważne”. *Didaskalia* 65/66, 2005, s. 14–15. [Rozmowa z reżyserem Peterem Brookiem poświęcona znaczeniu tekstu w teatrze; zawiera odniesienia do spektaklu *Hamlet* (2002) w reż. Brooka, w którym wszystkie role odgrywane były przez Afroamerykanów].

Smolis, Michał [przepr. wywiad]. „Idziemy na wielkie przedstawienie?”. *Teatr* 7–8 (2005), s. 38–43. [Wywiad z aktorką Wiesławą Niemyską, która wspomina współpracę z Jerzym Grzegorzewskim; odwołuje się m.in. do swojej roli Tytanii w wyreżyserowanym przez Grzegorzewskiego spektaklu *Sen nocy letniej* (Teatr Jaracza w Olszynie-Elblągu, premiera: 14.05.1966), wspomina również dramat *Hamlet Stanisława Wyspiańskiego* w reż. Jerzego Grzegorzewskiego, wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie (premiera: 28.09.2003)].

Smolis, Michał [przepr. wywiad]. „Dotknięci”. *Teatr* 7/8 (2005), s. 64. [Rozmowa z aktorką Beatą Fudalej, która wspomina współpracę z Jerzym Grzegorzewskim; odnosi się m.in. do swojej roli Puka w wyreżyserowanym przez Grzegorzewskiego spektaklu *Sen nocy letniej*, wystawionym w Teatrze Narodowym w Warszawie, premiera: 16.12.2001].

Strzelecka, Katarzyna [przepr. wywiad]. „Wahadło w poprzek czasu”. *Teatr* 7–8 (2005), s. 56–63. [Rozmowa z kompozytorem teatralnym Stanisławem Radwanem, który wspomina współpracę z Jerzym Grzegorzewskim; odwołuje się m.in. do spektaklu *Sen nocy letniej* w reż. Jerzego Grzegorzew-

skiego, wystawionego w Teatrze Jaracza w Olszynie-Elblągu, premiera: 14.05.1966].

## 2006

Fryz-Więcek, Agnieszka [przepr. wywiad]. „To, co nazwane, zostaje zabite”. *Didaskalia* 71 (2006), s. 7–10. [Wywiad z Sandrą Korzeniak, która opowiada o roli Heleny w spektaklu *Sen nocy letniej*, wystawionym przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, reż. Maja Kleczewska, premiera: 11.02.2006].

Jarząbek, Dorota [przepr. wywiad]. „Nie tylko czuć i wzruszać ramionami”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 9–13. [Rozmowa z Ewą Miodońską-Brookes, poświęcona m.in. jej recepcji spektaklu *Sen nocy letniej* w reż. Mai Kleczewskiej, wystawionego w Teatrze Starym w Krakowie, premiera: 11.02.2006].

Kireńczuk, Tomasz [przepr. wywiad]. „Między możliwością a rezygnacją?”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 6–8. [Rozmowa z włoskim reżyserem teatralnym Lucą Ronconim, dotycząca m.in. jego inscenizacji *Troilus i Kresydy*, wystawionej w Teatro Stabile w Turynie, premiera: 2.02.2006].

Żółkoś, Monika [przepr. wywiad]. „Niczego mężczyznom nie zazdrościsz”. *Didaskalia* 75 (2006), s. 22–24. [Wywiad z Moniką Pęcikiewicz, reżyserką *Makbeta*, spektaklu wystawionego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 25.06.2006].

## 2007

Baran, Mirosław [przepr. wywiad]. „Mam naturę konia: jak jest trawa, to ją zjem”. *Gazeta Wyborcza– Trójmiasto* 28.07.2007, s. 5. [Wywiad z Cezarym Rybińskim, aktorem grającym złotnika Angela w *Komedii omyłek* w reż. Zbigniewa Brzozy (Teatr Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 29.07.2007)].

Baran, Mirosław [przepr. wywiad]. „Model zatracenia się”. *Gazeta Wyborcza–Gazeta w Elblągu* 9.08.2007, s. 6. [Wywiad z Helmutem Scheferem, dyrektorem artystycznym Theater an der Ruhr z Mülheim, który komentuje wyreżyserowany przez siebie spektakl *Król Lear*, zaprezentowany podczas XI Międzynarodowego Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku].

Baran, Mirosław [przepr. wywiad]. „Nie dodaję Szekspirowi sensów”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 28.06.2007, s. 10. [Wywiad ze Zbigniewem Brzozą

dotyczący reżyserowanej przez niego *Komedii omyłek* w gdańskim Teatrze Wybrzeże, premiera: 29.07.2007].

Baran, Mirosław [przepr. wywiad]. „Szekspir jest trudny dla rosyjskich artystów”. *Gazeta Wyborcza* 3.08.2007, s. 16. [Rozmowa z Lwem Dodinem, rosyjskim reżyserem teatralnym i dyrektorem artystycznym Dramatycznego Małego Teatru w Petersburgu, który komentuje pracę nad reżyserowaniem *Króla Leara*, zaprezentowanego podczas XI Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (2–12.08.2007)].

Baran, Mirosław [przepr. wywiad]. „Szekspir może być po nic”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 13.08.2007, s. 6. [Wywiad z Anną Augustynowicz, która komentuje wyreżyserowany przez siebie spektakl *Miarka za miarkę*, wystawiony w Teatrze Powszechnym w Warszawie, premiera: 10.12.2006].

Dobrowolski, Paweł [przepr. wywiad]. „Odważa przemiany”. *Notatnik Teatralny* 44 (2007), s. 35–43. [Wywiad z Krzysztofem Warlikowskim, który komentuje występ Danuty Stenki w roli Katarzyny w *Poskromieniu złościcy* (Teatr Dramatyczny w Warszawie, premiera: 1.03.1998)].

Dobrowolski, Paweł [przepr. wywiad]. „Odważa przemoc”. *Notatnik Teatralny* 44 (2007), s. 35–43. [Rozmowa z Krzysztofem Warlikowskim, dotycząca występu Danuty Stenki w roli Katarzyny w *Poskromieniu złościcy* (Teatr Dramatyczny w Warszawie, premiera: 31.12.1997)].

Gadomski, Bohdan [przepr. wywiad]. „Poskromiona złościca?”. *Express Ilustrowany* 31.03.2007, s. 10. [Rozmowa z aktorami Katarzyną Cynke i Ireneuszem Czopem, grającymi główne role w *Poskromieniu złościcy* w reż. Waldemara Zawodzińskiego (Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi, premiera: 24.03.2007)].

Jaszewska, Maja [przepr. wywiad]. „O pladze insektów”. *Tygodnik Powszechny* 31 (2007), s. 6. [Zawiera rozmowę z Danielem Olbrychskim, w której aktor odnosi się do kwestii politycznych i społecznych, podkreślając uniwersalność dramatów Szekspira, jego głębię analizy społecznej oraz możliwości wielorakich interpretacji jego bohaterów; nawiązuje do granego przez siebie Hamleta i jego monologów, zwłaszcza finałowego, a także do poszczególnych bohaterów szekspirowskich i ich realizacji aktorskich].

Kamińska, Katarzyna [przepr. wywiad]. „Aktor patrzy w lustro”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 4.10.2007, s. 14. [Wywiad z Anną Ilczuk, występującą

- w *Zaśnij w ogniu* (reż. Przemysław Wojcieszek, Teatr Polski we Wrocławiu, premiera: 5.10.2007), spektaklu opartym na motywach ze sztuk Szekspira].
- Kirol, Agata [przepr. wywiad]. „Hamlet to wyższa konieczność”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Gdańsk* 7.08.2007, s. 7. [Wywiad z Zazą Papuashvili, aktorem odtwarzającym tytułową rolę w *Hamlecie*, przedstawieniu reżyserowanym przez Roberta Sturuę w Teatrze Rustaveli w Gruzji; spektakl pokazano w ramach XI Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (3–11.8.2007)].
- Kołączyńska, Magdalena [przepr. wywiad]. „Wyśpiewać *Makbeta*”. *Teatr* 5 (2007), s. 41–44. [Wywiad z Grzegorzem Bralem, reżyserem i dyrektorem artystycznym Teatru Pieśni Kozła oraz z aktorką Anną Zubrzycką dotyczący pracy nad spektaklem *Makbet*, zaprezentowanym podczas festiwalu teatralnego The Royal Shakespeare Company’s Complete Works Festival w kwietniu 2008 r.].
- Kościelniak, Marcin [przepr. wywiad]. „Wojna trwa cały czas”. *Tygodnik Powszechny* 18 (2007), s. 24. [Rozmowa z reżyserką Mają Kleczewską, która komentuje wyreżyserowane przez siebie spektakle: *Makbeta* (Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu, premiera: 4.12.2004) oraz *Sen nocy letniej* (Teatr Stary w Krakowie, premiera: 11.02.2006)].
- Kyzioł, Aneta [przepr. wywiad]. „Tylko ciało nie kłamie”. *Polityka* 7 (2007), s. 57. [Wywiad z Mają Kleczewską, zawierający odwołania do jej dwóch scenicznych adaptacji dramatów Szekspira: tragedii *Makbet*, wystawionej w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (premiera: 4.12.2004) oraz komedii *Sen nocy letniej*, wystawionej w Narodowym Starym Teatrze w Krakowie (premiera: 11.02.2006)].
- Piechowiak, Angelika [przepr. wywiad]. „Czysta biologia”. *Notatnik Teatralny* 44 (2007), s. 49–52. [Rozmowa z polskim reżyserem teatralnym Maciejem Prusem, który komentuje występ Danuty Stenki w roli Katarzyny w *Poskromieniu złośnicy* (Teatr Dramatyczny w Warszawie, premiera: 31.12.1997)].
- Sławoń, Rafał [przepr. wywiad]. „O nas”. *Teatr* 7–8 (2007), s. 2–6. [Wywiad ze Zbigniewem Zapasiewiczem i z Janem Klatą; zawiera komentarz na temat występu Laurence’a Oliviera w roli Otella, w spektaklu wystawionym w 1964 roku w londyńskim The National Theatre].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Szarłat, Aleksandra [przepr. wywiad]. „Aktorka z partyturą”. *Notatnik Teatralny* 44 (2007), s. 76–89. [Rozmowa z trzema polskimi aktorkami: Magdaleną Cielecką, Małgorzatą Kożuchowską i Mają Ostaszewską, która dotyczy sztuki aktorskiej Danuty Stenki, jej ról teatralnych i filmowych; omawia m.in. *Jak wam się podoba* (reż. Piotr Cieślak, Teatr Dramatyczny w Warszawie, premiera: 9.11.1996) oraz *Poskromienie złośnicy* (reż. Krzysztof Warlikowski, Teatr Dramatyczny w Warszawie, premiera: 1.03.1998)].

Sztarbowski, Paweł [przepr. wywiad]. „Od poziomu morza”. *Notatnik Teatralny* 44 (2007), s. 12–23. [Rozmowa z aktorką Danutą Stenką dotycząca jej interpretacji Julii w *Romeo i Julii* w reż. Ryszarda Majora (Teatr Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 31.03.1983)].

Sztarbowski, Paweł [przepr. wywiad]. „Żadnych taboo”. *Notatnik Teatralny* 44 (2007), s. 29–33. [Rozmowa z Mają Kleczewską, która omawia swoją pracę nad przedstawieniem *Sen nocy letniej* w Teatrze Starym w Krakowie (premiera: 11.02.2006)].

Węgrzyniak, Rafał [przepr. wywiad]. „Cztery kobiety”. *Notatnik Teatralny* 44 (2007), s. 92–95. [Rozmowa z polskim reżyserem teatralnym Maciejem Prusem, który komentuje występ Danuty Stenki w roli Katarzyny w *Poskromieniu złośnicy* (Teatr Dramatyczny w Warszawie, premiera: 31.12.1997)].

## 2008

Adamczewska, Izabella [przepr. wywiad]. „Hamlet jako James Dean”. *Gazeta Wyborcza–Łódź* 28.05.2008, s. 16. [Rozmowa z Moniką Onoszko, projektantką kostiumów m.in. do spektaklu *Hamlet* w reż. Moniki Pęcikiewicz (Teatr Polski we Wrocławiu, premiera: 28.05.2008)].

Baran, Mirosław [przepr. wywiad]. „Szekspir niepoprawny”. *Gazeta Wyborcza–Gdańsk* 30.10.2008, s. 10. [Wywiad z Szymonem Kaczmarkiem, reżyserem *Poskromienia złośnicy*, spektaklu wystawionego w Teatrze Wybrzeże (premiera: 27.11.2008)].

Irmer, Thomas [przepr. wywiad]. Tłum.: Cynk, Grzegorz. „Wymazywanie płci”. *Didaskalia* 88 (2008), s. 5–6. [Wywiad z Michaeliem Thalheimerem, reżyserem *Wieczoru Trzech Króli*, spektaklu przygotowanego przez Deutsches Theater w Berlinie].

- Kopciński, Jacek [przepr. wywiad]. „Robimy powstanie!”. *Teatr* 10 (2008), s. 18–22. [Rozmowa z Pawłem Passinim, reżyserem spektaklu *Hamlet 44* (Muzeum Powstania Warszawskiego, premiera: 1.08.2008)].
- Kwiatkowski, Krzysztof [przepr. wywiad]. „Szekspir wśród jaskiniowców”. *Tygodnik Powszechny* 44 (2008), s. 39. [Wywiad z Kennethem Branaghem, który komentuje prace nad filmowymi adaptacjami sztuk Szekspira: *Hamletem* (1966) i *Henrykiem V* (1989)].
- Maciejewski, Łukasz [przepr. wywiad]. „Aktywista serca”. *Teatr* 2 (2008), s. 8–17. [Wywiad z reżyserem Maciejem Prusem, który wspomina przedstawienia: *Hamlet* w reż. Konrada Swinarskiego, *Sen nocy letniej* w reż. Petera Brooka oraz *Hamlet* (spektakl dokończony przez Prusa po śmierci Kazimierza Dejmka w Teatrze Nowym w Łodzi, premiera: 30.01.2003)].
- Maciejewski, Łukasz [przepr. wywiad]. „Słodkie słone ciasto”. *Teatr* 6 (2008), s. 25–30. [Rozmowa z Mariuszem Grzegorzkiem, przy okazji wyreżyserowanego przez niego spektaklu *Makbet* Szekspira (Teatr im. S. Jaracza w Łodzi, premiera: 5.04.2008)].
- Matusiak, Anna [przepr. wywiad]. „Teatr dla każdego”. *Notatnik Teatralny* 47/48 (2008), s. 83–91. [Wywiad z Mirosławem Haniszewskim oraz Anną Ilczuk na temat przedstawienia *Zaśnij teraz w ogniu* w reż. Przemysława Wojcieszka (Teatr Polski we Wrocławiu, premiera: 5.10.2007), silnie inspirowanego sztukami Szekspira i zawierającego wiele aluzji i cytatów z jego dramatów].
- Raszpł, Maja [przepr. wywiad]. „Zwierzę w każdym z nas”. *Dziennik. Kultura* 11.04.2008, s. 72. [Rozmowa z aktorem Ireneuszem Czopem na temat jego pracy nad tytułową rolą w *Makbecie* w reż. Mariusza Grzegorzka (Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi, premiera: 5.04.2008)].
- Sztarbowski, Paweł [przepr. wywiad]. „Porządkuję rzeczywistość”. *Notatnik Teatralny* 48 (2008), s. 25–35. [Rozmowa z reżyserem teatralnym Przemysławem Wojcieszkiem, m.in. o adaptowaniu na scenę i reżyserowaniu sztuk Szekspira].

## 2009

- Kamińska, Katarzyna [przepr. wywiad]. „*Lear*: projekcja umysłu”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 06.06.2009 ([http://www.archiwum.wyborcza.pl/Archiwum/1,0,7030977,20090606WR-DLO,Lear\\_projekcja\\_umyslu,wywiad.html](http://www.archiwum.wyborcza.pl/Archiwum/1,0,7030977,20090606WR-DLO,Lear_projekcja_umyslu,wywiad.html)). [Rozmowa z Cezariusem Graużiniszem o wyreżyserowanym przez



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

niego spektaklu *Król Lear*, wystawionym w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu, premiera: 5.06.2009].

Kamiński, Piotr [przepr. wywiad]. „Na pięć minut przed śmiercią”. *Tygodnik Powszechny* 29 (2009), s. 39. [Rozmowa z Bogdanem Toszą, reżyserem teatralnym i eseistą, który omawia swoje tłumaczenie *Ryszarda II* (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2009)].

Orłowski, Łukasz [przepr. wywiad]. „Nie chcę się kłaniać”. *Teatr* 2 (2009), s. 63–67. [Rozmowa z aktorem Ireneuszem Czopem, który wcielił się w postać tytułową w spektaklu *Makbet* w reż. Mariusza Grzegorzka, wystawionym w Teatrze Jaracza w Łodzi, premiera: 5.04.2008].

Wasyluk, Marcin [przepr. wywiad]. „Okno na Shakespeare’a”. *Teatr* 11 (2009), s. 19–20. [Rozmowa z Jerzym Limonem, który komentuje XIII Festiwal Szekspirowski w Gdańsku, zorganizowany w dniach 1–10.08.2009].

## 2010

Olkusz, Piotr [przepr. wywiad]. „Na dnie puszkii Pandory”. *Dialog* 1 (2010), s. 198–201. [Rozmowa z Laurą Caretti, która komentuje cztery spektakle wystawione podczas V Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego we Wrocławiu (10–17.10.2009): *Króla Leara* Teatru Współczesnego we Wrocławiu (Polska), reż. Cezariusz Graužinis; *Hamleta* przygotowanego przez Vilnius City Theatre, reż. Oskaras Koršunovas (Litwa), *Troilus i Kresydę* w Munich Kammerspiele Theatre (Niemcy), reż. Luk Perceval; spektakl *Tragedie Rzymskie*, oparty na trzech dramatach szekspirowskich (*Koriolan*, *Juliusz Cezar*, *Antoniusz i Kleopatra*), przygotowany przez Toneelgroep Amsterdam Theatre Company (Holandia), reż. Ivo van Hove].

Świątkowska, Wanda [przepr. wywiad]. „Dywagacje szekspirowskie”. *Teatr* 1 (2010), s. 47–48. [Wywiad z Małgorzatą Sugierą, autorką monografii *Inny Szekspir* (2009)].

Zalewska, Kalina [przepr. wywiad]. „Wierzę w siłę teatru”. *Teatr* 11 (2010), s. 17–18. [Wywiad z reżyserem Grzegorzem Wiśniewskim, m.in. o jego inscenizacji *Zmierzch bogów*, w której odwołał się do motywów z *Makbeta*; przedstawienie zostało wystawione w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 29.08.2009].

#### 4. Recenzje i zapowiedzi festiwali teatralnych

##### 2001

- Adamiecka-Sitek, Agata. „Gdański Szekspir, czyli różnorodność teatralnych światów”. *Didaskalia* 45 (2001), s. 59–63. [Recenzuje V Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (4–12.08.2001); omawia następujące sztuki: *Hamleta* w reż. Mikołaja Grabowskiego, *Makbeta* w reż. Piotra Cieplaka, *Króla Leara* w reż. Piotra Cieplaka, *Króla Leara* w reż. Mikołaja Grabowskiego oraz *Otella* w reż. Eimuntas Nekrošiusa].
- Biernacki, Maciej. „Hamlet ma kłopoty z klimatyzacją”. *Przekrój* 32 (2001), s. 61–62. [Zapowiada Festival d’Avignon (6–28.07.2001) i prezentowane w jego trakcie inscenizacje dzieł Szekspira].
- Chojka, Joanna. „Szekspir jak gąbka”. *Wprost* 34 (2001), s. 87. [Recenzuje V Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (4–12.08.2001); omawia m.in. *Otella* w reż. Eimuntas Nekrošiusa].
- Drewniak, Łukasz. „Świat wywrócony”. *Przekrój* 46 (2001), s. 66–67. [Recenzuje VI Międzynarodowy Festiwal Teatralny w Lublinie „Konfrontacje Teatralne” (24–27.10.2001); wymienia m.in. *Hamleta* w reż. Eimuntas Nekrošiusa jako najważniejsze wydarzenie festiwalu].
- Drewniak, Łukasz. „Toruń, KONTAKT i kaczką”. *Przekrój* 24 (2001), s. 63–65. [Recenzuje XI Międzynarodowy Festiwal Teatralny KONTAKT (26.05–1.06.2001), m.in. spektakl *Otello* w reż. Eimuntas Nekrošiusa].
- Drewniak, Łukasz. „Wakacje z Szekspirem”. *Przekrój* 27 (2001), s. 40–41. [Zapowiada letnie festiwale teatralne w 2001 r., na których będą prezentowane inscenizacje dzieł Szekspira: Festival d’Avignon, Theaterwelten w Berlinie, V Festiwal Szekspirowski w Gdańsku, Salzburger Festspiele, Edinburgh International Festival].
- Duda, Artur. „Lekcja czytania Szekspira”. *Teatr* 9 (2001), s. 19–22. [Analizuje XI Międzynarodowy Festiwal Teatralny KONTAKT (26.05–1.06.2001); prezentuje *Otella*, spektakl wystawiony przez teatr Meno Fortas w Wilnie, reż. Eimuntas Nekrošius, premiera: 25.11.1999, pokazywany również podczas festiwalu].
- Niziołek, Grzegorz. „Brookliński teatr świata”. *Didaskalia* 46 (2001), s. 86–92. [Relacja z Next Wave Festival, odbywającego się w Nowym Jorku w 2001 r.;

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

recenzuje spektakl *Needcompany's King Lear*, reż. Jan Lauwers; premiera: 11.01.2000].

Owczarski, Wojciech. „Święto Szekspira w Gdańsku”. *Odra* 11 (2001), s. 97–99. [Recenzuje V Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (4–12.08.2001); omawia m.in. *Otella* w reż. Eimuntas Nekrošiusa].

Rembowska, Aleksandra. „Inne światy”. *Teatr* 7–8 (2001), s. 31–33. [Analizuje XI Międzynarodowy Festiwal Teatralny KONTAKT (26.05–1.06.2001); prezentuje *Otella*, spektakl wystawiony przez teatr Meno Fortas w Wilnie, reż. Eimuntas Nekrošius, premiera: 25.11.1999, pokazywany również podczas festiwalu].

Szewczyk, Małgorzata. „Nad jeziorem i we wnętrzach”. *Didaskalia* 45 (2001), s. 64–67. [Relacja z XI Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Malta w Poznaniu (26–30.06.2001); omawia spektakle *Le songe*, inspirowany *Snem nocy letniej*, w wykonaniu Compagnie Jo Bithume, *Shakespeare visual* w wykonaniu Jonna Theatre oraz *Otello*, zrealizowany przez Polski Teatr Tańca].

Wierzchowska, Anna. „Teatralne spotkania”. *Didaskalia* 43–44 (2001), s. 87–90. [Relacjonuje przebieg festiwalu Berliner Theaterreffen (1–24.05.2001), m.in. przypomina szekspirowskiego *Ryszarda II* w reż. Clausa Peymanna oraz *Hamleta* przygotowanego przez Christopha Schlingensiefel].

Żółkoś, Monika. „Szekspir ze Wschodu”. *Przekrój* 35 (2001), s. 68–69. [Relacjonuje przebieg V Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (5–7.08.2001), na którym zaprezentowano *Otella* w reż. Eimuntas Nekrošiusa, *Shylocka* w reż. Roberta Sturui oraz *Króla Leara* w reż. Mikołaja Grabowskiego].

Żółkoś, Monika. „Szekspir ze Wschodu”. *Teatr* 9 (2001), s. 9–13. [Analizuje XI Międzynarodowy Festiwal Teatralny KONTAKT (26.05–1.06.2001); *Otella* wystawionego przez Teatr Meno Fortas w Wilnie (reż. Eimuntas Nekrošius, premiera: 25.11.1999), *Hamleta* Vadima Golikowa oraz *Króla Leara* wystawionego przez Teatr Nowy w Łodzi (reż. Mikołaj Grabowski, premiera: 21.10.2000), prezentowanych na festiwalu].

## 2002

Branicka, Dobrawa. „Festiwal wieży Babel”. *Didaskalia* 51–52 (2002), s. 24–27. [Relacja z VI Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (3–10.08.2002); zwraca uwagę na następujące spektakle: *Rose Rage*, wystawiony przez The Chicago Shakespeare Theater (reż. Edward Hall,

Roger Warren, premiera: 2002), który prowokuje do nowego spojrzenia na *Henryka VI*; *Romeo i Julia*, wystawiony przez teatr Młodego Widza w St. Petersburgu (reż. Natalia Łapina), w którym na plan pierwszy wysunęła się fragmentaryczność realizacji; *Hamlet* wystawiony przez Teatr im. Eugene Ionesco w Kiszyniowie (reż. Ion Săpdaru, premiera: 1998), *The Tragedy of Hamlet* wystawiony przez Théâtre Des Bouffes du Nord (reż. Peter Brook, premiera: 2002) z dokładną analizą inscenizacji].

Chojka, Joanna. „Sen o teatrze”. *Didaskalia* 48 (2002), s. 58–59. [Recenzuje XX Festiwal Szkół Teatralnych w Łodzi (20–24.03.2002); omawia m.in. inscenizację *Snu nocy letniej* w realizacji Warszawskiej Akademii Teatralnej w reż. Jana Englerta, premiera: 19.11.2001].

Gruszczyński, Piotr. „Ambiwalencja Awiniońska”. *Didaskalia* 51–52 (2002), s. 109–112. [Recenzuje Festival d’Avignon (5–27.07.2002), wspomina m.in. spektakl *The Tragedy of Macbeth* zrealizowany przez Teatr Zingaro].

## 2003

Chojka, Joanna. „Firma Szekspir”. *Teatr* 7–9 (2003), s. 12–15. [Omawia VII Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (2–9.08.2003); zapowiada przedstawienia, które będą wystawione w trakcie festiwalu].

Fazan, Katarzyna. „Wystawa nie tylko do oglądania”. *Didaskalia* 57 (2003), s. 64–67. [Prezentuje X Praskie Quadriennale Scenografii i Architektury Teatralnej (12–29.06.2003); wspomina o nagrodzie, którą otrzymała Nicky Gillibrand za kostiumy do *Snu nocy letniej* wystawionego przez Royal Shakespeare Company w 2002 roku; opisuje polską ekspozycję, w tym scenografię *Burzy Adama i Jarosława Kilianów* oraz kostiumy Małgorzaty Bulandy do legnickiego *Hamleta*; informuje, że w sekcji studenckiej festiwalu młodzi artyści prezentowali scenografię do *Króla Leara*].

Owczarski, Wojciech. „Szekspir ciężkostrawny”. *Odra* 11 (2003), s. 78–79. [Podsumowuje VII Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (2–9.08.2003); recenzuje przedstawienia szekspirowskie odegrane podczas festiwalu: *Sen nocy letniej*, *Burzę* i *Hamleta*].

Paczocha, Radosław. „Festiwal-oczyszczenie”. *Teatr* 1/2 (2003), s. 68–70. [Omawia Festiwal Klasyki Europejskiej w Rzeszowie (9–16.11.2002); wspo-

mina o przedstawieniu *Romeo i Julia* w inscenizacji Waldemara Zawodzińskiego].

## 2004

Długosz, Katarzyna; Kowalik, Helena. Współpraca: Dybicz, Paulina; Gogołkiewicz, Agata; Likowska, Ewa. „Festiwalowy zawrót głowy”. *Przegląd* 31 (2004), s. 43. [Zapowiada VIII Festiwal Szekspirowski w Gdańsku, organizowany w dniach 31.07–8.08.2004].

Drewniak, Łukasz. „Kontakty intymne i nieprzewidywalne”. *Tygodnik Powszechny* 24 (2004), s. 20. [Podsumowuje XIV Międzynarodowy Festiwal Teatralny KONTAKT zorganizowany w Toruniu (22–28.05.2004); przywołuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony przez Teatr Oskarasa Koršunovasa z Wilna].

Owczarski, Wojciech. „Mocna dawka Szekspira”. *Teatr* 9 (2004), s. 12–16. [Prezentuje VIII Festiwal Szekspirowski zorganizowany w Gdańsku (31.07–8.08.2004)].

Stanowski, Wiesław. „Metafizyczny piknik”. *Przegląd* 27 (2004), s. 42–43. [Zapowiada XIV Festiwal Teatralny Malta w Poznaniu (29.06–3.07.2004); odnotowuje inscenizację *Sen nocy letniej* w wykonaniu teatru Yohangza z Korei Południowej].

Żółkoś, Monika. „Prawda maskarady”. *Didaskalia* 63 (2004), s. 26–30. [Recenzja występów Theater an der Ruhr w ramach VIII Międzynarodowego Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (3–10.08.2002): *Tytusa Andronikusa* oraz *Kupca weneckiego* reż. Roberta Ciullego].

## 2005

[b.a.]. „Kronika”. *Teatr* 7/8 (2005), s. 94. [Omawia IX Festiwal Szekspirowski w Gdańsku, zorganizowany w dniach 6–18.08.2005].

Frąckowiak, Bartosz. „Inność jako produkt”. *Didaskalia* 69 (2005), s. 8–9. [Recenzuje m.in. spektakl *Otello* w reż. Stefana Puchera (Deutsches Schauspielhaus, Hamburg, premiera: 9.09.2004), wystawiony w trakcie III Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego „Dialog” we Wrocławiu (8–16.10.2005)].

Głowacka, Aneta. „Po prostu bezpiecznie”. *Opcje* 2 (2005), s. 76–80. [Omawia XV Międzynarodowy Festiwal Teatralny KONTAKT, zorganizowany

w dniach 21–27.05.2005 r. w Toruniu; wspomina spektakl *Makbet* w reż. Mai Kleczewskiej (Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu, premiera: 4.12.2004) oraz dramat *Zimowa opowieść* w reż. Olega Zhiugzhda (Teatr La-lek w Grodnie)].

Głowacka, Aneta. „U Szekspira bez zmian”. *Opcje* 3 (2005), s. 105–107. [Omawia IX Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (6–18.08.2005)].

Krakowska, Joanna. „Litwini patrzą na morze”. *Dialog* 1 (2005), s. 170–174. [Recenzuje przedstawienia wystawione w trakcie Międzynarodowego Wileńskiego Festiwalu Teatralnego „Sirenos” (24.09–4.10.2004); omawia cztery dramaty szekspirowskie zaprezentowane w trakcie festiwalu: *Króla Leara* w reż. Valentinas Masalskisa (Litewski Narodowy Teatr Dramatyczny, premiera: 29.09.2004), *Kupca weneckiego* w reż. Jonasa Vaitkusa (Państwowy Teatr Dramatyczny w Kownie, premiera: 13.11.2003), *Poskromienie złośnicy* w reż. Cezariusza Graużinisa (Valstybinis Jaunimo Teatras, Wilno, premiera: 15.09.2004), *Romeo i Julię* w reż. Oskarasa Koršunovasa (Oskaras Koršunovas Teatras, Wilno, premiera: 13.06.2003)].

Nikčević, Sanja. „W obronie widowiska”. *Dialog* 2 (2005), s. 167–177. [Recenzuje International Theater Festival MESS w Sarajewie, zorganizowany w dniach 17–31.10.2004; wspomina sztukę *Hamlet. Sny* w reż. Andriya Zholdaka (Teatr Dramatyczny im. Tarasa Szewczenki w Charkowie) oraz spektakl *Romeo i Julia* w reż. Oskarasa Koršunovasa (Oskaras Koršunovas Teatras, Wilno)].

## 2006

Burzyńska, Anna R. „Innego końca świata nie będzie”. *Didaskalia* 73/74 (2006), s. 100–103. [Omawia festiwal Berliner Theatertreffen, zorganizowany w dniach 5–21.05.2006; wspomina *Makbeta* w reż. Jürgena Goscha (Düsseldorfer Schauspielhaus, premiera: 25.09.2006)].

Niedziela, Jan. „Spadkobiercy Andronikusa”. *Teatr* 9 (2006), s. 44–46. [Omawia festiwal Wiener Festwochen (12–18.06.2006); odwołuje się do spektaklu *Schändung* w reż. Botha Straussa, luźnej adaptacji *Tytusa Andronikusa*; wspomina *Makbeta* w reż. Jürgena Goscha (Düsseldorfer Schauspielhaus, premiera: 29.09.2005)].

Owczarski, Wojciech. „Śmiać się czy płakać?”. *Teatr* 10 (2006), s. 45–48. [Omawia X Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (2–12.08.2006)].

Rembowska, Aleksandra. „Tort urodzinowy”. *Teatr* 11 (2006), s. 25–29. [Omawia produkcje teatralne zaprezentowane w trakcie Edinburgh International Festival, zorganizowanego w dniach 13.08–3.09.2006; analizuje spektakl *Troilus i Kresyda* w reż. Petera Steina, przygotowany we współpracy z Royal Shakespeare Company].

Tropp, Jewgienija. Tłum.: Buchalik, Małgorzata. „Jesienne spotkania. 16. Międzynarodowy teatralny festiwal Bałtiskij Dom, Sankt Petersburg 30.09.2006–11.10.2006”. *Teatr* 1 (2007), s. 58–64. [Zawiera obszerne sprawozdanie z XVI Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego „Bałtycki Dom” w Petersburgu (30.09–11.10.2006); omawia spektakle na podstawie sztuk Szekspira lub z cytatami i akcentami z jego dramatów: *Otello* w reż. Luka Percevala, *Faust* Eimuntasa Nekrošiusa i Teatru Meno Fortas z Wilna (Vladas Bagdonas gra tytułową rolę tak, jakby stanowiła kontynuacją postaci Otella), *Nie-Hamlet* Andrieja Moguczija według sztuki Władimira Sorokina *Dysmorfofobia*; wspomina także ukraińskiego reżysera Andrija Żoldaka i jego *Romea i Julię*, spektakl poświęcony pomarańczowej rewolucji, za który odwołano Żoldaka ze stanowiska głównego reżysera w charkowskim Berezilu].

## 2007

Baran, Mirosław. „Pierwszy Szekspir Rosjanina”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 30.07.2007, s. 9. [Zapowiada spektakl *Król Lear* w reż. rosyjskiego twórcy teatralnego Lwa Dodina, prezentowany w ramach XI Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (3–11.08.2007)].

Baran, Mirosław. „Kto dziś wieczorem zagra Julię?”. *Gazeta Wyborcza* 2.08.2007, s. 16. [Zapowiada przedstawienia, które zostaną zaprezentowane podczas XI Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (3–11.08.2007)].

Baran, Mirosław. „Świat jest teatrem”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 3.08.2007, s. 6. [Zapowiada XI Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (3–11.08.2007), wymienia najważniejszych twórców teatralnych, których spektakle zostaną zaprezentowane w ramach festiwalu].

Baran, Mirosław; Kirol, Agata. „Lear w czerni i bieli”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Gdańsk* 6.08.2007, s. 6. [Omawia przedstawienie *Król Lear* w reż. rosyjskiego twórcy teatralnego Lwa Dodina z Małego Teatru Dramatycznego w Petersburgu, zaprezentowane w ramach XI Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (3–11.08.2007)].

- Bończa-Szabłowski, Jan. „Hamlet wdepnął w kupę”. *Rzeczpospolita* 8.08.2007, s. 9. [Zawiera recenzję szekspirowskiego *Hamleta* w reż. Roberta Sturui z Teatru Rustawel w Gruzji, zaprezentowanego na XI Festiwalu Szekspirowskim w Gdańsku (3–11.08.2007); podkreśla groteskę i estetykę nihilizmu w spektaklu].
- Bończa-Szabłowski, Jan. „Nudne widowisko zamiast tragedii”. *Rzeczpospolita* 9.08.2007, s. 9. [Analizuje *Króla Leara* w reż. Roberta Ciullego (Theater an der Ruhr), zaprezentowanego w ramach XI Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (3–11.08.2007); porównuje go do *Króla Leara* wyreżyserowanego przez Lwa Dodina (Dramatyczny Teatr Mały w Petersburgu)].
- Brózda, Jolanta. „Szekspir i Hoffmann”. *Gazeta Wyborcza – Co Jest Grane* 20.04.2007, s. 14. [Zapowiada premierę spektaklu baletowego *Sen nocy letniej* według Szekspira (muzyka: Feliks Mendelssohn, choreografia: Gray Veredon) w poznańskim Teatrze Wielkim. Przedstawienie rozpocznie VII Festiwal Hoffmannowski (21.04–6.05.2007)].
- Brózda, Jolanta. „Wystudiowany baletowy Szekspir w Teatrze Wielkim”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 25.04.2007, s. 8. [Omawia spektakl baletowy *Sen nocy letniej* w reż. Graya Veredona na podstawie sztuki Szekspira, pokazany w ramach VII edycji Festiwalu Hoffmannowskiego w Poznaniu (21.04–6.05.2007)].
- Dąbrowski, Tadeusz. „Ironia doskonałego Hamleta”. *Dziennik* 13.8.2007, s. 23. [Omawia spektakle zaprezentowane w ramach XI Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (3–11.08.2007) oraz podsumowuje festiwal; wyróżnia *Króla Leara* w reż. Lwa Dodina (Mały Teatr Dramatyczny z Petersburga) jako spektakl wyjątkowo dobry].
- Derkaczew, Joanna. „Szekspir ojców dyrektorów”. *Gazeta Wyborcza* 10.08.2007, s. 15. [Omawia i krytycznie ocenia przedstawienia zaprezentowane podczas XI Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (3–11.08.2007)].
- JB. „Baletowy Szekspir zaczyna festiwal”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 23.04.2007, s. 6. [Omawia spektakl baletowy *Sen nocy letniej* na podstawie komedii Szekspira (premiera: 21.04.2007) w inscenizacji i choreografii Graya Veredona, zaprezentowany w ramach VII edycji Festiwalu Hoffmannowskiego w Poznaniu (21.04–6.05.2007)].



- Kajak, Olgierd. „Lizę rączki! Wiener Festwochen 2007”. *Dialog* 11 (2007), s. 192–196. [Omawia festiwal teatralny Wiener Festwochen (11–19.05.2007); recenzuje spektakl *Król Lear* w reż. Luca Bondy’ego z Burgtheater (premiera: 30.05.2007), wystawiony podczas festiwalu].
- Katafiasz, Olga. „XI Festiwal Szekspirowski”. *Didaskalia* 81 (2007), s. 105–107. [Omawia dwa spektakle zaprezentowane w ramach XI Festiwalu Szekspirowskiego (3–11.08.2007): *Król Lear* w reż. Roberta Ciullego oraz *Król Lear* wyreżyserowany przez Lwa Dodina].
- Kirol, Agata. „Szekspirowska Gertruda recytuje poezję”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Gdańsk* 10.08.2007, s. 10. [Omawia spektakl *Gertruda* Teatru Stajnia Pegaza w reż. Ewy Ignaczak, przedstawienie inspirowane *Hamletem* Szekspira, w szczególności postacią matki tytułowego bohatera. Spektakl pokazano w ramach XI Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (3–11.08.2007)].
- Knera, Jakub. „Szekspir w tunelu”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Gdańsk* 14.08.2007, s. 5. [Omawia warsztaty plastyczne zatytułowane „LOGO Szekspir” (3–10.08.2007), będące kontynuacją cyklu „Szekspir na ulicy” rozpoczętego podczas X Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (2–12.08.2006). Warsztaty prowadziła malarka Iwona Zajac].
- Kościelniak, Marcin. „Dwa festiwale”. *Didaskalia* 79/80 (2007), s. 118–120. [Zawiera obszerne sprawozdanie z XLII Przeglądu Teatrów Małych Form Kontrapunkt w Szczecinie (18–22.04.2007), w tym m.in. z przedstawienia *Śmierć praktykanta* (*Tod eines Praktikanten*) zawierającego wiele odwołań do *Makbeta* (reż. René Pollesch)].
- Kyziół, Aneta. „Szekspir starych mistrzów”. *Polityka* 31 (2007), s. 51. [Omawia XI Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (3–11.08.2007) i wymienia najważniejsze przedstawienia pokazane w ramach festiwalu (m.in. *Miarkę za miarkę* w reż. Anny Augustynowicz, *Króla Leara* w reż. Lwa Dodina, *Romea i Julię* w reż. Petera Meinecka)].
- Mańkowska, Alicja. „Szekspirowski jam session”. *Teatr* 9 (2007), s. 37–42. [Omawia XI Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (3–11.08.2007); wymienia m.in. *Króla Leara* w reż. Lwa Dodina (Dramatyczny Teatr Mały w Petersburgu), *Króla Leara* w reż. Roberta Ciullego (Theater an der Ruhr), *Hamleta* w reż. Roberta Sturui z Rustaveli Teatre w Tbilisi, *Romea i Julię*

- z The Aquila Theatre (USA) w reż. Petera Meinecka, a także *Sen nocy letniej* w reż. Lucy Richardson z London Metropolitan University].
- Moskwin, Andrzej. „Złota Maska” 2007 po raz trzynasty”. *Teatr* 9 (2007), s. 39–40. [Omawia spektakle teatralne zaprezentowane podczas XIII Festiwalu Teatralnego „Złota Maska” w Moskwie (29.03–3.04.2007); szczególnej analizie poddaje *Króla Leara* Szekspira w reż. Lwa Dodina z Dramatycznego Teatru Małego w Petersburgu].
- Niedziela, Jan. „Wymioty i wojna”. *Teatr* 9 (2007), s. 48–51. [Omawia festiwal teatralny Wiener Festwochen (11–19.05.2007) i wspomina o *Królu Learze* Szekspira w reż. Luca Bondy’ego z wiedeńskiego Burgtheater].
- Piotrowska, Agnieszka Lubomira. „Moskiewskie skandale”. *Dialog* 1 (2007), s. 190–196. [Opisuje New Drama Festival w Moskwie (15–24.09.2006), na którym pokazano m.in. *Nie-Hamleta* na podstawie sztuki Władimira Sorokina *Dysmorfofobia*, będącej postmodernistyczną mieszanką aluzji i cytatów z dramatów Szekspira (Teatr Prijut Komedianta z Sankt Petersburga w Rosji)].
- Rudziński, Łukasz. „Festiwal Szekspirowski. Dzień ósmy”. *Nowa Siła Krytyczna* 11.08.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/42661.html>). [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony przez Teatr Powszechny im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz (premiera: 10.12.2006) w ramach XI Festiwalu Szekspirowskiego (3–11.08.2007)].
- Rudziński, Łukasz. „Festiwal Szekspirowski. Dzień pierwszy”. *Nowa Siła Krytyczna* 4.08.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/42361.html>). [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony przez Teatr Wybrzeże w reż. Zbigniewa Brzozy (premiera: 29.07.2007), prezentowany w ramach XI Festiwalu Szekspirowskiego (3–11.08.2007)].
- Rudziński, Łukasz. „Festiwal Szekspirowski. Dzień szósty i siódmy”. *Nowa Siła Krytyczna* 10.08.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/42646.html>). [Recenzuje przedstawienie *Gertruda*, wystawione przez Teatr Stajnia Pegaza w Sopocie w reż. Ewy Ignaczak (premiera 10.12.2006), prezentowane w ramach XI Festiwalu Szekspirowskiego (3–11.08.2007)].
- Rudziński, Łukasz. „Festiwal Szekspirowski. Podsumowanie”. *Nowa Siła Krytyczna* 14.08.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/42753.html>). [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w reż.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Zbigniewa Brzozy (premiera: 29.07.2007), oraz przedstawienie *Gertruda*, wystawione przez Teatr Stajnia Pegaza w Sopocie w reż. Ewy Ignaczak (premiera 10.12.2006), zaprezentowane w ramach XI Festiwalu Szekspirowskiego (3–11.08.2007)].

Sas, Renata. „Wojna na finał 13. Festiwalu Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych”. *Express Ilustrowany* 8.03.2007, s. 11. [Zapowiada XIII Festiwal Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych w Łodzi (17.02–11.03.2007). Recenzuje *Miarka za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w reż. Anny Augustynowicz (premiera: 10.12.2006)].

Zielińska, Maryla. „Rusłana. Tydzień Teatru Ukraińskiego”. *Didaskalia* 79 (2007), s. 94–95. [Zapowiada Tydzień Teatru Ukraińskiego (Warszawa 6–10.06.2007), a w nim m.in. *Romea i Julię* w reż. Andrija Żołdaka].

## 2008

Ćirić, Jovanka Dorota. „Nad brzegami Miljacki byliśmy”. *Dialog* 1 (2008), s. 196–203. [Omawia Międzynarodowy Festiwal Teatralny MESS w Sarajewie (5–9.11.2008), skupiający wiele europejskich zespołów teatralnych; wymienia m.in. *Otella*, spektakl przygotowany przez The Chamber Theatre 55 w Sarajewie w reż. Rahima Burhana (premiera: 30.11.2007)].

Gruszczyński, Piotr. „Awinion, czyli Europa w teatrze”. *Gazeta Wyborcza* 4.07.2008, s. 15. [Omawia *Hamleta* Szekspira w reż. Thomasa Ostermeiera oraz *Tragedie Rzymskie* w reż. Iva van Hove’a (na podstawie *Juliusza Cezara*, *Antoniusza i Kleopatry* oraz *Koriolana* Szekspira); oba spektakle zostały zaprezentowane w ramach Festiwalu Teatralnego w Avinionie (4–26.07.2008)].

Gruszczyński, Piotr. „Dantejskie sceny w Pałacu Papieży w Avinionie”. *Gazeta Wyborcza* 17.07.2008, s. 13. [Recenzja *Tragedii Rzymskich* w reż. Iva van Hove’a, pokazanych w ramach Festiwalu Teatralnego w Avinionie (4–26.07.2008). Tekst spektaklu został stworzony na podstawie *Juliusza Cezara*, *Antoniusza i Kleopatry* oraz *Koriolana* Szekspira].

Gruszczyński, Piotr. „Festiwal lęków Europy”. *Gazeta Wyborcza* 25.07.2008, s. 16. [Omawia Festiwal Teatralny w Avinionie (4–26.07.2008); recenzuje *Hamleta* w reż. Thomasa Ostermeiera].

- Kurowska, Maria. „Miasto kobiet”. *Dialog* 9 (2008), s. 208–215. [Informuje o Theatretreffen Festival w Berlinie (12–18.05.2008); wymienia m.in. *Burzę* w reż. Stefana Puchera (Munich Kammerspiele, premiera: 8.11.2007)].
- Kwaśniewska, Monika. „... nienawiść, pogarda, bunt, śmierć... Deutsches Theater w Berlinie: *HamletMaszyna*, reż. Dimiter Gotscheff”. *Didaskalia* 87 (2008), s. 7–8. [Omawia spektakl *HamletMaszyna* Deutsches Theater w Berlinie w reż. Dimitra Gotscheffa, wystawiony w ramach Festiwalu Czterech Kultur w Łodzi (5–12.09.2008)].
- Kyziół, Aneta. „Tragiczno-komediowo-romantycznie”. *Polityka* 31 (2008), s. 49. [Omawia XII Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (2–9.08.2008), wyszczególniając inscenizacje dramatów Szekspira: *Zimową opowieść* (reż. Yoshihiro Kurita, Ryutopia Theatre, Japonia) i *Hamleta* w reż. Moniki Pęcikiewicz (Teatr Polski we Wrocławiu, premiera: 25.05.2008)].
- Kyziół, Aneta. „Wędrówka przez piekło”. *Polityka* 31 (2008), s. 52–54. [Podsumowuje edycję Festiwalu Teatralnego w Avinionie, omawiając dwie wystawione w jego trakcie adaptacje dzieł Szekspira: dramat *Hamlet* w reż. Thomasa Ostermeiera z berlińskiego teatru Schaubühne, a także sześciogodzinny spektakl *Tragedie Rzymskie* w reż. Iva Van Hove’a z amsterdamskiej grupy Toneelgroep, składający się z granych po kolei sztuk *Koriolan*, *Juliusz Cezar* oraz *Antoniusz i Kleopatra*].
- Michalak, Hubert. „Kaliskie Spotkania Teatralne. Dzień pierwszy”. *Nowa Siła Krytyczna* 11.05.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/72485.html>). [Prezentuje 48. Kaliskie Spotkania Teatralne, organizowane w dniach 10–17.05.2008; recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].
- Michałowska, Joanna. „Festiwal Szkół Teatralnych. Dzień trzeci”. *Nowa Siła Krytyczna* 12.04.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/54025.html>). [Prezentuje Festiwal Szkół Teatralnych, zorganizowany w dniach 8–12.04.2008; omawia spektakl *Wesołe kumoszki z Windsoru* w reż. Remigiusza Brzyka, wystawiony na Wydziale Zamiejscowym PWST Kraków we Wrocławiu, premiera: 7.10.2007].
- Puzyna-Chojka, Joanna. „Wariacje wokół Shakespeare’a”. *Teatr* 11 (2008), s. 36–39. [Omawia XII Festiwal Szekspirowski w Trójmieście (2–9.08.2008),

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

podkreślając ewolucję formuły festiwalu, tzn. coraz bardziej radykalne korekty i reinterpretacje tekstów Szekspira].

Rudziński, Łukasz. „Z Szekspirem dzień trzeci”. *Nowa Siła Krytyczna* 7.08.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/58515.html>). [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony przez Teatr Polski we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz (premiera: 25.05.2008) w ramach XII Festiwalu Szekspirowskiego].

Wakar, Jacek. „Szekspir bez kompromisów”. *Dziennik* 188 (2008), s. 18. [Omawia XII Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (2–9.08.2008)].

## 2009

Dziewulska, Małgorzata. „Szekspir/Dialog 2009 i nasza kultura życzliwości”. *Didaskalia* 94 (2009), s. 65–69. [Recenzuje V Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Dialog” zorganizowany we Wrocławiu (10–17.10.2009); omawia wystawione w trakcie festiwalu przedstawienie Toneelgroep Amsterdam Theatre *Tragedie Rzymskie*, oparte na motywach *Koriolana*, *Juliusza Cezara* oraz *Antoniusza i Kleopatry*, reż. Ivo van Hove].

Gańczarczyk, Iga; Garbaczewski, Krzysztof; Grochulska, Joanna; Rubin, Wiktor; Targoń, Joanna; Warnke, Katarzyna. „Rzymskie tragedie”. *Didaskalia* 94 (2009), s. 70–72. [Recenzja przedstawienia Toneelgroep Amsterdam Teatr *Tragedie Rzymskie*, opartego na sztukach *Koriolan*, *Juliusz Cezar* oraz *Antoniusz i Kleopatra*, reż. Ivo van Hove, wystawionego w trakcie V Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego „Dialog”, zorganizowanego we Wrocławiu (10–17.10.2009)].

Grzywaczewski, Tomasz. „Poobijana Perła”. *Wprost* 26 (2009), s. 70–71. [Zapowiada Letni Festiwal w Dubrowniku, organizowany w dniach 10–25.08.2009; omawia produkcje, które będą prezentowane w trakcie festiwalu, w tym m.in. *Sonety Szekspira* przygotowane przez Théâtre des Bouffes du Nord (Francja)].

Hoczyk, Julia. „Teatr mistrzów”. *Didaskalia* 92/93 (2009), s. 84–88. [Recenzja Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego we Wrocławiu „The World as a Place of Truth”(14–19.06.2009); koncentruje się na wystawionej na festiwalu i opartej na Szekspirowskim dramacie sztuce *Ur-Hamlet*, produkcji The Odin Teatr (Denmark), reż. Eugenio Barba].

- Katafiasz, Olga. „Po rewolucji mamy się dobrze”. *Didaskalia* 92/93 (2009), s. 96–99. [Omawia Międzynarodowy Festiwal Teatralny KONTAKT, zorganizowany w Toruniu (23–29.05.2009); recenzuje *Makbeta* przygotowanego przez Teatr Jaracza w Łodzi, reż. Mariusz Grzegorzek, premiera: 5.04.2008, pokazywanego w trakcie festiwalu].
- Kocur, Mirosław. „Prawda o teatrze”. *Teatr* 10 (2009), s. 88–90. [Omówienie Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego we Wrocławiu „The World as a Place of Truth” (14–30.06.2009); recenzuje przedstawienia: *Ur-Hamlet* w reż. Eugenia Barby, wykonany przez Odin Teatr w Arsenale Miejskim; *Hamlet. Cisza z ciała* w reż. Roberta Bucciego, spektakl wystawiony przez Teatro Pontedera w Teatrze Polskim oraz *Hamlet* w reż. Richarda Schechnera, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim].
- Kyzioł, Aneta. „Linia Grotowskiego”. *Polityka* 24 (2009), s. 57. [Zapowiada przedstawienia, które będą wystawione w trakcie Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego we Wrocławiu „The World as a Place of Truth” (14–30.06.2009); wymienia spektakl *Hamlet: That Is a Question* w reż. Richarda Schechnera, przygotowany przez Shanghai Theatre Academy (Chiny)].
- Kyzioł, Aneta. „Multimedialny Szekspir”. *Polityka* 31 (2009), s. 39. [Zapowiada XIII Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (1–10.08.2009); wymienia niektóre przedstawienia wystawione w trakcie festiwalu: *Sen nocy letniej* i *Kupiec wenecki* w reż. Edwarda Halla, przygotowane przez Propeller Theatre Group z The Watermill Theatre; *Hamlet* w reż. Elizabeth LeCompte, przygotowany przez The Wooster; *Otello-wariacje na temat* w reż. Agaty Dudy-Gracz, przygotowany przez Teatr Jaracza; *Ryszard III* w reż. Gábora Tompy, przygotowany przez Cluj Theatre; *Warum Warum* w reż. Petera Brooka, przygotowane przez Zürich playhouse; *Poskromienie złościny* w reż. Szymona Kaczmarka, przygotowane przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku].
- Michalak, Hubert. „Kaliskie spotkania teatralne”. *Nowa Siła Krytyczna* 19.05.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/55635.html>). [Prezentuje 49. Kaliskie Spotkania Teatralne, organizowane w dniach 9–15.05.2009; recenzuje *Makbeta* wystawionego przez Teatr Jaracza w Łodzi, reż. Mariusz Grzegorzek, premiera: 5.04.2008].
- Muskała, Monika. „W poszukiwaniu utraconej tożsamości”. *Didaskalia* 92/93 (2009), s. 102–105. [Prezentuje festiwal Wiener Festwoche, zorganizowany

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

w Wiedniu (8–14.06.2009); recenzuje wystawione w trakcie festiwalu przedstawienie *Othello*, przygotowane przez The Akzent Theater z Austrii w reż. Petera Sellersa].

Olkusz, Piotr. „Tampere: dla wszystkich”. *Dialog* 11 (2009), s. 197–201. [Recenzja festiwalu „The Forty-First Teater” w Tampere (3–9.08.2009); omawia m.in. spektakl *Anatomia Lear* w reż. Mikaela Hasána, pozbawiony słów performans inspirowany sztuką *Król Lear*].

Szal-Truszkowska, Bożena. „Spotkania teatralne w świecie fobii”. *Polska Głos Wielkopolski* 11.05.2009 ([http://poznan.naszemiasto.pl/wydarzenia/kultura/997740.html?sesja\\_gratka=1a0d74abf42a13b4032a5435dfa0ea21](http://poznan.naszemiasto.pl/wydarzenia/kultura/997740.html?sesja_gratka=1a0d74abf42a13b4032a5435dfa0ea21)). [Prezentuje 49. Kaliskie Spotkania Teatralne, organizowane w dniach 9–15.05.2009; omawia *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony przez Teatr Współczesny we Wrocławiu, reż. Gabriel Gietzky, premiera: 26.04.2008].

Wasyluk, Marcin. „Shakespeare jak zużyta gąbka”. *Teatr* 11 (2009), s. 16–18. [Recenzja XIII Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (1–10.08.2009)].

Wysocka, Katarzyna. „XIII Festiwal Szekspirowski, Dzień 9: Upadła miłość, czyli *Otello*. *Wariacje na temat Teatru im. S. Jaracza z Łodzi*”. *Gazeta Świętojańska* 10.08.2009 (<http://gazeta.razem.pl/index.php?id=2&t=1&page=8927>). [Recenzja przedstawienia *Otello – wariacje na temat*, adaptacji sztuki Szekspira wystawionej przez Teatr Jaracza w Łodzi w reż. Agaty Dudy-Gracz (premiera: 7.02.2009) w ramach XIII Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (1–10.08.2009)].

Zawrzykraj, Agata. „Molier dla Grumberga”. *Dialog* 7/8 (2009), s. 257–258. [Odnotowuje *Koriolana* Christiana Schiaretiego – sztuka ta zdobyła Nagrodę Moliera, narodową francuską nagrodę teatralną, przyznaną podczas Nocy Moliera zorganizowanej 26.04.2009].

## 2010

Baran, Mirosław. „Cwórka powalczy o Złotego Yoricka”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 21.06.2010 ([http://trojmiasto.gazeta.pl/trojmiasto/1,35611,8229670,Bez\\_Zlotego\\_Yoricka\\_na\\_Festiwalu\\_Szekspirowskim.html](http://trojmiasto.gazeta.pl/trojmiasto/1,35611,8229670,Bez_Zlotego_Yoricka_na_Festiwalu_Szekspirowskim.html)). [Wymienia inscenizację Moniki Pęcikiewicz *Sen nocy letniej*, wystawioną w Teatrze Polskim we Wrocławiu (premiera: 19.03.2010) jako jedną z czterech nominowanych do nagrody Złotego Yoricka, przyznawanej na Festiwalu Szekspirowskim w Gdańsku].

- Baran, Mirosław. „Podsumowanie XIV Festiwalu Szekspirowskiego”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 9.08.2010 ([http://http://trojmiasto.gazeta.pl/trójmiasto/1,87981,8232835,Podsumowanie\\_XIV\\_Festiwalu\\_Szekspirowskiego.html](http://http://trojmiasto.gazeta.pl/trójmiasto/1,87981,8232835,Podsumowanie_XIV_Festiwalu_Szekspirowskiego.html)). [Podsumowuje XIV Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (30.07–6.08.2010); recenzuje *Sen nocy letniej* w reż. Moniki Pęcikiewicz, zaprezentowany podczas festiwalu].
- Baran, Mirosław. „Seks, kłamstwa i projekcje wideo na Festiwalu Szekspirowskim”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 7.08.2010 ([http://cjg.gazeta.pl/CJG\\_Trojmiasto/1,109143,8224062,Seks\\_\\_klamstwa\\_i\\_projekcje\\_wideo\\_na\\_Festiwalu\\_Szekspirowskim.html](http://cjg.gazeta.pl/CJG_Trojmiasto/1,109143,8224062,Seks__klamstwa_i_projekcje_wideo_na_Festiwalu_Szekspirowskim.html)). [Podsumowuje XIV Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (30.07–6.08.2010); recenzuje *Sen nocy letniej* w reż. Moniki Pęcikiewicz, zaprezentowany podczas festiwalu].
- Cetera, Anna. „O zmierzchu”. *Teatr* 3 (2010), s. 15–16. [Recenzuje *Wieczór Trzech Króli* Teatru Narodowego „Marin Sorescu” z Rumunii, reż. Silviu Purcărete, odegrany podczas XIV Festiwalu Szekspirowskiego w Gdańsku (30.07–8.08.2010)].
- Cymerman, Jarosław. „Czerwony nos Szekspira”. *Teatr* 10 (2010), s. 40–42. [Sprawozdanie z V Festiwalu Teatrów Europy Środkowej „Sąsiedzi”, zorganizowanego w Lublinie (14–18.06.2009); recenzuje przedstawienia szekspirowskie odegrane podczas festiwalu].
- Olkusz, Piotr. „Teatr kryzysu?”. *Dialog* 1 (2010), s. 193–198. [Krótkie recenzje czterech spektakli wystawionych podczas V Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego we Wrocławiu (10–17.10.2009): *Króla Leara* Teatru Współczesnego we Wrocławiu (Polska), reż. Cezariusz Graužinis; *Hamleta* przygotowanego przez Vilnius City Theatre, reż. Oskaras Koršunovas (Litwa), *Troilus i Kresyda* Munich Kammerspiele Theatre (Niemcy), reż. Luk Perceval; *Tragedie Rzymskie*, spektakl oparty na trzech dramatach Szekspirowskich (*Koriolan*, *Juliusz Cezar*, *Antoniusz i Kleopatra*), przygotowany przez Toneelgroep Amsterdam Theatre Company (Holandia), reż. Ivo van Hove].
- Tokarska-Stangret, Katarzyna. „Kobieta trojańska”. *Teatr* 1 (2010), s. 22–23. [Recenzuje spektakl *Troilus i Kresyda*, odegrany podczas V Międzynarodowego Festiwalu „Dialog” we Wrocławiu (10–17.10.2009) w reż. Luca Percevala, premiera: 12.05.2008].
- Tompa, Andrea. „To nie jest pora na prywatne kłótnie. Wokół *Tragedii rzymskich*”. *Dialog* 1 (2010), s. 201–207. [Recenzuje *Tragedie Rzymskie*, spektakl



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

wystawiony podczas V Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego we Wrocławiu (10–17.10.2009), przygotowany przez Toneelgroep Amsterdam Theatre Company (Holandia), oparty na trzech dramatach Szekspirowskich (*Koriolan, Juliusz Cezar, Antoniusz i Kleopatra*).

Wyszomirski, Piotr. „Nadchodzi Michał Borczuch. Dwudniowe *Co chcecie albo Wieczór Trzech Króli* Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu na XIV Festiwalu Szekspirowskim”. (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/99456.html>). [Podsumowuje XIV Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (30.07–6.08.2010); recenzuje *Co chcecie albo Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Michała Borczucha, premiera: 27.03.2010].

Zalesiński, Jarosław. „Szekspirowski bigos”. *Teatr* 11 (2010), s. 39–40. [Podsumowuje XIV Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (30.07–6.08.2010)].

Zalesiński, Jarosław. „W weekend koniec Festiwalu Szekspirowskiego”. *Dziennik Bałtycki* 7.08.2010 (<http://www.gazeta.razem.pl/index.php?id=2>). [Podsumowuje XIV Festiwal Szekspirowski w Gdańsku (30.07–6.08.2010); recenzuje *Sen nocy letniej* w reż. Moniki Pęcikiewicz, zaprezentowany podczas festiwalu].

## 5. Recenzje monografii, prac zbiorowych i esejów

### 2002

Gangopadhyay, Mitali. „*Re-Presenting Shakespeare: Text, Performance and Analysis*. Vol. 1. Ed. Chaudhury, Sarbani. Kolkata: University of Kalyani & Macmillan, 2002. *Re-Presenting Shakespeare: Interpretations and Translations*. Ed. Chaudhury, Sarbani. Kalyani: University of Kalyani, 2002”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 117–124. [Recenzuje *Re-Presenting Shakespeare: Text, Performance and Analysis*. Vol. 1. red. Chaudhury, Sarbani (Kalkuta: University of Kalyani & Macmillan, 2002) i *Re-Presenting Shakespeare: Interpretations and Translations*. red. Chaudhury, Sarbani (Kalyani: University of Kalyani, 2002)].

Owczarski, Wojciech. „*Objawienie Szekspira*”. *Dialog* 7 (2002), s. 152–157. [Recenzja książki Jacka Bolewskiego *Objawienie Szekspira* (Warszawa, 2002)].

- Prussak, Marta. „Szekspir jako exemplum (*Objawienie Szekspira* Jacka Bolewskiego SJ)”. *Teatr* 9 (2002), s. 70–72. [Recenzja książki Jacka Bolewskiego *Objawienie Szekspira* (Warszawa, 2002)].
- Sugiera, Małgorzata. „Sceniczne z martwych powstanie”. *Didaskalia* 51–52 (2002), s. 148–151. [Recenzuje książkę Stephena Greenblatta *Hamlet in Purgatory* (Princeton, 2001), polski przekład: *Hamlet w czyśćcu*].
- Urbański, Piotr. „*Objawienie Szekspira*”. *Przegląd Powszechny* 7/8 (2002), s. 169–172. [Recenzja książki Jacka Bolewskiego *Objawienie Szekspira* (Warszawa, 2002)].
- Zielińska Maryla. „*Objawienie Szekspira*”. *Nowe Książki: przegląd nowości wydawniczych* 9 (2002), s. 46–47. [Recenzja książki Jacka Bolewskiego *Objawienie Szekspira* (Warszawa, 2002)].

## 2003

- Adamiecka-Sitek, Agata. „*Piramida zbrodni. «Makbet» w kulturze polskiej 1790–1989*”. *Pamiętnik teatralny* 3–4 (2003), s. 466–473. [Recenzja książki Jarosława Komorowskiego *Piramida zbrodni. «Makbet» w kulturze polskiej 1790–1989* (Warszawa, 2002)].
- Dziewulska, Małgorzata. „*Ojcobójcy. Młodszy zdolniejszy w teatrze polskim* Piotra Gruszczyńskiego”. *Tygodnik Powszechny* 9 (2003), s. 12. [Recenzja książki Piotra Gruszczyńskiego *Ojcobójcy. Młodszy zdolniejszy w teatrze polskim* (Warszawa, 2003)].
- Gomala, Aleksander. „*Objawienie Szekspira*”. *Znak* 6 (2003), s. 138–144. [Recenzja książki Jacka Bolewskiego *Objawienie Szekspira* (Warszawa, 2002)].
- Komorowski, Jarosław. „Czy to łoś, czy jednorożec”. *Teatr* 7–9 (2003), s. 18–21. [Recenzuje książkę Rolfa Vollmanna *Arka Szekspira. Przewodnik po miłości i zbrodni* (Warszawa, 2003)].
- Lubelski, Tadeusz. „Czterdzieści cztery w czternastu”. *Didaskalia* 54/55/56 (2003), s. 122–124. [Recenzja książki Joanny Walaszek pod tytułem *Teatr Wajdy. W kręgu arcydzieł: Dostojewski, Hamlet, Wesele* (Kraków, 2003)].
- Majcherek, Janusz. „Krytyk jako stwórca. O książce *Ojcobójcy. Młodszy zdolniejszy w teatrze polskim* Piotra Gruszczyńskiego”. *Res Publica Nowa* 5(2003), s. 103–105. [Recenzja książki Piotra Gruszczyńskiego *Ojcobójcy. Młodszy zdolniejszy w teatrze polskim* (Warszawa, 2003)].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Mościcki, Tomasz. „Hymn burzymurków”. *Odra* 3 (2003), s. 56–58. [Recenzja książki Piotra Gruszczyńskiego *Ojcobójcy. Młodzi zdolniejsi w teatrze polskim* (Warszawa, 2003)].

Nowak, Joanna. „Teatr niebezpieczny. Piotr Gruszczyński, *Ojcobójcy. Młodzi zdolniejsi w teatrze polskim*”. *Czas Kultury: kultura, literatura, filozofia* 4 (2003), s. 108–109. [Recenzja książki Piotra Gruszczyńskiego *Ojcobójcy. Młodzi zdolniejsi w teatrze polskim* (Warszawa, 2003)].

Pałach, Joanna. „Polskie myślenie *Makbetem*”. *Teatr* 7–9 (2003), s. 90–91. [Recenzja książki Jarosława Komorowskiego *Piramida zbrodni. „Makbet” w kulturze polskiej 1790–1989* (Warszawa, 2002)].

Sieradzki, Jacek. „Zwolnienie z interpretacji?”. *Dialog* 4 (2003), s. 112–121. [Recenzja książki Piotra Gruszczyńskiego *Ojcobójcy. Młodzi zdolniejsi w teatrze polskim* (Warszawa, 2003)].

Stomma, Ludwik. „Szekspir w Europie”. *Polityka* 28 (2003), s. 90. [Przybliży sylwetkę Andrzeja Żurowskiego, znanego polskiego szekspirologa, recenzuje jego monografię *Szekspir – ich rówieśnik* (Gdańsk, 2003)].

Węgrzyniak, Rafał. „*Ojcobójcy. Młodzi zdolniejsi w teatrze polskim* Piotra Gruszczyńskiego”. *Teatr* 3 (2003), s. 76–79. [Recenzja książki Piotra Gruszczyńskiego *Ojcobójcy. Młodzi zdolniejsi w teatrze polskim* (Warszawa, 2003)].

Zielińska, Maryla. „*Ojcobójcy. Młodzi zdolniejsi w teatrze polskim* Piotra Gruszczyńskiego”. *Nowe Książki: przegląd nowości wydawniczych* 6 (2003), s. 30–31. [Recenzja książki Piotra Gruszczyńskiego *Ojcobójcy. Młodzi zdolniejsi w teatrze polskim* (Warszawa, 2003)].

## 2004

Borowski, Mateusz. „Michel Vinaver *Hamlet*”. *Didaskalia* 63 (2004), s. 30–31. [Recenzja eseju autorstwa francuskiego dramaturga Michela Vinavera, będącego fragmentem wydanej pod jego redakcją pracy zbiorowej *Écritures dramatiques. Essais d'analyse de textes de théâtre* (Teksty dramatyczne. Próby analiz tekstów dla teatru. Actes Sud(1993)); zawiera studium postaci Hamleta].

## 2005

Baltyn, Hanna. „Świat, Szekspir i jeszcze parę szczegółów”. *Nowe Książki* 5 (2005), s. 38–39. [Recenzuje polskie tłumaczenie monografii Petera Brooka *Ruchomy punkt. Czterdzieści lat poszukiwań teatralnych 1946–1987*

- (Tyt. oryg. *The Shifting Point. Forty Years of Theatrical Exploration 1946–1987*) (Wrocław–Poznań, 2004)].
- Baniewicz, Elżbieta. „Interpretacje”. *Twórczość* 11 (2005), s. 134–137 [Recenzuje pracę zbiorową *Czytanie Szekspira: interpretacje*, wydaną pod redakcją Jacka Fabiszaka, Marty Gibińskiej i Ewy Nawrockiej (Gdańsk, 2004)].
- Burzyńska, Anna R. „Prawda iluzji”. *Tygodnik Powszechny* 35 (2005), s. 17. [Recenzuje monografię Olgi Katafiasz *Próby wrażliwości. Szekspirowskie ekranizacje Laurence’a Oliviera i Kennetha Branagha* (Kraków, 2005)].
- Duniec, Krystyna. „Doświadczenie Petera Brooka”. *Konteksty. Polska Sztuka Ludowa* 1 (2005), s. 39–41. [Recenzuje polskie tłumaczenie monografii Petera Brooka *Ruchomy punkt. Czterdzieści lat poszukiwań teatralnych 1946–1987* (Tyt. oryg. *The Shifting Point. Forty Years of Theatrical Exploration 1946–1987*) (Wrocław–Poznań, 2004)].
- Georgopoulou, Xenia. „*Shakespeare’s Adaptability*”. Ed. Tina Krontiris. Athens: Ergo, 2005. Tina Krontiris. *Shakespeare, the Renaissance and Ourselves*. Thessaloniki: University Studio Press, 2002. Tina Krontiris. *Macbeth: Critical Approaches*. Thessaloniki: University Studio Press, 2001. Marios Ploritis. *The Political Shakespeare: The Tragedy of Power*. Athens: Kastaniotis, 2002”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 112–116. [Recenzuje *Shakespeare’s Adaptability*. red. Tina Krontiris (Athens, 2005); Tiny Krontiris *Shakespeare, the Renaissance and Ourselves* (Thessaloniki, 2002) i *Macbeth: Critical Approaches* (Thessaloniki, 2001) oraz Mariosa Ploritisa *The Political Shakespeare: The Tragedy of Power* (Athens, 2002)].
- Hoczyk, Julia. „Czterdzieści lat poszukiwań”. *Scena* 1 (2005). s. 23–25. [Recenzuje polskie tłumaczenie monografii Petera Brooka *Ruchomy punkt. Czterdzieści lat poszukiwań teatralnych 1946–1987* (Tyt. oryg. *The Shifting Point. Forty Years of Theatrical Exploration 1946–1987*) (Wrocław–Poznań, 2004)].
- Mikołajczak, Małgorzata. „Wielokropek...”. *Próba. Nieregularnik Teatralny* 1 (2005), s. 146–149. [Recenzuje polskie tłumaczenie monografii Petera Brooka *Ruchomy punkt. Czterdzieści lat poszukiwań teatralnych 1946–1987* (Tyt. oryg. *The Shifting Point. Forty Years of Theatrical Exploration 1946–1987*) (Wrocław–Poznań, 2004)].

- Kaliszewski, Wojciech. „Czas czytania Szekspira”. *Nowe Książki* 2 (2005), s. 44. [Recenzuje zbiór artykułów *Czytanie Szekspira: interpretacje*, wydany pod redakcją Jacka Fabiszaka, Marty Gibińskiej i Ewy Nawrockiej (Gdańsk, 2004)].
- Kosicki, Dariusz. „Ruchomy punkt”. *Didaskalia* 67/68 (2005), s. 140–141. Recenzuje polskie tłumaczenie monografii Petera Brooka *Ruchomy punkt. Czterdzieści lat poszukiwań teatralnych 1946–1987* (Tyt. oryg. *The Shifting Point. Forty Years of Theatrical Exploration 1946–1987*) (Wrocław–Poznań, 2004)].
- Orski, Mariusz. „Punkt widzenia”. *Teatr* 1–3 (2005), s. 27–29. [Recenzuje polskie tłumaczenie monografii Petera Brooka *Ruchomy punkt. Czterdzieści lat poszukiwań teatralnych 1946–1987* (Tyt. oryg. *The Shifting Point. Forty Years of Theatrical Exploration 1946–1987*) (Wrocław–Poznań, 2004)].
- Pierzchała, Aneta. „Zemsta i władza, czyli chińska Lady Makbet”. *Gazeta Wyborcza* 1.03.2005, s. 16. [Recenzuje polskie tłumaczenie książki Shan Sa *Cesarzowa* (Warszawa, 2005); wspomina *Tron we krwi* (1957) Akiry Kurosawy – filmową adaptację *Makbeta*; próbuje zinterpretować tragedię Szekspira w kontekście azjatyckiej tradycji].
- Putatunda, Sarbani. „Mitra, Sanat Kumar. *Shakespeare O Bangla Natak*. Kolkata: Pustak Bipani, 1983, 202 pages”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 166–169. [Recenzja książki Mitry Sanat Kumary *Shakespeare O Bangla Natak* (Szekspir i teatr bengalski) (Kalkuta, 1983)].
- Sokolyansky, Mark. „Stříbrný, Zdeněk. *Shakespeare and Eastern Europe*. Oxford Shakespeare Topics. Oxford: Oxford University Press, 2000, 162 pages”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 170–175. [Recenzuje książkę Zdenka Stříbrnego *Shakespeare and Eastern Europe* (Oxford, 2000)].
- Szwedowicz, Agata. „O miłości i władzy w dawnych Chinach”. *Nowe Książki* 5 (2005), s. 68–69. [Recenzuje polskie tłumaczenie książki Shan Sa *Cesarzowa* (Warszawa, 2005), poświęconej życiu chińskiej cesarzowej Wu, bardzo często porównywanej do Lady Makbet i Elżbiety I].

- Tabi, Katalin. „Az *Értelmezés Rejtett Terei* (*The Hidden Spaces of Interpretation: Emerging Shakespearian Scholarship in Hungary*), Budapest: Kijárat Kiadó, 2003, s. 157”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 2. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2005, s. 177–182. [Recenzuje zbiór esejów *Az Értelmezés Rejtett Terei* (*Ukryte przestrzenie interpretacji: narodziny studiów szekspirowskich na Węgrzech*), wydany pod redakcją Istvána Géhera i Attily Kissá].
- Winnicka, Bożena. „Fantastycznie wielki pan”. *Twórczość* 11 (2005), s. 127–131. [Recenzuje monografię Karol Frycz autorstwa Lidii Kuchtówny (Warszawa, 2004)].
- Żuchowski, Jakub. „Jak w tyglu”. *Opcje* 3 (2005), s. 77–78. [Recenzuje zbiór esejów *Ach*, wydany pod redakcją Jerzego Sosnowskiego (Kraków, 2005); odwołuje się do jednego z esejów Sosnowskiego: *Elsynor i Jerozolima*].

## 2006

- Chakravorty, Piyas. „Chakrabarti, Swapan. *Shakespeare*. Kolkata: Papyrus, 1999”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 95–97. [Recenzuje monografię *Shakespeare* autorstwa Swapana Chakrabartiego (Kalkuta, 1999)].
- Czartoryska-Górska, Lidia. „Wiek Wyspiańskiego”. *Dialog* 4 (2006), s. 184–189. [Recenzuje monografię Marii Prussak *Wyspiański w labiryncie teatru* (Warszawa, 2005)].
- Hoczyk, Julia. „Szekspir okiem Brooka”. *Scena 2/3* (2006), s. 33. [Recenzuje polskie tłumaczenie książki Petera Brooka *Wywołując (i zapominając) Szekspira* (Tyt. oryg. *Evoking and (Forgetting) Shakespeare*, 2002) (Wrocław, 2006)].
- Grad, Izabela. „Filmowy Shakespeare. Uwagi o książce *Próby wrażliwości: szekspirowskie ekranizacje Laurence’a Oliviera i Kennetha Branagha*”. *Studia Filmoznawcze* 27 (2006), s. 241–253. [Recenzuje monografię Olgi Katarfiasz *Próby wrażliwości. Szekspirowskie ekranizacje Laurence’a Oliviera i Kennetha Branagha* (Kraków, 2005)].
- Kubikowski, Tadeusz. „*Wywołując (i zapominając) Szekspira*”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 104. [Recenzuje polskie tłumaczenie książki Petera Brooka

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

*Wywołując (i zapominając) Szekspira* (Tyt. oryg. *Evoking and (Forgetting) Shakespeare*, 2002) (Wrocław, 2006)].

Kuligowski, Waldemar. „Inteligencja ekscentryczna”. *Nowe Książki* 8 (2006), s. 44. [Recenzuje polskie tłumaczenie monografii *Seksualne osoby: sztuka i dekadencja od Nefertiti do Emily Dickinson* (Tyt. oryg. *Sexual Personae: Art and Decadence from Nefertiti to Emily Dickinson*, 1990) autorstwa Camille Paglii (Poznań, 2006)].

Marszałek, Agnieszka. „Gdańsk jest teatrem. Dziesięć lat Festiwalu Szekspirowskiego 1997–2006”. *Didaskalia* 75 (2006), s. 113. [Recenzuje monografię *Gdańsk jest teatrem. Dziesięć lat Festiwalu Szekspirowskiego 1997–2006*, wydaną pod redakcją Jana Ciechowicza (Gdańsk, 2006)].

Noniewicz, Janusz. „Seksualne osoby”. *Playboy* 6 (2006), s. 22. [Recenzuje polskie tłumaczenie monografii *Seksualne osoby: sztuka i dekadencja od Nefertiti do Emily Dickinson* (Tyt. oryg. *Sexual Personae: Art and Decadence from Nefertiti to Emily Dickinson*, 1990) autorstwa Camille Paglii (Poznań, 2006)].

Pawlak, Aneta. „92 walizki”. *Nowe Książki* 5 (2006), s. 44. [Recenzuje pracę *Palę Paryż i wyjeżdżam. Wywiady z Jerzym Grzegorzewskim* – zbiór wywiadów z reżyserem teatralnym Jerzym Grzegorzewskim, wydany pod redakcją Ewy Bułhak (Izabelin, 2005)].

Pieszczyk, Marcin. „Teatr eleganckiego pana”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 102–103. [Recenzuje pracę *Palę Paryż i wyjeżdżam. Wywiady z Jerzym Grzegorzewskim* – zbiór wywiadów z reżyserem teatralnym Jerzym Grzegorzewskim, wydany pod redakcją Ewy Bułhak (Izabelin, 2005)].

Popiel, Magdalena. „Wyspiański czytany od nowa”. *Didaskalia* 70 (2006), s. 22. [Recenzuje monografię Marii Prussak *Wyspiański w labiryncie teatru* (Warszawa, 2005)].

Pyzik, Agata. „Kobieta-Nietzsche”. *Lampa* 6 (2006), s. 10. [Recenzuje polskie tłumaczenie monografii *Seksualne osoby: sztuka i dekadencja od Nefertiti do Emily Dickinson* (Tyt. oryg. *Sexual Personae: Art and Decadence from Nefertiti to Emily Dickinson*, 1990) autorstwa Camille Paglii (Poznań, 2006)].

Rakitina, Ekaterina. „Sokolyansky, Mark. *Perechityvaya Shekspira. Raboty raznykh let*. Odessa: Astro-Print, 2000”. [w:] *Multicultural Shakespeare:*

*Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 97–99. [Recenzuje monografię Marka Sokolyansky'ego *Perechityvaya Shekspira. Raboty raznykh let* (Odczytywanie Szekspira) (Odessa, 2000)].

Rasiński, Lotar. „*Sexual Personae: Art and Decadence from Nefertiti to Emily Dickinson*”. *Przegląd Polityczny* 76 (2006), s. 176–177. [Recenzuje polskie tłumaczenie monografii *Seksualne osoby: sztuka i dekadencja od Nefertiti do Emily Dickinson* (Tyt. oryg. *Sexual Personae: Art and Decadence from Nefertiti to Emily Dickinson*, 1990) autorstwa Camille Paglii (Poznań, 2006)].

Sadowska, Joanna. „*Kłamliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare'a*”, eds. Marta Gibińska and Agnieszka Pokojńska, Kraków 2005, Universitas”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 3. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2006, s. 100–103. [Recenzuje zbiór esejów *Kłamliwe posłanie. Lektury sonetów Shakespeare'a*, wydany pod redakcją Marty Gibińskiej i Agnieszki Pokojskiej (Kraków, 2005)].

## 2007

Kurkiewicz, Juliusz. „Jak Szekspir został Szekspirem”. *Polityka* 47 (2007), s. 70. [Recenzuje monografię Stephena Greenblatta *Shakespeare. Stwarzanie świata* (Warszawa, 2007)].

Maciejewski, Łukasz. „Uzurpator”. *Notatnik Teatralny* 45–46 (2007), s. 308–311. [Zawiera recenzję książki *Szekspir i uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński* (Warszawa, 2007)].

Owczarski, Wojciech. „Realność i mit czystości”. *Dialog* 2 (2007), s. 173–183. [Omawia monografię Artura Dudy *Teatr realności. O iluzji i realności w świecie współczesnym* (Gdańsk, 2006)].

Pawłowski, Roman. „Szekspir i Inni”. *Gazeta Wyborcza* 18.12.2007, s. 16. [Zawiera omówienie i recenzję książki *Szekspir i uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński* (Warszawa, 2007), będącej obszernym wywiadem Piotra Gruszczyńskiego z reżyserem teatralnym Krzysztofem Warlikowskim, twórcą wielu przedstawień na podstawie dramatów Szekspira].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Rogacki, Henryk Izidor. „Osterwa dla Teatru Społecznego”. *Teatr* 7–8 (2007), s. 114–115. [Recenzja monografii Juliusza Osterwy, „*Antygona*”, „*Hamlet*”, „*Tobiasz*” dla Teatru Społecznego (Wrocław, 2007), pod redakcją Dariusza Kosińskiego i Ireneusza Guszpita].

Stomma, Ludwik. „Ptaszki i Szekspir”. *Polityka* 28 (2007), s. 92. [Recenzja monografii Andrzeja Żurowskiego *Prehistoria polskiego Szekspira* (Gdańsk, 2007)].

Targoń, Joanna. „Szekspir, Krum, Warlikowski”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 27.12.2007, s. 6. [Zawiera omówienie i recenzję książki *Szekspir i uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński* (Warszawa, 2007), będącej obszernym wywiadem Piotra Gruszczyńskiego z reżyserem teatralnym Krzysztofem Warlikowskim, twórcą wielu przedstawień na podstawie dramatów Szekspira].

Waszkiel, Halina. „Dwa teatry, trzy światy”. *Dialog* 5 (2007), s. 236–240. [Omawia monografię Juliusza Osterwy „*Antygona*”, „*Hamlet*”, „*Tobiasz*” dla Teatru Społecznego (Wrocław, 2007), pod redakcją Dariusza Kosińskiego i Ireneusza Guszpita].

## 2008

AM. „Noty o książkach”. *Didaskalia* 84 (2008), s. 127. [Recenzja książki Andrzeja Żurowskiego *Prehistoria polskiego Szekspira* (Gdańsk, 2007)].

Dziewulska, Małgorzata. „W ciemności i w świetle”. *Didaskalia* 85/86 (2008), s. 136–137. [Recenzja książki Grzegorza Niziołka *Warlikowski: extra ecclesiam* (Kraków, 2008), w której zaznaczono nawiązania do przedstawień szekspirowskich Warlikowskiego].

Grzegorzewska, Małgorzata. „Ubozny produkt przemiany materii”. *Teatr* 4 (2008), s. 77–79. [Recenzja książki wywiadu Piotra Gruszczyńskiego z reżyserem teatralnym Krzysztofem Warlikowskim pt. *Szekspiri uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński* (Warszawa, 2007)].

Majchrowski, Zbigniew. „Teatr jako coming out”. *Dialog* 4 (2008), s. 13–23. [Recenzja publikacji Piotra Gruszczyńskiego *Szekspir uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński* (Warszawa, 2007)].

Świątkowska, Wanda. „Rozpoznawanie nieoczywistości”. *Teatr* 3 (2008), s. 78–80. [Recenzja dwóch książek Małgorzaty Grzegorzewskiej, poświęconych różnym aspektom twórczości Szekspira: *Scena we krwi. Szekspira tragedia*

*zemsty* (Kraków, 2006) oraz *Kamienny ołtarz. Horyzonty metafizyczne w tragedii antycznej i dramacie Williama Szekspira* (Warszawa, 2007)].

Świątkowska, Wanda. „Stwarzanie Shakespeare’a”. *Teatr* 4 (2008), s. 81–82. [Zawiera recenzję pracy Stephena Greenblatta *Shakespeare. Stwarzanie świata* (Warszawa: W.A.B., 2007)].

Targoń, Joanna. „Czytać tylko to, co jest napisane”. *Didaskalia* 84 (2008), s. 124–125. [Recenzja książki Piotra Gruszczyńskiego *Szekspir i uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński* (Warszawa, 2007), będącej zapisem obszernej rozmowy z reżyserem Krzysztofem Warlikowskim].

Zielińska, Maryla. „Perykles wieku średniego”. *Teatr* 4 (2008), s. 79–80. [Recenzja książki wywiadu Piotra Gruszczyńskiego z reżyserem teatralnym Krzysztofem Warlikowskim pt. *Szekspir i uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński* (Warszawa, 2007)].

## 2009

Franaszek, Andrzej. „«Hamlet» na granicy milczenia”. *Zeszyty Literackie* 1 (2009), s. 196–197. [Recenzja szkicu Zbigniewa Herberta „Hamlet” na granicy milczenia, opublikowanego w jego pracy „Mistrz z Delft” i inne utwory odnalezione (Warszawa, 2008)].

Majcherek, Janusz. „Teatr innej obecności”. *Zeszyty Literackie* 3 (2009), s. 173–176. [Recenzja monografii Małgorzaty Dzięwulskiej *Inna obecność* (Warszawa, 2009)].

Maszewski, Piotr. „*Shakespeare’s Local Habitation*. Ed. Krystyna Kujawińska Courtney. Łódź: University of Łódź Press, 2007”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 101–106. [Recenzuje *Shakespeare’s Local Habitation* pod red. Krystyny Kujawińskiej Courtney (Łódź, 2007)].

Minami, Ryuta. „Yoshiko Kawachi. *Sheikusupia No Sekai*. Tokyo: Seibido, 2007”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 99–100. [Recenzuje monografię Yoshiko Kawachi *Sheikusupia No Sekai* (*Świat Szekspira*) (Tokyo, 2007)].

Sinha, Prashant K. „Soofia Siddiqui, Vijaya Guttal and Palami Arangaswamy. *Shakespeare In India: A Selected Checklist of Performances, Translations and Adaptations*. Delhi: The Shakespeare Society of India, 2003”. [w:] *Multicultural Shakespeare: Translation, Appropriation and Performance*, vol. 5. Kawachi, Yoshiko; Kujawińska Courtney, Krystyna (Red.). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2009, s. 107–111. [Recenzuje monografię, którą napisali wspólnie Soofia Siddiqui, Vijaya Guttal i Palami Arangaswamy, pt. *Shakespeare In India: A Selected Checklist of Performances, Translations And Adaptations*(Delhi, 2003)].

Zielińska, Maryla. „Widma czekają”. *Didaskalia* 91 (2009), s. 115–116. [Recenzja monografii Małgorzaty Dziewulskiej *Inna obecność* (Warszawa: Sic!, 2009)].

## 2010

Baniewicz, Elżbieta. „Uwiedziona przez Szekspira”. *Twórczość* 7 (2010), s. 98–103. [Recenzja monografii Andrzeja Żurowskiego *Shakespearestar Modrzejewska* (Gdańsk, 2010)].

Grzegorzewska, Małgorzata. „Szekspir pod włos z ukosa”. *Teatr* 1 (2010), s. 44. [Recenzja monografii Małgorzaty Sugiery *Inny Szekspir* (Warszawa, 2009)].

Kornaś, Tadeusz. „*Hamlet* i mistyka”. *Didaskalia* 97/98 (2010), s. 141–143. [Recenzja monografii Wandy Świątkowskiej *Książę „Hamlet” Juliusza Osterwy* (Kraków, 2009)].

Kowalska, Jolanta. „*Hamlet* wielkiej przemiany”. *Teatr* 6 (2010), s. 33–34. [Recenzja monografii Wandy Świątkowskiej *Książę „Hamlet” Juliusza Osterwy* (Kraków, 2009)].

Miłkowski, Tomasz. „Modrzejewska Shakespearestar”. *Przegląd* 35 (2010), s. 44. [Recenzja monografii Andrzeja Żurowskiego *Shakespearestar Modrzejewska* (Gdańsk, 2010)].

Miłkowski, Tomasz. „Modrzejewska Shakespearestar”. *Magazyn Literacki Książki* 1 (2010), s. 44. [Recenzja monografii Andrzeja Żurowskiego *Shakespearestar Modrzejewska* (Gdańsk, 2010)].

Stomma, Ludwik. „Opery i operetka”. *Polityka* 52 (2010), s. 145. [Recenzja monografii Andrzeja Żurowskiego *Shakespearestar Modrzejewska* (Gdańsk, 2010)].

Węgrzyniak, Rafał. „Szekspirowskie role Modrzejewskiej”. *Nowe Książki* 8 (2010), s. 44. [Recenzja monografii Andrzeja Żurowskiego *Shakespeare-star Modrzejewska* (Gdańsk, 2010)].

Żelisławski, Żelisław. „Teatr w książkach”. *Didaskalia* 95 (2010), s. 13. [Recenzja monografii Małgorzaty Sugierey *Inny Szekspir* (Warszawa, 2009)].

## 6. Recenzje i zapowiedzi przedstawień teatralnych, operowych i telewizyjnych

### 2001

[b.a.]. „Dwa dni poskramiania”. *Kurier Lubelski* 18.12.2001, s. 11. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złośnicy*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 16.06.2001].

[b.a.]. „Jeszcze raz o premierze w Teatrze Muzycznym”. *Głos Wybrzeża* 31.10–1.11.2001, s. 8. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].

[b.a.]. „*Makbet* w oparach”. *Przekrój* 38 (2001), s. 71. [Recenzuje operę Giuseppe Verdiego *Makbet*, wystawioną w Operze i Operetce w Krakowie, reż. Laco Adamík, premiera 16.09.2001].

[b.a.]. „Mroczni kochankowie”. *Słowo Polskie* 29.06.2001, s. 15. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony przez Wrocławski Teatr Współczesny im. Edmunda Wiercińskiego, reż. Rimas Tuminas, premiera: 20.04.2001].

[b.a.]. „*Romeo i Julia*”. *Gazeta Wrocławska* 13.09.2001, s. 11. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony przez Wrocławski Teatr Współczesny im. Edmunda Wiercińskiego, reż. Rimas Tuminas, premiera: 20.04.2001].

ADO. „Reżyseruje studentów”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 13.11.2001, s. 6. [Zapowiada spektakl *Burza i po burzy* wystawiony przez PWST Kraków we Wrocławiu w reż. Andrzeja Makowieckiego, premiera: 26.11.2001].

ADO. „*Burza* za Atlantykiem”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 19.12.2001, s. 7. [Recenzuje spektakl *Burza i po burzy* wystawiony przez PWST Kraków we Wrocławiu w reż. Andrzeja Makowieckiego, premiera: 26.11.2001].

alka. „*Sen* w zaczarowanym lesie”. *Słowo Polskie* 7–8.07.2001, s. 14. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Dramatycznym

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu, reż. Krzysztof Kopka, premiera: 22.06.2001].

AMS. „Ze studentami”. *Dziennik Polski* 27–28.01.2001, s. 6. [Zapowiada *Jak wam się podoba*, spektakl przygotowany przez Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 19.02.2001].

AMS. „Odmładzanie Szekspirem”. *Dziennik Polski* 16.02.2001, s. 6. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl przygotowany przez Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 19.02.2001].

AMS. „Szekspir Wajdy”. *Dziennik Polski* 26.03.2001, s. 40. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl przygotowany przez Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 19.02.2001].

AMS. „*Makbet* Verdiego”. *Dziennik Polski* 13.09.2001, s. 25. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze i Operetce w Krakowie w reż. Laco Adamika, premiera: 16.09.2001].

Bablet, Denis; Niziołek, Renata. „Po festiwalu w Awinionie”. *Didaskalia* 45 (2001), s. 31–32. [Recenzuje *Hamleta* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego].

Biernacka, Joanna. „Pogubiony”. *Didaskalia* 41 (2001), s. 19–21. [Recenzja spektakli *Król Lear* wystawionego przez Teatr Nowy w Łodzi, reż. Mikołaj Grabowski; premiera: 21.10.2000 oraz *Król Lear* wystawionego przez Teatr im. Jana Kochanowskiego w Radomiu, reż. Linas Marijus Zaikauskas, premiera: 12.05.2001].

Chojka, Joanna. „Maski i cienie”. *Teatr* 2 (2001), s. 38–41. [Recenzuje *Króla Leara*, wystawionego przez Teatr Nowy w Łodzi, reż. Mikołaj Grabowski, premiera: 21.10.2001; ocenia grę aktorską Jana Frycza w roli Leara oraz Oskara Hamerskiego grającego Edgara].

Cyz, Tomasz. „*Hamlet* wpisany w skandal”. *TEMI* 21 (2001), s. 19. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet, księżę Danii*, wystawione w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie, premiera: 9.06.2001].

Cyz, Tomasz. „Najnowsza historia *Hamleta* na scenie”. *TEMI* 23 (2001), s. 19. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet, księżę Danii*, wystawione w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie, premiera: 9.06.2001].

Cyz, Tomasz. „Ten *Hamlet*...?”. *TEMI* 25 (2001), s. 19. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet, księżę Danii*, wystawione w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie, premiera: 9.06.2001].

- Cyz, Tomasz. „Pomiędzy kulturą i obrazem”. *Didaskalia* 46 (2001), s. 110–114. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego, wystawioną w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, reż. Mariusz Treliński, premiera: 8.06.2001].
- Cyz, Tomasz. „Trzy razy Verdi”. *Tygodnik Powszechny* 42 (2001), s. 15. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze i Operetce w Krakowie w reż. Laco Adamika, premiera: 16.09.2001].
- Czopek, Adam. „Mroczny *Otello*”. *Nasz Dziennik* 13–14.06.2001, s. 10. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego, wystawioną w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, reż. Mariusz Treliński, premiera: 8.06.2001].
- Ćwieluch, Juliusz. „Sukces pewny?”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 17.12.2001, s. 1. [Zapowiada spektakl *Król Lear* w reż. Piotra Szczerskiego, wystawiony w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, premiera: 29.12.2001].
- Ćwieluch, Juliusz. „Z królewskim gestem”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 19.12.2001, s. 3. [Zapowiada spektakl *Król Lear* w reż. Piotra Szczerskiego, wystawiony w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, premiera: 29.12.2001].
- Domagała, Andrzej. „Księgi Prospera na strychu”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 13.11.2001, s. 6. [Zapowiada spektakl *Burza i po burzy* wystawiony przez PWST Kraków we Wrocławiu w reż. Andrzeja Makowieckiego, premiera: 26.11.2001].
- DOW. „Książę duński z bliska”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna – Co jest grane* 23.02.2001, s. 18. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Ochoty w Warszawie w reż. Tomasza Mędrzaka, premiera: 24.02.2001].
- DOW. „Książę duński z bliska”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna – Co jest grane* 23.02.2001, s. 18. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Ochoty w Warszawie w reż. Tomasza Mędrzaka, premiera: 24.02.2001].
- DOW. „Dramat rodzinny”. *Gazeta Wyborcza* 12.05.2001, s. 2. [Zapowiada spektakl *Król Lear* w reż. Piotra Cieplaka, wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie, premiera: 12.05.2001; wspomina rolę króla Leara w wykonaniu Tadeusza Łomnickiego].
- DOW. „Dyplom z Szekspira”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 16.11.2001, s. 18. [Zapowiada spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony przez Akademię Teatralną w Warszawie, reż. Jan Englert, premiera: 19.11.2001].

- Drewniak, Łukasz. „Julia i śmierć”. *Teatr* 6 (2001), s. 33–36. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony przez Wrocławski Teatr Współczesny im. Edmunda Wiercińskiego, reż. Rimas Tuminas, premiera: 20.04.2001].
- Drewniak, Łukasz. „Miłość jest iskierką”. *Przekrój* 19 (2001), s. 62–63. [Recenzuje *Romeo i Julię*, spektakl Teatru Współczesnego w Warszawie, reż. Rimas Tuminas, premiera: 20.04.2001].
- Drewniak, Łukasz. „*Romeo i Julia* albo pytanie o prawdziwą naturę miłości”. *Przekrój* 31 (2001), s. 66–67. [Recenzuje *Romeo i Julię*, spektakl Teatru Współczesnego we Wrocławiu, reż. Rimas Tuminas, premiera: 20.04.2001].
- Drewniak, Łukasz. „Strażnicy”. *Didaskalia* 43–44 (2001), s. 14–19. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony przez teatr Meno Fortas w Wilnie, reż. Eimuntas Nekrošius, premiera: 25.11.1999; szczegółowo analizuje pomysły inscenizacyjne].
- Duniec, Krystyna. „Shylock niepoprawny politycznie”. *Dialog* 10 (2001), s. 193–194. [Omawia spektakl pt. *Kupiec wenecki* wystawiony przez Comédie-Française, reż. Andrei Șerban; premiera: 15.09.2001; przywołuje opinie francuskich recenzentów na temat roli Shylocka w wykonaniu Andrzeja Seweryna].
- Fryz-Więcek, Agnieszka. „Aqua park”. *Didaskalia* 42 (2001), s. 33–35. [Recenzuje spektakl *Hamlet* wystawiony przez Teatr STU w Krakowie, reż. Krzysztof Jasiński, premiera: 1.12.2000].
- Gierak, Alina. „Szekspir w krytej ujeżdżalni”. *Słowo Polskie* 20.06.2001, s. 13. [Zapowiada spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu, reż. Krzysztof Kopka, premiera: 22.06.2001].
- Glińska, Hanna. „Kamień na kamieniu nie pozostanie”. *Didaskalia* 43–44 (2001), s. 35–37. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony we Wrocławskim Teatrze im. Edmunda Wiercińskiego, reż. Rimas Tuminas, premiera: 20.04.2001].
- Głowacki, Paweł. „Los dyplomanta Brzózki”. *Dziennik Polski* 29.03.2001, s. 13. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl przygotowany przez Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 19.02.2001].
- Głowacki, Paweł. „Śpiochy w grochy”. *Dziennik Polski* 24.09.2001, s. 10. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze i Ope-  
retce w Krakowie w reż. Laco Adamika, premiera: 16.09.2001].

- Głowacki, Paweł. „Więc?”. *Teatr* 4 (2001), s. 43–44. [Recenzuje spektakl *Hamlet* wystawiony w Teatrze STU w Krakowie, reż. Krzysztof Jasiński; premiera: 1.12.2000; dużo uwagi poświęca krytyce gry aktorskiej].
- GZL. „Sen ze Steczkowską”. *Dziennik Polski* 7–8.07.2001, s. 6. [Zapowiada spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].
- Janowska, Katarzyna. „*Jak wam się podoba*”. *Polityka* 31 (2001), s. 92–97. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl przygotowany przez Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 19.02.2001].
- js. „Hamlet widowiskowy”. *Polityka* 10 (2001), s. 40. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet* w reż. Krzysztofa Jasińskiego, spektakl wystawiony w Krakowskim Teatrze Scena STU, premiera: 1.12.2000].
- js. „Mazgaj Romeo”. *Polityka* 18 (2001). [Recenzuje przedstawienie Teatru Współczesnego im. Edmunda Wiercińskiego we Wrocławiu pt. *Romeo i Julia*, reż. Rimas Tuminas, premiera: 20.04.2001].
- js. „Letnia noc w ujeżdżalni”. *Polityka* 32 (2001), s. 44. [Recenzuje przedstawienie *Sen nocy letniej* w reż. Krzysztofa Kopki, spektakl wystawiony w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu, premiera: 22.06.2001].
- js. „*Hamlet* w ruinach”. *Polityka* 20 (2001), s. 42. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet, książę Danii*, wystawione w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Krzysztofa Kopki, premiera: 23.04.2001].
- Kamiński, Bartosz. „W czerni i bieli”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 8.06.2001, s. 22. [Zapowiada operę *Otello* Giuseppe Verdiego, wystawioną w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, reż. Mariusz Treliński, premiera: 8.06.2001].
- Kamiński, Bartosz. „W cieniu dekoracji”. *Gazeta Wyborcza* 11.06.2001, s. 16. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego, wystawioną w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, reż. Mariusz Treliński, premiera: 8.06.2001].
- Kęczkowska, Beata. „*Hamlet* zrujnowany”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 26.09.2001, s. 8. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet, książę Danii*, wystawione w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Krzysztofa Kopki, premiera: 23.04.2001].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Kocur, Mirosław. „Język w teatrze”. *Przekrój* 21 (2001), s. 62. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl Teatru Współczesnego w Warszawie, reż. Rimas Tuminas, premiera: 20.04.2001].

Kołąkowska, Agnieszka. „*Hamlet z przeceny*”. *Przekrój* 3 (2001), s. 48–49. [Recenzuje *Hamleta* wystawionego przez Théâtre des Bouffes du Nord, reż. Peter Brook, premiera: 28.11.2000].

KPG. „Justyna jest chora”. *Gazeta Morska* 30.10.2001, s. 14. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Badaszkowej w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].

Krakowska-Narozniak, Joanna. „*Król Lear, czyli współczucie*”. *Dialog* 9 (2001), s. 118–128. [Recenzuje spektakl *Król Lear* wystawiony przez Teatr Powszechny im. Zygmunta Hübnera w Warszawie, reż. Piotr Cieplak, premiera: 12.05.2001].

Krzywicka, Dorota. „Hamlet, śpiący królewicz”. *Didaskalia* 41 (2001), s. 112. [Recenzja *Hamleta* zrealizowanego przez Heiner Müller Salzburger Festspiele, reż. Martin Kušej, premiera: 26.07.2000].

L. „*Romeo i Julia*”. *Dziennik Łódzki – Wiadomości Dnia* 5.10.2001, s. 1. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 6.10.2001].

Lenarciński, Michał. „Wypadek na drodze”. *Dziennik Łódzki – Wiadomości Dnia* 8.10.2001, s. 18. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 6.10.2001].

Lenarciński, Michał. „*Romeo i Julia bis*”. *Dziennik Łódzki – Wiadomości Dnia* 9.10.2001, s. 18. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 6.10.2001].

Malatyńska-Stankiewicz, Agnieszka; Adamik, Laco. „Dramat w muzycznym rytmie”. *Dziennik Polski* 13.09.2001, s. 26. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze i Operetce w Krakowie w reż. Laco Adamika, premiera: 16.09.2001].

Malatyńska-Stankiewicz, Agnieszka. „b.t.”. *Dziennik Polski* 12.09.2001, s. 15. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze i Operetce w Krakowie w reż. Laco Adamika, premiera: 16.09.2001].

- Marczyński, Jacek. „Dramat czarnej nocy”. *Rzeczpospolita* 11.06.2001, s. X1. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, reż. Mariusz Treliński, premiera: 8.06.2001].
- Metzger, Renata. „Dwie Julie i Romeo”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 26.11.2001, s. 3. [Zapowiedź spektaklu *Romeo i Julia*, wystawionego w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu, reż. Adam Sroka, premiera: 1.12.2001].
- Metzger, Renata. „Bajkowa sceneria”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 3.12.2001, s. 3. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu, reż. Adam Sroka, premiera: 1.12.2001].
- Mikos, Marek. „Świat to scena”. *Gazeta Wyborcza* 28.03.2001, s. 15. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl przygotowany przez Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 19.02.2001].
- Mikos, Marek. „Przeciw nicości”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 31.12.2001, s. 4. [Analizuje spektakl *Król Lear* w reż. Piotra Szczerkiego, wystawiony w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, premiera: 29.12.2001].
- Molik, Andrzej. „Poskromienie złościcy z laureatem Nagrody Tomka”. *Kurier Lubelski* 15–16.09.2001, s. 7. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złościcy*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 16.06.2001].
- Molik, Andrzej. „Poskromienie złościcy ostatni raz w roku 2001”. *Kurier Lubelski* 28.12.2001, s. 10. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złościcy*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 16.06.2001].
- Nogaj, Magda; Kościelniak, Wojciech. „Trans nocy letniej”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 14.11.2001, s. 8. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni w reż. Wojciecha Kościelniaka, premiera: 27.10.2001].
- Ossowicz, Piotr. „Sen akrobaty”. *Teatr* 9 (2001), s. 54–55. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu w reż. Krzysztofa Kopki, premiera: 22.06.2001].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Ossowicz, Piotr. „*Hamlet w półmroku*”. *Teatr* 11 (2001), s. 10. [Recenzuje *Hamleta, księcia Danii*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Krzysztofa Kopki, premiera: 23.04.2001].

Partum, Pia. „Widzisz ten obłok? Ten w kształcie jakby wielbłąda?”. *Didaskalia* 42 (2001), s. 58–60. [Recenzja spektaklu *The tragedy of Hamlet* wystawionego w Théâtre des Bouffes du Nord, reż. Petar Brook, premiera: 2000; szuka odpowiedzi na pytanie, na czym polega aktualność Szekspira na deskach wszystkich teatrów Europy; interpretuje na tym tle realizację Brooka].

Pawłowski, Roman. „Ta nasza starość”. *Gazeta Wyborcza* 21.05.2001, s. 17. [Recenzuje spektakl *Król Lear* w reż. Piotra Cieplaka, wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie, premiera: 12.05.2001].

Pawłowski, Roman. „Szekspir wierzchem”. *Gazeta Wyborcza* 26.06.2001, s. 14. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu w reż. Krzysztofa Kopki, premiera: 22.06.2001].

Pawłowski, Roman. „Szekspir w siodle”. *Gazeta Wyborcza – Magazyn* 2.08.2001, s. 8. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu w reż. Krzysztofa Kopki, premiera: 22.06.2001].

Pawłowski, Roman. „Puk jako zwierzę pociągowe”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 30.10.2001, s. 12. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni w reż. Wojciecha Kościelniaka, premiera: 27.10.2001].

PIK. „Musicalowa Steczkowska”. *Dziennik Łódzki – Wiadomości Dnia* 3–4.11.2001, s. 6. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].

PL. „*Hamlet* razy dwanaście”. *Gazeta Dolnośląska – Co jest grane* 8.06.2001, s. 4. [Recenzuje *12 scen z Hamletem*, spektakl wystawiony w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu w reż. Piotra Kondrata, premiera: 8.06.2001].

- Prussak, Maria. „Zdzieranie zasłon”. *Didaskalia* 43–44 (2001), s. 33–34. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym w Warszawie w reż. Piotra Cieplaka, premiera: 12.05.2001].
- Pułka, Leszek. „Sam na sam z Hamletem”. *Gazeta Dolnośląska* 26.10.2001, s. 10. [Recenzuje *12 scen z Hamletem*, spektakl wystawiony w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu w reż. Piotra Kondrata, premiera: 8.06.2001].
- Pułka, Leszek. „A po burzy spokój”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 24–25.11.2001, s. 9. [Recenzuje spektakl *Burza i po burzy*, wystawiony przez PWST Kraków we Wrocławiu, reż. Andrzej Makowiecki, premiera: 26.11.2001].
- REM. „Dzieje kochanków”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 30.11.2001, s. 5. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu w reż. Adama Sroki, premiera: 1.12.2001].
- Rogacki, Henryk Izidor. „Rozbawione i posępne lalki”. *Teatr* 1 (2001), s. 40–41. [Recenzuje *Tragedię o Makbecie*, spektakl wystawiony przez Teatr Lalek w Grodnie w reż. Olega Żiugźdy w ramach Toruńskich Spotkań Teatrów Lalek; premiera: październik 2001].
- Rozwadowski, Tomasz. „Od «włosów» do «snu»”. *Dziennik Bałtycki* 27–28.10.2001, s. 2. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni w reż. Wojciecha Kościelniaka, premiera: 27.10.2001].
- Rożek, Jadwiga. „Szekspir w adidasach”. *Przekrój* 16 (2001), s. 62. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl przygotowany przez Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 19.02.2001].
- rs. „Romeo, Romeo i Julia”. *Express Ilustrowany* 4.10.2001, s. 10. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 6.10.2001].
- Sajewska, Dorota. „Statek pijany, czyli noc wolności”. *Didaskalia* 46 (2001), s. 17–19. [Recenzuje *Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony w Schauspielhaus w Zurychu w reż. Christopha Marthalera, premiera: 10.05.2001].
- Staszczyszyn, Bartosz. „*Hamlet*– konsekwencja Śmierci”. *TEMI* 39 (2001), s. 31. [Recenzuje *Hamleta, księcia Danii*, spektakl wystawiony w Tarnowskim Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie w reż. Stanisława Świdra, premiera: 9.06.2001].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

- sza. „Gdynia nocy letniej”. *Dziennik Bałtycki* 29.10.2001, s. 1. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].
- sza. „Opera Moździerza”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 31.12.2001–1.01.2002, s. 11. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].
- św. „Poskromienie złościcy”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 13.06.2001, s. 10. [Zapowiada spektakl *Poskromienie złościcy*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 16.06.2001].
- tor. „Fragment snu”. *Dziennik Bałtycki* 23.10.2001, s. 15. [Zapowiada spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].
- Turowiec, Anna. „Postmodernistyczna bajka o królu Learze”. *Teatr* 7–8 (2002), s. 10. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 29.12.2001].
- Turowiec, Anna. „Proporcje zła, czyli rzecz o Learze Zbigniewa Zapasiewicza”. *Teatr* 9 (2001), s. 14–18. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym w Warszawie w reż. Piotra Cieplaka; premiera: 12.05.2001].
- Turzańska, Wiesława. „Złościca szybko poskromiona”. *Teatr* 9 (2001), s. 66. [Recenzuje *Poskromienie złościcy*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Bogdana Toszy, premiera: 16.06.2001].
- Vasinauskaite, Rasa. Tłum.: Jaroszkiewicz, Zuzanna. „Dwie postaci leżące”. *Teatr* 1 (2001), s. 12–16. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze Meno Fortas w Wilnie w reż. Eimuntasa Nekrošiusa, premiera: 25.11.1999].
- Warsza, Joanna. „... albo nie być”. *Dialog* 3 (2001), s. 182–183. [Recenzuje *Tragedy of Hamlet*, spektakl wystawiony w Théâtre des Bouffes du Nord w reż. Petera Brooka, premiera: 19.04.2001].
- Woźniakowska, Anna. „To musi wystarczyć”. *Dziennik Polski* 25.10.2001, s. 11. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze i Operetce w Krakowie w reż. Laco Adamika, premiera: 16.09.2001].

- Wyżyńska, Dorota. „Współczesny chłopak”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 23.02.2001, s. 13. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Ochoty w Warszawie w reż. Tomasza Mędrzaka, premiera: 24.02.2001].
- Zalesiński, Jarosław. „Love dream”. *Dziennik Bałtycki* 29.10.2001, s. 18. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].
- Zdrojewska, Aleksandra. „Gdynia: muzyka w oparach snu”. *Przekrój* 50 (2001), s. 68–69. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Muzycznym w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].
- Ziętkiewicz, Adam. „Moje promile”. *Dziennik Polski* 1.10.2001, s. 33. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze i Operetce w Krakowie w reż. Laco Adamika, premiera: 16.09.2001].
- Zinowiec, Mariusz. „Iliria i Golgota”. *Dialog* 7 (2001), s. 168. [Recenzuje spektakl *Wieczór Trzech Króli lub co chcecie*, wystawiony przez Teatr im. Szoty Rustawelego w Tbilisi, reż. Robert Sturua, premiera: 2001].

## 2002

- [b.a.]. „*Hamlet, książę Danii*”. *Rzeczpospolita* 20.09.2002, s. A13. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet, książę Danii*, wystawione w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Krzysztofa Kopki, premiera: 23.04.2001].
- [b.a.]. „*Klęska Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 20.03.2002, s. 2. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Dramatycznym im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku w reż. Jerzego Zelnika, premiera: 16.03.2002].
- [b.a.]. „*Król Lear z Kielc*”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 29.11.2002, s. 2. [Omawia spektakl *Król Lear* w reż. Piotra Szczerskiego, wystawiony w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, premiera: 29.12.2001].
- [b.a.]. „*Poskromienie złośnicy*”. *Kurier Lubelski* 23.04.2002, s. 11. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złośnicy*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 16.06.2001].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

[b.a.]. „*Poskromienie złośnicy*”. *Kurier Lubelski* 15.05.2002, s. 7. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złośnicy*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 16.06.2001].

Arciszewski, Marek. „W obronie *Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 27.03.2002, s. 2. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Dramatycznym im. Aleksandra Węgielki w Białymstoku w reż. Jerzego Zelnika, premiera: 16.03.2002].

Baniewicz, Elżbieta. „Narodowy – smutek artysty”. *Twórczość* 11–12 (2002). [Recenzuje ostatnie premiery Teatru Narodowego w Warszawie, między innymi *Sen nocy letniej* w reż. Jerzego Grzegorzewskiego, premiera: 16.12.2001].

Barański, Dariusz. „Balkony, posłańcy i esemesy”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 9–11.11.2002, s. 4. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim w reż. Waldemara Matuszewskiego, premiera: 1.02.2003].

bcd. „*Sen nocy letniej*”. *Głos Wybrzeża* 7.02.2002, s. 5. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].

bod. „Imieniny z Gombrowiczem”. *Głos Wybrzeża* 8–10.03.2002, s. 5. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Miejskim im. Witolda Gombrowicza w Gdyni, reż. Julia Wernio, premiera: 10.03.2002].

Bończa-Szabłowski, Jan. „*Hamlet* w celi Konrada”. *Rzeczpospolita* 30.01.2002, s. X1. [Recenzuje 12 scen z *Hamletem*, przedstawienie wystawione przez Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu, reż. Piotr Kondrat, premiera: 8.06.2001].

Chmara, Anita. „Lear rockowy”. *Gazeta Pomorska* 3.10.2002, s. 10. [Recenzuje *Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze „Baj Pomorski” w Toruniu w reż. Aliksieja Leliawskiego, premiera: 29.09.2002].

Chojka, Joanna. „Trans nocy letniej”. *Teatr* 1–2 (2002), s. 70–72. [Recenzuje *Sen nocy letniej* wystawiony przez Teatr Muzyczny w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, muzyka: Leszek Możdżer, premiera: 27.10.2001].

Czartoryska-Górska, Lidia; Leszczyński, Robert. „Transowe zderzenie”. *Didaskalia* 47 (2002), s. 26–27. [Recenzuje trans-operę *Sen nocy letniej*, zrealizowaną przez Teatr Muzyczny im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].

- DB. „Czy zostanę Julią? Czy zostanę Romeem?”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 6.11.2002, s. 2. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim w reż. Waldemara Matuszewskiego, premiera: 1.02.2003].
- Drewniak, Łukasz. „Wizyta starego pana”. *Przekrój* 38 (2002), s. 56–57. [Recenzuje spektakl *Tragedy of Hamlet*, wystawiony przez Théâtre des Bouffes du Nord, reż. Peter Brook, premiera: 2002].
- Duniec, Krystyna. „Paradoksy *Króla Leara*”. *Didaskalia* 47 (2002), s. 54–57. [Recenzuje spektakl *Król Lear*, wystawiony przez Teatr Powszechny w Warszawie, reż. Piotr Cieplak, premiera: 12.05.2001. Szczegółowa analiza gry aktorskiej Zbigniewa Zapasiewicza, interpretacja głównej postaci sztuki].
- EP. „*Hamlet* i *Slatkin* na lato”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 5.06.2002, s. 3. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Szczecinie w reż. Adama Opatowicza, premiera: 7.06.2002].
- EP. „*Hamlet* w plenerze – to się czuło”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 10.06.2002, s. 2. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Szczecinie w reż. Adama Opatowicza, premiera: 7.06.2002].
- EP. „Z życia”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 10.09.2002, s. 2. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony przez Wrocławski Teatr Współczesny im. Edmunda Wiercińskiego, reż. Rimas Tuminas, premiera: 20.04.2001].
- Fabisz, Krzysztof. „Kawalerowie i panny”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 15.01.2002, s. 6. [Recenzuje *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Tadeusza Bradeckiego, premiera: 10.01.2003].
- Fryc, Katarzyna. „Odpowiadam teatrem Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 9–10.03.2002, s. 6. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Miejskim im. Witolda Gombrowicza w Gdyni, reż. Julia Wernio, premiera: 10.03.2002].
- Gnot, Małgorzata. „Kochankowie wszechczasów”. *Kurier Lubelski* 27.12.2002, s. 2. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 8.02.2003].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Gruszczyński, Piotr. „Sen bez śnienia”. *Tygodnik Powszechny* 2 (2002), s. 12. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie, reż. Jerzy Grzegorzewski, premiera: 16.12.2001].

Guderian-Czaplińska, Ewa. „Tragedia *Hamleta*”. *Didaskalia* 51–52 (2002), s. 21–23. [Recenzuje spektakl *Tragedy of Hamlet*, wystawiony przez Théâtre des Bouffes du Nord w 2002 r., reż. Peter Brook].

Henkel, Barbara. „Szarża”. *Pani* 2 (2002), s. 93. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony przez Akademię Teatralną w Warszawie, reż. Jan Englert, premiera: 19.11.2001].

Henkel, Barbara. „Tytania skacze o tycze”. *Pani* 3 (2002), s. 95. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie, reż. Jerzy Grzegorzewski, premiera: 16.12.2001].

Jagucki, Radosław. „Pamiętam tamten spektakl”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 7.06.2002, s. 3. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Szczecinie w reż. Adama Opatowicza, premiera: 7.06.2002].

JAN. „Czarodziej z Białorusi”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 24.09.2002, s. 5. [Zapowiada *Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze „Baj Pomorski” w Toruniu w reż. Aliksieja Leliawskiego, premiera: 29.09.2002].

js. „Gniew nocy letniej”. *Polityka* 1 (2002), s. 44. [Recenzuje *Sen nocy letniej* w reż. Jerzego Grzegorzewskiego, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie, premiera: 16.12.2001].

JULL. „Magdalena Jarek”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 16.01.2002, s. 2. [Omawia spektakl *Król Lear* w reż. Piotra Szczerskiego, wystawiony w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, premiera: 29.12.2001].

JULL. „Król Lear wyjeżdża”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 28.11.2002, s. 2. [Analizuje spektakl *Król Lear* w reż. Piotra Szczerskiego, wystawiony w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, premiera: 29.12.2001].

Kamiński, Bartosz. „Poprawny sukces”. *Gazeta Wyborcza* 11.02.2002, s. 15. [Recenzują operę Giuseppe Verdiego *Falstaff* wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Wojtka Biedronia, premiera: 9.02.2002].

Kański, Józef. „Jubileusz łódzkiego Teatru i polscy wykonawcy *Falstaffa*”. *Ruch Muzyczny* 6 (2002), s. 23–24. [Recenzują operę Giuseppe Verdiego

- Falstaff* wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Wojtka Biedronia, premiera: 9.02.2002].
- Kietrys, Alina. „*Romeo i Julia* bez polotu”. *Głos Wybrzeża* 14.03.2002, s. 17. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Miejskim im. Witolda Gombrowicza w Gdyni, reż. Julia Wernio, premiera: 10.03.2002].
- Kornaś, Tadeusz. „Czas schyłku”. *Didaskalia* 47 (2002), s. 23–26. [Recenzja *Snu nocy letniej*, wystawionego przez Teatr Narodowy w Warszawie, reż. Jerzy Grzegorzewski, premiera: grudzień 2001].
- Kowalczyk, Janusz R. „Odór śmierci”. *Rzeczpospolita* 28–29.09.2002, s. A15. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet, książę Danii*, wystawione w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Krzysztofa Kopki, premiera: 23.04.2001].
- Koziński, Lech. „Szlachetna farsa”. *Ruch Muzyczny* 6 (2002), s. 22–23. [Recenzują operę Giuseppe Verdiego *Falstaff* wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Wojtka Biedronia, premiera: 9.02.2002].
- lem. „Kochankowie z... Wrocławia”. *Kurier Szczeciński* 3.09.2002, s. 12. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony przez Wrocławski Teatr Współczesny im. Edmunda Wiercińskiego, reż. Rimas Tuminas, premiera: 20.04.2001].
- Ligarzewska, Natalia. „Szekspir upupiony”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 12.03.2002, s. 7. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Miejskim im. Witolda Gombrowicza w Gdyni, reż. Julia Wernio, premiera: 10.03.2002].
- Ligarzewska, Natalia. „Pożądanie Mona Lisy”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 25.04.2002, s. 8. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet, książę Danii*, wystawione w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Krzysztofa Kopki, premiera: 23.04.2001].
- ŁUK. „Złościca ujarzmiona”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 12.04.2002, s. 1. [Zapowiada spektakl *Poskromienie złościcy*, wystawiony w Lubuskim Teatrze im. Leona Kruczkowskiego w Zielonej Górze, reż. Grzegorz Matysik, premiera: 12.04.2002].
- ŁUK. „Złościca zamiast balu”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 27.12.2002, s. 11. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złościcy*, wystawiony w Lubuskim Teatrze im. Leona Kruczkowskiego w Zielonej Górze, reż. Grzegorz Matysik, premiera: 12.04.2002].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Łukasiewicz, Artur. „Szekspir zabawia na rauszu”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 17.04.2002, s. 5. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złoŹnicy*, wystawiony w Lubuskim Teatrze im. Leona Kruczkowskiego w Zielonej Górze, reż. Grzegorz Matysik, premiera: 12.04.2002].

Majcherek, Janusz. [b.t.]. *Teatr* 4–6 (2002), s. 97. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Dramatycznym im. Aleksandra Węgielki w Białymstoku w reż. Jerzego Zelnika, premiera: 16.03.2002].

Malcer, Anna. „*Romeo i Julia* w Wenecji”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 18.03.2002, s. 25. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Miejskim im. Witolda Gombrowicza w Gdyni, reż. Julia Wernio, premiera: 10.03.2002].

marcel. „*Romeo i Julia* po nowemu”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 8.03.2002, s. III. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Miejskim im. Witolda Gombrowicza w Gdyni, reż. Julia Wernio, premiera: 10.03.2002].

Marczyński, Jacek. „Gorycz ostatnich zalotów”. *Rzeczpospolita* 11.02.2002, s. A12. [Recenzuje operę Giuseppe Verdiego *Falstaff*, wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Wojtki Biedronia, premiera: 9.02.2002].

MIP. „Pan od Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 8.11.2002, s. 2. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 8.02.2003].

mkr. „Szekspir, Kobranocka i lalki”. *Nowości Gazeta Pomorza i Kujaw* 30.08.2002, s. 11. [Zapowiada *Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze „Baj Pomorski” w Toruniu w reż. Aliksieja Leliawskiego, premiera: 29.09.2002].

mkr. „I znów Szekspir”. *Nowości Gazeta Pomorza i Kujaw* 27.09.2002, s. 16. [Recenzuje *Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze „Baj Pomorski” w Toruniu w reż. Aliksieja Leliawskiego, premiera: 29.09.2002].

Mrówka, Dorota. „Niełatwe początki”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 9.09.2002, s. 6. [Recenzuje spektakl ruchowo-pantomimiczny *Pozdrowienia z nieba, czyli Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana w Będzinie, adapt. i reż. Arkadiusz Klucznik, premiera: 7.09.2002].

- Ossowicz, Piotr. „Cynik czeka na rzeź”. *Odra* 1 (2002), s. 101–102. [Recenzuje *Hamleta, księcia Danii*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Krzysztofa Kopki, premiera: 23.04.2001].
- PAP; JULL. „Szukają kochanków”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 18.12.2002, s. 2. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 8.03.2003].
- Partum, Pia. „Burza”. *Didaskalia* 51–52 (2002), s. 129. [Recenzuje *La Tragédie d’Othello, le Maure de Venise*, spektakl wystawiony w Théâtre National de Chaillot w Paryżu w reż. Dominique’a Pitoiseta, premiera: 26.01.2001].
- Pietrasiak, Zdzisław. „Dania jest teatrem”. *Polityka* 6 (2003), s. 93. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Kazimierza Dejmka, premiera: 30.01.2003. Reżyser zmarł 31.12.2002, dokończenia prac nad spektaklem podjął się Maciej Prus].
- Prokopczuk, Agnieszka. „O Romeo!”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 14–15.12.2002, s. 1. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 8.03.2003].
- Prokopczuk, Agnieszka. „Ze szkoły na casting”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 21–22.12.2002, s. 3. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 8.03.2003].
- Prussak, Maria. „Tragiczna historia Hamleta, który nie był księciem Danii”. *Didaskalia* 51–52 (2002), s. 18–20. [Recenzuje *Tragedy of Hamlet*, spektakl wystawiony w Théâtre des Bouffes du Nord w reż. Petera Brooka, premiera: 19.04.2001; eksponuje wątek wielokulturowości, ze względu na ciekawy pod tym względem dobór obsady (William Nadylam, Antonin Stahly, Bruce Myers, Véronique Sacri)].
- Pułka, Leszek. „Czysta poezja”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 8.03.2002, s. 9. [Recenzuje spektakl *Burza i po burzy*, wystawiony przez PWST Kraków we Wrocławiu w reż. Andrzeja Makowieckiego, premiera: 26.11.2001].
- Rembowska, Aleksandra. „Sen Prospera”. *Teatr* 1–2 (2002), s. 48–51. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony przez Teatr Narodowy w Warszawie, reż. Jerzy Grzegorzewski, premiera: 16.12.2001].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Sałwacka, Sylwia; Łukasiewicz, Artur. „Sztuka ujarzmiania”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 30.03.2002, s. 4. [Recenzuje *Poskromienie złoŃnicy*, spektakl wystawiony w Lubuskim Teatrze im. Leona Kruczkowskiego w Zielonej Górze w reż. Grzegorza Matysika, premiera: 12.04.2002].

Sasin, Magdalena. „Falstaff Brusona”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 7.02.2002, s. 6. [Recenzuje *Falstaffa*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Wojtka Biedronia, premiera: 9.02.2002].

Sasin, Magdalena. „Jubileuszowy Falstaff Brusona”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 11.02.2002, s. 5. [Recenzuje *Falstaffa*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Wojtka Biedronia, premiera: 9.02.2002].

Sieradzki, Jacek. „Dlaczego być albo nie być?”. *Polityka* 36 (2002), s. 57. [Omawia twórczość reżysera Petera Brooka i przypomina jego najważniejsze spektakle przy okazji wystawianego w Polsce *Hamleta* (premiera: 28.11.2000, Théâtre des Bouffes du Nord, Paryż)].

sza. „Opera Moździerza”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 31.12.2001–1.01.2002, s. 11. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].

TEK. „Liczy się tenor”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 20.02.2002, s. 7. [Recenzuje *Otella*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wrocławskiej w reż. Michała Znanięckiego, premiera: 13.06.2008].

TM. „Las pełen tajemnic”. *Przekrój* 4 (2002), s. 54. [Recenzuje *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie, reż. Jerzy Grzegorzewski, premiera: 16.12.2001].

Turowiec, Anna. „Postmodernistyczna bajka o królu Learze”. *Teatr* 7–8 (2002), s. 10 [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 29.12.2001].

Wyżyńska, Dorota. „Nowy Prosper”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 31.12.2002, s. 7. [Zapowiada przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 8.03.2003].

Żmijewska, Monika. „Tragedia jak memento”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 14.03.2002, s. 5. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Dra-

matycznym im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku w reż. Jerzego Zelnika, premiera: 16.03.2002].

Żmijewska, Monika. „Z *Makbeta* tylko szkielet”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 18.03.2002, s. 4. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Dramatycznym im. Aleksandra Węgierki w Białymstoku w reż. Jerzego Zelnika, premiera: 16.03.2002].

## 2003

[b.a.]. „*Stracone zachody miłości*”. *Rzeczpospolita* 14–15.08.2003, s. X1. [Recenzuje *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze Współczesnym w Warszawie w reż. Agnieszki Glińskiej, premiera: 3.05.2003].

[b.a.]. „*Zachody miłości*”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 7.01.2003, s. 2. [Zapowiada *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Tadeusza Bradeckiego, premiera: 10.01.2003].

A.C. „*Prospero numer trzy*”. *Polityka* 12 (2003), s. 64. [Krótkie porównanie trzech przedstawień: *Burzy* w wersji Jarosława i Adama Kilianów w Teatrze Polskim (premiera: 8.03.2003), *Burzy* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego (Teatr Rozmaitości, premiera: 4.01.2003) oraz *Morza i zwierciadło* Jerzego Grzegorzewskiego (Teatr Narodowy, premiera: 21.12.2002)].

A.C. „*Komedia bez złości*”. *Polityka* 25 (2003), s. 61. [Krótka recenzja przedstawienia *Komedia omyłek* w reż. Macieja Prusa, wystawionego w Teatrze Nowym w Łodzi, premiera: 5.06.2003].

AP. „*Miłość nie tylko na scenie*”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 27.02.2003, s. 3. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 8.03.2003].

Baltyn, Hanna. „*Poznań kocha Wiśniewskiego*”. *Teatr* 12 (2003), s. 15–16. [Recenzuje przedstawienie *Król Ryszard III* wystawione w Teatrze Nowym im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu, reż. Janusz Wiśniewski, premiera: 21.11.2003].

Bomanowska, Marzena. „*Szekspir rozdaje maski*”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 4.09.2003, s. 6. [Recenzuje przedstawienie *Wieczór Trzech Króli, albo co zechcecie*, wystawione w Teatrze Logos w Łodzi, reż. Bogusław Kierc, premiera: 31.08.2003].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Bończa-Szabłowski, Jan. „Aktorzy są kronikarzami”. *Rzeczpospolita* 30.01.2003, s. A9. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Kazimierza Dejmka, premiera: 30.01.2001].

Bończa-Szabłowski, Jan; Torański, Błażej. „Przerwany *Hamlet*”. *Rzeczpospolita* 6.01.2003, s. A9. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Kazimierza Dejmka, premiera: 30.01.2001].

Bończa-Szabłowski, Jan. „Sen o Weronie”. *Rzeczpospolita* 16.10.2003, s. X1. [Zapowiada musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].

Bończa-Szabłowski, Jan. „Romeo i Julia poszukiwani”. *Rzeczpospolita* 19.11.2003, s. X1. [Zapowiada musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].

Burzyńska, Anna R. „Za winy niepopelnione”. *Didaskalia* 54/55/56 (2003), s. 134–137. [Recenzuje przedstawienia Luka Percevala: *King of Pain* według *Króla Leara* zaprezentowane w Het Toneelhuis w Antwerpii, Schauspiel Hannover i Schauspielhaus w Zurychu (premiera: 24.04.2002) oraz *Otello* wystawione przez Münchner Kammerspiele (premiera: 29.03.2003)].

Celeda, Agnieszka. „Złudzenie Prospera”. *Polityka* 3 (2003), s. 62–63. [Recenzuje i porównuje dwie warszawskie inscenizacje inspirowane *Burzą* Williama Szekspira, są nimi: *Burza* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego (Teatr Rozmaitości, premiera: 4.01.2003) oraz *Morze i zwierciadło* Wystana Hugh Audena w reż. Jerzego Grzegorzewskiego (Teatr Narodowy, premiera: 21.12.2002)].

Celeda, Agnieszka. „Lament *Hamleta*”. *Polityka* 40 (2003), s. 56. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet Stanisława Wyspiańskiego* w reż. Jerzego Grzegorzewskiego, inspirowane esejem *Studium o Hamlecie* autorstwa Stanisława Wyspiańskiego; spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie, premiera: 28.09.2003].

Ciosek, Jolanta. „Miłosne gry”. *Dziennik Polski* 2.01.2003, s. 20–21. [Zapowiada *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Tadeusza Bradeckiego, premiera: 10.01.2003].

Ciosek, Jolanta. „Historia o sile miłości”. *Dziennik Polski* 10.04.2003, s. 21–22. [Zapowiada *Wieczór Trzech Króli* w reż. Katarzyny Deszcz, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie, premiera: 12.04.2003].

- Czopek, Adam. „*Falstaff* wymaga finezji”. *Nasz Dziennik* 13.11.2003, s. 9. [Recenzuje operę *Falstaff*, wystawioną w Warszawskiej Operze Kameralnej w reż. Ryszarda Peryta, premiera: 7.11.2003].
- Ćwieluch, Juliusz. „Zakochani...”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 24.04.2003, s. 2. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 8.03.2003].
- Ćwieluch, Juliusz. „Zakręcony Romeo, czadowa Julia”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 28.04.2003, s. 4. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 8.03.2003].
- DOW. „Glińska wystawia Szekspira”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 24.04.2003, s. 6. [Recenzuje *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze Współczesnym w Warszawie w reż. Agnieszki Glińskiej, premiera: 3.05.2003].
- DOW. „Król zwariował”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 25.04.2003, s. 4. [Zapowiada *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze Współczesnym w Warszawie w reż. Agnieszki Glińskiej, premiera: 3.05.2003].
- Drewniak, Łukasz. „Czy publiczność oszaleje?”. *Przekrój* 1 (2003), s. 72–73. [Recenzuje spektakl *Burza* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, premiera: 4.01.2003].
- DUH. „Chóry pana Szekspira w Teatrze Osterwy”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 9.01.2003, s. 2. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 8.02.2003].
- Duniec, Krystyna. „Szekspir współczesny Krzysztofa Warlikowskiego”. *Teatr* 3 (2003), s. 30–33. [Omawia i recenzuje spektakl *Burza* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, wystawiony przez Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera 4.01.2003].
- EP. „Polecamy”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 7–8.06.2003, s. 2. [Recenzuje przedstawienie *Grzeszna miłość*, wystawione w Teatrze Współczesnym w Szczecinie w reż. Bogusława Kierca, premiera: 30.09.2001].
- Głowacki, Paweł. „Serpens bankietolaris”. *Dziennik Polski* 14.01.2003, s. 9. [Recenzuje *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Tadeusza Bradeckiego, premiera: 10.01.2003].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Głowacki, Paweł. „William Matolek”. *Dziennik Polski* 27.05.2003, s. 10. [Recenzuje *Wieczór Trzech Króli* w reż. Katarzyny Deszcz, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie, premiera: 12.04.2003].

Gnot, Małgorzata. „Najlepszy scenarzysta świata”. *Kurier Lubelski* 7.02.2003, s. 2. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 8.02.2003].

Gnot, Małgorzata; Molik, Andrzej. „W Wiedniu i w Weronie”. *Kurier Lubelski* 8–9.02.2003, s. 7. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 8.02.2003].

GRJ. „Przed premierą w Osterwie”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 5.02.2003, s. 5. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 8.02.2003].

Gruszczyński, Piotr. „Po premierze”. *Didaskalia* 54/55/56 (2003), s. 155. [Recenzja przedstawienia *Sen nocy letniej* wystawionego przez Théâtre National de Nice, reż. Krzysztof Warlikowski, premiera: 7.03.2003].

Gruszczyński, Piotr. „Podróbka”. *Tygodnik Powszechny* 23 (2003), s. 22. [Recenzuje *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze Współczesnym w Warszawie w reż. Agnieszki Glińskiej, premiera: 3.05.2003].

JM. „Wszystko jest komedią”. *Rzeczpospolita* 7.11.2003, s. X1. [Zapowiada operę *Falstaff*, wystawioną w Warszawskiej Operze Kameralnej w reż. Ryszarda Peryta, premiera: 7.11.2003].

JOTA. „*Stracone zachody miłości*”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 3.01.2003, s. 2. [Zapowiada *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Tadeusza Bradeckiego, premiera: 10.01.2003].

JOTA. „*Hamlet* w Wieliczce”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 13.11.2003, s. 3. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].

Józefczuk, Grzegorz. „Szekspir w Lublinie”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 03.02.2003, s. 5. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia* w reż. Bogdana Toszy, wystawiony w Teatrze im. J. Osterwy w Lublinie, premiera: 8.02.2003].

- JRK. „Odmłodzony Szekspir”. *Rzeczpospolita* 24–26.12.2003, s. X1. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie, reż. Jarosław Kilian, premiera: 17.10.2003].
- Kaczanowski, Maciej; Koczorowski, Marian; Sulisz, Waldemar. „Miłość o sile huraganu”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 7.02.2003, s. 6–7. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 8.02.2003].
- KAR. „Julię przywiezie do Kielc”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 18–19.01.2003, s. 2. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 8.03.2003].
- Karczewski, Leszek. „Szacunek dla gry”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 4.06.2003, s. 6. [Zapowiada *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].
- Karczewski, Leszek. „Fikcyjne szczęście”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 7–8.06.2003, s. 6. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].
- Karolak, Hanna. „Oczyszczająca *Burza*”. *Gość Niedzielny* 25.5.2003, s. 33. [Recenzuje przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 8.03.2003].
- Katafiasz, Olga. „Stracone zachody teatru”. *Didaskalia* 53 (2003), s. 55. [Recenzja przedstawienia *Stracone zachody miłości* w reż. Tadeusza Bradeckiego, wystawionego w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, premiera: 10.01.2003. Autorka nawiązuje także do ekranizacji sztuki przez Kennetha Branagha z roku 2000].
- Kolankiewicz, Leszek. „Po premierze”. *Didaskalia* 53 (2003), s. 9. [Recenzja przedstawienia *Burza* wystawionego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, reż. Krzysztof Warlikowski, premiera: 4.01.2003].
- Kopciński, Jacek. „*Burza* w lustrze Audena (Grzegorzewski, Warlikowski, Kilian)”. *Teatr* 3 (2003), s. 34–39. [Omawia trzy spektakle: *Morze i zwierciadło. Komentarz do „Burzy” Szekspira* Wystana Hugh Audena w reż. Jerzego Grzegorzewskiego, wystawiony przez Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 21.12.2002; *Burza* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, wystawiona przez Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera: 4.01.2003; *Burza* w reż.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Jarosława Kiliana, zaprezentowana przez Teatr Polski w Warszawie, premiera: 8.03.2003].

Kopciński, Jacek. „Burza w lustrze Audena (Grzegorzewski, Warlikowski, Kilian)”. *Teatr* 4/5 (2003), s. 34–39. [Recenzuje przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 8.03.2003].

Kowalczyk, Janusz R. „Łotrzykowski wdzięk”. *Rzeczpospolita* 14.01.2003, s. X1. [Recenzuje *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Tadeusza Bradeckiego, premiera: 10.01.2003].

Kowalczyk, Janusz R. „Świat Kilianów”. *Rzeczpospolita* 21.01.2005, s. X1. [Recenzuje przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 8.03.2003].

Kowalczyk, Janusz R. „Reszta jest milczeniem”. *Rzeczpospolita* 1–2.02.2003, s. A15. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Kazimierza Dejmka, premiera: 30.01.2001].

Kowalczyk, Janusz R. „Trzask łamanej pałeczki”. *Rzeczpospolita* 10.03.2003, s. A 11. [Recenzuje przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 8.03.2003].

Kowalczyk, Janusz R. „Wahadło przeznaczenia”. *Rzeczpospolita* 2.05.2003, s. X1. [Recenzja spektaklu *Makbet* wystawionego przez Teatr Adekwatny w Warszawie, reż. Tomasz Wójcik, premiera: 30.04.2003].

Kowalczyk, Janusz R. „Baby górą”. *Rzeczpospolita* 5.05.2003, s. X1. [Recenzuje *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze Współczesnym w Warszawie w reż. Agnieszki Glińskiej, premiera: 3.05.2003].

Kowalczyk, Janusz R. „I śmiech, i żal”. *Rzeczpospolita* 7–8.06.2003, s. X1. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].

Kowalewicz, Krzysztof. „Stare słowa z nową biologią”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 29.04.2005, s. 7. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].

- Kowalewicz, Krzysztof. „Łódzki Szekspir najlepszy”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 6.07.2005, s. 7. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].
- Koziński, Lech. „*Falstaff* szuka przestrzeni”. *Ruch Muzyczny* 25 (2003), s. 26–28. [Recenzuje operę *Falstaff*, wystawioną w Warszawskiej Operze Kameralnej w reż. Ryszarda Peryta, premiera: 7.11.2003].
- KR. „Śmiech mędrca”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 23–24.08.2003, s. 5. [Zapowiada przedstawienie *Wieczór Trzech Króli, albo co zechcecie*, wystawione w Teatrze Logos w Łodzi, reż. Bogusław Kierc, premiera: 31.08.2003].
- KR. „Wystarczy odrobina wiary”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 29.08.2003, s. 6. [Zapowiada przedstawienie *Wieczór Trzech Króli, albo co zechcecie*, wystawione w Teatrze Logos w Łodzi, reż. Bogusław Kierc, premiera: 31.08.2003].
- Krakowska-Narożniak, Joanna. „*Burza*, czyli zdobycie władzy”. *Dialog* 4 (2003), s. 104–111. [Recenzja *Burzy* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, spektaklu wystawionego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, premiera: 4.01.2003; analizuje motyw władzy].
- Kubikowski, Tomasz. „Szekspir nadreński”. *Didaskalia* 53 (2003), s. 117–118. [Recenzja trzech przedstawień: *Otello* (reż. Ola Mafaalani, Schauspielhaus Köln, premiera: 31.10.2002), *Kupiec wenecki* (reż. Georg Schmiedleitner, Schauspielhaus Bochum, premiera: 16.10.2002) oraz *Tytus Andronikus* (reż. Roberto Ciulli, Theater an der Ruhr, premiera: 27.09.2002)].
- LK. „Ład w państwie duńskim”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 30.01.2003, s. 5. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Kazimierza Dejmka, premiera: 30.01.2001].
- LK; KK. „Dziesięć tysięcy dolarów dla aktorów”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 8.08.2005, s. 6. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].
- Łukasiewicz, Artur. „Kuleczka zła”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 10.09.2003, s. 5. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Lubuskim Teatrze im. Leona Kruczkowskiego w Zielonej Górze w reż. Wiesława Hejno, premiera: 6.09.2003].
- Łuszczuk, Katarzyna. „Prawda miłości”. *Didaskalia* 54/55/56 (2003), s. 153–155. [Recenzja przedstawienia *Sen nocy letniej* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego,

wystawionego przez Théâtre National de Nice we Francji, premiera: 7.03.2003].

Majcherek, Janusz. „Okno”. *Teatr* 1–2 (2003), s. 37–40. [Recenzja spektaklu *Morze i zwierciadło. Komentarz do „Burzy” Szekspira* według poematu dramatycznego Wystana Hugh Audena w reż. Jerzego Grzegorzewskiego, wystawionego przez Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 21.12.2002].

Majcherek, Janusz. „W czym leży sekret *Burzy*”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 26.04.2008, s. 7. [Recenzja przedstawienia *Burza*, wystawionego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, reż. Krzysztof Warlikowski, premiera: 4.01.2003].

Manzoni, Laurent. Tłum.: Marszałek, Agnieszka. „Partytura chaosu”. *Didaskalia* 59/60 (2004), s. 105. [Recenzja przedstawienia *Tytus Andronikus* w reż. Lukasa Hemleba, wystawionego przez Maison de la Culture de Bourges (premiera: 7.10.2003)].

Marczyński, Jacek. „Pierwszy, a zarazem ostatni”. *Rzeczpospolita* 29.10.2003, s. A15. [Recenzuje operę *Falstaff*, wystawioną w Warszawskiej Operze Kameralnej w reż. Ryszarda Peryta, premiera: 7.11.2003].

Marczyński, Jacek. „Kiedy mądrość triumfuje”. *Rzeczpospolita* 12.11.2003, s. A9. [Recenzuje operę *Falstaff*, wystawioną w Warszawskiej Operze Kameralnej w reż. Ryszarda Peryta, premiera: 7.11.2003].

MG. „Julia pije z rosenthala”. *Kurier Lubelski* 25–26.01.2003, s. 7. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 8.02.2003].

MG. „Julia nie może być blondynką”. *Kurier Lubelski* 5.02.2003, s. 7. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 8.02.2003].

MG. „Z Szekspirem pod balkonem”. *Kurier Lubelski* 7–8.06.2003, s. 6. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 8.02.2003].

MIDOL. „Czary w poezji Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 22–23.11.2003, s. 8. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu w reż. Roberta Czechowicza, premiera: 22.11.2003].

- Mikos, Marek. „Minął wiek złoty”. *Gazeta Wyborcza* 17.01.2003, s. 17. [Recenzuje *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Tadeusza Bradeckiego, premiera: 10.01.2003].
- Molik, Andrzej. „Siedem spektakli”. *Kurier Lubelski* 6.10.2006, s. 13. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].
- Molik, Andrzej. „Romeo, Julia i Caligula”. *Kurier Lubelski* 20–21.12.2003, s. 14. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 8.02.2003].
- Mościcki, Tomasz. „Burzliwy sezon”. *Odra* 7/8 (2003), s. 100–104. [Recenzuje i porównuje trzy spektakle: *Burzę* w wersji Jarosława i Adama Kilianów w Teatrze Polskim (premiera: 8.03.2003), *Burzę* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego (Teatr Rozmaitości, premiera: 4.01.2003) oraz *Morze i zwierciadło* Wystana Hugh Audena w reż. Jerzego Grzegorzewskiego (Teatr Narodowy, premiera: 21.12.2002)].
- Obrębowska-Piasecka, Ewa. „Złoty Ryszard”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 27.07.2004, s. 6. [Recenzuje *Króla Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 21.11.2003].
- Obrębowska-Piasecka, Ewa. „My, Ryszard trzeci, czwarty, piąty”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 29–30.11.2003, s. 8. [Recenzuje *Króla Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 21.11.2003].
- Pawłowski, Roman. „Nowy, wspaniały świat”. *Gazeta Wyborcza* 6.01.2003, s. 4. [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, premiera: 4.01.2003].
- Pawłowski, Roman. „Reszta jest milczeniem”. *Gazeta Wyborcza* 30.01.2003, s. 12. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Kazimierza Dejmka, premiera: 30.01.2001, przedstawienie dokończył Maciej Prus z powodu śmierci reżysera].
- Pawłowski, Roman. „Czekając na Hamleta”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 30.01.2003, s. 5. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Kazimierza Dejmka, premiera: 30.01.2001, przedstawienie dokończył Maciej Prus z powodu śmierci reżysera].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Pawłowski, Roman. „Teatr dla misiów”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 17.03.2003, s. 11. [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 8.03.2003].

Pawłowski, Roman. „Dostawca fabuł ze Stratfordu”. *Gazeta Wyborcza* 10.08.2005, s. 11. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].

PES. „Szczerski w Olsztynie”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 11.03.2003, s. 2. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 8.03.2003].

Pietrasiak, Zdzisław. „Dania jest teatrem”. *Polityka* 6 (2003), s. 93. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Kazimierza Dejmka, premiera: 30.01.2003. Reżyser zmarł 31.12.2002, dokończenia prac nad spektaklem podjął się Maciej Prus].

Prokopczuk, Agnieszka. „Ich dwóch, ona jedna”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 8.01.2003, s. 1. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 8.03.2003].

ROCH. „Kochankowie z Werony”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 29.01.2003, s. 2. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim w reż. Waldemara Matuszewskiego, premiera: 1.02.2003].

ROCH. „On z północy, ona z południa, a jaka miłość”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 30.01.2003, s. 1. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim w reż. Waldemara Matuszewskiego, premiera: 1.02.2003].

Sulisz, Waldemar. „Spektakl jak talizman”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 5.02.2003, s. 1, 13. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Bogdana Toszy, premiera: 8.02.2003].

Sulisz, Waldemar. „Złapani za serce”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 10.02.2003, s. 2. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Bogdana Toszy, premiera: 8.02.2003].

Szulecki, Paweł. „Kawalerowie i panny”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 21.01.2003, s. 6. [Recenzuje *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze

- im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Tadeusza Bradeckiego, premiera: 10.01.2003].
- Szwarcman, Dorota. „Sen Falstaffa”. *Polityka* 47 (2003), s. 62. [Recenzuje operę *Falstaff*, wystawioną w Warszawskiej Operze Kameralnej w reż. Ryszarda Peryta, premiera: 7.11.2003].
- Szyłłęjko, Tadeusz. „Sprzedani kochankowie”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 10.03.2003, s. 5. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 8.03.2003].
- Talaga-Nowacka, Aleksandra; Kierc, Bogusław; Wycichowska, Ewa. „O wierze z humorem”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 9–10.08.2003, s. 6. [Zapowiada *Wieczór Trzech Króli, albo co zechcecie*, spektakl wystawiony w Teatrze Logos w Łodzi w reż. Bogusława Kierca, premiera: 31.08.2003].
- TEAT. „*Hamlet* Dejmka”. *Puls Biznesu* 31.01–2.02.2003, s. 15. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Kazimierza Dejmka, premiera: 30.01.2001].
- TEAT. „*Burza* raz jeszcze”. *Puls Biznesu* 7.03.2003, s. 15. [Recenzuje przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 8.03.2003].
- Wesołowska, Aleksandra. „Rycerz wylądował w koszu na bieliznę”. *Super Express* 7.11.2003, s. 12. [Recenzuje operę *Falstaff*, wystawioną w Warszawskiej Operze Kameralnej w reż. Ryszarda Peryta, premiera: 7.11.2003].
- Węgrzyniak, Rafał. „Gruba kreska Prospera”. *Odra* 4 (2003), s. 88–89. [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, premiera: 4.01.2003].
- Węgrzyniak, Rafał. „Seks nocy letniej”. *Odra* 6 (2010) (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/97639.html>). [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].
- Wichowska, Joanna. „Groźna wyspa”. *Didaskalia* 53 (2003), s. 2–8. [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, premiera: 4.01.2003].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

WR. „*Hamlet w podziemiach*”. *Dziennik Polski* 13.11.2003, s. V. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].

Wyżyńska, Dorota. „Zawsze mówi o podróży”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 2.01.2003, s. 7. [Komentarze aktorów na temat współpracy z Krzysztofem Warlikowskim, reżyserem spektaklu *Burza*, wystawionego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, premiera: 4.01.2003].

Wyżyńska, Dorota. „*Burza na Karasia*”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 28.02.2003, s. 2. [Zapowiada przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 8.03.2003].

Wyżyńska, Dorota. „Scena po huraganie”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 8.03.2003, s. 7. [Anonsuje przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 8.03.2003].

Wyżyńska, Dorota. „Mali wobec miłości”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 29.04.2003, s. 6. [Zapowiada *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony w Teatrze Współczesnym w Warszawie w reż. Agnieszki Glińskiej, premiera: 3.05.2003].

## 2004

[b.a.]. „Fama niesie”. *Przegląd* 14 (2004), s. 44. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].

[b.a.]. „Teatry Narodowe”. *Polityka* 37 (2004), s. 52. [Zapowiada dwie premiery dramatów Szekspira: *Ryszarda II* w reż. Andrzeja Seweryna w Teatrze Narodowym w Warszawie (premiera: 16.10.2004) oraz *Makbeta* w reż. Andrzeja Wajdy w Narodowym Starym Teatrze w Krakowie (premiera: 26.11.2004)].

[b.a.]. „Czas *Hamleta*”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 20.11.2004, s. 11. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

ANT. „Romeo? Który ty jesteś Romeo?”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 23.04.2004, s. 2. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie w reż. Piotra Szczerskiego, premiera: 8.03.2003].

Antoniewicz, Grażyna. „*Portowa opowieść*”. *Dziennik Bałtycki* 26.04.2004, s. 9. [Zapowiada spektakl *Portowa opowieść*, oparty na motywach *Zimowej*

- opowieści i Kupca weneckiego*, wystawiony przez Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Paweł Kamza, premiera: 15.05.2004].
- ASD. „Falstaff i Eurydyka”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna – Co jest grane* 1.10.2004, s. 16. [Recenzuje operę *Falstaff*, wystawioną w Warszawskiej Operze Kameralnej w reż. Ryszarda Peryta, premiera: 7.11.2003].
- Augustowska, Anna. „Terapia Hamletem”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 2.11.2004, s. 2. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Baca, Karolina; Wysocka, Anna. „Julia bez Romea?”. *Rzeczpospolita* 19.01.2004, s. X1. [Zapowiada musical *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Błażewicz, Olgierd. „Szekspir w 80-lecie Teatru Nowego”. *Odra 2* (2004), s. 125–126. [Recenzuje spektakl *Król Ryszard III*, wystawiony w Teatrze Nowym im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu, reż. Janusz Wiśniewski, premiera: 21.11.2003].
- Bochenek, Zbigniew. „O *Makbecie*, który ma już dosyć słońca”. *Teatr 7–8* (2004), s. 56–58. [Recenzja przedstawienia *Makbet* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, zrealizowanego przez Schauspielhaus w Hanowerze, premiera: 14.06.2004].
- Bończa-Szabłowski, Jan. „Patrzę na ciebie *Hamlecie*”. *Rzeczpospolita – Tele Rzeczpospolita* 10.01.2004, s. X1. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].
- Bończa-Szabłowski, Jan. „Powiew młodości”. *Rzeczpospolita* 30.03.2004, s. A9. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].
- Bończa-Szabłowski, Jan. „Kompromis przychodzi z wiekiem”. *Rzeczpospolita* 27–28.03.2004, s. A15. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].
- Bończa-Szabłowski, Jan. „Szekspir jest trendy”. *Rzeczpospolita* 12.05.2004, s. A11. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu w reż. Roberta Czechowicza, premiera: 22.11.2003].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

- Bończa-Szabłowski, Jan. „Hamlet z żelaza”. *Rzeczpospolita* 4.06.2004, s. X1. [Zapowiada spektakl *H.* (na motywach *Hamleta*), wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Bończa-Szabłowski, Jan. „Operowe zadęcie”. *Rzeczpospolita* 18.10.2004, s. X1. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].
- Borawska, Iwona. Kozłowska, Aleksandra. „Chwała i chała”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 21.12.2004, s. 5. [Recenzuje przedstawienie *H.*, wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Borowski, Mateusz. „Ocalić *Makbeta*”. *Didaskalia* 63 (2004), s. 21–23. [Recenzuje przedstawienie *Makbet* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, zrealizowane przez Schauspielhaus w Hanowerze, premiera: 14.06.2004].
- Brózda, Jolanta. „Ostatni akt *Desdemony*”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 27.09.2004, s. 8. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu, reż. Michał Znaniecki, premiera: 25.09.2004].
- Celeda, Agnieszka. „Hamlet zwodowany”. *Polityka* 29 (2004), s. 53. [Recenzuje spektakl *H.* (na motywach *Hamleta*), wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Celeda, Agnieszka. „Ryszard monumentalny”. *Polityka* 44 (2004), s. 67. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].
- Chmara, Anita. „Słowo w sprawie bestii”. *Gazeta Pomorska* 19.01.2004, s. 14. [Recenzuje spektakl *Ryszard III* wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.01.2004].
- Cieślak, Jacek. „Tren dla panny S.”. *Rzeczpospolita* 5.07.2004, s. A9. [Recenzuje przedstawienie *H.*, wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Cieślak, Jacek. „Kształty w misternym zamęcie”. *Rzeczpospolita* 24.09.2004, s. X1. [Zapowiada *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].
- Cieślak, Magdalena. „Łukasz Barczyk’s *Hamlet* (2004). A Pearl of the Millennium for a New Millennium Audience”. *Shakespeare Biuletyn* 1 (2006),

- s. 47–55. [Omawia przedstawienie teatru telewizji *Hamlet* w reż. Łukasza Barczyka, zrealizowane w kopalni soli w Wieliczce i Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce].
- Ciosek, Jolanta. „Budzić własne sumienie”. *Dziennik Polski* 8.09.2004, s. 11. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].
- Ciosek, Jolanta. „Zbrodnia i sumienie”. *Dziennik Polski* 10–11.11.2004, s. 11. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].
- Corbel, Mari-Mai. Tłum.: Marszałek, Agnieszka. „Obsesja *Otella*”. *Didaskalia* 61/62 (2004), s. 104. [Recenzuje spektakl *Otello* w reż. Declana Donnellana (premiera: 13.03.2004); omawia postacie Desdemony, Bianki, Jagona i Otella].
- Czopek, Adam. „Dramat namiętności w Poznaniu”. *Nasz Dziennik* 4.10.2004, s. 12. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu, reż. Michał Znaniecki, premiera: 25.09.2004].
- Długosz, Katarzyna; Dybicz, Paulina; Monkiewicz-Święcicka, Karolina. Współpraca: Likowska, Ewa; Tumiłowicz Bronisław. „William Szekspir *Ryszard II*”. *Przegląd* 44 (2004), s. 40. [Recenzja przedstawienia *Ryszard II* wystawionego w Teatrze Narodowym w Warszawie, reż. Andrzej Seweryn, premiera: 16.10.2004].
- Długosz, Katarzyna; Tumiłowicz, Bronisław; Witek, Paulina. Współpraca: Gogołkiewicz, Agata; Szczygielska, Agnieszka. „William Shakespeare *Hamlet*”. *Przegląd* 14 (2004), s. 44. [Recenzja przedstawienia *Hamlet* zaprezentowanego w Teatrze Telewizji TVP1, reż. Łukasz Barczyk, premiera: 29.03.2004].
- Drewniak, Łukasz. „Człowiek z floretem”. *Przekrój* 31 (2004), s. 84–85. [Recenzja przedstawienia *H. według Hamleta* Szekspira w reż. Jana Klaty, wystawionego przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 2.07.2004].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Drewniak, Łukasz. „Andrzej II Zbawiciel”. *Przekrój* 44 (2004), s. 82. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].

Drewniak, Łukasz. „Niewidzialni towarzysze”. *Przekrój* 50 (2004), s. 82. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].

Dudek, Katarzyna. „Wyjątkowo okrutna rzeczywistość”. *Didaskalia* 64 (2004), s. 8–11. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

Duniec, Krystyna. „Co to jest aktorska indywidualność?”. *Dialog* 10 (2007), s. 168–182. [Recenzja przedstawienia *Ryszard II* Szekspira w reż. Andrzeja Seweryna (Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 16.10.2004)].

EWA. „Spór o scenę i dzinsy”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 12.10.2004, s. 9. [Recenzuje spektakl *Portowa opowieść*, oparty na motywach *Zimowej opowieści* i *Kupca weneckiego*, wystawiony przez Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Paweł Kamza, premiera: 15.05.2004].

Fryc, Katarzyna. „Kościelniak wyznacza nowe ścieżki w polskim musicalu”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 28.04.2010, s. 6. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].

Fryc, Katarzyna. „Człowiek z Elsynoru”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 5.07.2004, s. 5. [Recenzuje przedstawienie *H.*, wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].

Gałązka, Ewa. „W Wieliczce, czyli w Elsynorze”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Telewizyjna* 26.03.2004, s. 10. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].

Głowacki, Paweł. „Szczęście wuja Stefana”. *Dziennik Polski* 31.03.2004, s. 12. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].

Głowacki, Paweł. „Obojętność czarnych schodów”. *Dziennik Polski* 19.10.2004, s. 12. [Recenzuje spektakl *Ryszard II* wystawiony przez Teatr Narodowy w Warszawie, reż. Andrzej Seweryn, premiera: 16.10.2004].

- Głowacki, Paweł. „Maciek i Maciejowa”. *Dziennik Polski* 29.11.2004, s. 24. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].
- Gnot, Małgorzata. „*Hamlet*. Tragedia bardzo rodzinna”. *Kurier Lubelski – Magazyn* 12.11.2004, s. 6. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Gnot, Małgorzata. „Hamlet i Król”. *Kurier Lubelski* 19.11.2004, s. 13. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Gnot, Małgorzata. „Reszta jest muzyką”. *Kurier Lubelski* 20–21.11.2004, s. 2. [Omawia *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- GRJ. „Książę duński przybędzie w listopadzie”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 29.09.2004, s. 1. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Gruszczyński, Piotr. „Królobójca”. *Tygodnik Powszechny* 27 (2004), s. 13. [Recenzja przedstawienia *Makbet* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, zrealizowanego przez Schauspielhaus w Hanowerze, premiera: 14.06.2004 w czasie festiwalu Theaterformen 2004].
- Gruszczyński, Piotr. „*H.*, czyli piękna katastrofa”. *Tygodnik Powszechny* 29 (2004), s. 24. [Recenzja przedstawienia *H.* według *Hamleta* Szekspira w reż. Jana Klaty, wystawionego przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 2.07.2004].
- Gruszczyński, Piotr. „Forma utracona”. *Tygodnik Powszechny* 45 (2004), s. 13. [Recenzja spektaklu *Ryszard II* wystawionego w Teatrze Narodowym w Warszawie, reż. Andrzej Seweryn, premiera: 16.10.2004].
- Gruszczyński, Piotr. „Wiedźmy wojny”. *Tygodnik Powszechny* 50 (2004), s. 13. [Recenzja przedstawienia *Makbet* wystawionego w Teatrze Starym w Krakowie, reż. Andrzej Wajda, premiera: 26.11.2004].
- Gruszczyński, Piotr. „Rok w kulturze – teatr”. *Tygodnik Powszechny* 52 (2004), s. 28–29. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodo-

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

wym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004 oraz przedstawienie *H.*, wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].

Gruszczyński, Piotr. „Seweryna żal”. *Polityka* 48 (2004), s. 74. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].

Guczalska, Beata. „*Makbet* w próżni”. *Didaskalia* 64 (2004), s. 12–14. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].

J.C. „Ciężar korony”. *Rzeczpospolita* 15.10.2004, s. X1. [Zapowiada spektakl *Ryszard II* wystawiony przez Teatr Narodowy w Warszawie, reż. Andrzej Seweryn, premiera: 16.10.2004].

JAN. „Jak król rządzi na dworze”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz – Co jest grane* 16.01.2004, s. 2. [Zapowiada spektakl *Ryszard III* wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.01.2004].

Janowska, Katarzyna. „Surowy *Makbet*”. *Polityka* 50 (2004), s. 71. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].

JOC. „Wokół zbrodni i kary”. *Dziennik Polski* 25.11.2004, s. 15. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].

JOTA. „O zbrodni i o karze”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 8.09.2004, s. 1. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].

Józefowicz, Janusz; Wójcik, Magdalena. „Romeo wciąż czeka”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 07.09.2004, s. 6. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].

Józefczuk, Grzegorz. „Pokaż się nam, Ofelio”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 10–11.11.2004, s. 5. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze

- im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Józefczuk, Grzegorz. „Hamletów trzech”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 20–21.11.2004, s. 5. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Józefczuk, Grzegorz. „Klatka globalnej wioski”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 22.11.2004, s. 5. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Józefowicz, Janusz. „Co ja tu robię?”. *Polityka* 40 (2004), s. 50–51. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Karolak, Hanna. „Szekspir w Narodowym”. *Gość Niedzielny* 45 (2004), s. 10. [Recenzuje spektakl *Ryszard II* wystawiony przez Teatr Narodowy w Warszawie, reż. Andrzej Seweryn, premiera: 16.10.2004].
- Katafiasz, Olga. „Trailer”. *Didaskalia* 59/60 (2004), s. 111–112. [Recenzja telewizyjnej adaptacji *Hamleta* w reż. Łukasza Barczyka, zrealizowanej dla Teatru Telewizji (emisja: 29.03.2004)].
- Kirol, Agata. „Yorick dla Ryszarda”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 31.07–1.08.2004, s. 2. [Recenzuje spektakl *Król Ryszard III* wystawiony w Teatrze Nowym im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu, reż. Janusz Wiśniewski, premiera: 21.11.2003].
- Kopciński, Jacek. „Z Szekspirem po kraju”. *Teatr* 9 (2004), s. 17–19. [Recenzuje produkcje teatralne biorące udział w konkursie organizowanym przez Fundację Theatrum Gedanense, w tym przedstawienia *Sen nocy letniej* Josefa Kofy i Mirosława Klimy (Wrocławski Teatr Lalek), *Romeo i Julia* w reż. Adama Sroki (Teatr Powszechny im. Jana Kochanowskiego w Radomiu), *Portową opowieść* reż. Paweł Kamza (na podstawie *Opowieści zimowej i Kupca weneckiego*; Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy), *Ryszarda III* Jacka Głomba (Teatr Polski w Bydgoszczy), *Jak wam się podoba* Roberta Czechowskiego (Teatr im. Bogusławskiego w Kaliszu), *Króla Ryszard III* Janusza Wiśniewskiego (Teatr Nowy w Poznaniu)].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

- Kopciński, Jacek. „Paryska retoryka i warszawskie mity”. *Teatr* 10 (2004), s. 38–41. [Recenzja spektaklu *Ryszard II* wystawionego w Teatrze Narodowym w Warszawie, reż. Andrzej Seweryn, premiera: 16.10.2004].
- Kornaś, Tadeusz. „*Makbet* wielkiego miasta”. *Didaskalia* 64 (2004), s. 2–4. [Recenzja spektaklu *Makbet* w reż. Mai Kleczewskiej, wystawionego w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu, premiera: 4.12.2004].
- Kowalczyk, Janusz R. „Wieliczka w roli głównej”. *Rzeczpospolita* 30.03.2004, s. A9. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].
- Kowalczyk, Janusz R. „Magnetyczna wizja”. *Rzeczpospolita* 18.10.2004, s. X1. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].
- Kowalczyk, Janusz R. „Grupa trzymająca władzę”. *Rzeczpospolita* 22.11.2004, s. A8. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Kowalczyk, Janusz R. „Pobojowisko”. *Rzeczpospolita* 29.11.2004, s. X. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].
- Kucia, Monika. „Czasami musi boleć”. *Rzeczpospolita* 5.11.2004, s. X1. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Kudęł, Renata. „Szekspir i breakdance”. *Gazeta Pomorska* 26.10.2004, s. 10. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Kusznieruk, Katarzyna. „Sześciu wybranych”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 16.06.2004, s. 6. [Zapowiada przedstawienie *H.*, wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Kyzioł, Aneta. „Romeo wyłączył komórkę”. *Polityka* 42 (2004), s. 61. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Lutomska, Julia. „William Szekspir w stylu Quentina Tarantino”. *Rzeczpospolita* 8.09.2004, s. 12. [Zapowiada musicalową wersję *Romea i Julii* w reż.

- Janusza Józefowicza, przygotowaną przez Studio Buffo w Warszawie, premiera: 5.11.2004].
- Łukaszewicz, Magdalena. „Turbogolf w stoczni”. *Newsweek Polska* 25 (2004), s. 102–103. [Recenzuje spektakl *H.* na motywach *Hamleta*, wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Maciejewski, Łukasz. „Wieliczka jest więzieniem”. *Dziennik Polski* 25.03.2004, s. 17. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].
- MAG. „Rozmowy sceniczne”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 23.01.2004, s. 5. [Recenzuje spektakl *Ryszard III* wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.01.2004].
- MAGA. „Kochankowie ze współczesnej Werony”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 29.12.2004, s. 18–19. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Majcherek, Wojciech. „Notatnik recenzenta”. *Teatr* 10 (2004), s. 62–66. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Malatyńska-Stankiewicz, Agnieszka. „Wrażenia po *Makbecie*”. *Dziennik Polski* 29.11.2004, s. 24. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].
- MAM. „*Romeo i Julia*, czyli sen o sławie”. *Dziennik Zachodni* 27.01.2004, s. 20. [Zapowiada musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Manzoni, Laurent. Tłum.: Marszałek, Agnieszka. „Partytura chaosu”. *Didaskalia* 59/60 (2004), s. 105. [Recenzja przedstawienia *Tytus Andronikus* w reż. Lukasa Hemleba, wystawionego przez Maison de la Culture de Bourges (premiera: 7.10.2003)].
- Marczyński, Jacek. „Desdemona w celi śmierci”. *Rzeczpospolita* 27.09.2004 (<http://www.encyklopediateatru.pl/artykuly/4568/desdemona-w-celi-smierci>). [Recenzja opery Giuseppe Verdiego *Otello* w reż. Michała Znanieckiego, wystawionej przez Teatr Wielki w Poznaniu, premiera: 25.09.2004].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Matkowska-Święs, Beata. „Być albo nie być Gertrudą”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Telewizyjna* 26.03.2004, s. 4. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].

Matuszewska, Małgorzata. „Wariacje szekspirowskie”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 15.05.2004, s. 7. [Zapowiada spektakl *Portowa opowieść*, oparty na motywach *Zimowej opowieści* i *Kupca weneckiego*, wystawiony przez Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Paweł Kamza, premiera: 15.05.2004].

Matuszewska, Małgorzata. „Ciężka i długa droga do premiery”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 12.10.2004, s. 7. [Recenzuje spektakl *Portowa opowieść*, oparty na motywach *Zimowej opowieści* i *Kupca weneckiego*, wystawiony przez Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Paweł Kamza, premiera: 15.05.2004].

MG. „Z nową Bianką i Petruchiem”. *Kurier Lubelski* 17–18.04.2004, s. 13. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złoŃnicy*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie, reż. Bogdan Tosza, premiera: 16.06.2001].

MG. „Zagrać w *Hamlecie*”. *Kurier Lubelski* 20–21.11.2004, s. 14. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

MG. „Być albo nie być... w repertuarze”. *Kurier Lubelski* 17.12.2004, s. 13. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

Miazga, Zbigniew. „Oszalały świat *Hamleta*”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 17.11.2004, s. 13. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

Michalak, Joanna. „Klasyka na dwóch kółkach”. *Słowo Polskie* 12.05.2004, s. 8. [Zapowiada spektakl *Portowa opowieść*, oparty na motywach *Zimowej opowieści* i *Kupca weneckiego*, wystawiony przez Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Paweł Kamza, premiera: 15.05.2004].

MIS. „Z Szekspira wzięte”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 12.05.2004, s. 8. [Zapowiada spektakl *Portowa opowieść*, oparty na motywach *Zimowej opowieści* i *Kupca weneckiego*, wystawiony przez Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Paweł Kamza, premiera: 15.05.2004].

- MIS. „Po drodze koniecznej”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 15.10.2004, s. 11. [Recenzuje spektakl *Portowa opowieść*, oparty na motywach *Zimowej opowieści* i *Kupca weneckiego*, wystawiony przez Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Paweł Kamza, premiera: 15.05.2004].
- Mitzner, Piotr. „Wyspiański gra Hamleta”. *Didaskalia* 59/60 (2004), s. 15–16. [Recenzuje spektakl *Hamlet Stanisława Wyspiańskiego* w reż. Jerzego Grzegorzewskiego, zrealizowany przez Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 28.09.2003].
- Molik, Andrzej. „Charyzmatyczny Hamlet”. *Kurier Lubelski* 22.11.2004, s. 10. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Mościcki, Tomasz. „Wypasiona kłapa”. *Foyer* 6 (2004), s. 50. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Mróz, Kamila. „Drogą do gwiazd”. *Gazeta Pomorska* 13.10.2004, s. 12. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Mróz, Kamila. „Romeo i Marta”. *Gazeta Pomorska* 5.10.2004, s. 3. [Zapowiada musical *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- MW. „Hamlet w hali suwnicowej”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 2.07.2004, s. 10. [Recenzuje *H.*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- MW. „Jan od Hamleta”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 2.07.2004, s. 2. [Recenzuje *H.*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- MW. „Hamlet w Unii Lubelskiej”. *Kurier Lubelski* 10.03.2005, s. 6. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Nerka, Przemysław. „Makbet, (anty) dekalog opolski”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 14.12.2004, s. 2. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

NOT.; KAWI.; MAG. „Trudna scena rozpaczy”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 8.10.2004, s. 2. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].

NOT-DOW. „Casting do *Romea i Julii*”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 16.01.2004, s. 2. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].

Nowicka, Justyna. „Sezon na *Makbeta*”. *Rzeczpospolita* 8.09.2004, s. X1. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].

Nowicka, Justyna. „Makbet zagubiony i bezradny”. *Rzeczpospolita* 25.11.2004, s. X1. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].

Obrębowska-Piasecka, Ewa. „Złoty Ryszard”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 27.07.2004, s. 6. [Recenzuje *Króla Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 21.11.2003].

Olczyk, Agnieszka. „Urodzeni mordercy”. *Didaskalia* 64 (2004), s. 5–7. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

Pawłowski, Roman. „Dania jest podziemiem”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Telewizyjna* 26.03.2004, s. 8. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl zrealizowany w Teatrze Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].

Pawłowski, Roman. „Gdański *Hamlet* postindustrialny”. *Gazeta Wyborcza* 2.07.2004, s. 13. [Recenzuje *H.*, spektakl wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].

Pawłowski, Roman. „Duński książę w cieniu stoczni”. *Gazeta Wyborcza* 5.07.2004, s. 15. [Recenzuje przedstawienie *H.* (na motywach *Hamleta*), wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].

Pawłowski, Roman. „Żniwo po telewizji”. *Gazeta Wyborcza* 19.10.2004, s. 16. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].

- Pawłowski, Roman. „Romeo i suczki”. *Gazeta Wyborcza* 6–7.11.2004, s. 11. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].
- Pawłowski, Roman. „Francuska perfuma”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 8.11.2004, s. 9. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].
- Pawłowski, Roman. „Nowe szaty klasyki”. *Gazeta Wyborcza* 24.11.2004, s. 16. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].
- Pawłowski, Roman. „Andrzej Wajda pyta: Skąd zło?”. *Gazeta Wyborcza* 29.11.2004, s. 15. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].
- Pawłowski, Roman. „Ciężkie zbrodnie popkultury”. *Gazeta Wyborcza* 9.12.2004, s. 17. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Pawłowski, Roman. „Weronia na Torwarze”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Telewizyjna* 24.12.2004, s. 67. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].
- Pawłowski, Roman. „Burza w TR Warszawa”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 28.12.2004, s. 6. [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaiłości w Warszawie w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, premiera: 4.01.2003].
- PIET. „W kolejce po Julię”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 2.02.2004, s. 3. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].
- Pietrasik, Zdzisław. „*Hamlet* w soli”. *Polityka* 14 (2004), s. 74. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl przygotowany przez Teatr Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].
- POG. „*Ryszard II* Seweryna z Żebrowskim”. *Gazeta Wyborcza* 18.10.2004, s. 16. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Pułka, Leszek. „Szekspir z dodatkami”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 18.05.2004, s. 10. [Recenzuje *Portową opowieść*, spektakl oparty na motywach *Zimowej opowieści* i *Kupca weneckiego*, wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Pawła Kamzy, premiera: 15.05.2004].

Raińczuk, Michał. „Gdzie jest Romeo?”. *Słowo Polskie – Gazeta Wroclawska* 15.06.2004, s. 8. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].

REM. „Znajda ducha?”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 14.01.2004, s. 1. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu w reż. Adama Sroki, premiera: 1.12.2001].

REM. „Czy jest tu duch Szekspira?”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 16.01.2004, s. 1. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu w reż. Adama Sroki, premiera: 1.12.2001].

REM. „Jubileusz i szukanie ducha”. *Gazeta Wyborcza – Radom – Co jest grane* 16.01.2004, s. 3. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu w reż. Adama Sroki, premiera: 1.12.2001].

ROM. „Romeo i Julia poszukiwani”. *Gazeta Wyborcza* 19.01.2004, s. 17. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].

ROM. „Andrzej Wajda reżyseruje *Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza* 9.09.2004, s. 14. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].

Romanowski, Rafał. „Teatr Wajdy”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 27–28.11.2004, s. 1. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].

Sas, Renata; Konina, Tomasz. „Makbet pakuje walizki”. *Express Ilustrowany* 30.12.2004, s. 14. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].

- Sawicka, Marta. „Przesolony Hamlet”. *Wprost* 15 (2004), s. 118. [Recenzja telewizyjnej adaptacji *Hamleta* w reż. Łukasza Barczyka, zrealizowanej dla Teatru Telewizji (emisja: 29.03.2004)].
- Sawicka, Marta. „Przesolony Hamlet”. *Wprost* 15 (2004), s. 118. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl zrealizowany w Teatrze Telewizji w reż. Łukasza Barczyka, premiera: 29.03.2004].
- Sieradzki, Jacek. „Góra Wyspiański”. *Dialog* 9 (2004), s. 95–103. [Recenzuje *H.*, spektakl wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Sieradzki, Jacek. „Potwór w teatrze kukiełek”. *Przekrój* 1 (2004), s. 83. [Recenzuje *Króla Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 21.11.2003].
- Słupski, Paweł. „Dzisiaj Ania, jutro może być Julia”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 20.08.2004, s. 1. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].
- Słupski, Paweł. „Nasza Julia”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 19.10.2004, s. 2. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].
- Stasiak, Piotr. „Post w karnawale”. *Polityka* 52 (2004), s. 60–63. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].
- Stemplowska, Katarzyna. „Jak dwór zmienia króla”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 14.01.2004, s. 7. [Zapowiada *Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Bydgoszczy w reż. Jacka Głomba, premiera: 17.01.2004].
- Sulisz, Waldemar. „90 stopni w skali Celsjusza”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 30.06.2004, s. 2. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Sulisz, Waldemar. „Jacek Król czyli *Hamlet*”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 31.12.2004, s. 13. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

sz. „Wydarzenie roku 2004 na Lubelszczyźnie”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 20.01.2005, s. 2. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

sz. „Tragiczna historia *Hamleta*”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 19.11.2004, s. 12. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

sz. „*Hamlet*”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 26.11.2004, s. 4. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

Szostak, Violetta. „Sny w Warszawie, czyli *Romeo i Julia*”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 22.10.2004, s. 15. [Recenzuje *Romeo i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].

Sztyler, Agnieszka Maria. „Hamletów będzie kilku”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 23.08.2004, s. 5. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

Świąder, Janusz. „Wydarzenie w Osterwie”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 17.11.2004, s. 2. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

Świątkowska, Bogna. „Mam smaka”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 14.10.2004, s. 2. [Zapowiada spektakl *Ryszard II*, wystawiony przez Teatr Narodowy w Warszawie, reż. Andrzej Seweryn, premiera: 16.10.2004].

Targoń, Joanna. „H. W.S. i J.K.”. *Didaskalia* 63 (2004), s. 13–15. [Recenzuje *H.*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].

Targoń, Joanna. „Z szacunkiem”. *Didaskalia* 64 (2004), s. 50–53. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].

Targoń, Joanna. „*Makbet* Wajdy”. *Gazeta Wyborcza* 26.11.2004, s. 19. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze

- im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].
- Targoń, Joanna. „Doświadczenie”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 29.11.2004, s. 6. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].
- Teat. „*Hamlet w stoczni*”. *Puls Biznesu* 2–4.07.2004, s. 32. [Recenzuje *H.*, spektakl wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Wakar, Jacek. „Kłopot z Sewerynem”. *Polityka* 45 (2004), s. 76. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004 oraz *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Nicei w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, premiera: 7.03.2003].
- Wakar, Jacek. „*Ryszard II*, czyli dutknięcie”. *Teatr* 10 (2004), s. 42–43. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].
- Wąsiewicz, Mirella. „Myślę, że Hamlet jest Polakiem”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 2.07.2004, s. 10. [Recenzuje *H.*, spektakl wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- WIN. „Romeo poszukiwany”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 13–14.03.2004, s. 5. [Recenzuje *Romeo i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].
- Wodecka-Lasota, Dorota. „Sezon na *Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 2.12.2004, s. 15. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Wodecka-Lasota, Dorota. „*Makbet* naszym lustrem”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 3.12.2004, s. 7. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Wodecka-Lasota, Dorota. „Obsceniczny *Makbet*?”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 7.12.2004, s. 3. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

Wodecka-Lasota, Dorota. „Makbet z tego świata”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 8.12.2004, s. 2. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

Wodecka-Lasota, Dorota. „Bez kompromisów z Makbetem”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 11–12.12.2004, s. 2. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

Wolska, Anna. „Niech żyje duch”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 19.01.2004, s. 3. [Recenzuje *Romeo i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu w reż. Adama Sroki, premiera: 1.12.2001].

Wyżyńska, Dorota. „Dokopać się do Szekspira”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 12.10.2004, s. 7. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].

Wyżyńska, Dorota. „Żebrowski wraca na tron”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 15.10.2004, s. 3. [Recenzuje spektakl *Ryszard II* wystawiony przez Teatr Narodowy w Warszawie, reż. Andrzej Seweryn, premiera: 16.10.2004].

Wyżyńska, Dorota. „Sezon *Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 22.12.2004, s. 8. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005].

Zdrojewska, Aleksandra. „Gdynia: muzyka w oparach snu”. *Przekrój* 50 (2001), s. 68–69. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Muzycznym w Gdyni, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 27.10.2001].

Zgieb, Agnieszka. Tłum.: Marszałek, Agnieszka. „Logika koszmaru”. *Didaskalia* 59/60 (2004), s. 108. [Recenzja spektaklu *Tytus Andronikus* wystawionego przez Théâtre National de Chaillot w Paryżu, reż. Simon Abkarian, premiera: 5.11.2003].

Zgieb, Agnieszka. Tłum.: Marszałek, Agnieszka. „Za sprawą kawałka jedwabiu”. *Didaskalia* 61/62 (2004), s. 101–102. [Recenzja przedstawienia *Otello* wystawionego przez Théâtre du Nord w Lille, reż. Declan Donnellan, premiera: 13.03.2004].

## 2005

- [b.a.]. „Premiera: *Macbetha*. Rozmaitości w fabryce”. *Życie Warszawy* 19.05.2005, s. 28. [Zapowiada 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- [b.a.]. „Z afisza”. *Dialog 2* (2005), s. 188–190. [Recenzuje rolę Michała Żebrowskiego w spektaklu *Ryszard II* w reż. Andrzeja Seweryna, wystawionym w Teatrze Narodowym w Warszawie, premiera: 16.10.2004].
- [b.a.]. „Zachwycili Ukraińców”. [info.elblag.pl 3.10.2005](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/16737.html) (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/16737.html>). [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Dramatycznym w Elblągu, reż. Mirosław Siedler, premiera: 18.03.2005].
- ab. „Jesienny *Sen nocy letniej*”. *Głos Koszaliński* 29.08.2005, s. 5. [Zapowiada spektakl *Sen Podszewki*, wystawiony przez Bałtycki Teatr Dramatyczny im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie, reż. Robert Czechowski, premiera: 14.10.2005].
- ab. „*Sen Podszewki*”. *Głos Koszaliński* 14.10.2005, s. 9. [Zapowiada spektakl *Sen Podszewki*, wystawiony przez Bałtycki Teatr Dramatyczny im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie, reż. Robert Czechowski, premiera: 14.10.2005].
- AD. „Strach się bać... Tylko dla widzów o mocnych nerwach”. *Super Express* 13.05.2005, s. 3. [Zapowiada 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Antoniewicz, Grażyna. „Trzej królowie na plaży”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 31.05.2005, s. 11. [Recenzuje *Wieczór Trzech Króli* w reż. Gabrieli Paula Gavina, wystawiony na Sopotckiej Scenie Off de BICZ w Sopocie, premiera: 28.05.2005].
- Baniewicz, Elżbieta. „*Makbet* w rytmie popkultury”. *Twórczość* 10 (2005), s. 128–132. [Omawia wybrane adaptacje teatralne: *Makbet*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005; *Makbet*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004; *Makbet*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004 oraz 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Błażewicz, Olgierd. „Nasz współczesny”. *Głos Wielkopolski* 6.06.2005, s. B6. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu w reż. Roberta Czechowicza, premiera: 22.11.2003].

Bończa-Szabłowski, Jan; Kowalczyk, Janusz R. „*Macbeth* Pro i Kontra”. *Rzeczpospolita* 21.05.2005, s. X1. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Bończa-Szabłowski, Jan; Feusette, Krzysztof. „Daniel Olbrychski zagra króla Leara”. *Rzeczpospolita* 7.07.2005, s. X1. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Bończa-Szabłowski, Jan. „Niepoprawni Hamleci”. *Rzeczpospolita* 13.08.2005, s. X1. [Recenzuje spektakl *H.* (na motywach *Hamleta*), wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].

Celeda, Agnieszka. „*Makbet* z wideoklipu”. *Polityka* 4 (2005), s. 67. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005].

Celeda, Agnieszka. „Druga Szkocka Desantowa”. *Polityka* 22 (2005), s. 64. [Recenzuje przedstawienie *2007: Macbeth* w reż. Grzegorza Jarzyny, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, premiera: 19.05.2005].

Celeda, Agnieszka. „*Makbet* we krwi”. *Polityka* 28 (2005), s. 55. [Recenzuje przedstawienie *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?* w reż. Pawła Szkotaka, spektakl wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu, premiera: 20.05.2005].

CH. „Pokaż Amerykanom Szekspira”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 8.09.2005, s. 15. [Zapowiada spektakl *Otello*, wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].

Cieślak, Jacek. „Teatr wikła się w chaosie”. *Rzeczpospolita* 14.01.2005, s. X1. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005].

Cieślak, Jacek. „Współczesny wymiar zła”. *Rzeczpospolita – WiR* 13.05.2005, s. X1. [Zapowiada *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

- Cieślak, Jacek. „Na szekspirowskiej autostradzie”. *Rzeczpospolita* 14.05.2005, s. X1. [Zapowiada 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmai- tości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Cieślak, Jacek. „Patriota, rocznik 1973”. *Rzeczpospolita* 2.06.2005, s. X1. [Re- cenzuje przedstawienie *H.* wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Ciosek, Jolanta. „Ważne jest to, co pomiędzy”. *Dziennik Polski* 5.05.2005, s. 12. [Zapowiada spektakl *Miarka za miarkę*, wystawiony w Teatrze im. Ju- liusza Słowackiego w Krakowie w reż. Heleny Kaut-Howson, premiera: 6.05.2005].
- Ciosek, Jolanta. „Gra o władzę”. *Dziennik Polski* 8.12.2005, s. XXI–XXIV. [Za- powiada spektakl *Ryszard III*, wystawiony w Teatrze Ludowym w Krako- wie, reż. Jerzy Stuhr, premiera: 10.12.2005].
- Czapla, Aleksandra. „Klasyka nad klasykami”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 1.04.2005, s. 17. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu w reż. Bartłomieja Wyszomirskiego, pre- miera: 2.04.2005].
- Czapla, Aleksandra. „Szekspir w oryginale”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 8–9.01.2005, s. 6. [Zapowiada spektakl *Makbet (Macbeth)*. *Work in pro- gress*, wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Ka- towicach w reż. Henryka Baranowskiego, premiera: 31.03.2006].
- Czapla, Aleksandra. „Musicalowy zawrót głowy”. *Gazeta Wyborcza – Ka- towice – Co jest grane* 4.03.2005, s. 14. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Czapla, Aleksandra. „Szekspir ogołocoony”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 13.04.2005, s. 6. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Zagłę- bia w Sosnowcu w reż. Bartłomieja Wyszomirskiego, premiera: 2.04.2005].
- Czapska, Iza Natasza. „Straszna wizja. Po premierze spektaklu 2007: *Macbeth* w hali Waryńskiego”. *Życie Warszawy* 23.05.2005, s. 11. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmai- tości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Czapska, Iza Natasza. „Krew, seks i walka”. *Życie Warszawy* 17.05.2005, s. 13. [Zapowiada 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Czapska, Iza Natasza. „Nasze drogie i najdroższe teatry”. *Życie Warszawy* 25.11.2005, s. 12. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Czopek, Adam. „*Makbet* ponownie w Łodzi”. *Nasz Dziennik* 31.01.2005, s. 8. [Zapowiada *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].

Czopek, Adam. „Dotrzymane obietnice”. *Nasz Dziennik* 10.02.2005, s. 11. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].

Derkaczew, Joanna. „Dramat do składania”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 13.07.2005, s. 7. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Studium Teatralnym w Warszawie w reż. Piotra Borowskiego, premiera: 22.11.2005].

Derkaczew, Joanna. „Hamlet z Pragi”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 15.07.2005, s. 18. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Studium Teatralnym w Warszawie w reż. Piotra Borowskiego, premiera: 22.11.2005].

dmk. „Romeo pod chmurką”. *Głos Koszaliński* 2.09.2005, s. 9. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Nowym w Słupsku, reż. Bogusław Semotiuk, premiera: 28.01.2005].

Dolińska, Michalina. „Niby teatr”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 4.07.2005, s. 9. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].

Drewniak, Łukasz. „Wirusy MacBetha”. *Foyer* 1 (2005), s. 44–47. [Omawia wybrane adaptacje teatralne: *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, spektakl wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005; *Makbet*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004; *Makbet*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

- Drewniak, Łukasz. „Pustynna przygoda w stylu pop, trash and more”. *Foyer* 6 (2005), s. 44. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Drewniak, Łukasz. „Eksplozja zła”. *Przekrój* 6 (2005), s. 74–75. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Drewniak, Łukasz. „W oku salonu”. *Przekrój* 8 (2005), s. 48–51. [Recenzuje przedstawienie *H.*, wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Drewniak, Łukasz. „Gołębie serca”. *Przekrój* 21–22 (2005), s. 109. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Heleny Kaut-Howson, premiera: 6.05.2005].
- Drewniak, Łukasz. „Pustynny bzik”. *Przekrój* 23 (2005), s. 82. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Drewniak, Łukasz. „*Makbet* tu, *Makbet* teraz!”. *Przekrój* 32 (2005), s. 68–69. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Drewniak, Łukasz. „Siadanie na trawie”. *Przekrój* 42 (2005), s. 87. [Recenzuje sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].
- Drewniak, Łukasz. „Sny o potędze”. *Przekrój* 51–52 (2005), s. 95. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Gałązka, Ewa. „Cool nie cool”. *Ozon* 24 (2005), s. 72. [Recenzuje sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].
- Głowacka, Aneta. „Zło w rytmie popkultury”. *Opcje* 2 (2005), s. 74–76. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Głowacki, Paweł. „Papierowe jady”. *Dziennik Polski* 7.03.2005, s. 7. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w PWST w Krakowie w reż. Ewy Kutryś, premiera: 3.03.2005].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Głowacki, Paweł. „Szekspir i pała”. *Dziennik Polski* 9.05.2005, s. 8. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Heleny Kaut-Howson, premiera: 6.05.2005].

Godlewska, Joanna. „Wernyhora z Animal Planet”. *Przegląd Powszechny* 9 (2005), s. 135–136. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Goźliński, Paweł. „Kłopoty z Ryszardem”. *Gazeta Wyborcza* 8.02.2005, s. 18. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].

GRJ. „Premiera *Hamleta* w Teatrze im. J. Osterwy”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 20.01.2005, s. 1. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

Gruszczyński, Piotr. „*Makbet*: akcja”. *Tygodnik Powszechny* 23 (2005), s. 24. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Gruszczyński, Piotr. „Tranzyt”. *Tygodnik Powszechny* 30 (2005), s. 13. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004, oraz spektakl *2007: Macbeth*, wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Gruszczyński, Piotr. „Gra wstępna”. *Tygodnik Powszechny* 41 (2005), s. 12. [Recenzuje sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].

Guczalska, Beata. „Shakespeare, na jakiego nas stać”. *Dialog* 5 (2005), s. 5–13. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

Hoczyk, Julia. „Królestwo pomyłek”. *Teatr* 9 (2005), s. 27–28. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].

IGK. „Futurystyczny koszmar”. *Metropol Warszawa* 13.05.2005, s. 12. [Zapowiada *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

- J.R.K. „Chorobliwa żądza władzy”. *Rzeczpospolita* 14.01.2005, s. X1. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005].
- J.SZ. „Lear Olbrychski”. *Gazeta Wyborcza* 8.07.2005, s. 18. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].
- J.R.K. „Dotknąć istoty miłości”. *Rzeczpospolita* 16.09.2005, s. X1. [Zapowiada sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].
- Jarząbek, Dorota. „Miarka za miarkę”. *Didaskalia* 67–68 (2005), s. 60. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Heleny Kaut-Howson, premiera: 6.05.2005].
- Jarząbek, Dorota; Lubos, Eryk; Majnicz, Michał; Paradzińska, Judyta; Piewiński, Wojciech; Reczek, Miłogos. „Co państwo widzieli ostatnio w Teatrze?”. *Didaskalia* 69 (2005), s. 48. [Recenzuje spektakl *Benvolio i Rozalina* w reż. Redbada Klynstry (Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera: 16.09.2005), inspirowany Szekspirowskim dramatem *Romeo i Julia*].
- Jarzyna, Grzegorz. „Co ja tu robię?”. *Polityka* 20 (2005), s. 61. [Recenzuje przedstawienie 2007: *Macbeth* w reż. Grzegorza Jarzyny, wystawione w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, premiera: 19.05.2005].
- JOC. „Radość z Szekspira”. *Dziennik Polski* 21.10.2005, s. XXII. [Omawia przedstawienie *Wieczór Trzech Króli* w reż. Jerzego Stuhra, wystawione w PWST w Krakowie, premiera: 24.10.2005].
- JOC. „Wokół zbrodni i kary”. *Dziennik Polski* 25.11.2004, s. 15. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].
- JOTA. „Miarka za miarkę”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 6.05.2005, s. 15. [Zapowiada *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Heleny Kaut-Howson, premiera: 6.05.2005].
- JOTA. „Ryszard III”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 9.12.2005. [Zapowiada spektakl *Ryszard III*, wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie, reż. Jerzy Stuhr, premiera: 10.12.2005].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Kaczor, Katarzyna. „Boże strzeż przed zazdrośnikiem”. *Nowości – Gazeta Pomorza i Kujaw* 5.05.2005, s. 7. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego, wystawioną w Teatrze Wielkim im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu, reż. Michał Znaniecki, premiera: 25.09.2004].

Kałębasiak, Łukasz. „Wyjazd próbny”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 1.02.2005, s. 6. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].

Karczewski, Leszek. „Zamiast bajki dla dorosłych”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 7.02.2005, s. 8. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].

Kałębasiak, Łukasz. „Wielki show Studia Buffo”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 5–6.03.2005, s. 1. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].

Kałębasiak, Łukasz. „Trampolina do sławy”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 7.03.2005, s. 7. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].

Karczewski, Leszek. „*Makbet* + zapalki = spektakl?”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 6.07.2005, s. 8. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].

Karczewski, Leszek. „Pod pięcioma kilometrami wstążki”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 14.10.2005, s. 11. [Recenzuje *Jak wam się podoba? – Las*, spektakl przygotowany przez Teatr Studyjny PWSFTViT w Łodzi w reż. Jana Maciejowskiego, premiera: 5.10.2005].

Karczewski, Leszek. „Dyplom w alternatywnym lesie”. *Gazeta Wyborcza – Łódź – Co jest grane* 14.10.2005, s. 13. [Recenzuje *Jak wam się podoba? – Las*, spektakl przygotowany przez Teatr Studyjny PWSFTViT w Łodzi w reż. Jana Maciejowskiego, premiera: 5.10.2005].

Karczewski, Leszek. „Bez barier i bez norm”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 18.10.2005, s. 7. [Recenzuje *Jak wam się podoba? – Las*, spektakl przygotowany przez Teatr Studyjny PWSFTViT w Łodzi w reż. Jana Maciejowskiego, premiera: 5.10.2005].

- Katafiasz, Olga. „Długie życie w czarnym kraju”. *Didaskalia* 69 (2005), s. 2–5. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].
- Kirol, Agata; Baran, Mirosław. „*Makbet* naszych czasów”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 18.07.2005, s. 9. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].
- KK. „Książę poszukiwany”. *Dziennik Polski* 1.07.2005, s. II. [Zapowiada spektakl *Ryszard III*, wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie, reż. Jerzy Stuhr, premiera: 10.12.2005].
- KK. „Sześciu spokojnych książąt”. *Dziennik Polski* 11.08.2005, s. II. [Zapowiada spektakl *Ryszard III*, wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie, reż. Jerzy Stuhr, premiera: 10.12.2005].
- KK. „Żeby oczy nie mrugały”. *Dziennik Polski* 27.10.2005, s. II. [Zapowiada spektakl *Ryszard III*, wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie, reż. Jerzy Stuhr, premiera: 10.12.2005].
- Kłós, Agnieszka. „*Makbet* wegetariański, czyli wielka przygoda teatru”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/12806.html) 27.05.2005 (http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/12806.html). [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Kopciński, Jacek. „*Makbet* Kleczewskiej i Jarzyny”. *Teatr* 9 (2005), s. 24–26. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005 oraz *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Kowalczyk, Janusz R. „Mac Becik”. *Rzeczpospolita* 17.01.2005, s. X1. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005].
- Kowalczyk, Janusz R. „Świat Kilianów”. *Rzeczpospolita* 21.01.2005, s. X1. [Recenzuje przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 8.03.2003].
- Kowalczyk, Janusz R. „Magia Narodowego”. *Rzeczpospolita* 4.02.2005, s. X1. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Kowalczyk, Janusz R. „Szekspir współczesny za każdą cenę”. *Rzeczpospolita* 11.05.2005, s. X1. [Recenzuje spektakl *Miarka za miarkę*, wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Heleny Kaut-Howson, premiera: 6.05.2005].

Kowalczyk, Janusz R. „Seks w państwie duńskim”. *Rzeczpospolita* 18.07.2005 (<http://archiwum.rp.pl/artykul/558873-Seks-w-panstwie-dunskim.html>). [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Studium Teatralnym w Warszawie w reż. Piotra Borowskiego, premiera: 22.11.2005].

Kowalczyk, Janusz R. „Szekspir jako przeżytek”. *Rzeczpospolita* 20.09.2005, s. X1. [Recenzuje sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].

Kowalczyk, Janusz R. „Artyści to nie anioły”. *Rzeczpospolita* 13.10.2005, s. X1. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].

Kowalczyk, Janusz R. „Bez objawień”. *Rzeczpospolita* 29.12.2005, s. X1. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005, oraz *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005].

Kowalewicz, Krzysztof. „Łódzki Szekspir najlepszy”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 6.07.2005, s. 7. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].

Kowalewicz, Krzysztof. „Stare słowa z nową biologią”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 29.04.2005, s. 7. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].

Kowalski, Wiesław. „Mechanizm współczesności”. [teatr.dlawas.com](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/13262.html) 9.06.2005 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/13262.html>). [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

Krzyńska, Magdalena. „Cywilizacja zła”. *Gazeta Pomorska* 4.05.2005, s. 10. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wiel-

- kim im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu, reż. Michał Znaniecki, premiera: 25.09.2004].
- Kucharski, Krzysztof. „Jak rozmawiać. Teatralna porażka poznańskiego Biura Podróży”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 12.10.2005, s. 14. [Recenzuje *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, spektakl wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].
- Kucia, Monika. „Janusz Józefowicz kontra Urząd Miasta”. *Rzeczpospolita* 28.06.2005, s. X1. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Kwaśniewski, Tomasz. „Komary w teatrze”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 9.09.2005, s. 2. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Kyziół, Aneta. „Kurtyna w dół”. *Polityka* 23 (2005), s. 73. [Recenzuje sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].
- Kyziół, Aneta. „Romeo i Julia trzydzieści lat później”. *Polityka* 39 (2005), s. 62. [Recenzuje przedstawienie *Benvolio i Rozalina* w reż. Redbada Klynstry, stanowiące swobodną adaptację dramatu *Romeo i Julia* Williama Szekspira; spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, premiera: 16.09.2005].
- Kyziół, Aneta. „Wydarzenia 2005”. *Polityka* 51 (2005), s. 72. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005, oraz *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- L. „Sukces łódzkiego *Makbeta* w Holandii”. *Dziennik Łódzki* 12.01.2005, s. 13. [Zapowiada *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].
- L. „Lęk przed *Makbetem*”. *Dziennik Łódzki* 2.02.2005, s. 13. [Zapowiada *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].
- Las. „Aktorzy pojedą do pałacu”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 12–13.02.2005, s. 1. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

- Las. „Kolejny sukces *Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza* – Opole 15.12.2005, s. 2. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Lenarciński, Michał. „Szczyry u władzy”. *Dziennik Łódzki* 7.02.2005, s. 16. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].
- LK; KK. „Dziesięć tysięcy dolarów dla aktorów”. *Gazeta Wyborcza* – Łódź 8.08.2005, s. 6. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].
- Lutomska, Julia. „Niepotrzebny Romeo”. *Rzeczpospolita* 27.05.2005, s. X1. [Zapowiada sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].
- ŁUK. „Romans na jachcie”. *Gazeta Wyborcza* – Katowice 28.02.2005, s. 7. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Majcherek, Janusz. „Szekspir na playstation”. *Newsweek Polska* 21 (2005), s. 94–95. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Majcherek, Wojciech. „Major Macbeth w akcji”. *Teatr* 4–6 (2005), s. 24–26. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Marczyński, Jacek. „Zbrodnia w mieszkaniu za ścianą”. *Rzeczpospolita* 7.02.2005, s. X1. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].
- Marczyński, Jacek. „Zmagania z Szekspirem”. *Rzeczpospolita* 15.04.2005, s. X1. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego, wystawioną w Teatrze Wielkim im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu, reż. Michał Znaniecki, premiera: 25.09.2004].
- Marszałek, Agnieszka. „Wieczór Trzech Króli albo co chcecie”. *Didaskalia* 70 (2005), s. 65. [Omawia przedstawienie *Wieczór Trzech Króli* w reż. Jerzego Stuhra, wystawione w PWST w Krakowie, premiera: 24.10.2005].
- MB. „H., duński książę, znowu w stoczni”. *Gazeta Wyborcza* – Trójmiasto 30.06.2005, s. 11. [Recenzuje przedstawienie *H.* (na motywach *Hamleta*),

- wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- MG. „Zobacz *Hamleta*”. *Kurier Lubelski* 26.01.2005, s. 5. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- MG. „*Hamlet inaczej*”. *Kurier Lubelski* 17.06.2005, s. 13. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- MG. „Powrót *Hamleta*”. *Kurier Lubelski* 19.10.2005, s. 5. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Miłkowski, Tomasz. „*Co tam, panie, w polityce, czyli buntownicy*”. *Trybuna* 17.06.2005, s. A. C (Aneks). [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- MŁ. „Julia już bez Romea”. *Newsweek Polska* 29.05.2005, s. 107. [Recenzuje sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].
- Molik, Andrzej. „Charyzmatyczny *Hamlet* w Osterwie”. *Kurier Lubelski* 19.01.2005, s. 6. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Mościcki, Tomasz. „Tragedia na cenzurowanym”. *Odra* 1 (2005), s. 90–92. [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].
- Mościcki, Tomasz. „Kontakt 15, albo komu dygamy”. *Odra* 10 (2005), s. 68–71. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Mościcki, Tomasz. „Totalne zmakbecenie”. *Odra* 12 (2005), s. 74–80. [Omawia wybrane adaptacje teatralne: *Makbet*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005; *Makbet*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004; *Makbet*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004; 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005; *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, spektakl wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].

MW. „*Hamlet w Unii Lubelskiej*”. *Kurier Lubelski* 10.03.2005, s. 6. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

Niziołek, Wioleta. „Romeo uczy odporności”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 3.03.2005, s. 2. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].

Nowicka, Justyna. „Widz lubi oglądać zło”. *Rzeczpospolita* 9.12.2005, s. X1. [Recenzuje *Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Jerzego Stuhra, premiera: 10.12.2005].

Nowicka, Justyna. „Zwyczajny potwór”. *Rzeczpospolita* 12.12.2005, s. X1. [Recenzuje *Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Jerzego Stuhra, premiera: 10.12.2005].

Obrębowska-Piasecka, Ewa. „Przeklęty Mak”. *Gazeta Wyborcza* 20.05.2005, s. 20. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].

O-ELKA. „Karnawałowa premiera”. *Gazeta Poznańska* 30.12.2005, s. 28. [Recenzuje *Bal z Szekspirem*, spektakl oparty na motywach *Romea i Julii*, *Makbeta*, *Hamleta*, *Jak wam się podoba* i *Dwóch Panów z Werony* w reż. Gabriela Gietzky'ego, wystawiony w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, premiera: 28.01.2006].

Orzechowski, Krzysztof. „*Miarka za miarkę*”. *Foyer* 6 (2005), s. 48. [Recenzuje *Miarka za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Heleny Kaut-Howson, premiera: 6.05.2005].

Pawłowski, Roman. „*Makbet z PGR-u*”. *Gazeta Wyborcza* 17.01.2005, s. 17. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005].

- Pawłowski, Roman. „Makbet po Abu Ghraib”. *Gazeta Wyborcza* 21.05.2005, s. 11. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Pawłowski, Roman. „Skandalistka Maja”. *Gazeta Wyborcza* 13.06.2005, s. 16. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Pawłowski, Roman. „Oskarżona Pani M.”. *Gazeta Wyborcza Abu Ghraib Wysokie Obcasy* 2–3.07.2005, s. 10. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004, *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004, oraz *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, spektakl wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].
- Pawłowski, Roman. „Dostawca fabuł ze Stratfordu”. *Gazeta Wyborcza* 10.08.2005, s. 11. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Łodzi w reż. Macieja Prusa, premiera: 5.06.2003].
- Pawłowski, Roman. „SMS od Romea”. *Gazeta Wyborcza* 17.08.2005, s. 11. [Recenzuje *H.*, spektakl wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Pawłowski, Roman. „Wiecznie niedojrzali kochankowie z Werony”. *Gazeta Wyborcza* 19.09.2005, s. 22. [Recenzuje sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].
- Pawłowski, Roman. „Spektakl, który rozprawia się ze złem”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 4.10.2005, s. 8. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- PES. „Makbet, Nowoczesny”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 18.02.2005, s. 7. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].
- Pitala, Wojciech. „Bo tak”. *Foyer* 5 (2005), s. 52. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Heleny Kaut-Howson, premiera: 6.05.2005].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Radłowska, Renata. „Mimiczni, arystokratyczni”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 15.06.2005, s. 2. [Recenzuje *Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Jerzego Stuhra, premiera: 10.12.2005].

Rembowska, Aleksandra. „Kosmiczny Makbet”. *ELLE* 7 (2005), s. 34. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Rembowska, Aleksandra. „Sen Prospera”. *Teatr* 1–2 (2002), s. 48–51. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony przez Teatr Narodowy w Warszawie, reż. Jerzy Grzegorzewski, premiera: 16.12.2001].

Rembowska, Aleksandra. „Żal do Szekspira”. *Teatr* 4–6 (2005), s. 23. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

RS. „*Makbet*”. *Express Ilustrowany* 27.01.2005, s. 12. [Zapowiada *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].

RS. „*Makbet* – wojna i miłość”. *Express Ilustrowany* 2.02.2005, s. 6. [Zapowiada *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].

RS. „W niedzielę Premiera z Expressem!”. *Express Ilustrowany* 10.02.2005, s. 12. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].

RS. „Zapraszamy na *Makbeta*”. *Express Ilustrowany* 11.02.2005, s. 5. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].

RS. „Brawa dla *Makbeta*”. *Express Ilustrowany* 14.02.2005, s. 12. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].

Saraczyńska, Agata. „Dramatyczny cyrk na kółkach”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 12.10.2005, s. 7. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].

Sas, Renata. „Wojna o władzę i miłość”. *Express Ilustrowany* 7.02.2005, s. 12. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].

- Sieradzki, Jacek. „Chwile teatralne. Jacka Sieradzkiego subiektywny przegląd roku”. *Przekrój* 51–52 (2005), s. 94. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Sieradzki, Jacek. „Kultura na uszach”. *Rzeczpospolita* 18.06.2005, s. 12. [Recenzuje przedstawienie *H.* (na motywach *Hamleta*), wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Sieradzki, Jacek. „Po co Hamletowi komórka?”. *Polityka* 7 (2005), s. 66–68. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004 oraz *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 20.05.2005].
- Sieradzki, Jacek. „Zły Makbet”. *Polityka* 29 (2005), s. 58–59. [Recenzuje *Makbeta* (Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, reż. Andrzej Wajda, premiera: 26.11.2004), *Makbeta* (Teatr Polski w Warszawie, reż. Piotr Kruszczyński, premiera: 14.01.2005), *Makbeta* (Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu, reż. Maja Kleczewska, premiera: 4.12.2004) oraz *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?* (Teatr Biuro Podróży w Poznaniu, reż. Paweł Szkotak, premiera: 20.05.2005)].
- Sierakowski, Sławomir. „Uderz silniejszego!”. *Notatnik Teatralny* 38 (2005), s. 10–15. [Recenzuje *H.* (na motywach *Hamleta*), spektakl wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Skutnik, Tadeusz. „Demon zwany Lady Makbet”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 18.07.2005, s. 10. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].
- Stankiewicz-Podhorecka, Temida. „Szekspir na przyzbie”. *Nasz Dziennik* 2.02.2005, s. 9. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005].
- Stankiewicz-Podhorecka, Temida. „Żenujące widowisko”. *Nasz Dziennik* 29.06.2005, s. 12. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

- Sulisz, Waldemar. „Hamlet razy trzy”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 7.01.2005, s. 12. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- sz. „Wydarzenie roku 2004 na Lubelszczyźnie”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 20.01.2005, s. 2. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].
- Szatan, Ola. „Szekspir zawładnął Spodkiem”. *Dziennik Zachodni* 8.03.2005, s. 12–13. [Recenzuje *Romea i Julię*, musical wystawiony w Studio Buffo w Warszawie w reż. Janusza Józefowicza, premiera: 8.10.2004].
- Szczawińska, Weronika. „Historia pisana ciałami”. *Didaskalia* 69 (2005), s. 64–66. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Studium Teatralnym w Warszawie w reż. Piotra Borowskiego, premiera: 22.11.2005].
- Szulczyński, Wojciech. „Niewczesna miłość”. *Didaskalia* 65/66 (2005), s. 110–111. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w The Albery Theatre w Londynie w reż. Petera Gilla, premiera: 21.12.2004].
- Szwarcman, Dorota. „Wojna w czterech ścianach”. *Polityka* 7 (2005), s. 59. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].
- Świercz, Marek. „Makbet z ferajny”. *Dziennik Zachodni* 12.05.2005, s. 18. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].
- Targoń, Joanna. „*Macbeth the movie*”. *Didaskalia* 67–68 (2005), s. 41–43. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Targoń, Joanna. „W Weronie i w głowie”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 9.03.2005, s. 4. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w PWST w Krakowie w reż. Ewy Kutryś, premiera: 3.03.2005].
- Targoń, Joanna. „Kraina zardzewiałych telewizorów”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 9.05.2005, s. 6. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Heleny Kaut-Howson, premiera: 6.05.2005].

- Targoń, Joanna. „Wszystkiego po trochu”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 28.09.2010, s. 6. [Recenzuje *Tragedię Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 25.09.2010].
- Targoń, Joanna. „Męski, żeński, w sumie nijaki”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 26.10.2005, s. 6. [Recenzuje *Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony w PWST w Krakowie w reż. Jerzego Stuhra, premiera: 24.10.2005].
- Targoń, Joanna. „Ryszard III w Hucie”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 9.12.2005, s. 21. [Recenzuje *Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Jerzego Stuhra, premiera: 10.12.2005].
- Targoń, Joanna. „Ryszard i reszta”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 12.12.2005, s. 8. [Recenzuje *Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Jerzego Stuhra, premiera: 10.12.2005].
- Targoń, Joanna. „Ryszard III na jubileusz Teatru Ludowego”. *Gazeta Wyborcza* 12.12.2005, s. 15. [Recenzuje *Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Jerzego Stuhra, premiera: 10.12.2005].
- Targoń, Joanna. „Nieco fermentu”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 29.12.2005, s. 8. [Recenzuje *Ryszarda III*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Jerzego Stuhra, premiera: 10.12.2005].
- Teat. „2007: *Macbeth*”. *Puls Biznesu* 20.05.2005, s. 31. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Teat. „Przebudzenie Julii”. *Puls Biznesu* 27–29.05.2005, s. 24. [Recenzuje *Benvolia i Rozalinę*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].
- tm. „Makbet sztabowy”. *Przegląd* 24 (2005), s. 4. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Wach-Malicka, Henryka. „Szekspir śpi spokojnie”. *Dziennik Zachodni* 16.05.2005 (<http://www.e-teatr.pl/en/artykuly/12460.html>). [Recenzuje *Portową opowieść*, spektakl oparty na motywach *Zimowej opowieści* i *Kupca weneckiego*, wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Pawła Kamzy, premiera: 15.05.2004].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Walaszek, Joanna. „Miłość, niemiłość”. *Didaskalia* 69 (2005), s. 36–39. [Recenzuje *Benvolia i Rozalinę*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].

Winch, Antoni. „Dziecko”. *teatr.dlawas.com* 6.10.2005 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/16834.html>). [Recenzuje *Ryszarda II*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Andrzeja Seweryna, premiera: 16.10.2004].

Wodecka-Lasota, Dorota. „Opolski *Makbet* przyciągający”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 4.05.2005, s. 1. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

Wodecka-Lasota, Dorota. „Laury dla aktorów z opolskiego *Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 10.05.2005, s. 1. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

Wróblewska, Anna. „Zawsze idzie o to samo”. *Dzień Dobry – Warszawa* 13.05.2005, s. 10–11. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Wyżyńska, Dorota. „Dramat, który dotyka”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 13.01.2005, s. 8. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005].

Wyżyńska, Dorota. „*Makbet* po polsku”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 14.01.2005, s. 21. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Piotra Kruszczyńskiego, premiera: 14.01.2005].

Wyżyńska, Dorota. „*2007: Macbeth*”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 13.05.2005, s. 3. [Zapowiada *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Wyżyńska, Dorota. „*Macbeth* – political fiction”. *Gazeta Wyborcza* 29.04.2005, s. 2. [Zapowiada *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Wyżyńska, Dorota. „*Macbeth* na granicy jawy i snu”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 18.05.2005, s. 8. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony

- w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Wyżyńska, Dorota. „Makbet w hali. Premiera: w TR Warszawa”. *Gazeta Wyborcza* 19.05.2005, s. 17. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Wyżyńska, Dorota. „Julia bez Romea”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 27.05.2005, s. 24. [Recenzuje sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].
- Wyżyńska, Dorota. „Czy *Makbet* podbije Szkocję? Spektakl Grzegorza Jarzyny otworzy festiwal w Edynburgu”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 2.08.2012, s. 6. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Wyżyńska, Dorota. „O miłości bez lukru”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 16.09.2005, s. 26. [Recenzuje sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].
- Wyżyńska, Dorota. „Mit *Romea i Julii*”. *Gazeta Wyborcza* 16.09.2005, s. 16. [Recenzuje sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].
- Zielińska, Maryla. „Prowokator”. *Ozon* 1 (2005), s. 92–93. [Recenzuje przedstawienie *H.*, wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Żakowski, Jacek. „Europa wieku średniego”. *Polityka* 43 (2005), s. 66–69. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].

## 2006

- [b.a.]. „Daniel Olbrychski o królu Learze na urodziny”. *Polityka* 3 (2006), s. 58–59. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

[b.a.]. „Gdańsk. *Hamlet* Klaty z Wybrzeża w TVP Kultura”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 12.12.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/32556.html>). [Recenzuje przedstawienie *H.* (na motywach *Hamleta*), wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].

A.K. „New Szekspir”. *Polityka* 12 (2006), s. 57. [Recenzja *Juliusza Cezara* w reż. Jana Englerta, spektakl wystawiony w Teatrze Telewizji, premiera: 27.03.2006].

ans. „*Poskromienie złościcy* zainauguruje Noc Artystów”. *Gazeta Wyborcza* – Rzeszów 25.03.2006, s. 1. [Zapowiada spektakl *Poskromienie złościcy*, wystawiony w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie, reż. Julia Wernio, premiera: 25.03.2006].

Antoniewicz, Grażyna. „Scena spleynie krwią...”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 28.02.2006, s. 11. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].

Antoniewicz, Grażyna. „Groteskowa makabreska”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 23.06.2006, s. 1. [Zapowiada *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].

Antoniewicz, Grażyna. „Paszтет dla Tamory”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 28.06.2006, s. 15. [Recenzuje *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].

AW. „Lear według Olbrychskiego”. *Super Express* 20.01.2006, s. 11. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Baniewicz, Elżbieta. „Nasi goście: Wilson, Konczałowski i Tuminas”. *Twórczość* 5 (2006), s. 127–131. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Baran, Mirosław. „Krwawy dramat operowy wylania się z mgły na próbach”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 1.06.2006, s. 6. [Zapowiada *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].

- Baran, Mirosław. „Krew na scenie”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 23.06.2006, s. 18. [Zapowiada *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].
- Baran, Mirosław. „Szekspir popkultury”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 27.06.2006, s. 6. [Recenzuje *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].
- Baran, Mirosław; Kirol, Agata. „Szekspir wśród goblinów”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 14.08.2006, s. 6. [Recenzuje *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006, oraz zapowiada spektakl *Otello*, wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].
- Baran, Mirosław. „W pewnym momencie w kobiecie umiera naiwna Ofelia, a jej miejsce zajmuje Gertruda”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 30.11.2006, s. 11. [Recenzuje przedstawienie *Gertruda*, wystawione w Teatrze Stajnia Pegaza w Sopocie w reż. Ewy Ignaczak, premiera 10.12.2006].
- Baran, Mirosław. „Opowieść o miłości idealnej”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 8.12.2006, s. 15. [Zapowiada przedstawienie *Gertruda*, wystawione w Teatrze Stajnia Pegaza w Sopocie w reż. Ewy Ignaczak, premiera 10.12.2006].
- Baran, Mirosław. „O kobiecie i mężczyźnie”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 12.12.2006, s. 7. [Recenzuje przedstawienie *Gertruda*, wystawione w Teatrze Stajnia Pegaza w Sopocie w reż. Ewy Ignaczak, premiera 10.12.2006].
- BEZ. „Premiera i jubileusz”. *Gazeta Poznańska* 19.01.2006, s. 9. [Zapowiada *Bal z Szekspirem*, spektakl oparty na motywach *Romea i Julii*, *Makbeta*, *Hamleta*, *Jak wam się podoba* i *Dwóch panów z Werony*, w reż. Gabriela Gietzky’ego, wystawiony w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, premiera: 28.01.2006].
- BEZ. „*Bal z Szekspirem*”. *Gazeta Poznańska* 27.01.2006, s. 23. [Zapowiada *Bal z Szekspirem*, spektakl oparty na motywach *Romea i Julii*, *Makbeta*, *Hamleta*, *Jak wam się podoba* i *Dwóch panów z Werony*, w reż. Gabriela Gietzky’ego, wystawiony w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, premiera: 28.01.2006].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Bogdański, Piotr. „*Romeo i Julia*”. *Wiadomości Wałbrzyskie* 12.06.2006, s. 14. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Jeleniogórskim im. Cypriana Kamila Norwida (Scena Dramatyczna) w reż. Krzysztofa Rekowski, premiera: 13.05.2006].

Bomba, Jacek. „Udałem się na spektakl”. *Tygodnik Powszechny* 10 (2006), s. 16. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, reż. Maja Kleczewska, premiera: 11.02.2006].

Bończa-Szabłowski, Jan. „Bez strachu nie ma moralności”. *Rzeczpospolita* 10.01.2006, s. X1. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Bończa-Szabłowski, Jan. „Lear jak himalaista”. *Rzeczpospolita* 18.01.2006, s. X1. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Bończa-Szabłowski, Jan. „Słowiańska dusza Leara”. *Rzeczpospolita* 21.01.2006, s. X1. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Bończa-Szabłowski, Jan. „Cezar z Pałacu Kultury”. *Rzeczpospolita – Tele-Rzeczpospolita* 17.02.2006, s. X1. [Zapowiada *Juliusza Cezara*, spektakl Teatru Telewizji w reż. Jana Englerta, premiera: 27.03.2006].

Bończa-Szabłowski, Jan. „Kochankowie na trapezie”. *Rzeczpospolita* 14.08.2006, s. X1. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Jeleniogórskim im. Cypriana Kamila Norwida (Scena Dramatyczna) w reż. Krzysztofa Rekowski, premiera: 13.05.2006].

Bończa-Szabłowski, Jan. „Chora ambicja prowadzi do zbrodni”. *Rzeczpospolita* 5.09.2006, s. X1. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].

Borczech, Michał; Jarząbek, Dorota; Jun, Irena; Nyczek, Tadeusz; Szkotak, Paweł; Warnke, Katarzyna. „Co państwo widzieli ostatnio w teatrze?”. *Dida-*

- skalia* 71, 2006, s. 59. [Recenzuje *Sen nocy letniej* w reż. Mai Kleczewskiej, wystawiony w Teatrze Starym w Krakowie, premiera: 11.02.2006].
- Chmara, Anita. „Piękny, wyśniony świat”. *Gazeta Pomorska* 29.03.2006, s. 12. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu, reż. Paweł Łysak, premiera: 25.03.2006].
- Churski, Andrzej. „Kabaret według Szekspira”. *Nowości – Gazeta Pomorza i Kujaw* 31.03.2006, s. M10. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu, reż. Paweł Łysak, premiera: 25.03.2006].
- Chylewski, Andrzej. „Bal z zagadkami”. *Głos Wielkopolski* 30.01.2006, s. 16. [Recenzuje *Bal z Szekspirem*, spektakl oparty na motywach *Romea i Julii*, *Makbeta*, *Hamleta*, *Jak wam się podoba* i *Dwóch panów z Werony*, w reż. Gabriela Gietzky’ego, wystawiony w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, premiera: 28.01.2006].
- Cieślak, Jacek. „Niech diabeł zejdzie aniołowi z drogi”. *Rzeczpospolita* 27.03.2006, s. X1. [Zapowiada *Juliusza Cezara*, spektakl Teatru Telewizji w reż. Jana Englerta, premiera: 27.03.2006].
- CZA. „*Makbet* najpierw po angielsku, a potem po polsku”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 31.03.2006, s. 1. [Zapowiada *Makbeta (Macbeth)*. *Work in progress*, spektakl wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Henryka Baranowskiego, premiera: 31.03.2006].
- Czapla, Aleksandra. „Angielscy aktorzy w Teatrze Śląskim”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 20.03.2006, s. 8. [Zapowiada spektakl *Makbet (Macbeth)*. *Work in progress*, wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Henryka Baranowskiego, premiera: 31.03.2006].
- Czapla, Aleksandra. „Dopisywanie do Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 24.03.2006, s. 3. [Zapowiada spektakl *Makbet (Macbeth)*. *Work in progress*, wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Henryka Baranowskiego, premiera: 31.03.2006].
- Czapla-Oslisło, Aleksandra. „Co można z Szekspirem na scenie?”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 23.06.2006, s. 5. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 26.05.2007].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

d.k. „Wielka klasyka tłumaczy dzisiejszy świat”. *Rzeczpospolita* 27.03.2006, s. X1. [Recenzuje *Juliusza Cezara*, spektakl Teatru Telewizji w reż. Jana Englerta, premiera: 27.03.2006].

Derkaczew, Joanna. „Ten teatr nie jest dla dzieci”. *Gazeta Wyborcza – Stołeczna* 16.01.2006, s. 8. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Derkaczew, Joanna. „Epidemia władzy”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Telewizyjna* 24.03.2006, s. 7. [Zapowiada *Juliusza Cezara*, spektakl Teatru Telewizji w reż. Jana Englerta, premiera: 27.03.2006].

Derkaczew, Joanna. „Szekspir, czyli rozrywka jarmarczna”. *Gazeta Wyborcza* 14.08.2006, s. 15. [Recenzuje *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006 oraz zapowiada spektakl *Otello*, wystawiony w teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].

DOW. „Konczałowski w teatrze i w kinie”. *Gazeta Wyborcza – Stołeczna* 14–15.01.2006, s. 7. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Drajewski, Stefan. „*Hamlet z wiedźmami zatańczy*”. *Głos Wielkopolski* 20.01.2006, s. 12. [Zapowiada *Bal z Szekspirem*, spektakl oparty na motywach *Romea i Julii*, *Makbeta*, *Hamleta*, *Jak wam się podoba* i *Dwóch panów z Werony*, w reż. Gabriela Gietzky’ego, wystawiony w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, premiera: 28.01.2006].

Drewniak, Łukasz. „Maja Kleczewska. Królowa pszczół”. *Przekrój* 50 (2006), s. 66–68. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

eop. „*Ryszard III* na festiwalu w niemieckim Neuss”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 12.08.2006, s. 6. [Recenzuje spektakl *Król Ryszard III* wystawiony w Teatrze Nowym im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu, reż. Janusz Wiśniewski, premiera: 21.11.2003].

Feusett, Krzysztof. „Wielka siła słowa”. *Rzeczpospolita* 6.06.2006, s. X1. [Recenzuje *Juliusza Cezara*, spektakl Teatru Telewizji w reż. Jana Englerta, premiera: 27.03.2006].

- GG. „Sympatycznie w teatrze”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 22.03.2006, s. 1. [Zapowiada spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu, reż. Paweł Łysak, premiera: 25.03.2006].
- GG. „Spektakl i nagrody”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 25–26.03.2006, s. 1. [Zapowiada spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu, reż. Paweł Łysak, premiera: 25.03.2006].
- Giedrys, Grzegorz. „Szekspir współczesny”. *Gazeta Wyborcza – Toruń – Co jest grane* 24.03.2006, s. 3. [Zapowiada spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu, reż. Paweł Łysak, premiera: 25.03.2006].
- Giedrys, Grzegorz. „Szekspir w garniturze”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 14.04.2006, s. 7. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu, reż. Paweł Łysak, premiera: 25.03.2006].
- Głowacka, Aneta. „Kwadratura koła”. *Opcje* 1 (2006), s. 43–48. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Zabrze w reż. Krzysztofa Kopki, premiera: 28.01.2006].
- Głowacki, Paweł. „Lansowanie lali”. *Dziennik Polski* 13.02.2006, s. 10. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, reż. Maja Kleczewska, premiera: 11.02.2006].
- Godlewska, Ewelina. „W poszukiwaniu tożsamości”. *Teatr* 9, 2006, s. 39–40. [Recenzuje spektakl *Henryk Hamlet Hospital* w reż. Piotra Borowskiego i Dawida Żakowskiego, adaptację dramatu *Hamlet* wystawioną w Studium Teatralnym w Warszawie, premiera: 22.05.2006].
- HW-M. „*Makbet* polsko-brytyjski”. *Dziennik Zachodni* 30.03.2006, s. 2. [Zapowiada *Makbeta (Macbeth)*. *Work in progress*, spektakl wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Henryka Baranowskiego, premiera: 31.03.2006].
- HW-M. „*Makbet* w dwóch odsłonach”. *Dziennik Zachodni* 31.03.2006, s. 36. [Recenzuje *Makbeta (Macbeth)*. *Work in progress*, spektakl wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Henryka Baranowskiego, premiera: 31.03.2006].
- j.r.k. „W kompanii Falstaffa”. *Rzeczpospolita* 6.01.2006, s. X1. [Recenzuje przedstawienie *Henryk IV, cz. I*, wystawione przez Scenę Inicjatyw Arty-

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

stycznych Związku Artystów Scen Polskich w Warszawie w reż. Jana Kulczyńskiego, premiera: 4.11.2005].

j.r.k. „Premierowy kalejdoskop”. *Rzeczpospolita* 12.01.2006, s. X1. [Recenzuje przedstawienie *Henryk IV, cz. I*, wystawione przez Scenę Inicjatyw Artystycznych Związku Artystów Scen Polskich w Warszawie w reż. Jana Kulczyńskiego, premiera: 4.11.2005].

Janowska, Katarzyna. „Miłość przegrała”. *Polityka* 8 (2006), s. 56. [Recenzuje przedstawienie *Sen nocy letniej* w reż. Mai Kleczewskiej, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, premiera: 11.02.2006].

Jarząbek, Dorota. „Nie tylko czuć i wzruszać ramionami”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 9–13. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, reż. Maja Kleczewska, premiera: 11.02.2006].

Jarząbek, Dorota; Klijnstra, Redbad; Kolankiewicz, Leszek; Konieczny, Zygmunt; Peszek, Błażej. „Co państwo widzieli ostatnio w teatrze?”. *Didaskalia* 73/74 (2006), s. 41. [Recenzuje *Sen nocy letniej* w reż. Mai Kleczewskiej, wystawiony w Teatrze Starym w Krakowie, premiera: 11.02.2006].

Jarząbek, Dorota. „A *Hamlet* tańczy”. *Didaskalia* 75 (2006), s. 97–98. [Recenzuje spektakl *Henryk Hamlet Hospital* w reż. Piotra Borowskiego i Dawida Żakowskiego, adaptację dramatu *Hamlet* wystawioną w Studium Teatralnym w Warszawie, premiera: 22.05.2006].

JOC. „Noc miłości i zdrady”. *Dziennik Polski* 11.02.2006, s. VIII. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, reż. Maja Kleczewska, premiera: 11.02.2006].

Józefczuk, Grzegorz. „Milczący obserwatorzy wydarzeń”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 10.04.2006, s. 5. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 20.11.2004].

Karczewski, Leszek. „Szekspira ćwiczenie na łódzkich widzach”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 27.09.2006, s. 2. [Zapowiada spektakl *Cut to The Brains. Zadzuma nad Szekspirowskim Królem Learem*, wystawiony w Teatrze Studyjnym PWSFTviT w Łodzi w reż. Johna Steplinga, premiera: 28.09.2006].

- Karczewski, Leszek. „Bezradnie skubie brodę”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 2.10.2006, s. 6. [Recenzuje spektakl *Cut to The Brains. Zaduma nad Szekspirowskim Królem Learem*, wystawiony w Teatrze Studyjnym PWSFTviT w Łodzi w reż. Johna Steplinga, premiera: 28.09.2006].
- Katafiasz, Olga. „Skrzydła bez oczu”. *Didaskalia* 71 (2006), s. 2–5. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, reż. Maja Kleczewska, premiera: 11.02.2006].
- Kireńczuk, Tomasz. „W poszukiwaniu identyfikacji”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 2–5. [Recenzuje między innymi spektakl *Troilus i Kresyda* w reż. Luki Ronconiego, wystawiony w Teatro Stabile w Turynie, premiera: 2.02.2006].
- Kirol, Agata. „Nie było arcydzieła”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 9.08.2006, s. 6. [Recenzuje *Tytusa Andronikusa* spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].
- Kornaś, Tadeusz. „Szczęście nie istnieje”. *Didaskalia* 75 (2006), s. 20–22. [Recenzuje *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].
- Kościelniak, Marcin. „Po premierze”. *Didaskalia* 71 (2006), s. 74. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, reż. Maja Kleczewska, premiera: 11.02.2006].
- Kowalczyk, Janusz R. „Nieodparty wdzięk Falstaffa”. *Rzeczpospolita* 20.01.2006, s. X1. [Recenzuje przedstawienie *Henryk IV, cz. I*, wystawione przez Scenę Inicjatyw Artystycznych Związku Artystów Scen Polskich w Warszawie w reż. Jana Kulczyńskiego, premiera: 4.11.2005].
- Kowalczyk, Janusz R. „Porażka wielkiego reżysera”. *Rzeczpospolita* 23.01.2006, s. X1. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].
- Kowalczyk, Janusz R. „W oparach burdelu”. *Rzeczpospolita* 13.02.2006, s. X1. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, reż. Maja Kleczewska, premiera: 11.02.2006].
- Kowalczyk, Janusz R. „Mordercze podszepty zazdrości”. *Rzeczpospolita* 3.04.2006, s. X1. [Recenzuje spektakl *Makbet (Macbeth)*. *Work in progress*,



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Henryka Baranowskiego, premiera: 31.03.2006].

Kowalczyk, Janusz R. „Pruderyjne zakłamanie sfer rządzących”. *Rzeczpospolita* 12.12.2006, s. X1. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].

Kowalczyk, Janusz R. „Teatr pozbawiony uczuć i ciepła”. *Rzeczpospolita* 15.12.2006, s. X1. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, reż. Maja Kleczewska, premiera: 11.02.2006 oraz *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004].

Kucharski, Krzysztof. „Capuletti i Montecchi w sądzie”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 16.05.2006, s. 17. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Jeleniogórskim im. Cypriana Kamila Norwida (Scena Dramatyczna) w reż. Krzysztofa Rekowskiego, premiera: 13.05.2006].

Kucharski, Krzysztof. „Dwa dolnośląskie teatry startują na międzynarodowym festiwalu w Gdańsku”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 9.08.2006, s. 19. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Jeleniogórskim im. Cypriana Kamila Norwida (Scena Dramatyczna) w reż. Krzysztofa Rekowskiego, premiera: 13.05.2006].

Kucharski, Krzysztof. „*Otello* z nagrodami”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 14–15.08.2006, s. 19. [Zapowiada spektakl *Otello*, wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].

Kucharski, Krzysztof. „Desdemona się nie zmienia”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 15.09.2006, s. 19. [Zapowiada spektakl *Otello*, wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].

Kurowska, Marta. „Lustra”. *Didaskalia* 71 (2006), s. 79–81. [Recenzuje spektakl *Sonety Szekspira* w reż. Łukasza Kosa, wystawiony w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, premiera: 21.01.2006].

Kurpiewski, Lech; Majcherek, Janusz. „Portret”. *Newsweek Polska* 3 (2006), s. 90–93. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli

- im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].
- Kusztelski, Błażej. „Szekspir w pigułce”. *Gazeta Poznańska* 30.01.2006, s. 16. [Recenzuje *Bal z Szekspirem*, spektakl oparty na motywach *Romea i Julii*, *Makbeta*, *Hamleta*, *Jak wam się podoba* i *Dwóch panów z Werony*, w reż. Gabriela Gietzky’ego, wystawiony w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, premiera: 28.01.2006].
- Kyzioł, Aneta. „Z Szekspirem nie ma żartów”. *Polityka* 5 (2006), s. 53. [Recenzuje przedstawienie *Król Lear* w reż. Andrieja Konczałowskiego, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli w Warszawie, premiera: 21.01.2006].
- Kyzioł, Aneta. „Dresiarze Słowackiego, klubowicze Wyspiańskiego”. *Polityka* 22 (2006), s. 82–83. [Recenzuje przedstawienie *H.* (na motywach *Hamleta*), wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Kyzioł, Aneta. „Zbrodnia niedoskonała”. *Polityka* 26 (2006), s. 61. [Recenzuje przedstawienie *Tytus Andronikus* w reż. Moniki Pęcikiewicz, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 25.06.2006].
- Lenarciński, Michał. „Najdroższa *Aida*”. *Dziennik Łódzki* 19.04.2006, s. 13. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Teatrze Wielkim w Łodzi w reż. Tomasza Koniny, premiera: 5.02.2005].
- Lutomska, Julia. „Od Szekspira do Wyrypajewa”. *Rzeczpospolita* 3.01.2006, s. X1. [Recenzuje przedstawienie *Henryk IV, cz. I*, wystawione przez Scenę Inicjatyw Artystycznych Związku Artystów Scen Polskich w Warszawie w reż. Jana Kulczyńskiego, premiera: 4.11.2005].
- Łukomski, Maciej. „Pośmiejcie się!”. *Nowa Siła Krytyczna* 13.11.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/31480.html>). [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliiana, premiera: 10.11.2006].
- Makowski, Robert. „Butelki do Szekspira”. *Metropol – Warszawa* 22.03.2006, s. 02. [Recenzuje spektakl *Makbet (Macbeth)*. *Work in progress*, wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Henryka Baranowskiego, premiera: 31.03.2006].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Marczyński, Jacek. „Bliżej widza”. *Rzeczpospolita* 20.02.2006, s. X1. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].

Marszałek, Agnieszka. „*Ryszard III*”. *Didaskalia* 71 (2006), s. 60. [Recenzuje spektakl *Ryszard III* wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie, reż. Jerzy Stuhr, premiera: 10.12.2005].

Marszałek, Agnieszka. „Vox populi?”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 101–102. [Recenzuje *Juliusza Cezara*, spektakl Teatru Telewizji w reż. Jana Englerta, premiera: 27.03.2006].

MB. „Maciej Nowak żegna widzów Szekspirem”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 26.06.2006, s. 8. [Recenzuje *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].

MB. „Przyjaciel i nauczyciel króla Henryka V poniżony”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 28.09.2006, s. 8. [Recenzuje *Falstaffa*, wystawionego w Teatrze Rondo w Słupsku w reż. Andrzeja Żurowskiego, premiera: 28.09.2006].

Metzger, Renata. „Powrót Prospera”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 31.03.2006, s. 7. [Zapowiada przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu w reż. Krzysztofa Galosa, premiera: 31.03.2006].

Metzger, Renata. „Szekspir współczesny”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 3.04.2006, s. 3. [Recenzuje przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu w reż. Krzysztofa Galosa, premiera: 31.03.2006].

Miłkowski, Tomasz. „Aktorzy grają Szekspira – premiera:= w Teatrze Małym”. [aict.art.pl 21.01.2006 \(http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/21039.html\)](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/21039.html). [Recenzuje przedstawienie *Henryk IV, cz. I*, wystawione przez Scenę Inicjatyw Artystycznych Związku Artystów Scen Polskich w Warszawie w reż. Jana Kulczyńskiego, premiera: 4.11.2005].

Miłkowski, Tomasz. „Cały świat to scena”. *Przegląd* 47 (2006), s. 53. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 10.11.2006].

Miłkowski, Tomasz. „Spektakl dobrze naoliwiony”. [aict.art.pl 22.01.2006 \(http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/22324.html\)](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/22324.html). [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl

- wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].
- MIS. „Pieśń Szekspira”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 7.03.2006, s. 17. [Zapowiada przedstawienie *Macbeth. Work-in-progress*, spektakl wystawiony w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu w reż. Grzegorza Brała, premiera: 22.02.2007].
- Molik, Andrzej. „Siedem spektakli”. *Kurier Lubelski* 6.10.2006, s. 13. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].
- Mulek, Zygmunt. „*Otello* dla Amerykanów”. *Panorama Legnicka* 7.11. 2006, s. 11. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].
- Muskała, Monika. „*Ryszard III* pod gwiazdzistym sztandarem czyli Kłata w Grazu”. *Didaskalia* 75 (2006), s. 60–61. [Recenzuje spektakl *Ryszard III* w reż. Jana Klaty, wystawiony w Schauspielhaus w Grazu (Austria), premiera: 6.10.2006].
- Nienartowicz, Elżbieta. „Łowca nagród”. *Panorama Legnicka* 22.08.2006, s. 10. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Jacka Głomba, premiera: 17.09.2006].
- Obrębowska-Piasecka, Ewa. „Inspirująca porażka”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 16.01.2006, s. 7. [Recenzuje *Romea + Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu w reż. Pawła Kamzy, premiera: 14.01.2006].
- Obrębowska-Piasecka, Ewa. „Wszystko, co najgorsze”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 30.01.2006, s. 7. [Recenzuje *Bal z Szekspirem*, spektakl oparty na motywach *Romea i Julii*, *Makbeta*, *Hamleta*, *Jak wam się podoba* i *Dwóch panów z Werony*, w reż. Gabriela Gietzky’ego, wystawiony w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, premiera: 28.01.2006].
- Pawłowska, Anna. „Jasna strona letniej nocy”. *Nowości – Gazeta Pomorza i Kujaw* 24.03.2006, s. m9. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu w reż. Pawła Łysaka, premiera: 25.03.2006].
- Pawłowski, Roman. „Lear na dobre i na złe”. *Gazeta Wyborcza* 23.01.2006, s. 14. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Pawłowski, Roman. „Gorączka sobotniej nocy”. *Gazeta Wyborcza* 13.02.2006, s. 16. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 11.02.2006].

Pawłowski, Roman. „Krwawy Tytus żegnał dyrektora”. *Gazeta Wyborcza* 28.06.2006, s. 13. [Recenzuje *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].

Pawłowski, Roman. „Wczesany Liroj”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 10.07.2006, s. 10. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

pb. „Lear z szablą”. *Rzeczpospolita* 21.01.2006, s. XI. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Pięta, Łukasz. „Minimalna alternatywa”. *Nowa Siła Krytyczna* 9.12.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/32657.html>). [Recenzuje *Gertrudę*, spektakl wystawiony w Teatrze Stajnia Pegaza w Sopocie w reż. Ewy Ignaczak, premiera: 10.12.2006].

Pięta, Łukasz. „Gertruda – matka Edypa”. *Nowa Siła Krytyczna* 13.12.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/32865.html>). [Recenzuje *Gertrudę*, spektakl wystawiony w Teatrze Stajnia Pegaza w Sopocie w reż. Ewy Ignaczak, premiera: 10.12.2006].

Podgajna, Ewa. „Być albo nie być przed magistratem? To nie wypada”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 21.08.2006, s. 2. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Szczecinie w reż. Adama Opatowicza, premiera: 7.06.2002].

Podgajna, Ewa. „*Hamlet* w baśniowym wymiarze”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 4.09.2006, s. 4. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Szczecinie w reż. Adama Opatowicza, premiera: 7.06.2002].

Praszczałek, Tomasz. „Wielkie brawa dla *Ryszarda III*”. *Rzeczpospolita* 22.08.2006, s. XI. [Recenzuje *Króla Ryszarda III*, spektakl wystawiony

- w Teatrze Nowym im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 21.11.2003].
- Pyrzcz, Joanna. „Nie ślubowała Szekspirowi wierności”. *Opcje* 2 (2006), s. 102–103. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 11.02.2006].
- Sabat, Anna. „Pojedynek o zachowanie niezależności”. *Gazeta Wyborcza – Rzeszów* 31.03.2006, s. 6. [Recenzuje *Poskromienie złoŃnicy*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie w reż. Julii Weranio, premiera: 25.03.2006].
- sdr. „Bal z Szekspirem”. *Głos Wielkopolski* 27.01.2006, s. 13. [Recenzuje *Bal z Szekspirem*, spektakl oparty na motywach *Romea i Julii*, *Makbeta*, *Hamleta*, *Jak wam się podoba* i *Dwóch panów z Werony*, wystawiony w Teatrze Muzycznym w Poznaniu w reż. Gabrieli Gietzky’ego, premiera: 28.01.2006].
- sdr. „Premierowy bal z Szekspirem”. *Głos Wielkopolski* 28–29.01.2006, s. 19. [Recenzuje *Bal z Szekspirem*, spektakl oparty na motywach *Romea i Julii*, *Makbeta*, *Hamleta*, *Jak wam się podoba* i *Dwóch panów z Werony*, wystawiony w Teatrze Muzycznym w Poznaniu w reż. Gabrieli Gietzky’ego, , premiera: 28.01.2006].
- Sieradzki, Jacek. „Przegryźć tętnicę”. *Przekrój* 5 (2006), s. 78. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].
- Sieradzki, Jacek. „Statek zazdrości”. *Przekrój* 40 (2006), s. 79. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Jacka Głomba, premiera: 17.09.2006].
- Skutnik, Tadeusz. „*Otello* udusił *Otella*”. *Dziennik Bałtycki* 14.08.2006, s. 16. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Jacka Głomba, premiera: 17.09.2006].
- Słupski, Paweł. „Pokuszą i rozśmieszą”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 13.01.2006, s. 6. [Recenzuje *Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony przez PWST w Krakowie w reż. Jerzego Stuhra, premiera: 24.10.2005].
- Sobańska-Markowska, Anna. „*Król Lear*”. <http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/24087.html>. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wy-

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

stawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Stankiewicz-Podhorecka, Temida. „Watażka Lear”. *Nasz Dziennik* 8.02.2006, s. 11. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Starczewski, Maciej. „Trzy razy Konczałowski”. *Tygodnik Ostrołęcki* 4 (2006), s. 19. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Starczewski, Maciej. „Lear w stylu klasycznym”. *Tygodnik Ostrołęcki* 5 (2006), s. 21. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Strzelecka, Katarzyna. „*Benvolio i Rozalina*. Redbad Klynstra”. [www.polskieradio.pl](http://www.polskieradio.pl) 15.02.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/22103.html>). [Recenzuje sztukę *Benvolio i Rozalina*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Redbada Klynstry, premiera: 16.09.2005].

Sztarbowski, Paweł. „Teatr w stanie obłączenia”. *Opcje* 3 (2006), s. 31–33. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004 oraz *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, premiera: 4.01.2003].

Targoń, Joanna. „Najżałośniejsza komedia”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 13.02.2006, s. 7. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 11.02.2006].

Targoń, Joanna. „Głównie o tym, co było dobre”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 29.12.2006, s. 10. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 11.02.2006].

- Targoń, Joanna. „Sztylety w ustach”. *Didaskalia* 75 (2006), s. 53–54. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Münchner Kammerspiele w reż. Luka Percevala, premiera: 29.11.2003].
- TOWO. „Werona w biurówcu”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 12.05.2006, s. 18. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Jeleniogórskim im. Cypriana Kamila Norwida (Scena Dramatyczna) w reż. Krzysztofa Rekowski, premiera: 13.05.2006].
- TOWO. „Nagrody dla legnickiego *Otella*”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 14–15.08.2006, s. 19. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Jacka Głomba, premiera: 17.09.2006].
- TOWO. „Dolnośląskie teatry ruszają w świat”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 8.09.2006, s. 12. [Zapowiada *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Jacka Głomba, premiera: 17.09.2006].
- TOWO. „Dolnośląskie teatry w USA”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 2.11.2006, s. 7. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Jacka Głomba, premiera: 17.09.2006].
- TYM. „Aktorski dar serca”. *Dziennik Polski* 25.03.2006, s. II. [Recenzuje *Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony przez PWST w Krakowie w reż. Jerzego Stuhra, premiera: 24.10.2005].
- WAK. „50 Lat i *Ryszard III*. Z Teatru Ludowego do Łoży i z powrotem”. *Dziennik Polski* 21.03.2006, s. II. [Recenzuje spektakl *Ryszard III* wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie, reż. Jerzy Stuhr, premiera: 10.12.2005].
- Wakar, Jacek. „Oczy suche jak piach”. *Teatr* 10 (2006), s. 37–38. [Recenzuje *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].
- Wasilewska, Monika. „Jak Makbet po rynku na motorze jeździł”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 6.09.2006, s. 7. [Recenzuje *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, spektakl wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].
- Wróblewski, Janusz. „Niegodziwcy mają dobre intencje”. *Polityka* 2 (2006), s. 64–66. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Wysocki, Tomasz. „Kochankowie z Werony”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 26.05.2006, s. 12. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Jeleniogórskim im. Cypriana Kamila Norwida (Scena Dramatyczna) w reż. Krzysztofa Rekowskiego, premiera: 13.05.2006].

Wysocki, Tomasz. „Burza na morzu miłości”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 15.09.2006, s. 14. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].

Wysocki, Tomasz. „Podróż przez morze nudy w legnickim teatrze”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 2.10.2006, s. 9. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].

Wyżyńska, Dorota. „*Król Lear* w Teatrze na Woli”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 7.01.2006, s. 6. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Wyżyńska, Dorota. „Wszystkie córki *Króla Leara*”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 8.01.2006, s. 6. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Wyżyńska, Dorota. „Olbrychski gra *Króla Leara*”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 20.01.2006, s. 23. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Wyżyńska, Dorota. „Talenty kwitną w telenowelach”. *Gazeta Wyborcza* 21.01.2006, s. 9. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Wyżyńska, Dorota. „Las Ardeński, czyli teatr”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 10–12.11.2006, s. 19. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 10.11.2006].

Ziomek, Łukasz. „Rupieciarnia Makbeta”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 16–17. [Recenzuje spektakl *Makbet (Macbeth)*. *Work in progress*, wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Henryka Baranowskiego, premiera: 31.03.2006].

## 2007

- [b.a.]. „Ryszarda Trzecia”. *Polityka* 11 (2007), s. 18. [Odnotowuje inscenizację dramatu *Ryszard III* wystawioną w sztokholmskim Teatrze Miejskim z udziałem samych kobiet, prezentując ją jako element kampanii szwedzkich środowisk feministycznych na rzecz równouprawnienia kobiet w życiu kulturalnym].
- [b.a.]. „Farsa Szekspira”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 17.10.2007, s. 23. [Recenzuje spektakl *Wesołe kumoszki z Windsoru* w reż. Remigiusza Brzyka, wystawiony na Wydziale Zamiejscowym PWST Kraków we Wrocławiu, premiera: 7.10.2007].
- [b.a.]. „Widzów pożegna Szekspir”. *Elbląg24.pl* 11.08.2007 (<http://www.elblag24.pl/print.php?id=11233&PHPSESSID=d1c7ed324fe59838c34f51>). [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Dramatycznym w Elblągu, reż. Mirosław Siedler, premiera: 18.03.2005].
- [b.a.]. „Grali mimo deszczu i komarów”. *portEl.pl* 16.08.2007 ([http://www.portel.pl/dowydruku.php?id\\_akt=25125&PHPSESSID=02f88ccda8a4618](http://www.portel.pl/dowydruku.php?id_akt=25125&PHPSESSID=02f88ccda8a4618)). [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Dramatycznym w Elblągu, reż. Mirosław Siedler, premiera: 18.03.2005].
- [b.a.]. „Premiera studencka w PWST”. *www.e-teatr.pl* 8.11.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/46833.html>). [Recenzuje spektakl *Wesołe kumoszki z Windsoru* w reż. Remigiusza Brzyka, wystawiony na Wydziale Zamiejscowym PWST Kraków we Wrocławiu, premiera 7.10.2007].
- [b.a.]. „Szekspir i Soyka w Teatrze Polskim”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 3–4.02.2007, s. 1. [Zapowiada *Tymona Ateńczyka*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w reż. Macieja Prusa, premiera: 3.02.2007].
- ACH. „Obejrzyj *Tymona Ateńczyka* i skorzystaj z promocji teatru”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 3.11.2007, s. 5. [Recenzuje *Tymona Ateńczyka*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w reż. Macieja Prusa, premiera: 3.02.2007].
- A.K. „Między Szekspirem a telenowelą”. *Polityka* 42 (2007), s. 75. [Recenzuje wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu (premiera: 5.10.2007) spektakl *Zaśnij teraz w ogniu* w reż. Przemysława Wojcieszka, zawierający liczne odwołania do twórczości Williama Szekspira].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

AL. „Łysak przywitał bydgoskich widzów”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 5.02.2007, s. 1. [Recenzuje *Tymona Ateńczyka*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w reż. Macieja Prusa, premiera: 3.02.2007].

Allain, Paul. Tłum.: Wielga, Katarzyna. „*Makbet* pieśni kozła”. *Didaskalia* 78 (2007), s. 89. [Omawia spektakl *Makbet* Szekspira (Teatr Pieśni Kozła z Wrocławia, reż. Grzegorz Bral)].

Antoniewicz, Grażyna. „Senny Romek, czyli jak zniechęcić młodzież do teatru”. *Dziennik Bałtycki* 18.09.2007, s. 18. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Miejskim „Miniatura” w Gdańsku w reż. Marcina Ehrlicha, premiera: 16.09.2007].

Baniewicz, Elżbieta. „Kleczewska – warto kibicować”. *Twórczość* 3 (2007), s. 118–122. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, reż. Maja Kleczewska, premiera: 11.02.2006].

Baran, Mirosław. „Nagrody dla *Tytusa Andronikusa*”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 6.03.2007, s. 5. [Recenzuje *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].

Baran, Mirosław. „Nagroda Złotego Yoricka dla Anny Augustynowicz”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 13.06.2007, s. 7. [Recenzuje spektakl *Miarka za miarkę*, wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].

Baran, Mirosław. „Nie dodaję Szekspirowi sensów”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 28.06.2007, s. 10. [Zapowiada premierę *Komedii omyłek*, spektaklu wystawionego w Teatrze Wybrzeże w reż. Zbigniewa Brzozy, premiera: 29.07.2007].

Baran, Mirosław. „Antyfolus spotyka Antyfolusa, a Dromio – Dromia”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 27.07.2007, s. 12. [Zapowiada spektakl *Komedia omyłek* Szekspira w reż. Zbigniewa Brzozy, jaki zaplanowano na zakończenie sezonu artystycznego Teatru Wybrzeże].

Baran, Mirosław. „Mam naturę konia: jak jest trawa, to ją zjem”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 28–29.07.2007, s. 5. [Zapowiada *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w reż. Zbigniewa Brzozy, premiera: 29.07.2007].

- Baran, Mirosław. „Zagubieni w labiryncie luster”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 31.07.2007, s. 6. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w reż. Zbigniewa Brzozy, premiera: 29.07.2007].
- Baran, Mirosław. „Teatr może być po nic”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 13.08.2007, s. 6. [Recenzuje spektakl *Miarka za miarkę*, wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].
- Baran, Mirosław; Kirol, Agata. „Ciulli – Dodin 1:0”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 13.08.2007, s. 5. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].
- Barańska, Karolina. „Kumoszki w Matrixie”. [www.g-punkt.pl](http://www.g-punkt.pl) 11.10.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/121168.html>). [Recenzuje spektakl *Wesołe kumoszki z Windsoru* w reż. Remigiusza Brzyka, wystawiony na Wydziale Zamiejscowym PWST Kraków we Wrocławiu, premiera: 7.10.2007].
- Bendyk, Edwin. „Szekspir, czyli po co tyle żreć”. *Polityka* 8 (2007), s. 57. [Recenzja *Tymona Ateńczyka* Szekspira w reż. Macieja Prusa (Teatr Polski w Bydgoszczy, premiera: 3.02.2007)].
- Bielecka, Anna. „Szekspir kryminalny czy musicalowy?”. *Nowa Siła Krytyczna* 2.08.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/42308.html>). [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Zbigniewa Brzozy, premiera: 29.07.2007].
- Bończa-Szabłowski, Jan. „Laury dla przyszłych aktorów”. *Rzeczpospolita* 2.07.2007, s. X1. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez PWST w Krakowie, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 19.01.2007].
- Bryś, Marta. „Cezar?”. *Nowa Siła Krytyczna* 17.12.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/48900.html>). [Recenzuje *Juliusza Cezara*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Remigiusza Brzyka, premiera: 16.12.2007].
- Chojnowski, Grzegorz. „Cezar z telewizorem”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 18.12.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/48944.html>). [Recenzuje *Juliusza Cezara*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Remigiusza Brzyka, premiera: 16.12.2007].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Chwastek, Aleksandra. „Rusza pierwszy projekt w teatrze”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 23.01.2007, s. 6. [Recenzuje *Tymona Ateńczyka*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w reż. Macieja Prusa, premiera: 3.02.2007].

Chwastek, Aleksandra. „Skrajności nie dają szczęścia”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 25.01.2007, s. 6. [Recenzuje *Tymona Ateńczyka*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w reż. Macieja Prusa, premiera: 3.02.2007].

Ciosek, Jolanta. „Szekspirowska baśń o miłości”. *Dziennik Polski* 19.01.2007, s. VIII. [Zapowiada spektakl *Sen nocy letniej*, wystawiony przez PWST w Krakowie, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 19.01.2007].

Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Szekspir dzisiaj”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 23.03.2007, s. 14. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez Teatr Polski w Bielsku-Białej, reż. Bartłomiej Wyszomirski, premiera: 24.03.2007].

Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Gry z Szekspirem. Od miłości do rywalizacji. *Sen nocy letniej* w Teatrze Polskim”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 12.04.2007, s. 6. [Omawia przedstawienie *Sen nocy letniej* Szekspira w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej, reż. Bartłomiej Wyszomirski, premiera: 24.03.2007].

Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Szekspir na trójmasztowcu”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 15.05.2007, s. 6. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].

Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Słynne pięć aktów o miłości w Weronie?”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 25.05.2007, s. 17. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 26.05.2007].

Detka, Gabriela. „Panienki, służące i dziwki”. *Nowa Siła Krytyczna* 3.04.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/37395.html>). [Recenzuje przedstawienie na podstawie sztuki Pauli Vogel *Desdemona – sztuka o chustce do nosa*, inspirowanej *Otellem* Szekspira; spektakl wystawiła Grupa Artystyczna FrouFrou w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie (premiera: 31.03.2007), reżyserką przedstawienia jest Daria Woszek].

- Dmitruczuk, Anita. „Hiszpański Szekspir w teatrze”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 7.09.2007, s. 6. [Zapowiada spektakl *Nieśmiały na dworze* autorstwa Tirsy de Moliny, nazywanego hiszpańskim Szekspirem (Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu, reż. Krzysztof Rekowski, premiera: 7.09.2007); wskazuje na podobieństwa sztuki do dramatów Szekspira].
- dmk. „*Romeo z Julią* jadą na południe”. *Głos Pomorza* 5.03.2007, s. 6. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Nowym w Słupsku, reż. Bogusław Semotiuk, premiera: 28.01.2005].
- Drewenda, Piotr. „Przedsionek rajy”. *Scena 3* (2007), s. 25–26. [Recenzja spektaklu *Henryk Hamlet Hospital* na podstawie *Hamleta* Szekspira w reż. Piotra Borowskiego i Dawida Żakowskiego (Studium Teatralne w Warszawie, premiera: 22.05.2006)].
- Drewniak, Łukasz. „Na wspaniałość i na wznak”. *Przekrój* 1 (2007), s. 66. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].
- Duniec, Krystyna. „Co to jest aktorska indywidualność?”. *Dialog* 10 (2007), s. 168–182. [Recenzja przedstawienia *Ryszard II* Szekspira w reż. Andrzeja Seweryna (Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 16.10.2004)].
- Gadomski, Bohdan. „Poskromiona złościca?”. *Express Ilustrowany* 31.03.2007, s. 10. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złościcy*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 24.03.2007].
- Gazur, Łukasz. „Z kobiecej perspektywy”. *Dziennik Polski* 5.04.2007, s. 8. [Omawia spektakl *Desdemona – sztuka o chustce do nosa* w reż. Darii Woszek Grupy Artystycznej FrouFrou (gościnnie w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie, premiera: 31.3.2007), oparty na motywach *Otella*].
- Giedrys, Grzegorz. „Nasi na Kontaktcie”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 2.06.2007, s. 4. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].
- Głowacki, Paweł. „Wichrowe durszlaki”. *Dziennik Polski* 22.01.2007, s. 7. [Recenzuje *Sen nocy letniej* – trans-operę na podstawie dramatu Szekspira w reż. Wojciecha Kościelniaka w krakowskiej PWST, premiera: 19.01.2007].

- Głowacki, Paweł. „Ciemne paprocie”. *Dziennik Polski* 10.04.2007, s. 9. [Recenzuje *Otella* Szekspira w reż. Macieja Sobocińskiego (Teatr Bagatela w Krakowie, premiera: 5.04.2007)].
- Głowacki, Paweł. „Wyznania szczerego entuzjasty teatru”. *Dziennik Polski* 23.07.2007, s. 9. [Recenzuje spektakl *Yorick, czyli spowiedź błazna* na podstawie sztuk Szekspira: *Jak wam się podoba, Hamleta, Króla Leara, Makbeta, Opowieści zimowej* i *Wieczoru Trzech Króli*. Przedstawienie wyreżyserował Wiesław Komasa (Teatr Montownia w Warszawie, premiera: 1.07.2006); zostało ono zaprezentowane na VII Przeglądzie Teatrów Jednego Aktora w Krakowie].
- Głowacki, Paweł. „Detale zachodu słońca”. *Dziennik Polski* 31.12.2007, s. 8. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].
- Gowarzewska-Griessgraber, Regina. „Już w szkole graliśmy parę”. *Dziennik Zachodni* 12.09.2007, s. 16–17. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 26.05.2007].
- Guczalska, Beata. „Śmierć postaci albo powrót v-efektu”. *Dialog* 10 (2007), s. 156–167. [Recenzja przedstawienia *Sen nocy letniej* Szekspira w reż. Mai Kleczewskiej (Stary Teatr w Krakowie, premiera: 11.02.2006)].
- Gulda, Przemysław. „Bez infantylizowania, poetycko i plastycznie”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 6.09.2007, s. 7. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Miejskim „Miniatura” w Gdańsku w reż. Marcina Ehrlicha, premiera: 16.09.2007].
- Gulda, Przemysław. „Julia Capuletti też musi umrzeć”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 18.09.2007, s. 7. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Miejskim „Miniatura” w Gdańsku w reż. Marcina Ehrlicha, premiera: 16.09.2007].
- Hałas, Marcin. „Romeo wśród kiboli”. *Śląsk* 11 (2007), s. 81. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 26.05.2007].
- Hernik Spalińska, Jagoda. „Oni”. *Teatr* 2 (2007), s. 8–9. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].

- Jankowiak, Marek K.; Dondajewski, Bogdan. „Tymon, który ludzi nie lubi”. *Gazeta Pomorska* 6.02.2007, s. 7. [Recenzuje *Tymona Ateńczyka*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w reż. Macieja Prusa, premiera: 3.02.2007].
- Jarząbek, Dorota. „Gra w księstwo”. *Didaskalia* 77 (2007), s. 23–24. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].
- JOC. „Miłość, zdrada i zbrodnia”. *Dziennik Polski* 5.04.2007, s. 4. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].
- JOTA. „*Otello* w Bagateli”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 30.03.2007, s. 14. [Zapowiada spektakl *Otello*, wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].
- Kałużyński, Wojtek. „Sumienie to za mało”. *Dziennik – Kultura* 15.06.2007, s. 80. [Recenzuje *Romea i Julię* w reż. Krzysztofa Babickiego w Teatrze Śląskim w Katowicach (premiera: 26.04.2007)].
- Kamińska, Katarzyna. „Wojcieszek uchyla rąbka tajemnicy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 8.08.2007, s. 6. [Omawia przygotowania do spektaklu w reż. Przemysława Wojcieszka *Zaśnij teraz w ogniu* (premiera przedstawienia odbyła się 5.10.2007) na podstawie dramatów Szekspira oraz retransmisję czytania jej fragmentów, pokazaną w TVP Kultura].
- Kamińska, Katarzyna. „Katarzyna Kamińska poleca”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 5.10.2007, s. 14. [Informuje o przedstawieniu *Weśolych kumoszek z Windsoru*, przygotowanym przez studentów czwartego roku wrocławskiej PWST na otwarcie sezonu Teatru PWST (premiera: 7.10.2007); zapowiada przedstawienie w reż. Przemysława Wojcieszka *Zaśnij teraz w ogniu*, wystawione w Teatrze Polskim we Wrocławiu (premiera: 5.10.2007), nawiązujące do dramatu *Romeo i Julia*].
- Kamińska, Katarzyna. „Kląska urodzaju”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 14.12.2007, s. 25. [Zapowiada *Juliusza Cezara*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Remigiusza Brzyka, premiera: 16.12.2007].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Kamińska, Katarzyna. „Cezar na scenie i ekranie”. *Gazeta Wyborcza* 17.12.2007, s. 6. [Recenzuje *Juliusza Cezara*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Remigiusza Brzyka, premiera: 16.12.2007].

Kapica-Curzytek, Joanna. „Niepokoje współczesności”. [www.salonnaukowy.blog.onet.pl](http://www.salonnaukowy.blog.onet.pl) 5.06.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/40098.html>). [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Leona Kruczkowskiego w Zielonej Górze w reż. Tomasza Mana, premiera: 27.05.2007].

Karczewski, Leszek. „Balonik za dyplom”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 20.04.2007, s. 9. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez PWST w Krakowie, reż. Wojciech Kościelniak, premiera: 19.01.2007].

Karczewski, Leszek. „Desant polskiego teatru w Edynburgu”. *Gazeta Wyborcza* 6.08.2007, s. 16. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].

Kaźmierska, Marta. „Być albo nie być”. *Gazeta Wyborcza – Poznań – Co jest grane* 25.05.2007, s. 16. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Poznaniu w reż. Waldemara Śmigasiewicza, premiera: 26.05.2007].

Kaźmierska, Marta. „Współczesność czy tradycja – oto jest dylemat”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 28.05.2007, s. 8. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Poznaniu w reż. Waldemara Śmigasiewicza, premiera: 26.05.2007].

Kaźmierska, Marta. „*Makbet* wraca do Szkocji”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 8.08.2007, s. 5. [Omawia spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?* Teatru Biuro Podróży (premiera: 20.05.2005, reż. Paweł Szkotak), będący adaptacją *Makbeta* Szekspira; przedstawienie zostało pokazane na festiwalu teatralnym w Edynburgu w sierpniu 2007 r.].

Kirol, Agata. „Szekspirowska Gertruda recytuje poezję”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 10.08.2007, s. 10. [Recenzuje przedstawienie *Gertruda*, wystawione w Teatrze Stajnia Pegaza w Sopocie w reż. Ewy Ignaczak, premiera: 10.12.2006].

Kornaś, Tadeusz. „Dobroć w dole”. *Didaskalia* 78 (2007), s. 26–28. [Recenzuje *Tymona Ateńczyka*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w reż. Macieja Prusa, premiera: 3.02.2007].

- Kościelniak, Marcin. „Trącanie kijem, przesuwanie znaczeń”. *Tygodnik Powszechny* 45 (2007), s. 19. [Recenzuje przedstawienie *H.*, wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Kowalewicz, Krzysztof; Wasilewska, Monika. „Odcienie namiętności”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 24.03.2007, s. 6. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złośnicy*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 24.03.2007].
- Kowalczyk, Janusz R. „Dynamiczny spektakl wierny Szekspirowi”. *Rzeczpospolita* 7.04.2007, s. 24. [Recenzuje *Otella* w reż. Macieja Sobocińskiego (Teatr Bagatela w Krakowie, premiera: 5.04.2007)].
- Kowalczyk, Janusz R. „Triumf teatru skromnego”. *Rzeczpospolita* 11.07.2007, s. X1. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].
- Kucharska, M. „Studencka premiera: *Hamleta*”. *tutej.pl* 22.10.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/45933.html>). [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Poznaniu w reż. Waldemara Śmigasiewicza, premiera: 26.05.2007].
- Kucharski, Krzysztof. „*Juliusz Cezar* po raz pierwszy”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 14.12.2007, s. 6. [Recenzuje *Juliusza Cezara*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Remigiusza Brzyka, premiera: 16.12.2007].
- Kucharski, Krzysztof. „Wojcieszek à la Szekspir”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 10.10.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/45317.html>). [Recenzuje przedstawienie Przemysława Wojcieszka *Zażnij teraz w ogniu* na motywach wybranych sztuk Szekspira, wystawione w Teatrze Polskim we Wrocławiu (premiera: 5.10.2007)].
- Kwaśniewska, Monika. „*Othello*”. *Didaskalia* 79–80 (2007), s. 58. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].
- Kyzioł, Aneta. „Swoją miarką”. *Polityka* 2 (2007), s. 55. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Kyzioł, Aneta. „Sztuka w miejskich dekoracjach”. *Polityka* 39 (2007), s. 72–74. [Recenzuje przedstawienie *H.*, wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].

Landau, Simona. Tłum.: Wolska, Eliza. „Teatr Wolności”. *Teatr* 4 (2007), s. 19–20. [Omawia inscenizację *Hamleta*, przygotowywaną przez rosyjski MChAT w sezonie 1935/1936; spektaklu nie ukończono i nie wystawiono na scenie ze względu na naciski cenzury].

Lenarciński, Michał. „Aktorka ról głównych”. *Dziennik Łódzki* 14.03.2007, s. 14. [Zapowiada spektakl *Poskromienie złośnicy*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 24.03.2007].

Lenarciński, Michał. „Dizajnerska złośnica”. *Dziennik Łódzki* 29.03.2007, s. 14. [Recenzuje *Poskromienie złośnicy* w reż. Waldemara Zawodzińskiego, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi (premiera: 24.03.2007)].

Lewińska, Aleksandra. „Człowieka można zjeść”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 5.02.2007, s. 5. [Recenzuje *Tymona Ateńczyka*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w reż. Macieja Prusa, premiera: 3.02.2007].

Ligarszewska, Natalia. „Wielkie żarcie”. *Teatr* 4 (2007), s. 30–31. [Recenzuje *Tymona Ateńczyka*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w reż. Macieja Prusa, premiera: 3.02.2007].

MAG; ACH. „*Tymon Ateńczyk*”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz – Co jest grane* 2.02.2007, s. 9. [Zapowiada *Tymona Ateńczyka*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w reż. Macieja Prusa, premiera: 3.02.2007].

Majcherek, Janusz. „Chodź, opowiem ci bajeczkę”. *Teatr* 1 (2007), s. 28–29. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 10.11.2006].

mak. „W Edynburgu na półmetku”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 16.08.2007, s. 5. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].

Matuszewska, Małgorzata. „Widowiskowe wieczory – legnicki Teatr Modrzejewskiej zagra cztery razy we Wrocławiu”. *Słowo Polskie – Gazeta Wroc-*

- ławska 6.06.2007, s. 14. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].
- Miłkowski, Tomasz. „Władza udaje Temidę”. *Przegląd* 3 (2007), s. 46. [Recenzja *Miarki za miarkę* w reż. Anny Augustynowicz w Teatrze Powszechnym w Warszawie (premiera: 10.12.2006)].
- Mościcki, Tomasz. „Parada atrakcji”. *Dziennik – Kultura* 3.8.2007, s. 81. [Recenzuje *Komedię omyłek* Szekspira w reż. Zbigniewa Brzozy w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (premiera: 29.07.2007)].
- MOŻ. „Sen bajeczny”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 17.01.2007, s. 1. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez Akademię Teatralną w Warszawie – Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku, reż. Wiesław Czołpiński, premiera: 11.01.2007].
- Niemczyńska, Małgorzata. „To idzie młodość, młodość i śpiewa”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 23.10.2007, s. 8. [Recenzuje *Zaśnij w ogniu*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Przemysława Wojcieszka, premiera: 5.10.2007, zrealizowany na podstawie wybranych sztuk Szekspira].
- Nowicka, Justyna. „Na przedwiośniu”. *Kraków* 2–3 (2007), s. 74–75. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w PWST w Krakowie w reż. Wojciecha Kościelniaka, premiera: 19.01.2007].
- Nowicka, Justyna. „Olśnienia i przeciętniactwa”. *Kraków* 2–3 (2007), s. 90. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 11.02.2006].
- Nowicka, Justyna. „Zanim zbombarduje nas Kleczewska”. *Kraków* 4 (2007), s. 68–69. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 5.04.2007].
- Pawłowski, Roman. „Jaka sztuka w kapitalizmie”. *Gazeta Wyborcza* 8.12.2007, s. 30. [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, premiera: 4.01.2003].
- PG. „Romeo i Julia wśród masek”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 14.09.2007, s. 15. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Tea-

trze Miejskim „Miniatura” w Gdańsku w reż. Marcina Ehrlicha, premiera: 16.09.2007].

Pieczynski, Kajetan. „*Jak wam się podoba* w reż. Jarosława Kiliana w Teatrze Polskim w Warszawie”. teatr.dlawas.pl 23.10.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/46878.html>). [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 10.11.2006 oraz *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie w reż. Andrieja Konczałowskiego, premiera: 21.01.2006].

Podsiadły, Magda. „Z Szekspirem do Stratfordu”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 19.02.2007, s. 6. [Recenzuje *Macbeth. Work-in-progress*, spektakl wystawiony w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu w reż. Grzegorza Brała, premiera: 22.02.2007].

ROTA. „W niedzielę premiera *Króla Leara*”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 25.05.2007, s. 10. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Leona Kruczkowskiego w Zielonej Górze w reż. Tomasza Mana, premiera: 27.05.2007].

ROTA. „W niedzielę w teatrze premiera *Króla Leara*”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 26–27.05.2007, s. 4. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Leona Kruczkowskiego w Zielonej Górze w reż. Tomasza Mana, premiera: 27.05.2007].

RS. „Złościca nieposkromiona”. *Express Ilustrowany* 15.03.2007, s. 11. [Zapowiada spektakl *Poskromienie złościcy*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 24.03.2007].

RS. „Premiery mistrzowskich dzieł”. *Express Ilustrowany* 22.03.2007, s. 11. [Informuje o premierze spektaklu *Poskromienie złościcy*, wystawionego w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 24.03.2007].

Sieradzki, Jacek. „Siedzą baby na cmentarzu”. *Przekrój* 26 (2007), s. 69. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Poznaniu w reż. Waldemara Śmigasiewicza, premiera: 26.05.2007].

Sieradzki, Jacek. „Gorset. *Komedia omyłek* Zbigniewa Brzozy”. *Przekrój* 33 (2007), s. 65. [Recenzuje *Komedię omyłek*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Zbigniewa Brzozy, premiera: 29.07.2007].

- Stachnik, Paweł. „Spektakl – najlepszy sposób prezentacji”. *Dziennik Polski* 7.05.2007, s. 6. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w PWST w Krakowie w reż. Wojciecha Kościelniaka, premiera: 19.01.2007].
- Stankiewicz-Podhorecka, Temida. „Jak nakręcone marionetki”. *Nasz Dziennik* 3.01.2007, s. 10. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].
- Sztabowski, Paweł. „Teatr mój widzę masowy”. *Newsweek Polska* 9 (2007), s. 98–99. [Recenzuje *H.*, spektakl wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Talik, Magdalena. „Hamlet z feministycznym akcentem”. [kulturaonline.pl](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/46291.html) 24.10.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/46291.html>). [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Poznaniu w reż. Waldemara Śmigasiewicza, premiera: 26.05.2007].
- Talik, Magdalena. „Juliusz Cezar bez katharsis”. [kulturaonline.pl](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/48990.html) 19.12.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/48990.html>). [Recenzuje *Juliusza Cezara*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Remigiusza Brzyka, premiera: 16.12.2007].
- Targoń, Joanna. „Przyczajony trans”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 22.01.2007, s. 7. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni w reż. Wojciecha Kościelniaka, premiera: 27.10.2001].
- Targoń, Joanna. „Babskie gadanie”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 2.04.2007, s. 6. [Recenzuje *Desdemonę – sztukę o chustce do nosa*, spektakl na podstawie inspirowanej *Otellem* sztuki Pauli Vogel, wystawiony przez Grupę Artystyczną FrouFrou w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie w reż. Darii Woszek, premiera: 31.03.2007].
- Targoń, Joanna. „Sezon tematyczny”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 12.07.2007, s. 6. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 5.04.2007].
- Targoń, Joanna. „*Romeo i Julia* w Grotesce”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 5.10.2007, s. 29. [Zapowiada *Romeo & Juliet*, spektakl zespołu teatralnego No Nonsense wystawiony w Teatrze Groteska w Krakowie, premiera: 9.10.2007].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Toporek, Marian. „Desdemona w klubie fitness”. *Trybuna* 20.07.2007, s. 12. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 5.04.2007].

Wach-Malicka, Henryka. „Fartuszką machamy do Szekspira”. *Dziennik Zachodni* 20.06.2007, s. 19. [Recenzuje *Romeo i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Śląskim w Katowicach w reż. Krzysztofa Babickiego, premiera: 26.04.2007].

Wakar, Jacek. „Hamlet chodzi za mną”. *Twój Styl* 6 (2007), s. 144. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Poznaniu w reż. Waldemara Śmigasiewicza, premiera: 26.05.2007].

Wakar, Jacek. „Teatr jest gdzie indziej”. *Teatr* 9 (2007), s. 2–4. [Recenzuje *Tytusa Andronikusa*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.06.2006].

Wasilewska, Monika. „Niekreując Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 9.03.2007, s. 7. [Recenzuje *Miarkę za miarkę*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Zygmunta Hübnera w Warszawie w reż. Anny Augustynowicz, premiera: 10.12.2006].

Wasilewska, Monika. „Kto poskromi Katarzynę?”. *Gazeta Wyborcza – Łódź – Co jest grane* 23.03.2007, s. 14. [Recenzuje *Poskromienie złościcy*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 24.03.2007].

Wasilewska, Monika. „Dziewczyna w glanach poskromi się sama”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 26.03.2007, s. 7. [Recenzuje *Poskromienie złościcy*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 24.03.2007].

Wojciechowski, Wojciech. „Zabrakło centymetra”. *Nowa Siła Krytyczna* 1.03.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/35842.html>). [Recenzuje przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu w reż. Arkadiusza Tworusa, premiera: 18.02.2007].

Wysocki, Tomasz. „Ludzka komedia i dramat władzy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 16.02.2007, s. 14. [Zapowiada przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu w reż. Arkadiusza Tworusa, premiera: 18.02.2007].

- Wysocki, Tomasz. „Mieszczanie i buntownicy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 17.07.2007, s. 5. [Recenzuje przedstawienie *Burza*, wystawione w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu w reż. Arkadiusza Tworusa, premiera: 18.02.2007].
- Zielińska, Maryla. „Lot bez zygzaków”. *Teatr* 9 (2007), s. 17–19. [Recenzuje m.in. *Makbeta* i *Hamleta* w reż. Eimuntasa Nekrošiusa; szczegółowo omawia kostiumy i scenografię spektakli].
- Żmijewska, Monika. „Sen bardzo ożywczy”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 22.01.2007, s. 4. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez Akademię Teatralną w Warszawie – Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku, reż. Wiesław Czołpiński, premiera: 11.01.2007].
- Żmijewska, Monika. „Tytania omami”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 2.02.2007, s. 1. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony przez Akademię Teatralną w Warszawie – Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku, reż. Wiesław Czołpiński, premiera: 11.01.2007].
- Żuberek, Dorota. „Przedwiośnie teatralne”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 11.01.2007, s. 4. [Recenzuje *Króla Leara*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Leona Kruczkowskiego w Zielonej Górze w reż. Tomasza Mana, premiera: 27.05.2007].

## 2008

- [b.a.]. „Grzegorz Jarzyna w Nowym Jorku”.o.pl 5.05.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/55013.html>). [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- [b.a.]. „Niebieski ptak”. *Kaleidoscope* 5 (2008), s. 8. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- [b.a.]. „Richard Demarco na premierze *Otella*”.e-teatr.pl 13.06.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/56702.html>). [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wrocławskiej, reż. Michał Znaniecki, premiera: 13.06.2008].
- [b.a.]. „*Romeo i Julia* przedpremierowo”.e-teatr.pl 25.09.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/59899.html>). [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wysta-



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

wiony przez Krakowski Teatr Scena STU, reż. Agata Duda-Gracz, premiera: 12.10.2008].

Adamczewska, Izabella. „Hamlet jak James Dean”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 28.05.2008, s. 6. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].

Adamiszyn, Emilia. „Brak szaleństwa w tej metodzie”. *Nowa Siła Krytyczna* 12.11.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/62089.html>). [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu w reż. Małgorzaty Bogajewskiej, premiera: 8.11.2008].

Baniewicz, Elżbieta. „Toruński Kontakt po raz osiemnasty”. *Twórczość* 8 (2008), s. 113–116. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].

Baran, Mirosław. „Złoty Yorick dla Teatru Nowego z Poznania”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 4.06.2008, s. 7. [Recenzja spektaklu *Burza*, wystawionego przez Teatr Nowy im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].

Baran, Mirosław. „Złoty Yorick dla Janusza Wiśniewskiego”. *Gazeta Wyborcza* 4.06.2008, s. 7. [Wspomina o nagrodzie dla spektaklu *Kupiec wenecki*, wystawionego we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].

Baran, Mirosław. „*Hamlet po Tytusie*”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 6.08.2008, s. 6. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].

Baran, Mirosław. „Kto kogo poskromił?”. *Gazeta Wyborcza – Gdańsk* 29.11.2008, s. 7. [Recenzuje przedstawienie *Poskromienie złościcy* Szekspira w reż. Szymona Kaczmarska, wystawione na rozpoczęcie sezonu teatralnego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (premiera: 27.11.2008)].

Baran, Mirosław. „Piękna Bianka, uparta Katarzyna”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 21.11.2008, s. 16. [Zapowiada premierę *Poskromienia złościcy* Szekspira w reż. Szymona Kaczmarska, która została wystawiona w Teatrze Wybrzeże na scenie Malarnia w ramach tzw. spektakli zerojedynkowych (premiera: 27.11.2008)].

- Baran, Mirosław. „Nie gwałcimy i nie zmieniamy intencji Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 27.11.2008, s. 8. [Zapowiada przedstawienie *Wiele hałasu o nic*, wystawione w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, reż. Adam Orzechowski, premiera: 30.12.2008].
- Baran, Mirosław; Lamek, Aleksandra. „Drugie dno u Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Gdańsk* 11.12.2008, s. 7. [Zapowiada premierę spektaklu *Wiele hałasu o nic* w reż. Adama Orzechowskiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (premiera: 30.12.2008)].
- Basara, Zbigniew. „*Makbet* Jarzyny w Nowym Jorku”. *Gazeta Wyborcza* 18.08.2008, s. 17. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Bielecka-Mateja, Anna. „Z Szekspirem dzień drugi”. *Nowa Siła Krytyczna* 5.08.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/58466.html>). [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze „Arka” we Wrocławiu w reż. Renaty Jasińskiej, premiera: 9.05.2008].
- Bielicki, Tomasz. „Teatralna Europa w Toruniu”. *Nowości* 23.05.2008, s. M9. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].
- Bogdański, Piotr. „*Kupiec Wenecki* wciąż współczesny”. *Nowe Wiadomości Wałbrzyskie* 16.06.2008, s. 14. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].
- Bończa-Szabłowski, Jan. „Teatr Szekspira – lustro czy gąbka”. *Rzeczpospolita* 11.08.2008, s. A018. [Recenzuje spektakl *Burza* (według dramatu Szekspira oraz według Eliota, Audena, Psalmistów i Jęczyka), wystawiony przez Teatr Nowy im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].
- Bryś, Marta. „Bardzo nieprosta historia Ofelii”. *Nowa Siła Krytyczna* 26.05.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/58588.html>). [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].
- Burzyńska, Anna R. „O każdym i o niczym”. *Tygodnik Powszechny* 20 (2008), s. 34. [Recenzuje przedstawienie *Otello* Szekspira w reż. Agnieszki Olsten (Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 10.05.2008)].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Burzyńska, Anna R. „Pejzaż z fabryką”. *Tygodnik Powszechny* 30 (2008), s. 36. [Analizuje sezon teatralny 2007/2008; recenzuje m.in. *Otella* Szekspira w reż. Agnieszki Olsten w Teatrze Narodowym w Warszawie (premiera: 10.05.2008)].

Carlsen, Heidi. Tłum.: M. R. „Cena pożądania”. *Notatnik Teatralny* 47/48 (2008), s. 127–129. [Recenzja spektakli z repertuaru Teatru Polskiego we Wrocławiu: *Juliusza Cezara* Szekspira w reż. Remigiusza Brzyka (premiera: 16.12.2007) oraz *Zaśnij teraz w ogniu* w reż. Przemysława Wojcieszka (premiera: 5.10.2007), spektaklu pełnego aluzji do dramatów Szekspira; zawiera odwołania do tekstu tragedii *Romeo i Julia*].

Chojnowski, Grzegorz. „Robić czy nie robić *Hamleta*? Oto jest pytanie”. *Polskie Radio Wrocław* 28.05.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/55966.html>). [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].

Cichy, Daniel. „Prosta historia”. *Tygodnik Powszechny* 12 (2008), s. 43. [Recenzuje przedstawienie operowe *Otello* Verdiego na podstawie tragedii Szekspira, w reż. Michała Znanieckiego (Opera Wrocławska, premiera: 13.06.2008)].

Cieślak, Jacek. „*Otello* nie jest Murzynem”. *Rzeczpospolita* 12.05.2008, s. A022. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie, reż. Agnieszka Olsten, premiera: 10.05.2008].

Cieślak, Jacek. „Życiowy koszmar Ofelii”. *Rzeczpospolita* 3.06.2008, s. A19. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].

Cieślak, Jacek. „Nasz *Macbeth* w Nowym Jorku”. *Rzeczpospolita* 17.06.2008, s. A21. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Cieślak, Jacek. „Szekspir rodem z Bollywood”. *Rzeczpospolita* 15.12.2008, s. A019. [Recenzuje *Wiele hałasu o nic* w reż. Macieja Prusa, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie, premiera: 12.12.2008].

Ciosek, Jolanta. „Robię spektakl prowokacyjny”. *Dziennik Polski* 6.03.2008, s. 4. [Zapowiada *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Tomáša Svobody, premiera: 7.03.2008].

- Ciosek, Jolanta. „Bo to jest miłość”. *Dziennik Polski* 25.09.2008, s. 4. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony przez Krakowski Teatr Scena STU, reż. Agata Duda-Gracz, premiera: 12.10.2008].
- Ciosek, Jolanta; Głowacki, Paweł. „Nikła obecność polskiej klasyki”. *Dziennik Polski* 30.12.2008, s. A14. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony przez Krakowski Teatr Scena STU, reż. Agata Duda-Gracz, premiera: 12.10.2008].
- Czapliński, Jan. „Kto to my, kto to oni?”. *Didaskalia* 87 (2008), s. 56–59. [Recenzuje i omawia spektakl *Hamlet 44* inspirowany sztuką Szekspira, w reż. Pawła Passiniego, zrealizowany i wystawiony w Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie, premiera: 1.08.2008].
- Czapliński, Lesław. „Jago – przedostatnia opera Verdiego”. *Opcje* 3 (2008), s. 123–124. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wrocławskiej, reż. Michał Znaniecki, premiera: 13.06.2008].
- Derkaczew, Joanna. „*Hamlet* i *Otello* w rękach kobiet”. *Gazeta Wyborcza* 7.05.2008, s. 14. [Zapowiada spektakle *Hamlet* w reż. Moniki Pęcikiewicz (Teatr Polski we Wrocławiu, premiera: 28.05.2008) oraz *Otella* wyreżyserowanego przez Agnieszkę Olsten (Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 10.05.2008); porównuje obie produkcje oraz sposób pracy reżyserskiej Pęcikiewicz i Olsten].
- Derkaczew, Joanna. „*Otello*, czyli świat zabawek dla chłopców”. *Gazeta Wyborcza* 14.05.2008, s. 23. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie, reż. Agnieszka Olsten, premiera: 10.05.2008].
- Derkaczew, Joanna. „*Hamlet* na kozetce u Freuda”. *Gazeta Wyborcza* 31.05–1.06.2008, s. 11. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].
- Derkaczew, Joanna. „Świetny esej to zły spektakl”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 17.08.2008, s. 23. [Zapowiada dramat Václava Havla *Odejścia* w reż. Izabeli Cywińskiej (Teatr Ateneum w Warszawie, premiera: 14.11.2008), odwołujący się do *Króla Leara*].
- Derkaczew, Joanna. „Odkryć wszystko, nie pokazując niczego”. *Gazeta Wyborcza* 20–21.12.2008, s. 12. [Recenzuje *Wiele hałasu o nic* w reż. Macieja Prusa, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie, premiera: 12.12.2008].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Domagała, Adam. „*Otello* na wodzie pisany”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 16.06.2008, s. 8. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wrocławskiej, reż. Michał Znaniecki, premiera: 13.06.2008].

Drewniak, Łukasz. „Supeł wenecki”. *Przekrój* 22 (2008), s. 61. [Recenzuje *Kupca weneckiego* Szekspira, wystawionego w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu w reż. Gabriela Gietzky’ego (premiera: 26.04.2008)].

Drewniak, Łukasz. „Kamyki na szaniec. Ostatnia wódka *Hamleta*”. *Przekrój* 34 (2008), s. 60. [Recenzuje spektakl *Hamlet 44* na podstawie tragedii Szekspira, wystawiony w Muzeum Powstania Warszawskiego w reż. Pawła Passiniego (premiera: 5.08.2008)].

Drewniak, Łukasz. „*Łże-Hamlet*”. *Przekrój* 34 (2008), s. 61. [Recenzuje szekspirowskiego *Hamleta* w reż. Moniki Pęcikiewicz (Teatr Polski we Wrocławiu, premiera: 25.05.2008); nawiązuje do Ofelii granej przez Helenę Modrzejewską oraz do dwóch innych spektakli teatralnych: *Hamleta* wyreżyserowanego przez Krzysztofa Warlikowskiego (Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera: 26.10.1999) oraz *H.* w reż. Jana Klaty (Teatr Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 2.07.2004)].

Drewniak, Łukasz. „Do stu razy sztuka”. *Przekrój* 43 (2008), s. 30. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* Szekspira w reż. Agaty Dudy-Gracz (Teatr STU w Krakowie, premiera: 12.10.2008)].

Dzieciuchowicz, Iga. „*Kupiec wenecki*”. *Didaskalia* 84 (2008), s. 48. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Tomáša Svobody, premiera: 7.03.2008].

Gadomski, Bohdan. „*Makbet* i bogini ciemności”. *Express Ilustrowany* 19.04.2008, s. 10. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].

Giedrys, Grzegorz. „Dzieci oskarżają świat dorosłych”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 26.05.2008, s. 4. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].

Giedrys, Grzegorz. „Wszyscy jesteśmy błązami i grabarzami”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 17.11.2008, s. 2. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet* w reż. Małgorzaty Bogajewskiej, zrealizowany w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu (premiera: 8.11.2008)].

- Głowacka, Aneta. „Festiwalowe różności”. *Opcje* 3 (2008), s. 119–121. [Recenzja spektaklu *Burza* (według dramatu Szekspira oraz według Eliota, Audena, Psalmistów i Jęczyka) wystawionego przez Teatr Nowy im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].
- Głowacki, Paweł. „Ładne tężowe skarpetki”. *Dziennik Polski* 14.10.2008, s. 11. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony przez Krakowski Teatr Scena STU, reż. Agata Duda-Gracz, premiera: 12.10.2008].
- Głowacki, Paweł. „Teatr świstaka”. *Dziennik Polski* 11.02.2008, s. 9. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Łażnia w Krakowie, reż. Jacek Jabrzyk, premiera: 8.02.2008].
- Gruszczyński, Piotr. „Awinion, czyli Europa w teatrze”. *Gazeta Wyborcza* 4.07.2008, s. 15. [Omawia *Hamleta* Szekspira w reż. Thomasa Ostermeiera oraz *Tragedie Rzymskie* w reż. Iva van Hove’a (na podstawie *Juliusza Cezara*, *Antoniusza i Kleopatry* oraz *Koriolana* Szekspira); oba spektakle zostały zaprezentowane w ramach 62. Festiwalu Teatralnego we francuskim Avinionie (4–26.07.2008)].
- Hawryluk, Jacek. „Nocne życie Wrocławia z Szekspirem i Verdim”. *Gazeta Wyborcza* 16.06.2008, s. 18. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wrocławskiej, reż. Michał Znaniecki, premiera: 13.06.2008].
- Hernik Spalińska, Jagoda. „Witaj na Cyprze”. *Teatr* 7–8 (2008), s. 47–51. [Recenzja spektaklu *Otello* Szekspira w reż. Agnieszki Olsten (Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 10.05.2008)].
- Jarząbek, Dorota. „Kupiec wenecki”. *Didaskalia* 85/86 (2008), s. 55. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].
- Jarzębowska, Ewa. „Studenci zmierzają się z Szekspirem”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 11.01.2008, s. 5. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 10.11.2006].
- Kałużki, Jarosław. „Nierealny, ale piękny świat”. *Rzeczpospolita* 5.06.2008, s. G003. [Zapowiada operę *Otello* Giuseppe Verdiego, wystawioną w Operze Wrocławskiej, reż. Michał Znaniecki, premiera: 13.06.2008].

- Kamińska, Katarzyna. „*Kupiec wenecki, czyli spektakl o rozdarciu duszy*”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 25.04.2008, s. 10. [Zapowiada *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].
- Kamińska, Katarzyna. „Potępieni na całego”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 28.04.2008, s. 6. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].
- Kamińska, Katarzyna. „Wiele świeżością”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 25.04.2008, s. 21. [Zapowiada *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].
- Kamińska, Katarzyna. „Za bliskość i ból dziękujemy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 24–25.05.2008, s. 6. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].
- Kamińska, Katarzyna. „*Hamlet* w pułapce scenicznych tricków”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 27.05.2008, s. 6. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].
- Karczewski, Leszek. „Czarna tragedia Williama Shakespeare’a”. *Gazeta Wyborcza – Łódź – Co jest grane* 4.04.2008, s. 3. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].
- Karczewski, Leszek. „*Makbet* – sztuka o nihilu”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 5–6.04.2008, s. 7. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].
- Karczewski, Leszek. „Kołowaty mrok blekotu”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 7.04.2008, s. 8. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].
- Karczewski, Leszek. „Komedia górą”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 16.06.2008, s. 8. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].

- KAS. „Spotkanie z twórcami *Hamleta*”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 17.06.2008, s. 6. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].
- Katafiasz, Olga. „*Juliusz Cezar*”. *Didaskalia* 83 (2008), s. 34–35. [Recenzuje *Juliusza Cezara*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Remigiusza Brzyka, premiera: 16.12.2007].
- Kaźmierska, Marta. „Czekając na Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 20.02.2008, s. 6. [Zapowiedź spektaklu *Burza* (według dramatu Szekspira oraz według Eliota, Audena, Psalmistów i Jęczmyka), wystawionego przez Teatr Nowy im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].
- Kaźmierska, Marta. „Życie jako śmiertelna walka”. *Gazeta Wyborcza – Poznań – Co jest grane* 14.03.2008, s. 19. [Zapowiedź spektaklu *Burza* (według dramatu Szekspira oraz według Eliota, Audena, Psalmistów i Jęczmyka), wystawionego przez Teatr Nowy im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].
- Kaźmierska, Marta. „Po *Burzy* zaległa cisza”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 17.03.2008, s. 6. [Recenzja spektaklu *Burza* (według dramatu Szekspira oraz według Eliota, Audena, Psalmistów i Jęczmyka), wystawionego przez Teatr Nowy im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].
- KH. „Przed premierą *Kupca weneckiego*”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 23.04.2008, s. 20. [Zapowiada *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].
- Kirol, Agata. „Bogactwo tkwi w różnorodności twórców”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 5.08.2008, s. 6. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze „Arka” we Wrocławiu w reż. Renaty Jasińskiej, premiera: 9.05.2008].
- Kirol, Agata; Baran, Mirosław. „Daleko od Szekspira”. *Gazeta Wyborcza* 11.08.2008, s. 6. [Recenzja spektaklu *Burza*, wystawionego przez Teatr Nowy im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].
- Konieczna, Elżbieta. „Jaki to był rok?”. [www.cracow.pl](http://www.cracow.pl) 5.02.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/51004.html>). [Recenzuje spektakl *Otello* wy-



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

stawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].

Konieczna, Elżbieta. „Ojcowie i dzieci”. [www.cracow.pl](http://www.cracow.pl) 18.07.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/58077.html>). [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].

Konieczna, Elżbieta. „Publiczność szturmuje teatr”. [www.cracow.pl](http://www.cracow.pl) 20.09.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/59689.html>). [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].

Konopko, Aleksandra. „Burza bez piorunującego wrażenia”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 2.12.2008, s. 4. [Recenzuje *Burzę* wystawioną w Teatrze Lalki i Aktora w Opolu w reż. Aleksandra Maksymiaka, premiera: 30.11.2008].

Kopciński, Jacek. „Robimy powstanie!”. *Teatr* 10 (2008), s. 18–22. [Recenzuje *Hamleta 44*, spektakl wystawiony w Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie w reż. Pawła Passiniego, premiera: 1.08.2008].

Kowalczyk, Janusz R. „Ankieta «Najlepszy, najlepsza, najlepsi w sezonie 2007/2007» (uzupełnienie)”. *Teatr* 1 (2008), s. 82. [Podsumowanie sezonu teatralnego w polskich teatrach (2006/2007); omawia *Miarkę za miarkę* w reż. Anny Augustynowicz (Teatr Powszechny, Warszawa)].

Kowalkowska, Dorota. „Shake z Shakespeare’a”. *Nowa Siła Krytyczna* 8.04.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/53854.html>). [Recenzuje przedstawienie *Galaktyka Szekspir* wystawione w Teatrze Nowym w Słupsku w reż. Marcina Groty, premiera: 28.03.2008].

Kowalska, Jolanta. „Teatr na wojennej ścieżce”. *Teatr* 4 (2008), s. 62–65. [Recenzuje *Juliusza Cezara*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Remigiusza Brzyka, premiera: 16.12.2007. Omawia kondycję Teatru Polskiego we Wrocławiu].

Kowalska, Jolanta. „Piekło kobiet z *Hamletem* w tle”. *Teatr* 9 (2008), s. 16–19. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].

kp. „Światowiec Jarzyna”. *Przekrój* 25 (2008), s. 42. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

- Kraj, Izabela. „Wszyscy jesteśmy Hamletami”. *Rzeczpospolita – Po godzinach* 1.08.2008, s. W010. [Recenzuje *Hamleta 44*, spektakl wystawiony w Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie w reż. Pawła Passiniego, premiera: 1.08.2008].
- Krupiński, Wacław. „Rzecz o wyjściach”. *Dziennik Polski* 18.10.2008, s. 6. [Recenzja *Romea i Julii* w reż. Agaty Dudy-Gracz, spektaklu wystawionego w krakowskim Teatrze STU (premiera: 12.10.2008)].
- Krzywicka-Kaindel, Dorota. „Szekspir scoverowany”. *Didaskalia* 83 (2008), s. 50–52. [Recenzuje spektakl *Lew w zimie* Jamesa Goldmana w reż. Grzegorza Jarzyny (Burgtheater w Wiedniu, współpraca z TR Warszawa), zawierający wiele odwołań do sztuk Szekspira: *Hamleta*, *Króla Leara* i kronik].
- Kucharski, Krzysztof. „Wenecki kupiec na Rzeźniczej”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 25.04.2008, s. 15. [Zapowiada *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabrieli Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].
- Kucharski, Krzysztof. „Kupiec wenecki”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 26–27.04.2008, s. 15. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabrieli Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].
- Kucharski, Krzysztof. „Szekspir o nietolerancji”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 28.04.2008, s. 18. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabrieli Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].
- Kucharski, Krzysztof. „*Macbeth* muzyczny”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 14.11.2008, s. 9. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu w reż. Grzegorza Brała, premiera: 14.11.2008].
- Kyzioł, Aneta. „Wylansowani geje kontra średniowieczny Żyd”. *Polityka* 19 (2008), s. 57. [Recenzuje *Kupca weneckiego* w reż. Gabrieli Gietzky’ego (Teatr Współczesny we Wrocławiu, premiera: 26.04.2008); wspomina filmową adaptację utworu *Kupiec wenecki* (2004) w reż. Michaela Radforda].
- Kyzioł, Aneta. „Odbity, zmultiplikowany, zniekształcony”. *Polityka* 21 (2008), s. 59. [Recenzja spektaklu *Otello* w reż. Agnieszki Olsten (Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 10.05.2008)].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

- Kyzioł, Aneta. „Być albo nie być Ofelii”. *Polityka* 23 (2008), s. 65. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].
- l. „Krwawy tron *Makbeta*”. *Polska – Dziennik Łódzki* 4.04.2008, s. 14. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].
- Larek, Michał. „Po *Burzy*”. *Teatr* 6 (2008), s. 56–57. [Recenzja spektaklu *Burza*, wystawionego przez Teatr Nowy im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].
- LAS. „Szekspir w Lalkach”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 278 (2008), s. 2. [Recenzuje *Burzę* wystawioną w Teatrze Lalki i Aktora w Opolu w reż. Aleksandra Maksymiaka, premiera: 30.11.2008].
- Lenarciński, Michał. „Zbrodnie we współczesnej Serbii i średniowiecznej Szkocji”. *Polska – Dziennik Łódzki* 2.04.2008, s. 22. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].
- Lenarciński, Michał. „Bałamutne igranie *Makbetem*”. *Polska – Dziennik Łódzki* 7.04.2008, s. 21. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].
- Lenarciński, Michał. „Hop na bungee!”. *Polska – Dziennik Łódzki* 5–6.04.2008, s. 14. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].
- Leonowicz, Monika. „Jakoś nie padało”. *Nowa Siła Krytyczna* 1.12.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/63096.html>). [Recenzuje *Burzę* wystawioną w Teatrze Lalki i Aktora w Opolu w reż. Aleksandra Maksymiaka, premiera: 30.11.2008].
- Limon, Jerzy. „Archeologia pamięci, czyli teatr o filmie?”. *Teatr* 2 (2008), s. 50–53. [Obszerna recenzja spektaklu *Hamlet* w reż. Elizabeth LeCompte (The Wooster Group, Nowy Jork)].
- Madej, Teresa. „Okrutny Szekspir”. [www.zamosconline.pl](http://www.zamosconline.pl) 25.06.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/57216.html>). [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Tomáša Svobody, premiera: 7.03.2008].

- Majcherek, Janusz. „W czym leży sekret *Burzy*”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 26.04.2008, s. 7. [Recenzja przedstawienia *Burza*, wystawionego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, reż. Krzysztof Warlikowski, premiera: 4.01.2003].
- MAK. „Z wizytą u Hamleta”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 5.08.2008, s. 6. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].
- Marczyński, Jacek. „Czerwcową noc będzie nam sprzyjać”. *Rzeczpospolita* 4.06.2008, s. G004. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wrocławskiej, reż. Michał Znaniecki, premiera: 13.06.2008].
- Marczyński, Jacek. „Aria z piwem i armatami”. *Rzeczpospolita* 13.06.2008, s. A020. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wrocławskiej, reż. Michał Znaniecki, premiera: 13.06.2008].
- Marczyński, Jacek. „Śmierć przychodzi zimną nocą”. *Rzeczpospolita* 16.06.2008, s. A026. [Recenzuje operę *Otello* Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wrocławskiej, reż. Michał Znaniecki, premiera: 13.06.2008].
- MB. „Nieposkromione emocje”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 27.11.2008, s. 7. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złośnicy* wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku, reż. Szymon Kaczmarek, premiera: 27.11.2008].
- Michalak, Agnieszka. „Utopieni w fatum”. *Dziennik. Kultura* 18.04.2008, s. 72. [Recenzuje przedstawienie *Makbet* w reż. Mariusza Grzegorzka (Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi, premiera: 5.04.2008)].
- Michalak, Hubert. „Skrót z Szekspira”. *Nowa Siła Krytyczna* 13.02.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/51381.html>). [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Łaźnia w Krakowie, reż. Jacek Jabrzyk, premiera: 8.02.2008].
- Michalak, Hubert. „Metro-nuda”. *Nowa Siła Krytyczna* 11.03.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/52557.html>). [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Tomáša Svobody, premiera: 7.03.2008].
- Miłkowski, Tomasz. „*Burza* Janusza Wiśniewskiego”. *Przegląd* 23 (2008), s. 46. [Recenzja spektaklu *Burza* wystawionego przez Teatr Nowy im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

- Mizera, Michał. „Rapsodia niemiecka”. *Teatr* 11 (2008), s. 5–6. [Recenzuje spektakl *Faust Fantasia* Petera Steina i Artura Anecchina (występ gościnnie w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w ramach Festiwalu „Mit Fausta w muzyce i teatrze”, premiera: 23.09.2008), którego tytułowy bohater wygłasza monologi z *Hamleta*].
- Mizuro, Marta. „Pozamiatane po Szekspirze”. *Odra* 7/8 (2008), s. 107–108. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].
- Mościcki, Tomasz. „Dziennik (nie)cierpliwego”. *Odra* 10 (2008), s. 104–108. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].
- ms. „Musicalowa tragedia na inaugurację”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 6.11.2008, s. 4. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu w reż. Małgorzaty Bogajewskiej, premiera: 8.11.2008].
- Mścichowska, Kamila. „Ani według, ani na motywach”. *Teatr* 6 (2008), s. 22–24. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].
- Nowicka, Justyna. „Ostatnia euforia w świecie bez uczuć”. *Rzeczpospolita* 14.10.2008, s. A19. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Krakowskim Teatrze Scena STU w reż. Agaty Dudy-Gracz, premiera: 12.10.2008].
- Ogrodowska-Jesioneck, Elżbieta. „Hamlet też nie żyje”. *Dialog* 5 (2008), s. 190–192. [Omawia spektakl *Hamlet nie żyje. Brak przyciągania (Hamlet ist tot. Keine Schwerkraft)* Ewalda Palmethofera, zainspirowany *Hamletem* Szekspira (Schauspielhaus Theater, reż. Felicitas Brucker, premiera: 22.11.2007)].
- Osterloff, Barbara. „Co po artyście?”. *Teatr* 6 (2008), s. 53–55. [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].
- Paprocka, Kamila. „Powstanie tu i teraz”. *Teatr* 10 (2008), s. 23–27. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie w reż. Pawła Passiniego, premiera: 1.08.2008].
- Papuczys, Tobiasz. „Stracona energia”. *Nowa Siła Krytyczna* 1.12.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/63095.html>). [Recenzuje *Makbeta*, spektakl

- wystawiony w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu w reż. Grzegorza Brała, premiera: 14.11.2008].
- Piekarska, Magda. „Sztuka mięsa w operze”. *Polska – Gazeta Wroclawska* 28–29.06.2008, s. 18. [Recenzuje *Otella*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wroclawskiej w reż. Michała Znanieckiego, premiera: 13.06.2008].
- Pietras, Martyna. „Szekspir raz jeszcze”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 31.10–2.11.2008, s. 14. [Recenzuje *Romeo i Julię*, balet Sergiusza Prokofiewa wystawiony w Teatrze Wielkim w Poznaniu, w inscenizacji i choreografii Emila Wesołowskiego, premiera: 17.05.2008].
- Podgajna, Ewa. „Osiecka i Szekspir”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 7.01.2008, s. 9. [Zapowiada *Dzieła wszystkie Szekspira*, spektakl na podstawie sztuki *The Complete Works of William Shakespeare (Abridged)* Adama Longa, Daniela Singera oraz Jessa Winfielda, wystawiony na Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie przez Bałtycki Teatr Dramatyczny im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie w reż. Lesława Ostaszewicza, premiera: 21.04.2007].
- Podsiadły, Magda. „Tajemnica Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 17.11.2008, s. 9. [Recenzuje *Macbeth. Work-in-progress*, spektakl wystawiony w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu w reż. Grzegorza Brała, premiera: 22.02.2007].
- Popiół-Wojciechowska, Paulina. „Przed operową premierą *Otella* na Wyspie Piaskowej”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 5.06.2008, s. 6. [Recenzuje *Otella*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wroclawskiej w reż. Michała Znanieckiego, premiera: 13.06.2008].
- Popiół-Wojciechowska, Paulina. „Studium zazdrości na wyspie”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 13.06.2008, s. 3. [Recenzuje *Otella*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wroclawskiej w reż. Michała Znanieckiego, premiera: 13.06.2008].
- Pułka, Leszek. „Szekspir à la Mumio”. *Dziennik – Kultura* 7.05.2008, s. 74. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].
- Pułka, Leszek. „Gwiazdy tańczą we krwi”. *Dziennik – Kultura* 2.06.2008, s. 27. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 28.05.2008].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Rataj, Agnieszka. „Miłosne utarczki i pułapki”. *Rzeczpospolita – Po godzinach* 12.12.2008, s. W003. [Zapowiada *Wiele hałasu o nic*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Macieja Prusa, premiera: 12.12.2008].

Rataj, Agnieszka. „Strzeż się tej zielonookiej bestii”. *Rzeczpospolita* 9.05.2008, s. W002. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Agnieszki Olsten, premiera: 10.05.2008].

Rigamonti, Magdalena. „Jarzyna podbije Amerykę”. *Głos Wielkopolski* 2.06.2008, s. 24. [Recenzuje *2007: Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

Romanowska, Ada. „Szekspir się zbłąźnił?”. *Nowa Siła Krytyczna* 15.01.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/49931.html>). [Recenzuje *Jak wam się podobą*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stanisława Jaracza w Olsztynie w reż. Szymona Kuśmidra, premiera: 12.01.2008].

Rozzak, Joanna. „Epilog *Burzy*”. *Odra* 5 (2008), s. 139. [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].

RS. „Władza i zbrodnia”. *Express Ilustrowany* 3.04.2008, s. 16. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].

RS. „*Makbet* jedzie do Kalisza”. *Express Ilustrowany* 12.05.2008, s. 20. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].

RS. „Złościca i medale”. *Express Ilustrowany* 13.10.2008, s. 20. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złościcy*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 24.03.2007].

Ruda, Małgorzata. „Co przyniosły Interpretacje 2008?”. *Dekada Literacka* 2–3 (2008), s. 194–198. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 5.04.2007].

Rudziński, Łukasz. „Z Szekspirem dzień siódmy”. *Nowa Siła Krytyczna* 10.08.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/58556.html>). [Recenzja spektaklu *Burza*, wystawionego przez Teatr Nowy im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].

- Rudziński, Łukasz. „Nie chcę pokazywać Szekspira”. *trojmiasto.pl* 21.11.2008 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Nie-chce-pokazywac-Szekspira-rozmowa-z-Szymonem-Kaczmarkiem-n30526.html>). [Recenzuje *Poskromienie złośnicy*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Szymona Kaczmarka, premiera: 27.11.2008].
- Rudziński, Łukasz. „Titanic zatopiony”. *trojmiasto.pl* 29.11.2008 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Titanic-zatopiony-po-premierze-Poskromienia-zlosnicy-Teatru-Wybrzeze-n30634.html>). [Recenzuje *Poskromienie złośnicy*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reż. Szymona Kaczmarka, premiera: 27.11.2008].
- Sas, Renata. „Los stojącego na głowie”. *Express Ilustrowany* 7.04.2008, s. 20. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].
- Stankiewicz, Miłka. „Burza na dziedzińcu”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 16–17.08.2008, s. 5. [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Szczecinie w reż. Adama Opatowicza, premiera: 14.08.2008].
- Stankiewicz-Podhorecka, Temida. „Być albo nie być jako tło”. *Nasz Dziennik* 6.08.2008, s. 13. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie w reż. Pawła Passiniego, premiera: 1.08.2008].
- Sulecki, Marcei. „*Othello* – skondensowana namiętność”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 20.05.2008, s. 9. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 5.04.2007].
- Sulecki, Marcei. „*Hamlet*: sztuka w sztuce”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 8–9.11.2008, s. 2. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu w reż. Małgorzaty Bogajewskiej, premiera: 8.11.2008].
- Szczebiot, Konrad. „Klątwa. Trzeci powrót Odysa”. *Teatr* 7–8 (2008), s. 33–35. [Recenzuje *Klątwę* Stanisława Wyspiańskiego (Teatr Wierszalin w Supraślu, premiera: 26.04.2008); wspomina *Studium o Hamlecie* Wyspiańskiego].
- Szczyrba, Mariola. „*Hamlet* intymnie”. *kulturaonline.pl* 20.05.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/55654.html>). [Recenzuje *Hamleta*, spektakl



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].

Szczyrba, Mariola. „Gra pozorów i sado-maso”. *kulturaonline.pl* 27.05.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/55908.html>). [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].

Szkudlarek, Ewa. „Niežność lekkość *Burzy*”. *artpapier.com* 14.06.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/56759.html>). [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].

Sztarbowski, Paweł. „Hamlet bez Hamleta”. *Newsweek Polska* 23 (2008), s. 109. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].

Sztarbowski, Paweł. „Pęknięcia. Obraz odmieńca w teatrze”. *Opcje* 4 (2008), s. 33–37. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 4.12.2004 oraz *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Mai Kleczewskiej, premiera: 11.02.2006].

Szwarcman, Dorota. „Otello na wyspie”. *Polityka* 26 (2008), s. 58. [Recenzuje *Otella*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wrocławskiej w reż. Michała Znanięckiego, premiera: 13.06.2008].

Szwarcman, Dorota. „W plenerze. na operze”. *Polityka* 30 (2008), s. 62–63. [Recenzuje *Otella*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wrocławskiej w reż. Michała Znanięckiego, premiera: 13.06.2008].

Szymańska, Izabela. „Ona – Agnieszka Warchulska”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 18.03.2008, s. 8. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Agnieszki Olsten, premiera: 10.05.2008].

Szymańska, Izabela. „Hamlet: Być albo nie być w Powstaniu”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 24.07.2008, s. 8. [Recenzuje *Hamleta 44*, spektakl wystawiony w Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie w reż. Pawła Passiniego, premiera: 1.08.2008].

Szymańska, Izabela; Kamiński, Łukasz. „Pop-Powstanie Warszawskie”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 31.07.2008, s. 8. [Recenzuje *Hamleta 44*, spektakl

- wystawiony w Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie w reż. Pawła Passiniego, premiera: 1.08.2008].
- Szymańska, Izabela. „Rocznica powstania”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 1.08.2008, s. 3. [Recenzuje *Hamleta 44*, spektakl wystawiony w Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie w reż. Pawła Passiniego, premiera: 1.08.2008].
- Szymańska, Izabela. „Shakespeare mówi o ingerowaniu”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 12.12.2008, s. 22. [Zapowiada *Wiele hałasu o nic*, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie w reż. Macieja Prusa, premiera: 12.12.2008].
- Świrczyńska, Justyna. „Hamlet: gdzie jest król?”. *trojmiasto.pl* 5.08.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/58471.html>). [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].
- Świrczyńska, Justyna. „Sentymentalna *Burza* Wiśniewskiego na zakończenie Festiwalu Szekspirowskiego”. *trojmiasto.pl* 11.08.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/58583.html>). [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].
- Talik, Magdalena. „Kameralny *Otello* Verdiego we Wrocławiu”. *www.kulturaonline.pl* 16.06.2008 ([http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/56791.html?josso\\_assertion\\_id=47260D3617ECF7FC](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/56791.html?josso_assertion_id=47260D3617ECF7FC)). [Recenzuje *Otella*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Operze Wrocławskiej w reż. Michała Znanieckiego, premiera: 13.06.2008].
- Targoń, Joanna. „Teatr 2007. Przyjemności, niespełnione ambicje i złe sny”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 10.01.2008, s. 6. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 5.04.2007].
- Targoń, Joanna. „*Sen nocy letniej*”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 8.02.2008, s. 13. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Łąznia w Krakowie w reż. Jacka Jabrzyka, premiera: 8.02.2008].
- Targoń, Joanna. „Kupiec wenecki”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 7.03.2008, s. 13. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Tomáša Svobody, premiera: 7.03.2008].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

- Targoń, Joanna. „Ciotki weneckie”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 10.03.2008, s. 7. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Tomáša Svobody, premiera: 7.03.2008].
- Targoń, Joanna. „Studenci z Olsztyna”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 23.05.2008, s. 8. [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stanisława Jaracza w Olsztynie w reż. Szymona Kuśmirdra, premiera: 12.01.2008].
- Targoń, Joanna. „Od końca do początku, z powrotem i na boki”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 14.10.2008, s. 6. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Krakowskim Teatrze Scena STU w reż. Agaty Dudy-Gracz, premiera: 12.10.2008].
- Torbicka, Iwona. „Śpiewający Szekspir – wyższa szkoła musicalu”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 4.12.2008, s. 8. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w PWST w Krakowie w reż. Wojciecha Kościelniaka, premiera: 19.01.2007].
- Wach-Malicka, Henryka. „Trucizna zawiści”. *Polska – Dziennik Zachodni* 6.03.2008, s. 25. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 5.04.2007].
- Wach-Malicka, Henryka. „Laur Konrada dla Iwony Kempy”. *Polska – Dziennik Zachodni* 10.03.2008, s. 22. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 5.04.2007].
- Wachowiak, Katarzyna. „*Macbeth* elitarny”. *Gazeta Wrocławska* 18.11.2008, s. 12. [Recenzuje *Macbetha*, spektakl wystawiony w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu w reż. Grzegorza Brała, premiera: 14.11.2008].
- Wakar, Jacek. „Temat bez zmian, nowe dekoracje”. *Teatr 1* (2008), s. 10. [Recenzuje *Zaśnij w ogniu*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Przemysława Wojcieszka, premiera: 5.10.2007, zrealizowany na podstawie wybranych sztuk Szekspira].
- Wakar, Jacek. „Zbyt bezpieczna prowokacja”. *Teatr 11* (2008), s. 49–50. [Recenzuje *Zszywanie Anthony’ego Neilsona*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Małgorzaty Bogajewskiej, premiera: 13.09.2008].

- Walaszek, Joanna. „Dręczący zamęt. Deutsches Theater w Berlinie: *Wieczór Trzech Króli*, reż. Michael Thalheimer”. *Didaskalia* 88 (2008), s. 2–5. [Recenzuje *Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony w Deutsches Theater w Berlinie w reż. Michaela Thalheimera].
- Wasilewska, Monika. „Ofelia, która szczeka”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 21.11.2008, s. 8. [Recenzuje *Ofelia Is Not Dead*, monodram baletowy Izabeli Chlewińskiej wystawiony w Teatrze Nowym im. Kazimierza Dejmka w Łodzi przy współpracy Jacka Owczarka, premiera: 19.11.2008].
- Wasilewska, Monika. „Szekspir na motocyklu”. *Gazeta Wyborcza – Łódź – Co jest grane* 31.10–2.11.2008, s. 15. [Recenzuje *Poskromienie złośnicy*, spektakl wystawiony w Teatrze Jaracza w Łodzi w reż. Waldemara Zawodzińskiego, premiera: 24.03.2007].
- Wójcicka, Magdalena. „WzBURZAnie rzeczywistości”. *tutej.pl* 18.03.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/52926.html>). [Recenzuje *Burzę*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].
- Wójtowicz, Jarosław. „Bez zakończenia”. *Didaskalia* 85/86 (2008), s. 50–51. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 25.05.2008].
- Wróblowska, Anna. „Interpretacje. Dzień trzeci”. *Nowa Siła Krytyczna* 5.03.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/52259.html>). [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie, reż. Maciej Sobociński, premiera: 5.04.2007].
- Wyżyńska, Dorota. „Nasz teatr w naszej Gazecie”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 23.04.2008, s. 8. [Odwołuje się do inscenizacji *Burzy* wystawionej w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, reż. Krzysztof Warlikowski, premiera: 4.01.2003].
- Wyżyńska, Dorota. „Studium zazdrości”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 9.05.2008, s. 19. [Zapowiada spektakl *Otello*, wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie, reż. Agnieszka Olsten, premiera: 10.05.2008].
- Wyżyńska, Dorota. „*Makbet* jedzie do Nowego Jorku”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 31.05–1.06.2008, s. 11. [Recenzuje spektakl *2007: Macbeth*, wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].

**2009**

- [b.a.]. „Opera Śląska. Bytom. Romeo, Julia i Hector Berlioz”. *Śląsk* 12 (2009), s. 81. [Recenzuje operę *Romeo i Julia* Hectora Berlioz, wystawioną w Operze Śląskiej w Bytomiu, premiera: 12.12.2009].
- Baniewicz, Elżbieta. „Panie i panowie reżyserzy (cz. II)”. *Twórczość* 10 (2009), s. 122–126. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].
- Baran, Mirosław. „Manewry miłosne”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 2.01.2009, s. 5. [Recenzuje *Wiele hałasu o nic*, spektakl wystawiony w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, reż. Adam Orzechowski, premiera: 30.12.2008].
- Baran, Mirosław. „*Hamlet* z kolebki Solidarności na DVD”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 2.05.2009, s. 5. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet*, wystawione przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku w reż. Jana Klaty, premiera: 2.07.2004].
- Baran, Mirosław. „Nowe media Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 12.08.2009, s. 10. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złościcy* wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku, reż. Szymon Kaczmarek, premiera: 27.11.2008].
- Bielecka-Mateja, Anna. „Od komedii do tragedii”. *Nowa Siła Krytyczna* [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 5.01.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/64792.html>). [Recenzja przedstawienia *Wiele hałasu o nic* wystawionego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, reż. Adam Orzechowski, premiera: 5.04.2008].
- Bogdański, Piotr. „Groteskowy *Król Lear*”. *Nowe Wiadomości Wałbrzyskie* 22.09.2009 ([http://www.nww.pl/index.php?option=com\\_content&task=view&id=16080&Itemid=50](http://www.nww.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=16080&Itemid=50)). [Recenzuje przedstawienie *Król Lear* wystawione w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu, reż. Cezariusz Grauzinis, premiera: 5.06.2009].
- Brzezińska, Magdalena. „Kumoszki na scenie”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 6.03.2009, s. 6. [Zapowiada premierę przedstawienia *Wesołe kumoszki z Windsoru* w reż. Siergieja Korniuszczenki, zaplanowaną w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie na 7.03.2009].
- Brzezińska, Magda. „William Szekspir z rosyjską duszą”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 9.03.2009, s. 4. [Recenzuje *Wesołe kumoszki z Windsoru* w reż. Siergieja Korniuszczenki, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie, premiera: 7.03.2009].

- Brzezińska, Magda. „Klasyczna komedia Szekspira na święta”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 9.04.2009, s. 4. [Recenzuje *Wesołe kumoszki z Windsoru* w reż. Siergieja Korniuszczenki, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie, premiera: 7.03.2009].
- Brzezińska, Magda. „Kumoszki na święta”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 10.04.2009, s. 7. [Recenzuje *Wesołe kumoszki z Windsoru* w reż. Siergieja Korniuszczenki, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie, premiera: 7.03.2007].
- Burzyńska, Anna R. „Seans szalonej pamięci”. *Tygodnik Powszechny* 24 (2009), s. 34. [Recenzuje przedstawienie Cezariusza Grauzinisa *Król Lear*, wystawione przez Teatr Współczesny we Wrocławiu, premiera: 5.06.2009].
- Chmura, Katarzyna. „*Romeo i Julia* z Iraku”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 15.05.2009, s. 17. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia*, wystawiony przez Państwową Operę Bałtycką w Gdańsku, reż. Izadora Weiss, premiera: 15.05.2009].
- Chojnowski, Grzegorz. „Nowoczesny Lir we Współczesnym”. *Polskie Radio Wrocław* 09.06.2009 (<http://prw.pl/articles/view/11868/nowoczesny-lir-we-wspolczesnym-recenzja>). [Recenzuje przedstawienie *Król Lear* wystawione w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu, reż. Cezariusz Grauzinis, premiera: 5.06.2009].
- Cimoszuk, Maciej. „Szekspir na luzie”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 6.04.2009, s. 2. [Recenzja przedstawienia *Romeo i Julia* wystawionego w X LO w Białymstoku, premiera: 5.04.2009].
- Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Poskromienie płci”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 27.03.2009, s. 19. [Recenzja przedstawienia *Poskromienie złośnicy* wystawionego w Teatrze Śląskim w Katowicach, reż. Tadeusz Bradecki, premiera: 27.03.2009].
- Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Rogacze w Windsorze”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 8.05.2009, s. 14. [Recenzja przedstawienia *Wesołe kumoszki z Windsoru* wystawionego w Teatrze Jaracza w Olsztynie, reż. Siergiej Korniuszczenko, premiera: 7.03.2009].
- Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Teatr rozrywki w Sosnowcu”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 13.06.2009, s. 5. [Recenzja przedstawienia *Wesołe kumoszki z Windsoru* wystawionego w Teatrze Zagłębie w Sosnowcu, reż. Katarzyna Deszcz, premiera: 10.05.2009].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Czapla-Osliślo, Aleksandra. „Tragedia Berlioza”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 11.12.2009, s. 16. [Zapowiada spektakl *Romeo i Julia* Hectora Berlioza, wystawiony w Operze Śląskiej w Bytomiu, premiera: 12.12.2009].

Dobrowolski, Jacek. „Mocna magia”. *Teatr 1* (2009), s. 16–18. [Recenzja przedstawienia Grzegorza Brała *Makbet*, wystawionego w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu, premiera: 14.11.2008].

Duda, Artur. „Hamlecik”. *Teatr 1* (2009), s. 32–34. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu w reż. Małgorzaty Bogajewskiej, premiera: 8.11.2008].

Fizgał, Magdalena. „Interpretacje po zmianach”. [www.artpapier.com](http://www.artpapier.com) 6.04.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/70752.html>). [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].

Gabryk, Marzena. „Zaklęty krąg”. *Odra 4* (2009), s. 113–115. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu w reż. Grzegorza Brała, premiera: 14.11.2008].

Gębska, Karolina. „Izraelskie prace Krzysztofa Warlikowskiego i Małgorzaty Szcześniak”. *Didaskalia 91* (2009), s. 17–20. [Recenzja przedstawienia Krzysztofa Warlikowskiego *Hamlet*, wystawionego w Beit Zvi Academy w Tel Avivie (Izrael) w 1997 r.].

Głowacka, Aneta. „Trzy festiwale, trzy spektakle”. *Opcje 3* (2009), s. 118–119. [Recenzuje spektakl *Otello wariacje na temat* wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi, reż. Agata Duda-Gracz, premiera: 7.02.2009].

Guczalska, Beata. „Rezoner, medium, gracz? Aktor w dwudziestoleciu 1989–2009”. *Didaskalia 94* (2009), s. 23–28. [Recenzja przedstawienia Krzysztofa Warlikowskiego *Hamlet*, wystawionego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, premiera: 26.10.1999].

Hajdysz, Magdalena. „Sam na sam z Julią”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 8.05.2009, s. 14. [Zapowiada przedstawienie ...*i Julia*, wystawione przez Sopotką Scenę Off de BICZ w Sopocie w reż. Idy Bocian, premiera: 8.05.2009].

Hajdysz, Magdalena. „Pani reżyser Ida i... Julia”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 11.05.2009, s. 7. [Recenzuje przedstawienie ...*i Julia*, wystawione przez Sopotką Scenę Off de BICZ w Sopocie w reż. Idy Bocian, premiera: 8.05.2009].

- Hasiuk, Magdalena. „Jądro ciemności i jad mroku”. *Odra* 9 (2009), s. 10. [Recenzja przedstawień wystawionych w Teatrze Jaracza w Łodzi: *Makbeta* w reż. Mariusza Grzegorzka (premiera: 5.04.2008) oraz *Otella* w reż. Agaty Dudy-Gracz (premiera: 7.02.2008)].
- Herbut, Anna. „Noc seksualna *Makbeta*”. *Didaskalia* 94 (2009), s. 108–109. [Recenzja przedstawienia *Makbet*, wystawionego w Music and Drama State Theatre w Tbilisi (Gruzja), reż. David Doiashvili, premiera: 12.10.2009].
- HW-M. „Złość czy bunt”. *Polska – Dziennik Zachodni* 27.03.2009, s. 4. [Recenzuje spektakl *Poskromienie złościcy* wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, reż. Tadeusz Bradecki, premiera: 27.03.2009].
- Irmer, Thomas. Tłum.: Cynk, Grzegorz. „Pleple przeciw fałszywemu romantyzmowi”. *Didaskalia* 91 (2009), s. 76–77. [Recenzja przedstawienia *Kean*, opartego na *Hamletmachine* Henry’ego Müllera oraz *Kean* Alexandra Dumasa, wystawionego w Volksbühne Theater w Berlinie (Niemcy), reż. Frank Castorf, premiera: 6.11.2008].
- Janik, Agata. „Laur Publiczności dla Bagateli i Sewruka”. [www.portel.pl](http://www.portel.pl) 27.04.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/71776.html>). [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Dramatycznym w Elblągu, reż. Mirosław Siedler, premiera: 18.03.2005].
- Jezierska, Ludmiła. „*Romeo i Julia*– kochankowie z Iraku”. *Wrota Pomorza. pl* 15.05.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/72808.html>). [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony przez Państwową Operę Bałtycką w Gdańsku, reż. Izadora Weiss, premiera: 15.05.2009].
- kali. „Tour Teatru Wybrzeże po regionie”. [www.kultura.trojmiasto.pl](http://www.kultura.trojmiasto.pl) 14.08.2009 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Tour-Teatru-Wybrzeze-po-regionie-n34177.html?ed=1>). [Recenzuje spektakl *Poskromienie złościcy* wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku, reż. Szymon Kaczmarek, premiera: 27.11.2008].
- Kamińska, Katarzyna. „O władzy i głosach z wnętrza głowy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 2.01.2009, s. 10. [Recenzuje *Juliusza Cezara*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Remigiusza Brzyka, premiera: 16.12.2007].



- Kamińska, Katarzyna. „*Król Lear*, błazen i Szekspirowska mechanika uczuć”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 16.06.2009 ([http://wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/1,87917,6725406,Krol\\_Lear\\_\\_blazen\\_i\\_Szekspirowska\\_mechanika\\_uczuc.html](http://wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/1,87917,6725406,Krol_Lear__blazen_i_Szekspirowska_mechanika_uczuc.html)). [Recenzja przedstawienia *Król Lear* wystawionego w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu, reż. Cezariusz Grauzinis, premiera: 5.06.2009].
- Kanold, Barbara. „*Romeo i Julia* 2009”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 19.05.2009, s. 7. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony przez Państwową Operę Bałtycką w Gdańsku, reż. Izadora Weiss, premiera: 15.05.2009].
- Karczewski, Leszek. „Komedia górą”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 16.06.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/56785.html>). [Informuje o nagrodzie „Złota Maską” przyznanej Mariuszowi Grzegorzki za reżyserię spektaklu *Makbet*, wystawionego w Teatrze Jaracza w Łodzi, premiera: 5.04.2008].
- Klimczak, Natalia. „Submission w operze”. *Nowa Siła Krytyczna* 5.06.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/74198.html>). [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony przez Państwową Operę Bałtycką w Gdańsku, reż. Izadora Weiss, premiera: 15.05.2009].
- Kocur, Mirosław. „Enter Lady Macbeth”. *Teatr 1* (2009), s. 13–15. [Recenzja przedstawienia Grzegorza Brała *Makbet*, wystawionego w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu, premiera: 14.11.2008].
- Kowalczyk, Janusz. „Ballada o upadku autorytetu”. *Rzeczpospolita* 10.02.2009 [http://www.rp.pl/artukul/9147,261442\\_Ballada\\_o\\_upadku\\_autorytetu.html](http://www.rp.pl/artukul/9147,261442_Ballada_o_upadku_autorytetu.html)). [Recenzja przedstawienia *Otello – wariacje na temat*, adaptacji sztuki Szekspira, wystawionego przez Teatr Jaracza w Łodzi, reż. Agata Duda-Gracz, premiera: 7.02.2009].
- Kowalczyk, Janusz R. „Różne odcienie namiętności”. *Rzeczpospolita* 29.05.2009, s. A030. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008].
- Kowska, Jolanta. „Lear w pułapce pamięci”. *Teatr 9* (2009), s. 26–28. [Recenzja przedstawienia Cezariusza Grauzinisa *Król Lear*, wystawionego w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu, premiera: 5.06.2009].
- Kowalski, Rafał. „Będzie inny Hamlet”. *Gazeta Wyborcza – Płock – Co jest grane* 27.02.2009, s. 8. [Recenzuje *Hamleta 24:00*, spektakl wystawiony

- w Teatrze Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu w reż. Piotra Kondrata, premiera: 21.05.2006].
- Kowalski, Wiesław. „Niemoc wobec Szekspira, czyli *Hamlet* unicestwiony”. *artpapier.com* 9.04.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/70753.html>). [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu w reż. Małgorzaty Bogajewskiej, premiera: 8.11.2008].
- Kucharski, Krzysztof. „Powrót kochanków”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 23.02.2009, s. 11. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony przez Wrocławski Teatr Współczesny im. Edmunda Wiercińskiego, reż. Rimas Tuminas, premiera: 20.04.2001].
- Kwaśniewska, Monika. „Rozbitkowie z Szekspira”. *Didaskalia* 89 (2009), s. 43–45. [Recenzja przedstawienia Krzysztofa Warlikowskiego *Poskromienie złośnicy*, wystawionego w Teatrze Dramatycznym w Warszawie (premiera: 31.12.1997) oraz przedstawienia Szymona Kaczmarka *Poskromienie złośnicy*, wystawionego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (premiera: 27.11.2008)].
- Kwidzińska, Ewa J. „Wiele hałasu o nic”. *Nowa Siła Krytyczna* 3.04.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/70460.html>). [Recenzuje *Jak wam się podoba*, spektakl wystawiony w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie w reż. Jacka Papisa, premiera: 28.03.2009].
- Kyziół, Aneta. „Na film do teatru”. *Polityka* 34 (2009), s. 48–50. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Lachman, Michał. „Zły sen”. *Dialog* 4 (2009), s. 146–148. [Recenzja opartego na motywach sztuki *Król Lear* przedstawienia *The Cordelia Dream*, wystawionego w Royal Shakespeare Company, reż. Selina Cartmell, premiera: 11.12.2008].
- Lenarciński, Michał. „Mikstura Otello”. [lenarcinski.blog.onet.pl](http://lenarcinski.blog.onet.pl). [Recenzja przedstawienia *Otello – wariacje na temat*, adaptacji Szekspirowskiego dramatu wystawionej w Teatrze Jaracza w Łodzi, reż. Agata Duda-Gracz, premiera: 7.02.2009].
- Lubina-Cipińska, Danuta. „Triumf Klaty”. *Śląsk* 4 (2009), s. 66–67. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

- Marczyński, Jacek. „Polscy artyści jadą do Anglii”. *Rzeczpospolita* 5.01.2009, s. A19. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny, premiera: 19.05.2005].
- Miłkowski, Tomasz. „Zawiść – wariacje”. *Przegląd* 8 (2009), s. 10. [Recenzja przedstawienia *Otello – wariacje na temat*, adaptacji sztuki Szekspira, wystawionego w Teatrze Jaracza w Łodzi, reż. Agata Duda-Gracz, premiera: 7.02.2009].
- Miłkowski, Tomasz. „Przepaść czasu”. *Przegląd* 46 (2009), s. 10. [Recenzja przedstawienia *Zimowa opowieść* wystawionego w Teatrze Polskim w Warszawie, reż. Jarosław Kilian, premiera: 18.10.2009].
- Mizera, Michał. „Panoptikum à la Madame Duda-Gracz”. *Teatr* 1 (2009), s. 26–29. [Recenzja przedstawienia Agaty Dudy-Gracz *Romeo i Julia*, wystawionego w Teatrze Scena STU w Krakowie, premiera: 10.10.2008].
- Mścichowska, Kamila. „Dzień z życia człowieka szczęśliwego”. *Teatr* 4 (2009), s. 9–10. [Recenzja przedstawienia w reż. Agaty Dudy-Gracz *Otello – wariacje na temat*, wystawionego w Teatrze Jaracza w Łodzi, premiera: 7.02.2009].
- Nyczek, Tadeusz; Sieradzki, Jacek; Drewniak, Łukasz. „Trójpolówka, czyli sceniczny areal 2008/2009”. *Przekrój* 32–33 (2009), s. 60–61. [Recenzuje *Macbetha*, spektakl wystawiony w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu w reż. Grzegorza Brała, premiera: 14.11.2008].
- Owczarski, Wojciech. „Bez hałasu”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 8.01.2009, s. 8. [Recenzja przedstawienia *Wiele hałasu o nic* wystawionego w Teatrze Wybrzeże, reż. Adam Orzechowski, premiera: 30.12.2008].
- Owczarski, Wojciech. „Mniej niż zero”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 29.01.2009, s. 10. [Recenzja przedstawienia *Wiele hałasu o nic* wystawionego w Teatrze Wybrzeże, reż. Adam Orzechowski, premiera: 30.12.2008].
- Owczarski, Wojciech. „Jeden zero dla złoŃnicy”. *Odra* 5 (2009), s. 10. [Recenzja przedstawień wystawionych w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku: *Poskromienia złoŃnicy* w reż. Szymona Kaczmarka (premiera: 27.11.2008) oraz *Wiele hałasu o nic* w reż. Adama Orzechowskiego (premiera: 5.04.2008)].
- Papuczys, Tobiasz. „Błazenada świata”. *Nowa Siła Krytyczna* 8.06.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/74347.html>). [Recenzja przedstawienia *Król Lear* wystawionego w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu, reż. Cezariusz Grauzinis, premiera: 5.06.2009].

- Pasek, Agata. „Burza w Szczecinie”. [www.stetinum.pl](http://www.stetinum.pl) 24.08.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/78011.html>). [Recenzja spektaklu *Burza* wystawionego przez Teatr Polski w Szczecinie w reż. Adama Opatowicza, premiera: 14.08.2008].
- Pawłowski, Dariusz. „*Otello w wariacjach*”. *Dziennik Łódzki* 29.01.2009 (<http://www.dzienniklodzki.pl/kultura/81560,otello-w-wariacjach,id,t.html>). [Zapowiada *Otella – wariacje na temat*, spektakl wystawiony w Teatrze Jaracza w Łodzi w reż. Agaty Dudy-Gracz, premiera: 7.02.2009].
- Pawłowski, Dariusz. „*Otello w Jaraczu*”. *Dziennik Łódzki* 4.02.2009 (<http://www.dzienniklodzki.pl/kultura/82954,otello-w-jaraczu,id,t.html>). [Zapowiada *Otella – wariacje na temat*, spektakl wystawiony w Teatrze Jaracza w Łodzi w reż. Agaty Dudy-Gracz, premiera: 7.02.2009].
- Pietrzak, Joanna. „Burzliwa tragikomedie”. [www.wm.pl](http://www.wm.pl) 30.03.2009 (<http://kultura.wm.pl/Burzliwa-tragikomedie,67316>). [Recenzja spektaklu *Burza*, wystawionego przez Teatr Nowy im. T. Łomnickiego w Poznaniu w reż. Janusza Wiśniewskiego, premiera: 15.03.2008].
- Romanowska, Ada. „Fosforyzujące rogi za karę”. *Nowa Siła Krytyczna* [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 12.03.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/68871.html>). [Zapowiada *Wesołe kumoszki z Windsoru*, spektakl wystawiony w Teatrze Jaracza w Olsztynie w reż. Siergieja Korniuszczenki, premiera: 27.03.2009].
- RS. „*Król Lear*”. *Express Ilustrowany* 24.09.2009, s. 15. [Zapowiada *Króla Leara*, spektakl zrealizowany przez Teatr Studyjny PWSFTViT w Łodzi w reż. Michała Rzepki, premiera: 25.09.2009].
- Rudziński, Łukasz. „Przyjdź do Opery z otwartą głową”. [trojmiasto.pl](http://trojmiasto.pl) 14.05.2009 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Przyjdz-do-Opery-z-otwarta-glowa-rozmowa-z-Izadora-Weiss-n32838.html>). [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Izadory Weiss, premiera: 15.05.2009].
- Sas, Renata. „*Otello zgładzi... Britney Spears*”. *Express Ilustrowany* 5.02.2009 (<http://lodz.naszemiasto.pl/wydarzenia/kultura/956871.html>). [Recenzuje *Otella – wariacje na temat*, spektakl wystawiony w Teatrze Jaracza w Łodzi w reż. Agaty Dudy-Gracz, premiera: 7.02.2009].
- Sas, Renata. „Między niebem a piekłem”. *Express Ilustrowany* 9.02.2009, s. 14. [Recenzuje *Otella – wariacje na temat*, spektakl wystawiony w Teatrze Jaracza w Łodzi w reż. Agaty Dudy-Gracz, premiera: 7.02.2009].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Sas, Renata. „W Jaraczu Otello. Wariacje tematu?”. *Express Ilustrowany* 9.02.2009 (<http://lodz.naszemiasto.pl/wydarzenia/kultura/958399.html>). [Recenzuje *Otella – wariacje na temat*, spektakl wystawiony w Teatrze Jaracza w Łodzi w reż. Agaty Dudy-Gracz, premiera: 7.02.2009].

Sikora, Jacek. „Z Szekspirem na Pasięczkach”. *Śląsk* 8 (2009), s. 95. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony na Scenie Polskiej w Czeskim Cieszynie w reż. Bogdana Kokotka, premiera: 1.04.2004].

Stasiak, Karolina. „Dwie premiery w Powszechnym”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 22.12.2009, s. 5. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu w reż. Katarzyny Deszcz, premiera: 31.12.2009].

Stasiak, Karolina. „Śmiech i łzy na deskach teatru”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 31.12.2009–1.01.2010, s. 5. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu w reż. Katarzyny Deszcz, premiera: 31.12.2009].

Sztarbowski, Paweł. „Teatr zepsuty”. *Dialog* 10 (2009), s. 172–183. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 28.05.2008].

Targoń, Joanna. „Hamlet w Głuchej Dolnej”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 79 (2009), s. 13. [Recenzuje *Acting Hamlet in the Village of Mrdusa Donja*, spektakl wystawiony w Teatrze Ludowym w Krakowie w reż. Tomasza Obary, premiera: 3.04.2009].

Tłok, Mateusz. „Dreadmaster Oberon”. *Nowa Siła Krytyczna* 19.01.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/65461.html>). [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Nowym w Poznaniu w reż. Wojciecha Kościelniaka, premiera: 29.11.2008].

Wach-Malicka, Henryka. „Interpretacje w siedmiu kamerach”. *Polska – Dziennik Zachodni* 10.03.2009, s. 15. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].

Wach-Malicka, Henryka. „Kłata bierze (prawie) wszystko”. *Polska – Dziennik Zachodni* 16.03.2009, s. 17. [Recenzuje *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego, premiera: 26.04.2008].

- Wach-Malicka, Henryka. „Strasznie śmieszna komedia”. *Polska – Dziennik Zachodni* 30.03.2009 (<http://www.dziennikzachodni.pl/kultura/99437,strasznie-smieszna-komedia,id,t.html>). [Recenzuje *Poskromienie złościcy*, spektakl wystawiony w Teatrze Śląskim w Katowicach w reż. Tadeusza Bradeckiego, premiera: 27.03.2009].
- Walaszek, Joanna. „Wracając do Starego Teatru”. *Didaskalia* 94 (2009), s. 8–16. [Recenzuje spektakle wystawione w Teatrze Starym w Krakowie, m.in. *Hamleta* w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 30.06.1989; wspomina adaptację *Hamleta* Konrada Swinarskiego (1975), nigdy niewystawioną z powodu śmierci reżysera].
- Wasilewska, Monika. „Otello i Paris Hilton”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 33 (2009), s. 8. [Recenzuje *Otella – wariacje na temat*, spektakl wystawiony w Teatrze Jaracza w Łodzi w reż. Agaty Dudy-Gracz, premiera: 7.02.2009].
- Wasilewska, Monika. „Otello i Paris Hilton”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 9.02.2009 ([http://lodz.gazeta.pl/lodz/1,35135,6249484,Otello\\_i\\_Paris\\_Hilton.html](http://lodz.gazeta.pl/lodz/1,35135,6249484,Otello_i_Paris_Hilton.html)). [Recenzuje *Otella – wariacje na temat*, spektakl wystawiony w Teatrze Jaracza w Łodzi w reż. Agaty Dudy-Gracz, premiera: 7.02.2009].
- Wojtowicz, Jarosław. „Rzeczą żalną jest naśladować siebie”. *Didaskalia* 89 (2009), s. 89–90. [Recenzuje *Macbetha*, spektakl wystawiony w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu w reż. Grzegorza Brała, premiera: 14.11.2008].
- Wróblewska, Anna. „Italio disco Szekspir”. *Nowa Siła Krytyczna* 14.04.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/70915.html>). [Recenzja przedstawienia *Poskromienie złościcy* wystawionego w Teatrze Śląskim w Katowicach, reż. Tadeusz Bradecki, premiera: 27.03.2009].
- Wróblewski, Kacper. „Romeo i Julia w Iraku”. *kulturaonline.pl* 19.05.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/73054.html>). [Recenzuje operę *Romeo i Julia* wystawioną przez Państwową Operę Bałtycką w Gdańsku, reż. Izadora Weiss, premiera: 15.05.2009].
- Wyżyńska, Dorota. „Czas depcze po piętach”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 16.10.2009, s. 20. [Recenzuje *Opowieść zimową*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim w Warszawie w reż. Jarosława Kiliana, premiera: 14.05.2009].

Zalesiński, Jarosław. „Czekając na mężczyznę”. *Teatr 2* (2009), s. 30–32. [Recenzja przedstawienia w reż. Szymona Kaczmarka *Poskromienie złościcy*, wystawionego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 27.11.2008].

Żółkoś, Monika. „Podsumowanie Konkursu na najlepszą inscenizację dzieł dramatycznych Williama Szekspira w sezonie 2008/2009”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 5.05.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/72166.html>). [Recenzuje spektakle: *Poskromienie złościcy*, wystawiony przez Teatr Wybrzeże w Gdańsku, reż. Szymon Kaczmarek, premiera: 27.11.2008, *Poskromienie złościcy*, wystawiony w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, reż. Tadeusz Bradecki, premiera: 27.03.2009 oraz spektakl *Otello – wariacje na temat*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza Łodzi, reż. Agata Duda-Gracz, premiera: 7.02.2009].

Żółkoś, Monika. „W pułapce ciszy, w pułapce hałasu”. *Teatr 3* (2009), s. 18–20. [Recenzuje i porównuje dwie adaptacje *Wiele hałasu o nic*: w reż. Macieja Prusa, spektakl wystawiony w Teatrze Narodowym w Warszawie, premiera: 12.12.2008, oraz przedstawienie Adama Orzechowskiego wystawione w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, premiera: 30.12.2008].

## 2010

[b.a.]. „*Makbet i S*”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 6.09.2010, s. 1. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Marka Weissa, premiera: 5.09.2010].

[b.a.]. „*Romeo i Julia* w Wielkim”. [e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 13.01.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/85944.html>). [Zapowiada operę *Romeo i Julia* Sergiusza Prokofiewa, wystawioną przez Teatr Wielki w Łodzi w koprodukcji z Operą Wrocławską, inscenizacja i choreografia: Jerzy Makarowski, premiera: 23.01.2010].

Baniewicz, Elżbieta; Cieślak, Jacek; Derkaczew, Joanna; Drewniak, Łukasz; Kopciński, Jacek; Kościelniak, Marcin; Kowalska, Jolanta; Kyzioł, Aneta; Majcherek, Wojciech; Miernik, Bartłomiej; Miłkowski, Tomasz; Sieradzki, Jacek; Stankiewicz-Podhorecka, Temida; Sztarbowski, Paweł; Wakar, Jacek; Zalewska, Kalina; Żółkoś, Monika. „Najlepszy, najlepsza, najlepszy w sezonie 2008/2009”. *Teatr 9* (2010), s. 14–19. [Recenzuje spektakle Teatru Polskiego we Wrocławiu: *Zimową opowieść*, reż. Jarosław Kilian, premiera: 18.10.2009 oraz *Sen nocy letniej*, reż. Monika Pęcikiewicz, premiera: 13.03.2010].

- Baran, Mirosław. „Festiwal wolności i Solidarności”. *Gazeta Wyborcza* 20.08.2010, s. 14. [Zapowiada *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Marka Weissa, premiera: 5.09.2010].
- Chmura, Katarzyna. „*Makbet* w Operze Bałtyckiej”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 29.06.2010, s. 7. [Zapowiada *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Marka Weissa, premiera: 5.09.2010].
- Chmura, Katarzyna. „Zło w sercach pełnych pychy”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 3.09.2010, s. 16. [Zapowiada *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Marka Weissa, premiera: 5.09.2010].
- Chmura, Katarzyna. „*Makbet* a Solidarność, czyli pożądanie władzy”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 4–5.09.2010, s. 1. [Zapowiada *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Marka Weissa, premiera: 5.09.2010].
- Chmura, Katarzyna; Weiss, Marek. „Bałtyk pełen krwi”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 4–5.09.2010, s. 5. [Zapowiada *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Marka Weissa, premiera: 5.09.2010].
- Chmura, Katarzyna. „Brama jak Las Birnamski”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 7.09.2010, s. 6. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Marka Weissa, premiera: 5.09.2010].
- Chmura, Katarzyna. „*Makbet* dla Solidarności”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 13–14.11.2010, s. 6. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Marka Weissa, premiera: 5.09.2010].
- Chojnowski, Grzegorz. „Szekspir w Polskim”. *Polskie Radio Wrocław* 24.03.2010 (<http://www.e-Teatr.pl/pl/artykuly/90496.html>). [Recenzuje inscenizację Moniki Pęcikiewicz *Sen nocy letniej*, wystawioną w Teatrze Polskim we Wrocławiu, premiera: 19.03.2010].
- Cichocka, Julia. „*Romeo i Julia* – nasza recenzja premierowego spektaklu w kieleckim Teatrze”. *Echo Dnia Online* 25.01.2010 (<http://www.echodnia>).



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

eu/apps/pbcs.dll/article?AID=/20100124/KULTURA04/907502761). [Recenzuje inscenizację *Romea i Julii* wystawioną w Teatrze Stefana Żeromskiego w Kielcach, reż. Julia Wernio, premiera: 23.01.2010].

Cieślak, Jacek. „Szekspir pocięty na kawałki”. *Rzeczpospolita* 23.03.2010, s. A19. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu, reż. Monika Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].

Cieślak, Jacek. „Każdy ma w sobie *Makbeta*”. *Rzeczpospolita* 21.05.2010, s. V001. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w reż. Andrzeja Wajdy, premiera: 26.11.2004].

Cymerman, Jarosław. „Pułapka na *Makbeta*”. *Teatr* 10 (2010), s. 35–36. [Recenzuje inscenizację Leszka Mądzika *Makbet*, wystawioną w Teatrze Juliusza Osterwy w Lublinie, premiera: 11.06.2010].

Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Szekspir na dobry finał”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 11.06.2010, s. 18. [Zapowiada *Wszystko dobre co się dobrze kończy* w reż. Tadeusza Bradeckiego, spektakl wystawiony w Teatrze Śląskim w Katowicach, premiera: 11.06.2010].

Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Proroczy Szekspir”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 19–20.06.2010, s. 6. [Recenzuje *Wszystko dobre co się dobrze kończy* w reż. Tadeusza Bradeckiego, spektakl wystawiony w Teatrze Śląskim w Katowicach, premiera: 11.06.2010].

Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Szekspir dla koneserów”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 10.09.2010, s. 14. [Recenzuje spektakl *Otello – wariacje na temat*, wystawiony w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi, reż. Agata Duda-Gracz, premiera: 7.02.2009].

Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Jan Peszek budzi w Bytomiu ciała i nie produkuje głów”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 6–7.11.2010, s. 6. [Zapowiada *Hamleta*, spektakl wystawiony przez Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie na Wydziale Teatru Tańca w Bytomiu, reż. Cezary Tomaszewski, premiera: 27.11.2010].

Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Kto komu przyprawi rogi?”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 3.12.2010, s. 14. [Zapowiada spektakl *Wesołe kumoszki z Windsoru* w reż. Laco Adamika, wystawiony w Teatrze Rozrywki w Chorzowie, premiera: 4.12.2010].

- Derkaczew, Joanna. „Spokojnie, to tylko fantazja”. *Gazeta Wyborcza* 24.03.2010, s. 13. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu, reż. Monika Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].
- Derkaczew, Joanna. „Patrząc, jak rośnie kryształ”. *Gazeta Wyborcza* 1.04.2010, s. 13. [Recenzuje *Co chcecie albo Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Michała Borczucha, premiera: 27.03.2010].
- dow. „Z Trójmiasta do Teatru Narodowego”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 7.06.2010, s. 9. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony przez Państwową Operę Bałtycką w Gdańsku, reż. Izadora Weiss, premiera: 15.05.2009].
- Drewniak, Łukasz. „Złość na nicość”. *Przekrój* 16 (2010), s. 58–59. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu, reż. Monika Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].
- Fryc, Katarzyna. „Kościelniak wyznacza nowe ścieżki w polskim musicalu”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 28.04.2010, s. 6. [Recenzuje musical *Romeo i Julia* wystawiony w Teatrze Studio Buffo w Warszawie, reż. Janusz Józefowicz, premiera: 8.10.2004].
- Furdyna, Magdalena. „Odpowiedzialna wolność”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 22.09.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/102122.html>). [Recenzuje przedstawienie *Hamlet* wystawione w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 1.10.2010].
- Głowacka, Aneta. „No-Brand Product”. *Teatr* 10 (2010), s. 28–29. [Recenzuje *Wszystko dobre co się dobrze kończy* w reż. Tadeusza Bradeckiego, spektakl wystawiony w Teatrze Śląskim w Katowicach, premiera: 11.06.2010].
- Głowacka, Aneta. „Podszewką do góry”. [www.artpapier.com](http://www.artpapier.com) 9.08.2010 (<http://www.artpapier.com/index.php?page=artykul&wydanie=112&artykul=2556&kat=4>). [Recenzuje *Co chcecie albo Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Michała Borczucha, premiera: 27.03.2010].
- Głowacki, Paweł. „Komnata bez wyjścia”. *Dziennik Polski* 4.10.2010, s. A8. [Recenzuje przedstawienie *Hamlet* wystawione w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 1.10.2010].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Głowacki, Paweł. „Młode dziadki do orzechów”. *Dziennik Polski* 13.12.2010, s. A9. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony przez Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie na Wydziale Teatru Tańca w Bytomiu, reż. Cezary Tomaszewski, premiera: 27.11.2010].

Grobliński, Piotr. „Odsłanianie miłości”. [www. old.reymont.pl](http://old.reymont.pl/teatr_archiwum.php?mode=time&time=2010-01) 29.01.2010 ([http://old.reymont.pl/teatr\\_archiwum.php?mode=time&time=2010-01](http://old.reymont.pl/teatr_archiwum.php?mode=time&time=2010-01)). [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* Sergiusza Prokofiewa, wystawiony przez Teatr Wielki w Łodzi w koprodukcji z Operą Wrocławską, inscenizacja: Jerzy Makarowski, premiera: 23.01.2010].

Guczalska, Beata. „Oberon czyli reżyser”. *Didaskalia* 97/98 (2010), s. 88–90. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu, reż. Monika Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].

Hajdysz, Magdalena. „Bez Złotego Yorica na Festiwalu Szekspirowskim”. *Gazeta Wyborcza* 9.08.2010 ([http://trojmiasto.gazeta.pl/trojmiasto/1,35611,8229670,Bez\\_Zlotego\\_Yoricka\\_na\\_Festiwalu\\_Szekspirowskim.html](http://trojmiasto.gazeta.pl/trojmiasto/1,35611,8229670,Bez_Zlotego_Yoricka_na_Festiwalu_Szekspirowskim.html)). [Recenzuje *Wieczór Trzech Króli* wystawiony w Teatrze Jana Kochanowskiego w Opolu, reż. Michał Borczuch, premiera: 27.03.2010].

Hajdysz, Magdalena; Baran, Mirosław. „Seks, kłamstwa i projekcje wideo”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 7.08.2010, s. 8. [Recenzuje *Ja, Hamlet*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu w reż. Marka Kality, premiera: 27.02.2010].

Heydel, Magda. „The Best off”. *Teatr* 1 (2010), s. 17–18. [Recenzuje monodram *Wyobraźcie sobie*, oparty na wybranych dramatach Szekspira, wystawiony w Teatrze Słowackiego w Krakowie, reż. Jerzy Klesyk, premiera: 29.09.2009].

Jankowska, Magdalena. „Studium postaci”. *Akcent* 3 (2010), s. 163–167. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Leszka Mądzika, premiera: 11.06.2010].

Janyst, Tomasz. „Dusza moja – pragnie postu, ciało – miłości!”. [teatrakcje.pl](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/106758.html) 25.11.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/106758.html>). [Recenzuje *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony przez Akademię Teatralną w Warszawie w reż. Bożeny Suchockiej, premiera: 25.03.2010].

JOC. „Hamletów dwóch”. *Dziennik Polski – Magnes* 9.12.2010, s. C3. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony przez Państwową Wyższą Szkołę Tea-

- tralną w Krakowie na Wydziale Teatru Tańca w Bytomiu w reż. Cezarego Tomaszewskiego, premiera: 27.11.2010].
- JOTA. „Wieści z teatrów”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 3.12.2010, s. 17. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony przez Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie na Wydziale Teatru Tańca w Bytomiu w reż. Cezarego Tomaszewskiego, premiera: 27.11.2010].
- Józefczuk, Grzegorz. „Szekspir według Mądziaka”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 8.06.2010, s. 5. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Leszka Mądziaka, premiera: 11.06.2010].
- Józefczuk, Grzegorz. „*Makbet żywiołów*”. *Gazeta Wyborcza – Lublin – Co jest grane* 11.06.2010, s. 15. [Zapowiada *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Leszka Mądziaka, premiera: 11.06.2010].
- Józefczuk, Grzegorz. „Ile Mądziaka w *Makbecie*”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 14.06.2010, s. 4. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Leszka Mądziaka, premiera: 11.06.2010].
- Kamińska, Katarzyna. „Jak zły może być sen (nawet w lecie)?”. *Gazeta.pl – Wrocław* 24.03.2010 (<http://www.e-Teatr.pl/pl/artykuly/90805.html>). [Recenzuje inscenizację Moniki Pęcikiewicz *Sen nocy letniej* wystawioną w Teatrze Polskim we Wrocławiu, premiera: 19.03.2010].
- Klebaniuk, Jarosław. „Koszmar pełen przemocy”. PUNKT.G 2.04.2010 ([http://www.g-punkt.pl/Artykul/koszmar\\_pelen\\_przemocy/1](http://www.g-punkt.pl/Artykul/koszmar_pelen_przemocy/1)). [Recenzuje inscenizację Moniki Pęcikiewicz *Sen nocy letniej*, wystawioną w Teatrze Polskim we Wrocławiu, premiera: 19.03.2010].
- Kłopocka, Iwona. „Co chcecie czyli kamerką w majtki”. *Nowa Trybuna Opolska* 29.03.2010 (<http://www.nton.pl/apps/pbcs.dll/article?AID=/20100329/POWIAT01/762071847>). [Recenzuje *Wieczór Trzech Króli* wystawiony w Teatrze Jana Kochanowskiego w Opolu, reż. Michał Borczuch, premiera: 27.03.2010].
- Knera, Jakub; Stafiej, Łukasz; SW; PR. „Wartościowy, ale za mało otwarty. Podsumowanie festiwalu Solidarity of Arts”. [www.trojmiasto.pl](http://www.trojmiasto.pl) 10.09.2010 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Wartosciowy-ale-za-malo-otwarty-Podsu>

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

mowanie-festiwalu-Solidarity -of-Arts-n41678.html). [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Marka Weissa, premiera: 5.09.2010].

Koczanowicz, Leszek. „Zwierciadło i gościńce”. e-teatr.pl 12.04.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/91806.html>). [Recenzuje inscenizację Moniki Pęcikiewicz *Sen nocy letniej*, wystawioną w Teatrze Polskim we Wrocławiu, premiera: 19.03.2010].

Konopko, Aleksandra. „Borczech o rozbitkach”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 29.03.2010, s. 4. [Recenzuje *Co chcecie albo Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Michała Borchucha, premiera: 27.03.2010].

Kopciński, Jacek. „Burza w lustrze Audena (Grzegorzewski, Warlikowski, Kilian)”. *Teatr 3* (2003), s. 34–39. [Omawia trzy spektakle: *Morze i zwierciadło. Komentarz do Burzy Szekspira* Wystana Hugh Audena w reż. Jerzego Grzegorzewskiego, wystawiony przez Teatr Narodowy w Warszawie, premiera: 21.12.2002; *Burzę* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, wystawioną przez Teatr Rozmaitości w Warszawie, premiera: 4.01.2003; *Burzę* w reż. Jarosława Kiliانا, zaprezentowaną przez Teatr Polski w Warszawie, premiera: 8.03.2003].

Kościelniak, Maciej. „Przygodność i konwencje”. *Tygodnik Powszechny* 13 (2010), s. 78. [Recenzuje *Wieczór Trzech Króli*, inscenizację wystawioną w Teatrze Jana Kochanowskiego w Opolu, reż. Michał Borchuch, premiera: 27.03.2010].

Kowalska, Jolanta. „Skalpel w sercu Tytanii”. *Teatr 5* (2010), s. 18–19. [Recenzuje *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu, reż. Monika Pęcikiewicz, premiera: 13.03.2010].

Kyzioł, Aneta. „Gimnastyczny układ erotyczny”. *Polityka* 14 (2010), s. 63. [Recenzuje przedstawienie *Sen nocy letniej* w reż. Moniki Pęcikiewicz, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu, premiera: 19.03.2010].

Kyzioł, Aneta. „Szekspir bez magii”. *Polityka* 17 (2010), s. 57. [Recenzuje *Co chcecie albo Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Michała Borchucha, premiera: 27.03.2010].

Kyzioł, Aneta. „Goło niewesoło”. *Polityka* 30 (2010), s. 54–56. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu, reż. Monika Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].

- Kyziół, Aneta. „Hamlet po przejściach”. *Polityka* 47 (2010), s. 84–86. [Recenzuje 2007: *Macbeth*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozmaitości w Warszawie w reż. Grzegorza Jarzyny (premiera: 19.05.2005), *Kupca weneckiego*, spektakl wystawiony we Wrocławskim Teatrze Muzycznym im. Edmunda Wiercińskiego w reż. Gabriela Gietzky’ego (premiera: 26.04.2008) oraz *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Mai Kleczewskiej (premiera: 4.12.2004)].
- Łętowski, Bernard. „Teatr im. H. Modrzejewskiej wyruszył z Legnicy do małych miast”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 29.06.2010, s. 2. [Recenzuje spektakl *Otello* wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, reż. Jacek Głomb, premiera: 17.09.2006].
- MA. „Szekspir we Wszechnicy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 10.03.2010, s. 6. [Recenzuje spektakl *Sen nocy letniej* wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu, reż. Monika Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].
- Marczyński, Jacek. „Kobiety odmłodzone”. *Rzeczpospolita* 4.06.2010, s. W001. [Recenzuje spektakl *Romeo i Julia* wystawiony przez Państwową Operę Bałtycką w Gdańsku, reż. Izadora Weiss, premiera: 15.05.2009].
- Marczyński, Jacek. „O krzyż za dużo”. *Rzeczpospolita* 7.09.2010, s. A16. [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Marka Weissa, premiera: 5.09.2010].
- Misiewicz, Alan. „Mało zabawne kumoszki”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 6.12.2010, s. 9. [Recenzuje spektakl *Wesołe kumoszki z Windsoru* w reż. Laco Adamika, wystawiony w Teatrze Rozrywki w Chorzowie, premiera: 4.12.2010].
- Misiewicz, Alan. „Studenci Jana Peszka złamali *Hamleta* Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 29.11.2010, s. 9. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony przez Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie na Wydziale Teatru Tańca w Bytomiu, reż. Cezary Tomaszewski, premiera: 27.11.2010].
- Niemczyńska, Małgorzata. „*Tragedia Makbeta* w Teatrze Słowackiego: w sztuce jak w życiu”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 22.09.2010, s. 8. [Recenzuje *Tragedię Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Redbada Klijnstry, premiera: 25.09.2010].
- Niemczyńska, Małgorzata. „*Tragedia Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 24.09.2010, s. 30. [Recenzuje *Tragedię Makbeta*, spektakl

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Redbada Klijnstry, premiera: 25.09.2010].

Nowicka, Justyna. „Gonitwa dziwacznych pomysłów”. *Rzeczpospolita* 29.09.2010, s. A019. [Recenzuje *Tragedię Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Redbada Klijnstry, premiera: 25.09.2010].

Orczykowska, Ewa. „Schiz nocy letniej, czyli Szekspir w psychiatryku”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 6.10.2010, s. 5. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze „Arka” we Wrocławiu w reż. Renaty Jasińskiej, premiera: 21.01.2010].

PAP. „Kielce. *Romeo i Julia* wg Julii Wernio”. *PAP* 20.01.2010 (<http://www.e-Teatr.pl/pl/artykuly/86451.html>). [Zapowiada *Romeo i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Stefana Żeromskiego w Kielcach w reż. Julii Wernio, premiera: 23.01.2010].

Pickels, Antoine. Tłum.: Niziołek, Renata. „Autoportret w stylu camp”. *Didaskalia* 99 (2010), s. 107–108. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w La Monnaie Opera House w Belgii w reż. Krzysztofa Warlikowskiego, premiera: 11.06.2010].

PIG. „Gorzka komedia pomyłek”. *Gazeta Wyborcza – Opole – Co jest grane* 26.03.2010, s. 8. [Recenzuje *Co chcecie albo Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Michała Borcucha, premiera: 27.03.2010].

Podsiadły, Magda. „Wiozę *Macbetha* do kraju Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 5.10.2010, s. 6. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu w reż. Grzegorza Brała, premiera: 14.11.2008].

Podsiadły, Magda. „Z Szekspirem po Anglii”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 22.12.2010, s. 6. [Recenzuje spektakl *Macbeth. Work-in-progress*, wystawiony w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu w reż. Grzegorza Brała, premiera: 22.02.2007].

Rataj, Agnieszka. „*Speranza* pełna namiętności”. *Rzeczpospolita* 6.11.2010, s. W001. [Recenzuje *Otella*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w reż. Jacka Głomba, premiera: 17.09.2006].

Rosmanowska, Monika. „*Romeo i Julia* – miłość i nienawiść”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 21.01.2010 ([http://kielce.gazeta.pl/kielce/1,35254,7481972,Romeo\\_i\\_](http://kielce.gazeta.pl/kielce/1,35254,7481972,Romeo_i_)

- Julia\_\_\_milosc\_i\_nienawisc.html). [Zapowiada *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Stefana Żeromskiego w Kielcach w reż. Julii Wernio, premiera: 23.01.2010].
- Rosmanowska, Monika. „*Romeo i Julia* – rzecz dla młodych”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 25.01.2010 ([http://kielce.gazeta.pl/Kielce/1,47262,7489370,\\_Romeo\\_i\\_Julia\\_\\_\\_\\_rzecz\\_dla\\_mlodych.html](http://kielce.gazeta.pl/Kielce/1,47262,7489370,_Romeo_i_Julia____rzecz_dla_mlodych.html)). [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Stefana Żeromskiego w Kielcach w reż. Julii Wernio, premiera: 23.01.2010].
- Ruda, Małgorzata. „Bóg śpi”. *Teatr* 11 (2010). s. 20–21. [Recenzuje *Tragedię Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Redbada Klijnstry, premiera: 25.09.2010].
- Rudziński, Łukasz. „Szekspir w (poważnym) kryzysie”. *kultura.trojmiasto.pl* (<http://kultura.trojmiasto.pl/Szekspir-w-powaznym-kryzysie-n40857.html> 5.08.2010). [Recenzuje *Co chcecie albo Wieczór Trzech Króli*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu w reż. Michała Borczucha, premiera: 27.03.2010 oraz *Ja, Hamlet*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu w reż. Marka Kality, premiera: 27.02.2010].
- Rudziński, Łukasz. „Marek Weiss: Nowy sezon, nowe wyzwania”. *trojmiasto.pl* 2.09.2010 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Marek-Weiss-Nowy-sezon-nowe-wyzwania-n41370.html>). [Recenzuje *Macbetha*, operę Giuseppe Verdiego wystawioną w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku w reż. Marka Weissa, premiera: 5.09.2010].
- Rudziński, Łukasz. „Teatralny drugi obieg”. *Teatr* 7 (2010), s. 10. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni w reż. Wojciecha Kościelniaka, premiera: 27.10.2001].
- Rybus, Joanna. „*Romeo i Julia*, czyli Szekspirowskie trio”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 25.01.2010, s. 7. [Recenzuje *Romea i Julię*, balet Sergiusza Prokofiewa wystawiony w Teatrze Wielkim w Łodzi w koprodukcji z Operą Wrocławską w inscenizacji i choreografii Jerzego Makarowskiego, premiera: 23.01.2010].
- Sieradzki, Jacek. „Palec mię świerzbi”. *Przekrój* 38 (2010), s. 82. [Recenzuje *Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie w reż. Leszka Mądziaka, premiera: 11.06.2010].



Smolorz, Michał. „Szekspir ze szperplaty”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 10.12.2010, s. 16. [Recenzuje *Wesołe kumoszki z Windsoru*, spektakl wystawiony w Teatrze Rozrywki w Chorzowie w reż. Laco Adamika, premiera: 4.12.2010].

Sztuka, Maria. „Dwa skrzydła dusz”. *Śląsk 2* (2010), s. 68. [Recenzuje *Romea i Julię*, balet Hectora Berliozą wystawiony w Operze Śląskiej w Bytomiu w inscenizacji i choreografii Henryka Konwińskiego, premiera: 12.12.2009].

Talik, Magdalena. „Szekspir tylko dla wytrwałych”. *kulturaonline.pl* 11.04.2010 (<http://kulturaonline.pl/szekspir,tylko,dla,wytrwalych,tytul,artykul,8703.html>). [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].

Targoń, Joanna. „Uliczny Szekspir i melancholijny pan z lodówką”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 10.07.2010, s. 6. [Recenzuje spektakl *Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*, wystawiony w Teatrze Biuro Podróży w Poznaniu w reż. Pawła Szkotaka, premiera: 20.05.2005].

Targoń, Joanna. „Wszystkiego po trochu”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 28.09.2010, s. 6. [Recenzuje *Tragedię Makbeta*, spektakl wystawiony w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie w reż. Redbada Klijnstry, premiera: 25.09.2010].

Targoń, Joanna. „Hamlet”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 1.10.2010, s. 16. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 1.10.2010].

Targoń, Joanna. „Syn ducha duńskiego”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 7.10.2010, s. 6. [Recenzuje *Hamleta*, spektakl wystawiony w Teatrze Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Krakowie w reż. Macieja Sobocińskiego, premiera: 1.10.2010].

Urbanek, Mariusz. „Bunt aktorek w Polskim”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 1.04.2010, s. 2. [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].

Urbanek, Mariusz. „Bunt aktorek przeciw wulgarności i epatowaniu seksem”. *Gazeta Polska – Wrocław* 2.04.2010 ([http://wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/1,35771,7723599,Bunt\\_aktorek\\_przeciw\\_wulgarnosci\\_i\\_epatowa](http://wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/1,35771,7723599,Bunt_aktorek_przeciw_wulgarnosci_i_epatowa)

- niu\_seksem.html). [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].
- Wakar, Jacek. „Peep-Show”. *Dziennik Gazeta Prawna* 26.03.2010 (<http://www.e-teatr.pl/en/artykuly/90805.html>). [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].
- Wakar, Jacek. „Rozebrany Szekspir”. *Twój Styl* 22.04.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/97639.html>). [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].
- Wasilewska, Monika. „Brutalistyczny czy tylko brutalny?”. *Teatr* 7 (2010), s. 22–23. [Recenzuje spektakle wystawione w Teatrze Jaracza w Łodzi: *Makbeta* w reż. Mariusza Grzegorzka, premiera: 5.04.2008 oraz *Otella – wariacje na temat* w reż. Agaty Dudy-Gracz, premiera: 7.02.2009].
- Węgrzyniak, Rafał. „Seks nocy letniej”. *Odra* 6 (2010) (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/97639.html>). [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].
- Wichowska, Joanna. „Za karę zagrasz kobiety”. *Dwutygodnik* 27.03.2010 (<http://www.dwutygodnik.com/artykul/988-za-kare-zagrasz-kobiet.html>). [Recenzuje *Sen nocy letniej*, spektakl wystawiony w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reż. Moniki Pęcikiewicz, premiera: 19.03.2010].
- Wieczorek, Zbigniew. „Sprawdzian z Szekspira na piątkę”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 13.01.2010, s. 4. [Recenzuje *Romea i Julię*, spektakl wystawiony w Teatrze Powszechnym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu w reż. Katarzyny Deszcz, premiera: 31.12.2009].
- WYBRAŁYSZY, DOW. „Studencki Szekspir”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna – Co jest grane* 22.10.2010, s. 18. [Recenzuje *Stracone zachody miłości*, spektakl wystawiony przez Akademię Teatralną w Warszawie w reż. Bożeny Suchockiej, premiera: 25.03.2010].
- Żeliszawski, Żelislaw. „Dość: nie tak słodko już to brzmi jak brzmiało”. *Didaskalia* 97/98 (2010), s. 86–87. [Recenzuje spektakl *Wieczór Trzech Króli* wy-

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

stawiony w Teatrze Jana Kochanowskiego w Opolu, reż. Michał Borczuch, premiera: 27.03.2010].

Żmijewska, Monika. „Makbet cyber-tech”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 3.03.2010, s. 5. [Recenzuje *Tragedię Macbetha*, spektakl wystawiony przez Akademię Teatralną w Warszawie, Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku, w reż. Grzegorza Kwiecińskiego, premiera: 27.02.2010].

## 7. Recenzje filmowe

### 2001

Ziemek, Jacek. „Witaj znowu, słodki książę”. *Przekrój* 19 (2001), s. 60–61. [Recenzuje wybrane adaptacje filmowe *Hamleta*; próbuje udzielić odpowiedzi na pytanie o przyczynę popularności i aktualności dramatu].

### 2003

Pietrasik, Zdzisław. „Makbeta zjadły myszy”. *Polityka* 38 (2003), s. 62–64. [Recenzuje film *Stara Baśń. Kiedy słońce było bogiem* (2003) w reż. Jerzego Hoffmana, przyrównując Popiela i jego małżonkę do Makbeta i Lady Makbet].

### 2004

Wróblewski, Janusz. „Kurosawa w klubie konesera”. *Polityka* 20 (2004), s. 66. [Recenzuje film *Ran* (1985) w reż. Akiry Kurosawy, będący swobodną ekranizacją dramatu *Król Lear*].

### 2006

Dobosz, Bartosz. „Doskonale zrealizowana klasyczna tragedia”. *Film.wp.pl* 4.12.2006 ([http://film.wp.pl/id,24891,rid,61549,title,Doskonale-zrealizowana-klasyczna-tragedia,type,editor,film\\_recenzja.html](http://film.wp.pl/id,24891,rid,61549,title,Doskonale-zrealizowana-klasyczna-tragedia,type,editor,film_recenzja.html)). [Recenzuje film *Kupiec wenecki* (2004) w reż. Michaela Radforda].

Duda, Agnieszka. „Po obydwu stronach muru dyskryminacji”. *Stop klatka* 2.06.2006 (<http://stopklatka.pl/recenzje/-/6255522,po-obydwu-stronach-muru-dyskryminacji>). [Recenzuje film *Kupiec wenecki* (2004) w reż. Michaela Radforda].

Kyzioł, Aneta. „*Kupiec wenecki*”. *Polityka* 22 (2006), s. 56. [Recenzuje film *Kupiec wenecki* (2004) w reż. Michaela Radforda].

Majewska, Agnieszka. „Ponadczasowy Szekspir”. *Filmweb* 2.06.2006 (<http://www.filmweb.pl/reviews/Ponadczasowy+Szekspir-3010>). [Recenzuje film *Kupiec wenecki* (2004) w reż. Michaela Radforda].

## 2007

Niemojewski, Marcin. „*Macbeth*”. *Film* 11 (2007), s. 110. [Zawiera krótką recenzję australijskiej adaptacji filmowej *Makbeta* w reż. Geoffreya Wrighta (2006)].

Sobczak, Marek. „Najokrutniejszy z Makbetów”. *Polityka* 9 (2007), s. 64. [Recenzuje film *Tragedia Makbeta* (1971) w reż. Romana Polańskiego].

Sobczak, Marek. „Szekspir na płycie. *Hamlet* w zimie”. *Polityka* 45 (2007), s. 74. [Recenzuje adaptację filmową *Hamleta* w reż. Kennetha Branagha (1996)].

Sobczak, Marek. „Szekspir na płycie. Makbet i nimfетки”. *Polityka* 45 (2007), s. 74. [Recenzuje australijską adaptację filmową *Makbeta* w reż. Geoffreya Wrighta (2006)].

## 2010

Katafiasz, Olga. „Zwycięstwo zła”. *Didaskalia* 100 (2010), s. 80–86. [Recenzja filmu *Sen nocy letniej* (1935) w reż. Maxa Reinhardta i Williama Dieterle’a].

Pietrasik, Zdzisław. „*Listy do Julii*”. *Polityka* 25 (2010), s. 46. [Recenzuje film *Listy do Julii* (2010) w reż. Garry’ego Winicka, którego fabuła nawiązuje do *Romea i Julii*].

Sobczak, Marek. „Szekspir na płycie. *Otello* wierny i mdły”. *Polityka* 45 (2007), s. 74. [Recenzja filmu *Otello* w reż. Oliviera Parkera (2005)].

Świeżyński, Waclaw. „Szekspir uwolniony od ciężaru geniuszu”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Telewizyjna* 24.08.2007, s. 6. [Omawia film Franca Zeffirellego *Romeo i Julia* (1968)].



## **TWÓRCZOŚĆ INSPIROWANA OSOBĄ LUB DZIEŁAMI WILLIAMA SZEKSPIRA PRZEDSTAWIENIA TEATRALNE, TELEWIZYJNE I OPEROWE**

### **2001**

Ray, Jeanne. Tłum.: Zielińska, Anna. *Julia i Romeo* (Tyt. oryg. *Juliet and Romeo*, 2000). Warszawa: Bertelsmann Media, 2001, s. 224. [Prezentuje dalsze losy bohaterów Szekspirowskiej tragedii].

Updike, John. Tłum.: Świerkocki, Maciej. *Gertruda i Klaudiusz* (Tyt. oryg. *Gertrude and Claudius*, 2000). Warszawa: Prószyński i S-ka, 2001, s. 206. [Powieść będąca prequelem do *Hamleta* Szekspira; eksponuje relację miłosną między Gertrudą, matką Hamleta, a jego ojczymem Klaudiuszem].

### **2002**

Graham, Desmond. Tłum., wstęp i indeks postaci: Kubińska, Olga; Kubiński, Wojciech. *Cień Makbeta* (Tyt. oryg. *After Shakespeare*, 2001). Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2002, s. 131. [Wybór wierszy angielskiego poety, inspirowanych twórczością Szekspira].

### **2003**

Karpiński, Maciej. „*Otello umiera. Sztuka w siedmiu scenach*”. *Dialog* 1–2 (2003), s. 25–53. [Fragment dramatu *Otello umiera*, inspirowanego historią życia Iry Aldridge’a, pierwszego czarnoskórego tragika szekspirowskiego].

Konecka, Krystyna. *Ogrody Szekspira*. Białystok: Kreator, 2003, s. 95. [Cykl wierszy inspirowanych twórczością Szekspira].

### **2004**

Donkin, Andrew. *Dramatyczne wybryki Williama Szekspira* (Tyt. oryg. *William Shakespeare and His Dramatic Acts*, 2004). Warszawa: Wydawnictwo Egmont Polska, 2007, s. 176. [Książka dla dzieci przedstawiająca życie i twórczość Szekspira w klarownej i zabawnej formie; zawiera anegdoty o Szekspirze].

## 2005

Bauer, Wolfgang; Schwichow, Hans-Wilhelm. Tłum.: Ziółkowski, Jarosław. *Teatr lustrzany. Antologia współczesnych sztuk austriackich* (Tyt. oryg. *The Mirrored Theatre. An Anthology of Contemporary Austrian Plays*), tom IV. Warszawa: Agencja Dramatu i Teatru „ADiT”, 2005, s. 238. [Zawiera pięć dramatów austriackiego dramaturga Wolfganga Bauera (1941–2005), m.in. kontrowersyjną sztukę *Film und Frau* (1971; tytuł angielski: *Shakespeare the Sadist*), nawiązującą do poetyki literatury absurdu (jednemu z bohaterów wydaje się, że jest Szekspirem)].

## 2006

Alexandri, Ferran. Tłum.: Jęczmyk, Anna Marta. *Nazywam się William Szekspir* (Tyt. oryg. *Me llamo... Shakespeare*, 2005). Poznań: Harbor Point Media Rodzina, 2006, s. 63. [Ilustrowana biografia Szekspira dla dzieci, w której narratorem jest dramaturg].

Karwan-Jastrzębska, Ewa. *Duchy w teatrze*. Warszawa: Egmont, 2006, s. 128. [Nawiązuje do dramatu *Romeo i Julia*; opowiada historię trzech warszawskich gimnazjalistów, którzy odkrywają w teatrze sekretne przejście do renesansowej Werony, bohaterowie przenoszą się do świata szekspirowskiej tragedii, zmieniając jej bieg].

Zillgens, Gerlis. Tłum.: Fryzowska, Danuta. *Sny nocy letniej* (Tyt. oryg. *Sommernachtstraume*). Warszawa: Nasza Księgarnia, 2006, s. 164. [Powieść o grupie nastolatków, którzy planują wystawić *Sen nocy letniej* Szekspira].

## 2007

Cappellani, Ottavio. Tłum.: Niewęglowska, Anna. *Tragedia sycylijska* (Tyt. oryg. *Sicilian tragedy*, 2007). Warszawa: Warszawskie Wydawnictwo MUZA SA, 2008, s. 360. [Powieść oparta na motywach *Romea i Juli*, której akcja rozgrywa się w czasach współczesnych].

## 2008

Blixt, David. Tłum.: Korombel, Paweł. *Władca Werony* (Tyt. oryg. *Master of Verona*, 2007). Warszawa: Wydawnictwo Philipa Wilsona, 2008, s. 768. [Powieść nawiązująca do tragedii Szekspira *Romeo i Julia*].

Fellows, Virginia. Tłum.: Studzińska, Joanna. Posłowie: Fabiszak, Jacek. *Kod Szekspira* (Tyt. oryg. *The Shakespeare Code*, 2006). Poznań: Oficyna Wy-

dawnicza Atena, 2008, s. 328. [Powieść przygodowa; zawiera rezultaty badań przeprowadzonych przez autorkę w celu zbadania rzeczywistego autorstwa dzieł Szekspira; autorka analizuje biografię filozofa i poety Francis Bacon, którego uznaje za potencjalnego faktycznego twórcę dramatów Szekspira].

Gordon, Allan. Tłum.: Korombel, Paweł. *Trzynasta noc* (Tyt. oryg. *Thirteenth Night*, 2004). Poznań: Dom Wydawniczy Rebis, 2008, s. 320. [Powieść będąca fikcyjną kontynuacją *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira, w której drugoplanowy bohater Feste staje się jedną z ważniejszych postaci; akcja powieści rozgrywa się w średniowiecznej Europie, tematyka zaś dotyczy polityki i spraw kryminalnych].

Loe, Erlend; Amundsen, Petter. Tłum.: Gołębiowska-Bijak, Maria. *Organista* (Tyt. oryg. *Organisten*, 2006). Zakrzewo: Replika, 2008, s. 368. [Powieść, której akcja związana jest z poszukiwaniem zaginionych rękopisów dzieł Szekspira].

Matywiecki, Piotr. „Aktor”. *Teatr 3* (2008), s. 2–4. [Poemat – monolog aktora, w którym Matywiecki odwołuje się do Szekspira i jego dramatów; wspomina „sceniczną terażniejszość Szekspira”, „kosmiczną mowę Szekspira” oraz „słynny teatr Szekspira”].

Moore, John. Tłum.: Schimscheiner, Dominika. *Niedobry królewicz Karolek* (Tyt. oryg. *Bad Prince Charlie*, 2001). Lublin: Red Horse, 2008, s. 320. [Powieść dla dzieci, która zawiera odniesienia do *Hamleta*].

## 2009

Claybourne, Anna. Tłum.: Żak, Piotr. *Opowieści Pana Szekspira* (Tyt. oryg. *Usborne Stories from Shakespeare*, 2004). Kielce: Wydawnictwo Jedność, 2009, s. 224. [Zawiera dziesięć krótkich historii opartych na wybranych dziełach Szekspira (*Romeo i Julia*, *Poskromienie złościcy*, *Burza*, *Sen nocy letniej*, *Makbet*, *Kupiec wenecki*, *Hamlet*, *Zimowa opowieść*, *Wieczór Trzech Króli*, *Jak wam się podoba*)].

Gruber, Michael. Tłum.: Batko, Zbigniew. *Księga powietrza i cieni* (Tyt. oryg. *The Book of Air and Shadows*, 2007). Warszawa: Świat Książki, 2009, s. 496. [Thriller poświęcony historii rzekomo zaginionego ostatniego manuskryptu Szekspira].



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Kochan, Marek. „*Szczęście Kolombiny*”. *Dialog* 3 (2009), s. 5–29. [Tekst dramatu Marka Kochana *Szczęście Kolombiny*, inspirowanego losem szekspirowskich bohaterów, podporządkowujących się mężczyznom w zamian za uzyskane korzyści; zawiera fragmenty zapożyczone z wybranych dramatów Szekspira].

## 2010

Greenblatt, Stephen; Mee, Charles. *Cardenio*. Tłum.: Kujawińska Courtney, Krystyna; Łukowska, Maria; Williams, Katarzyna; Dąbrowska, Agata; Romanowski, Łukasz; Mastela, Olga; Schwach, Agnieszka; Sadowska, Joanna; Sosnowska, Monika; Parnes, Jakub; Kiersztyn, Aleksandra; Mróz, Magdalena. Warszawa: Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszeńskiego, 2010, s. 84. [Dramat nawiązujący do utworu *Cardenio*, za autora którego uważa się Szekspira].

Harper, Karen. Tłum.: Mazan, Maciejka. *Kochanka Szekspira* (Tyt. oryg. *Mistress of Shakespeare*, 2009). Warszawa: Prószyński Media, 2010, s. 438. [Powieść opisująca życie fikcyjnej kochanki Williama Szekspira].

## PRZEDSTAWIENIA TEATRALNE, TELEWIZYJNE I OPEROWE

### 1. Przedstawienia teatralne i telewizyjne

#### Burza

##### 2001

*Burza i po burzy*. Wydziały Zamiejscowe PWST Kraków we Wrocławiu. Premiera: 26.11.2001. Reż. i scenar. Makowiecki, Andrzej; op. artyst. Mandzios, Christos; plastyka ruchu Kozłowski, Jerzy; scenogr. Adamek, Katarzyna; Kaszyńska, Małgorzata; Kochanek, Marta; Rek, Olga; muz. Zubel, Agata; op. kompozytorska Karnecki, Zbigniew. Obsada: Kubies, Agnieszka; Kuryłońska, Katarzyna; Ciołek, Jarosław; Orpiński, Tomasz; Wieczorek, Krystian.

Rec.: ADO. „*Burza za Atlantykiem*”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 19.12.2001, s. 7; ADO. „Reżyseruje studentów”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 13.11.2001, s. 6; Domagała, Andrzej. „Księgi Prospera na strychu”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 13.11.2001, s. 6; Pułka, Leszek. „A po burzy spokój”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 24–25.11.2001, s. 9; Pułka, Leszek. „Czysta poezja”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 8.03.2002, s. 9.

##### 2003

*Burza*. Teatr Rozmaitości, Warszawa. Premiera: 4.01.2003. Reż. Warlikowski, Krzysztof; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Szczęśniak, Małgorzata; muz. Mykietyn, Paweł; asyst. reż. Vedral, Ivo; asyst. scenogr. Marczevska, Aleksandra. Obsada: [Alonzo] Malanowicz, Zygmunt; [Sebastian] Kalita, Marek; [Prospero] Ferency, Adam; [Antonio] Chyra, Andrzej; [Ferdynand] Klynstra, Redbad; [Gonzalo] Łotocki, Lech; [Kaliban] Jett, Renate; [Trinkulo] Celińska, Stanisława; [Stefano] Poniedziałek, Jacek; [Miranda] Hajewska-Krzysztofik, Małgorzata; [Ariel] Cielecka, Magdalena; [Iris] Orłoś, Marianna; [Ceres] Owczynnikow, Teresa; [Juno] Świerszcz, Maria; [Muzyk] Włodarek, Marian.

Rec.: Celeda, Agnieszka. „Złudzenia Prospera”. *Polityka* 3 (2003), s. 62–63; Krakowska-Narożniak, Joanna. „*Burza, czyli zdobycie władzy*”. *Dialog* 4 (2003), s. 104–111; Majcherek, Janusz. „W czym leży sekret *Burzy*”.

*Gazeta Wyborcza – Stołeczna* 26.04.2008, s. 7; Mościcki, Tomasz. „Burzliwy sezon”. *Odra* 7/8 (2003), s. 100–104; Pawłowski, Roman. „Burza w TR Warszawa”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 28.12.2004, s. 6; Pawłowski, Roman. „Jaka sztuka w kapitalizmie”. *Gazeta Wyborcza* 8.12.2007, s. 30; Pawłowski, Roman. „Nowy, wspaniały świat”. *Gazeta Wyborcza* 6.01.2003, s. 4; Sztarbowski, Paweł. „Teatr w stanie obłączenia”. *Opcje* 3 (2006), s. 31–33; Węgrzyniak, Rafał. „Gruba kreska Prospera”. *Odra* 4 (2003), s. 88–89; Wyżyńska, Dorota. „«Nasz teatr» w naszej «Gazecie»”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 23.04.2008, s. 8; Wyżyńska, Dorota. „Zawsze mówi o podróży”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 2.01.2003, s. 7.

*Burza*. Teatr Polski, Warszawa. Premiera: 8.03.2003. Reż. Kilian, Jarosław; tłum. Barańczak, Stanisław; konsult. chor. Wesołowski, Emil; scenogr. Kilian, Adam; Kilian, Jarosław; muz. Korzeniowski, Abel; asyst. reż. Potocki, Bogdan; asyst. scenogr. Gałązka, Jolanta; Piworowicz, Grażyna. Obsada: [Alonzo, król Neapolu] Zakrzeński, Janusz; [Sebastian, jego brat] Kumor, Krzysztof; [Prospero, prawowity książę Mediolanu] Łukaszewicz, Olgierd; [Antonio, jego brat przywłaszczyciel tytułu] Teleszyński, Leszek; [Ferdynand, syn króla Neapolu] Kuszewski, Kacper; [Gonzalo, rzetelny stary doradca króla] Alaborski, Wojciech; [Adrian] Nawrocki, Ryszard; [Kaliban] Jędrzejewski, Marcin; [Trinkulo] Lesień, Michał; [Stefano] Janusiak, Artur; [Bosman] Potocki, Bogdan; [Miranda, córka Prospera] Smalara, Magdalena; [Ariel] Lipmann, Małgorzata; [Nimfy] Alaborska, Marta; Bukowska, Izabella; Voss, Joanna; [Marynarze, Zjawy] Bąk, Piotr; Brzeziński, Piotr; Kwaśnik, Dariusz; Łoś, Dominik; Maciejewski, Michał.

Rec.: AC. „Prospero numer trzy”. *Polityka* 12(2003), s. 64; Karolak, Hanna. „Oczyszczająca Burza”. *Gość Niedzielny* 25.05.2003, s. 33; Kopciński, Jacek. „Burza w lustrze Audena (Grzegorzewski, Warlikowski, Kilian)”. *Teatr* 4/5 (2003), s. 34–39; Kowalczyk, Janusz R. „Świat Kilianów”. *Rzeczpospolita* 21.01.2005, s. X1; Kowalczyk, Janusz R. „Trzask łamanej pałeczki”. *Rzeczpospolita* 10.03.2003, s. A11; Mościcki, Tomasz. „Burzliwy sezon”. *Odra* 7/8 (2003), s. 100–104; Pawłowski, Roman. „Teatr dla misiów”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 17.03.2003, s. 11; TEAT. „Burza raz jeszcze”. *Puls Biznesu* 7.03.2003, s. 15; Wyżyńska, Dorota. „Burza na Karasia”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 28.02.2003, s. 2; Wyżyńska, Dorota. „Nowy Prosper”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 31.12.2002, s. 7; Wyżyńska, Dorota. „Scena po huraganie”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 8.03.2003, s. 7.

## 2006

*Burza*. Teatr Powszechny im. Jana Kochanowskiego, Radom. Premiera: 31.03.2006. Reż. Galos, Krzysztof; tłum. Barańczak, Stanisław; oprac. muz. Galos, Krzysztof; scenogr. Pielat-Rusinkiewicz, Joanna; chor. Marek, Barbara. Obsada: [Prospero] Mancewicz, Włodzimierz; [Alonzo] Majchrzak, Wojciech; [Antonio] Rabenda, Jarosław; Kielar, Gracjan; [Sebastian] Popczyński, Marcin; [Gonzalo] Dolecka, Danuta; [Stefano/Bosman] Stosz, Grzegorz; [Trinkulo] Prałat, Krzysztof; [Miranda] Kisio, Aleksandra; [Ferdynand] Dziemidok, Łukasz; [Kaliban] Pieniążek, Iwona; [Ariel] Trochim, Ewa.

Rec.: Metzger, Renata. „Szekspir współczesny”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 3.04.2006, s. 3; Metzger, Renata. „Powrót Prospera”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 31.03.2006, s. 7.

## 2007

*Burza*. Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego, Wałbrzych. Premiera: 18.02.2007. Reż. Tworus, Arkadiusz; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Tworus, Arkadiusz; kost. Dowjat, Zofia; oprac. muz. Mercati, Giulio; asyst. reż. Dowjat, Zofia. Obsada: [Alonzo] Skowroński, Dariusz; [Sebastian] Węgrzyn, Ryszard; [Prospero] Maj, Dariusz; [Antonio] Szubski, Andrzej; [Ferdynand] Tomaszewski, Paweł; [Gonzalo] Wolańczyk, Adam; [Adrian] Węgrzynowski, Łukasz; [Kaliban] Łach, Sebastian; [Trinkulo] Michałuszek, Lidia; [Stefano] Siwko, Bogusław; [Miranda] Przepiórska, Agnieszka; [Ariel] Zięba, Marta; [Hetman] Kubowicz, Piotr; [Stańczyk] Mroczek, Marian; [Wernyhora] Sowiński, Zbigniew; [Rycerz] Zieliński, Maciej; Mularczyk, Paweł; Kanarkiewicz, Łukasz.

Rec.: Wojciechowski, Wojciech. „Zabrakło centymetra”. *Nowa Siła Krytyczna* 1.03.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/35842.html>); Wysocki, Tomasz. „Ludzka komedia i dramat władzy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 16.02.2007, s. 14; Wysocki, Tomasz. „Mieszczanie i buntownicy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 17.07.2007, s. 5.

## 2008

*Burza*. Teatr Polski, Szczecin. Premiera: 14.08.2008. Reż. Opatowicz, Adam; tłum. Siwicka, Zofia; muz. Opatowicz, Adam; dek. i kost. Banucha, Jan; współpr. scenogr. Banucha, Katarzyna; asyst. reż. Filary, Zbigniew.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Obsada: [Miranda] Chrulka, Dorota; [Prospero] Polaczek, Jacek; [Ariel] Żerański, Marek; [Kaliban] Kołakowski, Sławomir; [Stefano] Piotrowski, Jacek; [Trynkulo] Janicki, Michał; [Ferdynand] Krawczyk, Adam; [Alonso] Zych, Adam; [Antonio] Gruza, Karol; [Gonzalo] Dzieciniak, Adam; [Sebastian] Chojęta, Łukasz; [Adrian] Kostrzyński, Mateusz; [Francisko] Filary, Zbigniew; [Kapitan] Łągiewka, Wiesław; [oraz] Adamska, Olga; Bieschke, Katarzyna; Chryc-Filary, Małgorzata; Chudzianka, Danuta; Iwańska, Małgorzata; Jeziorska, Lidia; Modrzewska, Marta; Różycka, Sylwia; Sadowska, Katarzyna; Kraus, Piotr Emanuel.

Rec.: Pasek, Agata. „Burza w Szczecinie”. [www.stetinum.pl](http://www.stetinum.pl) 24.08.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/78011.html>); Stankiewicz, Miłka. „Burza na dziedzińcu”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 16–17.08.2008, s. 5.

*Burza*. Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki, Opole. Premiera: 30.11.2008. Reż. Maksymiak, Aleksander; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Maksymiak, Aleksander; muz. Karnecki, Zbigniew. Obsada: [Prospero] Mikosza, Andrzej; [Ariel] Mikołajczyk, Aleksandra; [Kaliban] Szczygielski, Tomasz; [Miranda] Jarota, Anna; [Ferdynand] Kaliński, Mateusz; [Alonzo] Żłobicka, Elżbieta; [Antonio, Stefano] Ordak-Świątkiewicz, Mariola; [Sebastian, Trinkulo] Nowak, Dorota; [Gonzalo] Chraboł, Jan; [Duchy] Kaliński, Mateusz; Żłobicka, Elżbieta; Ordak-Świątkiewicz, Mariola; Nowak, Dorota; Chraboł, Jan.

Rec.: Konopko, Aleksandra. „Burza bez piorunującego wrażenia”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 2.12.2008, s. 4; las. „Szekspir w lalkach”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 28.11.2008, s. 2; Leonowicz, Monika. „Jakoś nie padało”. *Nowa Siła Krytyczna* 1.12.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/63096.html>).

## **Dwaj panowie z Werony**

### **2003**

*Wszystko Dla Miłości albo Dwaj Panowie z Werony*. Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgielki, Białystok. Premiera: 27.03.2003. Reż. Dąbrowski, Piotr; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Gabrat, Katarzyna; tekst. pios. Jacobson, Andrzej; ukł. ruchu: Gołębiowski, Tomasz; muz. Dzierma, Krzysztof; asyst. reż. Syrewicz, Julia. Obsada: [Książę Mediolanu, ojciec Sylwii] Dąbrowski, Piotr; [Antonio, ojciec Proteusza] Dąbrowski, Piotr; [Walenty] Bania, Bernard Maciej; [Proteusz] Dąbrowski, Piotr Bartłomiej; [Turio,

niezdarny rywal Walentyna] Popławski, Sławomir; [Pantino, sługa Antonia] Półtorak, Piotr; [Eglamor, pomocnik Sylwii w jej ucieczce] Półtorak, Piotr; [Gospodarz, u którego mieszka Julia] Półtorak, Piotr; [Chybcik, komiczny sługa Walentyna] Olszewski, Rafał; [Piskorz, komiczny sługa Proteusza] Dzienis, Adam; [Julia, ukochana Proteusza] Zaborska-Wróblewska, Monika; [Sylwia, ukochana Walentyna] Radomska, Dorota; [Lucetta, dama do towarzystwa Julii] Bach, Danuta; [Zbój I] Pilat, Krzysztof; [Zbój II] Szymański, Paweł; [Zbój III] Bach, Alicja; [Zbój IV] Just, Cezary.

Rec.: MOŻ. „Wszystko o miłości”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 27.03.2003, s. 1; Żmijewska, Monika. „Szekspir rubaszny”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 27.03.2003, s. 5; Żmijewska, Monika. „Szekspir jak błąhostka”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 29–30.03.2003, s. 7.

## Hamlet

### 2001

*Hamlet*. Teatr Ochoty, Warszawa. Premiera: 24.02.2001. Reż. Mędrzak, Tomasz; tłum. Paszkowski, Józef; scenogr. Mędrzak, Tomasz; kost. Treutler, Małgorzata; chor. Tworkowski, Tomasz; muz. Gawliński, Robert; konsult. szerm. Grochoczyński, Tomasz; asyst. reż. Ostolski, Robert. Obsada: [Klaudiusz, król duński] Morawski, Cezary; [Hamlet, syn poprzedniego, a synowiec teraźniejszego króla] Solarz, Wojciech; [Poloniusz, szambelan] Mędrzak, Tomasz; [Horacy, przyjaciel Hamleta] Ostolski, Robert; [Laertes, syn Poloniusza] Wieczorkowski, Jan; [Rozenkranc] Chochlew, Marcin; [Gildenstern] Łosiewicz, Szymon; [Ozryk] Kibalski, Robert; [Grabarz I] Siejka, Piotr; [Grabarz II] Misiewicz, Bogdan; [Duch ojca Hamleta] Gawliński, Robert; [Gertruda, królowa duńska, matka Hamleta] Bogdańska, Małgorzata; [Ofelia, córka Poloniusza] Sitek, Agnieszka; [Aktorowie] Jancia, Anita; Ostolska, Magdalena; Runowska, Iwona; Szurmiej, Joanna; Franieczek, Krzysztof; Magdziarz, Bartłomiej.

Rec.: DOW. „Książę duński z bliska”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna – Co jest grane* 23.02.2001, s. 18; Wyżyńska, Dorota. „Współczesny chłopak”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 23.02.2001, s. 13.

*Hamlet, Książę Danii*. Teatr im. Heleny Modrzejewskiej, Legnica. Premiera: 23.04.2001. Reż. Kopka, Krzysztof; tłum. Barańczak, Stanisław; adapt. Kopka, Krzysztof; insc. Głomb, Jacek; scenogr. Bulanda, Małgorzata; muz.

Kormorany; ruch scen. Bzdyl, Leszek; asyst. reż. Maj, Dariusz. Obsada: [Klaudiusz, król Danii] Bluszcz, Przemysław; [Hamlet, syn poprzedniego i bratanek obecnego króla] Kot, Tomasz; [Poloniusz, kanclerz] Chabior, Janusz; [Horacjo, przyjaciel Hamleta] Ratuszniak, Tadeusz; [Laertes, syn Poloniusza] Wołak, Paweł; [Voltemand, dworzanin, później Pierwszy Grabarz] Wołczyk, Lech; [Cornelius, dworzanin, później Drugi Grabarz] Sitarski, Marek; [Rosenkrantz, dworzanin] Grzeszczak, Bogdan; [Guildenstern, dworzanin] Nowicki, Rafał; [Marcellus, oficer] Janiszewski, Aleksander; [Bernardo, oficer] Maj, Aleksandra; [Gertruda, królowa Danii, matka Hamleta] Poddębniak, Anita; [Ofelia, córka Poloniusza] Czyżewska, Alina; [Pierwszy Aktor] Maj, Dariusz; [Aktorki] Dworak, Katarzyna; Gonschorek, Joanna; Urbańska, Małgorzata; Fabian, Gabriela; [Żołnierze] Krawczyk, Artur; Konieczny, Krzysztof; Jankowski, Piotr; [Lud] Oruba, Joanna; Kaczmarek, Grażyna K.; Kępa, Mateusz; Karankiewicz, Krzysztof; Banasik, Henryk; Naczyński, Amadeusz.

Rec.: [b.a.]. „*Hamlet, książę Danii*”. *Rzeczpospolita* 20.09.2002, s. A13; (js). „*Hamlet w ruinach*”. *Polityka* 20 (2001), s. 42; Kęczkowska, Beata. „*Hamlet zrujnowany*”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 26.09.2001, s. 8; Kowalczyk, Janusz R. „*Odór śmierci*”. *Rzeczpospolita* 28–29.09.2002, s. A15; Ligarzewska, Natalia. „*Pożądanie Mona Lisy*”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 25.04.2002, s. 8; Ossowicz, Piotr. „*Cynik czeka na rzeź*”. *Odra* 1 (2002), s. 101–102; Ossowicz, Piotr. „*Hamlet w półmroku*”. *Teatr* 11 (2001), s. 10.

*Hamlet, książę Danii*. Tarnowski Teatr im. Ludwika Solskiego. Premiera: 9.06.2001. Reż. Świder, Stanisław; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Kuziemska, Krystyna; oprac. muz. Świder, Stanisław; szermierka Bryg, Andrzej; Burnagiel, Maria; Sejmicki, Przemysław. Obsada: [Duch ojca, Klaudiusz, Aktor, Fortynbras] Popczyński, Marcin; [Hamlet] Mancewicz, Jan; [Poloniusz, Kanclerz] Bryg, Andrzej; Kępiński, Marek; [Horacjo] Gaudyn, Sławomir; [Laertes] Sejmicki, Przemysław; [Rosencrantz, Dworzanin] Żurek, Robert; [Guildenstern, Ozryk] Żłobiński, Dawid; [Bernardo, Grabarz I] Ogrodnicki, Jerzy; [Ofelia] Góra-Weber, Sylwia; Woźniak, Agata; [Gertruda, Aktorka] Holik-Gubernat, Lidia; [Dama] Fudyma, Krystyna; [Aktorka] Kulczyk, Klaudia; [Aktor] Bilik, Bogusław; [Reynaldo, Żołnierz] Iwanek, Bartłomiej; [Marcellus, Grabarz II] Kowalik, Łukasz; [Żołnierze] Banach, Zbigniew; Baumann, Bogdan; Kuta, Stanisław; Mazur, Zdzisław; Nęcza, Włodzimierz.

Rec.: Cyz, Tomasz. „*Hamlet* wpisany w skandal”. *TEMI* 21 (2001), s. 19; Cyz, Tomasz. „Najnowsza historia «*Hamleta* na scenie»”. *TEMI* 23 (2001), s. 19; Cyz, Tomasz. „Ten *Hamlet*...?”. *TEMI* 25 (2001), s. 19; Staszczyszyn, Bartosz. „*Hamlet*– konsekwencja Śmierci”. *TEMI* 39 (2001), s. 31.

## 2002

*Hamlet*. Teatr Polski, Szczecin. Premiera: 7.06.2002. Reż. Opatowicz, Adam; tłum. Barańczak, Stanisław; dek. i kost. Banucha, Jan; muz. Opatowicz, Adam. Obsada: [Klaudiusz, król Danii] Gruza, Karol; [Hamlet, syn poprzedniego króla i bratanek obecnego] Tomaszewski, Maciej; [Poloniusz, kanclerz] Filary, Zbigniew; [Horacjo, przyjaciel Hamleta] Zych, Adam; [Laertes, syn Poloniusza] Kołakowski, Sławomir; [Rosencrantz] Bień, Krzysztof; [Guildenstern] Piotrowski, Jacek; [Ozryk] Kupiec, Mirosław; [Błazen] Kraus, Piotr Emanuel; [Doktor] Gierczak, Aleksander; [Marcellus] Ostrowski, Mariusz; [Aktorzy] Adamska, Olga; Dzieciniak, Adam; Kostrzyński, Mateusz; [Grabarze] Janicki, Michał; Łągiewka, Wiesław; [Gertruda, królowa Danii, matka Hamleta] Chryc-Filary, Małgorzata; [Ofelia, córka Poloniusza] Chruska, Dorota; [Duch ojca Hamleta] Janiszewski, Bohdan; [Panowie i Damy Dworu] \*\*\*.

Rec.: EP. „*Hamlet* i Slatkin na lato”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 5.06.2002, s. 3; EP. „*Hamlet* w plenerze – to się czuło”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 10.06.2002, s. 2; Jagucki, Radosław. „Pamiętam tamten spektakl”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 7.06.2002, s. 3; Podgajna, Ewa. „Być albo nie być przed magistratem? To nie wypada”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 21.08.2006, s. 2; Podgajna, Ewa. „*Hamlet* w baśniowym wymiarze”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 4.09.2006, s. 4.

## 2003

*Hamlet*. Teatr Nowy, Łódź. Premiera: 30.01.2003. Reż. Dejmek, Kazimierz; przygot. premiery Prus, Maciej; tłum. Iwaskiewicz, Jarosław; scenogr. Ukleja, Jacek; muz. Wilczyński, Marek; pantomima Czarnota, Leszek; asyst. reż. Podgórski, Andrzej; asyst. scenogr. Paul, Tadeusz. Obsada: [Klaudiusz, król Danii] Żarnecki, Andrzej; [Gertruda, królowa Danii, matka Hamleta] Marcheluk, Mirosława; [Hamlet, syn poprzedniego i bratanek obecnego króla] Hamerski, Oskar; [Poloniusz, szambelan królewski] Łagodziński, Janusz; [Ofelia, córka Poloniusza] Sokołowska, Anita; [Laertes, syn Poloniusza] Konopka, Andrzej; [Horacjo, przyjaciel Hamleta]



Czop, Ireneusz; [Woltymand, dworak] Droszczyński, Wojciech; [Korneliusz, dworak] Mach, Bogusław; [Rozenkranc, dworak] Kowalski, Dariusz; [Gildenstern, dworak] Wiktorowicz, Dariusz; [Ozryk, dworak] Pabisiak, Paweł; [Ksiądz] Mach, Bogusław; [Marcellus, wojskowy] Oleksiewicz, Wojciech; [Bernardo, wojskowy] Kubiатовicz, Tomasz; [Francisco, wojskowy] Peszek, Błażej; [Aktorzy] Wichrowski, Andrzej; Peszek, Błażej; Kubiатовicz, Tomasz; Pabisiak, Paweł; [Posłaniec] Droszczyński, Wojciech; [Grabarze] Kaskiewicz, Ireneusz; Cichucki, Marek; [Duch ojca Hamleta] Żarnecki, Andrzej.

Rec.: Bończa-Szabłowski, Jan. „Aktorzy są kronikarzami”. *Rzeczpospolita* 30.01.2003, s. A9; Bończa-Szabłowski, Jan; Torzański, Błażej. „Przerwany Hamlet”. *Rzeczpospolita* 6.01.2003, s. A9; Kowalczyk, Janusz R. „Reszta jest milczeniem”. *Rzeczpospolita* 1–2.02.2003, s. A15; LK. „Ład w państwie duńskim”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 30.01.2003, s. 5; Pawłowski, Roman. „Czekając na *Hamleta*”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 30.01.2003, s. 5; Pawłowski, Roman. „Reszta jest milczeniem”. *Gazeta Wyborcza* 30.01.2003, s. 12; Pietrasik, Zdzisław. „Dania jest teatrem”. *Polityka* 6 (2003), s. 93; TEAT. „*Hamlet* Dejmka”. *Puls Biznesu* 31.01–2.02.2003, s. 15.

## 2004

*Hamlet*. Teatr Telewizji. Premiera: 29.03.2004. Reż. Barczyk, Łukasz; tłum. Paszkowski, Józef; scenar. Barczyk, Łukasz; zdjęcia Edelman, Paweł; scenogr. Janicka, Jagna; kost. Maciejewska, Magda; muz. Ostaszewski, Jacek. Obsada: [Hamlet] Czernecki, Michał; [Klaudiusz] Gajos, Janusz; [Gertruda] Szapołowska, Grażyna; [Poloniusz] Zapasiewicz, Zbigniew; [Ofelia] Baar, Kamilla; [Laertes] Chyra, Andrzej; [Horacy] Poniedziałek, Jacek; [Duch Ojca i Pierwszy Aktor] Frycz, Jan; [Bernardo i Pan] Kozłowski, Maciej; [Gildenstern] Klynstra, Redbad; [Rozenkranc] Kalarus, Wojciech; [Grabarz] Nowak, Jerzy; [Rotmistrz] Warunek, Juliusz Krzysztof; [Królowa Aktorka] Drag Queen Lola Lou; [Lucjan] Ostapczuk, Bartłomiej; [Marcellus] Żurawski, Michał; [Ksiądz] Bienias, Andrzej; [Korneliusz] Kosowski, Zbigniew; [Fortynbras] Domański, Tomasz; [Woltymand] Stępniewski, Eric.

Rec.: [b.a.]. „Fama niesie”. *Przegląd* 14 (2004), s. 44; Bończa-Szabłowski, Jan. „Kompromis przychodzi z wiekiem”. *Rzeczpospolita* 27–28.03.2004, s. A15; Bończa-Szabłowski, Jan. „Patrzę na ciebie *Hamlecie*”. *Rzeczpospolita – TeleRzeczpospolita* 10.01.2004, s. X1; Bończa-Szabłowski, Jan. „Powiew mło-

dości”. *Rzeczpospolita* 30.03.2004, s. A9; Gałązka, Ewa. „W Wieliczce, czyli w Elsynchronie”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Telewizyjna* 26.03.2004, s. 10; Głowacki, Paweł. „Szczęście wuja Stefana”. *Dziennik Polski* 31.03.2004, s. 12; JOTA. „Hamlet w Wieliczce”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 13.11.2003, s. 3; Kowalczyk, Janusz R. „Wieliczka w roli głównej”. *Rzeczpospolita* 30.03.2004, s. A9; Maciejewski, Łukasz. „Wieliczka jest więzieniem”. *Dziennik Polski* 25.03.2004, s. 17; Matkowska-Święs, Beata. „Być albo nie być Gertrudą”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Telewizyjna* 26.03.2004, s. 4; Pawłowski, Roman. „Dania jest podziemiem”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Telewizyjna* 26.03.2004, s. 8; Pietrasik, Zdzisław. „Hamlet w soli”. *Polityka* 14 (2004). s. 74; Sawicka, Marta. „Przesolony Hamlet”. *Wprost* 15 (2004). s. 118; (WR). „Hamlet w podziemiach”. *Dziennik Polski* 13.11.2003. s. V.

*Hamlet*. Teatr im. Juliusza Osterwy, Lublin. Premiera: 20.11.2004. Reż. Babicki, Krzysztof; tłum. Sito, Jerzy; oprac. tekstu Babicki, Krzysztof; scenogr. Braun, Marek; kost. Wołosz, Barbara; muz. Kuczyński, Marek; choreogr. Tomasik, Jacek; asyst. reż. Redosz, Andrzej; przygot. wok. Urban, Izabela. Obsada: [Klaudiusz, król Danii] Saniternik, Mariusz; [Hamlet, syn poprzedniego króla i bratanek obecnego] Zaniewski, Mariusz; [Poloniusz, kanclerz] Leśniak, Wojciech; [Horacjo, przyjaciel Hamleta] Kwas, Grzegorz; [Laertes, syn Poloniusza] Korzeniowski, Krzysztof; [Rozencrantz, dworzanin] Widera, Grzegorz; [Guildenstern, dworzanin] Zawodziński, Marcin; [Grabarz I] Zawadzki, Piotr; [Grabarz II] Leraczyk, Zbigniew; [Aktor, Duch Ojca Hamleta] Śleziak, Andrzej; [Gertruda, królowa Danii, matka Hamleta] Leśniak, Ewa; [Ofelia, córka Poloniusza] Niemirska, Joanna; [Aktorka] Bieńkowska, Maria.

Rec.: [b.a.]. „Czas Hamleta”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 20.11.2004, s. 11; Augustowska, Anna. „Terapia Hamletem”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 2.11.2004, s. 2; Gnot, Małgorzata. „Hamlet. Tragedia bardzo rodzinna”. *Kurier Lubelski – Magazyn* 12.11.2004, s. 6; Gnot, Małgorzata. „Hamlet i Król”. *Kurier Lubelski* 19.11.2004, s. 13; Gnot, Małgorzata. „Reszta jest muzyką”. *Kurier Lubelski* 20–21.11.2004, s. 2; GRJ. „Książę duński przybędzie w listopadzie”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 29.09.2004, s. 1; GRJ. „Premiera Hamleta w Teatrze im. J. Osterwy”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 20.01.2005, s. 1; Józefczuk, Grzegorz. „Hamletów trzech”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 20–21.11.2004, s. 5; Józefczuk, Grzegorz. „Klatka globalnej wioski”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 22.11.2004, s. 5; Józefczuk, Grzegorz. „Milczący obserwatorzy wydarzeń”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 10.04.2006,

s. 5; Józefczuk, Grzegorz. „Pokaż się nam, Ofelio”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 10–11.11.2004, s. 5; Kowalczyk, Janusz R. „Grupa trzymająca władzę”. *Rzeczpospolita* 22.11.2004, s. A8; MG. „Hamlet inaczej”. *Kurier Lubelski* 17.06.2005, s. 13; MG. „Być albo nie być... w repertuarze”. *Kurier Lubelski* 17.12.2004, s. 13; MG. „Powrót Hamleta”. *Kurier Lubelski* 19.10.2005, s. 5; MG. „Zagrać w Hamlecie”. *Kurier Lubelski* 20–21.11.2004, s. 14; MG. „Zobacz Hamleta”. *Kurier Lubelski* 26.01.2005, s. 5; Miazga, Zbigniew. „Oszalały świat Hamleta”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 17.11.2004, s. 13; Molik, Andrzej. „Charyzmatyczny Hamlet”. *Kurier Lubelski* 22.11.2004, s. 10; Molik, Andrzej. „Charyzmatyczny Hamlet w Osterwie”. *Kurier Lubelski* 19.01.2005, s. 6; MW. „Hamlet w Unii Lubelskiej”. *Kurier Lubelski* 10.03.2005, s. 6; Sulisz, Waldemar. „90 stopni w skali Celsjusza”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 30.06.2004, s. 2; Sulisz, Waldemar. „Hamlet razy trzy”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 7.01.2005, s. 12; Sulisz, Waldemar. „Jacek Król czyli Hamlet”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 31.12.2004, s. 13; (sz). „Hamlet razy trzy”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 17.06.2005, s. 17; (SZ). „Hamlet”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 26.11.2004, s. 4; (sz). „Tragiczna historia Hamleta”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 19.11.2004, s. 12; (sz). „Wydarzenie roku 2004 na Lubelszczyźnie”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 20.01.2005, s. 2; Sztylek, Agnieszka Maria. „Hamletów będzie kilku”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 23.08.2004, s. 5; Świąder, Janusz. „Wydarzenie w Osterwie”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 17.11.2004, s. 2.

## 2005

*Hamlet*. Teatr Zagłębia, Sosnowiec. Premiera: 2.04.2005. Reż. Wyszomirski, Bartłomiej; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Witkowski, Andrzej; kost. Toroniewicz, Iza. Obsada: [Klaudiusz, król Danii] Saniternik, Mariusz; [Hamlet, syn poprzedniego króla i bratanek obecnego] Zaniewski, Mariusz; [Poloniusz, kanclerz] Leśniak, Wojciech; [Horacjo, przyjaciel Hamleta] Kwas, Grzegorz; [Laertes, syn Poloniusza] Korzeniowski, Krzysztof; [Rozenkrantz, dworzanin] Widera, Grzegorz; [GUILDENSTERN, dworzanin] Zawodziński, Marcin; [Grabarz I] Zawadzki, Piotr; [Grabarz II] Leraczyk, Zbigniew; [Aktor, Duch Ojca Hamleta] Śleziak, Andrzej; [Gertruda, królowa Danii, matka Hamleta] Leśniak, Ewa; [Ofelia, córka Poloniusza] Niemirska, Joanna; [Aktorka] Bieńkowska, Maria.

Rec.: Czapla, Aleksandra. „Klasyka nad klasykami”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 1.04.2005, s. 17; Czapla, Aleksandra. „Szekspir ogołocony”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 13.04.2005, s. 6.

*Hamlet*. Teatr Nowy im. Tadeusza Łomnickiego, Poznań. Premiera: 26.05.2007. Reż. Śmigasiewicz, Waldemar; tłum. Słomczyński, Maciej; scenogr. i kost. Preyer, Maciej; muz. Dębski, Krzesimir. Obsada: [Claudius, król Danii] Dębicki, Witold; [Gertruda, królowa Danii, matka Hamleta] Rybarczyk, Maria; [Hamlet, syn zmarłego i bratanek obecnego króla] Chruściel, Paulina; [Fortinbras, księżę Norwegii; Duch ojca Hamleta] Grudziński, Michał; [Horatio, przyjaciel Hamleta] Machalica, Aleksander; [Polonius, marszałek dworu] Puchalski, Mariusz; [Laertes, syn Poloniusa] Kropielnicki, Mirosław; [Ofelia, córka Poloniusa] Frycz, Gabriela; [Rosencrantz, dworzanin] Łukaszewicz, Cezary; [Guildenstern, dworzanin] Szczepaniak, Waldemar; [Marcellus-oficer, Aktor, Ambasador] Grenda, Janusz; [Bernardo, oficer] Hadyński, Paweł; [Osric-dworzanin; Pierwszy aktor] Andrzejewski, Janusz; [Grabarz I, Aktorka błazen] Nogajówna, Kaja; [Grabarz II, Aktorka królowa] Łukaszewska, Edyta.

Rec.: Baran, Mirosław. „Złoty Yorick dla Anny Augustynowicz”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 13.06.2007, s. 7; Kaźmierska, Marta. „Być albo nie być”. *Gazeta Wyborcza – Poznań – Co jest grane* 25.05.2007, s. 16; Kaźmierska, Marta. „Współczesność czy tradycja – oto jest dylemat”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 28.05.2007, s. 8; Kucharska, M. „Studencka premiera *Hamleta*”. [www.tutej.pl](http://www.tutej.pl) 22.10.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/45933.html>); Sieradzki, Jacek. „Siedzą baby na cmentarzu”. *Przekrój* 26 (2007), s. 69; Talik, Magdalena. „Hamlet z feministycznym akcentem”. [www.kulturaonline.pl](http://www.kulturaonline.pl) 24.10.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/46291.html>).

*Hamlet*. Studium Teatralne, Warszawa. Premiera: 22.11.2005. Reż. Borowski, Piotr; kost. Wędzikowska, Malwina. Obsada: [Ofelia] Dąbrowska, Monika; [oraz] Benvenuto, Gianna; Jarosz, Dominika; Kowalski, Zbigniew; Olejnik, Anna; Piszczatowski, Piotr; Rampulla, Martina; Sadkowska, Monika; Szczawińska, Weronika; Tuka, Magdalena; Żakowski, Dawid.

Rec.: Derkaczew, Joanna. „Dramat do składania”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 13.07.2005, s. 7; Derkaczew, Joanna. „Hamlet z Pragi”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 15.07.2005, s. 18; Kowalczyk, Janusz R. „Seks w państwie duńskim”. *Rzeczpospolita* 18.07.2005 (<http://archiwum.rp.pl/artykul/558873->

-Seks-w-panstwie-dunskim.html); Szczawińska, Weronika. „Historia pisana ciałami”. *Didaskalia* 69 (2005), s. 64–66.

## 2008

*Hamlet*. Teatr Polski, Wrocław. Premiera: 25.05.2008. Reż. Pęcikiewicz, Monika; tłum. Barańczak, Stanisław; dramaturgia Sadocha, Marzena; scenogr. Benoit, Karolina; kost. Onoszko, Monika; muz. Hryniewicki, Adam; chor. Wygoda, Tomasz; reż. światła Puś, Wojciech; projekcje video Nowiński, Grzegorz. Obsada: [Hamlet, syn poprzedniego króla i bratanek obecnego] Majnicz, Michał; [Klaudiusz, król Danii] Zaniewski, Mariusz; [Gertruda, królowa Danii, matka Hamleta] Skibińska, Ewa; [Poloniusz, kanclerz] Cywka, Adam; [Ofelia, córka Poloniusza] Ilczuk, Anna; [Horacio, przyjaciel Hamleta] Kiljan, Mariusz; [Laertes, syn Poloniusza] Giel, Jakub; [Rosencrantz] Szczyszczaj, Adam; [Guildenstern] Haniszewski, Mirosław; [Marcellus] Lulek, Tomasz; [Aktorzy] Kwiatkowska, Alicja; Blecki, Jan; Firewicz, Kuba; Kuształ, Michał; Woubishet, Mikołaj; [Grabarz] Wilk, Andrzej.

Rec.: Adamczewska, Izabella. „*Hamlet* jak James Dean”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 28.05.2008, s. 6; Baran, Mirosław. „*Hamlet* po Tytusie”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 6.08.2008, s. 6; Bryś, Marta. „Bardzo nieprosta historia Ofelii”. *Nowa Siła Krytyczna* 26.05.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/55858.html>); Chojnowski, Grzegorz. „Robić czy nie robić *Hamleta*? Oto jest pytanie”. Polskie Radio Wrocław 28.05.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/55966.html>); Cieślak, Jacek. „Życiowy koszmar Ofelii”. *Rzeczpospolita* 3.06.2008, s. A19; Derkaczew, Joanna. „*Hamlet* i *Otello* w rękach kobiet”. *Gazeta Wyborcza* 10–11.05.2008, s. 14; Derkaczew, Joanna. „*Hamlet* na kozetce u Freuda”. *Gazeta Wyborcza* 31.05–1.06.2008, s. 11; Kamińska, Katarzyna. „*Hamlet* w pułapce scenicznych tricków”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 27.05.2008, s. 6; Kamińska, Katarzyna. „Za bliskość i ból dziękujemy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 24–25.05.2008, s. 6; KAS. „Spotkanie z twórcami *Hamleta*”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 17.06.2008, s. 6; Kowalska, Jolanta. „Piekło kobiet z *Hamletem* w tle”. *Teatr* 9 (2008), s. 16–19; Kyzioł, Aneta. „Być albo nie być Ofelii”. *Polityka* 23 (2008), s. 65; Mizuro, Marta. „Pozamiatane po Szekspirze”. *Odra* 7/8 (2008), s. 107–108; Rudziński, Łukasz. „Z Szekspirem dzień trzeci”. *Nowa Siła Krytyczna* 7.08.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/58515.html>); Szczyrba, Mariola. „Gra pozorów i sado-maso”. [www.kulturaonline.pl](http://www.kulturaonline.pl)

27.05.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/55908.html>); Szczyrba, Mariola. „*Hamlet* intymnie”. [www.kulturaonline.pl](http://www.kulturaonline.pl) 20.05.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/55654.html>); Sztarbowski, Paweł. „*Hamlet bez Hamleta*”. *Newsweek Polska* 23 (2008). s. 109; Świerczyńska, Justyna. „*Hamlet*: gdzie jest król?”. [www.trojmiasto.pl](http://www.trojmiasto.pl) 5.08.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/58471.html>); Wójtowicz, Jarosław. „Bez zakończenia”. *Didaskalia* 85/86 (2008), s. 50–51.

*Hamlet*. Teatr im. Wilama Horzycy, Toruń. Premiera: 8.11.2008. Reż. i oprac. tekstu Bogajewska, Małgorzata; tłum. Barańczak, Stanisław; teksty pios. Blaschke, Bartosz; tekst scen kabaretowych: Blaschke, Bartosz; scenogr. Chojnacki, Maciej; chor. Szatarski, Filip; muz. Włodarek, Fabian; Orłowski, Jakub. Obsada: [Klaudiusz, król Danii] Milczarczyk, Marek; [Hamlet, syn poprzedniego króla i bratanek obecnego] Woś, Grzegorz; [Poloniusz, kanclerz] Felczykowski, Jarosław; [Horacjo, przyjaciel Hamleta] Garncarek, Radosław; [Laertes, syn Poloniusza] Mycan, Tomasz; [Rosenkrantz] Kowalski, Paweł; [Guildenstern] Sobik, Mirosława; [Gertruda, królowa Danii, matka Hamleta] Teska, Jolanta; [Ofelia, córka Poloniusza] Podfilipska, Matylda; [Duch ojca Hamleta] Banasik, Mieczysław; [Posłowie, Ochroniarze] Bereski, Dariusz; Niakas, Niko; [Stara] Ślęzak, Wanda; [Mistrz ceremonii] Ubysz, Michał Marek; [Aktorzy kabaretowi] Abramowicz, Małgorzata; Kierzkowska, Maria; Lis, Aleksandra; Magalska-Milczarczyk, Anna.

Rec.: Adamiszyn, Emilia. „Brak szaleństwa w tej metodzie”. *Nowa Siła Krytyczna* 12.11.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/62089.html>); Duda, Artur. „Hamlecik”. *Teatr* 1 (2009), s. 32–34; Giedryś, Grzegorz. „Wszyscy jesteście błaznami i grabarzami”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 17.11.2008, s. 2; Kowalski, Wiesław. „Niemoc wobec Szekspira, czyli *Hamlet* unieczystwiony”. [www.artpapier.com](http://www.artpapier.com) 9.04.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/70753.html>); ms. „Musicalowa tragedia na inaugurację”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 6.11.2008, s. 4; Sulecki, Marcei. „*Hamlet*: sztuka w sztuce”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 8–9.11.2008, s. 2.

## 2009

*Hamlet*. Scena Polska, Czeski Cieszyn. Premiera: 26.11.2009. Reż. Tarant, Michael; tłum. Barańczak, Stanisław; chor. Vejsada, Igor; scenogr. Milfajt, Jaroslav; kost. Vágnerová, Klára; muz. Jirásek, Jan; współpr. chor. Vejsadová, Tereza. Obsada: [Klaudiusz, król Danii] Kokotek, Bogdan; [Hamlet, syn

poprzedniego króla i bratanek obecnego] Kłaptocz, Tomasz; [Poloniusz, kanclerz] Suszka, Karol; [Horacjo, przyjaciel Hamleta] Osmelak, Mariusz; [Laertes, syn Poloniusza] Widera, Grzegorz; [Voltemand, dworzanin; Ksiądz] Malinowski, Ryszard; [Cornelius, dworzanin] Tomoszek, Jakub; [Rosencrantz, dworzanin] Waraksa, Dariusz; [Guildenstern, dworzanin] Kaczmarek, Janusz; [Ozryk, dworzanin] Pochroń, Ryszard; [Marcellus, dworzanin] Wądrzyk, Mateusz; [Bernardo, oficer] Waraksa, Dariusz; [Francisco, żołnierz] Kaczmarek, Janusz; [Reynaldo, sługa Poloniusza] Tomoszek, Jakub; [Król aktor] Moliński, Rudolf; [Królowa aktorka] Pikus, Małgorzata; [Pierwszy aktor] Tomoszek, Jakub; [Drugi aktor] Wądrzyk, Mateusz; [Pierwsza aktorka] Wojczyk, Katarzyna; [Pierwszy grabarz] Pochroń, Ryszard; [Drugi grabarz] Tomoszek, Jakub; [Fortynbras, książę Norwegii] Wądrzyk, Mateusz; [Gertruda, królowa Danii, matka Hamleta] Paprzyca, Anna; [Ofelia, córka Poloniusza] Konieczna, Anna; [Duch ojca Hamleta] Moliński, Rudolf; [Niania] Paseková, Halina; [Dworzanie, damy dworu, żołnierze] Chrzanówna, Lidia; Litwin-Widera, Joanna; Pikus, Małgorzata; Wojczyk, Katarzyna; Pochroń, Ryszard; Tomoszek, Jakub; Wądrzyk, Mateusz; [Dziecko] Widera, Werner.

## 2010

*Hamlet*. Teatr Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego, Kraków. Premiera: 1.10.2010. Reż. Sobociński, Maciej; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Sobociński, Maciej; muz. Rawski, Bolesław; kost. Sobocińska, Magdalena; ruch sceniczny Jankowska, Kamila; Jurewicz, Witold; ukł. pojedynków Jabłonowski, Leszek; Sołek, Marek. Obsada: [Hamlet] Leonowicz, Wojciech; [Gertruda] Segda, Dorota; [Ofelia] Chapko, Karolina; Grąziowska, Magda; [Claudius] Wiercichowski, Marcel; [Poloniusz/Grabarz] Różański, Piotr; [Horatio/Guildenstern/Aktor-Król] Bogucki, Marek; [Laertes/Rosencrantz/Aktor-Królowa] Kościuk, Michał.

Rec.: Furdyna, Magdalena. „Odpowiedzialna wolność”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 22.09.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/102122.html>); Głowacki, Paweł. „Komnata bez wyjścia”. *Dziennik Polski* 4.10.2010. s. A8; Targoń, Joanna. „Hamlet”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 1.10.2010, s. 16; Targoń, Joanna. „Syn ducha duńskiego”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 7.10.2010, s. 6.

*Hamlet*. Walny Teatr, Ryglice. Premiera: 9.10.2010. Reż., adapt., scenogr. Walny, Adam; muz. Kynde, Lars; światło Zięba, Marek; praca nad słowem Zięba, Marek. Obsada: [Hamlet] Walny, Adam.

Rec.: BET. „*Hamlet* na scenie Lalki”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 27.01.2011, s. 7; Spichalski, Szymon. „Reszta jest milczeniem rybim”. *Teatr dla Was* 1.08.2012 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/143880,druk.html>).

*Hamlet*. PWST Kraków – Wydział Teatru Tańca w Bytomiu. Premiera: 27.11.2010. Koncepcja i realizacja: Tomaszewski, Cezary; tłum. Barańczak, Stanisław; Iwaszkiewicz, Jarosław; op. art.: Peszek, Jan; przestrzeń sceniczna Karczmarska, Anna Maria; kost. Karczmarska, Anna Maria; konsultacja dramaturgiczna Grochulska, Joanna. Obsada: Bartczak, Magdalena; Jaśkowska, Agnieszka; Józwicka, Paulina; Kostrzewa, Katarzyna; Czekał, Mateusz; Figurski, Bartosz; Guzenda, Michał; Karczewski, Mikołaj; Miękina, Karol; Klebaniuk, Jarosław.

Rec.: Czapła-Oslisło, Aleksandra. „Jan Peszek budzi w Bytomiu ciała i nie produkuje głów”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 6–7.11.2010, s. 6; Diduch, Anna. „The best of *Hamlet*”. *Nowa Siła Krytyczna* 1.04.2012 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/136634.html>); Głowacki, Paweł. „Młode dziadki do orzechów”. *Dziennik Polski* 13.12.2010, s. A9; (JOC). „*Hamletów* dwóch”. *Dziennik Polski – Magnes* 9.12.2010, s. C3; JOTA. „Więści z teatrów”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 3.12.2010, s. 17; Klebaniuk, Jarosław. „Ofelia tonie w łyżce wody”. [www.wywrota.pl](http://www.wywrota.pl) 18.10.2011 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/141102.html>); Misiewicz, Alan. „Studenci Jana Peszka złamali *Hamleta* Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 29.11.2010, s. 9; Mrozek, Witold. „Zabawa banałem”. [witoldmrozek.blox.pl](http://witoldmrozek.blox.pl) 31.03.2012 (<http://witoldmrozek.blox.pl/2012/03/Zabawa-banalem.html>).

*Hamlet*. Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna, Kraków. Premiera: 10.12.2010. Reż. Peszek, Jan; op. art. Peszek, Jan; tłum. Barańczak, Stanisław; Iwaszkiewicz, Jarosław; oprac. tekstu: Grochulska, Joanna; Peszek, Jan; dramaturgia Grochulska, Joanna; przestrzeń sceniczna Karczmarska, Anna Maria; kost. Karczmarska, Anna Maria. Obsada: [Hamlet I/Ozryk] Gierszał, Jakub; [Hamlet II/Poloniusz] Trela, Wojciech; [Klaudiusz] Guzdek, Daniel; [Gertruda] Cikuj, Ołena; [Ofelia] Srokowska, Ewa; [Ofelia II] Zawadzka, Katarzyna; [Laertes] Waga, Bartosz; [Horacjo] Kotschedoff, Bartłomiej; [Duch/Rosencrantz/Grabarz II] Biedroń, Piotr; [Guildenstern/Grabarz I] Kowalczyk, Paweł; Klebaniuk, Jarosław.

Rec.: [b.a.]. „*Hamlet* razy dwa”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/106529.html) 22.11.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/106529.html>); [b.a.]. „Dwa razy *Hamlet* w szkole teatralnej”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 1.12.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/107061.html>); [b.a.]. „Aktorzy-tancerze zagrają *Hamleta*”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 24.02.2011



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

(<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/111656.html>); Diduch, Anna. „The best of *Hamlet*”. *Nowa Siła Krytyczna* 1.04.2012 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/136634.html>); Głowacki, Paweł. „Młode dziadki do orzechów”. *Dziennik Polski* 13.12.2010, s. A9; (JOC). „Hamletów dwóch”. *Dziennik Polski – Magnes* 9.12.2010, s. C3; Klebaniuk, Jarosław. „Ofelia tonie w łyżce wody”. [www.wywrota.pl](http://www.wywrota.pl) 18.10.2011 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/141102.html>); Misiewicz, Alan. „Studenci Jana Peszka złamali *Hamleta* Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 29.11.2010, s. 9; Mrozek, Witold. „Zabawa banałem”. [witoldmrozek.blox.pl](http://witoldmrozek.blox.pl) 31.03.2012 (<http://witoldmrozek.blox.pl/2012/03/Zabawa-banalem.html>).

## **Henryk IV cz. I**

### **2005**

*Henryk IV, cz. I*. Scena Inicjatyw Artystycznych Związku Artystów Scen Polskich, Warszawa. Premiera: 4.11.2005. Reż. Kulczyński, Jan; tłum. Kulczyński, Jan; scenogr. i kost. Kanigowska, Maria; ruch scen. Grochoczyński, Tomasz; układ chor. Cichucki, Marek; animacja lalek Wilma, Maria. Obsada: [Król Henryk IV i inne postaci] Jurewicz, Jan; [Księżę Henryk i inne postaci] Szyszkowski, Adam; Cichucki, Marek; [Hotspur i inne postaci] Borowski, Piotr; [Falstaff i inne postaci] Grochoczyński, Tomasz; [Glendower i inne postaci] Breitenwald, Michał; Bieliński, Witold; [Worcester i inne postaci] Biczysko, Stanisław; Abrahamowicz, Leszek; [Douglas i inne postaci] Korczyk, Tomasz; [Mortimer i inne postaci] Żerański, Marek; [Pani Quickly i inne postaci] Wołłejko, Jolanta; [Lady Mortimer i inne postaci] Kucińska-Boberek, Ilona; [Lady Percy i inne postaci] Karel, Magdalena.

Rec.: j.r.k. „Premierowy kalejdoskop”. *Rzeczpospolita* 12.01.2006, s. X1; j.r.k. „W kompanii Falstaffa”. *Rzeczpospolita* 6.01.2006, s. X1; Kowalczyk, Janusz R. „Nieodparty wdzięk Falstaffa”. *Rzeczpospolita* 20.01.2006, s. X1; Lutomska, Julia. „Od Szekspira do Wyrpajewa”. *Rzeczpospolita* 3.01.2006, s. X1; Miłkowski, Tomasz. „Aktorzy grają Szekspira – premiera w Teatrze Małym”. [www.aict.art.pl](http://www.aict.art.pl) 21.01.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/21039.html>).

## **Jak wam się podoba**

### **2001**

*Jak wam się podoba*. Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna, Kraków. Prem. 19.02.2001. Reż. Wajda, Andrzej; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Za-

chwatowicz, Krystyna; Paciorek, Katarzyna; muz. Kornecka, Ewa; asyst. reż. Hadari, Awiszaj; Rekowski, Krzysztof. Obsada: [Dionizy/Pan] Apostel, Łukasz; [Amiens/Pan] Czernecki, Michał; [Ambroży] Dobrzański, Edward; [Książę wygnany/Fryderyk] Fabisiak, Aleksander; [Karol] Jędrzejczyk, Rafał; [Jakub de Bois/Pan] Jędrzejek, Piotr; [Pan] Matys, Dariusz; [Pan] Mielczarek, Grzegorz; [Koryn, Pasterz] Mrowiec, Andrzej; [Hymen] Polony, Anna; [Jakub] Romanowski, Jacek; [Orlando] Stuhr, Maciej; [Adam] Trela, Jerzy; [Adam] Wójcik, Wiesław; [Rozalinda] Czerwińska, Magdalena; [Rozalinda] Durska, Patrycja; [Celia] Seweryn, Karina; [Orlando] Korzeniowski, Krzysztof; [Oliwer] Zawadzki, Daniel; [Lakmus/Walenty] Pluskota, Krzysztof; [Hymen] Hadari, Awiszaj; [Sylwiusz/Le Beau] Snochowski, Jakub; [Febe] Figurska, Dominika; [Jakub de Bois/Pan] Płoski, Piotr; [Karol] Jędrysek, Krzysztof; [Lakmus/Walenty] Bąk, Dominik; [Anielka] Pruchniewska, Agata.

Rec.: (AMS). „Ze studentami”. *Dziennik Polski* 27–28.01.2001, s. 6; (AMS). „Odmładzanie Szekspirem”. *Dziennik Polski* 16.02.2001, s. 6; (AMS). „Szekspir Wajdy”. *Dziennik Polski* 26.03.2001, s. 40; Głowacki, Paweł. „Los dyplomanta Brzózki”. *Dziennik Polski* 29.03.2001, s. 13; Janowska, Katarzyna. „Jak wam się podoba”. *Polityka* 31 (2001), s. 92–97; Mikos, Marek. „Świat to scena”. *Gazeta Wyborcza* 28.03.2001, s. 15; Rożek, Jadwiga. „Szekspir w adidasach”. *Przekrój* 16 (2001), s. 62.

## 2003

*Jak wam się podoba*. Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego, Kalisz. Premiera: 22.11.2003. Reż. Czechowski, Robert; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Stefaniak, Wojciech; kost. Rząd, Bogna; muz. Sarzyński, Sasza; Neogenn-Lindner, Damian; Futoma, Olgierd; ruch sceniczny Wytych, Anna; reż. światła Pawlik, Piotr; asyst. reż. Siegoczyński, Michał. Obsada: [Rozalinda, córka wygnanego Księcia] Noszczyk, Izabela; [Orlando, najmłodszy syn Rolanda de Bois] Pawlak, Sebastian; [Celia, córka księcia Fryderyka] Kubies, Agnieszka; [Oliwer, Amiens, najstarszy syn Rolanda de Bois] Cyran, Arkadiusz; [Lakmus, błazen] Kręc, Karol; [Książę Fryderyk, Książę Wygnany] Wierzbowski, Lech; [Jakub] Grzybowski, Maciej; [Le Beau] Piątkowska, Izabella; [Karol, Sylwiusz] Jackowicz, Jacek; [Adam] Wołoszyński, Wiesław; [Febe] Horodyńska, Krystyna; [Anielka] Soroka, Izabela; [Ambroży Ambaras, Walenty] Antoniewicz, Zbigniew; [Koryn] Lewandowski, Ignacy; [oraz] tancerze Teatru Tańca „Alter”.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Rec.: Błażewicz, Olgierd. „Nasz współczesny”. *Głos Wielkopolski* 6.06.2005, s. B6; Bończa-Szabłowski, Jan. „Szekspir jest trendy”. *Rzeczpospolita* 12.05.2004, s. A11; MIDOL. „Czary w poezji Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 22–23.11.2003, s. 8.

## 2005

*Jak wam się podoba? Las*. Teatr Studyjny PWSFTViT, Łódź. Premiera: 15.10.2005. Reż. Maciejowski, Jan; tłum. Miłosz, Czesław; scenogr. i kost. Zawada, Barbara; muz. Górecka, Marta; Osypiuk, Radosław; Agaciak, Aleksandra; Siadul, Piotr; konsult. muz. Droś, Michał; ruch sceniczny Knol, Kazimierz; asyst. reż. Ciołek, Adam. Obsada: [Wygnyany książę] Gajdzis, Łukasz; [Amiens] Osypiuk, Radosław; [Jakub] Mazurek, Jakub; [Le Beau] Wasielewski, Ziemowit; [Oliwer] Ciołek, Adam; [Orlando] Bieliński, Michał; [Probiereczyk] Filipiak, Michał; [Ksiądz Oliwier Psujka] Dąbrowski, Rafał; Łuczak, Marcin; [Koryn] Konopka, Łukasz; [Sylwiusz] Bugaj, Konrad; [William] Osiński, Mikołaj; [Rozalinda] Anzorge, Katarzyna; Żukowska, Marieta; [Celia] Górecka, Marta; [Febe] Członka, Magdalena; Zajac, Aneta; [Audrey] Wianecka, Jadwiga; [Pan Pierwszy] Kowalik, Igor; [Pan Drugi] Konopka, Łukasz; [oraz] studenci II roku Wydziału Aktorskiego.

Rec.: Karczewski, Leszek. „Pod pięcioma kilometrami wstążki”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 14.10.2005, s. 11; Karczewski, Leszek. „Dyplom w alternatywnym lesie”. *Gazeta Wyborcza – Łódź – Co jest grane* 14.10.2005, s. 13; Karczewski, Leszek. „Bez barier i bez norm”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 18.10.2005, s. 7.

## 2006

*Jak wam się podoba*. Teatr Polski, Warszawa. Premiera: 10.11.2006. Reż. Kilian, Jarosław; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Kilian, Adam; Kilian, Jarosław; muz. Pawluśkiewicz, Jan Kanty; chor. Morawiec, Andrzej; asyst. reż. Potocki, Bogdan; układ walk Brzeziński, Robert; asyst. scenogr. Gałązka, Jolanta; Piworowicz, G. Obsada: [Książę wygnany] Kumor, Krzysztof; [Fryderyk, brat Księcia, uzurpator] Jędrzejewski, Marcin; [Amiens, towarzysz wygnanego Księcia] Czerwiński, Wojciech; [Jakub, towarzysz wygnanego Księcia] Łukaszewicz, Olgierd; [De L'Arbre, towarzysz wygnanego Księcia] Bąk, Piotr; [Caillois, towarzysz wygnanego Księcia] Potocki, Bogdan; [Lelouche, towarzysz wygnanego Księcia] Alabi, James O.; [Oli-

wer, syn Rolanda de Bois] Kwaśnik, Dariusz; [Jakub, syn Rolanda de Bois] Koślik, Paweł; [Orlando, syn Rolanda de Bois] Łoś, Dominik; [Le Beau, dworzanin księcia Fryderyka] Maciejewski, Michał; [Karol, zapaśnik na dworze księcia Fryderyka] Romaniuk, Rafał; Wachowski, Piotr; Zygmunt, Andrzej; [Adam, stary sługa rodu de Bois] Kamiński, Eugeniusz; [Dionizy, dworzanin] Brzeziński, Piotr; [Lakmus, błazen] Pieczyński, Andrzej; [Henri Rousseau, czasem Ambroży Ambaras] Gołas, Wiesław; [Koryn, pasterz] Nawrocki, Ryszard; [Sylwiusz, pasterz] Janusiak, Artur; [Walenty, wieśniak] Pontek, Artur; [Hymen, bóg małżeństwa] Koślik, Paweł; [Rozalinda, córka wygnanego Księcia] Stanisławska, Katarzyna; [Celia, córka księcia Fryderyka] Sztuk, Agnieszka; [Febe, pasterka] Domańska, Ewa; Lipmann, Małgorzata; [Anielka, wieśniaczka] Gołębiowska-Makomaska, Ewa; Smalara, Magdalena.

Rec.: Łukomski, Maciej. „Pośmiejcie się!”. *Nowa Siła Krytyczna* 13.11.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/31480.html>); Majcherek, Janusz. „Chodź, opowiem ci bajeczkę...”. *Teatr* 1 (2007), s. 28–29; Miłkowski, Tomasz. „Cały świat to scena”. *Przegląd* 47 (2006), s. 53; Pieczyński, Kajetan. „*Jak wam się podoba* w Teatrze Polskim w Warszawie, w reżyserii Jarosława Kiliana”. [www.teatrdlawas.pl](http://www.teatrdlawas.pl) 23.10.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/46878.html>); Wyżyńska, Dorota. „Las Ardeński, czyli teatr”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 10–12.11.2006, s. 19.

## 2008

*Jak wam się podoba*. Teatr im. Stefana Jaracza, Olsztyn. Premiera: 12.01.2008. Reż. Kuśmider, Szymon; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Guzik, Barbara; ruch scen. Tyrlik, Marcin; muz. Mejza, Mieczysław. Obsada: [Fryderyk, Książę Wygnany] Lizak, Piotr; [Sylwiusz Amiens] Szkoda, Marek; [Jakub] Bochan, Magdalena; [Oliwer] Kołodziej, Jan; [Jakub de Bois] Feliś, Piotr; [Orlando] Ciachorowski, Tomasz; [Lakmus] Koła, Krzysztof; [Walenty Korin] Wądrzyk, Mateusz; [Rozalinda] Dywicka, Dagna; [Celia] Jędrzejak, Anna; [Febe] Paszkowska, Olga; [Anielka] Pruchnik, Małgorzata; [Adam Le Beau] Tyrlik, Marcin.

Rec.: Jarzębowska, Ewa. „Studenci zmierzają się z Szekspirem”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 11.01.2008, s. 5; Romanowska, Ada. „Szekspir się zbłądził?”. *Nowa Siła Krytyczna* 15.01.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/49931.html>); Targoń, Joanna. „Studenci z Olsztyna”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 23.05.2008, s. 8.

## 2009

*Jak wam się podoba.* Bałtycki Teatr Dramatyczny im. Juliusza Słowackiego, Koszalin. Premiera: 28.03.2009. Reż. Papis, Jacek; tłum. Słomczyński, Maciej; polskie teksty pios. Papis, Jacek; scenogr. i kost. Krzemień, Małgorzata; muz. Kayser-Klepacka, Hanna; ruch scen. Mikołajczyk, Mikołaj. Obsada: [Stary Książę, wygnany do Lasu Ardeńskiego, Książę Fryderyk – jego młodszy brat, który przywłaszczył sobie władzę] Zanowicz, Wiesław; [Le Beau – dworzanin księcia Fryderyka, Adam, stary sługa w domu Oliwiera i Orlanda, Koryn, pasterz w Lesie Ardeńskim, Posłaniec dobrych wiadomości] Krótki, Piotr; [Karol, niemal pokonany zapaśnik, Audrey – wiejska dziewczyna] Czerwiński, Artur; [Oliwier, starszy syn sir Rolanda de Bois, Książdz Oliwier Psujtekst] Zdrojewski, Jacek; [Orlando, młodszy syn sir Rolanda de Bois] Paczesny, Artur; [Probierny, błazen na dworze księcia Fryderyka] Żentara, Leszek; [Amiens, towarzysz wygnanego księcia] Ulicka-Pyda, Katarzyna; [Jakub, melancholik, towarzysz wygnanego księcia] Rogowski, Wojciech; [Pan Pierwszy, towarzysz wygnanego księcia] Wiercioch, Małgorzata; [Pan Drugi, towarzysz wygnanego księcia] Tuliszczyńska, Helena; [Sylwiusz, młody pasterz zakochany w Febe] Stroka, Dominik; [William, młody wieśniak, Hymen, rzymski bóg małżeństwa i błony dziewiczej] Stafecki, Sebastian; [Rozalinda, córka wygnanego księcia] Papis, Dorota; [Celia, córka księcia Fryderyka] Niedziela, Beata; Padzikowska, Aleksandra; [Febe, pasterka] Gruszczynska-Ogonowska, Żanetta; [Hymen, rzymski bóg małżeństwa i błony dziewiczej] Mikołajczyk, Mikołaj.

Rec.: Kwidzińska, Ewa J. „Wiele hałasu o nic”. *Nowa Siła Krytyczna* 3.04.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/70460.html>).

## Juliusz Cezar

### 2006

*Juliusz Cezar.* Teatr Telewizji. Premiera: 27.03.2006. Reż. Englert, Jan; tłum. Barańczak, Stanisław; scenariusz Englert, Jan; zdjęcia Adamek, Witold; scenogr. Kośmider, Arkadiusz; kost. Kwiatkowska, Tatiana; muz. Milanowski, Andrzej. Obsada: [Juliusz Cezar] Englert, Jan; [Marek Brutus] Radziwiłowicz, Jerzy; [Marek Antoniusz] Frycz, Jan; [Kasjusz] Bonaszewski, Mariusz; [Kaska] Stelmaszyk, Krzysztof; [Treboniusz] Blumenfeld, Andrzej; [Ligariusz] Kozłowski, Maciej; [Decjusz Brutus] Gajewski, Jarosław; [Metellus Cymber] Talar, Henryk; [Cynna] Mikołajczak, Jacek; [Oktawiusz

Cezar] Bobrowski, Szymon; [Lepidus] Małecki, Grzegorz; [Popiliusz Lena] Duriasz, Józef; [Publiusz] Lasota, Czesław; [Lucjusz] Bobrowski, Bartłomiej; [Masala] Tołwiński, Paweł; [Kalpurnia] Justa, Aleksandra; [oraz] Lanton, Dorota; Bieliński, Witold; Domański, Jacek; Gruda, Jarosław; Paprocki, Paweł; Rękawik, Piotr; Żołądkowicz, Wojciech.

Rec.: Bończa-Szabłowski, Jan. „Cezar z Pałacu Kultury”. *Rzeczpospolita – TeleRzeczpospolita* 17.02.2006, s. X1; Cieślak, Jacek. „Niech diabeł zejdzie aniołowi z drogi”. *Rzeczpospolita* 27.03.2006, s. X1; d.k. „Wielka klasyka tłumaczy dzisiejszy świat”. *Rzeczpospolita* 27.03.2006, s. X1; Derkaczew, Joanna. „Epidemia władzy”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Telewizyjna* 24.03.2006, s. 7; Feusett, Krzysztof. „Wielka siła słowa”. *Rzeczpospolita* 6.06.2006, s. X1; Marszałek, Agnieszka. „Vox populi?”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 101–102.

## 2007

*Juliusz Cezar*. Teatr Polski, Wrocław. Premiera: 16.12.2007. Reż. Brzyk, Remigiusz; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Łagowska, Justyna; kost. Kornacka, Julia; muz. Mirowski, Marcin; projekcje video Zachodny, Jacek; asyst. reż. Michał, Mrozek. Obsada: [Juliusz Cezar] Mrozek, Andrzej; [Brutus] Ziemiański, Wojciech; [Kasjusz] Cichy, Wiesław; [Kaska] Kujawski, Igor; [Cynna] Wilk, Andrzej; [Metellus Cymber] Blecki, Jan; [Treboniusz] Haniszewski, Mirosław; [Decjusz] Lulek, Tomasz; [Marek Antoniusz] Majnicz, Michał; [Ligariusz] Petrykat, Edwin; [Cycero] Danielewski, Bogusław; [Wróżbita] Kussyk, Cezary; [Oktawiusz] Zaniewski, Mariusz; [Sługa Oktawiusza] Szczyszczaj, Adam; [Porcja] Bolly, Monika; [Kalpurnia] Czaplińska, Elżbieta; [Obywatelka] Sawicka, Teresa; [Obywatel] Mrozek, Michał.

Rec.: Bryś, Marta. „Cezar?”. *Nowa Siła Krytyczna* 17.12.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/48900.html>); Chojnowski, Grzegorz. „Cezar z telewizorem”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/48944.html) 18.12.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/48944.html>); Kamińska, Katarzyna. „Cezar na scenie i ekranie”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 18.12.2007, s. 6; Kamińska, Katarzyna. „Kłęska urodzaju”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 14.12.2007, s. 25; Kamińska, Katarzyna. „Scena młodych twórców”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 5.01.2008, s. 4; Kamińska, Katarzyna. „O władzy i głosach z wnętrza głowy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 2.01.2009, s. 10; Katafiasz, Olga. „Juliusz Cezar”. *Didaskalia* 83(2008), s. 34–35; Kowalska, Jolanta. „Teatr na wojennej ścieżce”.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

*Teatr 4* (2008), s. 62–65; Kucharski, Krzysztof. „Juliusz Cezar po raz pierwszy”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 14.12.2007, s. 6; Talik, Magdalena. „Juliusz Cezar bez katharsis”. [www.kulturaonline.pl](http://www.kulturaonline.pl) 19.12.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/pl/artykuly/48990.html>).

## **Komedia omyłek**

### **2003**

*Komedia omyłek*. Teatr Nowy, Łódź. Premiera: 5.06.2003. Reż. Prus, Maciej; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Jarnuszkiewicz, Marcin; muz. Ścibior, Seweryn; asyst. reż. Podgórski, Andrzej. Obsada: [Solinus, książę Efezu] Cichucki, Marek; [Egeon, kupiec z Syrakuz] Wichrowski, Andrzej; [Antyfolus z Efezu, Antyfolus z Syrakuz, bliźniacy, synowie Egeona i Emilii] Czop, Ireneusz; [Dromio z Efezu, Dromio z Syrakuz, bliźniacy w służbie braci Antyfolusów] Chorąży, Wojciech; [Baltazar, kupiec] Wiktorowicz, Dariusz; [Angelo, złotnik] Pabisiak, Paweł; [Doktor Szczypawa, bakałarz] Kubiawicz, Tomasz; [Emilia, matka przełożona klasztoru w Efezie, żona Egeona] Bielska-Graczyk, Elżbieta; [Adriana, żona Antyfolusa z Efezu] Krzanowska, Katarzyna; [Lucjana, jej siostra] Sokołowska, Anita; [Kurtyzana] Lisiecka, Milena; [Oficer Straży] Saniternik, Mariusz; Kowalski, Dariusz.

Rec.: A.C. „Komedia bez złości”. *Polityka* 25 (2003), s. 61; Hoczyk, Julia. „Królestwo pomyłek”. *Teatr 9* (2005), s. 27–28; Karczewski, Leszek. „Fikcyjne szczęście”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 7–8.06.2003, s. 6; Karczewski, Leszek. „Szacunek dla gry”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 4.06.2003, s. 6; Kowalczyk, Janusz R. „I śmiech, i żal”. *Rzeczpospolita* 7–8.06.2003, s. XI; Kowalewicz, Krzysztof. „Łódzki Szekspir najlepszy”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 6.07.2005, s. 7; Kowalewicz, Krzysztof. „Stare słowa z nową biologią”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 29.04.2005, s. 7; LK; KK. „Dziesięć tysięcy dolarów dla aktorów”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 8.08.2005, s. 6; Pawłowski, Roman. „Dostawca fabuły ze Stratfordu”. *Gazeta Wyborcza* 10.08.2005, s. 11.

### **2007**

*Komedia omyłek*. Teatr Wybrzeże, Gdańsk. Premiera: 29.07.2007. Reż. Brzoza, Zbigniew; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Jarnuszkiewicz, Marcin; muz. Grudzień, Jacek; ruch scen. Bzdyl, Leszek; asyst. scenogr. Gębczak-Janina, Barbara; asyst. reż. Rybiński, Cezary. Obsada: [Solinus, książę Efezu]

Matuszewski, Krzysztof; [Egeon, kupiec z Syrakuz] Krawczyk, Mirosław; [Antyfolus z Efezu, bliźniak, syn Egeona i Emilii] Szymaniak, Dariusz; [Antyflosus z Syrakuz, bliźniak, syn Egeona i Emilii] Szymaniak, Dariusz; [Dromio z Efezu, bliźniak, w służbie braci Antyfolusów] Kowalski, Michał; [Dromio z Syrakuz, bliźniak, w służbie braci Antyfolusów] Kowalski, Michał; [Baltazar, kupiec] Konopiński, Maciej; [Angelo, złotnik] Rybiński, Cezary; [Doktor Szczypawa, bakałarz] Jasiński, Ryszard; [Kupiec] Trela, Adam Kazimierz; [Emilia, żona Egeona] Nieczuja-Urbańska, Marzena; [Adriana, żona Antyfolusa z Efezu] Kalmus, Marta; [Lucjana, jej siostrą] Androsz, Dorota; [Łucja, jej służąca] Szmuda, Małgorzata; [Kurtyzana] Oracz, Małgorzata; [Oficer Straży] Szemił, Maciej.

Rec.: Baran, Mirosław. „Antyfolus spotyka Antyfolusa, a Dromio – Dromia”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 27.07.2007, s. 12; Baran, Mirosław. „Mam naturę konia: jak jest trawa, to ją zjem”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 28–29.07.2007, s. 5; Baran, Mirosław. „Nie dodaję Szekspirowi sensów”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 28.06.2007, s. 10; Baran, Mirosław. „Zagubieni w labiryncie luster”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 31.07.2007, s. 6; Bielecka, Anna. „Szekspir kryminalny czy musicalowy?”. *Nowa Siła Krytyczna* 2.08.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/42308.html>); Rudziński, Łukasz. „Festiwal Szekspirowski. Dzień pierwszy”. *Nowa Siła Krytyczna* 4.08.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/42361.html>); Rudziński, Łukasz. „Festiwal Szekspirowski. Podsumowanie”. *Nowa Siła Krytyczna* 14.08.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/42753.html>).

## Król Lear

### 2001

*Król Lear*. Teatr Powszechny im. Zygmunta Hübnera, Warszawa. Premiera: 12.05.2001. Reż. Cieplak, Piotr; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Kozikowski, Jan; muz. Kormorany; asyst. reż. Niedziółka, Cezary. Obsada: [Lear] Zapasiewicz, Zbigniew; [Król Francji] Pacek, Sławomir; [Księżę Burgundii] Piszczatowski, Andrzej; [Księżę Kornwalii] Kozłowski, Piotr; [Księżę Szkocji] Maciejewski, Sylwester; [Hrabia Kent] Kaczor, Kazimierz; [Hrabia Gloucester] Kowalski, Władysław; [Edgar] Woronowicz, Adam; [Edmund] Braciak, Jacek; [Starzec] Lutkiewicz, Gustaw; [Lekarz] Sierakowski, Zygmunt; [Błazen] Machalica, Piotr; [Oswald] Królikowski, Rafał; [Rycerz] Szczerbiński, Krzysztof; [Kapitan] Wysota, Kazimierz; [Sługa]



Zieliński, Michał; [Goneryla] Herman, Katarzyna; [Regana] Sieńczyłło, Justyna; [Kordelia] Olszówka, Edyta.

Rec.: Cieślak, Jacek. „Niespodziewane przestrzenie poezji”. *Rzeczpospolita* 11.05.2001 (<http://archiwum.rp.pl/artukul/336051-Niespodziewane-przestrzenie-poezji.html>); DOW. „Dramat rodzinny”. *Gazeta Wyborcza* 12.05.2001, s. 2; Krakowska-Narożniak, Joanna. „Król Lear, czyli współczucie”. *Dialog* 9 (2001), s. 118–128; Pawłowski, Roman. „Ta nasza starość”. *Gazeta Wyborcza* 21.05.2001, s. 17; Prussak, Maria. „Zdzieranie zasłon”. *Didaskalia* 43–44 (2001), s. 33–34; Turowiec, Anna. „Proporcje zła, czyli rzecz o Learze Zbigniewa Zapasiewicza”. *Teatr* 9 (2001), s. 14–18; Wyżyńska, Dorota. „Proporcje emocji”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 12.05.2001, s. 7; Wyżyńska, Dorota. „Unikam formułek”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 5.05.2001, s. 8.

*Król Lear*. Teatr im. Stefana Żeromskiego, Kielce. Premiera: 29.12.2001. Reż. Szczerki, Piotr; tłum. Sito, Jerzy; scenogr. Panek, Marian; kost. Morawetz, Dorota; muz. Wileński, Konstanty; asyst. reż. Wójcikowska, Maria. Obsada: [Król Lear] Wieczorek, Krzysztof; [Gloucester] Kuształ, Edward; [Kent] Bieliński, Mirosław; [Edmund] Kiszluk, Marcin; [Kordelia] Stużyńska, Magdalena; Jarek, Magdalena; [Regana] Pałuska, Ewa; [Goneryla] Kwietniewska, Agnieszka; [Księżę Burgundii] Cempura, Andrzej; [Król Francji] Janaszek, Edward; [Księżę Kornwalii] Słaboń, Artur; [Księżę Albany] Brykczyński, Marcin; [Oswald] Głogowski, Janusz; [Doktor] Wójcikowska, Maria; [Edgar] Kwas, Grzegorz; [Posłaniec, Pierwszy sługa] Cempura, Andrzej; [Starzec, Curan] Janaszek, Edward; [Błazen] Pontek, Artur; [Dworzaniec, Rycerz] Nowicki, Zdzisław.

Rec.: [b.a.]. „*Król Lear* z Kielc”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 29.11.2002, s. 2; Ćwieluch, Juliusz. „Sukces pewny?”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 17.12.2001, s. 1; Ćwieluch, Juliusz. „Szekspir lubił mięso”. *Gazeta Wyborcza* 28.12.2001, s. 13; Ćwieluch, Juliusz. „Tak długo, tak dobrze?”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 29.12.2001, s. 1; Ćwieluch, Juliusz. „To nie piekarnia”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 27–28.10.2001, s. 3; Ćwieluch, Juliusz. „Z królewskim gestem”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 19.12.2001, s. 3; JULL. „*Król Lear* wyjeżdża”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 28.11.2002, s. 2; JULL. „Magdalena Jarek”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 16.01.2002, s. 2; JULL. „Szekspirowska trzynastka”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 22.04.2002, s. 4; Mikos, Marek. „Przeciw nicości”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 31.12.2001, s. 4; Turowiec, Anna. „Postmodernistyczna bajka o królu Learze”. *Teatr* 7–8 (2002), s. 10.

**2002**

*Lear*. Teatr „Baj Pomorski”, Toruń. Premiera: 29.09.2002. Reż. Leliawski, Aleksiej; scenogr. Nersisjan, Tatiana; muz. zespół „Kobranocka”; chor. Ostapczuk, Bartłomiej; asyst. reż. Soboczyńska, Edyta. Obsada: [Król Lear] Różański, Jacek; [Regan] Onyszczyk, Aleksandra; [Kordelia] Parfieniuk, Marta; [Goneril] Soboczyńska, Edyta; [Król Francji, Lekarz, Księżę Albanii] Grzęda, Krzysztof; [Kent] Pietruski, Jacek; [Gloster] Pysiak, Jacek K.; [Edmund] Słowik, Andrzej; [Błazen, Herold, Oswald] Wójtowicz, Mariusz; [Edgar, Księżę Burgundii, Księżę Kornwalii, Kuran] Korkuz, Andrzej.

Rec.: Chmara, Anita. „Lear rockowy”. *Gazeta Pomorska* 3.10.2002, s. 10; JAN. „Czarodziej z Białorusi”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 24.09.2002, s. 5; (mkr). „I znów Szekspir”. *Nowości Gazeta Pomorza i Kujaw* 27.09.2002, s. 16; (mkr). „Szekspir, Kobranocka i lalki”. *Nowości Gazeta Pomorza i Kujaw* 30.08.2002, s. 11.

**2006**

*Król Lear*. Teatr na Woli im. Tadeusza Łomnickiego, Warszawa. Premiera: 21.02.2006. Reż. Konczałowski, Andriej; tłum. Sito, Jerzy; dek. Gregori, Graziano; kost. Teti, Carla; muz. Czechak, Tadeusz; chor. Glushkov, Oleg; asyst. kost. Przyboś-Olewicz, Zofia; asyst. reż. Wojtyszko, Adam. Obsada: [Król Lear] Olbrychski, Daniel; [Król Francji] Jaźnicki, Borys; [Księżę Burgundii, Starzec] Rzymyszkiewicz, Piotr; [Księżę Kornwalii, mąż Regany] Wojdyła, Maciej; [Księżę Albany, mąż Goneryli] Dedek, Tomasz; [Hrabia Kentu] Sadowski, Przemysław; [Hrabia Gloucester] Schejbal, Jerzy; [Edgar, syn Gloucester] Garlicki, Łukasz; [Edmund, syn Gloucester] z nieprawego łoża] Wnuk, Dariusz; [Dworzanin] Olbrychski, Rafał; [Oswald] Nowak, Cezary; [Doktor] Nowisz, Paweł; [Błazen] Pazura, Cezary; [Oficer w służbie Edmunda, Poślaniec] Breitenwald, Michał; [Sługa księcia Kornwalii, Poślaniec] Szczygieł, Jan Krzysztof; [Goneryla] Fudalej, Beata; [Regana] Seweryn, Maria; [Kordelia] Grochowska, Agnieszka; Schejbal, Magdalena; [Służący, Heroldowie, Żołnierze] Andrzejczak, Paweł; Anuszewski, Kacper; Fantoli, Łukasz; Galas, Marek; Górnicki, Łukasz; Hynek, Paweł; Małaczewski, Paweł; Martyniak, Robert; Mazurek, Jarosław; Milczarczyk, Grzegorz; Morze, Robert; Ościśławski, Łukasz; Parczewski, Paweł; Sarnecki, Tomasz; Średnicki, Piotr; Wojtyński, Jan.

Rec.: [b.a.]. „Daniel Olbrychski o królu Learze na urodziny”. *Polityka* 3 (2006), s. 58–59; AW. „Lear według Olbrychskiego”. *Super Express* 20.01.2006. s. 11; Baniewicz, Elżbieta. „Nasi goście: Wilson, Konczałowski i Tuminas”. *Twórczość* 5 (2006), s. 127–131; Bończa-Szabłowski, Jan. „Bez strachu nie ma moralności”. *Rzeczpospolita* 10.01.2006, s. X1; Bończa-Szabłowski, Jan. „Lear jak himalaista”. *Rzeczpospolita* 18.01.2006, s. X1; Bończa-Szabłowski, Jan. „Słowiańska dusza Leara”. *Rzeczpospolita* 21.01.2006, s. X1; Bończa-Szabłowski, Jan; Feusette, Krzysztof. „Daniel Olbrychski zagra króla Leara”. *Rzeczpospolita* 7.07.2005. s. X1; DOW. „Konczałowski w teatrze i w kinie”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 14–15.01.2006, s. 7; J.SZ. „Lear Olbrychski”. *Gazeta Wyborcza* 8.07.2005, s. 18; Kowalczyk, Janusz R. „Porażka wielkiego reżysera”. *Rzeczpospolita* 23.01.2006, s. X1; Kurpiewski, Lech; Majcherek, Janusz. „Portret”. *Newsweek Polska* 3 (2006), s. 90–93; Kyzioł, Aneta. „Z Szekspirem nie ma żartów”. *Polityka* 5 (2006), s. 53; Miłkowski, Tomasz. „Spektakl dobrze «naoliwiony»”. [www.aict.art.pl](http://www.aict.art.pl) 22.01.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/22324.html>); Pawłowski, Roman. „Lear na dobre i na złe”. *Gazeta Wyborcza* 23.01.2006, s. 14; Pawłowski, Roman. „Wczesany Liroj”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 10.07.2006, s. 10; pb. „Lear z szablą”. *Rzeczpospolita* 21.01.2006, s. X1; Pieczyński, Kajetan. „*Król Lear* w Teatrze na Woli w Warszawie, w reżyserii Andrieja Konczałowskiego”. [www.teatrdlawas.com](http://www.teatrdlawas.com) 23.10.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/46879.html>); Sieradzki, Jacek. „Przegryźć tętnicę”. *Przekrój* 5 (2006), s. 78; Sobańska-Markowska, Anna. „*Król Lear*”. [www.tvp.pl](http://www.tvp.pl) 1.04.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/24087.html>); Stankiewicz-Podhorecka, Temida. „Watażka Lear”. *Nasz Dziennik* 8.02.2006, s. 11; Starczewski, Maciej. „Lear w stylu klasycznym”. *Tygodnik Ostrołęcki* 5 (2006), s. 21; Starczewski, Maciej. „Trzy razy Konczałowski”. *Tygodnik Ostrołęcki* 4 (2006), s. 19; Wróblewski, Janusz. „Niegodziwcy mają dobre intencje”. *Polityka* 2 (2006), s. 64–66; Wyżyńska, Dorota. „*Król Lear* w Teatrze na Woli”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 7.01.2006, s. 6; Wyżyńska, Dorota. „Olbrychski gra Króla Leara”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 20.01.2006, s. 23; Wyżyńska, Dorota. „Talenty kwitną w telenowelach”. *Gazeta Wyborcza* 21.01.2006, s. 9; Wyżyńska, Dorota. „Wszystkie córki Króla Leara”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 7–8.01.2006, s. 6.

## 2007

*Król Lear*. Lubuski Teatr im. Leona Kruczkowskiego, Zielona Góra. Premiera: 27.05.2007. Reż. Man, Tomasz; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr.

Kurosad, Monika; muz. Sołtysiak, Paweł; asyst. reż. Sokal, Wioletta. Obsada: [Lear] Różański, Jacek; [Kordelia] Zdanowicz, Anna; [Goneryla] Donimirska, Elżbieta; [Regana] Kaszewska-Brawer, Kinga; [Edgar] Beling, Beata; [Edmund] Sokal, Wioletta; [Król Francji/Oswald/Żołnierz] Zienkiewicz, Jacek; [Gloucester] Kaczmarowski, Jerzy; [Kent] Beling, Artur; [Księżę Kornwalii/Posłaniec/Kapitan/Żołnierz] Wiśniewski, Marcin; [Księżę Szkocji] Krzywiźniak, Sławomir; [Mała Kordelia/Śmierć] Migdałek, Kaja.

Rec.: Kapica-Curzytek, Joanna. „Niepokoje współczesności”. *www.salon-naukowy.blog.onet.pl* 5.06.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/40098.html>); ROTA. „W niedzielę premiera *Króla Leara*”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 25.05.2007, s. 10; ROTA. „W niedzielę w teatrze premiera *Króla Leara*”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 26–27.05.2007, s. 4; Żuberek, Dorota. „Przedwiośnie teatralne”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 11.01.2007, s. 4.

## 2009

*Król Lear*. Wrocławski Teatr Współczesny im. Edmunda Wiercińskiego. Premiera: 5.06.2009. Reż. Graużinis, Cezarius; tłum. Słomczyński, Maciej; scenogr. Jacovskis, Marijus; muz. Bialobżeskis, Martynas; asyst. reż. Malikowska-Szymkiewicz, Marta. Obsada: [Błazen] Czykwini, Maria; [Regana] Kieca, Anna; [Kordelia] Michalska, Katarzyna Z.; [Goneryla] Malikowska-Szymkiewicz, Marta; [Edmund] Boczkowski, Krzysztof; [Edgar] Cymerman, Tomasz; [Gloucester] Czacki, Szymon; [Lear] Kierc, Bogusław; [Księżę Albany] Orpiński, Tomasz; [Król Francji] Woźny, Bartosz; [Księżę Kornwalii] Zych, Krzysztof.

*Lear*. Teatr Studyjny PWSFTViT, Łódź. Premiera: 25.09.2009. Reż. Rzepka, Michał; tłum. Barańczak, Stanisław; adapt. Rzepka, Michał; scenariusz Rzepka, Michał; muz. Matula, Piotr; scenogr. Ines-Lewczuk, Zofia de; reż. światła Krzyżańska, Monika. Obsada: Andrzejewski, Janusz.

Rec.: (RS). „*Król Lear*”. *Express Ilustrowany* 24.09.2009, s. 15.

## 2010

*Król Lear*. Krakowski Teatr Scena STU. Premiera: 31.05.2010. Reż. Jasiński, Krzysztof; scenariusz Jasiński, Krzysztof; muz. Grzywacz, Janusz; dek. Rybicki, Maciej; kost. Czyż, Anna. Obsada: [Lear] Saniternik, Mariusz; [Kent]

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Globisz, Krzysztof; Gnatowski, Dariusz; [Gloucester] Litewka, Marek; Róg, Andrzej; [Edgar] Mielczarek, Grzegorz; Piątkowski, Krzysztof; [Edmund] Koszucki, Robert; Zaniewski, Mariusz; [Oficer Oswald] Suski, Grzegorz; Rydzewski, Michał; [Kordelia] Kulig, Joanna; Myśliwiec, Agata; [Regana] Cieślak, Anna; Marek, Agnieszka; [Goneryla] Figurska, Dominika; Oberc, Anna.

Rec.: Konieczna, Elżbieta. „Recenzja: *Król Lear*”. *Miesiąc w Krakowie* online 3.01.2011 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/108577.html>); Nowicka, Justyna. „Jelinek w szkole, Mrożek w multiprojekcie”. *Kraków* 3 (2011), s. 92–93; Targoń, Joanna. „Lear w meloniku”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 2.03.2011, s. 6.

## **Kupiec wenecki**

### **2008**

*Kupiec wenecki*. Teatr Ludowy, Kraków-Nowa Huta. Premiera: 7.03.2008. Reż. Svoboda, Tomáš; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Bönisch, Jaroslav; kost. Brádková, Ivana; muz. Albrecht, Karel; asyst. reż. Kowalska, Justyna. Obsada: [Doża wenecki] Górecki, Krzysztof; [Książę Maroka, starający się o rękę Porcji] Joniec, Jacek; Pilitowski Piotr; [Książę Aragonii, starający się o rękę Porcji] Szewc, Jarosław; [Antonio, kupiec wenecki] Strama, Jacek; [Bassanio, jego przyjaciel, starający się o rękę Porcji] Stec, Marcin; [Gratiano, przyjaciel Antonia i Bassania] Łomnicki, Tadeusz; [Salerio, przyjaciel Antonia i Bassania] Nosal, Jan; [Solanio, przyjaciel Antonia i Bassania] Kumięga, Paweł; [Lorenzo, zakochany w Jessice] Schimscheiner, Tomasz; [Shylock, Żyd] Wolniewicz, Kajetan; [Tubal, Żyd, jego przyjaciel] Franczyk, Andrzej; [Lancelot Gobbo, sługa Shylocka] Wojciechowski, Jacek; [Porcja, młoda dziedziczka] Markuszewska, Dominika; [Nerissa, jej pokojówka] Sitkowska, Iwona; [Jessica, córka Shylocka] Durska, Patrycja; [Kurtyzany] Krzysica, Małgorzata; Kowalska, Justyna; Szałapak, Barbara; Tłałka, Katarzyna; Piecha, Piotr.

Rec.: Ciosek, Jolanta. „Robię spektakl prowokacyjny”. *Dziennik Polski* 6.03.2008, s. 4; Dzieciuchowicz, Iga. „*Kupiec wenecki*”. *Didaskalia* 84 (2008), s. 48; Madej, Teresa. „Okrutny Szekspir”. [www.zamosconline.pl](http://www.zamosconline.pl) 25.06.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/57216.html>); Michalak, Hubert. „Metro-nuda”. *Nowa Siła Krytyczna* 11.03.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/52557.html>); Targoń, Joanna. „Ciotki wenecki”. *Gazeta Wyborcza – Kraków*

10.03.2008, s. 7; Targoń, Joanna. „Kupiec wenecki”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 7.03.2008, s. 13.

*Kupiec wenecki*. Wrocławski Teatr Współczesny im. Edmunda Wiercińskiego. Premiera: 26.04.2008. Reż. Gietzky, Gabriel; tłum. Słomczyński, Maciej; Ulrich, Leon; Wróblewski, Szymon; scenogr. Skaza, Dominika; muz. Gryka, Aleksandra; ruch scen. Bzdyl, Leszek; dramaturgia Biernacka, Joanna; asyst. reż. Zych, Krzysztof. Obsada: [Doża wenecki] Kierc, Bogusław; [Księżę Maroka] Szykier-Koszucki, Robert; [Księżę Aragonii] Twaróg, Grzegorz; [Antonio] Senator, Jerzy; [Bassanio] Czacki, Szymon; [Gratiano] Woźny, Bartosz; [Salerio] Cymerman, Tomasz; [Solanio] Orpiński, Tomasz; [Lorenzo] Zych, Krzysztof; [Shylock] Abart, Bolesław; [Lancelot] Boczkowski, Krzysztof; [Jessica] Michalska, Katarzyna; [Porcja] Frankiewicz, Lena; [Nerissa] Kieca, Anna.

Rec.: Baran, Mirosław. „Złoty Yorick dla Janusza Wiśniewskiego”. *Gazeta Wyborcza* 4.06.2008, s. 7; Bogdański, Piotr. „Kupiec Wenecki wciąż Współczesny”. *Nowe Wiadomości Wałbrzyskie* 16.06.2008, s. 14; Fizgał, Magdalena. „Interpretacje po zmianach”. [www.artpapier.com](http://www.artpapier.com) 6.04.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/70752.html>); Jarząbek, Dorota. „Kupiec wenecki”. *Didaskalia* 85/86 (2008), s. 55; Kamińska, Katarzyna. „Kupiec wenecki, czyli spektakl o rozdarciu duszy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 25.04.2008, s. 10; Kamińska, Katarzyna. „Wieje świeżością”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 25.04.2008, s. 21; Kamińska, Katarzyna. „Potępieni na całego”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 28.04.2008, s. 6; KH. „Przed premierą Kupca weneckiego”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 23.04.2008, s. 20; Kucharski, Krzysztof. „Kupiec wenecki”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 26–27.04.2008, s. 15; Kucharski, Krzysztof. „Szekspir o nietolerancji”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 28.04.2008, s. 18; Kucharski, Krzysztof. „Wenecki kupiec na Rzeźniczej”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 25.04.2008, s. 15; Kyzioł, Aneta. „Hamlet po przejściach”. *Polityka* 47 (2010), s. 84–86; Kyzioł, Aneta. „Wylansowani geje kontra średniowieczny Żyd”. *Polityka* 19 (2008), s. 57; Lubina-Cipińska, Danuta. „Triumf Klaty”. *Śląsk* 4 (2009), s. 66–67; Michalak, Hubert. „Kaliskie Spotkania Teatralne. Dzień pierwszy”. *Nowa Siła Krytyczna* 11.05.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/72485.html>); Wach-Malicka, Henryka. „Interpretacje w siedmiu kamerach”. *Polska – Dziennik Zachodni* 10.03.2009, s. 15; Wach-Malicka, Henryka. „Kłata bierze (prawie) wszystko”. *Polska – Dziennik Zachodni* 16.03.2009, s. 17.

## **Makbet**

### **2001**

*Makbet*. Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego, Płock. Premiera: 4.02.2001. Reż. Andrucki, Jacek; tłum. Berwińska, Krystyna; scenariusz Andrucki, Jacek; chor. Śliwa, Przemysław; scenogr. Cichocki, Bogusław; oprawa muz. Andrucki, Jacek; asyst. reż. Gładyś, Paweł. Obsada: [Duncan] Płoszaj, Zbigniew; [Malkolm] Karbowski, Bogumił; [Makbet] Mąka, Jacek; [Banko] Cempura, Szymon; [Makduf] Pogonowski, Mariusz; [Lenox] Bała, Piotr; [Ross] Wieczorek, Jerzy; [Angus] Józwiak, Henryk; [Caithness] Bielecki, Jerzy; [Sinel tan Glamis (Odźwierny, nieznany służący, Seton, Lekarz)] Gładyś, Paweł; [Młody Siward] Cempura, Szymon; [Mordercy] Bała, Piotr; Gładyś, Paweł; [Lady Makbet] Zientara, Hanna; [Dama dworu] Misiun, Barbara; [Wiedźmy] Bogdan, Magda; Cempura, Dorota; Michel, Krystyna; Zielińska, Grażyna; [Donalbein, Fleance] Lewandowski, Paweł; [Morderca] Popczuk, Krzysztof.

*Makbet*. Teatr im. Stefana Jaracza, Olsztyn. Premiera: 17.03.2001. Reż. Obara, Tomasz; tłum. Sito, Jerzy S.; scenogr. Świrydowicz, Marek; muz. Rawski, Bolesław; asyst. reż. Mydlak, Maciej; asyst. scenogr. Olkowski, Maciej. Obsada: [Duncan] Lipnicki, Jerzy; [Donalbain] Lizak, Piotr; [Malcolm] Ilczyna, Cezary; [Makbet] Richter, Marek; [Banko] Czarkowski, Marian; [Macduff] Steranko, Artur; [Lennox] Poleszak, Dariusz; [Ross] Mydlak, Maciej; [Seyton] Jędrzejczyk, Marek; [Odźwierny] Kąkol, Stefan; [Mordercy] Głowacki, Piotr; Kroczyński, Andrzej; [Lady Makbet] Fertacz, Joanna; [Lady Macduff] Kochańska, Alicja; [Trzy wiedźmy] Woźniak, Magdalena; Dawidziuk, Monika; Szydelska, Anna; Kropidłowska, Katarzyna; [Hekate] Telesz, Irena; [Duch Banka] Czarkowski, Marian; [oraz] Słuchacze Studium Aktorskiego.

### **2002**

*Makbet*. Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgierki, Białystok. Premiera: 16.03.2002. Reż. Zelnik, Jerzy; tłum. Barańczak, Stanisław; oprac. tekstu Zelnik, Jerzy; scenogr. Kaczyńska, Agnieszka; oprac. muz. Kos, Grzegorz; układ pojedynków Bania, Bernard Maciej; asyst. reż. Zaborska, Monika. Obsada: [Duncan] Redwans, Andrzej; [Malcolm] Bania, Bernard Maciej; [Donalbein] Olszewski, Rafał; [Makbet] Zelnik, Jerzy; [Banquo] Ninkiewicz, Robert; [Macduff] Tyszkiewicz, Marek; [Lenox] Ławniczak, Krzysztof; [Rosse] Grochowski, Tadeusz; [Angus] Utko, Franciszek; [Sey-

ton] Popławski, Sławomir; [Lekarz] Utko, Franciszek; [Sługa-Odźwierny] Półtorak, Piotr; [Morderca] Grochowski, Tadeusz; [Lady Makbet] Korcz, Anna; [Dama] Borowska, Jolanta; [Wiedźmy-Damy dworu] Kacprowicz, Krystyna; Skorochodzka Jolanta; Zaborska, Monika.

Rec.: Arciszewski, Marek. „W obronie *Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 27.03.2002, s. 2; [b.a.]. „Klęska *Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 20.03.2002, s. 2; Majcherek, Janusz. [b.t.]. *Teatr* 4–6 (2002), s. 97; Żmijewska, Monika. „*Z Makbeta* tylko szkielet”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 18.03.2002, s. 4.

*Makbet*. Teatr im. Juliusza Osterwy, Gorzów Wielkopolski. Premiera: 24.03.2002. Reż. Górski, Wiesław; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Malak, Waldemar. Obsada: [Lady Makbet] Łaniewska, Anna; [Makbet] Kolba, Krzysztof; [Duncan] Podolak, Aleksander; [Donalbain] Rossa, Joanna; [Malcolm] Nelkowski, Artur; [Banquo] Maciejewski, Aleksander; [Fleance] Pietrzak, Kamila; [Rose, pan Szkocki] Kapsa, Przemysław; [Siward, hrabia Northumberland, wódz oddziałów ang.]. Welski, Waław; [Młody Siward, Wiedźma] Jędrzejczyk, Bogumiła; [Synek Macduffa, Wiedźma] Milczarek, Edyta; [Lekarz szkocki] Tuchalski, Krzysztof; [Macduff] Perłowski, Leszek; [Odźwierny] Pudełko, Marek; [Lady Macduff] Wieczorek, Marzena; [Hekate] Chorążykiewicz, Beata; [Wiedźma] Lisowska, Teresa; [Wiedźma] Pomykała, Bożena; [Mistrz ceremonii, Kapitan, Posłaniec] Radziwanowski, Maciej; [Morderca II, Sługa] Radziwanowski, Maciej; [Dama dworu ze świty Lady Makbet] Perłowska, Bożena; [Morderca] Żołyński, Cezary.

## 2003

*Makbet*. Teatr Adekwatny, Warszawa. Premiera: 30.04.2003. Reż. Wójcik, Tomasz; tłum. Libera, Antoni; scenogr. Wójcik, Tomasz; oprac. muz. Ratajczyk, Sławomir. Obsada: [Makbet] Nowak, Cezary; [Lady Makbet] Zbirog, Justyna; [Duncan] Boukołowski, Henryk; [Banquo] Rzymyszkiewicz, Piotr; [Macduff] Pożarowski, Jerzy; [Malcolm] Mandes, Tomasz; [Donalbain] Łazewski, Jerzy; [Rosse] Wieczorek, Tadeusz; [Lenox] Krautfrost, Jacek; [Siostra przeznaczenia I] Szawłowska, Ewa; [Siostra przeznaczenia II] Drumińska, Agnieszka.

Rec.: Kowalczyk, Janusz R. „Wahadło przeznaczenia”. *Rzeczpospolita* 2–4.05.2003, s. X1.



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

*Makbet*. Lubuski Teatr im. Leona Kruczkowskiego, Zielona Góra. Premiera: 6.09.2003. Reż. Hejno, Wiesław; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Dracz, Michał; muz. Piotrowski, Zbigniew; układ pojedynków Czarnota, Leszek; asyst. reż. Kaczmarowski, Jerzy. Obsada: [Makbet] Zienkiewicz, Jacek; [Lady Makbet] Kołodziejska, Tatiana; [Hekate, Aktorka I] Artymiak, Marta; [Banquo] Czarnota, Wojciech; [Rosse, Wiedźma II w II cz.] Szulc, Stefan; [Angus, Lekarz] Schiller, Ludwik; [Dancan, Siward] Karasiński, Tomasz; [Macduff, Lord I, Wiedźma III w II cz.] Kaczmarowski, Jerzy; [Lady Macduff, Aktorka II, Zjawa II] Kaszewska-Brawer, Kinga; [Synek] Kujbida, Miłosz; Caturian, Adam; Łuniewicz, Albert; Balcerzak, Mikołaj; [Malcolm, Posłaniec] Jędrasz, Adam; [Donalbain, Młodszy Siward, Lord II] Brawer, Wojciech; [Lenox, Wiedźma I w II cz.] Romanowski, Wojciech; [Aktor I, Morderca I] Wiśniewski, Marcin; [Aktor II, Morderca II, Seyton, Zjawa I] Wysocki, Jan; [Aktor III, Sługa, Canthness, Mnteth] Olejarczyk, Tomasz; [Aktorka III, Dama, Zjawa III] Sokal, Wioletta; [Posłaniec II, Sługa II] Trębacz, Waldemar.

Rec.: Łukasiewicz, Artur. „Kuleczka zła”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 10.09.2003, s. 5.

## 2004

*Makbet*. Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej, Kraków. Premiera: 26.11.2004. Reż. Wajda, Andrzej; tłum. Libera, Antoni; chor. Tomasik, Jacek; scenogr. Zachwatowicz, Krystyna; muz. Radwan, Stanisław; asyst. scenogr. Kurosad, Monika. Obsada: [Duncan] Przebindowski, Jakub; [Malcolm] Fudalej, Rafał; [Makbet] Globisz, Krzysztof; [Banquo] Romanowski, Jacek; [Macduff] Gancarczyk, Roman; [Lenox] Chrzastowski, Juliusz; [Rosse] Hudziak, Andrzej; [Angus] Fabisiak, Aleksander; [Seyton, Morderca I] Ruciński, Zbigniew; [Morderca II, Żołnierz I] Peszek, Błażej; [Lekarz szkocki] Piskorz, Leszek; [Odźwierny] Grąbka, Mieczysław; [Lady Makbet] Bielska, Iwona; [Lady Macduff] Gniewkowska, Katarzyna; [Dama dworu] Grochał, Aldona; [Wiedźmy] Kolasińska, Ewa; Paluch, Beata; Warnke, Katarzyna; [Sługa Makbeta] Kozak, Andrzej; [Siward] Chrzastowski, Juliusz.

Rec.: Baniewicz, Elżbieta. „*Makbet* w rytmie popkultury”. *Twórczość* 10 (2005), s. 128–132; Cieślak, Jacek. „Každy ma w sobie Makbeta”. *Rzeczpospolita* 21.05.2010, s. V001; Ciosek, Jolanta. „Budzić własne sumienie”. *Dziennik Polski* 8.09.2004, s. 11; Ciosek, Jolanta. „Zbrodnia i sumienie”. *Dziennik Polski* 10–11.11.2004, s. 11; Drewniak, Łukasz. „Niewidzialni

towarzysze”. *Przekrój* 50 (2004), s. 82; Drewniak, Łukasz. „Wirusy MacBetha”. *Foyer* 1 (2005), s. 44–47; Głowacki, Paweł. „Maciek i Maciejowa”. *Dziennik Polski* 29.11.2004, s. 24; Guetzalska, Beata. „*Makbet* w próżni”. *Didaskalia* 64 (2004), s. 12–14; Janowska, Katarzyna. „Surowy *Makbet*”. *Polityka* 50 (2004), s. 71; (JOC). „Wokół zbrodni i kary”. *Dziennik Polski* 25.11.2004, s. 15; JOTA. „O zbrodni i o karze”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 8.09.2004, s. 1; Kowalczyk, Janusz R. „Pobojowisko”. *Rzeczpospolita* 29.11.2004, s. X1; Małatyńska-Stankiewicz, Agnieszka. „Wrażenia po *Makbecie*”. *Dziennik Polski* 29.11.2004, s. 24; Mościcki, Tomasz. „Totalne zmakbecenie”. *Odra* 12 (2005), s. 74–80; Nowicka, Justyna. „*Makbet* zagubiony i bezradny”. *Rzeczpospolita* 25.11.2004, s. X1; Nowicka, Justyna. „Sezon na *Makbeta*”. *Rzeczpospolita* 8.09.2004, s. X1; Pawłowski, Roman. „Andrzej Wajda pyta: Skąd zło?”. *Gazeta Wyborcza* 29.11.2004, s. 15; Pawłowski, Roman. „Oskarżona Pani M.”. *Gazeta Wyborcza – Wysokie Obcasy* 2–3.07.2005, s. 10; PES. „*Makbet*, Nowoczesny”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 18.02.2005, s. 7; ROM. „Andrzej Wajda reżyseruje „*Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza* 9.09.2004, s. 14; Romanowski, Rafał. „Teatr Wajdy”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 27–28.11.2004, s. 1; Sieradzki, Jacek. „Po co Hamletowi komórka?”. *Polityka* 7 (2005), s. 66–68; Sieradzki, Jacek. „Zły *Makbet*”. *Polityka* 29 (2005), s. 58–59; Targoń, Joanna. „*Makbet* Wajdy”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 26.11.2004, s. 20; Targoń, Joanna. „*Makbet* Wajdy”. *Gazeta Wyborcza* 26.11.2004, s. 19; Targoń, Joanna. „Doświadczenie”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 29.11.2004, s. 6.

*Makbet*. Teatr im. Jana Kochanowskiego, Opole. Premiera: 4.12.2004. Reż. Kleczewska, Maja; tłum. Libera, Antoni; scenogr. Borkowska, Katarzyna; muz. Wróblewski, Waldemar; reż. światła Pawlik, Piotr; asyst. reż. Bartman, Justyna. Obsada: [Duncan] Minkiewicz, Grzegorz; [Malcolm] Bąk, Dominik; [Makbet] Majnicz, Michał; [Banquo] Kozłowski, Przemysław; [Macduff] Bednarek, Mirosław; [Lenox] Świtała, Michał; [Rosse] Malec, Leszek; [Seyton] Minkiewicz, Grzegorz; [Lady Makbet] Paradzińska, Judyta; [Lady Macduff] Cwen, Aleksandra; [Medyk szkocki] Kozłowski, Przemysław; [Wiedźmy] Wyszomirska, Ewa; Jakubczyk, Andrzej; Namysło, Maciej; [Dzieci Macduffa] Płużek, Sara; Watras, Szczepan.

Rec.: amd. „Opolski *Makbet* jedzie do Londynu”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 27.04.2012, s. 3; [b.a.]. „Opolski *Makbet* w Londynie”. *Śląsk* 6 (2012), s. 81; Baniewicz, Elżbieta. „*Makbet* w rytmie popkultury”. *Twórczość* 10 (2005), s. 128–132; Drewniak, Łukasz. „Eksplozja zła”. *Przekrój* 6 (2005),

s. 74–75; Drewniak, Łukasz. „Maja Kleczewska. Królowa pszczół”. *Przekrój* 50 (2006), s. 66–68; Drewniak, Łukasz. „Wirusy MacBetha”. *Foyer* 1 (2005), s. 44–47; Dudek, Katarzyna. „Wyjątkowo okrutna rzeczywistość”. *Didaskalia* 64 (2004), s. 8–11; Głowacka, Aneta. „Zło w rytmie popkultury”. *Opcje* 2 (2005), s. 74–76; Guzalska, Beata. „Shakespeare, na jakiego nas stać”. *Dialog* 5 (2005), s. 5–13; Kopciński, Jacek. „Makbet Kleczewskiej i Jarzyny”. *Teatr* 9 (2005), s. 24–26; Kornaś, Tadeusz. „Makbet wielkiego miasta”. *Didaskalia* 64 (2004), s. 2–5; Kowalczyk, Janusz R. „Teatr pozbawiony uczuć i ciepła”. *Rzeczpospolita* 15.12.2006, s. XI; Kowalski, Wiesław. „Mechanizm współczesności”. [www.teatr.dlwas.com](http://www.teatr.dlwas.com) 9.06.2005 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/13262.html>); Kyzioł, Aneta. „Hamlet po przejściach”. *Polityka* 47 (2010), s. 84–86; Kyzioł, Aneta. „Na film do teatru”. *Polityka* 34 (2009), s. 48–50; LAS. „Aktorzy pojedą do pałacu”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 12–13.02.2005, s. 1; Las. „Kolejny sukces Makbeta”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 15.12.2005, s. 2; Majcherek, Wojciech. „Notatnik recenzenta”. *Teatr* 10 (2004), s. 62–66; Mościcki, Tomasz. „Kontakt 15, albo komu dygamy”. *Odra* 10 (2005), s. 68–71; Mościcki, Tomasz. „Totalne zmakbecenie”. *Odra* 12 (2006), s. 74–80; Nerka, Przemysław. „Makbet, (anty) dekalog opolski”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 14.12.2004, s. 2; Olczyk, Agnieszka. „Urodzeni mordercy”. *Didaskalia* 64 (2004), s. 5–7; Pawłowski, Roman. „Ciężkie zbrodnie popkultury”. *Gazeta Wyborcza* 9.12.2004, s. 17; Pawłowski, Roman. „Oskarżona pani M.”. *Gazeta Wyborcza – Wysokie Obcasy* 2–3.07.2005, s. 10; Pawłowski, Roman. „Skandalistka Maja”. *Gazeta Wyborcza* 13.06.2005, s. 16; Pawłowski, Roman. „Spektakl, który rozprawia się ze złem”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 4.10.2005, s. 8; Sieradzki, Jacek. „Chwile teatralne. Jacka Sieradzkiego subiektywny przegląd roku”. *Przekrój* 51–52 (2005), s. 94; Sieradzki, Jacek. „Zły Makbet”. *Polityka* 29 (2005), s. 58–59; Sieradzki, Jacek. „Po co Hamletowi komórka?”. *Polityka* 7 (2005), s. 66–68; Sztarbowski, Paweł. „Pęknięcia. Obraz odmienca w teatrze”. *Opcje* 4 (2008), s. 33–37; Sztarbowski, Paweł. „Teatr w stanie obłączenia”. *Opcje* 3 (2006), s. 31–33; Świercz, Marek. „Makbet z ferajny”. *Dziennik Zachodni* 12.05.2005, s. 18; Wodecka-Lasota, Dorota. „Makbet naszym lustrem”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 3.12.2004, s. 7; Wodecka-Lasota, Dorota. „Bez kompromisów z Makbetem”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 11–12.12.2004, s. 2; Wodecka-Lasota, Dorota. „Laury dla aktorów z opolskiego Makbeta”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 10.05.2005, s. 1; Wodecka-Lasota, Dorota. „Makbet z tego świata”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 8.12.2004, s. 2; Wodecka-Lasota, Dorota. „Obsceniczny Makbet?”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 7.12.2004, s. 3;

Wodecka-Lasota, Dorota. „Opolski *Makbet* przyciągający”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 4.05.2005, s. 1; Wodecka-Lasota, Dorota. „Sezon na *Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 2.12.2004, s. 15.

## 2005

*Makbet*. Teatr Polski, Warszawa. Premiera: 14.01.2005. Reż. Kruszczyński, Piotr; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Kaczmarek, Mirek; muz. Dampc, Paweł; asyst. reż. Gadziomski, Grzegorz; Głazek, Sławomir; asyst. scenogr. Gałązka, Jolanta; Piworowicz, Grażyna. Obsada: [Dankan] Jędrzejewski, Marcin; [Malkolm] Snochowski, Jakub; [Donalbajn] Turzyński, Bartosz; Hycnar, Marcin; [Angus] Łoś, Dominik; [Lekarz] Głazek, Sławomir; [Lenoks] Gadziomski, Grzegorz; [Makduf] Głogowski, Arkadiusz; [Ros] Kumor, Krzysztof; [Banko] Biedrzycki, Adam; [Makbet] Wojdyła, Maciej; [Stara] Żarnecka, Łucja; [Stary] Szmidt, Stefan; [Żona Makbeta] Baar, Kamilla; [Żona Makdufa] Smalara, Magdalena; [Syn Makdufa] Jastrzębski, Wojtek; Zwierz, Olek; [komentarze wojenne czyta] Szpakowski, Dariusz.

Rec.: Baniewicz, Elżbieta. „*Makbet* w rytmie popkultury”. *Twórczość* 10 (2005), s. 128–132; Celeda, Agnieszka. „*Makbet* z wideoklipu”. *Polityka* 4 (2005), s. 67; Cieślak, Jacek. „Teatr wikła się w chaosie”. *Rzeczpospolita* 14.01.2005, s. X1; J.R.K. „Chorobliwa żądza władzy”. *Rzeczpospolita* 14.01.2005, s. X1; Kowalczyk, Janusz R. „Bez objawień”. *Rzeczpospolita* 29.12.2005, s. X1; Kowalczyk, Janusz R. „Mac Becik”. *Rzeczpospolita* 17.01.2005, s. X1; Mościcki, Tomasz. „Totalne zmakbecenie”. *Odra* 12 (2005), s. 74–80; Pawłowski, Roman. „*Makbet* z PGR-u”. *Gazeta Wyborcza* 17.01.2005, s. 17; Sieradzki, Jacek. „Zły *Makbet*”. *Polityka* 29 (2005), s. 58–59; Stankiewicz-Podhorecka, Temida. „Szekspir na przyzbie...”. *Nasz Dziennik* 2.02.2005, s. 9; Wyżyńska, Dorota. „Dramat, który dotyka”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 13.01.2005, s. 8; Wyżyńska, Dorota. „*Makbet* po polsku”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 14.01.2005, s. 21; Wyżyńska, Dorota. „Sezon *Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 22.12.2004, s. 8.

## 2006

*Makbet*. Scena Polska, Czeski Cieszyn. Premiera: 1.04.2006. Reż. Kokotek, Bogdan; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Małachowski, Krzysztof; muz. Siwek, Zbigniew; układ pojedynków Burczyk, Paweł. Obsada: [Duncan, król Szkocji] Pochroń, Ryszard; [Malcolm, jego syn] Waraksa,

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Dariusz; [Donalbain, jego drugi syn] Tomoszek, Jakub; [Makbet, wódz armii królestwa] Kuśmider, Szymon; [Banquo, wódz armii królestwa] Osmełak, Mariusz; [Lady Makbet] Paprzyca, Anna; [Macduff] Dziedzic, Bartosz; [Lenox, pan szkocki] Kaczmarek, Janusz; [Rosse, pan szkocki] Szymiczek, Klaudiusz; [Lekarz szkocki] Malinowski, Ryszard; [Odźwierny] Moliński, Rudolf; [Dama dworu ze świty Lady Makbet] Chrzanówna, Lidia; [Hekate] Szotek-Stonawski, Barbara; [1. Wiedźma, 1. Morderca] Kus, Ewa; [2. Wiedźma, 2. Morderca, Seyton] Wojczyk, Katarzyna; [3. Wiedźma, Sługa] Pikus, Małgorzata; [Fleance] Pochroń, Łucja; Stonawska, Katarzyna

Rec.: Sikora, Jacek. „Z Szekspirem na Pasieczkach”. *Śląsk* 8 (2009), s. 95.

## 2008

*Makbet*. Teatr im. Stefana Jaracza, Łódź. Premiera: 5.04.2008. Reż. Grzegorzek, Mariusz; tłum. Sito, Jerzy; dek. Grzegorzek, Mariusz; kost. Moskwa, Magdalena; reż. światła Lenkowski, Szymon; asyst. reż. Brewińska, Katarzyna; współpr. scenogr. Nowak, Grzegorz. Obsada: [Makbet] Czop, Ireneusz; [Macduff] Suszka, Bogusław; [Lady Makbet] Audykowska-Wiśniewska, Ewa; [Lady Macduff] Badowska, Monika; [Banko] Jakus, Mariusz; [Doktor] Jarmicki, Michał; [Duncan] Wichrowski, Andrzej; [Ross] Kwaśniak, Stanisław; [Wiedźmy] Kiełkowicz, Dorota; Walasek, Grażyna; Wasilewska, Justyna; [Dama Dworu] Gnysińska, Ewelina; [Macolm] Filipiak, Michał; [Hekate] Sammler, Kamila; [Oficer, Seyton] Konowalski, Adam; [Fleance, Zjawa] Łuczak, Marcin; [Młody Macduff] Gawin, Wojciech; [Donalbain] Jaros, Michał; [Morderca I] Niemyt, Andrzej; [Młody Siward, Morderca II] Włodarski, Marcin; [Morderca III, Posłaniec] Marcinowski, Jan.

Rec.: Baniewicz, Elżbieta. „Panie i panowie reżyserzy (cz. II)”. *Twórczość* 10 (2009), s. 122–126; Gadomski, Bohdan. „Makbet i bogini ciemności”. *Express Ilustrowany* 19.04.2008, s. 10; Hasiuk, Magdalena. „Jądro ciemności i jad mroku”. *Odra* 9 (2009), s. 93–98, Karczewski, Leszek. „Czarna tragedia Williama Shakespeare’a”. *Gazeta Wyborcza – Łódź – Co jest grane* 4.04.2008, s. 3; Karczewski, Leszek. „Kołowaty mrok blekotu”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 7.04.2008, s. 8; Karczewski, Leszek. „Komedia górą”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 16.06.2008, s. 8; Karczewski, Leszek. „Makbet – sztuka o nihilu”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 5–6.04.2008, s. 7; Kowalczyk, Janusz R. „Różne odcienie namiętności”. *Rzeczpospolita* 29.05.2009, s. A030; (1). „Krwawy tron Makbeta”. *Polska – Dziennik Łódzki* 4.04.2008, s. 14; Lenarciński, Michał. „Bałamutne igranie Makbetem”. *Polska – Dziennik Łódzki*

7.04.2008, s. 21; Lenarciński, Michał. „Hop na bungee!”. *Polska – Dziennik Łódzki* 5–6.04.2008, s. 14; Lenarciński, Michał. „Zbrodnie we współczesnej Serbii i średniowiecznej Szkocji”. *Polska – Dziennik Łódzki* 2.04.2008, s. 22; Mścichowska, Kamila. „Ani według, ani na motywach”. *Teatr* 6 (2008), s. 22–24; (RS). „Makbet jedzie do Kalisza”. *Express Ilustrowany* 12.05.2008, s. 20; (RS). „Władza i zbrodnia”. *Express Ilustrowany* 3.04.2008, s. 16; Sas, Renata. „Los stojącego na głowie”. *Express Ilustrowany* 7.04.2008, s. 20.

*Makbet*. Teatr „Arka”, Wrocław. Premiera: 9.05.2008. Reż. Jasińska, Renata; scenariusz Jasińska, Renata; kost. Jobko, Ewa; scenogr. Grobelna, Magdalena; maski Roszczak, Elżbieta; muz. Zamecki, Jacek; chor. Borkowski, Artur; konsult. reż. Krzan, Teresa. Obsada: [Lady Makbet] Niewiadowska, Ewelina; [Makbet] Różycki, Sylwester; [Banko, Medyk] Sosnowski, Maciej; [Król Duncan, Morderca, Czarownica] Marquezy, Alexandre; [Czarownica, Dama dworu] Hajdrych, Marta; [Czarownica, Dama dworu] Idasiak, Alicja; [Czarownica, Dama dworu] Trudzik, Teresa; [Czarownica, Dama dworu] Kaczorowska, Marta; [Hekate] Jasińska, Renata; [Szlachcic] Kusiak, Andrzej; [Szlachcic, Morderca] Żytka, Tomasz; [Oddźwierny Piekła] Kot, Jan.

Rec.: Bielecka-Mateja, Anna. „Z Szekspirem dzień drugi”. *Nowa Siła Krytyczna* 5.08.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/58466.html>); MW. „Makbet w Arce”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 9.05.2008, s. 10; Kirol, Agata. „Bogactwo tkwi w różnorodności twórców”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 5.08.2008, s. 6.

*Macbeth*. Teatr Pieśń Kozła, Wrocław. Premiera: 14.11.2008. Reż. Bral, Grzegorz; scenogr. Żelechower-Aleksion, Mira; Bral, Grzegorz; muz. Habel, Rafał; kost. Gonzalez, Cristina; reż. światła Baliński, Robert. Obsada: [Macbeth] Gawin, Gabriel Paul; [Lady Macbeth] Zubrzycki, Anna; [Duncan] Andrzejewski, Janusz; [Malcolm] Downie, Ewan; [Banquo] Kuszewski, Kacper; [Wiedźma] Salonen, Anu; [Macduff] Morgan, Ian.

Rec.: [b.a.]. „Macbeth w Teatrze Pieśń Kozła”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/141157.html) 14.06.2012 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/141157.html>); Dobrowolski, Jacek. „Mocna magia”. *Teatr* 1 (2009), s. 16–18; EWAORC; AO. „Wieści ze sceny”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 15.06.2012, s. 14; Gabryk, Marzena. „Zaklęty krąg”. *Odra* 4 (2009), s. 113–115; Goźliński, Paweł. „Polski teatr wyeksportowany”. *Gazeta Wyborcza* 14.08.2012, s. 15; Kocur, Mirosław. „Enter Lady Macbeth”. *Teatr* 1 (2009), s. 13–15; Kucharski, Krzysz-

tof. „*Macbeth muzyczny*”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 14.11.2008, s. 9; Nyczek, Tadeusz; Sieradzki, Jacek; Drewniak, Łukasz. „Trójpolówka, czyli sceniczny areal 2008/2009”. *Przekrój* 32–33 (2009), s. 60–61; Papuczys, Tobiasz. „Stracona energia”. *Nowa Siła Krytyczna* 1.12.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/63095.html>); Podsiadły, Magda. „Tajemnica Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 17.11.2008, s. 9; Podsiadły, Magda. „Wiozą *Macbetha* do kraju Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 5.10.2010, s. 6; Podsiadły, Magda. „Z Szekspirem po Anglii”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 22.12.2010, s. 6; Wachowiak, Katarzyna. „*Macbeth* elitarny”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 18.11.2008, s. 12; Wojtowicz, Jarosław. „Rzeczą żalną jest naśladować siebie”. *Didaskalia* 89 (2009), s. 89–90.

## 2010

*Makbet*. Teatr im. Juliusza Osterwy, Lublin. Premiera: 11.06.2010. Reż. Mądzik, Leszek; tłum. Paszkowski, Józef; scenogr. Mądzik, Leszek; kost. Ines, Zofia de; muz. Zarycki, Andrzej; asyst. reż. Redosz, Andrzej; przygot. wok. Plis, Urszula. Obsada: [Dunkan, król Szkocji] Sobiechart, Henryk; [Malkolm, syn Dunkana] Sędrowski, Szymon; [Donalbein, syn Dunkana] Budkowski, Mariusz; [Makbet, wódz szkocki] Olchawa, Krzysztof; [Banko, wódz szkocki] Kocięcki, Artur; [Lady Makbet] Rychłowska, Jolanta; [Makduf] Kurczuk, Jerzy; [Lennox] Dobrowolski, Wojciech; [Rosse] Gąsiorowicz, Przemysław; [Siward, dowódca wojsk Anglii] Redosz, Andrzej; [Sejton, oficer Makbeta] Bielawiec, Tomasz; [Lekarz] Rogalski, Jerzy; [Dama dworu Lady Makbet] Moszumańska, Agata; [Zabójcy] Kopeć, Witold; Król, Łukasz; [Czarownice] Morawska, Joanna; Nowak, Anna; Pater, Hanna; Skołuba-Uryga, Nina; Sztejman-Lipowska, Magdalena; Świetlicka, Anna.

Rec.: Cymerman, Jarosław. „Pułapka na *Makbeta*”. *Teatr* 10 (2010), s. 35–36; Jankowska, Magdalena. „Studium postaci”. *Akcent* 3 (2010), s. 163–167; Józefczuk, Grzegorz. „Szekspir według Mądzika”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 8.06.2010, s. 5; Józefczuk, Grzegorz. „*Makbet* żywiołów”. *Gazeta Wyborcza – Lublin – Co jest grane* 11.06.2010, s. 15; Józefczuk, Grzegorz. „Ile Mądzika w Makbecie”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 14.06.2010, s. 4; Sieradzki, Jacek. „Palec mię świerzbi...”. *Przekrój* 38 (2010), s. 82.

*Tragedia Macbetha*. AT Warszawa – Wydział Sztuki Lalkarskiej, Białystok. Premiera: 27.02.2010. Reż. Kwieciński, Grzegorz; tłum. Słomczyński, Maciej; scenogr. Balcerek, Maria; muz. Dzierma, Krzysztof. Obsada: Pawelec,

Magdalena; Witczak, Magdalena; Bosek, Przemysław; Mazurek, Robert; Parda, Krzysztof.

Rec.: Żmijewska, Monika. „Makbet cyber-tech”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 3.03.2010, s. 5.

### **Miarka za miarkę**

*Miarka za miarkę*. Teatr im. Juliusza Słowackiego, Kraków. Premiera: 6.05.2005. Reż. Kaut-Howson, Helena; tłum. Słomczyński, Maciej; scenogr. Dobrzycki, Paweł; reż. światła Dobrzycki, Paweł; muz. Oleś, Marcin; Oleś, Bartłomiej Brat; ruch scen. Magni, Marcello; projekcje Czwartosz, Włodzimierz; asyst. reż. Waldera, Marta. Obsada: [Książę] Szajnert, Feliks; [Angelo] Krzyżowski, Radek; [Eskalus] Międzik, Tomasz; [Claudio] Młynarczyk, Andrzej; [Lucio] Wójcik, Błażej; [Pan Pierwszy, Sługa] Wysocki, Tomasz; [Pan Drugi, Goniec] Łukawski, Grzegorz; [Nadzorca] Dziwisz, Rafał; [Brat Tomasz] Rokita, Sławomir; [Sędzia, Grajek] Zięba, Tadeusz; [Łokieć] Jackowski, Maciej; [Szumowina, Obskursyn] Kasprzykowski, Bartek; [Pompeiusz] Światłoń, Jerzy; [Barnardine] Skibiński, Wojciech; [Isabella] Strzelecka, Natalia; [Mariana] Konarska, Marta; [Julia] Cieślak, Anna; [Francisca] Waldera, Marta; [Pani Przesadna] Bogaczówna, Lidia; [Strażnicy] Łukawski, Grzegorz; Waldera, Marta; Zięba, Tadeusz; [Zakonnice] Bogaczówna, Lidia; Cieślak, Anna; Konarska, Marta; [Prostytutki i klienci burdelu] Konarska, Marta; Młynarczyk, Andrzej; Rokita, Sławomir; Skibiński, Wojciech; Waldera, Marta; [Więźniowie] Bogaczówna, Lidia; Cieślak, Anna; Konarska, Marta; Krzyżowski, Radek; Międzik, Tomasz; Rokita, Sławomir; Światłoń, Jerzy; Wójcik, Błażej; Wysocki, Tomasz.

Rec.: Ciosek, Jolanta. „Ważne jest to, co pomiędzy”. *Dziennik Polski* 5.05.2005, s. 12; Drewniak, Łukasz. „Gołębie serca”. *Przekrój* 21–22 (2005), s. 109; Głowacki, Paweł. „Szekspir i pała”. *Dziennik Polski* 9.05.2005, s. 8; Jarząbek, Dorota. „Miarka za miarkę”. *Didaskalia* 67–68 (2005), s. 60; JOTA. „Miarka za miarkę”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 6.05.2005, s. 15; Kowalczyk, Janusz R. „Szekspir współczesny za każdą cenę”. *Rzeczpospolita* 11.05.2005, s. X1; Orzechowski, Krzysztof. „Miarka za miarkę”. *Foyer* 6 (2005), s. 48; Pitala, Wojciech. „Bo tak”. *Foyer* 5 (2005), s. 52; Targoń, Joanna. „Kraina zardzewiałych telewizorów”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 9.05.2005, s. 6.



## 2006

*Miarka za miarkę*. Teatr Powszechny im. Zygmunta Hübnera, Warszawa. Premiera: 10.12.2006. Reż. Augustynowicz, Anna; tłum. Słomczyński, Maciej; scenogr. Braun, Marek; kost. Kowalska, Wanda; muz. Wierzchowski, Jacek; reż. światła Sendke, Krzysztof; asyst. reż. Pacek, Sławomir. Obsada: [Vincentio, książę] Benoit, Mariusz; [Angelo, namiestnik książęcy] Stroński, Krzysztof; [Escalus, sędziwy pan] Pacek, Sławomir; [Claudio, młody szlachcic] Królikowski, Rafał; [Lucio, dziwak] Woronowicz, Adam; [Dwaj Szlachcice usposobieni podobnie jak Lucio] Błach, Wojciech; Braciak, Jacek; [Nadzorca więzienny] Sitarski, Michał; [Brat Tomasz lub Brat Piotr] Woronowicz, Adam; [Łokieć, prostak, pacholek miejski] Braciak, Jacek; [Szumowina, głupi szlachcic] Szczerbiński, Krzysztof; [Pompeiusz, sługa pani Przesadnej] Błach, Wojciech; [Bernardine, rozwiązyły więzień] Woronowicz, Adam; [Obskursyn, kat] Braciak, Jacek; [Isabella, siostra Claudia] Ostalowska, Dominika; [Mariana, zaręczona z Angelem] Moskał, Anna; [Julia, ukochana Claudia] Moskał, Anna; [Francisca, mniszka] Moskał, Anna; [Pani Przesadna, rajfura] Szczerbiński, Krzysztof.

Rec.: Baran, Mirosław. „Teatr może być po nic”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 13.08.2007, s. 6; Baran, Mirosław. „Nagroda Złotego Yoricka dla Anny Augustynowicz”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 13.06.2007, s. 7; Baran, Mirosław; Kirol, Agata. „Ciulli – Dodin 1:0”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 13.08.2007, s. 5; Drewniak, Łukasz. „Na wspak i na wznak”. *Przekrój* 1 (2007), s. 66; Giedrys, Grzegorz. „Nasi na Kontakcie”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 2.06.2007, s. 4; Hernik Spalińska, Jagoda. „Oni”. *Teatr* 2 (2007), s. 8–9; Jarzabek, Doro-ta. „Gra w księstwo”. *Didaskalia* 77 (2007), s. 23–24; Kowalczyk, Janusz R. „Pruderyjne zakłamanie sfer rządzących”. *Rzeczpospolita* 12.12.2006, s. X1; Kowalczyk, Janusz R. „Triumf teatru skromnego”. *Rzeczpospolita* 11.07.2007, s. X1; Kyzioł, Aneta. „Swoją miarką”. *Polityka* 2 (2007), s. 55; Rudziński, Łukasz. „Festiwal Szekspirowski. Dzień ósmy”. *Nowa Siła Krytyczna* 11.08.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/42661.html>); Sas, Renata. „Wojna na finał 13. Festiwalu Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych”. *Express Ilustrowany* 8.03.2007, s. 11; Wasilewska, Monika. „Niekreując Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 9.03.2007, s. 7.

## 2005

*Miarka za miarkę*. Teatr Nowy, Zabrze. Premiera: 28.01.2006. Reż. Kopka, Krzysztof; tłum. Ulrich, Leon; oprac. tekstu Limon, Jerzy; scenogr. Wode-

cka, Ewa Beata; muz. Chruściński, Jerzy; asyst. reż. Kaczorowski, Norbert. Obsada: [Vincentio, książę] Dzisiewicz, Jacek; [Angelo, namiestnik książęcy] Stryj, Zbigniew; [Eskalus, sędziwy pan] Lipski, Andrzej; [Claudio, młody szlachcic] Kroczyński, Andrzej; [Lucjo, dziwak] Kaczorowski, Norbert; [Stróż] Lewandowska, Danuta; [Brat Tomasz] Misiurkiewicz, Krzysztof; [Brat Piotr] Lubawy, Robert; [Łokieć, pachołek miejski] Urbanowicz, Krzysztof; [Pianka; Walenty] Kierycz, Marian; [Pompej, sługa Pani Przesadnej] Kocela, Marcin; [Bernardyn, rozwiązyły więzień] Wojnicki, Jacek; [Obskuryn, kat] Wiechoczek, Szymon; [Wariusz, szlachcic, przyjaciel Księcia] Błitek, Aleksander; [Izabela, siostra Claudia] Gajewska, Aleksandra; [Mariana, zaręczona z Angelem] Ziaja, Dagmara; [Julia, ukochana Claudia] Kotlarz, Beata; [Franciszka, mniszka] Rusek, Dorota; [Pani Przesadna, rajfura] Boratyńska, Hanna; [Roland] Błitek, Aleksander; [Mieszczka] Niestrój-Malisz, Jolanta; [Mieszczka] Falkowska, Joanna; [oraz] Słuchacze Państwowego Policealnego Studium Zawodowego Wokalno-Baletowego w Gliwicach.

Rec.: Głowacka, Aneta. „Kwadratura koła”. *Opcje* 1 (2006), s. 43–48.

## Otello

### 2006

*Otello*. Teatr im. Heleny Modrzejewskiej, Legnica. Premiera: 17.09.2006. Reż. Głomb, Jacek; tłum. Sito, Jerzy S.; adapt. Kopka, Krzysztof; scenogr. Bulanda, Małgorzata; ruch scen. Bzdyl, Leszek; muz. Fedorowicz, Jacek; Jankowski, Piotr; Krawczyk, Artur; Konieczny, Krzysztof; asyst. reż. Bluszcz, Przemysław. Obsada: [Otello, kapitan statku „Speranza”] Bluszcz, Przemysław; [Jagon, jego oficer] Cieluch, Rafał; [Kasjo, pasażer, później porucznik na statku] Palcat, Paweł; [Lodovico, kapelan wyprawy] Grzeszczak, Bogdan; [Gracjano, sternik] Motorniuk, Zuza; [Rodrygo, marynarz] Ratuszniak, Tadeusz; [Montano, marynarz] Wolak, Paweł; [Emilia, marynarz, później służąca Desdemony] Urbańska, Małgorzata; [Viola, prostytutka] Skiba, Magda; [Desdemona, córka bankiera, sponsora wyprawy] Galusińska, Ewa; [Bianka, jej służąca] Dworak, Katarzyna; [Mniszka] Pawlicka, Justyna; Fabian, Gabriela; [Przeklęta] Poddębniak, Anita; [Marynarz] Wołczyk, Lech.

Rec.: Baran, Mirosław, Agata Kirol. „Szekspir wśród goblinów”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 14.08.2006, s. 6; (CH). „Pokażą Amerykanom Szeks-

pira”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 8.09.2005, s. 15; Czapła-Oslislo, Aleksandra. „Szekspir na trójmasztowcu”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 15.05.2007, s. 6; Derkaczew, Joanna. „Szekspir, czyli rozrywka jarmarczna”. *Gazeta Wyborcza* 14.08.2006, s. 15; Kucharski, Krzysztof. „Otello z nagrodami”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 14–15.08.2006, s. 19; Kucharski, Krzysztof. „Desdemona się nie zmienia”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 15.09.2006, s. 19; Kucharski, Krzysztof. „Dwa dolnośląski teatry startują na międzynarodowym festiwalu w Gdańsku”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 10.08.2006, s. 19; Łętowski, Bernard. „Teatr im. H. Modrzejewskiej wyruszył z Legnicy do małych miast”. *Polska – Gazeta Wrocławska* 29.06.2010, s. 2; Matuszewska, Małgorzata. „Widowiskowe wieczory – legnicki Teatr Modrzejewskiej zagra cztery razy we Wrocławiu”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 6.06.2007, s. 14; Molik, Andrzej. „Siedem spektakli”. *Kurier Lubelski* 6.10.2006, s. 13; Mułek, Zygmunt. „Otello dla Amerykanów”. *Panorama Legnicka* 7.11.2006, s. 11; Nienartowicz, Elżbieta. „Łowca nagród”. *Panorama Legnicka* 22.08.2006, s. 10; Rataj, Agnieszka. „«Speranza» pełna namiętności”. *Rzeczpospolita* 6.11.2010, s. W001; Sieradzki, Jacek. „Statek zazdrości”. *Przekrój* 40 (2006), s. 79; Skutnik, Tadeusz. „Otello udusił Otella”. *Dziennik Bałtycki* 14.08.2006, s. 16; TOWO. „Dolnośląskie teatru w USA”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 2.11.2006, s. 7; towo. „Dolnośląskie teatry ruszają w świat”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 8.09.2006, s. 12; TOWO. „Nagrody dla legnickiego Otella”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 14–15.08.2006, s. 19; Wysocki, Tomasz. „Burza na morzu miłości”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 15.09.2006, s. 14; Wysocki, Tomasz. „Podróż przez morze nudy w legnickim teatrze”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 2.10.2006, s. 9.

## 2007

*Othello*. Teatr Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego, Kraków. Premiera: 5.04.2007. Reż. Sobociński, Maciej; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Sobociński, Maciej; muz. Rawski, Bolesław; chor. Jankowska, Kamila; Jurewicz, Witold; asyst. reż. Leonowicz, Wojciech. Obsada: [Othello] Wiercichowski, Marcel; [Desdemona] Grabowska, Urszula; [Iago] Sianko, Marcin; [Emilia] Walach, Magdalena; Klimczak, Kamila; [Cassio] Kościuk, Michał; [Bianka] Rokita, Anna; [Doża wenecki] Różański, Piotr; [Montano] Starczewski, Dariusz; [Rodrigo] Warunek, Juliusz Krzysztof; [Brabantio] Sośnierz, Sławomir; [Lodovico] Leonowicz, Wojciech; [Gratiano] Szarek, Adam.

Rec.: Baniewicz, Elżbieta. „Toruński Kontakt po raz osiemnasty”. *Twórczość* 8 (2008), s. 113–116; Bielicki, Tomasz. „Teatralna Europa w Toruniu”. *Nowości* 23.05.2008, s. M9; Giedrys, Grzegorz. „Dzieci oskarżają świat dorosłych”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 26.05.2008, s. 4; Głowacki, Paweł. „Ciemne PA-Procie”. *Dziennik Polski* 10.04.2007, s. 9; Głowacki, Paweł. „Detale zachodu słońca”. *Dziennik Polski* 31.12.2007, s. 8; (JOC). „Miłość, zdrada i zbrodnia”. *Dziennik Polski* 5.04.2007, s. 4; JOTA. „*Otello* w Bagateli”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 30.03.2007, s. 14; Konieczna, Elżbieta. „Jaki to był rok?”. [www.cracow.pl](http://www.cracow.pl) 5.02.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/51004.html>); Konieczna, Elżbieta. „Ojcowie i dzieci”. [www.cracow.pl](http://www.cracow.pl) 18.07.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/58077.html>); Konieczna, Elżbieta. „Publiczność szturmuje teatr”. [www.cracow.pl](http://www.cracow.pl) 20.09.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/59689.html>); Kowalczyk, Janusz R. „Dynamiczny spektakl wierny Szekspirowi”. *Rzeczpospolita* 7–9.04.2007, s. X1; Kwaśniewska, Monika. „*Othello*”. *Didaskalia* 79–80 (2007), s. 58; Mościcki, Tomasz. „Dziennik (nie)cierpliwego”. *Odra* 10 (2008), s. 104–108; Nowicka, Justyna. „Zanim zbombarduje nas Kleczewska”. *Kraków* 4 (2007), s. 68–69; Ruda, Małgorzata. „Co przyniosły Interpretacje 2008?”. *Dekada Literacka* 2–3 (2008), s. 194–198; Sulecki, Marceli. „*Othello* – skondensowana namiętność”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 20.05.2008, s. 9; Targoń, Joanna. „Sezon tematyczny”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 12.07.2007, s. 6; Targoń, Joanna. „Teatr 2007. Przyjemności, niespełnione ambicje i złe sny”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 10.01.2008, s. 6; Wach-Malicka, Henryka. „Laur Konrada dla Iwony Kempy”. *Polska - Dziennik Zachodni* 10.03.2008, s. 22; Wach-Malicka, Henryka. „Trucizna zawiści”. *Polska - Dziennik Zachodni* 6.03.2008, s. 25; Wróblowska, Anna. „Interpretacje. Dzień trzeci”. *Nowa Siła Krytyczna* 5.03.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/52259.html>).

## 2008

*Otello*. Teatr Narodowy, Warszawa. Premiera: 10.05.2008. Reż. Olsten, Agnieszka; tłum. Barańczak, Stanisław; oprac. dramaturgiczne tekstu Frąckowiak, Bartosz; scenogr. Kaczyńska, Joanna; muz. Oleś, Bartłomiej; Oleś, Marcin; reż. światła Puś, Wojciech; ruch scen. Wygoda, Tomasz; asyst. scenogr. Chojecka, Dorota. Obsada: [Otello, szlachetnie urodzony Maur w służbie państwa weneckiego] Radziwiłowicz, Jerzy; [Cassio, zastępca Otella] Hamerski, Oskar; [Iago, adiutant Otella] Bonaszewski, Ma-

riusz; [Rodrigo, szlachcic wenecki] Paprocki, Paweł; [Montano/Lodovico] Tołwiński, Paweł; [Desdemona, żona Otella] Warchulska, Agnieszka; [Emilia, żona Iago] Ścibakówna, Beata; [Bianka, kurtyzana] Soliman, Patrycja.

Rec.: A.K. „Odbity, zmultiplikowany, zniekształcony”. *Polityka* 21 (2008), s. 59; Cieślak, Jacek. „Otello nie jest Murzynom”. *Rzeczpospolita* 12.05.2008, s. A022; Derkaczew, Joanna. „Hamlet i Otello w rękach kobiet”. *Gazeta Wyborcza* 10–11.05.2008, s. 14; Derkaczew, Joanna. „Otello, czyli świat zabawek dla chłopców”. *Gazeta Wyborcza* 14.05.2008, s. 23; Hernik Spalińska, Jagoda. „Witaj na Cyprze”. *Teatr* 7–8 (2008), s. 47–51; Rataj, Agnieszka. „Strzeż się tej zielonookiej bestii”. *Rzeczpospolita* 9.05.2008, s. W002; Szymańska, Izabela. „Ona – Agnieszka Warchulska”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 18.03.2008, s. 8; Wyżyńska, Dorota. „Studium zazdrości”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 9.05.2008, s. 19.

## Poskromienie złoŃnicy

### 2001

*Poskromienie złoŃnicy*. Teatr im. Juliusza Osterwy, Lublin. Premiera: 16.06.2001. Reż. Tosza, Bogdan; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. i kost. Semenowicz, Aleksandra; ruch scen. Śliwa, Przemysław; światło Poznański, Mirosław; asyst. reż. Redosz, Andrzej. Obsada: [Dziedzic, później udający Sługę] Wysocki, Piotr; [Krzysztof Okpisz] Sanakiewicz, Paweł; [Bartek, paż Dziedzica udający małżonkę Dziedzica] Dobrowolski, Wojciech; [Łowczy I] Bielawiec, Tomasz; [Łowczy II] Kurczuk, Jerzy; [Karczmarka] Rychłowska, Jolanta; [Baptista Minola, ojciec Katarzyny i Bianki] Wiszniewski, Włodzimierz; [Vincencjo, ojciec Lucencja] Wysocki, Piotr; [Gremio, starszy wiekiem konkurent o rękę Bianki] Redosz, Andrzej; [Lucencjo, zakochany w Bianca, później występujący jako Cambio] Sędrowski, Szymon; [Hortensjo, konkurent o rękę Bianki, później występujący jako Licjo] Kocięcki, Artur; [Petruccio, konkurent o rękę Katarzyny] Sanakiewicz, Paweł; [Bakalarz, później podszywający się pod Vincencja] Polaski, Maciej; [Tranio, sługa Lucencja, później podszywający się pod niego] Dobrowolski, Wojciech; [Biondello, paż Lucencja/Aktor I] Kopeć, Witold; [Grumio, sługa Petruccia] Bielawiec, Tomasz; [Curtis, sługa Petruccia] Kurczuk, Jerzy; [Krawiec/Aktor II] Malinowski, Krzysztof; [Kapelusznik/Aktor III] Krzyszczak, Jan Wojciech; [Katarzyna, złoŃnica] Stasińska, Aneta; [Bianka] Bodziak, Anna;

[Wdowa] Rychłowska, Jolanta; [Służba Baptysty] Deszcz-Pudzianowska, Jolanta; Morawska, Joanna; Jarmuł, Jadwiga.

Rec.: [b.a.]. „Dwa dni poskramiania”. *Kurier Lubelski* 18.12.2001, s. 11; [b.a.]. „Poskromienie złoŃnicy”. *Kurier Lubelski* 23.04.2002, s. 11; [b.a.]. „Poskromienie złoŃnicy”. *Kurier Lubelski* 15.05.2002, s. 7; MG. „Z nową Bianką i Petruchiem”. *Kurier Lubelski* 17–18.04.2004, s. 13; Molik, Andrzej. „Poskromienie złoŃnicy ostatni raz w roku 2001”. *Kurier Lubelski* 28.12.2001, s. 10; Molik, Andrzej. „Poskromienie złoŃnicy z laureatem Nagrody Tomka”. *Kurier Lubelski* 15–16.09.2001, s. 7; (św). „Poskromienie złoŃnicy”. *Dziennik Wschodni – Lubelski* 13.06.2001, s. 10; Turżańska, Wiesława. „ZłoŃnica szybko poskromiona”. *Teatr* 9 (2001), s. 96.

## 2002

*Poskromienie złoŃnicy*. Lubuski Teatr im. Leona Kruczkowskiego, Zielona Góra. Premiera: 12.04.2002. Reż. Matysik, Grzegorz; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Sekuła, Anna; oprac. muz. Beling, Artur; asyst. reż. Kaczmarowski, Jerzy. Obsada: [Baptista Minola, ojciec Katarzyny i Bianki] Kaczmarowski, Jerzy; [Vincencjo, ojciec Lucencja] Romanowski, Wojciech; [Gremio, starszy wiekiem konkurent o rękę Bianki] Karasiński, Tomasz; [Lucencjo, zakochany w Biance, później występujący jako Cambio] Zienkiewicz, Jacek; [Hortensjo, konkurent o rękę Bianki, później występujący jako Licjo] Beling, Artur; [Petruchio, konkurent o rękę Katarzyny] Czarnota, Wojciech; [Tranio, sługa Lucencja, później podszywający się pod niego] Wiśniewski, Cezary; [Grumio, sługa Petruchia] Wiśniewski, Marcin; [Krawiec] Schiller, Ludwik; [Katarzyna, złoŃnica] Kaszewska-Brawer, Kinga; [Bianka] Beling, Beata; [Wdowa] Zdanowicz, Anna; [Sługa Baptysty] Szulc, Stefan; [Sługa Petruchia] Trębacz, Waldemar.

Rec.: ŁUK. „ZłoŃnica ujarzmiona”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 12.04.2002, s. 1; ŁUK. „ZłoŃnica zamiast balu”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 27.12.2002, s. 11; Łukasiewicz, Artur. „Szekspir zabawia na rauszu”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 17.04.2002, s. 5; Sałwacka, Sylwia; Łukasiewicz, Artur. „Sztuka ujarzmiania”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 30.03.2002, s. 4.

## 2005

*Poskromienie złoŃnicy*. Teatr im. Aleksandra Fredry, Gniezno. Premiera: 21.05.2005. Reż. Szymański, Tomasz; tłum. Barańczak, Stanisław;

scenogr. Zachmoc, Barbara; muz. Matuszewski, Mariusz; ruch scen. Stańda, Juliusz; asyst. reż. Frydrych, Michał. Obsada: [Baptista Minola, ojciec Katarzyny i Bianki] Nowakowski, Eugeniusz; [Vincencjo, ojciec Lucencja] Kłopotcki, Włodzimierz; [Gremio, starszy wiekiem konkurent o rękę Bianki] Frydrych, Michał; [Lucencjo, zakochany w Biance, później występujący jako Cambio] Ferenc, Bogdan; [Hortensjo, konkurent o rękę Bianki, później występujący jako Licjo] Hązła, Maciej; [Petruccio, konkurent o rękę Katarzyny] Wojtaszak, Leszek; [Bakałarz, później podszywający się pod Vincencja] Malicki, Andrzej; [Tranio, sługa Lucencja, później podszywający się pod niego] Fludra, Marek; [Biondello, paż Lucencja] Jastrzębski, Radosław; [Grumio, sługa Petruccia] Siedlecki, Wojciech; [Curtis, sługa Petruccia] Marciniak, Andrzej; [Krawiec] Urbaniak, Piotr; [Kapelusznik] Krawczyk, Grzegorz; [Katarzyna, złoźnica] Czubkówna, Katarzyna; [Bianka] Belau, Monika; [Wdowa] Kulczyńska, Joanna; [Służąca] Sapa, Iwona; [oraz] Polkowska, Justyna; Skawina, Jolanta; Wojtaszak, Agata.

## 2006

*Poskromienie złoźnicy*. Teatr im. Wandy Siemaszkowej, Rzeszów. Premiera: 25.03.2006. Reż. Wernio, Julia; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Wernio, Elżbieta; asyst. reż. Matys, Dariusz. Obsada: [Kasia] Greś, Ewa; [Bianka] Smolak, Agnieszka; [Karczmarka, Wdowa] Napieraj, Barbara; [Grumio] Badurek, Sebastian; [Lucencjo] Hauke, Artur; [Petruccio] Jabłoński, Ryszard; [Gremio] Kluczkowski, Hilary; [Baptista] Kulicki, Jerzy; [Okpisz] Kwiatkowski, Wojciech; [Tranio] Matys, Dariusz; [Hortensjo] Mężyk, Adam; [Vincencjo] Napieraj, Piotr; [Biondello] Wiśniewski, Paweł; Pieńko, Kornel; [Krawiec] Siedlecki, Andrzej.

Rec.: ans. „*Poskromienie złoźnicy* zainauguruje Noc Artystów”. *Gazeta Wyborcza – Rzeszów* 25.03.2006, s. 1; Sabat, Anna. „Pojedynek o zachowanie niezależności”. *Gazeta Wyborcza – Rzeszów* 31.03.2006, s. 6.

## 2007

*Poskromienie złoźnicy*. Teatr im. Stefana Jaracza, Łódź. Premiera: 24.03.2007. Op. art. Zawodziński, Waldemar; tłum. Barańczak, Stanisław; dek. Braun, Marek; kost. Wesołowska-Kowalska, Barbara; reż. światła Sendke, Krzysztof; współpr. scenogr. Nowak, Grzegorz; asyst. reż. Hencz, Jan. Obsada: [Katarzyna] Cynke, Katarzyna; [Bianka] Badowska, Monika; [Baptysta Minola] Saniternik, Mariusz; [Gremio] Hencz, Jan; [Hortensjo] Suszka,

Bogusław; [Tranio] Jarmicki, Michał; [Lucencjo] Filipiak, Michał; [Petruccio] Czop, Ireneusz; [Grumio] Siudziński, Mariusz; [Bakałarz] Krukowski, Piotr; [Vincencjo] Kwaśniak, Stanisław; [Wdowa] Walasek, Grażyna.

Rec.: [b.a.]. „Szekspir z graffiti w tle”. *Express Ilustrowany* 23.03.2007, s. 49; Gadomski, Bohdan. „Poskromiona złośnica?”. *Express Ilustrowany* 31.03.2007, s. 10; Kowalewicz, Krzysztof; Wasilewska, Monika. „Odcienie namiętności”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 24.03.2007, s. 6; Lenarciński, Michał. „Dizajnerska złośnica”. *Dziennik Łódzki* 29.03.2007, s. 14; Lenarciński, Michał. „Aktorka ról głównych”. *Dziennik Łódzki* 14.03.2007, s. 14; (RS). „Premiery mistrzowskich dzieł”. *Express Ilustrowany* 22.03.2007, s. 11; (RS). „Złośnica nieposkromiona”. *Express Ilustrowany* 15.03.2007, s. 11; (RS). „Złośnica i medale”. *Express Ilustrowany* 13.10.2008, s. 20; Wasilewska, Monika. „Kto poskromi Katarzynę?”. *Gazeta Wyborcza – Łódź – Co jest grane* 23.03.2007, s. 14; Wasilewska, Monika. „Dziewczyna w gładach poskromi się sama”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 26.03.2007, s. 7; Wasilewska, Monika. „Szekspir na motocyklu”. *Gazeta Wyborcza – Łódź – Co jest grane* 31.10–2.11.2008, s. 15.

## 2008

*Poskromienie złośnicy*. Teatr Wybrzeże, Gdańsk. Premiera: 27.11.2008. Reż. Kaczmarek, Szymon; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Migdałek, Kaja; asyst. reż. Rybiński, Cezary. Obsada: [Kasia] Androsz, Dorota; Skorny, Wanda; [Bianka] Skorny, Wanda; [Petruccio] Domalewski, Piotr; [Tranio] Kowalski, Michał; [Baptista] Krawczyk, Mirosław; [Grumio/Biondello] Labijak, Jacek; [Okpisz/Bakałarz] Olszewski, Zbigniew; [Dziedzic/Vincencio] Rybiński, Cezary; [Gremio] Staniewski, Florian; [Hortensio] Szymaniak, Dariusz; [Lucencio] Wieczorek, Krystian; Kowalski, Michał.

Rec.: Baran, Mirosław. „Kto kogo poskromił?”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 29.11.2008, s. 7; Baran, Mirosław. „Nowe media Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 12.08.2009, s. 10; Baran, Mirosław. „Piękna Bianca, uparta Katarzyna”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 21.11.2008, s. 16; Baran, Mirosław. „Szekspir niepoprawny”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 30.10.2008, s. 10; kali. „Tour Teatru Wybrzeże po regionie”. [www.kultura.trojmiasto.pl](http://www.kultura.trojmiasto.pl) 14.08.2009 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Tour-Teatru-Wybrzeze-po-regionie-n34177.html?ed=1>); Kwaśniewska, Monika. „Rozbitkowie (z) Szekspira”. *Didaskalia* 89 (2009), s. 43–45; MB. „Nieposkromione emocje”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 27.11.2008, s. 7; Owczarski, Wojciech. „Jeden



– zero dla złoŃnicy”. *Odra* 5 (2009), s. 97–98, Rudziński, Łukasz. „Nie chcę «pokazywać» Szekspira”. [www.trojmiasto.pk](http://www.trojmiasto.pk) 21.11.2008 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Nie-chce-pokazywac-Szekspira-rozmowa-z-Szymonem-Kaczmarkiem-n30526.html>); Rudziński, Łukasz. „Titanic zatopiony”. [www.trojmiasto.pl](http://www.trojmiasto.pl) 29.11.2008 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Titanic-zatopiony-po-premierze-Poskromienia-zlosnicy-Teatru-Wybrzeze-n30634.html>); Zalesiński, Jarosław. „Czekając na męŃczyznę”. *Teatr* 2 (2009), s. 3–32; ŹółkoŃ, Monika. „Podsumowanie Konkursu na najlepsz inŃcenizacj dzieł dramatycznych Williama Szekspira w sezonie 2008/2009”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 5.05.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/72166.html>).

## 2009

*Poskromienie złoŃnicy*. Teatr Ńlski im. Stanisława Wyspiańskiego, Katowice. Premiera: 27.03.2009. ReŃ. Bradecki, Tadeusz; tłum. Barańczak, Stanisław; oprac. tekstu Bradecki, Tadeusz; scenogr. Kenar, Urszula; oprac. muz. Marko, Andrzej; asyst. reŃ. Wróbel, Zbigniew; oprac. Ńwiatła Machowska, Maria. Obsada: [Baptista] Ńlawik, Wiesław; [Adamo] Baumann, Adam; [Gremio] Głȳbin, Jerzy; [Lucencjo] Szaforz, Marcin; [Hortensjo] Dopierała, Andrzej; [Petruccio] Przybył, Grzegorz; [Vincencjo] Michalski, Roman; [Tranio] Ńwięs, Artur; [Biondello] Chojnacki, Dariusz; [Grumio] Warcaba, Andrzej; [Vittorio] Wróbel, Zbigniew; [Antonio] Gryzik, Antoni; [Kasia] Radziwon, Monika; [Bianka] Wianecka, Jadwiga; [Mariangela] Murzyńska, Bogumiła; [Gabriella] Kadulska, Anna; [oraz w łozach] Kalinowska, Halina; Kałuda, Teresa; Łopuszańska, Stanisława; Bógdoł, Jan; Kozłowski, Jerzy; Zaorski, Ryszard.

Rec.: [b.a.]. „Ostatni weekend ze *ZłoŃnic* w Ńlskim”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 24.04.2013 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/161202.html>); Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Poskromienie płci”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 27.03.2009, s. 19; Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Widz syty i Szekspir cały”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 6.04.2009, s. 7; HW-M. „ZłoŃ czy bunt”. *Polska – Dziennik Zachodni* 27.03.2009, s. 4; Wach-Malicka, Henryka. „Strasznie śmieszna komedia”. *Polska – Dziennik Zachodni* 30.03.2009, s. 16; Wróblowska, Anna. „Italo disco Szekspir”. *Nowa Siła Krytyczna* 14.04.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/70915.html>); ŹółkoŃ, Monika. „Podsumowanie Konkursu na najlepsz inŃcenizacj dzieł dramatycznych Williama Szekspira w sezonie 2008/2009”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 5.05.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/72166.html>).

**Romeo i Julia****2001**

*Romeo i Julia*. Wrocławski Teatr Współczesny im. Edmunda Wiercińskiego.

Premiera: 20.04.2001. Reż. Tuminas, Rimas; tłum. Barańczak, Stanisław; dek. Jacovskis, Adomas; kost. Jacovskis, Marijus; muz. Latėnas, Faustas; asyst. reż. Kierc, Bogusław, Obsada: [Escalus, księżę Werony] Maciudziński, Włodzimierz; [Parys, młody hrabia, krewny księcia] Kuliński, Wojciech; [Montecchi] Kierc, Bogusław; [Capuletti] Tomaszewski, Maciej; [Romeo, syn Montecchiego] Kaim, Radek; [Merkucjo, krewny księcia i przyjaciel Romea] Lubos, Eryk; [Benvolio, bratanek Montecchiego i przyjaciel Romea] Tyndyk, Tomasz; [Tybalt, bratanek pani Capuletti] Artman, Grzegorz; [Ojciec Laurenty, franciszkanin] Kuliński, Krzysztof; [Dwaj panowie z Werony] Woźny, Bartosz; Zalewski, Piotr; [Pani Capuletti] Paszke-Lowitzsch, Ewelina; [Julia, córka państwa Capulettich] Abbe, Dorota; [Marta, piastunka Julii] Golińska, Elżbieta.

Rec.: (js). „Mazgaj Romeo”. *Polityka* 18 (2001), s. 47; (lem). „Kochankowie z... Wrocławia”. *Kurier Szczeciński* 3.09.2002, s. 12; [b.a.]. „Mroczni kochankowie”. *Słowo Polskie* 29.06.2001, s. 15; [b.a.]. „Romeo i Julia”. *Gazeta Wroclawska* 13.09.2001, s. 11; Drewniak, Łukasz. „*Romeo i Julia* albo pytanie o prawdziwą naturę miłości”. *Przekrój* 31 (2001), s. 66–67; Drewniak, Łukasz. „Julia i śmierć”. *Teatr* 6 (2001), s. 33–36; EP. „Z życia”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 10.09.2002, s. 2; Glińska, Hanna. „Kamień na kamieniu nie pozostanie”. *Didaskalia* 43–44 (2001), s. 35–37; Hartwich, Dorota. „Uwaga! Miłość!”. *Gazeta Wroclawska* 15.02.2002, s. 19; Kocur, Mirosław. „Język w teatrze”. *Przekrój* 27.05.2001, s. 62; Kucharski, Krzysztof. „Powrót kochanków”. *Polska – Gazeta Wroclawska* 23.02.2009, s. 11; M.Deuar. „Kochankowie wśród wariatów”. *Kurier Szczeciński* 16.09.2002, s. 10; Pawłowski, Roman. „Kamienie z Werony”. *Gazeta Wyborcza* 24.04.2001, s. 14; Perzyński, Marek. „*Romeo i Julia* we Współczesnym”. *Słowo Polskie* 12.04.2001, s. 12; Popkiewicz, Julia. „Mroczni kochankowie”. *Słowo Polskie* 23.04.2001, s. 13.

*Romeo i Julia*. Teatr im. Stefana Jaracza, Łódź. Premiera: 6.10.2001. Reż. Zawodziński, Waldemar; tłum. Sito, Jerzy; kost. Balcerek, Maria; dek. Zawodziński, Waldemar; Warcholiński, Ryszard; muz. Grudzień, Jacek; ruch scen. Niesobka, Janina; reż. światła Sendke, Krzysztof; asyst. reż. Adamczyk, Wiesława. Obsada: [Eskalus] Suszka, Bogusław; [Parys] Czarnota,

Sambor; Medyński, Wojciech; [Monteki] Sochnacki, Bogusław; [Kapuleti] Głoskowski, Andrzej; [Starzec] Wróblewski, Bohdan; [Romeo] Czarnota, Sambor; Medyński, Wojciech; [Merkucjo] Kałużyński, Marek; [Benvolio] Gregory-Mačkowiak, Kamil; [Tybalt] Szrajber, Piotr; [Ojciec Laurenty] Latusek, Robert; Taraszkiewicz, Dariusz; [Brat Jan] Latusek, Robert; Taraszkiewicz, Dariusz; [Baltazar] Witkowski, Mariusz; [Piotr] Hencz, Jan; [Paź] Krawczyk, Mikołaj; [Muzykant] Słupiński, Mariusz; [Aptekarz] Burawska, Irena; [Pani Monteki] Walasek, Grażyna; [Pani Kapuleti] Kiełkowicz, Dorota; [Julia] Wiśniewska, Ewa Beata; [Marta] Tolewska, Krystyna.

Rec.: (L). „Romeo i Julia”. *Dziennik Łódzki – Wiadomości Dnia* 5.10.2001, s. 1; Lenarciński, Michał. „Wypadek na drodze”. *Dziennik Łódzki – Wiadomości Dnia* 8.10.2001, s. 18; Lenarciński, Michał. „Romeo i Julia bis”. *Dziennik Łódzki – Wiadomości Dnia* 9.10.2001, s. 18; (rs). „Romeo, Romeo i Julia”. *Express Ilustrowany* 4.10.2001, s. 10.

*Romeo i Julia*. Teatr Powszechny im. Jana Kochanowskiego, Radom. Premiera: 1.12.2001. Reż. Sroka, Adam; tłum. Barańczak, Stanisław; oprac. tekstu Sroka, Adam; scenogr. Pielat-Rusinkiewicz, Joanna; muz. Sz wajgier, Krzysztof; ruch scen. Suska, Violetta; asyst. reż. Bieniasz, Andrzej. Obsada: [Parys, młody hrabia, krewny księcia Werony] Calińska, Kamila; Dzie midok, Łukasz; [Montecchi] Fulde, Konrad; Mancewicz, Włodzimierz; [Capuletti] Bieniasz, Andrzej; [Romeo, syn Montecchiego] Audykowski, Paweł; Zaniewski, Mariusz; [Merkucjo, krewny księcia i przyjaciel Romea] Jankowski, Cezary; [Benvolio, bratanek Montecchiego i przyjaciel Romea] Szczygieł, Jan Krzysztof; [Tybalt, bratanek pani Capuletti] Stochniał, Tomasz; [Ojciec Laurenty, franciszkanin] Rabenda, Jarosław; [Baltazar, sługa Romea] Samsel, Mirosław; Prałat, Krzysztof; [Samson, sługa Capulettiego] Pudzianowski, Zbigniew; Krat, Bartłomiej; [Grzegorz, sługa Capulettiego] Ługowski, Wojciech; [Pani Montecchi] Brejtkop-Frączek, Izabela; [Pani Capuletti] Dolecka, Danuta; [Julia, córka państwa Capulettich] Marzec, Agnieszka; Piechota, Karolina; Szczepanowska, Patrycja; [Marta, piastunka Julii] Pieniążek, Iwona.

Rec.: Metzger, Renata. „Dwie Julie i Romeo”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 26.11.2001, s. 3; Metzger, Renata. „Bajkowa sceneria”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 3.12.2001, s. 3; REM. „Dzieje kochanków”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 30.11.2001, s. 5; REM. „Warto pokonywać strach”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 18.11.2003, s. 3; REM. „Czy jest tu duch Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 16.01.2004, s. 1; REM. „Jubileusz i szukanie ducha”.

*Gazeta Wyborcza – Radom – Co jest grane* 16.01.2004, s. 3; REM. „Znajda ducha?”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 14.01.2004, s. 1; Wolska, Anna. „Niech żyje duch”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 19.01.2004, s. 3.

## 2002

*Romeo i Julia*. Teatr Miejski im. Witolda Gombrowicza, Gdynia. Premiera: 10.03.2002. Reż. Wernio, Julia; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Wernio, Elżbieta; muz. Trzaska, Mikołaj; chor. Dziemaszkiewicz, Krzysztof Leon; asyst. reż. Lewandowski, Sławomir; asyst. scenogr. Kowalska, Urszula. Obsada: [Eskalus, książę Werony] Siastacz, Dariusz; [Parys, młody hrabia] Michalski, Piotr; [Montecchi] Iżyłowski, Stefan; [Capuletti] Kujawski, Eugeniusz; [Romeo, syn Montecchiego] Pieńko, Andrzej; [Merkucjo, krewny księcia, przyjaciel Romea] Czarnik, Marcin; [Benvolio, bratanek Montecchiego, przyjaciel Romea] Wolf, Grzegorz; [Tybalt, bratanek pani Capuletti] Żarnecki, Mariusz; [Ojciec Laurenty, franciszkanin] Kowal, Rafał; [Baltazar, sługa Romea] Jurkiewicz, Grzegorz; [Abraham, sługa Montecchiego] Richter, Andrzej; [Samson, sługa Capulettiego] Sykała, Maciej; [Piotr, sługa Marty] Smagacki, Bogdan; [Aptekarz] Lewandowski, Sławomir; [Pani Montecchi] Lipowska, Teresa; [Pani Capuletti] Lulka, Dorota; [Julia, córka państwa Capulettich] Adamczyk, Karolina; [Marta, piastunka Julii] Mrozińska, Elżbieta; [oraz] Rewińska, Milena; Steller, Anna; Zezula, Bożena.

Rec.: bod. „Imieniny z Gombrowiczem”. *Głos Wybrzeża* 8–10.03.2002, s. 5; Fryc, Katarzyna. „Odpowiadam teatrem Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 9–10.03.2002, s. 6; Kietrys, Alina. „*Romeo i Julia* bez polotu”. *Głos Wybrzeża* 14.03.2002, s. 17; Ligarzewska, Natalia. „Szekspir upupiony”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 12.03.2002, s. 7; Malcer, Anna. „*Romeo i Julia* w Wenecji”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 18.03.2002, s. 25; (marcel). „*Romeo i Julia* po nowemu”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 8.03.2002, s. III.

## 2003

*Romeo i Julia*. Teatr im. Juliusza Osterwy, Gorzów Wielkopolski. Premiera: 1.02.2003. Reż. Matuszewski, Waldemar; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Treutler, Małgorzata; muz. Grabowski, Czesław; asyst. reż. Nełkowski, Artur; przygot. wok. Serpina, Lech. Obsada: [Julia] Kocik, Małgorzata; Misiak, Alicja; [Romeo] Korczak, Aleksander; Kozber, Wojtek; [Montecchi]

Maciejewski, Aleksander; [Pani Montecchi] Jędrzejczyk, Bogumiła; [Pani Capuletti] Perłowska, Bożena; [Capuletto] Kolba, Krzysztof; [Ojciec Laurenty] Tuchalski, Krzysztof; [Grzegorz, Aptekarz] Welski, Wacław; [Merkucjo] Nełkowski, Artur; [Tybalt] Żołyński, Cezary; [Brat Jan] Podolak, Aleksander; [Piotr] Pudelko, Marek; [Benvolio, Baltazar] Radziwanowski, Maciej; [Parys] Kapsa, Przemysław; [Escalus] Perłowski, Leszek; [Marta] Pomykała, Bożena; [Damy dworu] Lisowska, Teresa; Milczarek, Edyta; Wieczorek, Marzena; Łaniewska, Anna; Chorążykiewicz, Beata; Pietrzak, Kamila.

Rec.: Barański, Dariusz. „Balkony, posłańcy i esemesy”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 9–11.11.2002, s. 4; DB. „Czy zostanę Julią? Czy zostanę Romeem?”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 6.11.2002, s. 2; Ochwat, Renata. „Julia z południa, Romeo z północy”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 31.01.2003, s. 7; ROCH. „Kochankowie z Werony”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 29.01.2003, s. 2; ROCH. „On z północy, ona z południa, a jaka miłość?”. *Gazeta Wyborcza – Zielona Góra* 30.01.2003, s. 1.

*Romeo i Julia*. Teatr im. Juliusza Osterwy, Lublin. Premiera 8.02.2003. Reż. Tosza, Bogdan; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. i kost. Semenowicz, Aleksandra; chor. Śliwa, Przemysław; oprac. muz. Tosza, Bogdan; światło Dobrzycki, Paweł; układ pojedynków Jabłonowski, Leszek; asyst. reż. Redosz, Andrzej. Obsada: [Escalus, książę Werony] Kurczuk, Jerzy; [Parys, hrabia, krewny księcia] Kobiela, Tomasz; [Montecchi] Krzyszczyk, Jan Wojciech; [Capuletti] Sobiechart, Henryk; [Romeo, syn Montecchiego] Mazur, Bartosz; [Merkucjo, krewny księcia i przyjaciel Romea] Sędrowski, Szymon; [Benvolio, bratanek Montecchiego i przyjaciel Romea] Chowaniec, Bartłomiej; [Tybalt, bratanek pani Capuletti] Król, Jacek; [Ojciec Laurenty, franciszkanin] Sanakiewicz, Paweł; [Brat Jan, franciszkanin] Kopeć, Witold; [Baltazar, sługa Romea] Bielawiec, Tomasz; [Abraham, sługa Montecchiego] Malinowski, Krzysztof; [Starzec z rodu Capuletti] Kruczkowski, Roman; [Samson, sługa Capulettiego] Golejewski, Andrzej; [Grzegorz, sługa Capulettiego] Rogalski, Jerzy; [Piotr, sługa Marty] Dobrowolski, Wojciech; [Aptekarz] Redosz, Andrzej; [Pani Montecchi] Świetlicka, Anna; [Pani Capuletti] Jakubecka, Grażyna; [Julia, córka państwa Capulettich] Kurczynna, Anna; [Marta, piastunka Julii] Sztejman-Lipowska, Magdalena; [Mieszczanie, Panie i Panowie z obu rodzin, goście balowi] Bodziak, Anna; Domejko, Monika; Deszcz-Pudżianowska, Jolanta; Filarska, Teresa; Nowak, Anna; Pater, Hanna; Rychłowska,

Jolanta; Stasińska, Aneta; Torończyk, Anna; Wronowska, Barbara; Pa-  
czyński, Ludwik; Wysocki, Piotr.

Rec.: DUH. „Chóry pana Szekspira w Teatrze Osterwy”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 9.01.2003, s. 2; Gnot, Małgorzata. „Kochankowie wszech czasów”. *Kurier Lubelski* 27.12.2002, s. 2; Gnot, Małgorzata. „Najlepszy scenarzysta świata”. *Kurier Lubelski* 7.02.2003; s. 2; Gnot, Małgorzata; Molik, Andrzej. „W Wiedniu i w Weronie”. *Kurier Lubelski* 8–9.02.2003, s. 7; GRJ. „Przed premierą w Osterwie”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 5.02.2003, s. 5; Józefczuk, Grzegorz. „Szekspir w Lublinie”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 3.02.2003, s. 5; Kaczanowski, Maciej; Koczorowski, Marian; Sulisz, Waldemar. „Miłość o sile huraganu”. *Dziennik Wschodni Lubelski*. 7.02.2003, s. 6–7; MG. „Julia nie może być blondynką”. *Kurier Lubelski* 5.02.2003, s. 7; MG. „Julia pije z rosenthala”. *Kurier Lubelski* 25–26.01.2003, s. 7; MG. „Z Szekspirem pod balkonem”. *Kurier Lubelski* 7–8.06.2003, s. 6; MIP. „Pan od Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 8.11.2002, s. 2; MIP. „Próby rozpoczęte”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 8.11.2002, s. 2; Molik, Andrzej. „Romeo, Julia i Caligula”. *Kurier Lubelski* 20–21.12.2003, s. 14; Połowska, Monika. „Znowu Szekspir”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 25–26.01.2003, s. 4; Sulisz, Waldemar. „Spektakl jak talizman”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 5.02.2003, s. 1, 13; Sulisz, Waldemar. „Złapani za serce”. *Dziennik Wschodni Lubelski* 10.02.2003, s. 2.

*Romeo i Julia*. Teatr im. Stefana Jaracza, Olsztyn. Premiera: 8.03.2003. Reż. Szczerki, Piotr; tłum. Sito, Jerzy; scenogr. Popek, Anna; muz. Tabęcki, Hadrian Filip; ruch scen. Burczyk, Paweł; układ pojedynków Burczyk, Paweł; asyst. reż. Niemaszek, Wiesława; asyst. scenogr. Olkowski, Maciej. Obsada: [Romeo, syn Montekich] Piskórz, Robert; [Julia, córka Kapuletich] Kołakowska, Julia; [Pan Monteki] Czarkowski, Marian; [Pani Monteki] Kocharńska, Alicja; [Pan Kapuleti] Ilczyna, Cezary; [Pani Kapuleti] Telesz, Irena; [Księżę Werony] Jeżewski, Władysław; [Parys] Ośka, Michał; [Merkucjo] Kiszluk, Marcin; [Benwollio] Poleszak, Dariusz; [Tybalt] Mydlak, Maciej; [Niania] Niemaszek, Wiesława; [Ojciec Laurenty] Steranko, Artur; [Brat Jan] Mierzyński, Jan; [Aptekarz] Lipnicki, Jerzy; [Piotr] Borodziuk, Jarosław; [oraz] Słuchacze Studium Aktorskiego.

Rec.: ANT. „Romeo? Który ty jesteś Romeo?”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 23.04.2004, s. 2; AP. „Miłość nie tylko na scenie”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 27.02.2003, s. 3; Ćwieluch, Juliusz. „Zakochani...”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 24.04.2003, s. 2; Ćwieluch, Juliusz. „Zakrecony Romeo, czadowa

Julia”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 28.04.2003, s. 4; KAR. „Julię przywiezie do Kielc”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 18–19.01.2003, s. 2; PAP; JULL. „Szukają kochanków”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 18.12.2002, s. 2; PES. „Szczerki w Olsztynie”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 11.03.2003, s. 2; Prokopczuk, Agnieszka. „Ich dwóch, ona jedna”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 8.01.2003, s. 1; Prokopczuk, Agnieszka. „O Romeo!”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 14–15.12.2002, s. 1; Prokopczuk, Agnieszka. „Ze szkoły na casting”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 21–22.12.2002, s. 3; Szyłłejko, Tadeusz. „Sprzedani kochankowie”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 10.03.2003, s. 5.

## 2004

*Romeo i Julia*. Teatr Studio Buffo, Warszawa. Premiera: 8.10.2004. Reż. Józefowicz, Janusz; muz. Stokłosa, Janusz; libr. Józefowicz, Janusz; chor. Józefowicz, Janusz; teksty pios. Wermer, Jan; dialogi Wierzbicka, Bartosz; scenogr. Woron, Andrzej; Chowaniec, Marek; kost. „Kikimora”; asyst. reż. Deska, Barbara; Urbańska, Natasza. Obsada: [Julia] Lubieniecka, Anna; Łuczenko, Marina; Moszczyńska, Marta; Nowakowska, Zofia; [Romeo] Rymaszewicz, Krzysztof; Sacharczuk, Krystian; [Rosalina] Urbańska, Natasza; [Mercutio] Drozd, Rafał; Chamski, Artur; [Benvolio] Kuczaj, Daniel; [Tybalt] Derlicki, Michał; Buczyński, Robert; Niedźwiecki, Artur; [Parys] Fidusiewicz, Adam; [Piastrunka Julii Marta] Duda-Kozera, Małgorzata; [Pani Capulet] Liszowska, Joanna; Strachota, Grażyna; Borkowska, Alicja; [Pan Capuleti] Kamiński, Emilian; [Ojciec Laurenty] Steciuk, Tomasz; Szydłowski, Jakub; Tucholski, Paweł; Bajtlik, Piotr; [Przyjaciółki Julii] Ambroziak, Monika; Portka, Elżbieta; Tucholski, Paweł; [tancerze] Balasa, Alicja; Deska, Barbara; Mechecka, Paulina; Mysińska, Karolina; Nowakowska, Ida; Pelczyńska, Weronika; Sąsiadek, Anna; Wiśniewska, Joanna; Buczyński, Robert; Ciszek, Błażej; Lubański, Sebastian; Puchalski, Grzegorz; Stoiński, Krzysztof; Świerczyński, Sebastian; Chowaniak, Justyna; [Instruktor walk wschodnich] Hai Nam-Bui, Ngoc; [oraz] grupa breakdance „Crazy Squad”; [partia sopranowa] Stępień, Justyna; [w scenie balu udział biorą] Białecka, Anna; Bednarska-Almert, Marzenna; Górka-Ruzik, Wanda; Józefowicz, Władysław; Kochańczyk, Daria; Łubińska, Julita; Kazimierzczuk, Irena; Malinowska, Iwona; Mysińska, Beata; Pałowska, Iza; Żelazny, Barbara; Rogowska, Hanna; Urbańska, Beata; Boguski, Radosław; Jankowski, Kazimierz; Jankowski, Wojciech; Józefowicz, Andrzej; Kalita, Krzysztof; Łupiński, Sławomir; Piątkowski,

Marek; Piotrowski, Piotr; Słoń, Krzysztof; Stępnia, Jerzy; Tyski, Jacek; Wojtala, Ryszard.

Rec.: Baca, Karolina; Wysocka, Anna. „Julia bez Romea?”. *Rzeczpospolita* 19.01.2004, s. X1; Bończa-Szabłowski, Jan. „Romeo i Julia poszukiwani”. *Rzeczpospolita* 19.11.2003, s. X1; Bończa-Szabłowski, Jan. „Sen o Weronie”. *Rzeczpospolita* 16.10.2003, s. X1; Czapla, Aleksandra. „Musicalowy zawrót głowy”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 4.03.2005, s. 14; Fryc, Katarzyna. „Kościelniak wyznacza nowe ścieżki w polskim musicalu”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 28.04.2010, s. 6; Józefowicz, Janusz. „Co ja tu robie?”. *Polityka* 40 (2004), s. 50–51; Józefowicz, Janusz; Wójcik, Magdalena. „Romeo wciąż czeka”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 7.09.2004, s. 6; Kałębasiak, Łukasz. „Trampolina do sławy”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 7.03.2005, s. 7; Kałębasiak, Łukasz. „Wielki show Studia Buffo”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 5–6.03.2005, s. 1; Kałębasiak, Łukasz. „Wyjazd próbny”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 1.02.2005, s. 6; Kucia, Monika. „Czasami musi boleć”. *Rzeczpospolita* 5.11.2004, s. X1; Kucia, Monika. „Janusz Józefowicz kontra Urząd Miasta”. *Rzeczpospolita* 28.06.2005, s. X1; Kudeł, Renata. „Szekspir i breakdance”. *Gazeta Pomorska* 26.10.2004, s. 10; Kyzioł, Aneta. „Romeo wyłączył komórkę”. *Polityka* 42 (2004), s. 61; Lutomska, Julia. „William Szekspir w stylu Quentina Tarantino”. *Rzeczpospolita* 8.09.2004, s. X1; ŁUK. „Romans na jachcie”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 28.02.2005, s. 7; (MAGA). „Kochankowie ze współczesnej Weronie”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 29.12.2004, s. 18–19; (MAM). „Romeo i Julia, czyli sen o sławie”. *Dziennik Zachodni* 27.01.2004, s. 20; Marczyński, Jacek. „Bliżej widza”. *Rzeczpospolita* 20.02.2006, s. X1; Marczyński, Jacek. „To nie są czasy na wielką miłość”. *Rzeczpospolita* 8.11.2004, s. X1; Mościcki, Tomasz. „Wypasiona kłapa”. *Foyer* 6 (2004), s. 50; Mróz, Kamila. „Drogą do gwiazd”. *Gazeta Pomorska* 13.10.2004, s. 12; Mróz, Kamila. „Romeo i Marta”. *Gazeta Pomorska* 5.10.2004, s. 3; Niziołek, Wioleta. „Romeo uczy odporności”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 3.03.2005, s. 2; NOT.; KAWI.; MAG. „Trudna scena rozpaczy”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 8.10.2004, s. 2; NOT-DOW. „Casting do Romea i Julii”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 16.01.2004, s. 2; Pawłowski, Roman. „Nowe szaty klasyki”. *Gazeta Wyborcza* 24.11.2004, s. 16; Pawłowski, Roman. „Romeo i suczki”. *Gazeta Wyborcza* 6–7.11.2004, s. 11; Pawłowski, Roman. „Weronia na Torwarze”. *Gazeta Wyborcza – Gazeta Telewizyjna* 24.12.2004; PIET. „W kolejce po Julię”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 2.02.2004, s. 3; Raińczuk, Michał. „Gdzie



jest Romeo?” *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 15.06.2004, s. 8; ROM. „Romeo i Julia poszukiwani”. *Gazeta Wyborcza* 19.01.2004, s. 17; Słupski, Paweł. „Dzisiaj Ania, jutro może być Julia”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 20.08.2004, s. 1; Słupski, Paweł. „Nasza Julia”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 19.10.2004, s. 2; Stasiak, Piotr. „Post w karnawale”. *Polityka* 52 (2004), s. 60–63; Szatan, Ola. „Szekspir zawładnął Spodkiem”. *Dziennik Zachodni* 8.03.2005, s. 12–13; Szostak, Violetta. „Sny w Warszawie, czyli Romeo i Julia”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 22.10.2004, s. 15; WIN. „Romeo poszukiwany”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 13–14.03.2004, s. 5.

## 2005

*Romeo i Julia*. Nowy Teatr, Słupsk. Premiera: 28.01.2005. Reż. Semotiuk, Bogusław; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Semotiuk, Bogusław; kost. Szulc, Andrzej; układ chor. Czyżewska, Teresa; układ walk Król, Saniwoj; muz. Osada-Sobczyński, Maciej; maski Podkówka, Agnieszka; asyst. reż. Kułagowski, Zbigniew. Obsada: [Romeo] Wiercichowski, Marcel; [Julia] Grzybowska, Agnieszka; Kała, Izabela; [Pani Capuletti] Piotrowska, Hanna; [Pan Capuletti] Kułagowski, Zbigniew; [Marta] Ćwik, Agnieszka; [Merkucjo] Osik, Albert; [Księżę] Kaskiewicz, Ireneusz; [Parys] Kluzik, Krzysztof; [Ojciec Laurenty] Karnicki, Jerzy; [Tybalt] Młodzianowski, Mateusz; [Benvolio] Król, Saniwoj; [Rozalinda] Turkowska, Marta; [Brat Jan] Stryjniak, Jan; [Chór] Turkowska, Marta; Mularska, Milena; Dec, Anna.

Rec.: (dmk). „Romeo pod chmurką”. *Głos Koszaliński* 2.09.2005, s. 9; (dmk). „Romeo z Julią jadą na południe”. *Głos Pomorza* 5.03.2007, s. 6.

*Romeo i Julia*. PWST, Kraków. Premiera: 3.03.2005. Reż. Kutryś, Ewa; scenogr. Borczuch, Michał. Obsada: Gortych, Marta; Kowalska, Justyna; Markuszevska, Dominika; Wirzinkiewicz, Aneta; Bronicki, Hubert; Fiałek, Aleksander; Nowak, Dominik; Rozmus, Andrzej; Sieklucki, Piotr; Skuratowicz, Maciej; Szarek, Adam; Żurek, Lesław.

Rec.: Głowacki, Paweł. „Papierowe jady”. *Dziennik Polski* 7.03.2005, s. 7; Targoń, Joanna. „W Weronie i w głowie”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 9.03.2005, s. 4.

*Romeo i Julia*. Teatr Nowy im. Tadeusza Łomnickiego, Poznań. Premiera: 9.12.2005. Insc. Wiśniewski, Janusz; tłum. Barańczak, Stanisław; muz. Satanowski, Jerzy; kost. Tesławska, Magdalena; chor. Wesołowski, Emil; współpr. scenogr. Kozicki, Wawrzyniec; szermierka Grochoczyński, To-

masz; asyst. reż. Figiel-Idziak, Iga; Wachowiak, Anna. Obsada: [Escalus, książe Werony] Andrzejewski, Janusz; [Merkucjo, krewny księcia i przyjaciel Romea] Turzyński, Bartosz; [Parys, młody hrabia, krewny księcia] Hausner, Andrzej; Szarek, Adam; [Ojciec Laurenty, franciszkanin] Dębicki, Witold; [Montecchi] Lajborek, Andrzej; [Pani Montecchi] Rybarczyk, Maria; [Romeo, syn Montecchiego] Pawlicki, Antoni; [Benvolio, bratanek Montecchiego i przyjaciel Romea] Pankowski, Przemysław; [Abraham, domownik Montecchiego] Grochal, Jędrzej; [Baltazar, domownik Montecchiego] Grochal, Bartosz; [Rosalina] Bień, Sara; [Livia] Osiecka, Joanna; [Olivia] Bąk, Patrycja; [Mario-Maria] Borowicz, Bartosz; [Śliczny Murzynek] Dobrowolski, Damian; [Obsługa kawiarni] Pomianowski, Bartłomiej; Urbaniak, Brunon; [Chór] Idziak, Bolesław; [Capuletti] Grochal, Zbigniew; [Pani Capuletti] Różańska, Agnieszka; [Julia, córka państwa Capulettich] Chruściel, Paulina; [Tybalt, bratanek pani Capuletti] Łukaszewicz, Cezary; [Marta, piastunka Julii] Grzonka, Irena; [Śmiejący Się Przypieszacz Losu] Deneka, Wojciech; [Samson, domownik Capulettiego] Wyczański, Maciej; [Grzegorz, domownik Capulettiego] Stroka, Dominik.

## 2006

*Romeo i Julia*. Teatr Jeleniogórski im. Cypriana Kamila Norwida (Scena Dramatyczna). Premiera: 13.05.2006. Reż. Rekowski, Krzysztof; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. i kost. Chojnacki, Maciej; muz. Somerschaf, Borys; chor. walk Maciejewski, Maciej Andrzej; asyst. reż. Lach, Iwona. Obsada: [Romeo] Giel, Jakub; [Julia] Bartoszewicz, Justyna; [Pan Capuletti] Wnuk, Tadeusz; [Pani Capuletti] Schneider, Lidia; [Pan Montecchi] Paruszyński, Jacek; [Pani Montecchi] Lach, Iwona; [Ojciec Laurenty] Koniecznyński, Piotr; [Marta] Dmochowska, Krystyna; [Benvolio] Cinkowski, Grzegorz; [Merkucjo] Grondowy, Jacek; [Parys] Świerszcz, Sebastian; [Tybalt] Tomczak, Marcin; [Książe Eskalus] Krzaczkowski, Kazimierz; [Samson] Kępiński, Andrzej; [Grzegorz] Dudzik, Robert; [Aptekarz Piotr Abraham] Siwko, Bogusław.

Rec.: Bogdański, Piotr. „Romeo i Julia”. *Wiadomości Wałbrzyskie* 12.06.2006, s. 14; Bończa-Szabłowski, Jan. „Kochankowie na trapezie”. *Rzeczpospolita* 14.08.2006, s. X1; Kucharski, Krzysztof. „Capuletti i Montecchi w sądzie”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 16.05.2006, s. 17; Kucharski, Krzysztof. „Dwa dolnośląskie teatry startują na międzynarodowym festiwalu w Gdańsku”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 9.08.2006, s. 19; TOWO.

„Werona w biurówcu”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 12.05.2006, s. 18; Wysocki, Tomasz. „Kochankowie z Werony”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 26.05.2006, s. 12.

## 2007

*Romeo i Julia*. Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego, Katowice. Premiera: 26.05.2007. Reż. Babicki, Krzysztof; tłum. Słomczyński, Maciej; adapt. Babicki, Krzysztof; scenogr. Braun, Marek; kost. Wołosiuk, Barbara; muz. Kuczyński, Marek; chor. Tomasik, Jacek; asyst. reż. Dopierała, Andrzej. Obsada: [Julia] Buchowiec, Monika; [Romeo] Rolnicki, Michał; [Escalus] Baumann, Adam; [Paris] Szaforz, Marcin; [Monteki] Warcaba, Andrzej; [Capulet] Sławik, Wiesław; [Mercutio] Wizner, Maciej; [Benvolio] Rachoń, Marek; [Tybalt] Piejaś, Marcin; [Brat Wawrzyniec] Przybył, Grzegorz; [Brat Jan] Kuczera, Jerzy; [Abraham, Baltazar] Zawodziński, Marcin; [Sampson, I Strażnik] Dopierała, Andrzej; [Grzegorz, II Strażnik] Kupczak, Wiesław; [Piotr] Wróbel, Zbigniew; [Aptekarz] Kańtoch, Wiesław; [Pani Monteki] Wesołowska, Anna; [Pani Capulet] Wiśniewska, Krystyna; [Piastunka] Chechelska, Alina; [Obywatele, krewni, maski, straż] słuchacze Studium Aktorskiego; statyści z zespołu technicznego.

Rec.: Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Co można z Szekspirem na scenie?”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 2–3.06.2006, s. 5; Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Słynne pięć aktów o miłości w Weronie?”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 25.05.2007, s. 17; Gowarzewska-Griessgraber, Regina. „Już w szkole graliśmy parę”. *Dziennik Zachodni* 12.09.2007, s. 16–17; Hałas, Marcin. „Romeo wśród kiboli”. *Śląsk* 11 (2007), s. 81; Wach-Malicka, Henryka. „Fartuszką machamy do Szekspira!”. *Dziennik Zachodni* 18.06.2007, s. 19.

*Romeo i Julia*. Miejski Teatr „Miniatura”, Gdańsk. Premiera: 16.09.2007. Reż. Ehrlich, Marcin; tłum. Słomczyński, Maciej; scenogr. Salwa, Ireneusz; muz. Głowiński, Andrzej; teksty pios. Ehrlich, Marcin; chor. Stańda, Juliusz; asyst. reż. Urban, Arkadiusz. Obsada: [Romeo] Ehrlich, Jakub; [Julia] Ehrlich, Edyta; [Capulet] Skowroński, Aleksander; [Monteki] Nawojski, Jerzy; [Pani Capulet] Sankowska, Jadwiga; [Pani Monteki] Darewicz, Jolanta; [Mercutio] Majok, Jacek; [Benvolio] Urban, Arkadiusz; [Tybalt] Kłudka, Piotr; [Paris] Sawicki, Waldemar; [Brat Wawrzyniec] Gierczak, Jacek; [Piastunka] Sawicka, Irena; [Aptekarz] Żak, Andrzej T.; [Mieszczanie] Grzegorzewska, Agnieszka; Ircha, Urszula; zespół techniczny; [pieśni śpiewają] Miśkiewicz, Hanna; Tomasik, Joanna.

Rec.: Antoniewicz, Grażyna. „Senny Romek, czyli jak zniechęcić młodzież do teatru”. *Dziennik Bałtycki* 18.09.2007, s. 18; Gulda, Przemysław. „Bez infantyilizowania, poetycko i plastycznie”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 6.09.2007, s. 7; Gulda, Przemysław. „Julia Capuletti też musi umrzeć”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 18.09.2007, s. 7; PG. „*Romeo i Julia* wśród masek”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 14.09.2007, s. 15.

## 2008

*Romeo i Julia*. Krakowski Teatr Scena STU. Premiera: 12.10.2008. Reż. Duda-Gracz, Agata; tłum. Barańczak, Stanisław; scenar. Duda-Gracz, Agata; scenogr. Duda-Gracz, Agata; muz. Ostaszewski, Jakub; muz. do piosenek Szarek, Paweł; Śmiałek, Karol; ruch scen. Jankowska, Kamila; Jurewicz, Witold; reż. światła Pawlik, Piotr. Obsada: [Pierwsza Julia] Polony, Anna; [Kolejna Julia] Grochal, Aldona; Gniewkowska, Katarzyna; [Ostatnia Julia] Baar, Kamilla; Noszczyk, Izabela; [Rozalina] Konarska, Marta; Kochan, Małgorzata; [Ciotuchny] Wysocki, Tomasz; Latusek, Robert; [Cień Ciotuchny] Rokita, Sławomir; Róg, Andrzej; [Kolejny Romeo] Międzik, Tomasz; Ruciński, Zbigniew; [Ostatni Romeo] Krzyżowski, Radosław; Kuźmiński, Marcin; Schimscheiner, Tomasz; [Ojciec Laurenty] Dziwisz, Rafał; Pluskota, Krzysztof; [Merkucjo] Piątkowski, Krzysztof; Łuczak, Marcin; [Tybalt] Błach, Wojciech; Witkowski, Mariusz; [Parys] Śmiałek, Karol.

Rec.: [b.a.]. „*Romeo i Julia* przedpremierowo”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 25.09.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/59899.html>); Ciosek, Jolanta. „Bo to jest miłość”. *Dziennik Polski* 25.09.2008, s. 4; Ciosek, Jolanta; Głowacki, Paweł. „Nikła obecność polskiej klasyki”. *Dziennik Polski* 30.12.2008, s. A14; Drewniak, Łukasz. „Do stu razy sztuka”. *Przekrój* 43 (2008), s. 61; Głowacki, Paweł. „Ładne tęczowe skarpetki”. *Dziennik Polski* 14.10.2008, s. 11; Krupiński, Waclaw. „Rzecz o wyjściach”. *Dziennik Polski* 18–19.10.2008, s. 2; Mizera, Michał. „Panoptikum à la Madame Duda-Gracz”. *Teatr 1* (2009), s. 27–29; Nowicka, Justyna. „Ostatnia euforia w świecie bez uczuć”. *Rzeczpospolita* 14.10.2008, s. A19; Targoń, Joanna. „Od końca do początku, z powrotem i na boki”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 14.10.2008, s. 6.

## 2009

*Romeo i Julia*. Teatr „Cracovia”, Kraków. Premiera: 13.11.2009. Reż. Kasprzyk, Anna; tłum. Paszkowski, Józef; scenogr. Kasprzyk, Anna; kost. Ornacka,

Marta. Obsada: [Julia] Pietraszewska, Danuta; [Romeo] Smoter, Tomasz; [Kapulet] Wnuk, Edward; [Pani Kapulet] Bochenek, Dorota; [Monteki, Merkucjo] Mancewicz, Jan; [Pani Monteki, Marta] Kasprzyk, Anna; [Ojciec Laurenty, Samson] Wroński, Lech; [Tybalt, Dowódca straży] Wójtowicz, Marcin; [Benvolio] Zapała, Karol Piotr; [Parys, Grzegorz] Małysa, Maciej; [Książę Eskalus, Aptekarz] Juras, Grzegorz.

*Romeo i Julia*. Teatr Powszechny im. Jana Kochanowskiego, Radom. Premiera: 31.12.2009. Reż. Deszcz, Katarzyna; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Sadowski, Andrzej; kost. Sekuła, Anna; chor. Semeńczuk, Joanna; muz. Turnau, Grzegorz; projekcje Prałat, Krzysztof; asyst. reż. Młynarczyk, Adam. Obsada: [Julia] Bednarz, Aleksandra; [Romeo] Zacharzewski, Maciej; [Marta] Brejtkop-Frączek, Izabela; [Pani Capuletti] Wilkosz, Agnieszka; [Capuletti] Rabenda, Jarosław; Łagodziński, Janusz; [Montecchi] Jabłoński, Ryszard; [Ojciec Laurenty] Prałat, Krzysztof; [Merkucjo] Kubiak, Juliusz M.; [Benvolio] Konowalski, Adam; [Parys] Młynarczyk, Adam; [Tybalt] Woźniak, Kamil; [Piotr] Chudzicki, Krzysztof; [Aptekarz] Mancewicz, Włodzimierz; [oraz] Trochim, Ewa; Zywert, Patrycja; Pacanowski, Grzegorz; Filipiak, Martyna; Kowalczyk, Paulina; Kupis, Aleksandra; Lis, Milena; Starek, Małgorzata; Wdowicz, Katarzyna; Weitz, Anna; Chrzastek, Mateusz; Gąsior, Bartłomiej; Karankowski, Krzysztof; Kielski, Michał; Modzelewski, Anatol; Pięta, Mateusz; [śpiew] Wrońska, Jaga; Wachuda, Wojciech; [na fortepianie] Hanik, Jarosław; [na wiolonczeli] Świśtak, Michał.

Rec.: Stasiak, Karolina. „Dwie premiery w Powszechnym”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 22.12.2009, s. 5; Stasiak, Karolina. „Śmiech i łzy na deskach teatru”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 31.12.2009–1.01.2010, s. 5; Wieczorek, Zbigniew. „Sprawdzian z Szekspira na piątkę”. *Gazeta Wyborcza – Radom* 13.01.2010, s. 4.

## 2010

*Romeo i Julia*. Teatr im. Stefana Żeromskiego, Kielce. Premiera: 23.01.2010. Reż. Wernio, Julia; tłum. Sito, Jerzy; scenogr. Wernio, Elżbieta; oprac. muz. Ciuła-Szczerska, Marzena; ruch scen. Szlufik-Pańtak, Elżbieta; asyst. reż. Węgrzyński, Michał; układ walk Brykczyński, Marcin; Sowiński, Krzysztof. Obsada: [Eskalus] Cempura, Andrzej; [Parys] Żłobiński, Dawid; [Monteki] Janaszek, Edward; [Kapuleti] Głogowski, Janusz; [Romeo] Pesta, Maciej; [Merkucjo] Niemczyk, Wojciech; [Benwoljo] Węgrzyński, Michał;

[Tybalt] Pruchniewicz, Łukasz; [Ojciec Laurenty] Sanakiewicz, Paweł; Bieliński, Mirosław; [Baltazar] Brykczyński, Marcin; [Grzegorz] Słaboń, Artur; [Aptekarz] Józefczyk, Ewa; [Pani Monteki] Bielińska, Teresa; [Pani Kapuleti] Kasperek-Artman, Joanna; [Julia] Dywicka, Dagna; Wierzbińska, Zuzanna; [Niania] Gronowska, Ewelina; Wirzinkiewicz, Aneta.

Rec.: [b.a.]. „Miłość szalona w teatrze”. *Gazeta Wyborcza – Kielce – Co jest grane* 11.02.2011, s. 8; MON. „Romeo i Julia – miłość i nienawiść”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 22.01.2010, s. 7; Rosmanowska, Monika. „Rzecz dla młodych”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 25.01.2010, s. 5.

## Ryszard II

*Ryszard II*. Teatr Narodowy, Warszawa. Premiera: 16.10.2004. Reż. Seweryn, Andrzej; tłum. Kamiński, Piotr; scenogr. Kudlička, Boris; kost. Grabarczyk, Paweł; Tesławska Magdalena; oprac. muz. Kamiński, Piotr; kier. muz. Jastrzębski, Mirosław; układ pojedynków Abramski, Tomasz; Sieniawski, Janusz. Obsada: [Król Ryszard II] Żebrowski, Michał; [Królowa Izabela, żona Króla Ryszarda] Gruszka, Karolina; [Jan z Gandawy, książę Lancaster] Gogolewski, Ignacy; [Henry Bolingbroke, książę Hereford] Żmijewski, Artur; [Edmund Langley, książę Yorku] Kolberger, Krzysztof; [Księżna Yorku] Kownacka, Gabriela; [Książę Aumerle, hrabia Rutland] Janiczek, Arkadiusz; [Księżna Gloucester, wdowa po Tomaszu Woodstock] Budzisz-Krzyżanowska, Teresa; [Tomasz Mowbray, książę Norfolku] Bonaszewski, Mariusz; [Sir William Bagot] Przybylski, Marcin; [Sir John Bushy] Stippa, Przemysław; [Sir Henry Green] Tołwiński, Paweł; [Hrabia Salisbury] Blumenfeld, Andrzej; [Biskup Carlisle] Barbasiewicz, Marek; [Sir Stephen Scroop] Bobrowski, Bartłomiej; [Opat Westminsteru] Duriasz, Józef; [Henry Percy, hrabia Northumberland] Talar, Henryk; [Harry Percy, jego syn] Zduń, Leszek; [Lord Ross] Mikołajczak, Jacek; [Lord Willoughby] Jarociński, Robert; [Sir Piers of Exton] Kozłowski, Maciej; [Kapitan Walijczyków] Solarz, Wojciech; [Damy dworu] Grycewicz, Anna; Rubin, Dorota; [Służący Extona] Abramski, Tomasz; Sieniawski, Janusz; [Służący Yorka] Federowicz, Sławomir; [Ogrodnik] Przegrodzki, Igor; [Pomocnicy] Ruciński, Modest; Solarz, Wojciech; [Dozorca więzienia w zamku Pomfret] Łapiński, Jerzy; [Faworyt] Ruciński, Modest.

Rec.: Bończa-Szabłowski, Jan. „Operowe zadęcie”. *Rzeczpospolita* 18.10.2004, s. X1; Celeda, Agnieszka. „Ryszard monumentalny”. *Polityka* 44 (2004), s. 67; Cieślak, Jacek. „Kształty w misternym zamęcie”. *Rzeczpospolita*

24.09.2004, s. X1; Drewniak, Łukasz. „Andrzej II Zbawiciel”. *Przekrój* 44 (2004), s. 82; Głowacki, Paweł. „Obojętność czarnych schodów”. *Dziennik Polski* 19.10.2004, s. 12; Goźliński, Paweł. „Kłopoty z Ryszardem”. *Gazeta Wyborcza* 8.02.2005, s. 18; Gruszczyński, Piotr. „Rok w kulturze – teatr”. *Tygodnik Powszechny* 52 (2004), s. 28; Gruszczyński, Piotr. „Seweryna żal”. *Polityka* 48 (2004), s. 74; Gruszczyński, Piotr. „Tranzyt”. *Tygodnik Powszechny* 30 (2005), s. 13; J.C. „Ciężar korony”. *Rzeczpospolita* 15.10.2004, s. X1; Kopciński, Jacek. „Paryska retoryka i warszawskie mity”. *Teatr* 10 (2004), s. 38–41; Kowalczyk, Janusz R. „Magia Narodowego”. *Rzeczpospolita* 4.02.2005, s. X1; Kowalczyk, Janusz R. „Magnetyczna wizja”. *Rzeczpospolita* 18.10.2004, s. X1; Mościcki, Tomasz. „Tragedia na cenzurowanym”. *Odra* 1 (2005), s. 90–92; Pawłowski, Roman. „Francuska perfuma”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 8.11.2004, s. 9; Pawłowski, Roman. „Żniwo po telewizji”. *Gazeta Wyborcza* 19.10.2004, s. 16; POG. „Ryszard II Seweryna z Żebrowskim”. *Gazeta Wyborcza* 18.10.2004, s. 16; Seweryn, Andrzej. „Szukam Szekspira w nas”. *Polityka* 28 (2004), s. 55; Świątkowska, Bogna. „Mam smaka”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 14.10.2004, s. 2; Targoń, Joanna. „Z szacunkiem”. *Didaskalia* 64 (2004), s. 50–53; Wakar, Jacek. „Ryszard II, czyli dutknięcie”. *Teatr* 10 (2004), s. 42–43; Wakar, Jacek. „Kłopot z Sewerynem”. *Polityka* 45 (2004), s. 76; Wyżyńska, Dorota. „Dokopać się do Szekspira”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 12.10.2004, s. 7; Wyżyńska, Dorota. „Żebrowski wraca na tron”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 15.10.2004, s. 3.

### Ryszard III

#### 2003

*Król Ryszard III*. Teatr Nowy im. Tadeusza Łomnickiego, Poznań. Premiera: 21.11.2003. Reż. Wiśniewski, Janusz; tłum. Brandstaetter, Roman; scenogr. Wiśniewski, Janusz; kost. Biegańska, Irena; muz. Satanowski, Jerzy; chor. Wesołowski, Emil; asyst. reż. Figiel-Idziak, Iga; Wachowiak, Anna. Obsada: [Ryszard III] Dębicki, Witold; [Edward IV, jego brat] Puchalski, Mariusz; [Księżę Clarence, jego drugi brat] Rola, Zbigniew; [Markiz Dorset, syn Elżbiety] Andrzejewski, Janusz; [Lord Grey, syn Elżbiety] Szczepaniak, Waldemar; [Lord Rivers, brat Elżbiety] Lajborek, Andrzej; [Hrabia Richmond (później Henryk VII)] Elis, Radosław; [Lord Hastings] Sabiniewicz, Mariusz; [Księżę Buckingham] Kropielnicki, Mirosław; [Sir Ratcliff] Grochal, Zbigniew; [Sir Blunt] Jakubowicz, Rajmund; [Sir Catesby] Machalica, Aleksander; [Burmistrz] Hadyński, Paweł; [Biskup Ely] Idziak, Bolesław;

[Lord Lovel] Chołuj, Grzegorz; [Sir Brakenbury] Stachowiak, Ildefons; [Morderca] Binkowski, Paweł; [Sir Tyrrel] Drzewiecki, Tadeusz; [Księżna Yorku] Kwaśniewska, Sława; [Królowa Elżbieta] Choroszy, Antonina; [Królowa Małgorzata] Skoczyńska, Halina; [Lady Anna] Różańska, Agnieszka; [Pani Shore] Bień, Kaja; [Córka Elżbiety, 13 lat] Bień, Sara; Kaczmarek, Maria; [Księżę Walii, 12 lat] Miękiśiak, Przemysław; Urbaniak, Tomasz; [Księżę Yorku, 10 lat] Dobrowolski, Damian; Miękiśiak, Przemysław; [Obywatel „The Globe”] Grudziński, Michał; [Obywatel pochodzenia włoskiego] Standełło, Wojciech; [Zakonnica] Feldman, Krystyna; [Cień] Deneka, Wojciech.

Rec.: [b.a.]. „*Ryszard III* w Nowym dla Niemców”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/24550.html>); Baltyn, Hanna. „Poznań kocha Wiśniewskiego”. *Teatr* 2–3 (2004), s. 15–16; Baltyn, Hanna. [b.t.]. *Foyer* 3 (2004), s. 57; Błażewicz, Olgierd. „Szekspir w 80-lecie Teatru Nowego”. *Odra* 2 (2004), s. 125–126; eop. „*Ryszard III* na festiwalu w niemieckim Neuss”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 12.08.2006, s. 6; Kirol, Agata. „Yorick dla Ryszarda”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 31.07–1.08.2004, s. 2; Kowalczyk, Janusz R. „Panopticum tyranii”. *Rzeczpospolita* 24.11.2003, s. XI; Obrębowska-Piasecka, Ewa. „My, Ryszard trzeci, czwarty, piąty...”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 29–30.11.2003, s. 8; Obrębowska-Piasecka, Ewa. „Złoty Ryszard”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 27.07.2004, s. 6; Praszczalek, Tomasz. „Wielkie brawa dla *Ryszarda III*”. *Rzeczpospolita* 22.08.2006, s. XI; Sieradzki, Jacek. „Potwór w teatrze kukielek”. *Przekrój* 1 (2004), s. 83.

## 2004

*Ryszard III*. Teatr Polski im. Hieronima Konieczki, Bydgoszcz. Premiera: 17.01.2004. Reż. Głomb, Jacek; tłum. Sito, Jerzy S.; adapt. Głomb, Jacek; scenogr. Bulanda, Małgorzata; muz. Straburzyński, Bartek; ruch scen. Bzdyl, Leszek; asyst. reż. Łoniewski, Adam. Obsada: [Król Edward IV] Wieczorek, Krystian; [Edward, księżę Walii, później Edward V, syn króla Edwarda IV] Ignasiński, Łukasz; [Ryszard, księżę Yorku, syn króla Edwarda IV] Domachowski, Filip; [Jerzy, księżę Clarence, brat króla Edwarda IV] Kibalski, Robert; [Ryszard, księżę Gloucester, później Ryszard III, brat króla Edwarda IV] Saniternik, Mariusz; [Henryk, hrabia Richmond, później Henryk VII] Łachański, Andrzej; [Biskup Ely John Morton] Ulewicz, Jakub; [Księżę Buckingham] Łoniewski, Adam; [Hrabia Rivers, brat królowej Elżbiety] Łachański, Andrzej; [Markiz Dorset, syn królowej Elżbiety]



Krajewski, Artur; [Lord Hastings] Franaszek, Mieczysław; [Lord Stanley, hrabia Derby] Holland, Sławomir; [Richard Ratcliffe] Świeboda, Wojciech; [William Catesby] Tynda, Marek; [Richard Brakenbury] Gilewski, Paweł L.; [Lord Mer Londynu] Kibalski, Robert; [Królowa Elżbieta, żona Edwarda IV] Maślanka, Małgorzata; [Królowa Małgorzata, wdowa po królu Henryku VI] Kwiatkowska, Teresa; [Księżna Yorku, matka Edwarda IV] Mozga, Alicja; [Lady Anna, wdowa po Edwardzie księciu Walii, synu Henryka VI, następnie żona Ryszarda III] Jendrzewska, Ewa; [Elżbieta, córka królowej Elżbiety] Barzycka, Bogusława; [Pani Shore, żona kupca] Witkowska, Małgorzata; [Księża] Łachański, Andrzej; Ulewicz, Jakub; [Damy dworu, mieszczeni] Liminowicz, Karolina; Trofimiuk, Małgorzata; [oraz] Gapicz, Darina; Mędłarska, Katarzyna; Mierzwicka, Magdalena; Byzdra, Sebastian; Chmiel, Rafał; Malinowski, Karol; Michalski, Piotr; Sambor, Rafał; Tarnowski, Mariusz; Żołyński, Grzegorz.

Rec.: Chmara, Anita. „Słowo w sprawie bestii”. *Gazeta Pomorska* 19.01.2004, s. 14; JAN. „Jak król rządzi na dworze”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz – Co jest grane* 16.01.2004, s. 2; MAG. „Rozmowy sceniczne”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 23.01.2004, s. 5; Milanowski, Janusz. „Dwór stworzył króla”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 19.01.2004, s. 8; Stemplowska, Katarzyna. „Jak dwór zmienia króla”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 14.01.2004, s. 5.

## 2005

*Ryszard III*. Teatr Ludowy, Kraków. Premiera: 10.12.2005. Reż. Stuhr, Jerzy; tłum. Barańczak, Stanisław; II reżyser Jędrzejak, Piotr; asyst. reż. Siewiera-Szmytke, Katarzyna; scenogr. Braun, Marek; kost. Krywsza, Elżbieta; muz. Suchodolski, Krzysztof; zdjęcia film. Trela, Piotr; asyst. operatora Goleniec, Paweł. Obsada: [Ryszard, dalej Król Ryszard] Stuhr, Jerzy; [Clarence, brat Ryszarda] Wolniewicz, Kajetan; [Hastings] Łomnicki, Tadeusz; [Lady Anna] Markuszewska, Dominika; [Bruckenbury] Piecha, Piotr; [Królowa Elżbieta] Barełkowska, Maja; [Młoda Elżbieta, córka Elżbiety i Edwarda] Przybył, Agnieszka; [Stanley] Hojda, Jerzy; [Lord Rivers] Okraska, Paweł; [Lord Grey] Zapała, Karol; [Markiz Dorset] Popiel, Andrzej; [Vaughan] Wojciechowski, Jacek; [Catesby] Schimscheiner, Tomasz; [Pierwszy Morderca] Joniec, Jacek; [Drugi Morderca/Tyrrel] Popek, Sławomir; [Król Edward, brat Ryszarda] Berny, Stanisław; [Buckingham] Strama, Jacek; [Syn Clarence’a] Regdos, Piotr; [Córka Clarence’a] Cisło, Aleksandra; [Księżna Yorku, matka Ryszarda] Horecka, Eugenia; [Młó-

dy Chłopak] Janicki, Mateusz; [Kobieta] Lesiak, Jadwiga; [Doktor Sha/I Mężczyzna] Brodecki, Włodzimierz; [Radny/Starszy Mężczyzna] Horawa, Zbigniew; [Radny/II Mężczyzna] Michno, Stanisław; [Radny/Inny Mężczyzna] Poźniak, Tomasz; [Inny Starszy Mężczyzna] Kruczyński, Andrzej; [Dziewczyna] Kołodziej, Justyna; [Chłopak] Raźniak, Waldemar; [Książę Yorku] Krzysztynski, Borys; [Książę Walii] Półtorak, Arkadiusz; [Arcybiskup] Górecki, Krzysztof; [Burmistrz] Franczyk, Andrzej; [Ratcliffe] Kalisz, Marcin; [Lovell] Beluch, Piotr; [Posłaniec] Szwec, Jarosław; [Brat Penher] Nosal, Jan; [Kamerdyner] Stec, Marcin; [Garderobiana] Wiecech, Elżbieta; [Norfolk] Abratowicz, Gabriel; [Richmond] Pilitowski, Piotr.

Rec.: Ciosek, Jolanta. „Gra o władzę”. *Dziennik Polski* 8.12.2005, s. XXI–XXIV; (KK). „Książę poszukiwany”. *Dziennik Polski* 1.07.2005, s. II; (KK). „Sześciu spokojnych książąt”. *Dziennik Polski* 11.08.2005, s. II; (KK). „Żeby oczy nie mrugały”. *Dziennik Polski* 7.10.2005, s. II; Marszałek, Agnieszka. „Ryszard III”. *Didaskalia* 71 (2006), s. 60; Nowicka, Justyna. „Widz lubi oglądać zło”. *Rzeczpospolita* 9.12.2005, s. X1; Nowicka, Justyna. „Zwyczajny potwór”. *Rzeczpospolita* 12.12.2005, s. X1; Radłowska, Renata. „Mimiczni, arystokratyczni”. 15.06.2005, s. 2; Targoń, Joanna. „Ryszard i reszta”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 12.12.2005, s. 8; Targoń, Joanna. „Ryszard III na jubileusz Teatru Ludowego”. *Gazeta Wyborcza* 12.12.2005, s. 15; Targoń, Joanna. „Nieco fermentu”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 29.12.2005, s. 8; Targoń, Joanna. „Ryszard III w Hucie”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 9.12.2005, s. 21; (WAK). „50 Lat i Ryszard III. Z Teatru Ludowego do Łoży i z powrotem”. *Dziennik Polski* 21.03.2006, s. II.

## Sen nocy letniej

### 2001

*Sen nocy letniej*. Centrum Kultury Teatr, Grudziądz. Premiera: 30.03.2001. Reż. Czechowski, Robert; tłum. Barańczak, Stanisław; adapt. Czechowski, Robert; scenogr. Florczak, Robert; kost. Gruca, Alicja; muz. Neuringer, Keir. Obsada: Noszczyk, Izabela; Piątkowska, Izabella; Sztuka, Marzena; Siastacz, Dariusz; Pawlak, Sebastian; Sobczak, Tomasz; Wrona, Bożydar; Tomankiewicz, Arkadiusz; Cyran, Arkadiusz; Kopec, Bartosz; Ząbek, Edward.

*Sen nocy letniej*. Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego, Wałbrzych. Premiera: 22.06.2001. Reż. Kopka, Krzysztof; tłum. Barańczak, Stanisław;

scenogr. Wodecka, Ewa Beata; muz. Chruściński, Jerzy; chor. Hasiej, Julian; asyst. reż. Kanczewska, Wioletta; Zięba, Marta. Obsada: [Tezeusz, księżę Aten, Oberon, Król Elfów] Kondrat, Piotr; [Hipolita, królowa Amazonek, narzeczona Tezeusza, Tytania, Królowa Elfów] Rynkiewicz-Zaborowska, Beata; [Egeusz, ojciec Hermii] Wolańczyk, Adam; [Lizander, zakochany w Hermii] Jędrzejewski, Sławoj; [Demetriusz, faworyt ojca Hermii w staraniach o jej rękę] Kanczewski, Tomasz; [Hermia, zakochana w Lizandrze] Kanczewska, Wioletta; [Helena, zakochana w Demetriuszu] Zięba, Marta; [Puk alias Robin Filut, błazen i pomocnik Oberona] Maj, Dariusz; [Piotr Kloc, cieśla] Tokarz, Piotr; [Mikołaj Podszewka, tkacz] Cichy, Wiesław; [Franciszek Piszczala, łatacz miechów] Węgrzyn, Ryszard; [Tomasz Dzióbek, naprawiacz garnków] Szubski, Andrzej; [Framuga, stolarz] Skowroński, Dariusz; [oraz] Chodorowicz, Barbara; [Elf z orszaku Tytanii] akrobaci z Fundacji Wspierania Kultury Ruchu OCELOT ze Złotoryi oraz młodzież z warsztatów teatralnych.

Rec.: (alka). „*Sen w zaczarowanym lesie*”. *Słowo Polskie* 7–8.07.2001, s. 14; (js). „Letnia noc w ujeżdżalni”. *Polityka* 32 (2001), s. 44; Gierak, Alina. „Szekspir w krytej ujeżdżalni”. *Słowo polskie* 20.06.2001, s. 13; Ossowicz, Piotr. „Sen akrobaty”. *Teatr* 9 (2001), s. 54–55; Pawłowski, Roman. „Szekspir w siodle”. *Gazeta Wyborcza – Magazyn* 2.08.2001, s. 8; Pawłowski, Roman. „Szekspir wierzchem”. *Gazeta Wyborcza* 26.06.2001, s. 14.

*Sen nocy letniej*. Teatr Muzyczny im. Danuty Baduszkowej, Gdynia. Premiera: 27.10.2001. Reż. Kościelniak, Wojciech; tłum. Gałczyński, Konstanty Ildelfons; oprac. tekstu Kościelniak, Wojciech, muz. Możdżer, Leszek; chor. Staniek, Jarosław; scenogr. Policiński, Grzegorz; kost. Dyakowska, Elżbieta; kier. muz. Możdżer, Leszek. Obsada: [Tezeusz/Oberon] Studniak, Cezary; Więcek, Tomasz; [Hipolita/Tytania] Steczkowska, Justyna; Woźniak, Bogna; [Egeusz] Śledź, Andrzej; [Helena] Szerbowska, Magdalena; Trębacz, Karolina; [Hermia] Augustynów, Małgorzata; Lachowicz, Ewa; [Lizander] Duda, Grzegorz; Szydłowski, Jakub; [Demetriusz] Podgórski, Paweł; Kaliszuk, Marek; [Filostrates, Puk] Radek, Janusz; [Spodek] Okey Ugwu, Larry; [Błazen Królewski] Kamiński, Paweł; [Błazen Królewski] Kamiński, Piotr; [Elf Wędrujący, Elf Groszek] Bogdan, Agnieszka; [Pigwa] Mienandi, Oskar; [Elf Gorczyca] Mazurek, Katarzyna; [Elf Ćma] Bujniwicz, Izabela; [Elf Pajęczyna] Prochownik, Alicja; [Kapłanka 1, Drzewo 1, Kelnerka 1] Fijałkowska, Małgorzata; [Kapłanka 2, Drzewo 2, Kelnerka 2] Socha, Marzena; [Kapłanka 3, Drzewo 3, Kelnerka 3] Kister, Mirosława;

[Kapłanka 4, Drzewo 4, Kelnerka 4] Kiona, Katarzyna; [Elf, Dwór, Gość, Cyganka, Amazonka] Budzińska, Małgorzata; [Elf, Dwór, Gość, Cyganka, Amazonka] Jakubiec, Małgorzata; [Elf, Dwór, Gość, Cyganka, Amazonka] Sworcuk, Malwina; [Elf, Dwór, Gość, Cygan] Gregor, Tomasz; [Elf, Dwór, Gość, Cygan] Zubielewicz, Andrzej; [Elf, Dwór, Gość] Dobiasz, Marcin; [Elf, Dwór, Gość] Wójcik, Łukasz; [Elf, Dwór, Gość] Kosznik, Adam; [Elf, Dwór, Gość] Brzeziński, Mateusz; [Ryjek] Hennig, Robert; [Duda] Bat-Erdene, Amgalanbat; [Zdechlak] Mirga, Fabian; [Spój] Elhaouat, Outman; [Drzewo, Gość, Dwór] Czerny, Krzysztof; [Drzewo, Gość, Dwór] Majewski, Piotr; [Drzewo, Gość, Dwór] Rassalska, Agnieszka; [Drzewo, Gość, Dwór] Jastrzębski, Radosław; [Indyjski chłopiec] Frenkler, Filip.

Rec.: bcd. „*Sen nocy letniej*”. *Głos Wybrzeża* 7.02.2002, s. 5; TN. „Kto do Szekspira?”. *Głos Wybrzeża* 13.12.2000, s. 8; [b.a.]. „Jeszcze raz o premierze w Teatrze Muzycznym”. *Głos Wybrzeża* 31.10–1.11.2001, s. 8; Chojka, Joanna. „Trans nocy letniej”. *Teatr* 1–2 (2002), s. 70–72; (GZL). „*Sen ze Steczkowską*”. *Dziennik Polski* 7–8.07.2001, s. 6; (tor). „Fragment snu”. *Dziennik Bałtycki* 23.10.2001, s. 15; KPG. „Justyna jest chora”. *Gazeta Morska* 30.10.2001, s. 14; Nogaj, Magda; Kościelniak, Wojciech. „Trans nocy letniej”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 14.11.2001, s. 8; Pawłowski, Roman. „Puk jako zwierzę pociągowe”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 30.10.2001, s. 12; (PIK). „Musicalowa Steczkowska”. *Dziennik Łódzki – Wiadomości Dnia* 3–4.11.2001, s. 6; (sza). „Gdynia nocy letniej”. *Dziennik Bałtycki* 29.10.2001, s. 1; (sza). „Opera Moździerza”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 31.12.2001–1.01.2002, s. 11; Rozwadowski, Tomasz. „Od «włosów» do «snu»”. *Dziennik Bałtycki* 27–28.10.2001, s. 2; (tor). „Opera Moździerza”. *Dziennik Bałtycki* 25.10.2001; Zalesiński, Jarosław. „Love dream”. *Dziennik Bałtycki* 29.10.2001, s. 18; Zdrojewska, Aleksandra. „Gdynia: Muzyka w oparach snu”. *Przekrój* 50 (2001), s. 68–69.

*Sen nocy letniej*. Akademia Teatralna, Warszawa. Premiera: 19.11.2001. Reż. Englert, Jan; tłum. Barańczak, Stanisław; muz. Małecki, Maciej; scenogr. Winiarska, Aleksandra; asyst. reż. Jarzyna, Jacek; przygot. wok. Serdeńko-Brzezińska, Miłoslawa; Jastrzębski, Mirosław. Obsada: [Tezeusz] Lichota, Leszek; [Hipolita] Holtz, Paulina; [Hermia] Baar, Kamilla; Rubin, Dorota; [Helena] Gryszkówna, Anna; Szczepanowska, Patrycja; [Demetriusz] Kwaśny, Marcin; [Lizander] Kaufmann, Klaudiusz; Marczewski, Maciej; [Egeusz] Jarzyna, Jacek; [Filostrat] Kubikowski, Tomasz; Rogacki, Henryk Izidor; [Oberon] Jarociński, Robert; [Puk] Smalara, Magdalena;

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

[Tytania] Dryl, Monika; [Elf Tytanii] Kumorek, Magdalena; Todorczuk, Aneta; [Elfy] Baar, Kamilla; Rubin, Dorota; Gryszkówna, Anna; Szczepanowska, Patrycja; Kumorek, Magdalena; Todorczuk, Aneta; Pikuła, Monika; Kołaczkowski, Marcin; [Podszewka] Solarz, Wojciech; [Kloc] Łukaszczyk, Piotr; [Chudzina] Kaufmann, Klaudiusz; Marczewski, Maciej; [Dzióbek] Żurawski, Michał; [Piszczala] Chojęta, Przemysław; [Framuga] Piel, Michał.

Rec.: DOW. „Dyplom z Szekspira”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 16.11.2001, s. 18; Henkel, Barbara. „Szarża”. *Pani* 2 (2002), s. 93.

*Sen nocy letniej*. Teatr Narodowy, Warszawa. Premiera: 16.12.2001. Reż. Grzegorzewski, Jerzy; tłum. Gałczyński, Konstanty Ildefons; scenogr. Grzegorzewski, Jerzy; kost. Hanicka, Barbara; muz. Radwan, Stanisław; światło Poznański, Mirosław; kier. muz. Jastrzębski, Mirosław; asyst. reż. Niemyńska, Wiesława. Obsada: [Tezeusz, księżę Aten] Różański, Jacek; [Egeusz, ojciec Hermii] Kownacki, Waldemar; [Lizander, zakochany w Hermii] Janiczek, Arkadiusz; [Demetriusz, zakochany w Hermii] Bobrowski, Bartłomiej; [Filostrates, mistrz zabaw i ceremonii u Tezeusza] Jarosz, Jacek; [Pigwa, cieśla] Malajkat, Wojciech; [Spój, stolarz] Łapiński, Jerzy; [Spodek, tkacz] Zamachowski, Zbigniew; [Duda, miechownik] Małecki, Grzegorz; [Ryjek, kotlarz] Tołwiński, Paweł; [Zdechlak, krawiec] Monczka, Jan; [Hipolita, królowa Amazonek zaręczona z Tezeuszem] Ułas, Anna; [Hermia, córka Egeusza zakochana w Lizandrze] Warzecha, Magdalena; [Helena, zakochana w Demetriuszu] Jungowska, Edyta; [Oberon, król elfów] Żmijewski, Artur; [Tytania, królowa elfów] Bułhak, Ewa Konstancja; [Puk, czyli Robin-Koleżka, elf] Fudalej, Beata; [Elfy] Dryzner, Karolina; Kwiatkowska-Zduń, Joanna; Iberszer, Anna; Ilgner, Kinga; Romańczuk, Katarzyna; Stępnia, Sylwia; Taracińska, Katarzyna; [Tenor tracki] Kamiński, Emilian; [Bachantki] Niemyska, Wiesława; Nowiczewska, Sylwia; Szawłowska, Ewa; [Skauci] Federowicz, Sławomir; Klimek, Mikołaj; Lewandowski, Łukasz; Majewski, Robert; Mikołajczak, Jacek; Przegrodzki, Igor; Zduń, Leszek.

Rec.: Baniewicz, Elżbieta. „Narodowy – smutek artysty”. *Twórczość* 11–12 (2002), s. 202–207; Cieślak, Jacek. „Uczucia po przejściach”. *Rzeczpospolita* 19.12.2001, s. X1; Fąfara, Andrzej. „Szekspir i skok o tycze”. *Rzeczpospolita* 16.01.2002, s. X1; Gruszczynski, Piotr. „Sen bez śnienia”. *Tygodnik Powszechny* 2 (2002), s. 12; Henkel, Barbara. „Tytania skacze o tycze”. *Pani*

3 (2002), s. 95; (js). „Gniew nocy letniej”. *Polityka* 1 (2002), s. 44; Pawłowski, Roman. „Czuj czuwaj!”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 28.12.2001, s. 12; Rembowska, Aleksandra. „Sen Prospera”. *Teatr* 1–2 (2002), s. 48–51; TM. „Las pełen tajemnic”. *Przekrój* 4 (2002), s. 54; Wyżyńska, Dorota. „Sen utkany z tajemnic”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 8.12.2001, s. 8.

## 2003

*Sen nocy letniej*. Teatr Polski, Warszawa. Premiera: 17.10.2003. Reż. Kilian, Jarosław; tłum. Gałczyński, Konstanty Ildefons; scenogr. Kilian, Adam; chor. Tomasik, Jacek; muz. Dębski, Krzesimir; przygot. wok. Zawirski, Wit; asyst. reż. Potocki, Bogdan; asyst. scenogr. Gałązka, Jolanta; Piworowicz, Grażyna; Wołyniec, Ro. Obsada: [Tezeusz, książę Aten] Bąk, Piotr; [Egeusz, ojciec Hermii] Kumor, Krzysztof; [Lizander, zakochany w Hermii] Głogowski, Arkadiusz; Łoś, Dominik; [Demetriusz, zakochany w Hermii] Lesień, Michał; [Filostrates, mistrz zabaw i ceremonii u Tezeusza] Potocki, Bogdan; [Pigwa, cieśla] Nawrocki, Ryszard; [Spój, stolarz] Gołas, Wiesław; [Spodek, tkacz] Jędrzejewski, Marcin; [Duda, miechownik] Gadziomski, Grzegorz; [Ryjek, kotlarz] Maciejewski, Michał; [Zdechlak, krawiec] Nadrowski, Ryszard; [Hipolita, królowa Amazonek zaręczona z Tezeuszem] Bukowska, Izabella; [Hermia, córka Egeusza zakochana w Lizanderze] Pikuła, Monika; [Helena, zakochana w Demetriuszu] Lipmann, Małgorzata; Smalara, Magdalena; [Oberon, król elfów] Teleszyński, Leszek; [Tytania, królowa elfów] Lipiec, Zuzanna; [Puk czyli Robin-Koleżka, elf] Kwaśnik, Dariusz; [Gorczyzka, elf] Sadowska, Małgorzata; [Pajęczynka, elf] Homanowska, Magdalena; [Groszek, elf] Pękuł, Renata; [Ciemka, elf] Alaborska, Marta.

Rec.: JRK. „Odmłodzony Szekspir”. *Rzeczpospolita* 24–26.12.2003, s. X1; Kowalczyk, Janusz R. „Świat Kilianów”. *Rzeczpospolita* 21.01.2005, s. X1.

*Sen nocy letniej*. Wrocławski Teatr Lalek. Premiera: 21.12.2003. Reż. Krofta, Josef; tłum. Barańczak, Stanisław; adapt. Krofta, Josef; Klíma, Miroslav; scenogr. Bača, Dalibor; kost. Bačová-Kroftová, Jana; muz. Karnecki, Zbigniew; chor. Gębura, Jacek; asyst. reż. Maślakowski, Tomasz; przygot. muz. Jaworska-Kaczmarek, Małgorzata. Obsada: [Oberon] Frymet, Józef; [Tytania] Bajer, Anna; [Puk] Kasiukiewicz, Radosław; [Lizander] Koziarczyk, Marek; [Demetriusz] Kaczmarek, Ryszard; [Hermia] Chruściel, Kamila; [Helena] Skarżyńska, Edyta; [Kloc] Grębski, Krzysztof; [Podszewka] Maślakowski, Tomasz; [Piszczafa] Przepiórka, Sławomir; [Elfy] Bajer, Anna;

Chruściel, Kamila; Głuch, Aneta; Kwiek, Marta; Łacina, Patrycja; Skarżyńska, Edyta; Grębski, Krzysztof; Kaczmarek, Ryszard; Kasiukiewicz, Radosław; Maślakowski, Tomasz; Przepiórka, Sławomir.

## 2004

*Sen nocy letniej*. Teatr Polski, Szczecin. Premiera: 12.08.2004. Reż. Opatowicz, Adam; tłum. Gałczyński, Konstanty Ildefons; dek. i kost. Banucha, Jan; muz. Pawluśkiewicz, Jan Kanty; chor. Józefowicz, Janusz; asyst. reż. Bieschke, Katarzyna. Obsada: [Oberon, król elfów] Tomaszewski, Maciej; [Tytania, królowa elfów] Chruska, Dorota; [Puk, Robin-Koleżka, elf] Kolałkowski, Sławomir; [Hermia, córka Egeusza, zakochana w Lizandrze] Adamska, Olga; [Helena, zakochana w Demetriuszu] Sadowska, Katarzyna; [Lizander, zakochany w Hermii] Mandes, Tomasz; [Demetriusz, zakochany w Hermii] Ostrowski, Mariusz; [Tezeusz, księżę Aten] Polaczek, Jacek; [Hipolita, królowa Amazonek, zaręczona z Tezeuszem] Bieschke, Katarzyna; [Egeusz, ojciec Hermii] Gruza, Karol; [Filostrates, mistrz zabaw u Tezeusza] Gierczak, Aleksander; [Pigwa, cieśla] Dzieciniak, Adam; [Spodek, tkacz] Janicki, Michał; [Spój, stolarz] Zych, Adam; [Duda, miechownik] Piotrowski, Jacek; [Ryjek, kotlarz] Filary, Zbigniew; [Zdechłak, krawiec] Kraus, Piotr Emanuel; [Elfy] Chryc-Filary, Małgorzata; Chudzianka, Danuta; Jeziorska, Lidia; Kostrzyński, Mateusz; Kupiec, Mirosław; Łągiewka, Wiesław; Zalewski, Leszek; Żydlik, Władysław; [Prolog] Dzieciniak, Adam; [Pyram] Janicki, Michał; [Tyzbe] Piotrowski, Jacek; [Lew] Zych, Adam; [Mur] Filary, Zbigniew; [Księżyc] Kraus, Piotr Emanuel.

## 2005

*Sen nocy letniej*. Teatr Dramatyczny, Elbląg. Premiera: 18.03.2005. Reż. Siedler, Mirosław; tłum. Gałczyński, Konstanty Ildefons; oprac. muz. Siedler, Mirosław; real. scenogr. Prończyk, Zygmunt; projekt scenogr. Markowicz, Andrzej; chor. Misiuro, Wojciech; muz. Mendelssohn-Bartholdy, Felix; Apocalyptic. Obsada: [Tezeusz, księżę Aten] Chronowski, Marek; [Egeusz, ojciec Hermii] Przewłocki, Jerzy; [Lizander, zakochany w Hermii] Czajka, Tomasz; [Demetriusz, zakochany w Hermii] Tomasik, Marcin; [Filostrates, mistrz ceremonii u Tezeusza] Bartosik, Juliusz; Gudejko, Jacek; [Hipolita, królowa Amazonek, zaręczona z Tezeuszem] Makowska-Franceson, Maria; [Hermia, córka Egeusza, zakochana w Lizandrze] Masłowska, Marta; [Helena, zakochana w Demetriuszu] Andrzejewska, Monika; Iwasiuta, Anna; [Oberon, król elfów] Siedler, Mirosław; [Tytania, królowa

elfów] Suchodolska-Wojciechowska, Teresa; [Puk, czyli Robin Koleżka, elf] Muszyński, Tomasz; [Pigwa, cieśla/Prolog] Michalski, Mariusz; [Spój, stolarz/Lew] Ostaszewicz, Lesław; Hajduk, Mieczysław; [Spodek, tkacz/Pyram] Wojciechowski, Jacek; Ostaszewicz, Lesław; [Duda, miechownik/Tyzbe] Bartoszewicz, Krzysztof; [Ryjek, kotlarz/Ściana] Burakowski, Witold; [Zdechlak, krawiec/Księżyc] Walczak, Tomasz; [Groszek, elf] Przewłocka, Beata; [Pajęczynka, elf] Tadla, Jolanta; [Ciemka, elf] Adamska, Wioletta; [Inne elfy w orszaku króla i królowej] Czerniawska, Ewa; Kasprowicz, Katarzyna; Wysocka, Sandra.

Rec.: [b.a.]. „Grali mimo deszczu i komarów”. [www.portel.pl](http://www.portel.pl) 16.08.2007 ([http://www.portel.pl/dowydruku.php?id\\_akt=25125&PHPSESSID=02f88ccda8a4618](http://www.portel.pl/dowydruku.php?id_akt=25125&PHPSESSID=02f88ccda8a4618)); [b.a.]. „Widzów pożegna Szekspir”. [www.elblag24.pl](http://www.elblag24.pl) 11.08.2007 (<http://www.elblag24.pl/print.php?id=11233&PHPSESSID=d1c7ed324fe59838c34f51>); [b.a.]. „Zachwycili Ukraińców”. [www.info.elblag.pl](http://www.info.elblag.pl) 3.10.2005 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/16737.html>); Janik, Agata. „Laur Publiczności dla Bagateli i Sewruka”. [www.portel.pl](http://www.portel.pl) 27.04.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/71776.html>).

## 2006

*Sen nocy letniej*. Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej, Kraków. Premiera: 11.02.2006. Reż. Kleczewska, Maja; tłum. Stanisław Barańczak; adapt. Kleczewska, Maja; scenogr. Borkowska, Katarzyna; muz. Ostaszewski, Jakub; ruch scen. Wygoda, Tomasz; projekcje video Tomczyk, Piotr; reż. światła Borkowska, Katarzyna; asyst. reż. Brzyski, Bogdan. Obsada: [Helena] Korzeniak, Sandra; [Hermia] Kulig, Joanna; [Lizander] Polak, Piotr; [Demetriusz] Zarzecki, Krzysztof; [Tytania, Hipolita] Hajewska-Krzysztofik, Małgorzata; [Oberon, Tezeusz] Gancarczyk, Roman; [Józef Framuga, Lew] Józefczak, Zygmunt; [Ignacy Chudзина, Księżyc] Romanowski, Jacek; [Mikołaj Tkacz, Pyram] Głowacki, Piotr; [Franciszek Piszczala, Tyzbe] Brzyski, Bogdan; [Egeusz, Piotr Kloc] Ruciński, Zbigniew; [Tomasz Dzióbek, Ściana] Peszek, Błażej; [Filostrates, Puk] Pawlak, Sebastian; [Krystyna] Kiebzak, Urszula.

Rec.: Baniewicz, Elżbieta. „Kleczewska – warto kibicować”. *Twórczość* 3 (2007), s. 118–122; Bomba, Jacek. „Udałem się na spektakl”. *Tygodnik Powszechny* 10 (2006), s. 16; Fryz-Więcek, Agnieszka. „To, co nazwane, zostaje zabite”. *Didaskalia* 71 (2006), s. 7–10; Głowacki, Paweł. „Lansowanie lali”. *Dziennik Polski* 13.02.2006, s. 10; Janowska, Katarzyna. „Mi-



łość przegrała”. *Polityka* 8 (2006), s. 56; Jarząbek, Dorota. „Nie tylko czcić i wzruszać ramionami”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 9–13; (JOC). „Noc miłości i zdrady”. *Dziennik Polski* 11.02.2006, s. VIII; Katafiasz, Olga. „Skrzydła bez oczu”. *Didaskalia* 71 (2006), s. 2–5; Kościelniak, Marcin. „Po premierze”. *Didaskalia* 71 (2006), s. 74; Kowalczyk, Janusz R. „Teatr pozbawiony uczuć i ciepła”. *Rzeczpospolita* 15.12.2006, s. X1; Kowalczyk, Janusz R. „W oparach burdelu”. *Rzeczpospolita* 13.02.2006, s. X1; Kyzioł, Aneta. „Hamlet po przejściach”. *Polityka* 47 (2010), s. 84–86; Niziołek, Grzegorz. „Dwa tysiąclecia prawie i ani jednego boga!”. *Didaskalia* 99 (2010), s. 67–69; Nowicka, Justyna. „Olśnienia i przeciętniactwa”. *Kraków* 2–3 (2007), s. 90; Pawłowski, Roman. „Gorączka sobotniej nocy”. *Gazeta Wyborcza* 13.02.2006, s. 16; Pyrcz, Joanna. „Nie ślubowała Szekspirowi wierności”. *Opcje* 2 (2006), s. 102–103; Sztarbowski, Paweł. „Pęknięcia. Obraz odmienca w teatrze”. *Opcje* 4 (2008), s. 33–37; Targoń, Joanna. „Głównie o tym, co było dobre”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 29.12.2006, s. 10; Targoń, Joanna. „Najżałośniejsza komedia”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 13.02.2006, s. 7.

*Sen nocy letniej*. Teatr im. Wilama Horzycy, Toruń. Premiera: 25.03.2006. Reż. Łysak, Paweł; tłum. Gałczyński, Konstanty Ildelfons; scenogr. Semenowicz, Aleksandra; muz. Błażewicz, Marcin; ruch scen. Tworkowski, Tomasz; asyst. reż. Ubysz, Michał Marek. Obsada: [Tezeusz, książę Aten] Ubysz, Michał Marek; [Hipolita, królowa Amazonek] Teska, Jolanta; [Egeusz, ojciec Hermii] Niakas, Niko; [Lizander, zakochany w Hermii] Garncarek, Radosław; [Demetriusz, zakochany w Hermii] Mycan, Tomasz; [Hermia, zakochana w Lizandrze] Sobik, Mirosława; [Helena, zakochana w Demetriuszu] Podfilipska, Matylda; [Filostrates, mistrz ceremonii na dworze Tezeusza] Kierzkowska, Maria; [Pigwa, cieśla] Milczarczyk, Marek; [Spój, stolarz] Bereski, Dariusz; [Spodek, tkacz] Maciejewski, Sławomir; [Duda, miechownik] Kowalski, Paweł; [Ryjek, kotlarz] Felczykowski, Jarosław; [Zdechlak, krawiec] Tchórzelski, Paweł; [Oberon, król Elfów] Ubysz, Michał Marek; [Tytania, królowa Elfów] Teska, Jolanta; [Puk, elf] Kierzkowska, Maria; [Groszek, elf] Magalska-Milczarczyk, Anna; [Pajęczynka, elf] Abramowicz, Małgorzata; [Ciemka, elf] Wiśniewski, Grzegorz; [Gorczyzka, elf] Romanowicz-Kozanecka, Anna; [Indyjski chłopiec] Frątczak, Filip.

Rec.: Chmara, Anita. „Pięny, wyśniony świat”. *Gazeta Pomorska* 29.03.2006, s. 12; Churski, Andrzej. „Kabaret według Szekspira”. *Nowości – Gazeta Pomorza i Kujaw* 31.03.2006, s. M10; GG. „Spektakl i nagrody”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 25–26.03.2006, s. 1; GG. „Sympatycznie w teatrze”.

*Gazeta Wyborcza – Toruń* 22.03.2006, s. 1; Giedrys, Grzegorz. „Szekspir w garniturze”. *Gazeta Wyborcza – Toruń* 14.04.2006, s. 7; Giedrys, Grzegorz. „Szekspir współczesny”. *Gazeta Wyborcza – Toruń – Co jest grane* 24.03.2006, s. 3; Pawłowska, Anna. „Jasna strona letniej nocy”. *Nowości – Gazeta Pomorza i Kujaw* 24.03.2006, s. m9.

## 2007

*Sen nocy letniej*. Akademia Teatralna, Warszawa. Wydział Sztuki Lalkarskiej, Białystok. Premiera: 11.01.2007. Reż. Czołpiński, Wiesław; tłum. Barańczak, Stanisław; Gałczyński, Konstanty Ildefons; scenogr. Skuratova, Julia; asyst. scenogr. Brazytè, Giedrè; muz. Klimek, Piotr; praca nad słowem Kierklo-Czajkowska, Danuta; konsult. chor. Głuszczyk, Bohdan; Stefaniak, Barbara. Obsada: [Tezeusz] Szekowski, Piotr; [Hipolita] Gaińska, Zuzanna; [Egeusz] Makowska, Agnieszka; [Lizander] Kriksunow, Paweł; [Demetriusz] Mikosza, Mateusz; [Hermia] Lewkowicz, Ilona; [Helena] Mielezkiwicz, Eliza; [Oberon] Zakrzewski, Dariusz; [Tytania] Czajkowska, Magdalena; [Puk] Gaińska, Zuzanna; Bednarek, Agnieszka; Makowska, Agnieszka; Jędrzejewska, Diana; Puciłowska, Kamila; Korolko, Kamila; Figacz, Justyna; [Framuga] Kriksunow, Paweł; [Podszewka] Bitdorf, Krzysztof; [Kloc] Mikosza, Mateusz.

Rec.: MOŻ. „Sen bajeczny”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 17.01.2007, s. 1; Żmijewska, Monika. „Sen bardzo ożywczy”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 22.01.2007, s. 4; Żmijewska, Monika. „Tytania omami”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 2.02.2007, s. 1.

*Sen nocy letniej*. PWST, Kraków. Premiera: 19.01.2007. Reż. Kościelniak, Wojciech; tłum. Gałczyński, Konstanty Ildefons; opieka pedagog. Kościelniak, Wojciech; muz. Możdżer, Leszek; kier. muz. Dziubek, Piotr; chor. Skubackowski, Janusz; scenogr. Policiński, Grzegorz; kost. Adamczyk, Katarzyna. Obsada: [Tezeusz, książę Aten; Oberon, król elfów; Pigwa, cieśla] Żabka, Krzysztof; [Egeusz, ojciec Hermii; Spodek, tkacz] Maciejewski, Maciej; [Lizander, zakochany w Hermii; Zdechłak, krawiec] Kocurek, Michał; [Demetriusz, zakochany w Hermii; Ryjek, kotlarz] Kulda, Kamil; [Filostrates, mistrz zabaw i ceremonii u Tezeusza; Puk, czyli Robin, koleżka, elf; Duda, miechownik] Mazurek, Łukasz; [Hipolita, królowa Amazonek zaręczona z Tezeuszem; Tytania, królowa elfów] Myśliwiec, Agata; [Hermia, córka Egeusza zakochana w Lizandrze] Stach, Jagoda; [Helena, zakochana w Demetriuszu] Pryjmak, Oksana; [Groszek, elf; Kapłanka] Skorny, Wan-

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

da; [Pajęczynka, elf; Kapłanka] Ledwoń, Marta; [Ciemka, elf; Kapłanka] Skolias, Zuzanna; [Gorczyzka, elf; Kapłanka] Sokołowska, Karolina; [Elf Wędrujący; Kapłanka] Malcharek, Martyna; [Spój] Nosinski, Tomasz.

Rec.: Bończa-Szabłowski, Jan. „Laury dla przyszłych aktorów”. *Rzeczpospolita* 2.07.2007, s. X1; Ciosek, Jolanta. „Szekspirowska baśń o miłości”. *Dziennik Polski* 19.01.2007, s. VIII; Głowacki, Paweł. „Wichrowe durszlaki”. *Dziennik Polski* 22.01.2007, s. 7; Karczewski, Leszek. „Balonik za dyplom”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 20.04.2007, s. 9; Nowicka, Justyna. „Na przedwiośniu”. *Kraków* 2–3 (2007), s. 74–75; Stachnik, Paweł. „Spektakl – najlepszy sposób prezentacji”. *Dziennik Polski* 7.05.2007, s. 6; Targoń, Joanna. „Przyczajony trans”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 22.01.2007, s. 7.

*Sen nocy letniej*. Teatr Polski, Bielsko-Biała. Premiera: 24.03.2007. Reż. Wyszomirski, Bartłomiej; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Toroniewicz-Wyszomirska, Izabella; muz. Maciejowski, Krzysztof; ruch scen. Waligóra, Jerzy; asyst. reż. Gera, Magdalena. Obsada: [Tezeusz/Oberon] Sikora, Grzegorz; [Hipolita/Tytania] Guzińska, Barbara; [Egeusz/Tomasz Dzióbek] Myrczek, Adam; [Lizander] Falkowski, Jakub; [Demetriusz] Miska, Sławomir; [Hermia] Gera, Magdalena; [Helena] Duda-Olechowska, Edyta; [Puk] Skrzypek, Katarzyna; [Elf] Grygierczyk, Jadwiga; [Ignacy Chudзина] Sawicki, Rafał; [Mikołaj Podszewka] Drabek, Tomasz; [Franciszek Piszczala] Lorek, Tomasz; [Framuga] Czapla, Kazimierz; [Piotr Kloc] Pierściński, Artur.

Rec.: Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Szekspir dzisiaj”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 23.03.2007, s. 14; Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Gry z Szekspirem”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 12.04.2007, s. 6.

## 2008

*Sen nocy letniej*. Teatr Łaźnia Nowa, Kraków. Premiera: 8.02.2008. Reż. Jabrzyk, Jacek; scenogr. Braun, Joanna. Obsada: [Hermia] Grabowska, Karolina; [Hipolita/Tytania] Myśliwiec, Agata; [Elf] Sokołowska, Karolina; [Helena] Żak, Mirka; [Egeusz] Brzozowski, Bolesław; [Demetriusz] Janicki, Mateusz; [Puk] Nosinski, Tomasz; Mazurek, Łukasz; [Oberon/Tezeusz] Sośnierz, Sławomir; [Lizander] Wieszczyk, Krzysztof.

Rec.: Głowacki, Paweł. „Teatr świstaka”. *Dziennik Polski* 11.02.2008, s. 9; Michalak, Hubert. „Skrót z Szekspira”. *Nowa Siła Krytyczna* 13.02.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/51381.html>); Targoń, Joanna. „*Sen nocy letniej*”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 8.02.2008, s. 13.

*Sen nocy letniej*. Teatr Nowy im. Tadeusza Łomnickiego, Poznań. Premiera: 29.11.2008. Reż. Kościelniak, Wojciech; tłum. Gałczyński, Konstanty Ildefons; scenogr. Policiński, Grzegorz; chor. Skubackowski, Janusz; kost. Adamczyk, Katarzyna; muz. Moździerz, Leszek; przygot. wok. Mirowska, Katarzyna; Motylska, Justyna; operator filmu Chomiak, Włodzimierz. Obsada: [Tezeusz, księżę Aten, Oberon, król Elfów i Pigwa] Żabka, Krzysztof; [Egeusz, ojciec Hermii i Spodek] Reznikow, Aleksander; [Lizander, zakochany w Hermii i Zdechlak] Kocurek, Michał; [Demetriusz, zakochany w Hermii i Ryjek] Elis, Radosław; [Puk, czyli Robin-koleżka, elf i Duda] Mazurek, Łukasz; [Hipolita, królowa Amazonek zaręczona z Tezeuszem i Tytania, królowa elfów] Mierzwa, Anna; [Hermia, córka Egeusza zakochana w Lizandrze] Stach, Jagoda; [Helena, zakochana w Demetriuszu] Kurdej, Barbara; [Filostrates, mistrz zabaw i ceremonii u Tezeusza i Spój] Łaba, Wojciech; [Kapłanki i elfy] Drejer, Iwona; Jagodyńska, Martyna; Klimuk, Aleksandra; Muczyń, Agnieszka; Złotnikiewicz, Marta.

Rec.: Torbicka, Iwona. „Śpiewający Szekspir – wyższa szkoła musicalu”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 3.12.2008, s. 8.

## 2010

*Sen nocy letniej*. Teatr „Arka”, Wrocław. Premiera: 21.01.2010. Reż. Jasińska, Renata; scenar. Kubicz, Sebastian; scenogr. Roszczak, Elżbieta; kost. Jobko, Ewa; muz. Zamecki, Jacek. Obsada: [Tytania, pacjentka szpitala] Lech, Beata; [Oberon, ordynator szpitala, demon] Różycki, Sylwester; [Puk, pacjent szpitala] Hładzio, Barbara; [Demetriusz, dyrygent, pacjent, komornik, demon] Lewandowska, Klaudia; [Helena, pielęgniarzka, demon] Marquezy, Alexandre; [Lizander, pacjent] Żytka, Tomasz; [Hermia, dziecko] Idasiak, Alicja; [Tezeusz, demon] Kot, Jan; [Helenka] Trudzik, Teresa; [Śmierć, demon] Bajorczyk, Dariusz; [Demetriusz II, pacjent] Kusiak, Andrzej.

Rec.: Orczykowska, Ewa. „Schiz nocy letniej, czyli Szekspir w psychiatriku”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 6.10.2010, s. 5; Orczykowska, Ewa. „Arka we Włoszech”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 19.02.2011, s. 5.

*Sen nocy letniej*. Teatr Polski, Wrocław. Premiera: 19.03.2010. Reż. Pęcikiewicz, Monika; tłum. Barańczak, Stanisław; dramaturgia Frąckowiak, Bartosz; scenogr. Kaczmarek, Mirek; kost. Kaczmarek, Mirek; Matera, Małgorzata; reż. światła Puś, Wojciech; video Puś, Wojciech; muz. Kaliski, Krzysztof; układ walk Mikołajczyk. Obsada: [Tezeusz] Chorosiński, Mi-

chał; [Hipolita] Zięba, Marta; [Lizander] Czarnik, Marcin; Michalski, Błażej; [Demetriusz] Haniszewski, Mirosław; [Hermia] Ilczuk, Anna; [Helena] Mrowiec, Dagmara; [Oberon] Cywka, Adam; [Tytania] Skibińska, Ewa; [Puk] Pempuś, Marcin; [Mikołaj Podszewka] Szczyszczaj, Adam; [Franciszek Piszczala] Opaliński, Michał; [Piotr Kloc] Kronenberger, Rafał.

Rec.: Cieślak, Jacek. „Szekspir pocięty na kawałki”. *Rzeczpospolita* 23.03.2010, s. A19; Derkaczew, Joanna. „Spokojnie, to tylko fantazja”. *Gazeta Wyborcza* 24.03.2010, s. 13; Drewniak, Łukasz. „Złość na nicność”. *Przekrój* 16 (2010), s. 58–59; Guzalska, Beata. „Oberon, czyli reżyser”. *Didaskalia* 97 (2010), s. 88–90; Kamińska, Katarzyna. „Jak zły może sen (nawet w lecie)?”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 25.03.2010, s. 7; Kowalska, Jolanta. „Skalpel w sercu Tytanii”. *Teatr* 6 (2010), s. 18–19; Kyzioł, Aneta. „Gimnastyczny układ erotyczny”. *Polityka* 14 (2010), s. 63; Kyzioł, Aneta. „Goło niewesoło”. *Polityka* 30 (2010), s. 54–56; MA. „Szekspir we Wszecznicy”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 10.03.2010, s. 6; Urbanek, Mariusz. „Bunt aktorek w Polskim”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 1.04.2010, s. 2; Węgrzyniak, Rafał. „Seks nocy letniej”. *Odra* 6 (2010), s. 99–100.

## Stracone zachody miłości

### 2003

*Stracone zachody miłości*. Teatr im. Juliusza Słowackiego, Kraków. Premiera: 10.01.2003. Reż. Bradecki, Tadeusz; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Janicka, Jagna; muz. Turnau, Grzegorz. Obsada: [Król] Zawadzki, Krzysztof; [Biron] Wójcik, Błażej; [Longueville] Kasprzykowski, Bartek; [Dumaine] Łukawski, Grzegorz; [Boyet] Wojciechowski, Mariusz; [Don Adriano de Armado] Dziędziel, Marian; [Nataniel] Kwinta, Tadeusz; [Holofernes] Międzik, Tomasz; [Alojzy Cep, posterunkowy] Jackowski, Maciej; [Bania] Skibiński, Wojciech; [Ćma, paż Armanda] Mielczarek, Grzegorz; [Marcade] Zięba, Tadeusz; [Księżniczka] Waldera, Marta; [Rozalina] Bednarczyk, Dominika; [Katarzyna] Godzic, Dorota; [Maria] Strzelecka, Natalia; [Zakinetta] Galica, Katarzyna.

Rec.: [b.a.]. „Zachody miłości”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 7.01.2003, s. 2; Ciosek, Jolanta. „Miłosne gry”. *Dziennik Polski* 2.01.2003, s. 20–21; Fabisz, Krzysztof. „Kawalerowie i panny”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 15.01.2002, s. 6; Głowacki, Paweł. „Serpens bankietolaris”. *Dziennik Polski* 14.01.2003, s. 9; JOTA. „Stracone zachody miłości”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 3.01.2003, s. 2; Kowalczyk, Janusz R. „Łotrzykowski wdzięk”. *Rzeczpospo-*

*lita* 14.01.2003, s. X1; Mikos, Marek. „Minał wiek złoty”. *Gazeta Wyborcza* 17.01.2003, s. 17; Szulecki, Paweł. „Kawalerowie i panny”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 21.01.2003, s. 6.

*Stracone zachody miłości*. Teatr Współczesny, Warszawa. Premiera: 3.05.2003. Reż. Glińska, Agnieszka; tłum. Ulrich, Leon; scenogr. Maciejewska, Magdalena; muz. Leonenko, Olena; asyst. reż. Nowak, Piotr; asyst. scenogr. Skajnowska, Marta. Obsada: [Ferdynand, król Nawarry] Zieliński, Andrzej; [Biron] Rękawik, Piotr; [Longaville] Borkowski, Tomasz; [Dumain] Przybylski, Marcin; [Boyet] Charewicz, Leon; [Don Adriano de Armado] Stelmaszyk, Krzysztof; [Nataniel] Michałowski, Janusz; [Holofernes] Damięcki, Damian; [Łepak] Szyk, Borys; [Tępak] Kaczyński, Przemysław; [Ćma, paź Armada] Kluźniak, Dominika; [Księżniczka Francuska] Krzywkowska, Monika; [Rozalina] Wszółkówna, Monika; [Maria] Kwiatkowska, Monika; [Katarzyna] Tabor, Kinga; [Żakinetta, wieśniaczka] Ostrowska, Ilona; [Służba księżniczki francuskiej] Mamona, Maria; Nykowska, Anna; [Służba króla Nawarry] Bursztynowicz, Jacek; Turzyński, Bartosz.

Rec.: [b.a.]. „*Stracone zachody miłości*”. *Rzeczpospolita* 14–15.08.2003, s. X1; DOW. „Glińska wystawia Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Stołeczna* 24.04.2003, s. 6; DOW. „Król zwariował”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 25.04.2003, s. 4; Gruszczyński, Piotr. „Podróbka”. *Tygodnik Powszechny* 23 (2003), s. 22; Kowalczyk, Janusz R. „Baby górą”. *Rzeczpospolita* 5.05.2003, s. X1; Wyżyńska, Dorota. „Mali wobec miłości”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 29.04.2003, s. 6.

## 2010

*Stracone zachody miłości*. Akademia Teatralna, Warszawa. Premiera: 25.10.2010. Reż. Suchocka, Bożena; tłum. Barańczak, Stanisław; współpr. reż. Hycnar, Marcin; scenogr. i kost. Zając, Marta; Cukier, Paweł; światło Zając, Marta; Cukier, Paweł; muz. Moondog; asyst. reż. Omeljaniec, Olga; Herbich, Maria; ruch scen. Józwiak, Małgorzata. Obsada: [Ferdynand] Rusin, Mateusz; [Biron] Mikołajczak, Michał; [Longueville] Przyszał, Kamil; [Dumaine] Obłoz, Igor; [Boyet] Dominiak, Kamil; [Armado] Staszczyk, Jan; [Bania] Banasiuk, Mateusz; [Ćma] Kurzak, Marta; [Księżniczka] Halinowska, Joanna; [Rozalina] Góral, Agata; [Maria] Kowalik, Martyna; [Katarzyna] Zamojska, Diana; [Żakinetta] Sroka, Marta; [Marcadé] Kocięcki, Fabian; [Leśniczy] Szczepaniak, Krzysztof.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Rec.: Janyst, Tomasz. „Dusza moja – pragnie postu, ciało – miłości?”. <http://teatrakcje.pl> 25.11.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/106758.html>); SZY I DOW. „Studencki Szekspir”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna – Co jest grane* 22.10.2010, s. 18.

## **Tymon Ateńczyk**

### **2007**

*Tymon Ateńczyk*. Teatr Polski im. Hieronima Konieczki, Bydgoszcz. Premiera: 3.02.2007. Reż. Prus, Maciej; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Jarnuszkiewicz, Marcin; asyst. reż. Androsz, Dorota; asyst. scenogr. Czernek, Paulina. Obsada: [Tymon] Wieczorek, Krystian; [Lucjusz] Gierak, Grzegorz; [Lukullus] Ulewicz, Jakub; [Semproniusz] Gilewski, Paweł L.; [Alcybiades] Tynda, Marek; [Apemantus] Pożarowski, Jerzy; [Poeta] Gajdzis, Łukasz; [Malarz] Dąbrowski, Rafał; [Flawiusz] Krajewski, Artur; [Senator I] Franaszek, Mieczysław; [Senator II] Jaskulski, Marian; [Frynia] Androsz, Dorota; [Tymandra] Witkowska, Małgorzata.

Rec.: ACH. „Obejrzyj *Tymona Ateńczyka* i skorzystaj z promocji teatru”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 3.11.2007, s. 5; AL. „Łysak przywitał bydgoskich widzów”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 5.02.2007, s. 1; [b.a.]. „Szekspir i Soyka w Teatrze Polskim”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 3–4.02.2007, s. 1; Bendyk, Edwin. „Szekspir, czyli po co tyle żreć?”. *Polityka* 8 (2007), s. 57; Chwastek, Aleksandra. „Rusza pierwszy projekt w teatrze”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 23.01.2007, s. 6; Chwastek, Aleksandra. „Skrajności nie dają szczęścia”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 25.01.2007, s. 6; Jankowiak, Marek K.; Dondajewski, Bogdan. „Tymon, który ludzi nie lubi”. *Gazeta Pomorska* 6.02.2007, s. 7; Kornaś, Tadeusz. „Dobroć w dole”. *Didaskalia* 78 (2007), s. 26–28; Lewińska, Aleksandra. „Człowieka można zjeść”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz* 5.02.2007, s. 5; Ligarzewska, Natalia. „Wielkie żarcie”. *Teatr* 4 (2007), s. 30–31; MAG; ACH. „*Tymon Ateńczyk*”. *Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz – Co jest grane* 2.02.2007, s. 9.

## **Tytus Andronikus**

### **2006**

*Tytus Andronikus*. Teatr Wybrzeże, Gdańsk. Premiera: 25.06.2006. Reż. Pęcikiewicz, Monika; tłum. Ulrich, Leon; Słomczyński, Maciej; scenogr. Benoit, Karolina; kost. Kornacka, Julia Joanna; muz. Komar, Jan; video-

scenogr. Koss, Wojciech; światło Muszyński, Piotr; asyst. reż. Rybiński, Cezary; asyst. scenogr. Chojnacki, Maciej. Obsada: [Lavinia] Adamczyk, Karolina; Chomiczka, Monika; [Tytus Andronikus] Baka, Mirosław; [Lucjusz] Brzoska, Maciej; [Demetriusz] Czarnik, Marcin; [Satuniusz] Gzyl, Grzegorz; [Aaron] Jankowski, Piotr; [Chłopiec] Kaźmierczak, Katarzyna; [Tamora] Kolak, Dorota; [Niania] Lipnicka, Alina; [Marcjusz] Kowalski, Michał; [Publiusz] Krawczyk, Mirosław; [Chiron] Kronenberger, Rafał; [Kwintus] Malarski, Jacek; [Got] Matuszewski, Krzysztof; [Markus Andronikus] Rybiński, Cezary; [Basjanus] Szymaniak, Dariusz.

Rec.: Antoniewicz, Grażyna. „Groteskowa makabreska”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 23.06.2006, s. 1; Antoniewicz, Grażyna. „Pasztet dla Tamory”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 28.06.2006, s. 15; Antoniewicz, Grażyna. „Scena spłynie krwią...”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 28.02.2006, s. 11; Baran, Mirosław; Agata Kirol. „Szekspir wśród goblinów”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 14.08.2006, s. 6; Baran, Mirosław. „Krew na scenie”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 23.06.2006, s. 18; Baran, Mirosław. „Krwawy dramat operowy wyłania się z mgły na próbach”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 1.06.2006, s. 6; Baran, Mirosław. „Nagrody dla Tytusa Andronikusa”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 6.03.2007, s. 5; Baran, Mirosław. „Szekspir popkultury”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 27.06.2006, s. 6; Derkaczew, Joanna. „Szekspir, czyli rozrywka jarmarczna”. *Gazeta Wyborcza* 14.08.2006, s. 15; Kirol, Agata. „Nie było arcydzieła”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 9.08.2006, s. 6.

## Wesołe kumoszki z Windsoru

### 2001

*Wesołe kumoszki z Windsoru*. Teatr im. Aleksandra Fredry, Gniezno. Premiera: 31.12.2001. Reż. Szymański, Tomasz; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Zachmoc, Barbara; muz. Matuszewski, Mariusz; chor. Stańda, Juliusz; asyst. reż. Frydrych, Michał. Obsada: [Sir John Falstaff] Frydrych, Michał; [Fenton, młody szlachcic] Hązła, Maciej; [Spłyc, prowincjonalny sędzia] Wojtaszak, Leszek; [Abraham Mizerek, krewniak Spłycia] Ferenc, Bogdan; [Franciszek Ford, mieszczanin z Windsoru] Fludra, Marek; [Jerzy Page, mieszczanin z Windsoru] Urbaniak, Piotr; [Sir Hugo Evans, walijski pleban] Malicki, Andrzej; [Doktor Caius, francuski medyk] Siedlecki, Wojciech; [Oberżysta, właściciel gospody „Pod Podwiązką”] Marciniak, Andrzej; [Robin, paż Falstaffa] Stachowczyk, Paweł; [Piotr Tuman] Busz-



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

kiewicz, Krystian; [Pani Alicja Ford] Wojtaszak, Agata; [Pani Małgorzata Page] Skawina, Jolanta; [Anna, córka Page'ów] Belau, Monika; [Pani Chyb-cik, ochmistrzyni w domu Caiusa] Polkowska, Justyna; [Jan Rugby, sługa Caiusa] Książ, Dariusz; [Orszak Herna] Czubkówna, Katarzyna; Kulczyńska, Joanna; Pomierska, Magdalena; Sapa, Iwona.

## 2007

*Wesołe kumoszki z Windsoru*. Wydziały Zamiejscowe PWST Kraków we Wrocławiu. Premiera: 7.10.2007. Reż. Brzyk, Remigiusz; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Waclawczyk, Sabina; opieka scenogr. Jędrzejewski, Michał; muz. Niećko, Bartłomiej; opieka komp. Karnecki, Zbigniew; asyst. reż. Firewicz, Jakub. Obsada: [Sir John Falstaff] Ferens, Paweł; [Fenton – młody szlachcic/Nym – towarzysz Falstaffa] Kosiński, Przemysław; [Spłyć – prowincjonalny sędzia/Jan – sługa pana Forda] Kłak, Andrzej; [Abraham Mizerek, krewniak Spłycia] Barglik, Mieszko; [Franciszek Ford/Jan Rugby – sługa Caiusa] Firlet, Bartłomiej; [Jerzy Page] Naturski, Jan; [Anna Page – córka Page'ów] Białek, Małgorzata; [Sir Hugo Evans – ksiądz pleban] Firewicz, Jakub; [Doktor Caius – francuski lekarz/Bardolf – towarzysz Falstaffa] Taranek, Jędrzej; [Oberżysta/Robert – sługa pana Forda] Szymański, Michał; [Pistol – towarzysz Falstaffa/Piotr Tuman – sługa Mizerka] Skowron, Paweł; [Pani Alicja Ford] Kania, Ewa; [Pani Małgorzata Page] Beń, Izabela; [Pani Chyb-cik] Okońska, Agnieszka; Lipka, Małgorzata.

Rec.: [b.a.]. „Premiera studencka w PWST”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 8.11.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/46833.html>); [b.a.]. „Farsa Szekspira”. *Polska – Gazeta Wroclawska* 17.10.2007, s. 23; Barańska, Karolina. „Kumoszki w Matrixie”. [www.g-punkt.pl](http://www.g-punkt.pl) 11.10.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/121168.html>); Michałowska, Joanna. „Festiwal Szkół Teatralnych. Dzień trzeci”. *Nowa Siła Krytyczna* 12.04.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/54025.html>).

## 2009

*Wesołe kumoszki z Windsoru*. Teatr im. Stefana Jaracza, Olsztyn. Premiera: 7.03.2009. Reż. Korniuszczenko, Siergiej; tłum. Barańczak, Stanisław; oprac. tekstu Korniuszczenko, Siergiej; oprac. muz. Korniuszczenko, Siergiej; scenogr. Jaśkiewicz-Steranko, Grażyna; ruch scen. Matwiejew, Matwiej; asyst. reż. Sowa, Grzegorz. Obsada: [Sir John Falstaff] Mydlak, Maciej; [Fenton, młody szlachcic] Badurek, Sebastian; [Spłyć, prowincjonalny sędzia] Boro-

dziuk, Jarosław; [Abraham Mizerek, krewniak Spłycia] Hebał, Radosław; [Franciszek Ford, mieszczanin z Windsoru] Ilczyzna, Cezary; [Jerzy Page, mieszczanin z Windsoru] Steranko, Artur; Krauze, Stanisław; [William Page, nieletni syn Page'a] Kołodziej, Szymon; [Sir Hugo Evans, walijski pleban] Czarkowski, Marian; [Pistol, towarzysz Falstaffa] Kiszluk, Marcin; [Nym, towarzysz Falstaffa] Korpoliński, Mariusz; [Robin, paź Falstaffa] Sowa, Grzegorz; Grzybek, Szymon; [Jan, sługa Forda] Szkoda, Marek; [Robert, sługa Forda] Jankowski, Krzysztof; [Pani Alicja Ford] Pałuska, Ewa; [Pani Małgorzata Page] Pawlak, Agnieszka; [Anna Page, córka Page'ów] Kropidłowska, Katarzyna; [Pani Chybcik] Gauer, Milena; [Starsza pani z Brainford] Lipnicka, Anna; [oraz] Chojecka, Malina; Szczepanowska, Karolina.

Rec.: Brzezińska, Magda. „Kumoszki na scenie”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 6.03.2009, s. 6; Brzezińska, Magda. „William Szekspir z rosyjską duszą”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 9.03.2009, s. 4; Brzezińska, Magda. „Klasyczna komedia Szekspira na święta”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 9.04.2009, s. 4; Brzezińska, Magda. „Kumoszki na święta”. *Gazeta Wyborcza – Olsztyn* 10.04.2009, s. 7.

*Wesołe kumoszki z Windsoru*. Teatr Zagłębia, Sosnowiec. Premiera: 10.05.2009. Reż. Deszcz, Katarzyna; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Sadowski, Andrzej; kost. Sekuła, Anna; muz. Suchodolski, Krzysztof; asyst. reż. Kwas, Grzegorz. Obsada: [Pani Ford] Celińska, Ryszarda; [Pani Page] Ciołkowska-Marczewska, Beata; [Pani Chybcik] Laskiewicz, Elżbieta; [Anna Page] Okońska, Agnieszka; [Oberżysta] Bałaga, Michał; [Tuman] Blitek, Aleksander; [Caius] Hauke, Artur; [Mizerek] Kania, Przemysław; [Falstaff] Kopciuszewski, Adam; [Fenton] Korzeniowski, Krzysztof; [Spłyć] Kwas, Grzegorz; [Evans] Leraczyk, Zbigniew; [Pan Ford] Lipski, Andrzej; [Pan Page] Śleziak, Andrzej.

Rec.: Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Rogacze w Windsorze”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 8.05.2009, s. 14; Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Teatr rozrywki w Sosnowcu”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 13.06.2009, s. 5.

## 2010

*Wesołe kumoszki z Windsoru*. Teatr Rozrywki, Chorzów. Premiera: 4.12.2010. Reż. Adamík, Laco; muz. Englishby, Paul; adapt. Doran, Gregory; teksty pios. Bolt, Ranjit; tłum. Wojnarowski, Michał; scenogr. David, Milan; kost. Hauskrechtová, Jana; chor. Aleksander-Kmieć, Katarzyna; kier. muz.

Jarosik, Jerzy; asyst. reż. Ratajczyk, An. Obsada: [Sir John Falstaff] Szymura, Adam; [Franciszek Ford] Jędrusik, Jacenty; [Małgorzata Page] Meyer, Maria; [Alice Ford] Ratajczyk, Anna; [Jerzy Page] Niebudek, Dariusz; [Pani Rychła] Tadla, Marta; [Anna Page] Stepanczenko-Stolorz, Ewelina; [Fenton] Stolorz, Wojciech; [Karczmarz] Koralewski, Dominik; [Wielebny Evans] Kowalczyk, Andrzej; [Doktor Caius] Książek, Mirosław; [Abraham Cienki] Ziomek, Sebastian; [„Sierżant” Pistol] Kuciel, Bartłomiej; [„Kapral” Bardolf] Mikolasz, Zbigniew; [Kapral Nim] Gajewski, Rafał; [Robin] Skupiński, Jan Jakub; [Robert Brodzik] Klemens, Jan; [Piotr Pacan] Włosiński, Krzysztof; [Jan Rugby] Czarnecki, Jarosław; [Jan] Chudziński, Marek; [Robert] Chwastecki, Sebastian; [zespół wokalny] Grysko, Ewa; Hołub, Katarzyna; Majcherczyk, Emilia; Sławińska-Dziurosz, Estera; Surma, Anna; Waclawek-Czmok, Elżbieta; Żuchnicka, Dagmara; Baron, Kamil; Brodziński, Piotr; Jaśkowski, Bartosz; Szatan, Rafał; Wawrzynowicz, Marcin; [zespół baletowy] Gajewska, Natalia; Korzec, Katarzyna; Kurzawa, Natalia; Mazurkiewicz, Małgorzata; Żukowska, Emanuela; Drożdż, Tomasz; Guzy, Kamil; Hermański, Kryspin; Józwik, Jakub.

Rec.: Czapla-Oslisło, Aleksandra. „Kto komu przyprawi rogi?”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 3.12.2010, s. 14; Misiewicz, Alan. „Mało zabawne kumoszki”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 6.12.2010, s. 9; Smolorz, Michał. „Szekspir ze szperplaty”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 10.12.2010, s. 16.

## **Wieczór Trzech Króli**

### **2003**

*Wieczór Trzech Króli*. Teatr Ludowy, Kraków. Premiera: 12.04.2003. Reż. Deszcz, Katarzyna; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Sadowski, Andrzej; muz. Suchodolski, Krzysztof; chor. Olszowska, Iwona; asyst. reż. Piecha, Piotr. Obsada: [Orsino, książę Ilirii] Deskur, Andrzej; [Viola, później w przebraniu jako Cesario] Peszko, Martyna; [Sebastian, jej brat bliźniak] Snochowski, Jakub; [Kapitan rozbitego okrętu, przyjaciel Violi] Górecki, Krzysztof; [Antonio, również kapitan, przyjaciel Sebastiana] Joniec, Jacek; [Oliwia, hrabianka] Schimscheiner, Beata; [Maria, dama do towarzystwa Oliwii] Radaszyńska, Katarzyna; [Sir Tobiasz Czkałka, krewny Oliwii] Franczyk, Andrzej; [Sir Andrzej Chudogęba, towarzysz hulanki Sir Tobiasza] Berny, Stanisław; [Malvolio, intendent w domu Oliwii] Piecha, Piotr; [Błażen (Feste), domownik Oliwii] Łomnicki, Tadeusz P.

Rec.: Ciosek, Jolanta. „Historia o sile miłości”. *Dziennik Polski* 10.04.2003, s. 21–22; Głowacki, Paweł. „William Matołek”. *Dziennik Polski* 27.05.2003, s. 10.

*Wieczór Trzech Króli albo Co zechcecie*. Teatr Logos, Łódź. Premiera: 31.08.2003. Reż. Kierc, Bogusław; tłum. Barańczak, Stanisław; adapt. Kierc, Bogusław; muz. Wierzchowski, Jacek; ruch scen. Wycichowska, Ewa; real. scenogr. Warcholiński, Ryszard; kost. Kierc, Danuta; Kierc, Bogusław. Obsada: [Orsinio] Mikołajewski, Rafał; [Viola] Niewęglowska, Aleksandra; [Oliwia] Tomczyk, Monika; [Maria] Kowalska, Jolanta; [Tobiasz] Wycichowski, Wojciech; [Andrzej] Moskał, Iza; [Malvolio] Targowski, Marek; [Feste] Rawicki, Łukasz; [Antonio] Żebrowski, Maciej.

Rec.: Bomanowska, Marzena. „Szekspir rozdaje maski”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 4.09.2003, s. 6; KR. „Wystarczy odrobina wiary...”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 29.08.2003, s. 6; KR. „Śmiech mędrca”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 23–24.08.2003, s. 5; Talaga-Nowacka, Aleksandra; Kierc Bogusław; Wycichowska Ewa. „O wierze z humorem”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 9–10.08.2003, s. 6.

## 2005

*Wieczór Trzech Króli*. Sopocka Scena Off de BICZ, Sopot. Premiera: 28.05.2005. Reż. Gavin, Gabriel Paul. Obsada: [Oliwia] Góra, Sylwia; [Maria] Swift, Caryl; [Błazen] Sierzputowski, Grzegorz; [oraz] Kulczycka, Justyna; Przepiórska, Agnieszka; Brand, Marek; Kopeć, Bartosz; Sanejko, Wojciech.

Rec.: Antoniewicz, Grażyna. „Trzej królowie na plaży”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 31.05.2005, s. 11.

*Wieczór Trzech Króli albo co chcecie*. PWST, Kraków. Premiera: 24.10.2005. Opieka pedagog. Stuhr, Jerzy; tłum. Barańczak, Stanisław; adapt. Spiss, Maria; Wróblewski, Szymon; asyst. reż. Schimscheiner, Agnieszka; Jabrzyk, Jacek; scenogr. Jaśko-Sroka, Joanna; Hodur, Ryszard; kost. Jaśko-Sroka, Joanna; maski Hodur, Ryszard; muz. Ko. Obsada: [Orsino, księżę Ilirii] Ciuła, Sławomir; Janicki, Mateusz; [Viola, później w przebraniu jako Cesario] Kaczor, Kinga; Zapała, Sławomir; [Sebastian, jej brat bliźniak] Bucka, Marta; Perdjon, Adrian; [Kapitan rozbitego statku, przyjaciel Violi] Żak, Mirosława; Perdjon, Adrian; [Antonio, również kapitan, przyjaciel Sebastiana] Ledwoń, Marta; Skolias, Zuzanna; Rogucki, Piotr; [Oliwia,

hrabianka] Chlebny, Katarzyna; Chudziński, Marek; [Maria, dama do towarzystwa Oliwii] Kołodziej, Justyna; Kacprzycki, Paweł; [Sir Tobiasz Czkawka, krewny Oliwii] Wojciechowska, Małgorzata; Półtorak, Maciej; [Sir Andrzej Chudogęba, towarzysz hulanki Sir Tobiasza] Wilkosz, Agnieszka; Wrona, Krzysztof; [Malvolio, intendent w domu Oliwii] Żak, Mirosława; Raźniak, Waldemar; [Błazen Feste, domownik Oliwii] Rogucki, Piotr; Łanuszka, Michał; [Strażnik] Kołodziej, Justyna; Bucka, Marta.

Rec.: (JOC). „Radość z Szekspira”. *Dziennik Polski* 21.10.2005, s. XXII; (TYM). „Aktorski dar serca”. *Dziennik Polski* 25.03.2006, s. II; Marszałek, Agnieszka. „*Wieczór Trzech Króli albo co chcecie*”. *Didaskalia* 70 (2005), s. 65; Słupski, Paweł. „Pokuszą i rozśmieszają”. *Gazeta Wyborcza – Kielce* 13.01.2006, s. 6; Targoń, Joanna. „Męski, żeński, w sumie nijaki”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 26.10.2005, s. 6.

## 2010

*Wieczór Trzech Króli*. Akademia Teatralna, Warszawa. Premiera: 15.03.2010.

Reż. Morawski, Cezary; tłum. Barańczak, Stanisław; muz. Satanowski, Jerzy; scenogr. Srebrna, Zuzanna; kost. Chabocka, Malwina; światło Polívka, Jan; konsult. ruchu scen. Staniek, Jarosław; praca nad słowem Zagórska, Anna; przygot. wok. Kudełko, Marek. Obsada: [Orsino] Kwiecień, Jacek; [Viola, później Cezario] Lamparska, Magdalena; Rybicka, Natalia; [Sebastian] Wyszynski, Przemysław; [Błazen] Darocha, Konrad; [Kapitan rozbitego statku] Nowak, Szymon; [Oliwia] Semotiuk, Maria; Juras, Marta; [Maria] Zborowska, Zofia; Szymańczyk, Anna; [Sir Tobiasz Czkawka] Żerucha, Michał; [Sir Andrzej Chudogęba] Sacharzewski, Mateusz; [Fabian] Lisiecki, Mateusz; [Malvolio] Kudełko, Marek; Krucz, Paweł; [Curio] Serwaniec, Adam; [Antonio] Saralidze, Otar.

*Co chcecie albo Wieczór Trzech Króli*. Teatr im. Jana Kochanowskiego, Opole.

Premiera: 27.03.2010. Reż. Borczuch, Michał; tłum. Barańczak, Stanisław; adapt. Wróblewski, Szymon; Borczuch, Michał; dramaturgia Wróblewski, Szymon; scenogr. i kost. Karczmarska, Anna Maria; muz. Adamczyk, Mateusz; chor. Zborowska, Julia; światło Romb, Lucjan; video Balode, L. Obsada: [Księżę Orsino] Zieliński, Bogdan; [Viola] Cwen, Aleksandra; [Sebastian] Smagała, Paweł; [Kapitan] Dzisiewicz, Jacek; [Antonio] Namysło, Maciej; [Oliwia] Paradzińska, Judyta; [Maria] Wnęk-Malec, Beata; [Sir Tobiasz Czkawka] Bednarek, Mirosław; [Sir Andrzej Chudogęba] Wrona, Krzysztof; [Malvolio] Jakubczyk, Andrzej; [Błazen] Wyszomirska,

Ewa; [Marynarze] Ciołek, Adam; Czernik, Przemysław; Schmidt, Łukasz; Anczurowski, Aleksander; Janiszewski, Witold; Łobodziński, Adam; Kraska, Stanisław; Kuleczko, Zbigniew; Masłowski, Tomasz; [Lektor] Malec, Leszek.

Rec.: Derkaczew, Joanna. „Patrząc, jak rośnie kryształ”. *Gazeta Wyborcza* 1.04.2010, s. 13; Głowacka, Aneta. „Podszełka do góry”. [www.artpapier.com](http://www.artpapier.com) 9.08.2010 (<http://www.artpapier.com/index.php?page=artykul&wydanie=112&artykul=2556&kat=4>); Konopko, Aleksandra. „Borczech o rozbitkach”. *Gazeta Wyborcza – Opole* 29.03.2010, s. 4; Kyzioł, Aneta. „Szekspir bez magii”. *Polityka* 17 (2010), s. 57; PIG. „Gorzka komedia pomyłek”. *Gazeta Wyborcza – Opole – Co jest grane* 26.03.2010, s. 8; Rudziński, Łukasz. „Szekspir w (poważnym) kryzysie”. [www.trojmiasto.pl](http://www.trojmiasto.pl) 5.08.2010 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Szekspir-w-powaznym-kryzysie-n40857.html>); Wyszomirski, Piotr. „Nadchodzi Michał Borczech. Dwudniowe *Co chcecie albo Wieczór Trzech Króli* Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu na XIV Festiwalu Szekspirowskim”. <http://www.gazeta.razem.pl> 2.08.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/99456.html>); Żeliszawski, Żeliszaw. „Dość; nie tak słodko już to brzmi, jak brzmiało”. *Didaskalia* 97 (2010), s. 86–87.

## Wiele hałasu o nic

### 2008

*Wiele hałasu o nic*. Teatr Wybrzeże, Gdańsk. Premiera: 11.12.2008. Reż. Orzechowski, Adam; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Gajewska, Magdalena; ruch scen. Szymczyk, Zbigniew; oprac. muz. Kowalczyk, Rafał; anim. Michaelis, Joanna; asyst. reż. Szemiel, Maciej. Obsada: [Don Pedro] Tynda, Marek; [Don Juan] Chys, Piotr; [Claudio] Konopka, Łukasz; [Benedick] Jankowski, Piotr; [Leonato] Matuszewski, Krzysztof; [Conrade] Szemiel, Maciej; [Borachio] Konopiński, Maciej; [Brat Franciszek] Tyrański, Jarosław; [Maria Morwa] Jendrzejewska, Ewa; [Maria Kwasik] Chomicka-Szymaniak, Monika; [Hero] Komarnicka, Emilia; [Beatrycze] Piechota, Karolina; [Małgorzata] Kociarz, Anna.

Rec.: Baran, Mirosław; Lamek Aleksandra. „Drugie dno u Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 11.12.2008, s. 7; Baran, Mirosław. „Manewry miłosne”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 2.01.2009, s. 5; Baran, Mirosław. „Nie gwałcimy i nie zmieniamy intencji Szekspira”. *Gazeta Wyborcza –*

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

*Trójmiasto* 27.11.2008, s. 8; Owczarski, Wojciech. „Bez hałasu”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 8.01.2009, s. 8; Owczarski, Wojciech. „Jeden – zero dla złościny”. *Odra* 5 (2009), s. 97–98; Owczarski, Wojciech. „Mniej niż zero”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 29.01.2009, s. 10; Żółkoś, Monika. „W pułapce ciszy, w pułapce hałasu”. *Teatr* 3 (2009), s. 18–20.

*Wiele hałasu o nic*. Teatr Narodowy, Warszawa. Premiera: 12.12.2008. Reż. Prus, Maciej; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Jarnuszkiewicz, Marcin; muz. Małecki, Maciej; chor. Wesołowski, Emil; reż. światła Poznański, Mirosław; asyst. reż. Ignatjew, Dorota; asyst. scenogr. Chojecka, Dorota; Gębczak, Barbara; Trzaskowska. Obsada: [Don Pedro, księżę Aragonii] Żmijewski, Artur; [Don Juan, jego brat z nieprawego łoża] Kozłowski, Maciej; [Claudio, młody hrabia z Florencji] Wieszczyk, Krzysztof; [Benedick, młody szlachcic z Padwy] Małecki, Grzegorz; [Leonato, gubernator Messyny] Blumenfeld, Andrzej; [Conrade, zausznik Don Juana] Pocheć, Karol; [Borachio, zausznik Don Juana] Janiczek, Arkadiusz; [Brat Franciszek] Kolberger, Krzysztof; Gajewski, Jarosław; [Morwa, komendant straży] Zduń, Leszek; [Kwasik, jego zastępca] Stippa, Przemysław; [Pierwszy Strażnik] Ruciński, Modest; [Drugi Strażnik] Solarz, Wojciech; [Głęb] Bobrowski, Bartłomiej; [Posłaniec] Hycnar, Marcin; [Hero, córka Leonata] Grycewicz, Anna; [Beatrycze, siostrzenica Leonata] Soliman, Patrycja; [Małgorzata, panna do towarzystwa Hero] Dryl, Monika; Ignatjew, Dorota; [Urszula, panna do towarzystwa Hero] Stachura, Bożena.

Rec.: Cieślak, Jacek. „Szekspir rodem z Bollywood”. *Rzeczpospolita* 15.12.2008, s. A019; Derkaczew, Joanna. „Odkryć wszystko, nie pokazując niczego”. *Gazeta Wyborcza* 20–21.12.2008, s. 12; Rataj, Agnieszka. „Miłosne utarczki i pułapki”. *Rzeczpospolita – Po godzinach* 12.12.2008, s. W003; Szymańska, Izabela. „Shakespeare mówi o ingerowaniu”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 12.12.2008, s. 22; Żółkoś, Monika. „W pułapce ciszy, w pułapce hałasu”. *Teatr* 3 (2009), s. 18–20.

## **Wszystko dobre, co się dobrze kończy**

### **2007**

*Wszystko dobre, co się dobrze kończy*. Teatr im. Juliusza Osterwy, Lublin. Premiera: 27.06.2007. Reż. Bradecki, Tadeusz; tłum. Słomczyński, Maciej; oprac. muz. Bradecki, Tadeusz; scenogr. i kost. Smolorz, Sławomir; asyst. reż. Redosz, Andrzej. Obsada: [Król Francji] Sobiechart, Henryk; [Księżę

Florencji] Bielawiec, Tomasz; [Bertram] Olchawa, Krzysztof; [Lafeu] Rogalski, Jerzy; [Parolles] Kopeć, Witold; [Rinaldo] Kocięcki, Artur; [Lavache Błazen] Redosz, Andrzej; [Hrabina Rousillonu] Rychłowska, Jolanta; [Helena] Waligóra, Kinga; [Wdowa] Szejman-Lipowska, Magdalena; [Diana] Babicka, Monika; [Mariana] Torończyk, Anna; [Kapitan Dumain] Sędrowski, Szymon; [Dumain, jego brat] Kurczuk, Jerzy; [Tłumacz] Dobrowolski, Wojciech; [Żołnierz] Roznerski, Mikołaj.

Rec.: [b.a.]. „Szekspir według Seweryna”. *Gazeta Wyborcza – Warszawa – Co jest grane* 31.12.2010, s. 15; Bończa-Szabłowski, Jan. „Andrzej Seweryn potrafi być Makbetem, Learem i Julią”. *Rzeczpospolita* 29.09.2009, s. A018; Heydel, Magda. „The best of”. *Teatr 1* (2010), s. 16–17; JOTA. „Szekspir i Seweryn”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 25.09.2009, s. 14; Józefczuk, Grzegorz. „Co potrafi kobieta u Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 26.06.2008, s. 5; Józefczuk, Grzegorz. „Walka końca z początkiem”. *Gazeta Wyborcza – Lublin* 30.06.2008, s. 6; Miłkowski, Tomasz. „Seweryn na otwarcie”. *Stolica 1* (2011), s. 49; Rzemek, Julia. „Mistrz gra Szekspira”. *Rzeczpospolita* 31.12.2010–2.01.2011, s. W001; Szymańska, Izabela. „Seweryn hipopuje Szekspira”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 4.01.2011, s. 7; Targoń, Joanna. „Kultura 2009. Teatr: Różnie i różnorodnie”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 9.01.2010, s. 6; Targoń, Joanna. „Pawi ogon Andrzeja Seweryna”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 28.09.2009, s. 7; Wlekły, Mirosław. „Seweryn po elżbietańsku”. *ABC* 17–20.12.2010, s. 15; Zgierska, Marta. „Dobry koniec nie jest zły”. *Nowa Siła Krytyczna* (www.e-teatr.pl 2.07.2008 <http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/57532.html>); Żółkoś, Monika. „Podsumowanie Konkursu na najlepszą inscenizację dzieł dramatycznych Williama Szekspira w sezonie 2008/2009”. [www.e-teatr.pl 5.05.2009 \(http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/72166.html\)](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/72166.html).

## 2010

*Wszystko dobre, co się dobrze kończy*. Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego, Katowice. Premiera: 11.06.2010. Reż. Bradecki, Tadeusz; tłum. Słomczyński, Maciej; scenogr. Smolorz, Sławomir; asyst. reż. Wróbel, Zbigniew; Kędzierska, Magdalena; komp. światła Machowska, Maria; real. światła Machowska, Maria. Obsada: [Król Francji] Baumann, Adam; [Książę Florencji] Kuczera, Jerzy; [Bertram] Rolnicki, Michał; [Lafeu] Sławik, Wiesław; [Parolles] Warcaba, Andrzej; [Francuscy posłowie] Szaforz, Marcin; Wróbel, Zbigniew; Kupczak, Wiesław; Gryzik, Antoni; [Rinaldo] Lipski,



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Andrzej; [Lavache] Dopierała, Andrzej; [Hrabina Rousillonu] Smolińska, Violetta; [Helena] Radzikowska, Agnieszka; [Wdowa florentyńska] Chelchelska, Alina; [Diana] Jesionowska, Natalia; [Mariana] Wiśniewska, Krysztyna; [Violenta] Wesołowska, Anna; [Małgorzata] Bartkowska, Ewelina.

Rec.: Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Proroczy Szekspir”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 19–20.06.2010, s. 6; Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Szekspir na dobry finał”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 11.06.2010, s. 18; Głowacka, Aneta. „No-Brand Product”. *Teatr* 9 (2010), s. 28–29; Redakcja miesięcznika *Teatr*. [b.t.]. *Teatr* 11 (2010), s. 92.

## Zimowa opowieść

### 2005

*Zimowa opowieść*. Teatr Polskiego Radia. Premiera: 25.12.2005. Reż. Kukuła, Janusz; tłum. Ulrich, Leon; adapt. Kukuła, Janusz; realiz. akust. Brzoska, Andrzej; oprac. muz. Kukuła, Janusz. Obsada: [Król Leontes] Gosztyła, Krzysztof; [Poliksenes] Ferenc, Andrzej; [Camillo] Obertyn, Marek; [Królowa Hermiona] Zawadzka, Magdalena; [Mamiliusz] Lewandowski, Łukasz; [Perdyta] Gruszka, Karolina; [Floryzel] Damięcki, Grzegorz; [Dworzanin] Bazak, Arkadiusz; [Paulina] Lipińska, Marta; [Autolikos] Tyniec, Krzysztof; [Dozorca] Marzecki, Tomasz; [Antygon] Zakrzeński, Janusz; [Emilia] Zielińska, Barbara; [Pasterz] Brudny, Stanisław; [Chłop] Bauman, Adam.

### 2009

*Opowieść zimowa*. Teatr Polski, Warszawa. Premiera: 14.05.2009. Reż. Kilian, Jarosław; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Kilian, Adam; Kilian, Jarosław; chor. Tomasik, Jacek; muz. Pospieszalski, Mateusz; reż. światła Polívka, Jan; asyst. reż. Koślik, Paweł; asyst. scenogr. Gałązka, Jolanta; Piworowicz, Grażyna. Obsada: [Leontes, król Sycylii] Wojciechowski, Mariusz; [Mamiliusz, młodociany książę Sycylii] Okmiński, Kuba; Rodowicz, Maciek; [Camillo, pan sycylijski] Kumor, Krzysztof; [Antygonus, pan sycylijski] Potocki, Bogdan; [Kleomenes, pan sycylijski] Bąk, Piotr; [Dion, pan sycylijski] Głogowski, Arkadiusz; [Dworzanin] Głazek, Sławomir; [Dozorca więzienny] Koślik, Paweł; [Sędzia] Maciejewski, Michał; [Poliksenes, król Czech] Teleszyński, Leszek; [Floryzel, książę Czech] Rogacki, Maksymilian; [Archidamus, pan czeski] Nawrocki, Ryszard; [Marynarz]

Koślik, Paweł; [Stary Pasterz, mniemany ojciec Perdity] Zakrzeński, Janusz; [Syn Pasterza] Jędrzejewski, Marcin; [Autolikus, złodziejaszek] Pieczyński, Andrzej; [Hermiona, królowa Sycylii, małżonka Leontesa] Bukowska, Izabella; [Perdita, córka Leontesa i Hermiony] Dąbrowska, Marta; Kołeczek, Katarzyna; [Paulina, małżonka Antygonusa] Barszczewska, Grażyna; [Emilia, dama dworu Hermiony] Sadowska, Małgorzata; [Dorka, pasterka] Dąbrowska, Marta; Kołeczek, Katarzyna; [Madzia, pasterka] Voss, Joanna; [Pasterki] Alaborska, Marta; Lipiec, Zuzanna; Stanisławska, Katarzyna; [Pasterze] Bajtlik, Piotr; Czerwiński, Wojciech; Koślik, Paweł; Mikołajczyk, Maciej; [Sędziowie] Bajtlik, Piotr; Czerwiński, Wojciech; Mikołajczyk, Maciej; Nawrocki, Ryszard; [Czas] Łukaszewicz, Olgierd.

Rec.: Wyżyńska, Dorota. „Czas depcze po piętach”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 16.10.2009, s. 20.

## 2. Przedstawienia operowe

### Makbet

#### 2001

*Macbeth*. Opera i Operetka, Kraków. Premiera: 16.09.2001. Reż. Adamík, Laco; libretto Piave, Francesco Maria; kier. muz. Kozłowski, Tadeusz; scenogr. Kędzierska, Barbara; przyg. chóru Bator, Ewa; dyrygent Kozłowski, Tadeusz; asyst. dyrygenta Olędzki, Bogdan; Sułkowski, Piotr; asyst. reż. Stengl, Ewa. Obsada: [Makbet] Biegun, Andrzej; Songan, Rafał; [Lady Makbet] Plewniak, Anna; Swarowska-Walawska, Monika; [Banko] Firek, Przemysław; Nowak, Wiesław; [Dama] Abako, Marta; Lesiewicz, Małgorzata; [Malkolm] Dębowski, Janusz; Zakrzewski, Jan; [Makduf] Kawas-dze, Imeri; Kuk, Tomasz; [Lekarz] Nowak, Wiesław; Wartalski, Andrzej; [Zbójca] Migała, Jan; Andrzej, Kusza; [Sługa] Herman, Marcin; Wartalski, Andrzej; [Herold] Kiełbiński, Krzysztof; Rogalewski, Ludomir.

Rec.: (AMS). „Makbet Verdiego”. *Dziennik Polski* 13.09.2001, s. 25; Cyz, Tomasz. „Trzy razy Verdi”. *Tygodnik Powszechny* 42 (2001), s. 15; Głowacki, Paweł. „Śpiochy w grochy”. *Dziennik Polski* 24.09.2001, s. 10; Malatyńska-Stankiewicz, Agnieszka. „Premiera Makbeta”. *Dziennik Polski* 12.09.200, s. 151; Malatyńska-Stankiewicz, Agnieszka; Adamík, Laco. „Dramat w muzycznym rytmie”. *Dziennik Polski* 13.09.2001, s. 26; Marczyński, Ja-

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

cek. „To samo nieco inaczej”. *Rzeczpospolita* 19.09.2001, s. X1; Woźniakowska, Anna. „To musi wystarczyć”. *Dziennik Polski* 25.10.2001, s. 11; Ziętkiewicz, Adam. „Moje promile”. *Dziennik Polski* 1.10.2001, s. 33.

## 2005

*Macbeth*. Teatr Wielki, Łódź. Premiera: 5.02.2005. Reż. i scenogr. Konina, Tomasz; libretto Piave, Francesco Maria; kier. muz. Kozłowski, Tadeusz; kost. Karpińska-James, Lisa; projekcje filmowe Tarczyński, Marian; kier. chóru Jaszczak, Marek; dyrygent Kozłowski, Tadeusz; Olędzki, Bogdan. Obsada: [Makbet] Kowalski, Zenon; Openko, Wołodymyr; Songan, Rafał; [Banko] Dudar, Wiktor; Fitas, Tomasz; Malinowski, Andrzej; Pikała, Rafał; [Lady Makbet] Baramova, Elena; Cichocka, Monika; Noszczyk, Iwona; [Dama] Dudzińska-Wieczorek, Danuta; Makówka, Agnieszka; [Malkolm, syn króla Dunkana] Jedz, Tomasz; Marciniak, Krzysztof; [Makduf, przyjaciel Malkolma] Jakubowski, Ireneusz; Pietrzykowski, Dariusz; [Sąsiad] Kuźnik, Zbigniew; Pikała, Rafał; [Zjawa] Nowacka, Katarzyna; Skowron, Xymena.

Rec.: Czopek, Adam. „*Makbet* ponownie w Łodzi”. *Nasz Dziennik* 31.01.2005, s. 8; Czopek, Adam. „Dotrzymane obietnice”. *Nasz Dziennik* 10.02.2005, s. 11; Karczewski, Leszek. „Zamiast bajki dla dorosłych”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 7.02.2005, s. 8; Konina, Tomasz. „Makbet pakuje walizki”. *Express Ilustrowany* 30.12.2004, s. 14; L. „Lęk przed *Makbetem*”. *Dziennik Łódzki* 2.02.2005, s. 13; L. „Sukces łódzkiego *Makbeta* w Holandii”. *Dziennik Łódzki* 12.01.2005, s. 13; Lenarciński, Michał. „Najdroższa *Aida*”. *Dziennik Łódzki* 19.04.2006, s. 13; Lenarciński, Michał. „Szczury u władzy”. *Dziennik Łódzki* 7.02.2005, s. 16; Marczyński, Jacek. „Zbrodnia w mieszkaniu za ścianą”. *Rzeczpospolita* 7.02.2005, s. X1; RS. „*Makbet* – wojna i miłość”. *Express Ilustrowany* 2.02.2005, s. 6; RS. „*Makbet*”. *Express Ilustrowany* 27.01.2005, s. 12; RS. „Brawa dla *Makbeta*”. *Express Ilustrowany* 14.02.2005, s. 12; RS. „W niedzielę «Premiera z Expresssem!»”. *Express Ilustrowany* 10.02.2005, s. 12; RS. „Zapraszamy na *Makbeta*”. *Express Ilustrowany* 11.02.2005, s. 5; Sas, Renata. „Wojna o władzę i miłość”. *Express Ilustrowany* 7.02.2005, s. 12; Szwarzman, Dorota. „Wojna w czterech ścianach”. *Polityka* 7 (2005), s. 59.

*Macbeth*. Państwowa Opera Bałtycka, Gdańsk. Premiera: 5.09.2010. Reż. i inscen. Weiss, Marek; muz. Verdi, Giuseppe; libretto Piave, Francesco Maria; kier. muz. Florencio, José Maria; scenogr. Szymczak, Hanna; przygot. chó-

ru Tabisz, Dariusz; światło Miszkiewicz, Piotr; projekcje Zygmunt, Marek. Obsada: [Makbet] Vitelli, Vittorio; Skrla, Leszek; [Lady Makbet] Hołysz, Katarzyna; Meziner, Magdalena; [Banko] Borowski, Daniel; Palka, Adam; [Makduf] Skałuba, Paweł; Zdunikowski, Adam; [Malkolm] Kunach, Aleksander; Vydra, Vitalij; [Dama] Sikora, Karolina; Wojciechowska, Ewelina; [Zbir/Lekarz] Malinowski, Andrzej; Nowacki, Piotr.

Rec.: [b.a.]. „Makbet i S”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 6.09.2010, s. 1; Baran, Mirosław. „Festiwal wolności i Solidarności”. *Gazeta Wyborcza* 20.08.2010, s. 14; Chmura, Katarzyna. „Brama jak Las Birnamski”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 7.09.2010, s. 6; Chmura, Katarzyna. „Makbet a Solidarność, czyli pożądanie władzy”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 4–5.09.2010, s. 1; Chmura, Katarzyna. „Makbet dla Solidarności”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 13–14.11.2010, s. 6; Chmura, Katarzyna. „Makbet w Operze Bałtyckiej”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 29.06.2010, s. 7; Chmura, Katarzyna. „Zło w sercach pełnych pychy”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 3.09.2010, s. 16; Knera, Jakub; Stafiej, Łukasz; SW; PR. „Wartościowy, ale za mało otwarty. Podsumowanie festiwalu Solidarity of Arts”. [www.trojmiasto.pl](http://kultura.trojmiasto.pl/Wartosciowy-ale-za-malo-otwarty-Podsumowanie-festiwalu-Solidarity-of-Arts-n41678.html) 10.09.2010 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Wartosciowy-ale-za-malo-otwarty-Podsumowanie-festiwalu-Solidarity-of-Arts-n41678.html>); Marczyński, Jacek. „O krzyż za dużo”. *Rzeczpospolita* 7.09.2010, s. A16; Rudziński, Łukasz. „Marek Weiss: Nowy sezon, nowe wyzwania”. [www.trojmiasto.pl](http://kultura.trojmiasto.pl/Marek-Weiss-Nowy-sezon-nowe-wyzwania-n41370.html) 2.09.2010 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Marek-Weiss-Nowy-sezon-nowe-wyzwania-n41370.html>); Weiss, Marek. „Bałtyk pełen krwi”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 4–5.09.2010, s. 5.

## Otello

### 2001

*Otello*. Teatr Wielki–Opera Narodowa, Warszawa. Premiera: 8.06.2001. Reż. Treliński, Mariusz; libretto Boito, Arrigo; choreogr. Wesołowski, Emil; scenogr. Kudlicka, Boris F.; dyrygent Kaspzyk, Jacek; kier. chóru Gola, Bogdan; kost. Tesławska, Magdalena; Grabarczyk, Paweł; asyst. reż. Młodawski, Jan; Obsada: [Otello] Bartolini, Lando; Bednarek, Krzysztof; Kałudow, Kałudi; Marusin, Jurij; [Desdemona] Kłosińska, Izabella; Radomska, Dorota; Wolska, Agnieszka; [Jago] Kruszewski, Adam; Macias, Zbigniew; Okun, Władimir; [Cassio] Minkiewicz, Ryszard; Morka, Bogusław; Świdziński, Leszek; Zdunikowski, Adam; [Emilia] Lubańska, Anna; Suska, Katarzyna; Zwierko, Agnieszka; [Roderigo] Kowalski, Stanisław; Szmyt,

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Krzysztof; [Lodovico] Milun, Mieczysław; Nowacki, Piotr; Zalewski, Włodzimierz; [Montano] Borysiewicz, Krzysztof; Dymowski, Robert; Gałka, Czesław; Morka, Ryszard; [Herold] Borysiewicz, Krzysztof; Dymowski, Robert; Gałka, Czesław; Morka, Ryszard.

Rec.: Cyz, Tomasz. „Pomiędzy kulturą i obrazem”. *Didaskalia* 46(2001), s. 110–114; Czopek, Adam. „Mroczny *Otello*”. *Nasz Dziennik* 13–14.06.2001, s. 10; Kamiński, Bartosz. „W cieniu dekoracji”. *Gazeta Wyborcza* 11.06.2001, s. 16; Kamiński, Bartosz. „W czerni i bieli”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 8.06.2001, s. 22; Marczyński, Jacek. „Dramat czarnej nocy”. *Rzeczpospolita* 11.06.2001, s. X1; TEK. „Liczy się tenor”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 20.02.2002, s. 7.

## 2004

*Otello*. Teatr Wielki im. Stanisława Moniuszki, Poznań. Premiera: 25.09.2004. Reż. Znaniecki, Michał; libretto Boito, Arrigo; scenogr. Hierro, Jean-Antoine; muz. Verdi, Giuseppe; dyrygent Nowak, Grzegorz; kier. chóru Dota-Komorowska, Jolanta; kier. muz. Nowak, Grzegorz; układ pojedynków Fomenko, Dymitr; współpraca muz. Gref, Aleksa. Obsada: [*Otello*] Kostecki, Sylwester; Marzec, Michał; Woroniecki, Robert; [*Desdemona*] Kozłowska, Joanna; Kubiak, Barbara; Mych, Monika; Nowacka, Magdalena; Wolska, Agnieszka; [*Jago*] Mechliński, Jerzy; Szynalski, Bogusław; [*Emilia*] Jankowiak, Urszula; Klima, Gabriela; Podlewska, Jolanta; [*Cassio*] Fomenko, Dymitr; Friebe, Piotr; [Lodovico] Bednarek, Wiesław; Korpik, Rafał; [Roderigo] Bochański, Karol; Szczeszek, Bartłomiej; [Montano] Bułło, Andrzej; Szaniecki, Krzysztof; [Herold] Myszkowski, Paweł; Otto, Mariusz.

Rec.: Brózda, Jolanta. „Ostatni akt *Desdemony*”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 27.09.2004, s. 8; Czopek, Adam. „Dramat namiętności w Poznaniu”. *Nasz Dziennik* 4.10.2004, s. 12; Kaczor, Katarzyna. „Boże strzeż przed zazdrośnikiem”. *Nowości – Gazeta Pomorza i Kujaw* 5.05.2005, s. 7; Krzyńska, Magdalena. „Cywilizacja zła”. *Gazeta Pomorska* 4.05.2005, s. 10; Marczyński, Jacek. „*Desdemona* w celi śmierci”. *Rzeczpospolita* 27.09.2004, s. X1; Marczyński, Jacek. „Zmagania z *Szekspirem*”. *Rzeczpospolita* 15.04.2005, s. X1.

## 2008

*Otello*. Opera Wrocławska. Premiera: 13.06.2008. Reż. Znaniecki, Michał; muz. Verdi, Giuseppe; libretto Boito, Arrigo; przekł. Bardini, Aleksander; Konopacka, Krystyna; inscen. Znaniecki, Michał; kier. muz. Michnik,

Ewa; dek. Znaniecki, Michał; kost. Binarsch, Ilona; choreogr. Niesobka, Janina. Obsada: [Otello] Choi, Seung-Jin; Keyes, John; Smith, Hugh; [Desdemona] Czermak, Ewa; Kazlaus, Nomedas; Vesin, Ewa; [Jago] Szynalski, Bogusław; Vitelli, Vittorio; [Emilia] Bernacka, Anna; Zhytynska, Iryna; [Cassio] Rutkowski, Arnold; Kozłowski, Karol; [Lodovico] Gorelikow, Wiktor; Konieczek, Damian; [Roderigo] Kit, Ivan; Musiał, Maciej; [Montano] Jaskuła, Jacek; Rosiak, Łukasz; [Un Araldo] Grzywaczewski, Marcin.

Rec.: [b.a.]. „Richard Demarco na premierze *Otella*”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/56702.html) 13.06.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/56702.html>); Czapliński, Lesław. „*Jago* – przedostatnia opera Verdiego”. *Opcje* 3 (2008), s. 123–124; Domagała, Adam. „*Otello* na wodzie pisany”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 16.06.2008, s. 8; Hawryluk, Jacek. „Nocne życie Wrocławia z Szekspirem i Verdim”. *Gazeta Wyborcza* 16.06.2008, s. 18; Kałucki, Jarosław. „Nierealny, ale piękny świat”. *Rzeczpospolita* 5.06.2008, s. G003; Marczyński, Jacek. „Aria z piwem i armatami”. *Rzeczpospolita* 13.06.2008, s. A020; Marczyński, Jacek. „Czerwcową noc będzie nam sprzyjać”. *Rzeczpospolita* 4.06.2008, s. G004; Marczyński, Jacek. „Śmierć przychodzi zimną nocą”. *Rzeczpospolita* 16.06.2008, s. A026; Piekarska, Magda. „Sztuka mięsa w operze”. *Polska – Gazeta Wroclawska* 28–29.06.2008, s. 18; Popiół-Wojciechowska, Paulina. „Przed operową premierą *Otella* na Wyspie Piaskowej”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 5.06.2008, s. 6; Popiół-Wojciechowska, Paulina. „Studium zazdrości na wyspie”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 13.06.2008, s. 3; Szwarzman, Dorota. „*Otello* na wyspie”. *Polityka* 26 (2008), s. 58; Szwarzman, Dorota. „W plenerze... na operze”. *Polityka* 30 (2008), s. 62–63; Talik, Magdalena. „Kameralny *Otello* Verdiego we Wrocławiu”. [www.kulturaonline.pl](http://www.kulturaonline.pl) 16.06.2008 ([http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/56791.html?josso\\_assertion\\_id=47260D3617ECF7FC](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/56791.html?josso_assertion_id=47260D3617ECF7FC)).

## Romeo i Julia

### 2008

*Romeo i Julia*. Teatr Wielki im. Stanisława Moniuszki, Poznań. Premiera: 17.05.2008. Choreogr. Wesołowski, Emil; muz. Prokofiew, Sergiusz; libretto Ławrowski, Leonid; Prokofiew, Sergiusz; inscen. Wesołowski, Emil; kier. muz. Gref, Aleksander; scenogr. Kreutz-Majewski, Andrzej; kost. Kudlička, Boris F.; asyst. choreogr. Antkowiak, Dominika. Obsada: [Julia] Milewska, Izabela; Liaszenko, Aleksandra; Wiśniewska, Karolina; Wolna, Agnieszka; [Romeo] Wojtiul, Maksim; Muško, Dominik; Cegiełkowski, Leszek; Sierant,

Mateusz; [Mercutio] Gumny, Arkadiusz; Davidiuk, Wiktor; [Benvolio] Cegiełkowski, Leszek; Sierant, Mateusz; Szczerban, Taras; Wojtiul, Maksim; [Tybalt] Muško, Dominik; Płatek, Andrzej; Rolczyński, Marcin; [Parys] Cegiełkowski, Leszek; Sierant, Mateusz; Szczerban, Taras; [Państwo Capuletti] Wrzosek, Beata; Kromolicki, Paweł; Płatek, Andrzej; [Państwo Montecchi] Myszkowska, Apolonia; Dłużewicz, Ryszard; [Niania] Kossakowska, Magdalena; [Laurenty] Gorczak, Jarosław; Kromolicki, Paweł; [Księżę Werony] Gorczak, Jarosław; Kromolicki, Paweł; [Przyjaciółki Julii/Panie z Werony] Babiarez, Dominika; Brzezowska, Aleksandra; Liaszenko, Aleksandra; Mentrak, Dorota; Sylwesiuk, Lidia; Mudziejewska, Marika; Samól, Katarzyna; Trafankowska, Natalia; Wiśniewska, Karolina; Wolna, Agnieszka; [Przyjaciele Tybalta/Panowie z Werony] Augustyn, Krystian; Kaczmarczyk, Michał; Niezborala, Tomasz; Rolczyński, Marcin; Szczerban, Taras; Stankov, Oleg; Wieszczyński, Jacek; [Ród Montecchich] Anczykowska, Marta; Gajownik, Diana; Gumna, Anna; Kramarczyk, Paulina; Samól, Katarzyna; Sylwesiuk, Lidia; Ciok, Jacek; Dahlke, Bartosz; Jabłoński, Bogdan; Kaczmarczyk, Michał; Niezborala, Tomasz; Piątek, Adam; Rolczyński, Marcin; [Ród Capulettich] Babiarez, Dominika; Bernat, Urszula; Golak, Paulina; Mentrak, Dorota; Mudziejewska, Marika; Perszewska, Zuzanna; Augustyn, Krystian; Davidiuk, Wiktor; Furtacz, Artur; Gumny, Arkadiusz; Wieszczyński, Jacek; Stankov, Oleg; Starzycki, Jakub; [Karnawał] Liaszenko, Aleksandra; Sylwesiuk, Lidia; Davidiuk, Wiktor; Gumny, Arkadiusz; Baszyńska, Aleksandra; Górniak, Gracja; Lech, Kornelia; Sobczak, Anna; Niezborala, Tomasz; Piątek, Adam; Stankov, Oleg; Starzycki, Jakub; [Pawana] Anczykowska, Marta; Babiarez, Dominika; Bernat, Urszula; Gajownik, Diana; Golak, Paulina; Gumna, Anna; Kramarczyk, Paulina; Mentrak, Dorota; Mudziejewska, Marika; Perszewska, Zuzanna; Samól, Katarzyna; Sylwesiuk, Lidia; Wiśniewska, Karolina; Augustyn, Krystian; Ciok, Jacek; Davidiuk, Wiktor; Dahlke, Bartosz; Furtacz, Artur; Gumny, Arkadiusz; Jabłoński, Bogdan; Niezborala, Tomasz; Piątek, Adam; Rolczyński, Marcin; Stankov, Oleg; Starzycki, Jakub; Wieszczyński, Jacek.

Rec.: Pietras, Martyna. „Szekspir raz jeszcze”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 31.10–2.11.2008, s. 14.

## 2009

*Romeo i Julia*. Państwowa Opera Bałtycka, Gdańsk. Premiera: 15.05.2009.  
Reż. Weiss, Izadora; choreogr. Weiss, Izadora; muz. Abel, Karl Friedrich;

Gerrard, Lisa; Glass, Philip; Prokofiew, Sergiusz; Santaolalla, Gustavo; Weiss, Silvius Leopold; Beethoven van, Ludwig; libretto Weiss, Izadora; kost. Szymczak, Hanna; scenogr. multimedialna Moenert. Obsada: [Romeo] Łabuś, Michał; Przytarski, Łukasz; Michalak, Filip; [Julia] Kierc, Franciszka; Giza, Beata; Czajkowska-Kłos, Elżbieta; [Niania] Kowalska-Borowy, Sylwia; Wojciechowska, Agnieszka; Socha, Marzena; [Merkucio] Michalak, Filip; Łabuś, Michał; Przytarski, Łukasz; [Oficer] Socha, Marzena; Kowalska-Borowy, Sylwia; Lichorowicz, Joanna; [Tybalt] Nowak, Piotr; Ośka, Michał; Palutkiewicz, Radosław; [Parys] Stencel, Ireneusz; Grabarczyk, Artur; Nowak, Piotr; [Ojciec] Alabrudziński, Leszek; Komassa, Roman; Borowy, Piotr; [Matka] Michalak, Aleksandra; Chojnacka, Małgorzata; [Żołnierze] Borowy, Piotr; Frącek, Kamil; Kondracki, Bartosz; Łabuś, Michał; Michalak, Filip; Ośka, Michał; Palutkiewicz, Radosław; Przytarski, Łukasz; Stencel, Ireneusz; Grabarczyk, Artur; [Dziewczyny] Giza, Beata; Kierc, Franciszka; Kubik, Adrianna; Lichorowicz, Joanna; Śrama, Marta; Wojciechowska, Agnieszka; Zielińska, Dorota.

Rec.: Chmura, Katarzyna. „Romeo i Julia spotkali się w Iraku”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 23.04.2009, s. 8; Chmura, Katarzyna. „Romeo i Julia z Iraku”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 15.05.2009, s. 17; dow. „Z Trójmiasta do Teatru Narodowego”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 7.06.2010, s. 9; Jezierska, Ludmiła. „Romeo i Julia – kochankowie z Iraku”. *Wrota Pomorza.pl* 15.05.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/72808.html>); Kanold, Barbara. „Romeo i Julia 2009”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 19.05.2009, s. 7; Klimczak, Natalia. „Submission w operze”. *Nowa Siła Krytyczna* 5.06.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/74198.html>); Marczyński, Jacek. „Kobiety odmłodzone”. *Rzeczpospolita* 4.06.2010, s. W001; Rudziński, Łukasz. „Przyjdź do Opery z otwartą głową”. [www.trojmiasto.pl](http://www.trojmiasto.pl) 14.05.2009 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Przyjdź-do-Opery-z-otwarta-glowa-rozmowa-z-Izadora-Weiss-n32838.html>); Wróblewski, Kacper. „I w Iraku”. [www.kulturaonline.pl](http://www.kulturaonline.pl) 19.05.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/73054.html>).

*Romeo i Julia*. Opera Śląska, Bytom. Premiera: 12.12.2009. Choreogr. i inscen. Konwiński, Henryk; muz. Berlioz, Hector; kost. Ines de, Zofia; dek. Domagała, Ireneusz; asyst. chor. Maćkowiak-Pajdzik, Bernadeta; Pajdzik, Grzegorz; kier. baletu Kozimala-Kliś, Olga. Obsada: [Julia] Bryl, Aleksandra; Kurkowska, Marta; [Romeo] Fabiański, Tomasz; Myśliński, Adam;



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

[Tybalt] Pajdzik, Grzegorz; Sośnik, Tomasz; [Mercutio] Krzemień, Michał; Sośnik, Tomasz; [Benvolio] Dmochowski, Artur; [Rodzice] Kozimala-Kliś, Olga; Zaręba, Marek; [Niania] Popławska, Lucyna; [Parys] Alexandrov, Daniel; [Ojciec Laurenty] Kalembe, Mirosław; [Przyjaciółki] Filar, Natalia; Gryś, Aleksandra; Jurek, Anna; Kmieciak-Sokalla, Anna; Saletra, Agnieszka; Sampolska, Marta; Trusewicz, Paulina.

Rec.: [b.a.]. „Opera Śląska. Bytom. Romeo, Julia i Hector Berlioz”. *Śląsk* 12 (2009), s. 81; Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Tragedia Berlioza”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 11.12.2009, s. 16; Sztuka, Maria. „Dwa skrzydła dusz”. *Śląsk* 2 (2010), s. 68.

## 2010

*Romeo i Julia*. Teatr Wielki, Łódź. Premiera: 23.01.2010. Choreogr. i inscen. Makarowski, Jerzy; muz. Prokofiew, Sergiusz; kier. muz. Kozłowski, Tadeusz; scenogr. Kaja, Ryszard; reż. światła Stachowiak, Jerzy; współpr. muz. Olędzki, Bogdan; asyst. dyrygenta Kocimski, Michał; kier. bal. Krzyśków, Anna. Obsada: [Julia Capuletti] Maciejewska, Monika; Molińska, Matylda; Sadowska, Julia; [Romeo Montecchi] Potockas, Gintautas; Pyatovskiy, Alexander; Ratajewski, Piotr; Oberemok, Sergii; [Merkutio, przyjaciel Romea] Botsiy, Nazar; Domagała, Wojciech; Ratajewski, Piotr; [Tybalt, krewny Capulettich] Biegański, Witold; Botsiy, Nazar; Potockas, Gintautas; [Benvolio, przyjaciel Romea] Domagała, Wojciech; Pabjańczyk, Krzysztof; [Fatium] Barczak, Michał; Biegański, Witold; Rybalchenko, Gienadij; [Matka Julii] Brożek-Grabarczyk, Beata; Makarova, Daria; Pruszyńska-Galvany, Anna; [Rozalinda] Godlewska, Aleksandra; Szaleńczyk, Bogumiła; [Grupa zielona (Montecchi)] Andrzejewska, Marta; Kasabova, Mariya; Krata, Iga; Molińska, Matylda; Sadowska, Julia; Sarver, Jennifer; Szaleńczyk, Bogumiła; Yotsuyanagi, Ikuko; Caban, Mariusz; Domagała, Wojciech; Feliński, Maciej; Firaza, Artur; Łukasiewicz, Jan; Miedwiediew, Aleksander; Pabjańczyk, Krzysztof; [Grupa czerwona (Capuletti)] Batrak, Valentyna; Białous, Agnieszka; Johannessen, Vilde; Maciejewska, Monika; Pruszyńska-Galvany, Anna; Kowalska-Brodek, Ewa; Szymurska-Prokop, Monika; Barczak, Michał; Grabarczyk, Adam; Jagodziński, Tomasz; Krakowiak-Chu, Wiktor; Mbaye, Karol; Walenda, Marcin.

Rec.: [b.a.]. „*Romeo i Julia* w Wielkim”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 13.01.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/85944.html>); Grobliński, Piotr. „Odślanianie miłości”. [www.old.reymont.pl](http://old.reymont.pl) 29.01.2010 ([http://old.reymont.pl/teatr\\_ar](http://old.reymont.pl/teatr_ar)

chiwum.php?mode=time&time=2010-01); Olejniczak, Marta; Rybus, Joanna. „Napięcia i pęknięcia na scenie”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 3.01.2011, s. 7; Rybus, Joanna. „*Romeo i Julia*, czyli Szekspirowskie trio”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 25.01.2010, s. 7.

*Romeo i Julia*. Opera Wrocławska. Premiera: 18.12.2010. Choreogr. Makarowski, Jerzy; muz. Prokofiew, Sergiusz; libretto Makarowski, Jerzy; inscen. Makarowski, Jerzy; dekor. i kost. Kaja, Ryszard; kier. bal. Klimczak, Bożena; realizacja światła Stachowiak, Jerzy; asyst. choreogr. Abesadze, Ała; Oleksiak, Piotr. Obsada: [Julia] Woś, Paulina; Inoue, Nozomi; Al-Makosi, Dajana; [Romeo] Apanasenko, Oleksandr; Oberemok, Sergii; [Merkutio] Ivanov, Anatolij; Kęczkowski, Tomasz; Piątek, Adam; [Tybalt] Oberemok, Sergii; Apanasenko, Oleksandr; [Benvolio] Kęczkowski, Tomasz; Ivanov, Anatolij; Oźga, Łukasz; [Matka] Knetki, Zofia; Piotrowicz, Sylwia; Inoue, Nozomi; [Rozalinda] Wyrębska, Monika; Gancarz, Anna; [oraz] soliści, koryfeje, zespół baletu i szermierze.

Rec.: [b.a.]. „*Romeo i Julia* w Wielkim”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 13.01.2010 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/85944.html>); Grobliński, Piotr. „Odsłanianie miłości”. [www.old.reymont.pl](http://old.reymont.pl) 29.01.2010 ([http://old.reymont.pl/teatr\\_archiwum.php?mode=time&time=2010-01](http://old.reymont.pl/teatr_archiwum.php?mode=time&time=2010-01)); Olejniczak, Marta; Rybus, Joanna. „Napięcia i pęknięcia na scenie”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 3.01.2011, s. 7; Rybus, Joanna. „*Romeo i Julia*, czyli Szekspirowskie trio”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 25.01.2010, s. 7.

## Sen nocy letniej

### 2007

*Sen nocy letniej*. Teatr Wielki im. Stanisława Moniuszki, Poznań. Premiera: 21.04.2007. Muz. Mendelssohn-Bartholdy, Felix; choreogr. i inscen. Veredon, Gray; przekaz choreogr. Krzyśków, Anna; kier. muz. Nagórka, Agnieszka; kost. Stronias, Izabela; kier. chóru Dota-Komorowska, Jolanta; asyst. choreogr. Połyńczuk-Stańda, Małgorzata; Stróżniak, Zofia. Obsada: [Tytania] Wolna, Agnieszka; Trafankowska, Natalia; Solecka, Urszula; [Oberon] Muško, Dominik; Solecki, Sebastian; Szczerban, Taras; [Puk] Chmielecki, Kamil; Gumny, Arkadiusz; Starzycki, Jakub; Stankov, Oleg; [Hipolita] Wiśniewska, Karolina; Kusz, Anna; Wolna, Agnieszka; Solecka, Urszula; [Tezeusz] Kromolicki, Paweł; Zasik, Łukasz; Muško, Dominik; Kaczmarczyk, Michał; [Helena] Trafankowska, Natalia; Szaj-

kowska, Aleksandra; Kusz, Anna; [Demetriusz] Szczerban, Taras; Zasik, Łukasz; [Herma] Kusz, Anna; Trafankowska, Natalia; Solecka, Urszula; Sylwesiuk, Lidia; [Lizander] Solecki, Sebastian; Rolczyński, Marcin; [Spodek, Osioł, Tkacz, Piram] Płatek, Andrzej; Ciok, Jacek; [Kwiat Lubczyku] Szajkowska, Aleksandra; Solecka, Urszula; Wiśniewska, Karolina; [Spój, Stolarz, Lew] Ciok, Jacek; Stankov, Oleg; [Zdechlak, Krawiec, Księżyc] Urbaniak, Mirosław; [Pigwa, Cieśla, Reżyser] Szczerban, Taras; Dłużewicz, Ryszard; Kromolicki, Paweł; [Ryjek, Kotlarz, Ściana] Dahlke, Bartosz; Dłużewicz, Ryszard; [Duda, Naprawiacz miechów, Tyzbe] Furtacz, Artur; [Solo wokalne] Dondajewska, Agnieszka; Pożarska, Tatiana; Jankowiak, Urszula; Złotkowska, Sylwia; [Wróżki] Samól, Katarzyna; Gumna, Anna; Sylwesiuk, Lidia; Warszawska, Nika; Bernat, Urszula; Anczykowska, Marta; Solecka, Urszula; Szymańska, Ewa; Mudziejewska, Marika; Kramarczyk, Paulina; Gajownik, Diana; Szajkowska, Aleksandra; [Elfy] Gumny, Arkadiusz; Starzycki, Jakub; Stankov, Oleg; Kaczmarczyk, Michał; Rolczyński, Marcin; Augustyn, Krystian; Wieszczeżyński, Jacek; Jabłoński, Bogdan; Dahlke, Bartosz; Szczerban, Taras; [Panie] Kramarczyk, Paulina; Mudziejewska, Marika; Anczykowska, Marta; Szymańska, Ewa; Gajownik, Diana; Gumna, Anna; Solecka, Urszula; Samól, Katarzyna; Sylwesiuk, Lidia; Bernat, Urszula; Warszawska, Nika; Szajkowska, Aleksandra; [Panowie] Kaczmarczyk, Michał; Rolczyński, Marcin; Wieszczeżyński, Jacek; Augustyn, Krystian; Jabłoński, Bogdan; Niezborafa, Tomasz; Zasik, Łukasz; Stankov, Oleg; Kromolicki, Paweł; Starzycki, Jakub; Gumny, Arkadiusz.

Rec.: Brózda, Jolanta. „Wystudiowany baletowy Szekspir w Teatrze Wielkim”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 24.04.2007, s. 8; jb. „Baletowy Szekspir zaczyna festiwal”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 23.04.2007, s. 6.

### **3. Przedstawienia teatralne, telewizyjne i operowe oparte na wybranych sztukach**

#### **2001**

*12 scen z Hamletem*. Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu. Premiera: 8.06.2001. Reż. Kondrat, Piotr; tłum. Kondrat, Piotr; adapt. Kondrat, Piotr. Obsada: [Hamlet] Kondrat, Piotr. [Na podstawie *Hamleta*].

Rec.: Bończa-Szabłowski, Jan. „Hamlet w celi Konrada”. *Rzeczpospolita* 30.01.2002, s. X1; PL. „Hamlet razy dwanaście”. *Gazeta Dolnośląska – Co jest grane* 8.06.2001, s. 4; Pułka, Leszek. „Sam na sam z Hamletem”. *Gazeta Dolnośląska* 26.10.2001, s. 10.

*Falstaff*. Przedstawienie impresaryjne, Gdańsk. Premiera: 17.11.2001. Reż. i scenar. Jaśniewicz, Ryszard. Obsada: [Falstaff] Jaśniewicz, Ryszard. [Na podstawie *Wesołych kumoszek z Windsoru, Henryka V i Henryka IV*].

*Grzeszna miłość*. Teatr Współczesny w Szczecinie. Premiera: 30.09.2001. Reż. Kierc, Bogusław; tłum. Barańczak, Stanisław; scenar. Kierc, Bogusław; scenogr. Kierc, Danuta; muz. Wierzchowski, Jacek. Obsada: [Kobieta] Sobczakówna, Ewa; [Mężczyzna] Pawicki, Konrad; [Chłopiec] Brzeziński, Wojciech. [Na podstawie *Sonetów*].

Rec.: EP. „Polecamy”. *Gazeta Wyborcza – Szczecin* 7–8.06.2003, s. 2.

## 2002

*Falstaff*. Teatr Wielki w Łodzi. Premiera: 9.02.2002. Reż. Biedroń, Wojtek; libretto Boito, Arrigo; choreogr. Rutkowski, Henryk; Alvarado, Iliana; scenogr. Balcerk, Maria; dyrygent Balderi, Marco; Boniecki, Jacek; kier. chóru Kwiecień, Elżbieta; kier. muz. Balderi, Marco; Boniecki, Jacek; Obsada: [Sir John Falstaff] Bruson, Renato; Kowalski, Zenon; Macias, Zbigniew; [Ford] Kostrzewski, Andrzej; Niemierowicz, Andrzej; [Fanton] Pietrzykowski, Dariusz; Zdunikowski, Adam; [Doktor Cajus] Ławreniew, Borys; Marciniak, Krzysztof; [Bardolfo] Ciechowicz, Marcin; [Pistola] Malinowski, Andrzej; Kierner, Stanisław; Pikała, Rafał; [Pani Alice Ford] Bellavista, Tiziana; Borowik, Małgorzata; Cichocka, Monika; Hausman, Bożena; Motylewicz, Adriana; [Nannetta] Bobras-Pająk, Jolanta; Horodko, Joanna; Wójcik, Dorota; [Pani Quickly] Bibel, Jolanta; Gzella, Jolanta; [Pani Meg Page] Makówka, Agnieszka; Szymankiewicz, Ewa; [Gospodarz oberży „Pod Podwiązką”] Pabjańczyk, Krzysztof; [Robin] Biernacki, Jarosław; [Pachołek Forda] Skrzeczkowski, Michał; [Słudzy Quickly] Brodek, Krzysztof; Domagała, Wojciech; Mischczak, Jacek; [Nimfy] Antoszyk, Agnieszka; Barańska, Dominika; Domagała, Agnieszka; Henke, Jolanta; Jankowska, Agata; Kowalska, Beata; Lewandowska, Katarzyna; Pabjańczyk, Agata; Poleszak, Malwina; Wężyk, Aneta; Wojda, Agnieszka. [Na podstawie *Wesołych kumoszek z Windsoru i Henryka IV*].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Rec.: Kamiński, Bartosz. „Poprawny sukces”. *Gazeta Wyborcza* 11.02.2002, s. 15; Kański, Józef. „Jubileusz łódzkiego Teatru i polscy wykonawcy *Falstaffa*”. *Ruch Muzyczny* 6 (2002), s. 23–24; Koziński, Lech. „Szlachetna farsa”. *Ruch Muzyczny* 6 (2002), s. 22–23; Marczyński, Jacek. „Gorycz ostatnich zalotów”. *Rzeczpospolita* 11.02.2002, s. A12; Sasin, Magdalena. „*Falstaff* Brusona”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 7.02.2002, s. 6; Sasin, Magdalena. „Jubileuszowy *Falstaff* Brusona”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 11.02.2002, s. 5.

*Pozdrowienia z nieba, czyli Romeo i Julia*. Teatr Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana w Będzinie. Premiera: 7.09.2002. Adapt. i reż. Klucznik, Arkadiusz; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Polak-Luścińska, Monika; muz. zespół Ars Nova; Gerard, Lisa. Obsada: [Romeo] Czajkowski, Dariusz; [Julia] Czajkowska, Grażyna; [oraz] Korczyńska, Magdalena; Raj-Kubat, Agnieszka; Szymusińska, Marlena; Kłudka, Piotr; Kwapisz, Adam; Mikołajczyk, Jacek. [Na podstawie *Romeo i Julii*].

Rec.: Mrówka, Dorota. „Niełatwe początki”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 9.09.2002, s. 6.

*Szekspir... albo Co chcecie*. Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem. Premiera: 3.08.2002. Reż. Dziuk, Andrzej; tłum. Barańczak, Stanisław; scenar. Dziuk, Andrzej; muz. Chruściński, Jerzy; chor. Pasińska, Iwona; scenogr. Dyakowska-Berbeka, Ewa; Dziuk, Andrzej; asyst. reż. Balcerowska, Agata; konsult. chor. Wycichowska, Ewa. Obsada: [Orsino, książę Ilirii] Banasik, Joanna; [Malvolio, intendent w domu Oliwii] Ficoń, Dorota; [Błazen] Siemaszko, Jaga; [Oliwia, hrabianka] Sobczak, Katarzyna; [Viola, później w przebraniu jako Cesario] Szmigielska, Marta. [Na podstawie *Wieczoru Trzech Króli*].

Rec.: Targoń, Joanna. „Co chcecie czy nie chcecie”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 5.08.2002, s. 7.

## 2003

*Falstaff*. Warszawska Opera Kameralna. Premiera: 7.11.2003. Reż. Peryt, Ryszard; scenariusz Boito, Arrigo; scenogr. Peryt, Ryszard; Skoneczko, Marlena; muz. Verdi, Giuseppe; dyrygent i kier. muz. Bumann, Kai; asyst. reż. Kur, Krzysztof; asyst. dyrygenta Zarzycki, Jan Miłosz; przyg. solistów Dudzińska, Dagmara. Obsada: [Sir John Falstaff] Artysz, Jerzy; Mahler, Jerzy; [Ford] Klimczak, Andrzej; Żołądkiewicz, Witold; [Fenton] Krzysica, Tomasz; Świdziński, Leszek; [Doktor Cajus] Knetig, Jerzy; Kordyjalik, Zdzi-

sław; [Bardolfo] Kur, Krzysztof; Moroz, Mikołaj; [Pistola] Górski, Dariusz; Jurczak, Sławomir; [Mrs Alice Ford] Kurowska, Agnieszka; Witkowska, Zofia; [Nannetta] Boberska, Marta; Wyłomańska, Marta; [Mrs Quickly] Mikulska, Ewa; Rezler, Eugenia; [Mrs Meg Page] Lipska, Agnieszka; Tukałska, Mirosława; [Zespół Solistów] Kamińska, Gabriela; Matraszek, Joanna; Cichowicz, Anna; Zimak, Katarzyna; Jaworski, Andrzej; Sadowski, Marek; Matuszak, Krzysztof; Chwedorowicz, Piotr; [Mimowie] Klonowski, Jerzy; Kwiatkowski, Andrzej. [Na podstawie *Wesołych kumoszek z Windsoru i Henryka IV*].

Rec.: ASD. „Falstaff i Eurydyka”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna – Co jest grane* 1.10.2004, s. 16; Weryński, Maciej. „Pamiętajmy o Falstaffie”. *Życie* 20.01.2004, s. 16; Koziński, Lech. „Falstaff szuka przestrzeni”. *Ruch Muzyczny* 25 (2003), s. 26–28; Marczyński, Jacek. „Kiedy mądrość triumfuje”. *Rzeczpospolita* 12.11.2003, s. A9; Czopek, Adam. „Falstaff wymaga finezji”. *Nasz Dziennik* 13.11.2003, s. 9; Szwarzman, Dorota. „Sen Falstaffa”. *Polityka* 47 (2003), s. 62; JM. „Wszystko jest komedią”. *Rzeczpospolita* 7.11.2003, s. X1; Marczyński, Jacek. „Pierwszy, a zarazem ostatni”. *Rzeczpospolita* 29.10.2003, s. A15; Wesołowska, Aleksandra. „Rycerz wylądował w koszu na bieliznę”. *Super Express* 7.11.2003, s. 12.

## 2004

H. Teatr Wybrzeże w Gdańsku (Stocznia Gdańska). Premiera: 2.07.2004. Reż. Klata, Jan; tłum. Barańczak, Stanisław; sample i skrecze mentalne Klata, Jan; aranżacja przestrzeni Łagowska, Justyna; kost. Łagowska, Justyna; chor. Prusak, Maćko; reż. światła Łagowska, Justyna; asyst. reż. Rybiński, Cezary. Obsada: [Klaudiusz] Gzyl, Grzegorz; [Hamlet] Czarnik, Marcin; [Poloniusz] Sulej, Sławomir; [Horacjo] Rybiński, Cezary; [Laertes] Brzoska, Maciej; [Voltemand] Szemiel, Maciej; [Rosencrantz] Kalarus, Wojciech; [Guildenstern] Kronenberger, Rafał; [Ozryk] Szymaniak, Dariusz; [Reynaldo] Prusak, Maćko; [Fortynbras] Konopiński, Maciej; [Gertruda] Bogacka, Joanna; [Ofelia] Kalmus, Marta; [Duch ojca Hamleta] Gorzko, Jerzy; [Królowa-Aktorka] Lipnicka, Alina; [Król-Aktor] Michalski, Igor; [Lucianus-Aktor] Sieradziński, Jan. [Na podstawie *Hamleta*].

Rec.: [b.a.] „Gdańsk. *Hamlet* Klaty z Wybrzeża w TVP Kultura”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 12.12.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/32556.html>); Baran, Mirosław. „*Hamlet* z kolebki Solidarności na DVD”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 2.05.2009, s. 5; Bończa-Szabłowski, Jan. „*Hamlet* z żelaza”. *Rzecz-*

*pospolita* 4.06.2004, s. X1; Bończa-Szabłowski, Jan. „Niepoprawni Hamleci”. *Rzeczpospolita* 13.08.2005, s. X1; Borawska, Iwona. „Chwała i chała”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 21.12.2004; Celeda, Agnieszka. „Hamlet zwodowany”. *Polityka* 29 (2004), s. 53; Cieślak, Jacek. „Patriota, rocznik 1973”. *Rzeczpospolita* 2.06.2005, s. X1; Cieślak, Jacek. „Tren dla panny S.”. *Rzeczpospolita* 5.07.2004, s. A9; Czerwiński, Zbyszek. „Ku przestrodze: Lament nad Klatą”. [www.fronda.pl](http://www.fronda.pl) 19.07.2012 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/144462.html>); Drewniak, Łukasz. „Człowiek z floretem”. *Przekrój* 31 (2004), s. 84–85; Fryc, Katarzyna. „Człowiek z Elsynoru”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 5.07.2004, s. 5; Gruszczyński, Piotr. „Rok w kulturze – teatr”. *Tygodnik Powszechny* 52 (2004), s. 28–29; KAKUSZ. „Hamlet z żelaza”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 7.06.2004, s. 6; Kościelniak, Marcin. „Trącanie kijem, przesuwanie znaczeń...”. *Tygodnik Powszechny* 45 (2007), s. 19; Kuszneruk, Katarzyna. „Sześciu wybranych”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 16.06.2004, s. 6; Kyzioł, Aneta. „Dresiarze Słowackiego, klubowicze Wyspiańskiego”. *Polityka* 22 (2006), s. 82–83; Kyzioł, Aneta. „Sztuka w miejskich dekoracjach”. *Polityka* 39 (2007), s. 72–74; Łukaszewicz, Magdalena. „Turbogolf w stoczni”. *Newsweek Polska* 25 (2004), s. 102–103; MB. „H., duński książę, znowu w stoczni”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 30.06.2005, s. 11; MW. „Hamlet w hali suwnicowej”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 2.07.2004, s. 10; MW. „Jan od Hamleta”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 2.07.2004, s. 2; Pawłowski, Roman. „Duński książę w cieniu stoczni”. *Gazeta Wyborcza* 5.07.2004, s. 15; Pawłowski, Roman. „Gdański Hamlet postindustrialny”. *Gazeta Wyborcza* 2.07.2004, s. 13; Pawłowski, Roman. „SMS od Romea”. *Gazeta Wyborcza* 17.08.2005, s. 11; Sieradzki, Jacek. „Góra Wyspiański”. *Dialog* 9 (2004), s. 95–103; Sieradzki, Jacek. „Kultura na uszach”. *Rzeczpospolita* 18.06.2005, s. 12; Sierakowski, Sławomir. „Uderz silniejszego!”. *Notatnik Teatralny* 38 (2005), s. 10–15; Sztarbowski, Paweł. „Teatr mój widzę masowy”. *Newsweek Polska* 9 (2007), s. 98–99; Teat. „Hamlet w stoczni”. *Puls Biznesu* 2–4.07.2004, s. 32; Wąsiewicz, Mirella. „Myślę, że Hamlet jest Polakiem”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 2.07.2004, s. 10; Zielińska, Maryla. „Prowokator”. *Ozon* 1 (2005), s. 92–93; Drewniak, Łukasz. „W oku salonu”. *Przekrój* 8 (2005), s. 48–51.

*Portowa opowieść*. Teatr im. Heleny Modrzejewskiej Legnica. Premiera: 15.05.2004. Reż. Kamza, Paweł; scenariusz Kamza, Paweł; współpr. reż. Głomb, Jacek; scenogr. Bulanda, Małgorzata; ruch scen. Jurewicz, Witold; muz. Orkiestra Kormorany. Obsada: [Shylock, bankier] Ratuszniak, Tade-

usz; [Beatrice, jego żona] Dworak, Katarzyna; [Jessica, ich córka] Fabian, Gabriela; Pawlicka, Justyna; [Antonio, właściciel stoczni] Bluszcz, Przemysław; [Bassanio, jego utrzymanek] Radawiec, Tomasz; [Camillo, brygadzi-  
sta w stoczni] Waleryś, Zbigniew; [Salarino, burmistrz Speranzy] Wolak,  
Paweł; [Salome, jego kochanka] Poddębniak, Anita; [Don Pedro, biznes-  
man z Czech] Grzeszczak, Bogdan; [Stefano, jego człowiek] Sitarski, Ma-  
rek; [Lancelot Gobbo, kolarz] Sobczak, Tomasz; [Hero, piosenkarka] Maj,  
Ola; [Porcja, podróżniczka] Urbańska, Małgorzata; [Paulina, jej przyjaciół-  
ka] Biegańska, Magda; [Lorenzo, poeta] Wojdon, Grzegorz; [Longeville,  
fotograf] Wołczyk, Lech; [Baltazar, ksiądz] Chabior, Janusz; [Stocznio-  
wcy] Krysiak, Wiktor; Wierzbicki, Adam; Gracz, Mieczysław; Sterna, Roman;  
Starzec, Ludwik. [Na podstawie *Kupca weneckiego* i *Zimowej opowieści*].

Rec.: Antoniewicz, Grażyna. „*Portowa opowieść*”. *Dziennik Bałtycki* 26.04.2004, s. 9; EWA. „Spór o scenę i džinsy”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 12.10.2004, s. 9; Matuszewska, Małgorzata. „Ciężka i długa droga do premiery”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 12.10.2004, s. 7; Matuszewska, Małgorzata. „Wariacje szekspirowskie”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 15–16.05.2004, s. 7; Michalak, Joanna. „Klasyka na dwóch kółkach”. *Słowo Polskie* 12.05.2004, s. 8; MIS. „Po drodze koniecznej”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 15.10.2004, s. 11; MIS. „Z Szekspira wzięte”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 12.05.2004, s. 8; Pułka, Leszek. „Szekspir z dodatkami”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 15.05.2004, s. 10; Wach-Malicka, Henryka. „Szekspir śpi spokojnie”. *Dziennik Zachodni* 16.05.2005.

## 2005

2007: *Macbeth*. Teatr Rozmaitości w Warszawie. Premiera: 19.05.2005. Reż. Jarzyna, Grzegorz; tłum. Barańczak, Stanisław; adapt. Jarzyna, Grzegorz; scenogr. i kost. Nelson, Stephanie; muz. Korzeniowski, Abel; światło Sobiszewski, Jacqueline; projekcje Macias, Bartek; oprac. muz. Domiński, Piotr; układ walk Stanisławski, Mic. Obsada: [Macbeth] Kosiński, Cezary; [Lady Macbeth] Konieczna, Aleksandra; [Hekate] Hajewska-Krzysztofik, Małgorzata; Stenka, Danuta; [Banquo] Tyndyk, Tomasz; [Macduff] Żurawski, Michał; [Lenox] Poniedziałek, Jacek; Gancarczyk, Roman; [Seyton] Drawnel, Jan; [Duncan] Zbrojewicz, Mirosław; Kownacki, Waldemar; [Malcolm] Głowacki, Piotr; [Kapitan] Lubos, Eryk; Zduniak, Hubert; [Cathness] Emany, Christian; [Oficer] Karolak, Tomasz; Rogucki, Piotr; [oraz] Maruda, Jagoda; Agüero-Padilla, Maria; Haddad, Reda; Al Nashif, Moh;



Pabjańczyk, Dariusz; Spychała, Jarosław M.; Mossor, Łukasz; Mossor, Karol. [Na podstawie *Makbeta*].

Rec.: A. C (Aneks); Gruszczyński, Piotr. „Makbet: akcja”. *Tygodnik Powszechny* 23 (2005), s. 24; AD. „Strach się bać... Tylko dla widzów o mocnych nerwach”. *Super Express* 13.05.2005, s. 3; [b.a.]. „2007: *Macbeth* Jarzyny od dziś online”. [www.nina.gov.pl](http://www.nina.gov.pl) 30.01.2013 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/155114.html>); [b.a.]. „Grzegorz Jarzyna w Nowym Jorku”. [www.o.pl](http://www.o.pl) 5.05.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/55013.html>); [b.a.]. „Niebieski ptak”. *Kaleidoscope* 5 (2008), s. 8; [b.a.]. „Premiera *Macbetha*. Rozmaitości w fabryce”. *Życie Warszawy* 19.05.2005, s. 28; [b.a.]. „Sukces 2007: *Macbeth* w Edynburgu”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 17.08.2012 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/144517.html>); Baniewicz, Elżbieta. „Makbet w rytmie popkultury”. *Twórczość* 10 (2005), s. 128–132; Basara, Zbigniew. „Makbet Jarzyny w Nowym Jorku”. *Gazeta Wyborcza* 18.08.2008, s. 17; Bończa-Szabłowski, Jan. „*Makbet* na początek”. *Rzeczpospolita* 12.08.2012, s. A0 14; Bończa-Szabłowski, Jan; Kowalczyk, Janusz R. „2007: *Macbeth* Pro i Kontra”. *Rzeczpospolita* 21.05.2005, s. X1; Celeda, Agnieszka. „Druga Szkocka Desantowa”. *Polityka* 22 (2005), s. 64; Cieślak, Jacek. „Na szekspirowskiej autostradzie”. *Rzeczpospolita* 14.05.2005, s. X1; Cieślak, Jacek. „Nasz *Macbeth* w Nowym Jorku”. *Rzeczpospolita* 17.06.2008, s. A21; Cieślak, Jacek. „Współczesny wymiar zła”. *Rzeczpospolita – WiR* 13.05.2005, s. X1; Czapska, Iza Natasza. „Krew, seks i walka”. *Życie Warszawy* 17.05.2005, s. 13; Czapska, Iza Natasza. „Nasze drogie i najdroższe teatry”. *Życie Warszawy* 25.11.2005, s. 12; Czapska, Iza Natasza. „Straszna wizja. Po premierze spektaklu 2007: *Macbeth* w hali Waryńskiego”. *Życie Warszawy* 23.05.2005, s. 11; Derkaczew, Joanna. „Polak rusza na Szkocję”. *Gazeta Wyborcza* 6.06.2012, s. 19; Derkaczew, Joanna. „Ten teatr nie jest dla dzieci”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 16.01.2006, s. 8; Drewniak, Łukasz. „Makbet tu, Makbet teraz!”. *Przekrój* 32 (2005), s. 68–69; Drewniak, Łukasz. „Pustynna przygoda w stylu pop, trash and more”. *Foyer* 6 (2005), s. 44; Drewniak, Łukasz. „Pustynny bzik”. *Przekrój* 23 (2005), s. 82; Drewniak, Łukasz. „Sny o potędze”. *Przekrój* 51–52 (2005), s. 95; Drewniak, Łukasz; Wyżyńska, Dorota. „Sezon *Makbeta*. Dwie warszawskie sceny sięgają po ten sam dramat Szekspira”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 22.12.2004, s. 8; Gazur, Łukasz. „Jarzyna zachwyca i dzieli krytyków”. *Dziennik Polski* 16.08.2012, s. 12; Godlewska, Joanna. „Wernyhora z Animal Planet”. *Przegląd Powszechny*

9 (2005), s. 135–136; Goźliński, Paweł. „Polski teatr wyeksportowany”. *Gazeta Wyborcza* 14.08.2012, s. 15; Goźliński, Paweł. „TRadycja”. *Teatr* 4 (2008), s. 10–14; Gruszczyński, Piotr. „Tranzyt”. *Tygodnik Powszechny* 30 (2005), s. 13; IGK. „Futurystyczny koszmar”. *Metropol Warszawa* 13.05.2005, s. 12; IGK. „Lady Macbeth, która się boi”. *Metropol Warszawa* 13.05.2005, s. 12; Jarzyna, Grzegorz. „Co ja tu robię”. *Polityka* 20 (2005), s. 61; Karpiuk, Dawid. „Trzech Makbetów z Polski”. *Newsweek Polska* 34 (2012), s. 80–83; Kłos, Agnieszka. „Makbet wegetariański, czyli wielka przygoda teatru”. [www.e-teatr.pl 27.05.2005 \(http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/12806.html\)](http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/12806.html); Kopciński, Jacek. „Makbet Kleczewskiej i Jarzyny”. *Teatr* 9 (2005), s. 24–26; Kowalczyk, Janusz R. „Bez objawień”. *Rzeczpospolita* 29.12.2005, s. X1; kp. „Światowiec Jarzyna”. *Przekrój* 25 (2008), s. 42; Kwaśniewski, Tomasz. „Komary w teatrze”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 9.09.2005, s. 2; Kyzioł, Aneta. „Hamlet po przejściach”. *Polityka* 47 (2010), s. 84–86; Kyzioł, Aneta. „Na film do teatru”. *Polityka* 34 (2009), s. 48–50; Kyzioł, Aneta. „Szekspir w Iraku”. *Polityka* 34 (2012), s. 63; Kyzioł, Aneta. „Wydarzenia 2005”. *Polityka* 51 (2005), s. 72; Legierska, Anna. „Makbet Grzegorza Jarzyny otworzy Festiwal w Edynburgu. «Nie ma lepszego sposobu na inaugurację»”. [www.tok.fm.pl 5.06.2012 \(http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/140600.html\)](http://www.tok.fm.pl); Majcherek, Janusz. „Szekspir na playstation”. *Newsweek Polska* 21 (2005), s. 94–95; Majcherek, Wojciech. „Major Macbeth w akcji”. *Teatr* 4–6 (2005), s. 24–26; Marczyński, Jacek. „Polscy artyści jadą do Anglii”. *Rzeczpospolita* 5.01.2009, s. A19; Marczyński, Jacek. „Polskie miasto Edynburg”. *Rzeczpospolita* 20.07.2012, s. A17; Mościcki, Tomasz. „Totalne zmakbecenie”. *Odra* 12 (2005), s. 74–80; Pawłowski, Roman. „Makbet po Abu Ghraib”. *Gazeta Wyborcza* 21.05.2005, s. 11; Rembowska, Aleksandra. „Kosmiczny Makbet”. *ELLE* 7 (2005), s. 34; Rembowska, Aleksandra. „Żal do Szekspira”. *Teatr* 4–6 (2005), s. 23; Rigamonti, Magdalena. „Jarzyna podbija Amerykę”. *Polska – Głos Wielkopolski* 2.06.2008, s. 24; Sieradzki, Jacek. „Zły Makbet”. *Polityka* 29 (2005), s. 58–59; Stankiewicz-Podhorecka, Temida. „Żenujące widowisko”. *Nasz Dziennik* 29.06.2005, s. 12; Strzelecka, Marta. „Edynburg zdobyty”. *Wprost* 35 (2012), s. 90–91; Targoń, Joanna. „Macbeth the movie”. *Didaskalia* 67–68 (2005), s. 41–43; Teat. „2007: Macbeth”. *Puls Biznesu* 20.05.2005, s. 31; (tm). „Makbet sztabowy”. *Przeгляд* 24 (2005), s. 44; Wróblewska, Anna. „Zawsze idzie o to samo”. *Dzień Dobry – Warszawa* 13.05.2005, s. 10–11; Wyżyńska, Dorota. „2007: Macbeth”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 13.05.2005, s. 3; Wyżyńska, Do-

rota. „Czy Makbet podbije Szkocję? Spektakl Grzegorza Jarzyny otwórz festiwal w Edynburgu”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 2.08.2012, s. 6; Wyżyńska, Dorota. „*Macbeth* – political fiction”. *Gazeta Wyborcza* 29.04.2005, s. 2; Wyżyńska, Dorota. „*Macbeth* na granicy jawy i snu”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 18.05.2005, s. 8; Wyżyńska, Dorota. „Makbet jedzie do Nowego Jorku”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 31.05–1.06.2008, s. 11; Wyżyńska, Dorota. „Makbet w hali. Premiera w TR Warszawa”. *Gazeta Wyborcza* 19.05.2005, s. 17; Zaremba, Piotr. „Barbarzyńcy na narodowej scenie”. W *SIECI* 48 (2013), s. 34–36.

*Benvolio i Rozalina*. Teatr Rozmaitości Warszawa. Premiera: 16.09.2005. Reż. Klynstra, Redbad; tłum. Sito, Jerzy; adapt. Klynstra, Redbad; układ tekstu Wróblewski, Szymon; scenogr. i kost. Maciejewska, Magdalena; chor. Sickie, Ula; muz. Duszyński, Jan; wizualizacja Dymek, Anna; asyst. reż. Czapski, Łukasz; Kamiński, Jakub. Obsada: Maj, Maria; Nykowska, Anna; Podsiadlik, Agnieszka; Widawska, Daria; Wodzyńska, Anna; Kamiński, Jakub; Maćkowiak, Rafał; Polak, Piotr; Łukaszczyk, Piotr; Snochowski, Jakub; Zych, Krzysztof; Wardejn, Zdzisław. [Na podstawie *Romeo i Julii*].

Rec.: Drewniak, Łukasz. „Siadanie na trawie”. *Przekrój* 42 (2005), s. 87; Gałązka, Ewa. „Cool nie cool”. *Ozon* 24 (2005), s. 72; Gruszczyński, Piotr. „Gra wstępna”. *Tygodnik Powszechny* 9.10.2005, s. 12; J.R.K. „Dotknąć istoty miłości”. *Rzeczpospolita* 16.09.2005, s. X1; Kowalczyk, Janusz R. „Szekspir jako przeżytek”. *Rzeczpospolita* 20.09.2005, s. X1; Kyzioł, Aneta. „*Romeo i Julia* trzydzieści lat później”. *Polityka* 39 (2005), s. 62–63; Kyzioł, Aneta. „*Kurtyna w dół*”. *Polityka* 23 (2005), s. 73; Lutomska, Julia. „Niepotrzebny *Romeo*”. *Rzeczpospolita* 27.05.2005, s. X1; MŁ. „*Julia* już bez *Romea*”. *Newsweek Polska* 29.05.2005, s. 107; Pawłowski, Roman. „Wiecznie niedojrzali kochankowie z *Werony*”. *Gazeta Wyborcza* 19.09.2005, s. 22; Strzelecka, Katarzyna. „*Benvolio i Rozalina*. Redbad Klynstra”. [www.polskie-radio.pl](http://www.polskie-radio.pl) 15.02.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/22103.html>); Teat. „Przebudzenie *Julii*”. *Puls Biznesu* 27–29.05.2005, s. 24; Walaszek, Joanna. „Miłość, niemiłość”. *Didaskalia* 69 (2005), s. 36–39; Wyżyńska, Dorota. „*Julia* bez *Romea*”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 27.05.2005, s. 24; Wyżyńska, Dorota. „*Mit Romea i Julii*”. *Gazeta Wyborcza* 16.09.2005, s. 16; Wyżyńska, Dorota. „*O miłości bez lukru*”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 16.09.2005, s. 26.

*Makbet: Kim jest ten człowiek we krwi?*. Teatr Biuro Podróży w Poznaniu. Premiera: 20.05.2005. Reż. Szkotak, Paweł; muz. Nowikow, Wiki; scenogr. Teatr Biuro Podróży; współpr. scenogr. Kolka, Iza. Obsada: [Makbet] Kaźmierczak, Piotr; [Lady Makbet] Krasińska, Barbara; [Wiedźmy] Prądyńska, Barbara; Strzałko, Marta; Felsmann, Mateusz; Wieczyński, Krystian; [Wiedźmy II] Siejkowski, Jarosław; Borowski, Bartosz; Wrzalik, Tomasz; Kowalski, Łukasz; [Banko] Papuga, Jakub; [Syn Banka] Felsmann, Mateusz; [Król] Wrzalik, Tomasz; [Posłańcy] Kaźmierczak, Piotr; Borowski, Bartosz; Kaleta, Michał; [Adiutant] Wieczyński, Krystian; [Strażnicy] Siejkowski, Jarosław; Borowski, Bartosz; [Mordercy] Siejkowski, Jarosław; Borowski, Bartosz; [Królowie w pochodzie] Prądyńska, Barbara; Strzałko, Marta; Borowski, Bartosz; Kowalski, Łukasz; Siejkowski, Jarosław; [Służba] Prądyńska, Barbara; Strzałko, Marta; Borowski, Bartosz; Wieczyński, Krystian; Kowalski, Łukasz; Siejkowski, Jarosław; Wrzalik, Tomasz; [Pokonany Król] Siejkowski, Jarosław; [Duch Banka] Wrzalik, Tomasz; [Hekate] Wilczyńska, Małgorzata. [Na podstawie *Makbeta*].

Rec.: Bończa-Szabłowski, Jan. „Chora ambicja prowadzi do zbrodni”. *Rzeczpospolita* 5.09.2006, s. X1; Dolińska, Michalina. „Niby teatr”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 4.07.2005, s. 9; Drewniak, Łukasz. „Wirusy MacBetha”. *Foyer 1* (2005), s. 44–47; Goźliński, Paweł. „Polski teatr wyeksportowany”. *Gazeta Wyborcza* 14.08.2012, s. 15; Karczewski, Leszek. „Desant polskiego teatru w Edynburgu”. *Gazeta Wyborcza* 6.08.2007, s. 16; Karczewski, Leszek. „Makbet + zapalki = spektakl?”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 6.07.2005, s. 8; Katafiasz, Olga. „Długie życie w czarnym kraju”. *Didaskalia* 69 (2005), s. 2–5; Kaźmierska, Marta. „Makbet wraca do Szkocji”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 8.08.2007, s. 5; Kirol, Agata; Baran, Mirosław. „Makbet naszych czasów”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 18.07.2005, s. 9; Kowalczyk, Janusz R. „Artyści to nie anioły”. *Rzeczpospolita* 13.10.2005, s. X1; Kucharski, Krzysztof. „Jak rozmawiać? Teatralna porażka poznańskiego Biura Podróży”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 12.10.2005, s. 14; mak. „W Edynburgu na półmetku”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 16.08.2007, s. 5; MAK. „Z wizytą u Hamleta”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 5.08.2008, s. 6; Mościcki, Tomasz. „Totalne zmakbecenie”. *Odra* 12 (2005), s. 74–80; Obrębowska-Piasecka, Ewa. „Przeklęty Mak”. *Gazeta Wyborcza* 20.05.2005, s. 20; Pawłowski, Roman. „Oskarżona pani M.”. *Gazeta Wyborcza – Wysokie Obcasy* 2–3.07.2005, s. 10; Saraczyńska, Agata. „Dramatyczny cyrk na kółkach”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław*

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

12.10.2005, s. 7; Sieradzki, Jacek. „Zły Makbet”. *Polityka* 29 (2005), s. 58–59; Skutnik, Tadeusz. „Demon zwany Lady Makbet”. *Dziennik Bałtycki – Wieczór Wybrzeża* 18.07.2005, s. 10; Targoń, Joanna. „Uliczny Szekspir i melancholijny pan z lodówką”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 10.07.2010, s. 6; Wasilewska, Monika. „Jak Makbet po rynku na motorze jeździł”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 6.09.2006, s. 7; Żakowski, Jacek. „Europa wieku średniego”. *Polityka* 43 (2005), s. 66–69.

*Romeo*. Inny Teatr w Poznaniu. Premiera: 9.03.2005. Reż. Pakuła, Andrzej; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Łojek, Małgorzata; muz. Different State; projekcje multimedialne. Kaniewski, Wojciech. Obsada: [Romeo] Smykowski, Mikołaj; [Julia] Konieczna, Zofia; [Pani Capuletti] Kopania, Katarzyna; [Pan Capuletti] Burszta, Jędrzej; [Montecchi/Rozalina] Szczepaniak, Agata; [Benvolio] Włoszczuk, Ewa; [Merkucjo] Nowacki, Kacper; [Marta] Ryl-Krystianowska, Olga; [Ojciec Laurenty] Karaszewska, Agata; [Parys] Tokariew, Sergiusz; Ceranek, Tomasz; [Tybalt] Kaniewski, Wojciech. [Na podstawie *Romeo i Julii*].

*Sen Podszewki*. Bałtycki Teatr Dramatyczny im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie. Premiera: 14.10.2005. Reż. Czechowski, Robert; tłum. Barańczak, Stanisław; adapt. Czechowski, Robert; scenogr. i kost. Polívka, Jan; reż. światła Śniadecki, Daniel; Polívka, Jan; oprac. muz. Neogenn-Lindner, Damian. Obsada: [Hipolita i Tytania] Wiercioch, Małgorzata; [Tezeusz i Oberon] Derebecki, Zdzisław; [Chłopaczek] Porczyńska, Agata; [Elf I] Gruszczyńska-Ogonowska, Żanetta; [Elf II] Pawlak, Agnieszka; [Puk I] Ulicka-Pyda, Katarzyna; [Puk II] Kutkowska, Anna; [Puk III] Niewadził, Katarzyna; [Orszak Tytanii] Tuliszevska, Helena; Ziemińska, Halina; [Hermia] Konieczna, Anna; [Helena] Pszczoła, Marta; [Demetriusz] Paczesny, Artur; [Lizander i Piszcząła] Plata, Andrzej; [Egeusz] Krótki, Piotr; [Podszewka] Rogowski, Wojciech; [Kloc] Broda-Żurawski, Wojciech; [Dzióbek] Czerwiński, Artur; [Chudzina] Piotrowski, Jacek; [Framuga] Żentara, Leszek. [Na podstawie *Snu nocy letniej*].

Rec.: (ab). „Jesienny sen nocy letniej”. *Głos Koszaliński* 29.08.2005, s. 5; (ab). „Sen Podszewki”. *Głos Koszaliński* 14.10.2005, s. 9.

*Szeks show presents Yorick, czyli spowiedź błazna*. Teatr Wybrzeże w Gdańsku. Premiera: 22.07.2005. Reż. Strzępka, Monika; adapt. Żurowski, Andrzej; scenogr. i kost. Chojnacki, Maciej; ruch scen. Tomaszewski, Cezary. Ob-

sada: [Szeks] Gordon, Krzysztof; [Szeks's Girls] Bassimah; Redan, Anna; Forkiewicz, Karolina; Szmuda, Małgorzata; Kobryń, Magda; Czerkaszyna, Irena; Sabat, Łukasz. [Na podstawie *Hamleta*].

## 2006

*Bal z Szekspirem*. Teatr Muzyczny w Poznaniu. Premiera: 28.01.2006. Reż. Gietzky, Gabriel; scenar. Gietzky, Gabriel; Paczocha, Radosław; muz. Małecki, Maciej; scenogr. Marszałek, Diana; Skrzynecka, Julia; kier. muz. Łaszewicz, Michał; aranż. muz. Łaszewicz, Michał; asyst. kier. muz. Sztor, Maciej; chor. Stańda, Juliusz. Obsada: [William] Kustosik, Daniel; [Błazen] Pujsza, Arnold; [Romeo] Ogórkiewicz, Maciej; [Hamlet] Biernat, Adam; [Makbet] Wieczorek, Seweryn; [Ignacy Owsianka] Paprzycki, Wiesław; [Józef Głęb] Patycki, Jarosław; [Julia] Waluszko, Joanna; [Lady Makbet] Winkel, Lucyna; [Rozalinda-Wiedźma] Małkowicz, Marzena; [Emilia-Wiedźma] Kotzur, Iwona; [Lucetta-Wiedźma] Tarasiuk, Izabella; [Balet] Antkowiak, Anna; Kowalska, Karina; Kusz, Ewa; Połącarz, Kinga; Prakharrenka, Iryna; Rosińska, Elżbieta; Stołbiak, Katarzyna; Gajda, Paweł; Horbach, Jarosław; Kaczmarek, Łukasz; Lak, Radosław; Manowski, Tomasz; Moskał, Tomasz; Nowik, Dariusz. [Na podstawie *Burzy*, *Hamleta*, *Henryk IV*, *Makbeta*, *Otella*, *Poskromienia złościcy*, *Romeo i Julii*, *Snu nocy letniej* i *Wieczoru Trzech Króli*].

Rec.: BEZ. „Bal z Szekspirem”. *Gazeta Poznańska* 27.01.2006, s. 23; BEZ. „Premiera i jubileusz”. *Gazeta Poznańska* 19.01.2006, s. 9; Chylewski, Andrzej. „Bal z zagadkami”. *Głos Wielkopolski* 30.01.2006, s. 16; Drajewski, Stefan. „Hamlet z wiedźmami zatańczy”. *Głos Wielkopolski* 20.01.2006, s. 12; Kuszelski, Błażej. „Szekspir w pigułce”. *Gazeta Poznańska* 30.01.2006, s. 16; Obrębowska-Piasecka, Ewa. „Wszystko, co najgorsze”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 30.01.2006, s. 7; O-ELKA. „Karnawałowa premiera”. *Gazeta Poznańska* 30.12.2005, s. 28; sdr. „Bal z Szekspirem”. *Głos Wielkopolski* 27.01.2006, s. 136; sdr. „Premierowy bal z Szekspirem”. *Głos Wielkopolski* 28–29.01.2006, s. 19.

*Cut to The Brains. Zaduma nad Szekspirowskim „Królem Learem”*. Teatr Studyjny PWSFTviT w Łodzi. Premiera: 28.09.2006. Reż. Stepling, John. Obsada: [Król Lear] Opania, Marian; Collins, Mick; [Błazen] Marshall, John; [Gloucester] Szewczyk, Michał; [Goneryla] Skrodal, Gunnhild; [Regana] Tveteraas, Kjersti. [Na podstawie *Króla Leara*].

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

Rec.: Karczewski, Leszek. „Szekspira ćwiczenie na łódzkich widzach”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 27.09.2006, s. 2; Karczewski, Leszek. „Bezradnie skubie brodę”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 2.10.2006, s. 6.

*Falstaff*. Teatr Rondo w Słupsku. Premiera: 6.10.2006. Reż. Miedziewski, Stanisław; scenar. Żurowski, Andrzej. Obsada: Gordon, Krzysztof. [Na podstawie *Wesołych kumoszek z Windsoru, Henryka IV i Henryka V*].

Rec.: MB. „Przyjaciel i nauczyciel króla Henryka V poniżony”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 28.09.2006, s. 8.

*Gertruda*. Teatr Stajnia Pegaza w Sopocie. Premiera: 10.12.2006. Reż. i scenariusz Ignaczak, Ewa; asyst. reż. Szlanga, Grzegorz. Obsada: [Gertruda] Górska, Adrianna; [Hamlet] Biernat, Adam. [Na podstawie *Hamleta*].

Rec.: Baran, Mirosław. „O kobiecie i mężczyźnie”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 12.12.2006, s. 7; Baran, Mirosław. „Opowieść o miłości idealnej”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto – Co jest grane* 8.12.2006, s. 15; Baran, Mirosław. „W pewnym momencie w kobiecie umiera naiwna Ofelia, a jej miejsce zajmuje Gertruda”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 30.11.2006, s. 11; Kirol, Agata. „Szekspirowska Gertruda recytuje poezję”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 10.08.2007, s. 10; Pięta, Łukasz. „Gertruda – matka Edypa”. *Nowa Siła Krytyczna* 13.12.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/32865.html>); Pięta, Łukasz. „Minimalna alternatywa”. *Nowa Siła Krytyczna* 9.12.2006 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/32657.html>); Rudziński, Łukasz. „Festiwal Szekspirowski. Dzień szósty i siódmy”. *Nowa Siła Krytyczna* 10.08.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/42646.html>); Rudziński, Łukasz. „Festiwal Szekspirowski. Podsumowanie”. *Nowa Siła Krytyczna* 14.08.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/42753.html>).

*Hamlet 24:00*. Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu. Premiera: 21.05.2006. Reż. i adapt. Kondrat, Piotr; op. art. Kruszczyński, Piotr; konsult. iluzjonis. Paszul Selleno, Czesław. Obsada: Kondrat, Piotr. [Na podstawie *Hamleta*].

Rec.: Kowalski, Rafał. „Będzie inny Hamlet”. *Gazeta Wyborcza – Płock – Co jest grane* 27.02.2009, s. 8; TOWO. „Hamlet z duchami w Wałbrzychu”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław – Co jest grane* 19.05.2006, s. 17.

*Henryk Hamlet Hospital*. Studium Teatralne w Warszawie. Premiera: 22.05.2006. Reż. Borowski, Piotr; Żakowski, Dawid. Obsada: [Henryk] Ża-

kowski, Dawid; [Aktorka, matka Henryka] Benvenuto, Gianna; [Aktorka, narzeczona Henryka] Dąbrowska, Monika; [Aktor, ojczym Henryka] Kowalski, Zbigniew; [Zakonnica]: Tuka, Magdalena; [Doktor] Piszczatowski, Piotr; [Pacjenci] Olejnik, Anna; Sadkowska, Monika; Rampulla, Martina; Jarosz, Dominika. [Na podstawie *Hamleta*].

Rec.: Drewenda, Piotr. „Przedsiomek rajy”. *Scena 3* (2007), s. 25–26; Godlewska, Ewelina. „W poszukiwaniu tożsamości”. *Teatr 9* (2006), s. 39–40; Jarząbek, Dorota. „A Hamlet tańczy”. *Didaskalia 75*(2006), s. 97–98.

*Makbet (Macbeth). Work in progres.* Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach. Premiera: 31.03.2006. Reż. Baranowski, Henryk; tłum. Cordier, Edward; insc. Baranowski, Henryk; współpr. reż. Kempinsky, Grzegorz; Jones, Lee; scenogr. Baranowski, Henryk; Maciuszkiewicz, Roman; muz. Ain, Noa; kost. Lapiashvili, Georgi; współpr. kost. Baranowska, Stefania. Obsada: [Duncan/Duch Duncana] Baumann, Adam; [Malcolm] Rachoń, Marek; Szaforz, Marcin; [Donalbain] Lieber, Marcin; [Macbeth] Święś, Artur; Tate, Peter; [Banquo/Duch Banqua] Przybył, Grzegorz; [Lady Macbeth] Kadulska, Anna; Lubos, Barbara; [Ross] Michalski, Roman; Wiktorowicz, Dariusz; [Lennox/Biskup] Gryzik, Antoni; [Macduff] Kupczak, Wiesław; Warcaba, Andrzej; [Lady Macduff/Duch Lady Macduff] Kadulska, Anna; Lubos, Barbara; [Kapitan] Rachoń, Marek; Szaforz, Marcin; [Siward/Lord] Kuczera, Jerzy; [Młody Siward] Rachoń, Marek; Szaforz, Marcin; [Panna młoda] Chaniecka, Dorota; [Pan młody] Bochniak, Kamil; [Pierwszy morderca] Kupczak, Wiesław; Warcaba, Andrzej; [Drugi morderca/Żołnierz szkocki] Gawęł, Marcin; [Czarny Anioł] Sorkin, Naomi; Weśłowska, Anna; [Biały Anioł] Miechurska, Katarzyna; Woś, Joanna. [Na podstawie *Makbeta*].

Rec.: CZA. „Makbet najpierw po angielsku, a potem po polsku”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 31.03.2006, s. 1; Czapła, Aleksandra. „Angielscy aktorzy w Teatrze Śląskim”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 20.03.2006, s. 8; Czapła, Aleksandra. „Dopisywanie do Szekspira”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 24.03.2006, s. 3; Czapła, Aleksandra. „Szekspir w oryginale”. *Gazeta Wyborcza – Katowice* 8–9.01.2005, s. 6; (HW-M). „Makbet polsko-brytyjski”. *Dziennik Zachodni* 30.03.2006, s. 2; (HW-M). „Makbet w dwóch odsłonach”. *Dziennik Zachodni* 31.03.2006, s. 36; Kowalczyk, Janusz R. „Mordercze podszepty zazdrości”. *Rzeczpospolita* 3.04.2006, s. X1; Makow-



A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

ski, Robert. „Butelki do Szekspira”. *Metropol – Warszawa* 22.03.2006, s. 02;  
Ziomek, Łukasz. „Rupieciarnia Makbeta”. *Didaskalia* 72 (2006), s. 16–17.

*Romeo + Julia*. Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu. Premiera: 14.01.2006. Reż. Kamza, Paweł; muz. Moszumański, Paweł; scenogr. Stefaniak, Wojciech; kost. Gdowiok, Ewa; reż. światła Pawlik, Piotr; ruch scen. Jurewicz, Witold; asyst. reż. Kręc, Karol. Obsada: [Princess] Swift, Caryl; [Mercutio] Mysłakowski, Szymon; [Signora Capuletti] Kibler, Ewa; [Signore Capuletti] Wierzbowski, Lech; [Niania] Piątkowska, Izabella; [Petruccio] Taraszkiewicz, Dariusz; [Signore Montecchi] Sosiński, Dariusz; [Signora Montecchi] Remelska, Bożena; [Rosalina] Sapa, Mirosława; [Giorgio] Kręc, Karol; [Gulia] Noszczyk, Izabela; [Gulietta] Soroka, Izabela; [Ojciec Laurenty] Masacz, Wojciech; [Zielarka] Kałędkiewicz, Małgorzata. [Na podstawie *Romeo i Julii*].

Rec.: Obrębowska-Piasecka, Ewa. „Inspirująca porażka”. *Gazeta Wyborcza – Poznań* 16.01.2006, s. 7.

*Yorick, czyli spowiedź błazna*. Przedstawienie impresaryjne Warszawa. Premiera: 1.07.2006. Reż. Komasa, Wiesław; scenar. Żurowski, Andrzej; muz. Komasa, Maria Wiktoria; op. scenogr. Jagoda Monika. Obsada: Komasa, Wiesław. [Na podstawie *Hamleta*].

Rec.: [b.a.]. „Monodram Wiesława Komasy w Montowni”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 4.01.2007 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/33510.html>); Braniecki, Włodzimierz. „Yorick Komasy” [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 2.03.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/37092,druk.html>); Kowalczyk, Janusz R. „Teatralny rok pod znakiem świętych ról”. *Rzeczpospolita* 21.12.2007 (<http://www.rp.pl/artykul/78681.html>); Miłkowski, Tomasz. „I to jest tylko we mnie, czego nie ma”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 11.01.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/27952.html>); Rataj, Agnieszka. „Odwaga i pokora”. *Rzeczpospolita* 5.01.2007; (<http://archiwum.rp.pl/artykul/657992-Polecam---Agnieszka-Rataj.html>).

## 2007

*Macbeth. Work-in-progress*. Teatr Pieśń Kozła we Wrocławiu. Premiera: 22.02.2007. Reż. Bral, Grzegorz; kost. Gonzalez, Cristina. Obsada: [Lady Macduff/Witch] Bonnici, Emma; [Witch] Setiem De, Ixchel; [Malcolm] Downie, Ewan; [Mackbeth] Gawin, Gabriel Paul; [Porter] Habel, Rafał; [Ross] McGurran, Mark; [Macduff] Morgan, Ian; [Witch] Šajinović, Mirjana; [Banquo] Siversten, Christopher; [Lady Macbeth] Zubrzycki, Anna;

[Duncan/Musician] Rogaczewski, Alexander; [Witch/Musician] Sejtaszajewa, Albina; [Witch/Musician] Telminowa, Irina; [Witch/Musician] Werlan, Olga. [Na podstawie *Makbeta*].

Rec.: (MIS). „Pieśń Szekspira”. *Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska* 7.03.2006, s. 17; Podsiadły, Magda. „Z Szekspirem do Stratfordu”. *Gazeta Wyborcza – Wrocław* 19.02.2007, s. 6.

## 2008

*Szekspir*. Nowy Teatr w Słupsku. Premiera: 28.03.2008. Reż. Grota, Marcin; adapt. Grota, Marcin; scenogr. Paciorek, Katarzyna; chor. Azarkevitch, Alexandr; muz. Osada-Sobczyński, Maciej; asyst. reż. Borek, Bożena. Obsada: [Tytania] Borek, Bożena; [Helena, Hamlet] Ćwik, Agnieszka; [Kasia] Kaszuba, Violetta; [Hermia, Narrator, Julia] Rusiecka, Anna; [Duch z Dworu Tytanii] Sałek, Paulina; [Audrey, Desdemona] Turkowska, Marta; [Oberon] Bauman, Krzysztof; [Puck] Doliniec, Sławomir; [William, Stephano, Benvolio, Petruchio] Kluzik, Krzysztof; [Probierek, Grzegorz, Pigwa] Lewandowski, Michał; [Dupek, Trinculo, Pyramus] Makarski, Piotr; [Lysander, Jacques, Othello, Romeo, Sampson] Osik, Albert; [Demetriusz, Kaliban, Tybalt] Ryś, Jacek. [Na podstawie *Burzy, Hamleta, Jak wam się podoba, Otella, Poskromienia złośnicy, Romeo i Julii, Snu nocy letniej*].

Rec.: Kowalkowska, Dorota. „Shake z Shakespeare’a”. *Nowa Siła Krytyczna* 8.04.2008 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/53854.html>).

*Hamlet 44*. Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie. Premiera: 1.08.2008. Adapt. Fertacz, Magda; Pałyga, Artur; reż. Passini, Paweł; scenogr. Met, Anna; kost. Burdzińska, Anita; muz. Gwinciński, Tomasz. Obsada: [Ojciec Hamleta] Englert, Jan; [Poloniusz] Kowalski, Władysław; [Ofelia] Niklińska, Maria; [Klaudiusz] Dedek, Tomasz; [Gertruda] Zygarlicka, Beata; [Hamlet] Wyczański, Maciej; [Rozenkrantz] Czachor, Michał; [Guildenstern] Pabisiak, Paweł; [Laertes] Paprocki, Paweł; [Horacy] Lewandowski, Łukasz; [Grabarz] Sianecki, Tomasz; [Grabarz] Miecugow, Grzegorz].

Rec.: Czapliński, Jan. „Kto to my, kto to «oni»?”. *Didaskalia* 87 (2008), s. 56–59; Kamiński, Łukasz. „Pop-Powstanie Warszawskie”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 31.07.2008, s. 8; Kopciński, Jacek. „Robimy powstanie!”. *Teatr* 10 (2008), s. 18–22; Kraj, Izabela. „Wszyscy jesteśmy Hamletami”. *Rzeczpospolita – Po godzinach* 1.08.2008, s. W010; Paprocka, Kamila. „Powstanie tu i teraz”. *Teatr* 10 (2008), s. 23–27; Stankiewicz-Podhorecka, Temida.

A. Dąbrowska, J. Parnes, E. Chodakowska, O. Bogdańska i in.

„Być albo nie być jako tło”. *Nasz Dziennik* 6.08.2008, s. 13; Szymańska, Izabela. „*Hamlet: Być albo nie być w Powstaniu*”. *Gazeta Wyborcza Stołeczna* 24.07.2008, s. 8; Szymańska, Izabela. „Rocznica powstania”. *Gazeta Wyborcza – Co jest grane* 1.08.2008, s. 3.

*Hamlet 44*. Teatr Telewizji. Premiera: 4.08.2008. Adap. Fertacz, Magda; Pałyga, Artur; reż. Passini, Paweł; scenogr. Met, Anna; muz. Gwinciński, Tomasz. Obsada: Englert, Jan; Kowalski, Władysław; Niklińska, Maria; Dedek, Tomasz; Wyczański, Maciej. [Na podstawie *Hamleta*].

*Skrawki*. Kompania Doomsday Białystok. Premiera: 28.12.2008. Reż. Bartnikowski, Marcin; tłum. Paszkowski, Józef; scenogr. Bikowski, Marcin; kost. Żynel, Maria; muz. Świętochowska, Anna. Obsada: [Desdemona] Czajkowska, Magdalena; [Jago] Makowska, Agnieszka; [Emilia/Bianka] Żynel, Maria; [Rodrygo/Kasjo] Bartnikowski, Marcin; [Otello] Bikowski, Marcin. [Na podstawie *Otella*].

Rec.: MOŻ. „Skrawki z Otella”. *Gazeta Wyborcza – Białystok – Co jest grane* 2.01.2009, s. 7; moż. „Skrawki, czyli zazdrośnik w monologach”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 5.01.2009, s. 5; Rataj, Agnieszka. „O obsesjach i namiętnościach”. *Rzeczpospolita* 24–26.12.2008, s. W9; Szczebiot, Konrad. „Na peryferiach ciekawiej”. *Teatr 2* (2010), s. 73–76; Żmijewska, Monika. „Otello w skrawkach”. *Gazeta Wyborcza – Białystok* 23.12.2008, s. 5; Żmijewska, Monika. „Skrawki z Otella”. *Gazeta Wyborcza – Białystok – Co jest grane* 2.01.2009, s. 7.

## 2009

... i *Julia*. Sopocka Scena Off de BICZ w Sopocie. Premiera: 8.05.2009. Reż. Bocian, Ida; scenar. Bocian, Ida; kost. Wachowiak, Agnieszka. Obsada: Kania, Aleksandra; Bocian, Ida. [Na podstawie *Romeo i Julii*].

Rec.: Hajdysz, Magdalena. „Sam na sam z Julią”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 8.05.2009, s. 14; Hajdysz, Magdalena. „Pani reżyser Ida i... Julia”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 11.05.2009, s. 7.

*Otello – wariacje na temat*. Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi. Premiera: 7.02.2009. Reż. Duda-Gracz, Agata; scenar. Duda-Gracz, Agata; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Duda-Gracz, Agata; muz. Ostaszewski, Jakub; ruch scen. Jankowska, Kamila; Jurewicz, Witold; reż. światła Pawlik, Piotr; asyst. reż. Brewińska, Katarzyna. Obsada: [Otello] Wichrowski, Andrzej; [Desdemona] Wasilewska, Justyna; [Iago] Kałużyński, Marek; [Cassio]

Czarnota, Sambor; [Lodovico] Nędza, Marek; [Gratiano] Osypiuk, Radosław; [Emilia] Noszczyk, Izabela; [Bianka] Kielkiewicz, Dorota; [Rodrigo] Staszczak, Michał; [Montano] Witkowski, Mariusz; [Brabantio] Staszewski, Henryk. [Na podstawie *Otella*].

Rec.: Czapla-Oslislo, Aleksandra. „Szekspir dla koneserów”. *Gazeta Wyborcza – Katowice – Co jest grane* 10.09.2010, s. 14; Głowacka, Aneta. „Trzy festiwałe, trzy spektakle”. *Opcje* 3 (2009), s. 118–119; Kowalczyk, Janusz R. „Ballada o upadku autorytetu”. *Rzeczpospolita* 11.02.2009, s. A016; Lenarciński, Michał. „Mikstura *Otello*”. [www.lenarcinski.blog.onet.pl](http://www.lenarcinski.blog.onet.pl) 11.02.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/66956.html>); Mścichowska, Kamila. „Dzień z życia człowieka szczęśliwego”. *Teatr* 4 (2009), s. 9–10; (RS). „*Otello* zgładzi... Britney Spears”. *Express Ilustrowany* 5.02.2009, s. 17; Sas, Renata. „Między niebem a piekłem”. *Express Ilustrowany* 9.02.2009, s. 14; Wasilewska, Monika. „*Otello* i Paris Hilton”. *Gazeta Wyborcza – Łódź* 9.02.2009, s. 8; Żółkoś, Monika. „Podsumowanie Konkursu na najlepszą inscenizację dzieł dramatycznych Williama Szekspira w sezonie 2008/2009”. [www.e-teatr.pl](http://www.e-teatr.pl) 5.05.2009 (<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/72166.html>).

*Wyobraźcie sobie... William Szekspir*. Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Premiera: 26.09.2009. Reż. Klesyk, Jerzy; ukł. tekstu Kamiński, Piotr; Klesyk, Jerzy; Seweryn, Andrzej; tłum. Kamiński, Piotr; Barańczak, Stanisław; Gałczyński, Konstanty Ildefons; scenogr. i kost. Maciejewska, Magdalena; muz. Komasa-Łazarkiewicz, Antoni; reż. światła Chanonat, Jean Luc. Obsada: Seweryn, Andrzej; Waldera, Marta. [Na podstawie *Burzy*, *Hamleta*, *Henryka V*, *Makbeta*, *Otella*, *Ryszarda III*, *Snu nocy letniej*, *Tymona Ateńczyka* i *Wesołych kumoszek z Windsoru*].

## 2010

*Ja, Hamlet*. Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu. Premiera: 27.02.2010. Reż. i oprac. tekstu Kalita, Marek; tłum. Barańczak, Stanisław; scenogr. Kalita, Marek; II scenograf Pawłowska, Jolanta; kost. Rząd, Bogna; muz. Bloom, Daniel; układ pojedynków Gańcza, Marian; współpraca dramaturgiczna Rozenek, Przemysław. Obsada: [Klaudiusz, król Danii] Anioł, Michał; [Hamlet, syn poprzedniego króla] Zawadzki, Artur; [Poloniusz, kanclerz] Wierzbowski, Lech; [Horacjo, przyjaciel Hamleta] Grzybowski, Michał; [Laertes, syn Poloniusza] Mysłakowski Szymon; Sztabiński, Marcin; [Rosencrantz] Wierzbicki, Michał; [Guildenstern] Antoniewicz, Zbigniew; [Ozryk] Jackowicz, Jacek; [Gertruda,

królowa Danii, matka Hamleta] Remelska, Bożena; [Ofelia, córka Poloniusza] Beń, Izabella; [Duch ojca Hamleta, Aktor, Grabarz] Hołówko, Dymitr; [Kelner/Ochroniarz] Jankowski, Remigiusz; [Kelner/Ochroniarz] Masacz, Wojciech; [Aktor] Sosiński, Marcin; [Gość] Sosiński, Dariusz; [Gość] Dulęba-Kasza, Agnieszka; [Gość] Kibler, Ewa. [Na podstawie *Hamleta*].

Rec.: Hajdysz, Magdalena; Baran, Mirosław. „Seks, kłamstwa i projekcje wideo”. *Gazeta Wyborcza – Trójmiasto* 7.08.2010, s. 8; Rudziński, Łukasz. „Szekspir w (poważnym) kryzysie”. [www.trojmiasto.pl](http://www.trojmiasto.pl) 6.08.2010 (<http://kultura.trojmiasto.pl/Szekspir-w-powaznym-kryzysie-n40857.html>).

*Ja, Lear*. Stowarzyszenie „Stara Oliwa” – Dom Zarazy w Gdańsku. Premiera: 18.09.2010. Reż. Jaśniewicz, Ryszard; adapt. Jaśniewicz, Ryszard. Obsada: [Lir] Jaśniewicz, Ryszard. [Na podstawie *Króla Leara*].

*Lady M*. Teatr Academia w Warszawie. Premiera: 21.09.2010. Reż. Stępkowski, Karol; pomysł Stępkowski, Karol; muz. Stryjecki, Mateusz; światło Woźniak, Roman; lalki Grudzińska, Aleksandra; układ tańca Andrzejewska, Monika. Obsada: [Lady M.] Waligórska, Magdalena. [Na podstawie *Makbeta*].

*Tragedia Makbeta*. Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Premiera: 25.09.2010. Reż. Klijnstra, Redbad; tłum. Barańczak, Stanisław; współpr. dramaturgiczna Blacker, Robert; scenogr. i kost. Kaczyńska, Joanna; muz. Duszyński, Jan; reż. światła Łuszczuk, Katarzyna; reż. wideo Rakowski, Karol; asyst. reż. Kowalik, Maciej. Obsada: [Makbet] Krzyżowski, Radosław; [Lady Makbet] Bednarczyk, Dominika; [Duncan] Międzik, Tomasz; [Malcolm] Mielczarek, Grzegorz; [Donalbain] Piątkowski, Krzysztof; [Banquo] Sianko, Marcin; [Macduff] Wysocki, Tomasz; [Lady Macduff] Mastalerz, Joanna; [Rosse] Augustynowicz, Tomasz; [Lenox] Chojęta, Przemysław; [Dama dworu] Sokołowska, Anna; [Lekarz] Ząbkowska-Kołodziej, Małgorzata; [Dziwne siostry] Godzic, Dorota; Kurzaj, Barbara; Zawisłak-Dolny, Katarzyna; Worytkiewicz, Ewa; [Mordercy] Kominek, Karolina; Sadowski, Rafał; Rokita, Sławomir; [Odźwierny] Dziędziel, Marian; [Vel X] Szajnert, Feliks; [Seyton] Światłoń, Jerzy; [Syn Makduffa] Kuźmiński, Antoni; Łoboda, Jakub; [Fleance, syn Banqua] Repetowski, Paweł; [oraz] Jarczyk, Halina; Bułas, Łukasz; Dusza, Marcin; Gabryel, Jerzy; Mędrek, Piotr; Michalski, Marcin; Szostek, Waldemar. [Na podstawie *Makbeta*].

Rec.: Niemczyńska, Małgorzata. „*Tragedia Makbeta* w Teatrze Słowackiego: w sztuce jak w życiu”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 22.09.2010, s. 8; Niemczyńska, Małgorzata. „*Tragedia Makbeta*”. *Gazeta Wyborcza – Kraków – Co jest grane* 24.09.2010, s. 30; Nowicka, Justyna. „Gonitwa dziwacznych pomysłów”. *Rzeczpospolita* 29.09.2010, s. A019; Ruda, Małgorzata. „Bóg śpi”. *Teatr* 11 (2010), s. 14–15; Targoń, Joanna. „Kultura 2010: teatr. Spokojnie, bez niespodzianek”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 10.01.2011, s. 7; Targoń, Joanna. „Wszystkiego po trochu”. *Gazeta Wyborcza – Kraków* 28.09.2010, s. 6.



## INDEKSY

### INDEKS DZIEŁ SZEKSPIRA

- Antoniusz i Kleopatra 27, 47, 52, 63, 65, 98, 128, 138, 140, 143–144, 261
- Burza 19, 27, 43, 48–49, 52, 60, 75, 98, 104, 110, 117, 120–121, 155, 157, 163, 171–172, 174–175, 177–180, 183–184, 197, 211, 234, 240, 254–257, 261, 263–264, 266–267, 270–271, 273, 283, 292, 303, 305–308, 346
- Cardenio 304
- Cymbelin 27, 43, 60, 98
- Dwaj panowie z Werony 27, 98, 308, 353
- Feniks i gołąb
- Gwałt na Lukrecji
- Hamlet 15, 20, 22, 27–28, 39, 43, 45–50, 52–53, 57–58, 62, 65–66, 70–75, 77–82, 85, 87–89, 91–93, 98, 100–118, 120–122, 124–131, 133–141, 143, 145–146, 152–154, 156–160, 162–169, 171–172, 174, 176, 178–179, 181–197, 199–201, 204–206, 208, 212, 214–216, 219–220, 224–225, 227–230, 233, 235–237, 245–246, 248–250, 252–269, 271–273, 275–276, 278–281, 284–285, 288–291, 293, 295–296, 298–299, 301, 303, 309–320, 333, 337–338, 348, 376, 402–403, 405–406, 409, 411, 413–420
- Henryk IV 27, 29, 63, 98, 229–231, 233–234, 320
- Henryk V 27, 59, 98, 108
- Henryk VI 27
- Henryk VIII 27, 43, 98
- Jak wam się podoba 27–28, 47, 52, 61–62, 75, 96, 106, 108–109, 112, 126, 156, 158–159, 161, 163, 180, 185, 191, 204, 210, 216, 225, 227–228, 233–235, 237, 240, 246, 250, 252, 261, 270, 274, 281, 303, 320–324, 417
- Juliusz Cezar 27–28, 65, 128, 139–140, 143–144, 249, 253, 263, 324–326
- Komedia omyłek 27–28, 62, 106, 173, 242, 252, 326
- Koriolan 27–28, 52, 61, 92, 128, 139–140, 143–144
- Król Jan 27, 61, 98
- Król Lear 27, 29, 61, 71, 98, 105–106, 119–120, 123, 128, 134, 136, 142, 156–157, 160–162, 165, 167–168, 233, 237, 240, 276–277, 280–283, 298, 327–332, 413
- Kupiec wenecki 16–17, 19, 27, 29, 47, 141, 158, 179, 256–257, 260–262, 265, 273, 298–299, 303, 332–333
- Makbet 13, 20, 22, 27–29, 40, 42, 48, 52, 60, 75, 77, 80, 96–98, 100, 107–110, 112, 114, 118, 121, 125, 127–128, 133, 145–146, 148, 155–156, 178, 185–186, 189–190, 192, 195–196, 198, 200–208, 210–213, 215–223, 226–227, 229, 231, 233, 239–240, 242, 248, 250, 257, 260, 262, 267, 270, 275, 278–280, 286–288, 291, 298–299, 303, 334–343, 393–395, 408–413, 415, 420
- Miarka za miarkę 27, 29, 52, 60, 82, 88, 98, 124, 138, 205, 209, 212, 216, 242–243, 343–344
- Namiętny pielgrzym



- Otello 27, 29, 53, 66, 76, 98, 112, 115, 121, 129–130, 132, 134, 141–142, 157–159, 161, 174, 179, 181, 186–187, 193, 202, 204, 210, 212, 214, 225, 228, 232, 235, 237, 240, 244, 246–247, 249, 251, 255–261, 263–265, 267–268, 272–273, 275, 278, 280–286, 288, 293, 299, 301, 316, 345–348, 395–397, 418–419
- Perykles 27, 43, 47–48, 60, 153
- Poematy 5, 30
- Poskromienie złośnicy 27, 29, 47, 49, 52, 62, 65, 109–110, 126, 133, 141, 155, 161, 164–166, 169–170, 172, 194, 224, 237, 245, 249–250, 252, 254, 256, 267, 270–271, 275–277, 279, 281, 285–286, 303, 348–352
- Romeo i Julia 15, 27–30, 52, 55–56, 63, 65, 72, 74, 84, 106, 131–133, 155, 158–161, 163, 166–167, 169–170, 173–177, 180–181, 184–185, 188, 190–193, 195, 198, 200, 205–207, 209–210, 213–214, 226–227, 232, 234, 240, 242, 244–247, 251, 253, 255, 258–261, 276–282, 285–287, 289–290, 293–295, 299, 302–303, 353–365, 397–401, 404, 410
- Ryszard II 21–22, 27, 30, 62, 90, 187–192, 197, 200–203, 245, 365–366
- Ryszard III 27, 98, 107, 141, 173, 185–186, 190–191, 193, 205, 209, 211, 221, 228, 234–235, 239, 241, 366–369
- Sen nocy letniej 27, 30, 48, 59, 65–66, 75, 85, 98, 104, 107–109, 113–115, 117, 122–123, 125–127, 131–132, 135, 137, 141–144, 155, 157–166, 168, 171–172, 176–177, 179, 183, 191, 201–203, 218, 226–227, 229–232, 235–238, 241–246, 248, 251, 253, 255, 261, 267, 272–274, 279, 284, 286, 288–297, 299, 302–303, 369–379, 401, 412
- Sonety 28, 30, 67–69, 106, 140, 232
- Stracone zachody miłości 27, 30, 61, 97–98, 103, 167, 173–178, 181–182, 184, 290, 297, 380–381
- Troilus i Kresyda 27, 63, 134, 143, 231
- Tymon Ateńczyk 27, 63, 250, 382
- Tytus Andronikus 22, 63, 102, 121–122, 179–180, 193, 202, 233, 382–383
- Wenus i Adonis
- Wesołe kumoszki z Windsoru 27, 30, 60, 80, 98, 139, 241, 243, 276–277, 283, 288, 293, 296, 383–385
- Wieczór Trzech Króli 27, 30, 47, 49, 52, 94, 105–107, 110, 143–144, 163, 165, 173–174, 176, 179, 183, 203, 209, 214, 221, 237, 239, 275, 289–292, 294–295, 297, 303, 386–389
- Wiele hałasu o nic 27, 45, 60, 86, 94, 98, 108, 257–259, 270, 273, 276, 281–282, 286, 324, 389–390
- Wszystko dobre, co się dobrze kończy 27, 30, 62, 288, 390–391
- Zimowa opowieść 27, 30, 43, 59, 133, 282, 303, 392

## INDEKS AUTORÓW I REDAKTORÓW

- A.C. 391  
 A.K.  
 ab 203, 412  
 ACH 241, 250, 382  
 AD 203, 408  
 Adamczewska Izabella 126, 256, 316  
 Adamczyk Magdalena 97–98, 353, 355,  
 377, 379, 383, 388  
 Adamiecka Agata 42, 102, 129, 145  
 Adamiecka-Sitek Agata 42, 102, 129, 145  
 Adamík Laco 155–158, 160, 164–165, 288,  
 293, 296, 385, 393  
 Adamiszyn Emilia 256, 317  
 Adaszyńska Natalia 120  
 ADO 155, 305  
 AL 242, 382  
 alka 155, 370  
 Allain Paul 242  
 AM 48, 152  
 amd 337  
 AMS 156, 321, 393  
 Amundsen Petter 15, 303  
 ans 224, 350  
 ANT 184, 357  
 Antoniewicz Grażyna 184, 203, 224, 242,  
 321, 363, 383, 387, 407, 419  
 AO 341  
 AP 173, 357  
 Arciszewski Marek 166, 335  
 ASD 185, 405  
 Augustowska Anna 185, 313  
 AW 224, 330  
 Babet Denis 156  
 Baca Karolina 185, 359  
 Baltyn Hanna 44, 146, 173, 367  
 Bałuk-Ulewiczowa Teresa 49, 88  
 Baniewicz Elżbieta 35, 54, 147, 154, 166,  
 203, 224, 242, 256, 276, 286, 330, 336–  
 337, 339–340, 347, 372, 375, 408  
 Baran Mirosław 123–124, 126, 134, 142–  
 143, 211, 224–225, 242–243, 256–257,  
 263, 276, 287, 290, 315–316, 327, 333,  
 344–345, 351, 383, 389, 395, 405, 411,  
 414, 420  
 Barańska Karolina 243, 384, 403  
 Barański Dariusz 166, 356  
 Barszcz Agnieszka 67, 393  
 Bartyzel Jacek 59  
 Basara Zbigniew 257, 408  
 Bauer Wolfgang 53, 302  
 bcd 166, 371  
 Bela Teresa 66  
 Bendyk Edwin 243, 382  
 Berlioz Hector 276, 278, 296, 399–400  
 Best Michael 84, 115, 290  
 BET 319  
 Beynon John  
 BEZ 225, 413  
 Białecka Monika 95, 358  
 Bielecka Anna 243, 257, 276, 327, 334, 341  
 Bielecka Mateja Anna 243, 257, 276, 327,  
 334, 341  
 Bielicki Tomasz 257, 347  
 Biernacka Joanna 156, 333  
 Biernacki Maciej 129, 403  
 Bingshan Liu 70  
 Blixt David 302  
 Błażewicz Olgierd 185, 204, 322, 367, 376  
 Bochenek Zbigniew 185, 364  
 bod 166, 355

- Boecker Bettina 88  
Bogdański Piotr 226, 257, 276, 333, 361  
Bolewski Jacek 41, 59, 144–145  
Bomanowska Marzena 173, 387  
Bomba Jacek 55  
Bomba Katarzyna 226, 375  
Bończa-Szabłowski Jan 135, 166, 174, 185–186, 204, 226, 243, 257, 312, 322, 325, 330, 359, 361, 365, 378, 391, 403, 405–406, 408, 411  
Borawska Iwona 186, 406  
Borczech Michał 144, 226, 289–292, 294–295, 298, 360, 388–389  
Borkowska Ewa 76, 337, 358, 375  
Borowski Mateusz 106–108, 146, 186  
Bradecki Tadeusz 106, 108, 116, 167, 173–178, 181, 183, 277, 279, 285–286, 288–289, 352, 380, 390–391  
Branicka Dobrawa 130  
Brideoake Fiona 84  
Brissenden Alan 84  
Brook Peter 14–15, 43–45, 54, 67, 102, 104, 113, 122–123, 127, 129, 131, 141, 146–149, 160, 162, 164, 167–168, 171–172  
Brózda Jolanta 135, 186, 396, 402  
Bryś Marta 243, 257, 316, 325  
Brzezińska Magdalena 276–277, 306, 322–323, 371, 385, 403  
Buchwald Dorota 7, 56  
Budrewicz Aleksandra 7, 15, 50, 66, 77, 100  
Budrewicz-Beratan Aleksandra 15, 50, 100  
Bułhak Ewa 44, 150, 372  
Burska Lidia 104  
Burzyńska Anna R. 45, 113, 133, 147, 174, 257–258, 277  
Burzyńska Joanna 16, 35, 57  
Bystydzińska Grażyna 36, 66–67  
Calma Clarinda E. 67  
Calvo Clara 88  
Camati Anna Stegh 73  
Capellani Ottavio  
Carlsen Heidi 258  
Carvalho Homem Rui 89  
Cavanagh Sheila 83  
Celeda Agnieszka 120, 174, 186, 204, 305, 339, 365, 406, 408  
Cetera Anna 15, 30, 49–50, 87, 89, 143  
CH 204, 345  
Chakravorty Piyas 149  
Chaudhuri Sukanta 84  
Chaudhury Sarbani 70, 144  
Chemperek Dariusz 104  
Chetrinescu Percec Dana 89  
Chmara Anita 166, 186, 227, 329, 368, 376  
Chmura Katarzyna 277, 287, 395, 399  
Chojka Joanna 59, 129, 131, 139, 156, 166, 371  
Chojnacka Anna 108, 399  
Chojnacki Hieronim 59, 317, 352, 361, 383, 412  
Chojnowski Grzegorz 243, 258, 277, 287, 316, 325  
Chruściel Ewa 67, 315, 361, 373–374  
Churski Andrzej 227, 376  
Chwastek Aleksandra 244, 382  
Chylewski Andrzej 227, 413  
Cichocka Lidia 287, 334, 394, 403  
Cichy Daniel 258, 325, 370  
Ciechowicz Jan 46, 53, 59, 150, 403  
Cieplak Piotr 42, 116, 119, 129, 157, 160, 162–164, 167, 327  
Cierpisz Małgorzata 68  
Cieślak Jacek 119, 186, 204–205, 227, 258, 286, 288, 316, 325, 328, 336, 339, 348, 365, 372, 380, 390, 406, 408  
Cieślak Magdalena 39, 58, 66, 78, 87–88  
Cieślak Robert  
Cimoszuk Maciej 277  
Cinpoes Nicoleta 89  
Ciosek Jolanta 174, 187, 205, 244, 258–259, 332, 336, 343, 363, 369, 378, 380, 387  
Ćirić Jovanka Dorota 138

- Clare Janet 89, 366–368  
 Claybourne Anna 15, 303  
 Colarusso Dana Mafalda 93  
 Corbel Mari-Mai 187  
 Coursen H. R. 85  
 Cunha Resende Aimarada 64  
 Cymerman Jarosław 143, 288, 331, 333, 342  
 Cyz Tomasz 156–157, 311, 393, 396  
 CZA 227, 415  
 Czapla Aleksandra 205, 315, 359, 415  
 Czapla-Oslislo Aleksandra 19, 227, 244, 277–278, 288, 319, 346, 352, 362, 378, 385–386, 392, 400, 419  
 Czapliński Jan 259, 417  
 Czapliński Lesław 259, 397  
 Czapska Iza Natasza 205–206, 408, 410  
 Czartoryska-Górska Lidia 45, 149, 166  
 Czepułkowski Paweł  
 Czerwiński Zbyszek 322, 324, 393, 406, 412  
 Czopek Adam 112, 124, 127–128, 157, 175, 187, 206, 312, 326, 340, 351, 394, 396, 405  
 Ćwieluch Juliusz 119, 157, 175, 328, 357  
 d.k.  
 Darska-Imamura Urszula  
 D'Auria Veronica 73  
 Dąbrowska Agata 7, 24, 56, 77, 83, 304, 315, 393, 415  
 Dąbrowski Tadeusz 135  
 Dąbrowski Waldemar 96  
 DB 167, 356  
 Deb Indrani 94  
 Degler Janusz  
 Del Sapio Garbero Maria  
 Derkaczew Joanna 108–109, 135, 206, 228, 259, 286, 289, 315–316, 325, 346, 348, 380, 383, 389–390, 408  
 Detka Gabriela 244  
 Diaz Perez 100  
 Diduch Anna 319–320  
 Długosz Katarzyna 132, 187  
 Dmitruczuk Anita 245  
 dmk 206, 245, 360  
 Dobrowolski Jacek 278, 341  
 Dobrowolski Paweł 124  
 Dolińska Michalina 206, 411  
 Domagała Adam 260, 397  
 Domagała Andrzej 157, 305  
 Dondajewski Bogdan 247, 382  
 Donkin Andrew 301  
 DOW 157, 175, 196, 228, 297, 309, 328, 330, 359, 372, 381–382  
 Drajewski Stefan 228, 413  
 Draudt Manfred 90  
 Drazdauskiene Marija Liudvika 98  
 Drewenda Piotr 245, 415  
 Drewniak Łukasz 103, 129, 132, 158, 167, 175, 187–188, 206–207, 228, 245, 260, 282, 286, 289, 336–338, 342–344, 353, 363, 366, 380, 406, 408, 410–411  
 Duda Artur 46, 129, 151, 278, 317  
 Dudek Katarzyna 121, 188, 338  
 DUH 175, 357  
 Duniec Kinga 117  
 Duniec Krystyna 44, 113, 147, 158, 167, 175, 188, 245  
 Dunton-Downer Leslie 55  
 Dybicz Paulina 132, 187  
 Dzieciuchowicz Iga 260, 332  
 Dziewulska Małgorzata 42, 49–50, 117, 140, 145, 152–154  
 Dziubalska-Kołaczyk Katarzyna 37, 73  
 Elektorowicz Leszek 105  
 Elsdén Kay 70  
 em.  
 Engelsfeldt Mladen 64  
 eop 228, 367  
 EP 167, 175, 311, 353, 403  
 EWA 188, 407  
 EWAORC 341  
 Fabisz Krzysztof 13–14, 16, 35, 41, 44, 55, 57–63, 72, 80, 147–148, 167, 302, 380

- Fabizak Jacek 13–14, 16, 35, 41, 44, 55, 57–63, 72, 80, 147–148
- Fabizak Małgorzata 72
- Fazan Jarosław 113
- Fazan Katarzyna 131
- Fedorowicz Jacek 345
- Fellows Virginia 15, 302
- Fertacz Magda 334, 417–418
- Feusett Krzysztof 204, 228, 325, 330
- Fizgał Magdalena 278, 333
- Franaszek Andrzej 39, 153, 368, 382
- Francisco Javier 80, 100, 312, 318
- Franssen Paul 85, 90
- Frąckowiak Bartosz 132, 347, 379
- Fryc Katarzyna 44, 115, 149, 156, 167, 188, 289, 312, 315, 324, 355, 359, 406
- Fryz-Więcek Agnieszka 122–123, 158, 375
- Furdyna Magdalena 289, 318
- Fuzowski Max 117
- Gabryk Marzena 278, 341
- Gaby Rose 85, 101
- Gadomski Bohdan 124, 245, 260, 340, 351
- Gałązka Ewa 188, 207, 306, 313, 322, 339, 373, 392, 410
- Gałuszka Kinga 120
- Gangopadhyay Mitali 144
- Gańczarczyk Iga 140
- Garbaczewski Krzysztof 140
- Gavriliu Eugenia 70
- Gazda Grzegorz 16, 38, 77
- Gazur Łukasz 245, 408
- Georgopoulou Xenia 73, 94, 147
- Gębska Karolina 278
- GG 229, 376
- Gibińska Marta 14–16, 35–36, 39, 55, 59–63, 67–70, 88–93, 147–148, 151
- Giedrys Grzegorz 229, 245, 260, 317, 344, 347, 377
- Gierak Alina 158, 370, 382
- Glińska Hanna 158, 353
- Gładys Justyna 103, 334
- Głombiowska Zofia 60
- Głowacka Aneta 132–133, 207, 229, 261, 278, 289, 338, 345, 389, 392, 419
- Głowacki Paweł 18, 53, 158–159, 175–176, 188–189, 207–208, 229, 245–246, 259, 261, 289–290, 313, 318–321, 334, 337, 343, 347, 360, 363, 366, 375, 378, 380, 387, 393, 407
- Gmys Marcin 113
- Gnot Małgorzata 167, 176, 189, 313, 357
- Godlewska Ewelina 229, 415
- Godlewska Joanna 208, 408
- Golińska Justyna 113, 353
- Gołuch Dorota 77
- Gomala Aleksander 41, 145
- Gordon Allan 15, 303, 413–414
- Gostyńska Maria 51
- Got-Spiegel Jerzy 96
- Gowarzewska-Griessgraber Regina 246, 362
- Goźliński Paweł 113, 208, 341, 366, 409, 411
- Górski Tomasz 98
- Graczyk Ewa 60, 326
- Gradowska Beata 7, 56
- Graham Desmond 301
- Greenblatt Stephen 15, 46–47, 90, 104, 145, 151, 153, 304
- Gregor Keith 80, 329, 354, 371, 385
- Greiner Norbert 66
- GRJ 176, 189, 208, 313, 357
- Grobliński Piotr 290, 400–401
- Grochulska Joanna 140, 319
- Groński Ryszard 105
- Gruber Michael 15, 303
- Gruszczynski Piotr 14, 42, 47, 108–109, 113, 117, 121, 131, 138, 145–146, 151–153, 168, 176, 189–190, 208, 261, 366, 372, 381, 406, 408–410
- Grzegorzewska Antonina
- Grzegorzewska Małgorzata 14–15, 47–48, 52, 90, 152, 154
- Grzywaczewski Tomasz 140, 397

- Guczalska Beata 108–109, 190, 208, 246, 278, 290, 337–338, 380
- Guderian-Czaplińska Ewa 43, 168
- Gulda Przemysław 246, 363
- Guntner Lawrence 80–83
- GZL 159, 371
- Habicht Werner 85
- Hajdysz Magdalena 278, 290, 418, 420
- Hałaś Marcin 246, 362
- Hampton-Reeves Stuart 80
- Harper Karen 304
- Harris Emma 36, 66–67
- Hasiuk Magdalena 279, 340
- Hattaway Michael 90
- Hawryluk Jacek 261, 397
- Henkel Barbara 108, 168, 372
- Herbert Zbigniew 39, 93, 105, 114, 117, 153
- Herbut Anna 279
- Hernik Spalińska Jagoda 246, 261, 344, 348
- Heydel Magda 68, 290, 391
- Hoczyk Julia 44–45, 140, 147, 149, 208, 326
- Hoenselaars Ton 91
- Höfele Andreas 91
- Holden Anthony 56
- Hong Chen 74
- Hübner Irena 16, 38, 77, 119, 137–138, 157, 160, 162, 232, 242–243, 245–247, 249, 254, 327, 344
- HW-M 229, 279, 352, 415
- IGK 208, 409
- Irmer Thomas 103, 114, 121, 126, 279
- Isenberg Nancy 81
- Iwasiów Inga 109
- J.C.
- J.R.K.
- J.SZ 209, 330
- Jackson MacDonald 85
- Jagucki Radosław 168, 311
- Jakubiak Katarzyna 67
- JAN 168, 190, 329, 368
- Janicka-Świdwerska Janina 58, 79
- Janik Agata 279, 375
- Jankowiak Marek K. 247, 382, 396, 402
- Jankowska Magdalena 118, 290, 310, 318, 342, 345–346, 354, 358, 363, 383, 385, 389, 403, 418, 420
- Janowska Katarzyna 105, 119, 159, 190, 230, 321, 337, 375
- Janyst Tomasz 290, 382
- Jarząbek Dorota 123, 209, 226, 230, 247, 261, 333, 343–344, 376, 415
- Jarzębowska Ewa 261, 323
- Jarzyna Grzegorz 42, 112–113, 115–116, 203–209, 211–223, 228, 255, 257–258, 264–265, 270, 275, 281–282, 293, 338, 371, 407–410
- Jasiński Michał 113
- Jaszewska Maja 124
- JB.
- Jezierska Ludmiła 279, 399
- Jędrzejewski Krzysztof 56, 306, 322, 339, 370, 373, 384, 393
- JM 176, 405
- JOC 190, 209, 230, 247, 290, 319–320, 337, 347, 376, 388
- Johnson Paul 49
- JOTA 176, 190, 209, 247, 291, 313, 319, 337, 343, 347, 380, 391
- Józefczuk Grzegorz 176, 190–191, 230, 291, 313–314, 342, 357, 391
- Józefowicz Janusz 105–106, 174, 185, 188, 190–193, 195–201, 205, 210, 213–214, 216, 220, 234, 289, 358–359, 374
- JRK 177, 373
- js 159, 168, 310, 353, 370, 373
- JULL 168, 171, 328, 358
- Jun Irena 226, 305, 372
- Kachuck S. Rhoda 64
- Kaczanowski Maciej 177, 357
- Kaczor Katarzyna 210, 327, 341, 345, 387, 396
- Kajak Olgierd 136

- Kakietek Piotr 40, 97–100  
Kalaga Aleksandra 99  
Kalaga Wojciech 38–39, 78, 93  
kali 279, 351  
Kaliszewski Wojciech 35, 148  
Kałębasiak Łukasz 210, 359  
Kałucki Jarosław 261, 397  
Kałużyński Wojtek 247  
Kałużyński Zbigniew 56  
Kamińska Katarzyna 124, 127, 247–248, 262, 279–280, 291, 316, 325, 333, 380, 405  
Kamiński Bartosz 159, 168, 396, 404  
Kamiński Łukasz 272, 417  
Kamiński Piotr 30–31, 39, 89, 128, 365, 370, 419  
Kamza Paweł 185, 188, 191, 194–195, 198, 221, 235, 406, 416  
Kanold Barbara 280, 399  
Kański Józef 168, 404  
Kapera Marta 14, 55, 60–61, 75  
Kapica-Curzytek Joanna 248, 331  
KAR 177, 358  
Karczewski Leszek 177, 210, 230–231, 248, 262, 280, 319, 322, 326, 340, 378, 394, 411, 414  
Karolak Hanna 177, 191, 306, 407  
Karpiński Maciej 301  
Karpiuk Dawid 409  
Karwan-Jastrzębska Ewa 302  
KAS 263, 316  
kasia  
Katafiasz Olga 14, 45, 53, 136, 141, 147, 149, 177, 191, 211, 231, 263, 299, 325, 376, 411  
Kawachi Yoshiko 15, 36–38, 40, 64–65, 70–75, 80–83, 93–95, 100–102, 144, 147–149, 151, 153–154  
Kawai Shoichiro 74  
KAWI.  
Kazik Joanna 38, 78–79  
Kaźmierska Marta 248, 263, 315, 411  
Kęczkowska Beata 159, 310, 401  
Kędziora Alicja 96  
KH 263, 333  
Kielkiewicz-Janowiak Agnieszka 99  
Kierc Bogusław 173, 175, 179, 183, 331, 333, 353, 387, 399, 403  
Kiereś-Łach Joanna 114  
Kietrys Alina 169, 355  
Kireńczuk Tomasz 109, 123, 231  
Kirol Agata 125, 134, 136, 191, 211, 225, 231, 243, 248, 263, 341, 344–345, 367, 383, 411, 414  
Kizelbach Urszula 78  
KK 179, 211, 214, 326, 369  
Klebaniuk Jarosław 291, 319–320  
Klimczak Natalia 280, 346, 399, 401, 404  
Kłopocka Iwona 291, 350  
Kłos Agnieszka 211, 395, 399, 409  
Kłossowicz Jan  
Knera Jakub 136, 291, 395  
Kochan Marek 109–110, 116–117, 121, 125, 133, 144, 156, 161, 163, 167, 169, 182, 188, 191–193, 195–198, 201–203, 206–208, 211–215, 217, 219–220, 222, 226, 228, 232, 234, 238, 240, 245, 272, 284, 289–295, 297–298, 304–305, 307, 337, 353–354, 356–357, 359, 361–364, 388–389  
Kocur Mirosław 113–114, 141, 160, 280, 341, 353, 377, 379  
Koczanowicz Leszek 292  
Koczorowski Marian 177, 357  
Koecher-Hensel Agnieszka 109  
Kolankiewicz Leszek 177, 230  
Kołaczyńska Magdalena 125  
Kołakowska Agnieszka 160, 308, 311, 357, 374  
Kołos Sylwia  
Komorowski Jarosław 42, 55, 61, 105, 107, 109, 145–146  
Konecka Katarzyna 15, 301  
Konieczna Elżbieta 263–264, 318, 332, 347, 407, 412

- Konieczny Zygmunt 230, 310, 345  
 Konina Tomasz 198, 206, 210, 213–214, 218, 220, 233, 394  
 Konopko Aleksandra 264, 292, 308, 389  
 Kopeński Jacek 114, 120, 127, 177–178, 191–192, 211, 264, 286, 292, 306, 338, 366, 409, 417  
 Kopeć Dominika 114, 342, 348, 356, 369, 387, 391  
 Kopytko Roman 99  
 Kornas Tadeusz 53, 154, 169, 192, 231, 248, 325, 338, 382  
 Korzeniowska-Bihun Anna 114  
 Kosicki Dariusz 44, 148  
 Kosiński Dariusz 48, 110, 114, 152  
 Kosiński Tadeusz 96  
 Kościelniak Maciej 292  
 Kościelniak Marcin 125, 136, 231, 249, 286, 376  
 Kościelniak Wojciech 115, 155, 159–166, 172, 202, 243–245, 248, 251, 253, 274, 284, 295, 370–371, 377  
 Kowalczewicz Pawlik Anna 91  
 Kowalczyk Janusz 169, 178, 192, 204, 211–212, 231–232, 249, 264, 280, 306, 310, 312–315, 319–320, 326, 330, 335, 337–340, 343–344, 347, 364, 366–367, 373, 376, 380–381, 386, 389, 408–411, 415–416, 419  
 Kowalewicz Krzysztof 178–179, 212, 249, 326, 351  
 Kowalik Helena 132, 310, 322, 381, 420  
 Kowalkowska Dorota 264, 417  
 Kowalska Agnieszka 96  
 Kowalska Jolanta 53, 154, 264, 280, 286, 292, 316, 325, 380, 387  
 Kowalski Rafał 280, 414  
 Kowalski Wiesław 212, 281, 317, 338  
 Koziński Lech 169, 179, 404–405  
 Kozłowska Justyna 107, 186, 305, 312, 324, 327, 337, 352, 365, 390, 393–394, 396–397, 400  
 Kozubowska-Puławska Łucja 88  
 kp 264, 409  
 KPG 160, 371  
 KR.  
 Kraj Izabela 265, 368, 382, 417  
 Krakowska Joanna 17, 110, 115, 133, 159–160, 179, 187, 256, 259, 261, 268, 274, 305, 328, 331, 363  
 Krakowska-Narożniak Joanna 160, 179, 305, 328  
 Krawul Monika 7, 56  
 Krontiris Tina 81, 147  
 Krupiński Wacław 265, 363  
 Kryziół Aneta  
 Krzyńska Magdalena 212, 396  
 Krzywicka Dorota 160, 265  
 Krzywicka-Kaindel Dorota 265  
 Kubikowski Tadeusz 45, 149  
 Kubikowski Tomasz 179, 371  
 Kubińska Ola 61, 301  
 Kubisz Marzena 38, 78  
 Kucharska Magdalena 249, 315  
 Kucharski Krzysztof 213, 232, 249, 265, 281, 326, 333, 341, 346, 353, 361, 411  
 Kuchtówna Lidia 44, 149  
 Kucia Monika 192, 213, 320, 359, 386  
 Kudęł Renata 192, 359, 388  
 Adela 40, 95  
 Kujawińska Courtney Krystyna 7, 14–15, 36–40, 46, 51, 56, 58, 61, 64–65, 70–75, 79–87, 93–95, 100–102, 144, 147–149, 151, 153–154, 304  
 Kuligowski Waldemar 47, 150  
 Kuraś Marzena 110  
 Kurek Krzysztof 61  
 Kurkiewicz Juliusz 47, 151  
 Kurowska Maria 139  
 Kurowska Marta 232  
 Kurpiewski Lech 232, 330  
 Kuszneruk Katarzyna 192, 406  
 Kustelski Błażej 233, 413  
 Kuźnik Magda 394



- Kwapisz Katarzyna (Kwapisz Willams Katarzyna; Willams Katarzyna) 13, 46, 51, 56, 58, 104, 304, 404
- Kwaśniewska Monika 139, 249, 281, 347, 351, 367
- Kwaśniewski Tomasz 213, 409
- Kwiatkowski Krzysztof 127, 350, 405
- Kwidzińska Ewa J. 281, 324
- Kyzioł Aneta 117, 125, 136, 139, 141, 192, 213, 233, 249–250, 265–266, 281, 286, 292–293, 298, 316, 330, 333, 338, 344, 359, 376, 380, 389, 406, 409–410
- Lachman Michał 281
- Lamek Aleksandra 257, 389
- Landau Simona 250
- Larek Michał 266
- LAS 266, 338
- Ledebur Ruth Freifrau von 90
- Legierska Anna 409
- lem 169, 353
- Lenarciński Michał 160, 214, 233, 250, 266, 281, 340–341, 351, 354, 394, 419
- Lennox Patricia 81, 334, 342
- Leonowicz Monika 266, 308, 318, 346
- Leszczyński Robert 166
- Levith Murray J. 86
- Lewandowska Magdalena 68, 321, 334, 345, 355, 372, 379, 392, 403, 417
- Lewińska Aleksandra 250, 382
- Lichuta Iwona 122
- Ligarzewska Natalia 169, 250, 310, 355, 382
- Lihua Chen 74
- Limon Jerzy 15, 61, 91, 110, 120, 128, 266, 344
- Litwiniec Michał 133, 318
- LK 179, 214, 312, 326
- Loayza Daniel 121
- Loe Erlend 15, 303
- Lorek-Jezińska Edyta 76
- Lubelski Tadeusz 43, 145, 155, 161, 164–167, 176–177, 180–182, 184, 189, 194–195, 199–200, 215–216, 220, 235, 313–314, 346, 349, 357
- Lubina-Cipińska Danuta 281, 333
- Lubos Eryk 209, 353, 407, 415
- Lucas Edward 117
- Lupić Ivan 91
- Lutomska Julia 192, 214, 233, 320, 359, 410
- Lyons Paddy 36, 66–67
- Łapicki Andrzej 115, 117
- Łętowski Bernard 293, 346
- Łobodziński Filip 117, 389
- Łubieniewska Ewa 37, 75
- ŁUK 169, 214, 349, 359
- Łukasiewicz Artur 170, 172, 179, 336, 349, 400
- Łukaszewicz Magdalena 23, 193, 306, 315, 322, 361, 393, 406
- Łukomski Maciej 233, 323
- Łukowska Maria 38, 46, 56, 83–84, 304
- Łuszczuk Katarzyna 179, 420
- MPG 5, 7, 13–23, 27–31, 35–104, 106–118, 120–174, 176–299, 301–421
- M. 65, 88, 99, 180–181, 194–195, 214–216, 234, 257, 267, 293, 302, 314, 341, 347, 349, 351, 353, 357, 367, 380, 406, 410, 414
- MA 293, 380
- Maciejewski Łukasz 48, 115, 127, 151, 193, 306, 313, 323, 327, 335, 356, 361, 373, 376–377, 392
- Maciejowski Jan 61, 210, 322, 378
- Madej Teresa 266, 332
- MAG 193, 196, 250, 359, 368, 382
- MAG. 193, 359
- MAGA 193, 359
- Majcherek Janusz 42, 51, 145, 153, 170, 180, 214, 232, 250, 267, 305, 323, 330, 335, 409
- Majcherek Wojciech 193, 214, 286, 338, 409
- Majchrowski Zbigniew 48, 152
- Majchrzak Wojciech 307
- Majnicz Michał 209, 316, 325, 337
- mak 250, 411

- Makaryk Irena 64, 101  
 Makowski Robert 233, 415  
 Malatyńska-Stankiewicz Agnieszka 160, 193, 337, 393  
 Malcer Anna 170, 355  
 MAM 193, 359  
 Mancewicz Aneta 53, 307, 310, 354, 364  
 Manzoni Laurent 121, 180, 193  
 Mańkowska Alicja 136  
 Marai Sandor  
 marcel 170, 355  
 Marczyński Jacek 161, 170, 180, 193, 214, 234, 267, 282, 293, 359, 393–397, 399, 404–405, 409  
 Marshall Lorna 104, 413  
 Marszałek Agnieszka 46, 121, 150, 180, 187, 193, 202, 214, 234, 325, 369, 388, 413  
 Mastela Olga 46, 56, 74, 83, 304  
 Maszewski Piotr 38, 153  
 Matei-Chesnoiu Monica  
 Matkowska-Święs Beata 194, 313  
 Matt Peter von 15, 51  
 Matusiak Anna 127  
 Matuszewska Małgorzata 194, 250, 346, 407  
 Matywiecki Piotr 103, 113, 303  
 MB 214, 234, 267, 351, 406, 414  
 Mee Charles 304  
 Melchior Jacek 104  
 Mendelssohn Bartholdy Felix 135, 374, 401  
 Mercer John M.  
 Metzger Renata 161, 234, 307, 354  
 MG 180, 194, 215, 314, 349, 357  
 Miazga Zbigniew 194, 314  
 Michalak Agnieszka 267  
 Michalak Hubert 139, 141, 267, 332–333, 378  
 Michalak Joanna 194, 407  
 Michalik Jan 97  
 Michałowska Joanna 139, 381, 384  
 MIDOL 180, 322  
 Miernik Bartłomiej 286  
 Mikołajko Zbigniew 117  
 Mikos Marek 161, 181, 308, 321, 328, 377, 381  
 Milanowvch Vujadin 65  
 Miłkowski Tomasz 23, 54, 154, 215, 234, 251, 267, 282, 286, 320, 323, 330, 391, 416  
 Minami Ryuta 101, 153  
 Minier Márta 92  
 MIP 170, 357  
 MIS 194–195, 235, 407, 417  
 Misiewicz Alan 293, 309, 319–320, 386  
 Mitzner Piotr 195  
 Mizera Michał 118, 268, 282, 363, 383–385  
 Mizuro Marta 268, 316  
 mkr 170, 329  
 MŁ 215, 410  
 Moczyńska Joanna 88  
 Mokrowiecki Marek  
 Molik Andrzej 161, 176, 181, 195, 215, 235, 314, 346, 349, 357  
 Monkiewicz-Święcicka Karolina 187  
 Moore John 15, 303  
 Morawiec Elżbieta 103, 322  
 Moskwin Andrzej 137  
 Mościcki Tomasz 42, 146, 181, 195, 215, 251, 268, 306, 337–339, 347, 359, 366, 409, 411  
 MOŻ 251, 309, 377, 418  
 Mrozek Witold 319–320, 325  
 Mroziewicz Krzysztof 111  
 Mrówka Dorota 170, 404  
 Mróz Kamila 195, 359  
 ms 268, 317  
 Mścichowska Kamila 268, 282, 341, 419  
 Müller Heiner 53, 107, 111, 114, 160, 279  
 Mułek Zygmunt 235, 346  
 Muskała Monika 141, 235  
 MW 195, 216, 314, 341, 406  
 Mydła Jacek 14, 38–39, 42, 51, 78, 93, 99, 334, 357, 384

- Naikar Basavaraj 65  
Nakayasu Minako 100  
Napiontkowa Maria 106, 111  
Nasiłowska Anna 115  
Nawrocka Ewa 16, 35, 59–63, 147–148  
Nawrocka Joanna 120  
Nerka Przemysław 195, 338  
Nicolaescu Mădălina 92  
Niedziela Jan 133, 137, 177, 191, 306, 324  
Niemczyńska Małgorzata 251, 293, 421  
Niemojewski Marcin 299  
Nienartowicz Elżbieta 235, 346  
Niezabitowski Michał 13, 40, 95–97  
Nikčević Sanja 133  
Nimmo Heather 86  
Niziołek Grzegorz 49, 111, 120, 129, 376  
Niziołek Wioleta 216, 359  
Noda Manabu 94  
Nogaj Magda 161, 315, 371  
Noniewicz Janusz 47, 150  
NOT. 196, 359  
NOT-DOW 196, 359  
Nowakowska Ewa Elżbieta 69, 350, 358  
Nowicka Justyna 196, 216, 251, 268, 294, 310, 328, 332, 337, 347, 363, 369, 376, 378, 421  
Nyc Iga 118, 226, 282, 342  
Nyczek Tadeusz 226, 282, 342  
Nykiel Joanna 7, 40, 97–100  
Obębowska-Piasecka Ewa 181, 196, 216, 235, 367, 411, 413, 416  
O-ELKA 216, 413  
Ogrodowska-Jesionek Elżbieta 268  
Olczyk Agnieszka 196, 338  
Ołędzki Marek 37, 75–76, 393–394, 400  
Olkusz Piotr 128, 142–143  
Orczykowska Ewa 294, 379  
Orłowski Łukasz 128, 317  
Orski Mariusz 44, 148  
Orzechowski Emil 97  
Orzechowski Krzysztof 216, 343  
O'Shea Roberto Jose 65  
Ossowicz Piotr 161–162, 171, 310, 370  
Ostapiński Ryszard  
Osterloff Barbara 268  
Ostrowski Witold 46, 53, 56, 311, 374  
Owczarski Wojciech 41, 46, 130–133, 144, 151, 282, 351, 390  
Paczkowska Agnieszka 115  
Paczocha Radosław 111, 131, 413  
Paglia Camille 47  
Palewicz Roman 55  
Palka Małgorzata 97, 395  
Palmowski Michał 69  
Pałach Joanna 42, 146  
Pałyga Artur 417–418  
Paprocka Kamila 268, 325, 348, 417  
Papuczys Tobiasz 268, 282, 342  
Paradzińska Judyta 209, 337, 388  
Partum Pia 54, 162, 171  
Pasek Agata 283, 308, 318  
Pawlak Aneta 44, 150, 321, 369, 375, 385, 412  
Pawłowska Anna 235, 377  
Pawłowski Dariusz 283  
Pawłowski Roman 19, 48, 151, 162, 181–182, 196–197, 216–217, 235–236, 251, 306, 312–313, 326, 328, 330, 337–339, 353, 359, 366, 370–371, 373, 376, 406, 409–411  
pb 236, 330  
Perng Ching-Hsi 71  
PES 182, 217, 337, 358  
Pestka Dariusz 37, 76–77  
Peszek Błażej 230, 312, 336, 375  
PG 110, 251, 363  
Pickels Antoine 294  
Piechowiak Angelika 125  
Pieczyński Kajetan 252, 323, 330, 393  
Piekarska Magda 269, 397  
Pierzchała Aneta 148  
Pieszczyk Marcin 44, 150  
PIET 197, 359  
Pietras Martyna 171, 182, 197, 269, 298–299, 312–313, 364, 398

- Pietrasik Zdzisław 197, 298–299, 312–313  
 Pietrzak Joanna 283, 335, 356  
 Pietrzykowska Anna 57, 394, 403  
 Piewiński Wojciech 209  
 Pięta Łukasz 236, 364, 414  
 PIG 294, 389  
 PIK 162, 371  
 Piorno Pilar Ezpeleta 94  
 Piotrowska Agnieszka Lubomira 38, 77, 137, 308, 311, 336, 359–360, 374, 412  
 Pitala Wojciech 217, 343  
 Piwowska Joanna 69  
 PL 162, 403  
 Plata Tomasz 109, 114, 412  
 Płuciennik Jarosław 16, 38, 77  
 Podgajna Ewa 236, 269, 311  
 Podhorodecka Joanna 57, 69  
 Podsiadły Magda 252, 269, 294, 342, 417  
 POG 197, 366  
 Pokojska Agnieszka 14, 36, 67–70, 151  
 Popiel Magdalena 45, 150, 298, 368  
 Popiół-Wojciechowska Paulina 269, 397  
 PR 291, 395  
 Praszczalek Tomasz 236, 367  
 Prokofiew Sergiusz 112, 269, 286, 290, 295, 397, 399–401  
 Prokopczuk Agnieszka 171, 182, 358  
 Prussak Maria 41, 45, 145, 149–150, 163, 171, 328  
 Pszczółkowska Dominika 115  
 Pugliatti Paola 92  
 Pujante Ángel-Luis 94  
 Pułka Leszek 163, 171, 198, 269, 305, 403, 407  
 Putatunda Sarbani 148  
 Puzyna-Chojka Joanna 139  
 Pyrcz Joanna 237, 376  
 Pyzik Agata 47, 150  
 White R.S. 38, 79, 84–87  
 Raczek Tomasz 56  
 Radłowska Renata 218, 369  
 Raińczuk Michał 198, 359  
 Rajewska Ewa  
 Rakitina Ekaterina 150  
 Ramalho Erick 74  
 Rasiński Lotar 47, 151  
 Rasmus Agnieszka 14, 39, 57, 67, 78–79, 87–88  
 Raszpel Maja 127  
 Rataj Agnieszka 62, 270, 294, 335, 346, 348, 386, 390, 400, 416, 418  
 Ratajczakowa Dobrochna 62  
 Ratkiewicz Anna 46, 51  
 Ray Jeanne 82, 301  
 Rayner Francesca 82  
 Reczek Miłogos 209  
 REM 163, 198, 354–355  
 Rembowska Aleksandra 121, 130, 134, 171, 218, 373, 409  
 Reynolds Bryan 82  
 Riding Alan 55  
 Rigamonti Magdalena 270, 409  
 ROCH 182, 356  
 Rogacki Henryk Izydor 48, 62, 97, 104, 152, 163, 371, 392  
 ROM 198, 337, 360  
 Romanowska Ada 270, 283, 323  
 Romanowska Agnieszka 15, 39, 45, 88–93  
 Romanowski Łukasz 38, 46, 56, 83–84, 104, 304  
 Romanowski Rafał 198, 337  
 Rosmanowska Monika 294–295, 365  
 Roszak Joanna 270  
 ROTA 252, 331  
 Rothwell S. Kenneth 65  
 Rozwadowski Tomasz 163, 371  
 Rożek Jadwiga 163, 321  
 rs 163, 354  
 Rubin Wiktor 86, 140, 365, 371–372  
 Ruda Małgorzata 19, 270, 295, 347, 421  
 Rudziński Łukasz 137, 140, 270–271, 283, 295, 316, 327, 344, 352, 389, 395, 399, 414, 420  
 Ruiz José M. 72

- Russell Brown John 103  
Russo Brian C. 37, 73–75  
Ruta-Rutkowska Krystyna 111  
Rybicka Kornelia 56, 331, 388  
Rybus Joanna 295, 401  
Rynarzewska Ewa 111  
Sabat Anna 237, 350, 413  
Sadowska Joanna 36, 56, 151, 304, 308,  
329, 364, 373–374, 385–386, 393, 400,  
405, 420  
Sajewska Dorota 163  
Sałwacka Sylwia 172, 349  
Samsel Monika 106, 118, 354  
Sangare Omar 53–54  
Saraczyńska Agata 218, 411  
Sas Renata 138, 172, 198, 218, 271, 283–  
284, 321, 341, 344, 394, 404, 419  
Sasin Magdalena 172, 404  
Sawicka Marta 199, 313  
Sawicka Zofia 105  
Sawicki Pio 118  
Schandl Veronika 82  
Schechner Richard 141  
Schmitt Carl 114–115  
Schreber Paweł 79  
Schwichow Hans-Wilhelm 302  
sdr 237, 413  
Sendyka Roma 93  
Serwatowski Władysław  
Seweryn Andrzej 21, 31, 89, 106, 158, 184,  
186–192, 196–197, 200–203, 208, 211,  
215, 222, 245, 321, 326, 329, 365–366,  
391, 413, 419  
Siemon James R. 92  
Sieradzki Jacek 42, 146, 172, 199, 219, 237,  
252, 282, 286, 295, 315, 330, 337–339,  
342, 346, 367, 406, 409, 412  
Sierakowski Sławomir 219, 327, 406  
Sikora Jacek 284, 340, 378, 395  
Silberstein Tali 75, 95  
Sinha Prashant K 154  
Sirbulescu Emil 95  
Skucińska Anna 69  
Skutnik Tadeusz 219, 237, 346, 412  
Sławoń Rafał 125  
Słupski Paweł 106–107, 116, 199, 237, 360,  
388  
Smith Cristiane Busato 101, 397  
Smolis Michał 122  
Smolorz Michał 296, 386, 390–391  
Sobańska-Markowska Anna 237, 330  
Sobczak Marek 299, 369, 398, 403–404,  
407  
Anna 52  
Sobieraj Jerzy 37, 76–77  
Sobierski Piotr 115  
Sokolova Boika 93  
Sokolyansky Mark 72, 82, 101, 148, 150–  
151  
Sosnowska Monika 7, 56, 77, 102, 304  
Sosnowski Jerzy 37, 72, 149, 341  
Spichalski Szymon 319  
Stacewicz Joanna 111  
Stachnik Paweł 253, 378  
Stafiej Łukasz 291, 395  
Stanisz Elżbieta 56, 76, 84, 95  
Stankiewicz Miłka 271, 308  
Stankiewicz-Podhorecka Temida 23, 219,  
238, 253, 271, 286, 330, 339, 409, 417  
Stanowski Wiesław 132  
Stanulewicz Danuta 16, 35, 57  
Starczewski Maciej 238, 330, 346  
Stasiak Karolina 284, 364  
Stasiak Piotr 106, 199, 360  
Staszczyszyn Bartosz 163, 311  
Stawiszyński Tomasz 118  
Stemplowska Katarzyna 199, 368  
Stępień-Kuczyńska Alicja 37, 75–76  
Stolarski Łukasz 100  
Stomma Ludwik 43, 48, 54, 146, 152, 154  
Strzelecka Katarzyna 122, 238, 410  
Strzelecka Marta 115, 409  
Sugiera Małgorzata 14, 52, 62, 107–108,  
128, 145, 154–155

- Sulecki Marcei 271, 317, 347  
 Suliusz Waldemar  
 SW 291, 395  
 sz 200, 220, 314  
 sza 164, 172, 371  
 Szal-Truskowska Bożena 142  
 Szarłat Aleksandra 126  
 Szatan Ola 220, 360, 386  
 Szczawińska Weronika 115, 220, 315–316  
 Szczebiot Konrad 271, 418  
 Szczublewski Józef 14, 52  
 Szczyrba Mariola 271–272, 316–317  
 Szekspir William 5, 7–8, 13–16, 19–24, 31, 35–81, 83–93, 95, 97–117, 119–121, 123–158, 162–163, 167, 169–170, 173–177, 179–180, 184–185, 187–189, 191–192, 194, 198, 202, 204–205, 208–209, 212–214, 216, 218–221, 224–225, 227–235, 237, 241–249, 251–252, 254, 256–261, 263–271, 273–277, 280–282, 284–288, 290–297, 299, 301–304, 307–309, 315–317, 319–323, 326–330, 332–333, 339–347, 349, 351–352, 354–355, 357, 359–360, 362, 364, 366–367, 370–373, 375–392, 396–398, 401–402, 404, 407–410, 412–417, 419–420  
 Szewczyk Małgorzata 130, 413  
 Szkotak Paweł 204, 206, 210–213, 216–219, 223, 226, 239, 248, 250, 267, 296, 411  
 Szkudlarek Ewa 272  
 Szostak Violetta 108, 200, 360  
 Szpakowska Małgorzata 339  
 Sztarbowski Paweł 126–127, 238, 253, 272, 284, 286, 306, 317, 338, 376, 406  
 Sztuka Maria 37, 42, 44, 61, 75, 113, 116, 147, 172, 250–251, 255, 269, 296, 298, 301, 342, 349, 369, 377, 397, 400, 406  
 Szytler Agnieszka Maria 200, 314  
 Szulczyński Wojciech 220  
 Szulecki Paweł 182, 381  
 Szwach Agnieszka 7, 46, 56, 79, 104, 304  
 Szwarcman Dorota 106, 183, 220, 272, 394, 397, 405  
 Szwedowicz Agata 148  
 Szyłłejko Tadeusz 183, 358  
 Szymańska Izabela 272–273, 348, 390–391, 402, 418  
 Śmiałkowska Monika 83  
 Świąder Janusz 200, 314  
 Świątkowska Bogna 200, 366  
 Świątkowska Wanda 47–48, 52, 116, 128, 152–154  
 Świercz Marek 220, 273, 317, 338, 358  
 Świerczyńska Justyna 273, 317, 358  
 Świeżyński Wacław 299  
 Tábi Katalin  
 Talaga-Nowacka Aleksandra 183, 387  
 Talik Magdalena 253, 273, 296, 315, 326, 397  
 Targoń Joanna 17, 48, 140, 152–153, 200–201, 220–221, 238–239, 253, 273–274, 284, 296, 318, 323, 332–333, 337, 343, 347, 360, 363, 366, 369, 376, 378, 388, 391, 404, 409, 412, 421  
 Teat 201, 221, 406, 409–410  
 TEK 172, 396  
 Tempera Mariangela 76  
 Teszner Tomasz 70  
 Tierney Robert 102  
 Tłok Mateusz 284  
 tm 221, 409  
 Tokarska-Stangret Katarzyna 143  
 Tomasi di Lampedusa Giuseppe 41, 313, 336, 362, 373–374, 392  
 Tompa Andrea 141, 143  
 Toporek Marian 254  
 tor 164, 371  
 Torański Błażej 174, 312  
 Torbicka Iwona 274, 379  
 TOWO 239, 346, 361, 414  
 Tropp Jewgienija 134  
 Trznadel Jacek  
 Tumiłowicz Bronisław 187

Turowiec Anna 164, 172, 328  
Turżańska Wiesława 164, 349  
TYM.  
Uchman Jadwiga 16, 35, 58, 78  
Updike John 15, 301  
Urbanek Mariusz 296, 380  
Urbański Piotr 41, 145  
Vasinauskaite Rasa 164  
Verdi Giuseppe 76, 155–161, 164–165,  
168–170, 172, 186–187, 193, 198, 206,  
210, 212–214, 218, 220, 233, 255, 258–  
261, 267, 269, 272–273, 286–287, 292–  
293, 295, 393–394, 396–397, 404  
Vinaver Michel 106, 146  
Volceanov George 93, 102  
Vollmann Rolf 55, 145  
Wach-Malicka Henryka 221, 254, 274,  
284–285, 333, 347, 352, 362, 407  
Wachowiak Anna 120–121, 361, 366  
Wachowiak Katarzyna 274, 342  
WAK 239, 369  
Wakar Jacek 21, 107, 140, 201, 239, 254,  
274, 286, 297, 366  
Walaszek Joanna 43, 63, 145, 222, 275,  
285, 410  
Ward Jean 63, 410  
Warnke Katarzyna 140, 226, 336  
Warsza Joanna 164  
Wasilewska Monika 239, 249, 254, 275,  
285, 297, 340, 344, 351, 412, 418–419  
Wasyluk Marcin 128, 142  
Waszkiel Halina 48, 152  
Wąsiewicz Mirella 201, 406  
Weil Herb 86  
Weiss Izadora 277, 279–280, 283, 285, 289,  
293, 398  
Weiss Marek 286–287, 292–293, 295, 394–395  
Weryński Maciej 405  
Weseliński Andrzej  
Wesołowska Aleksandra 183, 269, 306,  
350, 360, 362, 366, 390, 392, 395, 397,  
405, 415  
Węgrzyniak Rafał 42, 54, 103, 112, 116,  
126, 146, 155, 183, 297, 306, 380  
Wicher Andrzej 16, 35, 43, 56, 58, 76  
Wichowska Joanna 183, 297  
Wieczorek Zbigniew 297, 305, 328, 334–  
335, 351, 356, 364, 367, 382, 394, 413  
Wierzchowska Anna 130, 344, 387, 403  
Williams David 104  
WIN 201, 360  
Winch Antoni 21, 222  
Winnicka Bożena 44, 149  
Witalisz Władysław 75  
Witek Paulina 187  
Włodarczyk Jarosław 112  
Wodecka-Lasota Dorota 201–202, 222,  
338–339  
Wojciechowski Wojciech 254, 307, 332,  
368, 375, 380, 392  
Wojtowicz Jarosław 285, 342  
Wolański Tadeusz Z. 63  
Wolska Anna 202, 355  
Woźniakowska Anna 164, 394  
Wójcicka Magdalena 275  
Wójcik Magdalena 190, 359  
Wójtowicz Agnieszka 44  
Wójtowicz Jarosław 275, 317  
WR 184, 313  
Wright Laurence 87  
Wrotnowska-Gmyz Elżbieta 56  
Wróblewska Anna 222, 285, 409  
Wróblewski Janusz 239, 298, 330  
Wróblewski Kacper 285, 399  
Wróblowska Anna 275, 347, 352  
WYBRAŁYSZY 297  
Wycichowska Ewa 183, 387, 404  
Wysocka Anna 185, 359  
Wysocka Katarzyna 142  
Wysocki Tomasz 240, 254–255, 307, 343,  
346, 362–363, 420  
Wyszogrodzki Daniel 116  
Wyszomirski Piotr 144, 389

- Wyżyńska Dorota 119, 165, 172, 184, 202,  
222–223, 240, 275, 285, 306, 309, 323,  
328, 330, 339, 348, 366, 373, 381, 393,  
408–410
- Yang Lingui 72
- Yeats William Butler
- Yong Li Lan 87
- Zajac Joanna 63, 136, 322, 381
- Zalesiński Jarosław 144, 165, 286, 352, 371
- Zalewska Kalina 128, 286, 353, 374, 396
- Zamorska-Przyłuska Ewa 112
- Zaremba Piotr 7, 410
- Zawitkowski Władysław 63
- Zawrzykraj Agata 142
- Zdrojewska Aleksandra 165, 202, 324, 371
- Zgieb Agnieszka 121–122, 202
- Zielińska Maryla 41–42, 48, 51, 104, 138,  
145–146, 153–154, 223, 255, 406
- Ziemek Jacek 298
- Ziętkiewicz Adam 165, 394
- Zillgens Gerlis 302
- Zinowiec Mariusz 165
- Ziomek Łukasz 240, 386, 416
- Ziółkowski Grzegorz 43, 45, 54, 63
- Zyla Wolodymyr T. 65
- Żakowski Jacek 223, 412
- Żeliszewski Żeliszewski 52, 155, 297, 389
- Żeromska Estera 116, 119, 157, 161, 164–  
165, 168, 172, 288, 294–295, 328, 364
- Żmijewska Monika 172–173, 255, 298,  
309, 335, 343, 365, 372, 377, 390, 418
- Żółkoś Monika 22, 123, 130, 132, 286, 352,  
390–391, 419
- Żórowska-Dobrowolska Dorota 108
- Żuberek Dorota 255, 331
- Żuchowski Jakub 37, 149
- Żurowski Andrzej 13–14, 41, 43, 48–49,  
54, 63, 95, 106–107, 116, 146, 152, 154–  
155, 234, 412, 414, 416

Agata Dąbrowska





## INDEKS TŁUMACZY

- Barańczak Stanisław 15, 28–30, 49, 67, 98,  
 305–311, 314, 316–327, 330–332, 334–  
 336, 339, 346–356, 360–361, 363–364,  
 368–369, 371, 373, 375, 377–390, 392,  
 403–405, 407, 412, 418–420  
 Batko Zbigniew 303  
 Berwińska Krystyna 334  
 Borowski Mateusz 106–108, 146, 186  
 Brandstaetter Roman 366  
 Buchalik Małgorzata 134  
 Cordier Edward 415  
 Cynk Grzegorz 124, 126, 279, 350  
 Dąbrowska Agata 7, 24, 56, 77, 83, 96, 109,  
 135, 304, 308, 315, 322, 382, 393, 415  
 Drozdowski Bohdan 29  
 Engelking Leszek 103  
 Fryzowska Danuta 302  
 Gałczyński Konstanty Ildelfons 370, 372–  
 374, 376–377, 379, 419  
 Gołębiewsk w-Bijak, Gołębiewska-Bijak  
 Maria 303  
 Grotowicz Viktor 55  
 Guderian-Guderian-Czaplińska Ewa 43, 168  
 Iwazskiewicz Jarosław 311, 319  
 Jaroszkiewicz Zuzanna 164  
 Jęczmyk Anna Marta 257, 261, 263, 302  
 Kamiński Piotr 30–31, 39, 49, 53, 89, 128,  
 159, 168, 272, 323, 358, 365, 370, 372,  
 396, 404, 417, 419  
 Kasprzysiak Stanisław 41  
 Kiersztyn Aleksandra 304  
 Kondrat Piotr 162–163, 166, 281, 370, 402,  
 414  
 Koper, Koper Dorota 55  
 Korombel Paweł 302–303  
 Korusiewicz Rafał 55  
 Koźmian Stanisław 15, 27, 50, 77  
 Kubińska Olga 61, 301  
 Kubiński Wojciech 301  
 Kujawińska Courtney Krystyna 7, 14–15,  
 36–40, 46, 51, 56, 58, 61, 64–65, 70–75,  
 79–87, 93–95, 100–102, 144, 147–149,  
 151, 153–154, 304  
 Kulczyński Jan 230–231, 233–234, 320  
 Kuźniak Maria 47  
 Kwapisz Katarzyna 46, 51, 58, 104, 404  
 Libera Antoni 29, 335–337  
 Libucha Iwona 104  
 Łukowska Maria 38, 46, 56, 83–84, 304  
 M. R.  
 Marszałek Agnieszka 46, 121, 150, 180,  
 187, 193, 202, 214, 234, 325, 369, 388,  
 413  
 Mastela Olga 46, 56, 74, 83, 304  
 Mazan Maciejka 304  
 Maziarska Anna 49  
 Maziarski Jacek 49  
 Meissner Marek 28  
 Miłosz Czesław 322, 336, 404  
 Mróz Magdalena 304  
 Niewęglowska Anna 302, 387  
 Parnes Jakub 7, 304  
 Partum Pia 54, 162, 171  
 Paszkowski Józef 27–30, 49–50, 309, 312,  
 342, 363, 418

Romanowski Łukasz 15, 38, 46, 56, 83–84,  
104, 198, 304, 321, 336–337, 349, 375  
Sadkowski Waclaw 56  
Sadowska Joanna 36, 56, 151, 304, 308,  
329, 364, 373–374, 385–386, 393, 400,  
405, 420  
Schimscheiner Dominika 303, 332, 363,  
368, 386–387  
Sellmer Izabela 51  
Sito Jerzy 27, 119, 313, 328–329, 334, 340,  
345, 353, 357, 364, 367, 410  
Siwicka Zofia 307  
Słomczyński Maciej 19, 27–30, 49, 67, 98,  
315, 324, 331, 333, 342–344, 362, 382,  
390–391  
Sosnowska Monika 7, 37, 56, 72, 77, 102,  
149, 304, 341  
Studzińska Joanna 302  
Sugiera Małgorzata 14, 52, 62, 107–108,  
128, 145, 154–155  
Szwach Agnieszka 7, 46, 56, 79, 104, 304  
Świerkocki Maciej 301  
Ulrich Leon 27, 50, 105, 333, 344, 381–  
382, 392  
Williams Katarzyna 13, 46, 51, 56, 104,  
304  
Wilson Anna 46, 104, 224, 302, 330  
Wojnarowski Michał 385  
Wolska Eliza 202, 250, 355, 395–396  
Wróblewski Szymon 19, 239, 285, 298,  
330, 333, 337, 354, 387–388, 399, 410  
Zajas Krzysztof 103, 121  
Zapędowska Magdalena 47  
Zgieb Agnieszka 121–122, 202  
Zielińska Anna 41–42, 48, 51, 104, 138,  
145–146, 153–154, 223, 255, 301, 307,  
328, 334, 381, 388, 392, 399, 406  
Ziółkowski Grzegorz 43, 45, 54, 63  
Ziółkowski Jarosław 302  
Żak Piotr 223, 229–230, 245, 303, 315, 362,  
378, 380–381, 387–388, 412, 414

Agata Dąbrowska

## INDEKS REŻYSERÓW

- Adamik Laco 155–158, 160, 164–165, 288, 293, 296, 385, 393
- Almeryda Michael 58, 77–78
- Andrucki Jacek 334
- Appel Libby 108
- Augustynowicz Anna 42, 124, 136–138, 232, 242–243, 245–247, 249, 251, 253–254, 264, 315, 344, 420
- Babicki Krzysztof 184–185, 189, 191–192, 194–195, 199–208, 215–216, 220, 227, 230, 244, 246–247, 254, 313, 362
- Baranowski Henryk 205, 227, 229, 232–233, 240, 415
- Barczyk Łukasz 176, 184–188, 191–194, 196–197, 199, 312
- Bartnikowski Marcin 418
- Barton John 86, 92
- Bergman Ingmar 82, 106, 118
- Biedroń Wojtek 168–170, 172, 319, 403
- Bocian Ida 278, 418
- Bogajewska Małgorzata 256, 260, 268, 271, 274, 278, 281, 317
- Borcuch Michał 144, 226, 289–292, 294–295, 298, 360, 388–389
- Borowski Piotr 206, 212, 220, 229–230, 245, 315, 320, 414
- Bradecki Tadeusz 106, 108, 116, 167, 173–178, 181, 183, 277, 279, 285–286, 288–289, 352, 380, 390–391
- Bral Grzegorz 125, 235, 242, 252, 265, 269, 274, 278, 280, 282, 285, 294, 341, 416
- Branagh Kenneth 14, 45, 58–59, 66, 77, 87–88, 102, 127, 147, 149, 177, 299
- Brook Peter 14–15, 43–45, 54, 67, 102, 104, 113, 122–123, 127, 129, 131, 141, 146–149, 160, 162, 164, 167–168, 171–172
- Brzoza Zbigniew 42, 123, 137–138, 242–243, 251–252, 326, 378
- Brzyk Remigiusz 139, 241, 243, 247–249, 253, 258, 263–264, 279, 325, 384
- Carsen Robert 113
- Cieplak Piotr 42, 116, 119, 129, 157, 160, 162–164, 167, 327
- Cukor George 65
- Czechowski Robert 191, 203, 321, 369, 412
- Czołpiński Wiesław 251, 255, 377
- Dąbrowski Bronisław 109
- Dąbrowski Piotr 308
- Degaitis Dimitris 94
- Dejmek Kazimierz 21, 107, 127, 171, 174, 178–179, 181–183, 275, 311–312
- Deszcz Katarzyna 174, 176, 277, 284, 297, 349, 356, 364, 385–386
- Dexter John 54, 76
- Dieterle William 65, 299
- Duda-Gracz Agata 141–142, 256, 259–261, 265, 268, 274, 278–286, 288, 297, 363, 418
- Dziuk Andrzej 404
- Ehrlich Marcin 242, 246, 252, 362
- Englert Jan 131, 157, 168, 224, 226–228, 234, 324, 371, 417–418
- Evangelatos Spyros 73
- Ferreira Mario 73
- Gall Iwo 94, 109–110
- Gallos Giorgos 94

- Galos Krzysztof 234, 307  
Gavin Gabriel Paul 203, 387  
Gietzky Gabriel 19, 139, 142, 216, 225, 227–228, 233, 235, 237, 256–257, 260–263, 265, 269, 278, 281, 284, 293, 333, 413  
Glińska Agnieszka 173, 175–176, 178, 184, 381  
Głomb Jacek 60, 181, 186, 190–191, 193, 199, 204, 225, 228, 232, 235, 237, 239–240, 244, 251, 293–294, 309, 345, 367, 406  
Godlewski Michał 109  
Gogół Jerzy 112, 132, 187  
Gold Jack 113, 265  
Goliński Jerzy 116  
Górski Wiesław 335  
Graužinis Cezarius 127–128, 133, 143, 276–277, 280, 282, 331  
Grota Marcin 52, 264, 417  
Grzegorzek Mariusz 112, 127–128, 141, 260, 262, 266–268, 270–271, 276, 279–280, 297, 340  
Grzegorzewski Jerzy 44, 104, 107, 118, 122, 150, 166, 168–169, 171–174, 177–178, 180–181, 195, 218, 292, 306, 372  
Hands Terry 94  
Hatzopoulos Nikos 73  
Hejno Wiesław 179, 336  
Hoffman Jerzy 96, 135, 298  
Horzyca Wilam 109, 120, 227, 229, 235, 256, 260, 268, 271, 278, 281, 317, 376  
Ignaczak Ewa 136–138, 225, 236, 248, 414  
Jabrzyk Jacek 261, 267, 273, 378, 387  
Jarzyna Grzegorz 42, 112–113, 115–116, 203–209, 211–223, 228, 255, 257–258, 264–265, 270, 275, 281–282, 293, 338, 371, 407–410  
Jasińska Renata 257, 263, 294, 341, 379  
Jasiński Krzysztof 158–159, 327, 331  
Jaśniewicz Ryszard 403, 420  
Józefowicz Janusz 105–106, 174, 185, 188, 190–193, 195–201, 205, 210, 213–214, 216, 220, 234, 289, 358–359, 374  
Kaczmarek Szymon 126, 141, 256, 267, 271, 276, 279, 281–282, 286, 310, 318, 331, 336, 339–340, 349, 351–352, 367, 373–374, 379, 398, 401–402, 413  
Kalita Marek 290, 295, 305, 358, 419  
Kamtsis Nikos 94  
Kamza Paweł 185, 188, 191, 194–195, 198, 221, 235, 406, 416  
Karbowski Józef 110, 334  
Kasprzyk Anna 343, 363–364, 380  
Kaut-Kaut-Howson Helena 205, 207–209, 212, 216–217, 220, 343  
Kierc Bogusław 173, 175, 179, 183, 331, 333, 353, 387, 399, 403  
Kilian Jarosław 23, 120, 131, 172–173, 177–178, 181–184, 211, 233–234, 240, 250, 252, 261, 282, 285–286, 292, 306, 322–323, 373, 392  
Klata Jan 20, 121, 125, 186–190, 192–193, 195–196, 199–201, 204–205, 207, 215, 217, 219, 223–224, 233, 235, 249–250, 253, 260, 276, 281, 284, 333, 405–406  
Kleczevska Maja 108–110, 116–117, 121, 123, 125–126, 133, 188, 192–193, 195–197, 201–203, 206–208, 211–215, 217, 219–220, 222, 226–232, 236–238, 242, 246, 251, 272, 293, 337–338, 347, 375, 409  
Klesyk Jerzy 290, 419  
Klynstra Redbad (Klijnstra Redbad) 16, 20, 230, 293–296, 420  
Klucznik Arkadiusz 170, 404  
Kokotek Bogdan 284, 317, 339  
Komasa Wiesław 246, 399, 416, 419  
Konczałowski Andriej 204, 209, 223–224, 226, 228, 231, 233, 235–240, 252, 329–330  
Kondrat Piotr 162–163, 166, 281, 370, 402, 414  
Kong Kong Cheah Chee  
Konina Tomasz 198, 206, 210, 213–214, 218, 220, 233, 394

- Kopka Krzysztof 156, 158–159, 161–162, 165, 169, 171, 229, 309, 344–345, 369
- Korniuszczenko Siergiej 276–277, 283, 384
- Koršunovas Oskaras 113, 128, 132–133, 143
- Korzeniowski Bohdan 50, 111, 306, 313–314, 321, 385, 407
- Kościelniak Wojciech 115, 155, 159–166, 172, 188, 202, 243–245, 248, 251, 253, 274, 284, 289, 295, 359, 370–371, 377, 379
- Krofta Josef 373
- Kruszczyński Piotr 107, 202–204, 209, 211–212, 215–216, 219, 222, 339, 414
- Kukuła Janusz 392
- Kułakow Jurij 81
- Kulczyński Jan 230–231, 233–234, 320
- Kurbas Łeś 114
- Kurita Yoshihiro 102, 139
- Kurosawa Akira 71, 117–118, 148, 298
- Kuśmider Szymon 270, 274, 323, 340
- Kutryś Ewa 207, 220, 360
- Kwaskowski Stanisław 110
- Kwieciński Grzegorz 298, 342
- Lachmann Piotr 102
- Laurence Olivier 14, 45, 67, 87, 125, 147, 149
- LeCompte Elizabeth 117, 141, 266
- Leliawski Aleksiej 166, 168, 170, 329
- Loncraigne Richard 67
- Łysak Paweł 227, 229, 235, 242, 376, 382
- Maciejowski Jan 61, 210, 322, 378
- Madden John 56, 84
- Mądzik Leszek 118, 288, 290–291, 295, 342
- Makowiecki Andrzej 155, 157, 163, 171, 305
- Maksymiak Aleksander 264, 266, 308
- Man Tomasz 64, 248, 252, 255, 330
- Mankiewicz Joseph 65, 81
- Marchioro Marcelo 73
- Matuszewski Waldemar 166–167, 182, 327, 350, 355, 383, 389
- Matysik Grzegorz 169–170, 172, 349
- Mędrzak Tomasz 157, 165, 309
- Miedziewski Stanisław 414
- Mikołajska Halina 106, 110
- Moranis Rick 78
- Morawski Cezary 309, 388
- Moschopoulos Thomas 73
- Mouzenidou Raia 73
- Munakata Ueda Kuniyoshi 101
- Nazar Krzysztof 62, 107, 400
- Nekrošius Eimuntas 46, 104, 129–130, 134, 158, 164, 255
- Nelson Tim Blake 79, 407
- Nitzan Omri 75
- Nomura Mansai 74, 94
- Nunn Trevor 58
- Obara Tomasz 284, 334
- Oikonomidou Rania 94
- Olsten Agnieszka 112, 257–259, 261, 265, 270, 272, 275, 347
- Opatowicz Adam 167–168, 236, 271, 283, 307, 311, 374
- Orzechowski Adam 257, 276, 282, 286, 389
- Ostermeier Thomas 114, 138–139, 261
- Pakuła Andrzej 412
- Papis Jacek 281, 324
- Parker Oliver 66–67, 299
- Passini Paweł 127, 259–260, 264–265, 268, 271–273, 417–418
- Pęcikiewicz Monika 22, 123, 126, 139–140, 142–144, 183, 224–225, 228, 231, 233–234, 236, 239, 242, 254, 256–260, 262–264, 266, 268–269, 272–273, 275, 284, 286–293, 296–297, 316, 379, 382
- Pennacchi Maddalena 81
- Peryt Ryszard 175–176, 179–180, 183, 185, 404
- Peszek Jan 288, 293, 319–320
- Polański Roman 299

- Prus Maciej 41, 45, 97, 125–127, 145, 149–150, 163, 171, 173, 177–179, 181–182, 208, 212, 214, 217, 241–244, 247–248, 250, 258–259, 270, 273, 286, 311, 326, 328, 382, 390, 405
- Radford Michael 113, 265, 298–299
- Reinhardt Max 65, 299
- Rekowski Krzysztof 226, 232, 239–240, 245, 321, 361
- Rondiris Dimitris 81
- Rzepka Michał 283, 331
- Sax Geoffrey 79
- Schiller Leon 21, 108–110, 336, 349
- Schlingensief Christoph 103, 130
- Selwyn Don Charles 85
- Semotiuk Bogusław 206, 245, 360, 388
- Serban Andrei 81
- Seweryn Andrzej 21, 31, 89, 106, 158, 184, 186–192, 196–197, 200–203, 208, 211, 215, 222, 245, 321, 326, 329, 365–366, 391, 413, 419
- Siedler Mirosław 203, 241, 279, 374
- Śmigasiewicz Waldemar 103, 248–249, 252–254, 315
- Sobociński Maciej 246–247, 249, 251, 253–254, 256–257, 260, 264, 268, 270–271, 273–275, 289, 296, 318, 346
- Sroka Adam 161, 163, 191, 198, 202, 354, 381, 387
- Stępkowski Karol 420
- Steppling John 230–231, 413
- Stoppard Tom 53, 78–79, 85
- Strzępka Monika 412
- Stuhr Jerzy 205, 209, 211, 214, 216, 218, 221, 234, 237, 239, 321, 368, 387
- Sturua Robert 95, 165
- Suchocka Bożena 290, 297, 381
- Svoboda Tomáš 16–18, 258, 260, 266–267, 273–274, 332
- Świder Stanisław 163, 310
- Swinarski Konrad 50, 103, 127, 285
- Szczerski Piotr 119, 157, 161, 164–165, 168, 171–173, 175, 177, 182–184, 328, 357–358
- Szkotak Paweł 204, 206, 210–213, 216–219, 223, 226, 239, 248, 250, 267, 296, 411
- Szyfman Arnold 109–110
- Szymański Tomasz 309, 349, 383–384
- Tarant Michael 192, 317, 359
- Taylor Sam 65
- Taymor Julie 81, 102
- Thomas Dave 54, 70, 73, 78, 91, 103, 114, 121, 126, 138–139, 261, 279
- Tosza Bogdan 128, 155, 161, 164–167, 170, 175–177, 180–182, 194, 348, 356
- Treliński Mariusz 157, 159, 161, 395
- Tuminas Rimantas 103, 155, 158–160, 167, 169, 224, 281, 330, 353
- Tworus Arkadiusz 254–255, 307
- Wajda Andrzej 43, 51, 117, 145, 156, 158–159, 161, 163, 184, 187–190, 192–193, 196–198, 200–201, 203, 206, 209, 216–217, 219, 285, 288, 320–321, 336–337
- Walny Adam 318
- Warlikowski Krzysztof 14, 16, 19, 42, 47–49, 58, 104, 108–109, 111, 113, 115–117, 120–121, 124, 126, 151–153, 156, 173–181, 183–186, 189, 197, 201, 238, 251, 260, 267, 275, 278, 281, 292, 294, 305–306
- Weiss Izadora 277, 279–280, 283, 285, 289, 293, 398
- Weiss Marek 286–287, 292–293, 295, 394–395
- Wernio Julia 166–167, 169–170, 224, 237, 288, 294–295, 350, 355, 364
- Wierciński Edmund 108, 112, 139, 155, 158–159, 167, 169, 256–257, 261–263, 265, 278, 281, 284, 293, 331, 333, 353
- Winick Gary 299
- Wiśniewski Janusz 128, 173, 181, 185, 191, 196, 199, 228, 237, 256–257, 261, 263, 266–268, 270, 272–273, 275, 283, 331, 333, 336, 349–350, 360, 366–367, 376
- Wójcik Tomasz 178, 335

- Woszczerowicz Jacek 103  
Wright Geoffrey 299  
Wyszomirski Bartłomiej 205, 244, 314,  
378  
Zadara Michał 111  
Zawistowski Roman 112  
Zawodziński Waldemar 124, 132, 160,  
163, 245, 249–250, 252, 254, 270, 275,  
313–314, 350, 353, 362  
Zeffirelli Franco 76  
Zelnik Jerzy 165–166, 170, 173, 334  
Znaniecki Michał 172, 186–187, 193, 210,  
213–214, 255, 258–261, 267, 269, 272–  
273, 396–397  
Żakowski Dawid 229–230, 245, 315, 414

Agata Dąbrowska



Wydane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego  
Wydanie I. W.06874.15.0.K

Ark. wyd. 23,0; ark. druk. 28,0

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego  
90-131 Łódź, ul. Lindleya 8  
[www.wydawnictwo.uni.lodz.pl](http://www.wydawnictwo.uni.lodz.pl)  
e-mail: [ksiegarnia@uni.lodz.pl](mailto:ksiegarnia@uni.lodz.pl)  
tel. (42) 665 58 63